UNIVERSAL
LIBRARY

OU_186228

UNIVERSAL
LIBRARY

मराठी से हिन्दी शब्द-संग्रह

सम्पादक
गणेश रघुनाथ वैशंपायन,
हिन्दी-मराठी-व्यवहार कोष नि राष्ट्रभाषा-मराठी-लघुकोष
यांचे संपादक

१ ९ ४ ९

पहिली आवृत्ति] ★ [मूल्य ६ रुपये

[सर्वाधिकार अ. वि. गृह प्रकाशन यांचे स्वाधीन]

मुद्रक :—वि. गं. केतकर, लोकसंग्रह छापखाना,
६२४, सदाशिव पेठ, पुणें २.

प्रकाशक :—या आवृत्तीसाठीं श्री. ग. र. वैशंपायन,
१३४/२ शुक्रवार पेठ, सचिवांची पिछाडी, पुणें २.

प्रकाशकाचें निवेदन

१ मार्च १९३९ ला पं. ग. र. वैशंपायन यांनीं संपादिलेला 'हिंदी-मराठी व्यवहार कोष' आम्ही प्रकाशित केला. आतां १० वर्षांनीं यांनींच संपादिलेला 'मराठी से हिंदी' म्हणजे मराठी-हिंदी शब्द-संग्रह अथवा कोष आम्ही प्रकाशित करीत आहों. पहिला कोष प्रसिद्ध केला तेव्हां त्यास मागणी फारच थोडी होती, परंतु गेलीं ४-५ वर्षें अशा कोषांची मागणी वाढूं लागली आहे. हिंदी भाषा ही राष्ट्रभाषा होणार असें दिसूं लागल्यानें अनेक लोक या भाषेचा आतां अभ्यास करूं लागले आहेत. हिंदी मराठी व्यवहार कोषाची दुसरी आवृत्ति १९४७ मध्यें प्रकाशित केली. ती अपेक्षेपेक्षां लवकर संपली असती असें वाटतें, कारण सहा महिन्यांत निम्या प्रती खपल्या होत्या. दुर्दैवानें अुरलेल्या निम्या प्रती गतवर्षी जानेवारींतील दंगलींत लोकसंग्रहास लागलेल्या आगींत भस्मसात् झाल्या ! याच कोषाची छोटी आवृत्ति राष्ट्र-भाषा-मराठी लघुकोष या नांवानें १ ऑगस्ट १९४८ ला प्रकाशित केली आहे.

दहा वर्षांपूर्वीं हिंदी भाषेकडे फार थोड्या लोकांचें लक्ष होतें. अलीकडे या भाषेचे शिक्षणास शालेय अभ्यासक्रमांत स्थान मिळालें आहे. स्वातंत्र्यप्राप्तीनंतर साहजिकच प्रौढ व सुशिक्षित नागरिकांनाहि 'बोलण्या-पुरतें' हिंदी यावें असें वाटूं लागलें आहे. परप्रांतीं जाणाऱ्यांना व तेथें स्वतःचें कर्तृत्व दाखविणाऱ्यांना हिंदी भाषेची विशेषच आवश्यकता आहे. अेरव्हीहि हिंदी न जाणणारा महाराष्ट्रीय मनुष्य परप्रांतांत गेला तर त्याचें नडतेंच. किंबहुना महाराष्ट्रांतहि प्रसंगोपात् त्यास हिंदींत संभाषण करण्याचे प्रसंग येतात. अशा प्रसंगीं आपल्या परिचित मराठी शब्दांना हिंदी प्रतिशब्द त्यास शोधावे लागतात. हिंदीच्या अभ्यासकांनासुद्धां अनुवादासाठीं ही अडचण येते. हे अभ्यासक मराठी शब्दाला 'मराठी-इंग्रजी' कोषांतून प्रतिशब्द पाहतात व नंतर त्या इंग्रजी शब्दास 'इंग्रजी-हिंदी' कोषांतून हिंदी प्रतिशब्द पाहतात.

अशा अभ्यासकांचे हे कष्ट प्रस्तुतच्या 'मराठी से हिंदी' कोषानें वाचतील. अठरा हजार मराठी शब्द व तेविसशें मराठी वाक्प्रचार यांना हिंदी प्रतिशब्द व प्रति वाक्प्रचार या शब्दसंग्रहांत दिलेले आहेत. बाजार, राजकारण, अर्थकारण, साहित्य आदि अनेकविध व्यवहारांत अुपयोगिल्या जाणाऱ्या मराठी शब्दांना हिंदी प्रतिशब्द या ग्रंथांत मिळतील. या शब्दसंग्रहाचे संपादक श्री. वैशंपायन यांचें हिंदी व मराठी भाषेवरील प्रभुत्व महाराष्ट्रीय व हिंदी वाचकांसहि मान्य असल्यानें त्यांचा हा ग्रंथ किती अुत्तम झाला असेल हें वेगळें सांगण्याची जरुरी नाहीं. त्यांची प्रकृति अलीकडे बरी नसतांहि चिकाटी धरून प्रस्तुत कोषासारखें किचकट पण समाजशिक्षणास अुपयुक्त असें कार्य त्यांनीं पूर्ण केलें यासाठीं त्यांना धन्यवाद देणें अवश्य आहे.

विद्याभवन
६२४, सदाशिव पुणें
१२-५-४९

वि. गं. केतकर,
कार्याध्यक्ष
पुणें अ. वि. गृह

हें आधीं वाचा—

मराठी से हिंदी शब्द-संग्रह

वापरण्याची रीत

१. शब्द-संग्रहाच्या रचनेचा क्रम असा आहेः—

मराठी शब्द—व्याकरण—हिन्दी शब्द—त्याचें लिंग.

२. प्रत्येक हिन्दी अर्थाच्या पुढें पूर्णविराम आहे. त्यापुढें येणारा शब्द हा देगळा अर्थ अथवा पर्याय शब्द आहे.

३. प्रत्येक हिन्दी शब्दाचें लिंग दिलेलें आहे, त्याची रीत अशीः—

(अ) मूळ मराठी शब्दाचें जें लिंग असेल तेंच हिन्दी अर्थाच्या शब्दाचें लिंग असल्यास तेथें लिंग—दर्शक कोणचेंहि चिन्ह नाहीं.

अुदा०—घरोबा—पु. स्नेह. मेलमिलाप. भाअीचारा. ब्याह.

घरोबा या मूळ मराठी शब्दाचें पुल्लिग आहे. पुढील चार हिन्दी शब्दांना कोणचेंहि लिंग—दर्शक चिन्ह नाहीं; म्हणजेच ते चारहि शब्द पुल्लिगी आहेत.

(आ) मूळ मराठी शब्दाच्या लिंगापेक्षां भिन्न लिंगाचा हिन्दी अर्थ असेल तर त्या हिन्दी शब्दापुढें लिंग—दर्शक १ किंवा २ असा आकडा आहे. १ = पुल्लिग आणि २ = स्त्रीलिंग.

अुदा०—ताक—न. छाछ२. मठ्ठा१. मूळ मराठी शब्द ताक हा न. म्हणजे नपुंसकलिंगी असून त्याचा हिन्दी शब्द छाछ हा २ म्हणजे स्त्रीलिंगी आहे नि मठ्ठा हा १ म्हणजे पुल्लिगी आहे. हिन्दी भाषेंत नपुंसकलिंग नाहीं.

१ = पुल्लिग नि २ = स्त्रीलिंग हें लक्षांत येण्यास सोपें व्हावें म्हणून या शब्दसंग्रहाच्या प्रत्येक पानागणिक हें सूत्र छापलेलें आहे.

(अि) मूळ मराठी शब्दाचे हिन्दी पर्याय जर कांहीं भिन्न-लिंगी नि कांहीं सम-लिंगी असतील तर भिन्न-लिंगासाठींच मात्र लिंगदर्शक आकडा आहे; समलिंगी शब्दा पुढें आकडा नाहीं.

जसें:–पूजा–स्त्री. पूजा देवतार्चन१. आदर१ फटकार. रिश्वत यात पूजा, फटकार, रिश्वत या शब्दापुढें कोणचाही आकडा नाही म्हणून त्या शब्दाचें लिंग मूळ मराठी शब्द 'पूजा' प्रमाणें स्त्रीलिंग आहे.

(औ) नामालाच लिंग दिलेले आहे; विशेषण, क्रिया विशेषण अित्यादिकास नाही. पण मूळ मराठी पुल्लिंगी नि नपुसक लिंगी विशेषणें अेकत्र दिलेली असतील तेथें (पु), (न) अशी चिन्हे आहेत.

जसेः– रिकामा (पु.) } वि.....
रिकामें (न.) }

४. मूळ–शब्दाखाली रेघ ओढून अक्षरें लिहिली आहेत ती मूळ शब्द धरून वाचावी.

जसेः–१ महा–वि..... }
–नुभाव–..... } महानुभाव, महामारी असे वाचावयाचें.
–मारी–..... }

२ महार–पु.... } महारकी असे वाचावयाचें.
–की–स्त्री.. }

वाक्प्रचार हेहि असेच रेघ घालून दिलेले आहेत;

जसेः– नाक–न. नाक२. }
–कापणें–..... } नाक कापणें. नाक खाजविणें. नाकाखालीं
–खाजविणें.... } होणे. असे वाचावयाचे.
–खाली होणें.. }

५. प्रत्येक पानावर वरच्या दोन कोपऱ्यांत दोन शब्द छापलेले आहेत; त्यापैकी डाव्या बाजूचा शब्द हा पृष्ठाच्या प्रारंभीचा शब्द असून अुजव्या बाजूचा शब्द पृष्ठांतील शेवटला आहे. पण ज्याठिकाणीं शब्दाच्या पोटात पुष्कळ शब्द आहेत तेथें मुख्य शब्दच दिलेला आहे.

६. या शद्वसंग्रहात वर्ण–क्रम हा बाळबोधी पद्धतीनें ठेवला आहे, देवनागरी प्रमाणें नाहीं. अर्थात् अनुस्वाराचे शद्व प्रथम अेकत्र न देतां क्रमानें जसे येतील तसे दिले आहेत; जसे–'सकट' या शब्दापुढें 'सकट' हा शब्द दिला आहे. तसेंच, क्ष नि ज्ञ याचा क्रम सर्व वर्णांच्या शेवटी आहे. जसेः–नळी नतर नक्षत्र शब्दआहे. अळेपिळे नंतर अक्षत, अक्षता, अक्षयतृतीया; त्यानंतर अज्ञान शब्द दिला आहे.

७. सर्वत्र अि, अी, अु, अू, अे, अै अशीं रूपे वापरली आहेत.

रचनेचें धोरण

८. शक्य तो अेका पेक्षां अधिक पर्याय शब्द दिले आहेत. विशेषणास तर सापडतील तितके सर्व शब्द दिले आहेत. अुदा. 'विसगत' याला ७ पर्याय शब्द दिले आहेत, 'मूर्ख' याला १९ पर्याय-शब्द दिले आहेत. याचा हेतु असा–मराठी-भाषी लोकातून हिन्दी कविता करणारे निर्माण होतील. कवीला अडचण पडते ती सुयोग्य सुटसुटीत शब्दांची, त्यांतहि विशेषणाची. ती अडचण दूर व्हावी आणि सुंदर प्रासादिक स्फूर्तिप्रद काव्य–निर्मितीस सहाय व्हावे.

९. वाक्प्रचार शक्य तितके अधिक दिले आहेत. त्यामुळें मराठी-भाषी माणसास, शक्य त्या त्वरेने, हिन्दी-भाषी लोकांत मिसळतां यावे; प्रभावी भाषा बोलता यावी आणि महाराष्ट्राचें मत ठसविता यावें.

१०. मराठी भाषेतील सुदर नि खोल विचार सर्व हिदुस्थानात, शक्य तों लवकर, पसरावे यासाठी मराठी सद्-ग्रंथांचीं चांगलीं भाषांतरें करणाऱ्याची सोय व्हावी म्हणून संस्कृत तत्सम शब्दाचाहि सग्रह केला असून त्याचे हिन्दी पर्याय शब्दहि दिले आहेत.

११. पारतत्र्याचें विष जे अिंग्रजी शब्दाचें प्रस्थ ते कमी व्हावें म्हणून रुतून बसलेल्या अिंग्रजी शब्दांना आवश्यक पर्याय-शब्द दिले आहेत. त्यामुळें स्वाभिमानाला अुत्तेजन मिळेल आज आमचा स्वाभिमान लुळा-पागळा होअून पडला आहे.

१२. केन्द्रीय विधि–मण्डळ, वरिष्ठ न्यायालयें, सरकारी अधिकार-स्थानें, अखिल भारतीय कार्यें या सर्व ठिकाणी असणाऱ्या मराठी–भाषी लोकांना निश्चित नि चपखल शब्द पुरविण्याचें काम या सग्रहाचे करावे.

१३. अ-मराठी–भाषी जे आमचे बाघव संयुक्त-महाराष्ट्रात असतील त्याना भाषेची अडचण वाटू नये म्हणून पुल्लिंगी रूपाबरोबर नपुसक लिंगी रूपें, तसेंच कांही धातूंचीं विशेष रूपे याचेहि अर्थ दिले आहेत. जसें-होणें याचें होणार हें भविष्यकाळाचें रूप; व्हावें हे विध्यर्थी रूप; गेला– (गया), म्हण (कह बोल), असे अर्थ दिले आहेत.

१४. अजूनहि अिंग्रजी भाषेच्या आधारें जीवन कंठणाऱ्या लोकांना सुद्धां अडचण अुत्पन्न करणारी गोष्ट म्हणजे वनस्पति, झाडें अित्यादींचीं नांवे होत. ही सर्वात मोठी अडचण दूर करण्याचा मोठा प्रयत्न या संग्रहात केला आहे. सुमारें ५०० नावें यात आहेत.

१५. साराश; प्रत्येक सुशिक्षित मराठी-भाषी माणसाच्या दैनंदिन व्यवहारांत आवश्यक असलेले हें अेक साधन बनविण्याचा आटोकाट प्रयत्न केला आहे.

१६. या शब्दसग्रहात मूळ मराठी शब्द सुमारे १८००० + २३०० वाक्प्रचार आहेत आणि हिन्दी पर्याय ५०००० आहेत.

१७. **या प्रकारचा** हा मराठी-भाषी प्रांतात **पहिलाच प्रयत्न** आहे. पूर्वीचा कोणचाहि आदर्श नव्हता. सर्व विचार नवीनच करावा लागला. हा सर्वांग–सुदर नसला तरी भरपूर आहे; 'निर्दोष' करण्याचा सद्बुद्धीनें अटोकाट प्रयत्न केला आहे. म्हणून हा प्रथम प्रयत्न सज्जनांस प्रिय होअील अशी आशा आहे.

१८. या **शब्दसंग्रहास शुद्धिपत्र जोडलेलें आहे.** तें पाहून, त्याप्रमाणें **शुद्ध करून घेअून** नतर ग्रथाचा अुपयोग करावा.

१९. हा शब्दसग्रह सर्व अेकहाती कारभार आहे. त्यामुळे गुण–दोषाचा अुत्तर-दायी अेकच प्राणी आहे.

ग्रंथ

२०. या शब्द-सग्रहाच्या संदर्भासाठी मुख्यतः पुढील पुस्तकांचा अुपयोग केला आहे.

नाव	संपादक
१. हिन्दी-शब्द-संग्रह	श्री. मुकुन्दीलाल. श्री. राजवल्लभ सहाय.
२. ,, शब्दार्थ पारिजात	श्री. चतुर्वेदी द्वारका प्रसाद शर्मा.
३. ,, रत्न–कोष (हिंदुस्तानी संस्करण)	श्री. दामोदर स्वरूप गुप्त.

नांव	संपादक
४. आदर्श हिन्दी–शब्द–कोष	पं. रामचंद्र पाठक
५. हिन्दी–मुहावरा–कोष.	प्रा. आर. जे. सरहिन्दी.
६. महाराष्ट्र–शद्व–कोष	महाराष्ट्र कोष–मंडळ पुणें.
७. हिन्दी–मराठी–व्यवहार–कोष.	ग. र. वैशपायन.
८. अँग्लो–हिन्दी स्टॅन्डर्ड अिलस्ट्रेटेड डिक्शनरी	प्रा. रामचंद्र पाठक.
९. स्टूडंट्स् प्रॅक्टिकल डिक्शनरी हिन्दी–अिंग्लिश	श्री. रामनारायण लाल
१०. स्टूडट्स् प्रॅक्टिकल डिक्शनरी अिंग्लिश–हिन्दी	,,
११. अे कॉम्पेडियम ऑफ मोल्सवर्थस् मराठी अॅन्ड अिंग्लिश डिक्शनरी	श्री. बाबा पदमनजी.
१२. हिन्दी कहावत कोष और सूक्तियाँ	श्री. शकर गगाधर जोशी.
१३. वाणिज्य–शद्व–कोष	आचार्य रघुवीर प्रा. भगवत शरण अधोलिया. प्रा. पन्नालाल बल्दुआ.
१४. औषधि–संग्रह.	डॉ. वामन गणेश देसाअी.
१५. बृहन्निघंटु	श्री. शंकर दाजीशास्त्री पदे (तिसरी आवृत्ति)

या सर्व ग्रंथाचे अुपकार आहेत; त्यांचा अुपयोग करून या शब्द-संग्रहाने तें ऋण फेडलें आहे.

आभार

यापैकीं कांही ग्रंथ विनामूल्य वापरूं देण्याबद्दल श्री. अनंत जनार्दन करंदीकर; डॉ. माधव पुरुषोत्तम जोशी नि हिन्दी प्रचार संघ पुणें यांचे प्रथम आभार मानतों.

२१. **लोकसंग्रह मुद्रणालयानें** अुत्तम छपाअी करून दिली नि तेथील जुळाऱ्यांनी वारंवार केलेल्या सुधारणांचा कंटाळा केला नाही याबद्दल

त्यांचे नि व्यवस्थापक **श्री. वि. दा. गांगल**; **श्री. शं, दा, चितळे** यांचे आभार मानतों. श्री. **मधुसूदन सदाशिव बर्वे**, साहित्यरत्न, यांनीं शब्द-गणन नि शुद्धिपत्र हीं कामें प्रेमानें केलीं या बद्दल त्यांचे आभार मानतों.

२२. या शब्द–संग्रहाच्या अुपयोगानें प्रत्येक सुबुद्ध मराठी–भाषी व्यक्तीस नि अ–मराठी–भाषी अभ्यासकास आनंद व्हावा अशी आशा करतों.

२३. या शब्द–संग्रहांतील अपुरेपणा, दोष, अज्ञान याची जाणीव मला करून देअून अुत्साह वाढविण्याचा नि तो शुद्धतर करण्याचा जे कोणी प्रयत्न करीत राहतील त्या सर्वांचे आधींच आभार मानतों.

अक्षय्यतृतीया
१८७१

सज्जनांचा सेवक
ग. र. वैशंपायन

संकेत–सूची

अव्य.–अव्यय	न–नपुंसकलिंग.
क्रि.–क्रियापदाचें रूप	पु–पुल्लिंग
क्रि. अ.–अकर्मक क्रियापद	वि–विशेषण.
क्रि. वि.–क्रिया विशेषण	सर्व–सर्वनाम.
क्रि. स.–सकर्मक क्रियापद	स्त्री.–स्त्रीलिंग.

मराठी से हिन्दी शब्द-संग्रह

ॐ

मराठी से हिन्दी शब्द-संग्रह

अ

अऋण–वि. ऋणमुक्त. अुऋण.
अक–न. पाप१. दुःख१.
अकच्छ–वि. बिना काछ का. मुसलमान
अकटोविकट–वि. भव्य. भयंकर. बेढब. बहुत विशाल (व्यंग). नहीं के बराबर.
अकड–स्त्री. अकड. रोब१ शेखी. नखरा१.
अकडणें–क्रि. अ. अैंठना. अकडना.
अकणकडवें–न. टेक (गानेकी). अुकटापुरान.
अकरकीं–न. ग्यारहसे बीस तक के पहाडे.
अकरणरूप–न. निषेध या नहीं के अर्थ में होनेवाली क्रियाका रूप.
अकरताळ्या–वि. सिरफिरा. झगडालू. नटखट. अुन्मत्त.
अकरमाशा–वि. दासीपुत्र. कृतघ्न. दोगला.
अकरा–वि. ग्यारह.
अकराळ विकराळ–वि. भयंकर. डरावना.
अकरोड–पु. अखरोट.
अकर्ता–वि. मुक्त. किसी काम के अयोग्य. आलसू.
अकर्मक–वि. कर्म न होनेवाली क्रिया.
अकलमंद —वंत } –वि. मूर्ख. बुद्धिमान्. विद्वान्.
अकसणें–क्रि. अ. अटना. बकुचना.
अकस्मात्–क्रि. वि. अेकाअेक. सहसा.
अकळ–वि. अगम्य.
अकांडतांडव–न. क्रोधसे चिल्लाकर बोलना. जोरसे बकवाद.
अकाल–पु. असमय. अकाल.
–मृत्यु–असमय मरना
अंकोळ–पु. ढेरा. टेरा.
अक्कलकरा–पु. अकरकरा.
अक्का–स्त्री. दीदी. बडी बहन.
अक्काबाअी–स्त्री दुर्भाग्य. दरिद्रता. दुष्ट झगडालू स्त्री.
–आठवणें.–बुद्धि भ्रष्ट होना.
–चा फेरा–दुर्भाग्य का जोर. बुरी दशा.
अक्रस्ताळा–दे. अकरताळ्या.
अक्रा–वि. ग्यारह.
अक्राळविक्राळ–वि. डरावना. भयंकर.
अक्रोड–पु. अखरोट.

१ = पुल्लिग. २ = स्त्रीलिंग.

अखाडा–पु. कुश्ती का स्थान. व्यायामशाला २. अड्डा. अखाडा. बाडा. पालकी का डण्डा

अखेर-स्त्री अन्त १. परिणाम १. समाप्ति. –वि अन्तमें. आखिर

अखेरी–स्त्री समाप्ति अन्त १. –मारणे–अन्तमे बहुत कष्ट कर विजयी होना. आखरी दाँव लेना (गजीफामे).

अग–अव्य. री.
–पु पहाड. पेड.

अगडबब–वि. बहुत मोटा. मोटा ताजा. बहुत भारी.

अगणित–वि. अनगिनत. असंख्य.

अगतिक–क्रि. वि. विवश. लाचार. असहाय.

अगत्य–न. आदर १ आवश्यकता २. –क्रि. वि. अवश्य. किसी तरह.

अगद–न. औषध १. दवा २.

अगदी–वि. सब. संपूर्ण. पूरीतरह. आत्यंतिक. बिलकुल.

अगबाई ! –अव्य. दैया री ! अय हय!

अगम–पु. पेड.
–वि गूढ अगम्य. गुप्त.

अगरू–न. अगर १. अगरू १.

अगरी–स्त्री. टहनी अकुर १.

अगवळ–पु. फीता (वेणी में लगाया जाता है). खजुरा.

अगस्ता–पु. अगस्त्य वक (वृक्ष).

अगा–अव्य. अरे अजी.

अगाअ–वि. पहलेका.
–क्रि वि. अगाऊ. अग्रिम. पेशगी.

अगातुक–वि बिना बुलाये आया हुआ. नवागत. भिन्नभिन्न. अस्थायी.
–पु मेहमान. आगंतुक.

अगाध–वि अथाह. गहरा. गूढ. अगम्य असभव.
–न. सागर १

अगार–न घर. स्थान १. मंदिर १.

अगाशी–स्त्री कोठा १. अट्टालिका. छज्जा १. छत.

अगे–अव्य री. अरी.

अगोचर–वि. अज्ञात. अगम्य. अनोखा.

अगोचर–वि अधमी. घामड. नटखट. कठिन.

अगोट–स्त्री खेतीके मौसमका प्रारंभ. मृगनक्षत्रकी बारिशोका आरंभ.

अगोदर–क्रि. वि. पहले.

अग्रफूल–न. वेणीके छोरमें गूँथा जानेवाला सोने का छोटा गहना. (जो डमरू के आकार का होता है).

अग्रलेख–पु. संपादकीय. मुख्य लेख.

अग्रवादी–पु वादी मुद्दओ.

अग्रेसर–वि. अगुआ. अग्रगण्य.

अघटित–वि. असभव. अपूर्व. अद्भुत. अनोखा.

अघळणे–क्रि. अ. खँगालना.

अघळघळ-वि. विस्तृत. लंबाचौडा. स्वतत्र ढीलाढाला.
–क्रि. वि. जी खोल कर.

अघाडा–पु. ओंगा. चिरचिरा. लटजीरा.

अघाडी–स्त्री. हरावल. घोडे के गले में बधी रस्सी.
–क्रि. वि. आगे. सबसे पहले.
–मारणे–सबसे पहले काम करना. अगाडी मारना.

अघोर–वि. अमंगल. डरावना. निर्भय. बेखबर. निश्चिन्त. –पु. संकट. शिवजी. अेक नर्क.

अघोरी–वि. अघोरपंथी. साहसी. पूजापाठ न करनेवाला. घिनौना. दुष्ट. निंदनीय. त्याज्य. अमंगल.

अचकट विचकट–वि. अश्लील. वाहियात. घृणास्पद. बीभत्स.

अचपळ–वि. अधमी. चचल.

अचंबा–पु. अचभा. आश्चर्य. अचरज.

अचरट–वि. वाहियात. अूटपटांग. अयोग्य. बुद्दू. मूर्ख.

अचाट–वि. अत्यंत. अनोखा. अतर्क्य. अपरिमित. अमर्याद. प्रचण्ड. अुद्दण्ड.

अचावचा–वि. अंटसट. अशिष्ट. व्यर्थ. अगडंबगडं. अव्यवस्थित.

अचूक– } वि. निर्दोष. बिलकुल
अचूक– } ठीक.

अच्छेर–पु. आध सेर.

अजगर–पु. अजदहा. अजगर. सुखदु ख. अेकसा माननेवाला. योगी. आलसी. सुस्त.

अजन्मा–वि. जो किसीसे पैदा न हो. परब्रह्म. अीश्वर. शाश्वत.

अजब–वि. अजीब. विलक्षण अनोखा.

–खाना–पु. अजायबघर.

अजमास–पु. अटकल. अदाजा.

–पंचे दाहोदर्शे–अटकलपच्चू बात करना.

अजमासें–क्रि. वि. लगभग.

अजर–वि. जो कभी बूढा न हो. अविनाशी. अक्षय्य.

अजस्र–वि विशाल अति विस्तृत प्रचंड.

अजागळ–वि. बुद्दू निरर्थक. बेकार. घामड बावला मूर्ख.

अजाण–वि अनजान अनाडी अज्ञानी

अजार–पु रोग. बीमारी२. पीडा२. व्यथा२.

अजारी वि. बीमार रुग्ण

अजि–अव्य अजी.

–क्रि वि. आज.

अजिक्य–वि. अजेय जो किसीसे जीता न गया हो

अजित–वि अजेय (अीश्वर)

अजी–स्त्री. दादी नानी बुढिया

अजीबाअी–स्त्री वृद्धा. बूढी

अजीबात–क्रि वि. बिलकुल समूचा. ठेठ.

अजीर्ण–न. अपच१.

–वि जो जीर्ण न हो.

अजून–क्रि. वि. अबतक आजतक.

अट–स्त्री शर्त अटकाव१ आड. रुकावट हेकडी. हठ१. अटा१ बल१. अासमझ१.

अटक–स्त्री. रुकावट प्रतिबंध१ बधन१. गिरफ्तारी. धाक. कैद.

अटकमटक–स्त्री. नखरा१. लीला. अटकनबटकन (खेल).

अटकणे–क्रि. अ. रुकना. थमना. अटकना.

अटकविणे–क्रि स रोकना प्रतिबंध करना. पकडना.

अटकळ–स्त्री. अनुमान१. अदाजा१. कल्पना. खूबी.

–पचविशी–अटकलपच्चू तिकडम्.

अटका–पु. अेक पाअी२ (सिक्का).

अटकाव–पु. दे. 'अटक'.
अटणी–स्त्री. घडिया. घरिया. धातुका गलना. शोष१. धाक. दबाव१. क्लेश१.
अटणे–क्रि. अ. गाढा होना. सूखना. कम हो जाना. अूँचा होना. खपना. गलना. मजबूत होना. बल देना. घूमना. यात्रा करना
अटळ–वि. स्थिर. अटल.
अटोकाट–वि. अत्यत. पराकाष्ठा का. अमर्याद. बना हुआ. धूर्त.
अट्टल–वि. पक्का. मँजा हुआ. घुटा हुआ. परले सिरेका.
अट्टाहास–पु. कहकहा. अट्टहास्य. खिलखिलाकर हँसना. आक्रोश. ढारे मारकर रोना. हठं.
अठगुळे–न. गर्भाधान (गौना). सस्कार न किया गया हो तो गर्भ के आठवे महीनेमे होनेवाली धार्मिक विधि.
अठरा–वि. अठारह.
अठवडा–पु. सप्ताह.
अठवण–स्त्री. स्मृति. याद. ध्यान१.
अठागुळे–दे. 'अठगुळे'.
अठी–स्त्री मत्थेपर सिकुडन. गाँठ (मन की)· बीया१. बीज१.
–घालणे–नाक भौ सिकोडना.
अठ्ठा } –पु. अठ्ठा (ताश मे). आठ
अठ्ठया } दाने (पाँसो के खेल में).
अटठावन(न्न)–वि. ५८.
अट्ठावीस–वि. अठाअीस.
अट्ठेचाळीस–वि. अठतालीस.
अट्ठयाण्णव–वि. अठानबे.
अट्ठयायशी–वि. अठासी.
अट्ठयाहत्तर–वि. अठत्तर.
अडकअी–स्त्री. छोटा चाँद१ (पौधा).
अडकणे–क्रि. अ. अटकना. अुलझना. लटक जाना.
अडकविणें–क्रि. स. रोकना. अटकाना. अुलझाना. ठूँसना (जेलमें)
अडका–पु. धन. अेक पाअी. पैंसठ बीघा भूमि२.
अडकित्ता–पु. सरोता. नियंत्रण.
अडखळणे–क्रि. अ. लडखडाना. हकलाना. अटकना. झिझकना. ठिठकना.
अडगळ–स्त्री. लबादा. अडार. (फुटकर वस्तुओं का). तूमार.
अडगुले मडगुले–न. बच्चेको किसी की नजर न लगे अिस लिअे डिठौना लगाते समय यह गाना बोला जाता है।
अडचण–स्त्री. अडचन. सकोच१. तगी. अुपद्रव१. असुविधा रुकावट कमी. सूतक१. कपडेसे होना.
अडणी–स्त्री. छोटी तिपायी छोटी चौकी शख रखनेकी बैठक पीढेके नीचे लगे लकडीके दो शहतीर. सूपके आगे मोटी कमची.
–वरचा शख–अक्लका दुश्मन. अुच्चस्थानपर होनेवाला मूर्ख.
अडणूक–स्त्री. रुकावट. बधन१. विरोध१. हठ१.
अडणे–क्रि. अ. रुकना. अटकना. घेरा जाना (सकट से). प्रसूतीमें रुकावट आना. ठिठकना.
अडत–स्त्री. वर्तन (दलाली). आढत. अभिकर्तृत्व (अेजन्सी).

अडतीस–वि. ३८.
अडत्या–पु. अभिकर्ता. दलाल. आढतिया.
अडथळा–पु. रुकावट२. रोक२. अडचन२. बाधा२.
अडदाड–वि. जंगली. उद्दण्ड. अडबंगनाथ. धोकड.
अडबंगा–वि. अडियल. टेढामेढा. अडबंग मूर्ख.
अडमडणें–क्रि. अ. चुलबुलाना (बच्चों का). आसपास मंडराना. हर काम में हस्तक्षेप करना.
अडमुठा–वि. लंठ. उजड्ड. टेढामेढा.
अडवणूक–स्त्री. रोक थाम. अटकाव१. प्रतिबंध१. तंग करना.
अडवा–वि. आडा. चौडा (शरीर). तिरछा.
–क्रि. वि. प्रतिकूल. आडे.
अडवें बोलणे–व्यग करना. अुगटना. ताना मारना.
–लावून घेणे–अगोछा लपेट लेना (स्त्रियोंका). साडी जैसे तैसे लपेट लेना.
–पडणें–बीचमें अडंगा लगाना. बिचवाअी करना.
–होणें–लेटना.
अडवा तिडवा–वि. टेढामेढा. बेढंगा.
अडविणे–क्रि. स. रोकना. प्रतिबंध करना
अडवी–स्त्री. आडी. तिरछी. दे. 'अडवा'.
अडवें–न. दे. 'अडवा'.
अडसणें–क्रि. स. पछोरना. छाँटना.
अडसष्ट–वि. ६८ अडसठ.
अडाखा–पु. मेल. अनुमेलन. अटकल२.
अडाणी–वि. अनाडी. असभ्य. जंगली. अनपढ. गँवार.
अडीच–वि अढाअी. ढाअी.
अडुसष्ट–वि. अडसठ.
अडुळसा–पु. अडूसा. वासा. अरूसा. विसोंटा.
अडोसा–पु. ओट२. आड२. परदा. अडतल. अगोट.
अड्डा–पु अड्डा. अखाडा. नाका जुलाहे का छुरा.
अढळ–वि. अचल. स्थिर. दृढ. अटल.
–पु. पता. सुराग. शोध२
–न. मोक्ष१. अचल स्थान१. भाग्य१.
अढावा–पु. लेखा विवरण. अवस्था विवरण. आगणनपत्र.
अढी–स्त्री. पाल. ढेर१. आढी. गल्लेपर छाया हुआ छप्पर मनमुटाव१. गांठ (मनमें).
अढे–न बरेडा१. बरेडी२. पीठपर कंधे से कंधे तक का नाप. दो जन का आरा.
अढेवेढे–पु. झिझक२. बाधा२.
–घेणें–हिचकिचाना टालमटूल करना.
अणकुची–स्त्री. नोंक. अनी.
अणखी–क्रि. वि. अधिक. और. फिरसे. तथा.
अणुमात्र–वि. रंच भी. जरा भी.
अण्णा–पु. बडे भैया.
अंतरवेल–स्त्री. अमरवेल. आकाशवेल
अतर्क्य–वि. अचिंत्य. गूढ.

अता–क्रि. वि. अव. आजकल. अिस समय.
अतार–पु. अत्तार.
अतिथि–पु आगतुक मेहमान. पाहुना
अतिप्रस ा–पु. अनर्थ. पराकाष्ठा२. अनुचित भाषण. छेडछाड२.
अतिरेक–पु. अति२ विपुलता२. हद२.
अतिविष–न. अतीन१.
अतिशय–पु. बहुत. असीम. अमर्याद.
अतिशहाणा–वि. धूर्त. घमंडी अपने को बहुत चतुर लगानेवाला. अव्यवहारी.
अतिशूद्र–पु. चांडाल. अछूतों में नीच जाति
अतिसार–पु अतिसार. संग्रहणी२.
अतोनात–वि अति. विपुल. बहुत. अत्यत.
अत्तर–न इत्र१. फुलेल१.
अत्तराचे दिवे जाळणे–धन उडाना. रंगरलियाँ मचाना.
अत्ता–क्रि. वि. अिसी समय. अभी के अभी.
अत्यवस्थ–वि अवतब(होना). मरणोन्मुख.
अथाग–वि. अथाह.
अदपाव–पु आध पाव. १० तोलेका वजन या माप.
अदबशीर–क्रि वि. नम्र होकर. ढंगसे. सुरक्षित.
अदमास–पु अंदाजा. अटकल२.
–क्रि. वि. लगभग.
अदमुरे } न. दही, जो कुछ खट्टा हो.
अदमारें } लगभग १२ घंटोंपूर्व जमाया दही.
अदलाबदल–स्त्री. हेरफेर१. अदलबदल१. विनिमय१.
अदशेर–पु. आध सेर.
अदळ आपट– स्त्री. ऊबसे चीजों को पटकना. झन्नफन्न१.
अदळणें–क्रि. अ. जोरसे गिर पडना. ढह जाना. टूट पडना.
अदा–पु. लाभ. मुनाफा. संग्रह. पूंजी२. आय२.
–करणें–चुकाना.
अदावत–स्त्री. वैर१. मनमुटाव१. मत्सर१. दोषारोप१.
अदुःखनवमी–स्त्री. भाद्रपद सुदि ९.
अदृष्ट–वि. अनदेखा. गुप्त.
–न. भाग्य१. दैव१. प्रारब्ध१.
अद्दल–स्त्री. न्याय१. ठोकर. शासन१.
–वि. ठीक. निश्चित.
–घडणें–दण्ड मिलना. पाठ पढना.
अद्ययावत्–क्रि. वि. आजतक. अत्यंत आधुनिक.
अद्याप } क्रि. वि. अबतक.
अद्यापि } अब भी.
अद्वातद्वा–क्रि. वि. अंटसंट. असंबद्ध. वाहियात.
अधण–न. अुबाल१. अुबलनेके लिअे रखा पानी.
अधांतरी } –क्रि. वि. निराधार.
अधांत्री } बीच ही में. अधूरा. न घर का, न घाट का.
अधाशी–वि. लालची. खाऊ. पेटू. अतृप्त.
अधिकार–पु. सत्ता२. प्रभुत्व. योग्यता२. क्षमता२. हक. अधिकार.

अधिकारी–पु. शासक. ओहदेदार. अफसर. नियामक. अधिकारी.
–वि. योग्य. हकदार.

अधी–क्रि. वि. पहले. सबसे पहले. पहले से. नीचे.

अधू–वि. लूला. पगू. बेडौल. खराब. दुर्बल. कमजोर. हौला.

अधेला–पु. आधा पैसा. धेला. एक पैसा. साझे में खेती करनेवाला अेक तरह का पीला, लंबा निर्विष साँप.

अधेली–स्त्री. अठन्नी. धेली. धेला.

अधोली–स्त्री. दो सेर का माप. आतिशबाजी का अेक प्रकार.

अध्यक्ष–पु. सभापति. प्रधान. अध्यक्ष. नियंता.

अन्–अव्य. और. बिना.

अनध्याय–पु वेदपठण के लिअे निषिद्ध दिन. छुट्टी२.

अननस–पु. अनन्नास.

अनंत–पु पिंडी तगर२.
–वि. अनत. असीम.

अनन्य–वि. अेक सा. अेकरूप. अकेला. अद्वितीय. अेकनिष्ठ. अनाथ.

अनन्वित–वि. असीम. अयोग्य.

अनपेक्षित–वि. अचानक. अकल्पनीय. अनिष्ट.

अनभिषिक्त–वि. बिना राजमुकुट का (राजा, नेता).

अनमान–पु. अुपेक्षा२. संकोच. अनादर संदेह.

अनमान धपका–पु. अटकलपच्चू. कल्पना.

अनरसा–पु. पुवा. अपूप. अेक तरह का कपडा.

अनर्गळ–वि. सनकी. अुच्छृखल. अुद्दण्ड. वाहियात. अडबड.

अनर्थ–पु. अत्त्याचार. अव्यवस्था. अनर्थ. पराकाष्ठा.

अनवस्था–स्त्री. चंचलता. घपला१. गडबडी. अव्यवस्था.

अनवाणी–क्रि. वि. नंगे पाँव.

अनशन–न. अुपवास१. निराहार१.

अनशेपोटी–वि. खाली पेट.

अनागोदी–न. विजयनगर साम्राज्य की राजधानी.

–कारभार–अनियत्रित कारोबार. अव्यस्थित कार्यपद्धति. अधेरखाता.

अनाठायी–क्रि. वि. अयोग्य स्थानमें. व्यर्थ.

अनामत–स्त्री. थाती. धरोहर. विलम्ब लेखा (अुदरत खाता) मे जमा राशि (रक्कम).

अनायासे–क्रि वि. यों ही.बिना कष्ट के. सुलभ..

अनावृष्टि–स्त्री सूखा१. अवर्षण१.

अनास्था–स्त्री. असावधानी. खराब दशा.

अनियत्रित–वि. बिना नियंत्रणके. अनिबंध.

अनिवार–वि. अमर्याद. अत्यंत. अनिवार्य. जागृत.

अनीति–स्त्री. अधर्म. पाप. अन्याय. व्यभिचार.

अनुकूळ–वि सहायक. लाभकारी. हितकर. मनभावन. संमत.

अनुक्रमणिका–स्त्री. विषयसूची. प्रकरण सूची.
अनुक्रमे–क्रि. वि. क्रमसे. अनुपात से.
अनुचित–वि. अशिष्ट अयोग्य अनुचित.
अनुताप–पु. पछतावा. रज.
अनुदिन–क्रि. वि. हर दिन. लगातार.
अनुपम–वि. अजोड. अतुल्य. बढिया.
अनुमान–न. कल्पना२. अदाजा१. अटकल२. अनुमान१. सदेह१. झिझक२.
अनुमानणे–क्रि. स. कूतना. आँकना. आजमाना.
अनुमोदन–न. समर्थन१. मान्यता२.
अनुरोध–पु. रुख मान्यता२. झुकाव.
अनुलक्षून–क्रि. वि. लक्ष्य करके. अुद्देशसे.
अनुशीलन–न. अध्ययन१. अभ्यास१.
अनुषंगिक–वि. साथ होनेवाला.
अनुसधान–न. संगति२. मेल१. वसीला१ क्रमसे आनेवाली बात.
अनुसरणें–क्रि. अ. (के)पीछे चलना. (के) अनुसार काम करना. अनुकरण करना
अनुज्ञा–स्त्री. स्वीकृति. आज्ञा.
अनृण–वि. अुऋण. ऋणमुक्त
अनोळखी–वि. अजनवी. अनजान. बिना जान पहाचान का.
अन्न–वि. दूसरा. अन्य. [पक्वान्न१. –न. आहार१. खाद्य वस्तु२.
अन्न छत्र / अन्न सत्र } –न. अन्नक्षेत्र१.
अन्न वस्त्र–न. आजीविका की अनिवार्य आवश्यकता. आजीविका.
अन्नान्न दशा–दाने दाने को तरसने की स्थिति.
अन्योन्य–वि. परस्पर. अेक दूसरा.
अन्वय–पु. मेल. आधार. अर्थ के अनुसार संबंध सदर्भ
अपकार–पु. हानि२. बुराअी२. दु.ख. अन्याय.
अपग–वि. अपाहिज. अपग.
अपघात–पु. दुर्घटना२. अकस्मात्.
अपजय–पु. पराजय२. असफलता२
अपटणें–क्रि. अ. स. पटकना गिरना विवाद मे पराजित होना. पछाडना
अपटबार–पु. पटकनेसे बडी आवाज करनेवाला अेक फटाखा.
अपटा–पु. कचनार. (महाराष्ट्र मे दशहरे के दिन अिस के पत्ते अेक दुसरे को देते हैं१, जो 'सोना' कहा जाता है। अिन पत्तों से बीडियाँ बनती हैं।) सिरहटा. असिमिलौरा.
अपटी–स्त्री. हार. धक्का१. हानि. ठोकर.
–खाणें–हरना. चपत पडना. मुँह की खाना.
–देणें–पछाडना.
अपत्य–न. संतान२ बालक१.
अपमृत्यु–पु. मौत का तमाचा. भयंकर संकट कुसमय मृत्यु२.
अपरा–वि अूँचा (कपडा आदि; नीचा के विरुद्ध). छोटा. अधूरा. हलका.
अपरिहार्य–वि. अनिवार्य. आवश्यक.
अपरोक्ष–क्रि वि. अनुपस्थितिमे. पीठ पीछे.

अपलाप–पु. सत्य छिपाना. मुकर जाना
अपवाद–पु. दोष. निंदा २. अपवाद.
अपव्यय–पु. व्यर्थ व्यय. अुडाअूपन
अपशकुन–पु. असगुन. दुश्चिन्ह. अपशकुन.
अपशब्द–पु. गाली २. अशिष्ट शब्द. दुर्वचन.
अपसुक–क्रि. वि. झख मारकर. अपने आप.
अपस्मार–पु. मिरगी २. अपस्मार.
अपहरण–न. चोरी २. अुडाया जाना १. अपहरण १.
अप्पा–पु. बडों के लिअे आदरपूर्वक बुलाने का अेक शब्द.
अपाग–वि. तिरछी (दृष्टि). कटाक्ष-युक्त.
अपाय–पु. कहर. चोट २. विपत्ति २. हानि २.
अपूस–पु. बढिया आम (जो कोंकण में विशेषतया होता है।)
अपेश–न. अकीर्ति २. पराजय २. लाछन २.
अपेशी–वि अभागा.
अपेष्टा–स्त्री. कष्ट १. बुरी दशा.
अपेक्षा–स्त्री. आकांक्षा. चाह.
अपेक्षित–वि. अिच्छित. वह, जिस की आशा हो.
अप्रत्यक्ष–वि. फेर का. घुमाव फिराव का. गुप्त. छिपा. अप्रकट.
अप्रयोजक–वि. व्यर्थ. अनावश्यक. असंगत.
अप्रशस्त–वि. अयोग्य. अनुचित. अशिष्ट. तंग.
अप्रसन्न–वि. असंतुष्ट. नाराज. अप्रसन्न.
अप्रस्तुत–वि. असंगत. अयोग्य.
अप्रामाणिक–वि. अविश्वासी. धोखे-बाज. झूठा
अफरातफर–स्त्री. अुडाया जाना १ गडबडी. गबन १
अफवा–स्त्री. अपवाद १. अुडती खबर
अफाट–वि. विशाल. बहुत बडा अनगिनत.
अफीण, अफू }–स्त्री. अफीम
अबकारी–पु. चुगी आबकारी अुत्पाद-कर विभाग. मादक-कर विभाग.
अबदागीर–स्त्री छत्र १. आफ्ताबी
अबब–अव्य. अरे बापरे! (आश्चर्योद्गार).
अबाडा–पु आंबाडा (वृक्ष). जूडा.
अबाडी–स्त्री. अँमारी. मोअिया.
अबोल–वि. अबोला. चुप. अबोल. मितभाषी
अबोला–पु. मौन. रिस २. रूठ २.
अबोली–स्त्री. साल कटसरअी (पौधा)
अब्रह्मण्य–न. पाप. दुष्कर्म.
अब्रू–स्त्री प्रतिष्ठा कीर्ति. मान १ –नुकसानी–मानहानि (अभियोग).
अभंग–वि. अक्षय. अविनाशी. अखंड पु. अेक मात्रिक छंद (संत तुकारामने अिसका बहुत अुपयोग किया है।) अयोग्य बात.
अभंड–न बरतन, जिस में चीज लेनी हो, को तोलने की क्रिया. बहुत बडा गठ्ठर. संकट १.
–वि. वाहियात. मुँहफट.

अभद्र–न. अमंगल १. बुरी बात २. –वि. अशुभ. गंदा. बीभत्स.

अभागी–वि. अभागा. अभागिन.

भाळ–न. आकाश १. घटा २. बादल १. संकट १.

भिनिवेश–पु. अहंकार. तेहा. उत्सुकता २. आग्रह. हठ.

अभिप्राय–पु. सम्मति २. निचोड. हेतु. मत.

अभिप्रेत–वि. नियोजित. इच्छित. अिष्ट. प्रिय.

अभिभूत–वि. प्रभावित. पराजित.

अभिमान–पु. गर्व. अैठन २. अपनोवा.

अभिमानी–वि. गर्विल. अुद्दण्ड अकडू. पक्षपाती.

अभिवचन–न. आश्वासन १. वचन १. कौल १.

अभ्यंग–न. मालिश १. तैलमर्दन १.

अभ्यास–पु. अध्ययन. पढाअी. बार बार अुल्लेख. योग्यता २.

अभ्यासी–वि. अध्ययनशील. निपुण. मँजा हुआ.

अभ्र–न. बादल १. मेघ १. आकाश १.

अभ्रक–पु. न. अबरक १. भोडल १.

अभ्रा–पु. खोल २. गिलाफ़. खोली २. छाते का कपडा.

अमका–वि. अमुक. फलाना. कोअी.

–तमका–
–ढमका– } अैसाही कोअी.

अमदानी–स्त्री. कार्यकाल १. भाग्य का जोर १. अूपरसे मिलनेवाली आय.

अमरकंद–पु. गोरुम.

अमरपट्टा–पु. न मरनेका ताम्रपत्र.

अमर्याद–वि. स्वच्छन्द. अनाचारी. अत्यत. असीम.

अमर्यादा–स्त्री. अपमान १. अनादर १. अुद्दण्डता.

अंमल–पु. सत्ता २. शासन. स्वामित्व. राज. नशा. अधिकार. कार्यकाल. –वि. निर्मल. शुद्ध.

अमला–पु. झुमका (सोने का, कानका गहना).

अमसूल–न. 'रातंबी' नामक पेडके फल की खट्टी छाल, जो सुखानेपर कसूँभी रंग की हो जाती है; अुसे अमसूल कहते हैं। दाल में अिमली के स्थानपर काम में आती है। कोकण में अिस की पैदाअिश बहुत होती है। विषाबिला १. महादा १.

अमळ–वि. थोडा. किंचित्. जरा.

अमा–पु. मातृस्तन.

अमात्य–पु. शिवाजी महाराज के आठ मंत्रियो में अेक मत्री; अर्थमंत्री.

अमाप–वि. अत्यंत. विपुल.

अमोघ–वि. अचूक. गुणकारी. व्यर्थ.

अमोल–वि. अनमोल. बढिया.

अम्मल–दे. अमल.

अयाळ–स्त्री. अयाल

अरकस
अरकशी } –पु. आराकश.

अरगडी–स्त्री. हलका ज्वार; अिसकी बोआअी जेठमे होती है।

अरडणे–क्रि. अ. पुकारना. चिल्लाना. रोना पीटना.

अरण्य–न. बन१. जंगल१.
–पंडित–अंधों में काना राजा. मूर्ख.
–रुदन–व्यर्थ परिश्रम.
अरशी–स्त्री. चश्मा१. अैनक२. छोटा शीशा.
अराखडा–पु. रूपरेखा२. खाका. योजना२. आलेख.
अराजक–वि. विद्रोही. सरकार का शत्रु.
–न. कुप्रबन्ध१. बलवा१. हरबोंग का राज. अंधम.
अरिष्ट–न. सकट१. विपत्ति२. दुर्भाग्य१. दवाओंका अर्क.
–वि. कठिन. प्रचंड.
अरी–स्त्री. टेंकुआ१ सूजा१. पंक्ति. लकीर.
अरु–पु. अरु. आडू
अरुंद–वि. तंग. चौडाई में छोटा.
अरे–अव्य. अरे. हे. बे. अबे. है !
–तुरे–हमरो तुमरी. तू का प्रयोग.
अरेराव–पु. अहंमन्य व्यक्ति. तानाशाह.
अरेरावी–स्त्री. जबरदस्ती. तानाशाही.
अरेरे–अव्य. हरे राम. हाय.
अरोळी–स्त्री. अंगाकडी. बाटी. पुकार. चिल्लाहट.
अर्चा–स्त्री. पूजा. अुपासना.
अर्ज–पु. आवेदन. प्रार्थना२. अर्जी२. आवेदनपत्र.
अर्जुनसादडा–पु. कौहा. कोहवृक्ष.
अर्थाअर्थी–क्रि. वि. किसीतरह. दूरसे भी. रंच भी.
अर्थात्–क्रि. वि. अवश्य. सहजही में. वास्तवमें.
अर्ध–वि. आधा.
–चद्र देणे–गलहत्था देना. गर्दन पकडकर निकाल देना.
–पोटी–जब आधा पेट खाली हो. बिना पेट भरे.
–बोबडे–आधा पीसा.
–मेला–अधमरा. अधमुआ.
–वट–वि. बृद्दु. पोगा. अधूरा. अधकचरा.
–शिशी–स्त्री. अधकपारी आधासीसी.
अर्धा–वि. आधा.
–अधिक–आधे से अधिक.
–जीव होणे–चिंता, कष्ट आदि से नाको दम होना.
अर्धांग–न. आधा शरीर१. गोद२. मित्र१. साहाय्यक१. लकवा१
–वायु–पक्षघात लकवा.
अर्धांगी–स्त्री पत्नी. भार्या.
अर्धामुर्धा–वि लगभग आधा.
अर्ध्या वचनात असणें–आज्ञाकारी होना.
–हळकुडात पिवळे होणें–आसमान पर अुडना.
अर्पिणें–क्रि. अ. स. दे देना. चरणों में रखना. बख्शना.
अर्भक–न बालक. बच्चा.
अर्वाचीन–वि. आधुनिक आजकल का.
अर्वाच्य–वि. गँवार. अूधमी. गदा (भाषण). आवारा. अलल्टप्पू.

अलकार–पु. गहना. आभूषण. चित्ताकर्षक शब्दरचना २.

अलगत–क्रि वि अूपर ही अूपर. अलग से. हौलेसे

अलगुजे–
अलगूज–
} न. पु. अलगोजा. बाँसरी विशेष.

अलटापालट–स्त्री हेरफेर १ फेरफार १.

अलबत्–क्रि. वि. अलबत्ता. अवश्य. क्यो नही.

अलबत्या गलबत्या–पु. अैरागैरा. अजनवी क्षुद्र व्यक्ति.

अलाहिदा–वि. अलग. निराला. दूसरी (बात). भिन्न स्वतत्र.

अलिखित–वि. जो लिखा न हो.

अलिप्त–वि निर्लिप्त शुद्ध. अलग निर्मल. निराला.

अलीकडील–वि. आजकल का. आधुनिक. नया. [आजकल.

अलीकडे–क्रि. वि अिस ओर.

अले–न. अदरक १.

अलोट–वि. अपरंपार. अनगिनत. अद्भुत. अटल

अलौकिक–वि अद्वितीय अपूर्व. असाधारण

अल्पारभ–पु. छोटे पायेपर प्रारंभ. मद प्रवेश.

अल्पाहार–वि जलपान. थोडा खाना.

अल्लड–वि अल्हड. कच्चा. मनमौजी. गँवार.

अवकळा–स्त्री. बुरी दशा. निस्तेजता घटती. अप्रतिष्ठा.

अवकाश–पु. समय. छुट्टी २. देरी २. फुरसत २. जगह २. पोल. शून्य. स्थान. अवकाश.

अवखळ–वि. आवारा. अूधमी. नटखट.

अवगत–वि. ज्ञात. जाना हुआ.

अवगति–स्त्री. दुर्गति. अधःपात १.

अवगुण–पु. दुर्गुण. लत २. दोष.

अवघड–वि. कठिन. जटिल. दुर्गम. दुर्लघ्य.

अवघडणें–क्रि. अ. अैठना (हाथ, पाँव आदि) थक जाना. घबराना. भौचक्का होना. तनना. भारी होना.

अवचित–क्रि. वि. सहसा. अेकाअेक

अवघड–वि. बहुत भारी. भारी भरकम. कष्टप्रद. कठिन.

अवजार–न. औजार. बडा पाल.

अवडंबर–न तडक-भडक २. आडंबर १ ढोग १. दिखावा १.

अवतरण–न. अुद्धरण. स्वर्ग से पृथ्वी पर आना.

अवतरणे–क्रि. अ प्रकट होना. देहधारी होना.

अवतार–पु. देवताका पृथ्वीपर आना. जन्म. अलौकिक व्यक्ति. प्रत्यक्ष रूप अुच्छृखल, विचित्र, बुरा रूप बुरा वेष.

–आटोपणे
–सपणे
} समाप्त होना. मरना.

अवदसा–स्त्री. दुर्भाग्य १. विपत्ति. कर्कशा. हवासे लडनेवाली स्त्री

–आठवणें–बुद्धि भ्रष्ट होना. आत्मघाती विचार आना.

अवदान–न. अपहार. धोखेबाजी से प्राप्त धन.

अवधि
अवधी
} स्त्री. सीमा. अन्त १. समय १. मर्यादा.

अवमान–पु. अपमान. अुपेक्षा२.
अवयव–पु. अिंद्री२. अंग. हिस्सा.
अवर्णनीय–वि. अकथनीय. अवर्ण्य.
अवर्षण–न. बरसात न होना. सूखा१.
अवलक्षण–न. असगुन१ अशुभ लच्छन१. लत२.
अवश्य–क्रि. वि. आवश्यक. निश्चित-रूपसे. अवश्य नि.सदेह क्यो नही!
अवस–स्त्री. अमावास्या. अमावस.
अवसर–पु. अवसर. मौका. ठीक समय.
अवसान–न अत१. मृत्यु२. आराम१. विराम१. धीरज१. उत्साह१. सामर्थ्य२ ठीक मौका१. आवेश१.
अवसानघातकी–वि. ठीक मौकेपर मुकरनेवाला नाजुक समयपर निराश करनेवाला.
अवस्था–स्त्री. दशा. रूप१. स्थिति.
अवहेलना–स्त्री. अनादर१. तिरस्कार१.
अवळकठी / अवळकाठी } स्त्री. आँवलगट्टा१.
अवळणे–क्रि. स कसना. जोरसे दबाना. कसकर पकडना.
अवळसरा–पु. आँवलसार (गंधक).
अवळा–पु. आँवला. आमला.
अवळचाची मोट–साथ न निभानेवाले लोगोंका गठबधन. तात्कालिक लाभके लिअे बना हुआ गुट.
अवळचा अेवढे पूज्य–शून्य. पूर्ण अभाव
अवळी–स्त्री. आमले का पेड.
–भोजन–न. कार्तिक सुदि १४ के दिन आमलेके नीचे बैठकर प्रीतिभोज१.
अवज्ञा–स्त्री. अनादर१. अपमान१. आज्ञाभंग१.
आवा–पु. आँवाँ. कच्चे या पके मिट्टी के बरतनोका ढेर.
–लुटणे–मकरसक्रातिके त्यौहार पर स्त्रियाँ मिट्टीके बरतनो के ढेर की पूजा कर लुटाती है। आजकल पीतल के बरतन, गन्ने, भाजी की गडियाँ आदि बाँट दी जाती है।
अवा–स्त्री बाअी रखैल. कजरी वेश्या.
अवाअी–स्त्री अफवाह. किंवदन्ती. भनक. अुडती खबर. कनकन.
अवाका–पु सामर्थ्य. बल. हिम्मत२. चगुल. धारणा२. अटकल२. मनो-गति२ कल्पना२.
अवाचे सवा / अवाच्या सवा } क्रि. वि. लबीचौडी (बाते). अगडबगड बढबढकर शक्तिके बाहर अमर्याद
अवाढव्य–वि. अति विशाल. असीम
अवातर–वि अन्य अिधर अुधरकी. गौण. अप्रधान अूपरसे (आय).
अवाक्षर–न. अेक भी अक्षर चू तक करना. गदी (बाते)
अविध–पु म्लेच्छ. कटल्लू.
अविधवानवमी–स्त्री. भाद्रपद सुदि नवमी, (मृतपत्नीका श्राद्ध).
अविभक्त–वि. अिकट्ठा सयुक्त मिला हुआ. साझेका.
–कुटुब–सयुक्त घराना.
अविवाहित–वि. अनब्याहा.
अविश्रात–वि. सतत. अखड. लगातार.
अवीट–वि. पक्का (रग). स्वादिष्ट. आकर्षक. अचल

अवेळ–स्त्री. अबेर विलंब१ देरी.
अव्यंग–वि. संपूर्ण. जिस में कोअी दोष न हो (शारीरिक) निर्दोष.
अव्यवस्था–स्त्री. गडबडी. घोटाला१. अव्यवस्था.
अव्याहत–वि अखंड लगातार. सतत.
अव्हेर–पु तिरस्कार. अनादर.
अशक्य–वि असम्भव अशक्य.
अशिक्षित–वि अपढ गँवार.
अशी–वि. 'असा' का स्त्रीलिंग. अैसी अिसतरह
–राहणें–विधवा होनेपर बिना वपन किअे रहना.
अशीतशी–वि. छोटी सी. क्षुद्र.
अशील–पु. असामी. मुवक्किल.
अश्राप–वि. गरीब. शांत.
अश्रु–पु. आंसू
–ढाळणें–आंसू बहाना.
अश्लील–वि. अशिष्ट बीभत्स.
अष्टावधानी–वि. अेकसाथ आठ कामोंमें ध्यान देनेवाला.
अष्टोदरशें–वि १०८.
अष्टौप्रहर–क्रि वि दिनरात हमेशा.
असडणें–क्रि. स. झटकेसे खोचना. पछोरना (विशेष ढंग से) फटकना.
असडा–पु. झटका. खीचने से होनेवाली पीडा. फटकार२.
असडी } वि अनकूटा (चावल)
असडीक } अनाडी
असणें–क्रि. अ होना. जीना. रहना.
असंबद्ध–वि असंगत. बेढंगा अयोग्य.
असंभवनीय–वि. असम्भव. विपरित.
असंभाव्य–वि अशक्य. असम्भव. अतर्क्य. अनगिनत.
असमाधान–न. अप्रसन्नता२.अशांति२. असंतोष१.
असहकार–पु.
असहकरिता–स्त्री } असहयोग.
असा–वि. अैसा. अिस तरहका.
असाणा–पु. अमर (पौधा).
असामी–पु व्यक्ति. नौकर. असामी.
असार–वि. सारहीन झूठा. निकम्मा. थोथा.
–पु अंतर. दीवार की चौडाअी.
असारा–पु. मैदान मे फैलाया तांना, अटेरन.
असावध–वि. असावधान. गाफिल.
असूड–पु. गाडीवाले का कोडा.
असून–अव्य. होकर.
असे–वि. अैसा. अिस तरह.
असो–अव्य अस्तु. खैर. अच्छा.
–क्रि. भले रहे. बस. रहने दो.
अस्खलित–वि. धारावाही. अटूट. अखड.
अस्त–पु. लोप. अदृश्यत्व. नाश. अंत.
अस्तंगत–वि. डूबा हुआ (सूरज आदि) लुप्त. अदृश्य. नष्ट.
अस्तनी–स्त्री. कपडे की बाँह. आस्तीन.
अस्तनीतील निखारा–आस्तीन का साँप. विश्वासघाती मित्र.
अस्तमान–न. अथवने का समय. मस्तूल की पेंदी.
अस्तर–न. अस्तर१. आंतरत्वचा२.
अस्ताव्यस्त–वि. अव्यवस्थित. तितर बितर. अस्तव्यस्त.
अस्तित्व–न. हस्ती२. अस्तित्व.

अस्पर्श–वि. अपवित्र. अछूता. मासिक धर्म से (स्त्री).
अस्पष्ट–वि. धुधला. अव्यक्त. दुर्बोध.
अस्पृश्य–वि. अछूत. हरिजन. पूर्वास्पृश्य.
अस्मादिक–पु. हम. अपने राम.
अस्वल–पु. रीछ. भालू.
अस्वस्थ–वि. अशात. बेचैन.
अँ हँ–अव्य. बिलकुल नही !
अहमहमिका–स्त्री. प्रतिस्पर्धा. चढाअपरी.
अहर्निश–क्रि. वि. दिनरात.
अहवाल–पु. वृत्तात. विवरण.
अहा हा–अव्य. वाह भअी ! वाह ! हर्षसूचक अुद्गार.
अहारणें–क्रि. अ. बहुत खाने से सुस्ताना.
अहाळीव–न. चनसूर १. हलिम १.
अहिरण–स्त्री. अहरन. ग्वालन.
अहिराणी–स्त्री. खानदेश की बोली.
अहेरा–पु. अेक नेत्ररोग अकीक (अेक लाल कठिन पत्थर)
अहिरी–स्त्री. ब्याहके समय वेदी के चारों कोनोंपर रचे हुये रंगीन मटके.
अहेर–पु. भेट २. सौगात २.
अहेवपण–न. सौभाग्य १. पतिका जीवित होना.
अहो–अव्य. राजी. क्यों जी.
–जा हो–आर र से बुलाना.
अहोरात्र–क्रि वि. दिनरात
–न–२४ घंटे.
अळकुडी–स्त्री. अरवी. घुअियाँ.
अळंटळं–न. टाल मटूल.
अळण–न. बेसन की भाजी. आलन १.
अळणी–वि. अलोना. सत्त्वहीन.
अळणे–क्रि. अ. गाढा होना. औटना.
अळता } पु. लाखसे बना. लाल रंग
अळिता } अुस से भिगोयी रुअी.
अळवडी–स्त्री. अरवी के पत्तोंमें बेसन लगाकर बनायी टिकिया.
अळवावरचे पाणी–चचल. क्षणभंगुर. अनित्य ओस के मोती.
अळविणे–क्रि. अ. मनाना. समझाना अलापना.
अळशी–स्त्री. अलसी.
अळी–स्त्री. आल. छोटा कीडा सूडी. गली.
अळीमिळी–स्त्री. मौन १.
अळू–पु. आडू.
अळू–न. अरवी २.
अळें–न. थाला. पौधा लगानेका घेरा. मूल्य, वजन, माप के पूर्व, परिमाण के अभाव या भेद को स्पष्ट करनेवाला चिन्ह (८).
अळेपिळे–पु. अगडाओ २.
अक्षत } –स्त्री. धार्मिक कार्योमे
अक्षता } अुपयुक्त चावल के दाने ब्याह शादी का प्रत्यक्ष निमंत्रण. –वि–अभंग. चोट न पहुँचा हुआ. पूरा.
अक्षयतृतीया–स्त्री. वैशाख सुदि तृतीया.
अज्ञान–न. } अज्ञान. अबोध.
अज्ञानी–वि. } नाबालिग. अनपढ. अनाडी.

आ

आ वासणे–मुंह बाना. मुंह खोलना.
आं–अव्य. अ ! क्या ?
आइतवार–पु. रविवार.
आई–स्त्री. माँ. माता.
आईबाप अुद्धरणें – माअी – } गंदी गालियाँ देना.
आकडा आकडा } पु अक. सख्या २. अँकुडी २. बिच्छू का डंक. नोक २.
आकडी–स्त्री. अँकडी. पेट मे अैठन (बच्चो का रोग).
आकण कडवे–न. टेक (गाने की) रट २.
आकणी–स्त्री. पटरी. योजना. रूप रेखा. जानवरो को रोग होनेपर दाझने की छड.
आकणे–क्रि. स रेषा खीचना. आकना.
आकबंद–वि. पूरा. सपूर्ण. मूल्य आदि लिखकर सवेष्टित (वस्तु), जो भेजने के लिअे बनी हो.
आकरसणे–क्रि. अ. अैठना. सिकुडना कस कर बँधना
आकर्षण–न. खिचाव १. आकर्षण १
आकलन–न. बोध १. जानकारी २. बंधन १
आकस्मिक–वि. अचानक. सहसा. अकल्पनीय.
आकात–पु. कोलाहल. कुहराम. आक्रोश.
–माडणें–कुहराम मचाना.
आकाबाअी–दे. 'अक्काबाअी'.
आकार–पु. रूप. कद. आकृति २. बाहय रूप. अंदाजा. अटकल २. रंग. सम्भावना २.
–मान–न. विस्तार का परिमाण परिमा (वॉल्युम). रंगढंग.
आकारणी–स्त्री. प्रभार. हिसाब. मूल्य. नाप.
आकारणें–क्रि. अ. प्रभरण. मूल्य आकना. रूप दिखायी पडना. कूतना.
आकाशवेल–स्त्री. अमरवेल.
आकाक्षा–स्त्री. अिच्छा. आशा. अपेक्षा. हेतु १. संदेह १.
आकुचणे–क्रि. अ. सिकुडना. बकुचना
आकुचन–न संकोच १. सिकुडन २. टेढापन १.
आकुचित–वि. कुंद. सिकुडा. जमा हुआ. तंग.
आकृति–स्त्री. रूप १. आकार प्रकार १. चित्र १. मूर्ति. शरीर १. रेखाचित्र. गठन १.
आक्टोबर–पु. अक्तूबर.
आक्रदणे–क्रि. अ. आक्रोश करणें. चिल्लाना. विलाप करना. ढारे मार कर रोना.
आक्रदन–न. आक्रोश १. विलाप १.
आक्रोश–पु. चिल्लाहट २. कुहराम १.
आख–पु. आँख २. नयन. नेत्र. अक्ष. धुर (गाडी का).
आखडणें–क्रि. अ. खिचना. सिकुडना. थमना. अकडना

आखणी–स्त्री. पटरी (रेषा खीचने की). योजना. रूपरेखा.
आखबंद–दे. 'आकबंद'.
आखर–पु. गॉव की सीमापर होनेवाला क्षेत. गोपड. गोरुओ की आराम करने की जगह.
आखला–पु. साढ. बरधा.
आखाड–पु. असाढ.
–पाटी–स्त्री व्याह के बाद आनेवाले प्रथम असाढ के अधेरे पाख में बहू के मायके से भेजी सौगात.
–सासरा–धौस देनेवाला पुरुष. कडी आलोचना करनेवाला व्यक्ति.
आखाडा–पु. अखाडा व्यायाममदिर.
आखाडी–स्त्री. असाढ की पुनम. असाढ की झडी. असाढ अेकादशी (महाराष्ट्रमे पंढरपुर की जत्रा होने से महत्त्वपूर्ण दिन)
आखा मसाला–पु. खडा मसाला
आखुड } वि छोटा. अधूरा
आखूड } अूँचा (कपडा).
आखोटा–पु जहाज का वार्षिक भाडा
आख्या–स्त्री कीर्ति. नामवरी नाम.
आख्यान–न कथा२. कहानी२ (पुराणो की)
आख्यायिका–स्त्री किवदती संस्मरण१.
आग–स्त्री. अग्नि. आग अगिन ज्वाला. जलन. क्रोध१. तोप की मार.
–असणे–तीव्र अिच्छा होना. खुजली होना.
–अुठणें–अति भूख लगना.
–पाखडणे–खूब फटकारना. कठोर आलोचना करना. अगार अुगलना.
–लावणे–आग लगाना.
आग–दे 'अग'.
आगकाडी–स्त्री. दियासलाअी.
आगगाडी–स्त्री अगिनगाडी.
आगटी–स्त्री. अलाव१. कौड१.
आगठा–पु. अगूठा.
आगठी–स्त्री अँगूठी. मूँदरी
आगण–न. आगन१. सहन१.
आगत पंगत–स्त्री. अपने अपने घर से भोजन लाकर अडोसी पडोसियो का प्रीतिभोज.
आगतुक–दे. 'अगातुक'.
आगपेटी–स्त्री दियासलाअी की डिब्बी
आगपेण } स्त्री. अगियासन १.
आगपैण } (अुष्णता के कारण बडे फोडे होते और जलते है).
आगबब–पु आग बुझानेका बंबा.
आगबोट–स्त्री. अगिनबोट. जहाज.
आगर–न नारियल, सुपारी आदि का बाग. वगिया२. निमक बनाने की जगह अग्र१. छोर१.
–पु–निधि२ संग्रह. खजाना.
आगरवत्ती–स्त्री. अगरबत्ती.
आगरी–पु सुपारी का बागवान. मल्लाहो की अेक जाति.
आगलाव्या–वि. झगडा करानेवाला.
आगवळ–पु खजुरा (वेणी बाँधने का). फीता.
आगवाला–पु. गत्र (अेजिन) में कोयला झोकनेवाला.

आगळा–वि. अधिक. श्रेष्ठ. बडा. निराला. विरला.
–स्त्री. ब्योडा. अर्गल.

आगळिक } स्त्री. छेडछाड. खुराफात.
आगळीक } अनधिकार प्रवेश १.

आगा–पु. आगे का हिस्सा. आगा.

आगाऊ–दे. अगाऊ.

आगातुक–दे. अगांतुक.

आगापिछा–पु. आगापीछा. अगवाडा पिछवाडा. नातेदार.

आगार–न. घर १. महल १. मंदिर १. सग्रह १. कान २.

आगारा–पु. ठाकुरजी के सामने जलाये धूप की राख. विभूति २. ज्वारपर पडनेवाला रोग. अगार.

आगाशी–दे. अगाशी.

आगीदवणा–पु. अगिन धमासा.

आंगुळ–न. अेक अंगुल का नाप. आठ. जौ की लंबाअी.

आगोट } –स्त्री. बरसात का प्रारंभ.
आगोठ }

आग्या–पु. कौंछ २. केवाँच २ (जलन पैदा करनेवाला पौधा). जुगनू. ज्वार में पडनेवाला कीडा.

आग्रह–पु. हठ. आग्रह.

आग्रही–वि. हठीला. प्रेम से नियंत्रण करनेवाला.

आघवा–वि. सर्व. पूरा.

आघाडा–पु. ओगा. चिरचिरा. लटजिरा.

आघात–पु. फटकार. धक्का. प्रहार मार

आंघोळ–स्त्री. स्नान.

आँच–स्त्री. ताव १. आँच. चिंता

आचकट विचकट–दे अचकट–विचकट.

आचका–पु. धक्का. झटका खिचाव. अैंठन २. कंप.

आचंवा–दे. अचंबा.

आचमन–न. आचमन १. पी जाना.

आचरट–दे. अचरट.

आचरण–न. बर्ताव १ आचार १. अच्छा बर्ताव नियम १.

आचरणे–क्रि. स. बरतना बरताव करना. चलाना.

आचवणें } क्रि. अ. भोजन के बाद
आंचविणें } हाथ मुँह धोना. गँवाना.

आचार–पु. धर्मनियमो के अनुसार चलना. रहन–सहन. बर्ताव.
–विचार–पु. शुद्धाचरण. आचार-विचार.

आचारी–पु. रसोअिया महाराज.

आचावचा–दे. अचावचा.

आच्छादणें–क्रि. स. ढकना. छुपाना.

आच्छादन–न. ढकना १. आच्छादन का साधन.

आज–क्रि. वि. आज. अिसदिन.
–काल–आजकल. अिन दिनों.
–वर–आजतक.

आजन्म–क्रि. वि. जनमभर सदा के लिअे. आजीव.

आजा–पु. दादा. नाना.

आजार–पु. बीमारी २. रोग पीडा २.

आजारी–वि. रुग्ण. बीमार. रोगी.

आजी–स्त्री. दादी. नानी.
–क्रि. वि. आज.

–बाअी–स्त्री. बूढी स्त्री के लिअे आदरसूचक शब्द. नानीजी (व्यंग).

आजूबाजूस–क्रि. वि. आसपास. अिर्द गिर्द. पास पडोस मे.

आजेसासरा–पु. वर या बहू के दादा या नाना. ददिया ससुर.

आजेसासू–स्त्री. वर या बहू की दादी या नानी.

आजोबा–पु. दादा. नाना. बूढे के लिअे आदरार्थक संबोधन.

आजोळ–न. ननिहाल१ ननसार१. ददिहाल१.

आटके–न. आधा सेर१.

आटणी–स्त्री. दे. अटणी.

आटणे–दे. अटणे.

आटप–पु. काम करनेका ढग. बुद्धि२. क्षमता२.

आटपणे–क्रि. अ. जमा करना. ठीक से लगाना. खीच लेना. झट पूरा करना. मरना.

आटपाट नगर–न. धार्मिक कहानी के प्रारंभमें प्राय: यह शब्द आता है। अेक नगर (था).

आटवणे } क्रि. स. औटाना. गलाना.
आटविणे } कम करना. समाप्त करना. सताना.

आटा–पु. पेच. फेरा (कसनीका). बल. आटा.

आटापिटा–पु. कडे परिश्रम. दौडधूप२.

आटीव–वि. औटाया हुआ.

आटोकाट–वि. शक्तिभर. भरसक. अत्यत.

आटोप–पु. सामर्थ्य. आवेश. फैलाव. व्यवस्था२. नियत्रण. गर्व. प्रताप. क्षमता२.

आटोपणे–दे. आटपणे.

आट्यापाट्या–स्त्री. अेक खेल (महाराष्ट्र की विशेषता).

आठवडा–पु. सप्ताह.

आठवण–स्त्री स्मरण१ स्मृति. याद स्मृतिचिन्ह१. भेट

आठवणीचा खंदक–पु. भुलक्कड

आठवणे–क्रि अ. स्मरण आना. ध्यान आना. याद आना

आठी–दे अठी

आठोळी–स्त्री. गुठली. फल का कडा बीज.

आड–पु. कुआी२ (विना सीढिओं की) –न बैडा१ दून मे पानी के पास बस्ती२. विरोध१. रुकावट२. आड२.

आडकाठी–स्त्री रोक. अटकाव१

आडकित्ता–पु सरोता.

आडकुली–स्त्री अडकोष१. वृषण१

आडगिऱ्हाअिकी–वि. बर्ता हुआ. पुराना.

आडणूक–स्त्री रोक. अडचन. बाधा.

आडनाव–न कुलनाम१ अुपनाम१

आडपडदा–पु. आड२. मर्यादा२ लज्जा२.

आडमाप–न. सरकारी माप से कम या अधिक. विना हिसाब का

आडमुठा } दे अडमुठा.
आडमुठ्या }

आडंबर–दे. अवडंबर.
आडबाजू–स्त्री. अेक ओर. हटकर दूर ओझल.
आडमार्ग–पु. आडा मार्ग. रास्ता छोडकर चलना.
आडरान–न. न समझने का बहाना (करना). घना जंगल.
आडवा–वि आडा. तिरछा.
आडवाट–स्त्री. सडक छोडकर बीच का मार्ग. पगडंडी.
आडवार–पु. निश्चित दिन छोड अन्य दिन. अयोग्य दिन.
आडवे–वि. आडा. तिरछा.
–होणे–लेटना.
आडसणे–क्रि स. छाँटना. पछोरना.
आडाणचोट–वि. गँवार अुजड्ड. अनाडी अनपढ. अज्ञानी.
आडा–पु बगुलेकी अेक जाति.
आडाखा–दे अखाडा.
आडास–स्त्री भूमि सीधी जोतने पर हलसे आडी जोतना.
आडासन–न. कमर२.
आडी–स्त्री दे. 'अढी'. प्रतिबध१. अडचन. ठठेरोका अूखल१. किश्तीमे बैठनेकी तख्ती
आडुळसा–पु अडूसा अरूचा. वासा.
आडोसा–पु. आड२. परदा. ओट२.
आढक–पु. चार सेरोका माप.
आढळणे–क्रि अ. मिलना. पाया जाना. दीख पडना.
आढावा–दे अढावा.
आढी–दे. अढी.
आढें–दे. अढे.
आढेवेढे–पु. आनाकानी. हिच किचाहट.
आढ्यता–स्त्री. गर्व१. अकड. शेखी. प्रसिद्धि.
आण–स्त्री. शपथ. प्रण१. बान१. सौंगध.
आणखी–दे. अणखी.
आणणावळ–स्त्री. ढोने की मजदूरी.
आणणें–क्रि स. लाना. ले आना.
आण ने–स्त्री. हाट से सामान लाना. यातायात. हेराफेरी.
आणभाक–स्त्री प्रतिज्ञा. प्रण१. शपथ से किया सम्मेल (करार).
आणा–पु. आना. चार पैसे. अेकड का ६४० वाँ हिस्सा. (७.५६२५ गज).
आणे पैचा हिशेब–बिलकुल ठीक हिसाब. कौडी पाओका लेखा.
आणेवारी–स्त्री. अकाअी.
आणि–, आणिक } अव्य और तथा अेव.
आणी–स्त्री. अिकन्नी अणी नोंक
आत–स्त्री. फूफी बुआ सासू.
आत–क्रि वि अदर बीच मे. भीतर. –न. आँत२. आत्र१.
आंतडी–स्त्री., आतडे–न. } आँत२. आंत्र१ अँतडी२.
आततायी–वि. अत्याचारी. दुष्ट. आततायी.
आंतबट्टा–पु. लेने के देने. खोट२.
आतर–पु. अुतराअी२.
आतर–वि. भीतरी बीच का.
आंतला–वि. भीतरी हिस्सेका. अंदर होनेवाला.

आंतल्या आत–क्रि. वि. भीतर ही भीतर. आपसमें.
–गाठीचा–वि वह, जिसके पेट की बात किसी को मालूम न हो.
आतळणें–क्रि. अ. स. छूना. अंकोरना पाना.
आतां–क्रि. वि. अब. अिस समय.
आंतील–दे. आतला.
आतुर–वि. अत्सुक. आर्त. पीडित.
आंतून -क्रि. वि अंदरसे. भीतरसे.
आते बहिण–स्त्री फुफेरी बहन.
–भाऊ–पु. फुफेरा भाअी.
–सासरा–पु. ससुरका फुफेरा भाअी.
आतोनात–दे अतोनात.
आत्तां–दे. आता.
आत्मघात–पु. आत्महत्या २. आत्मनाश २.
आत्मनिवेदन–न. प्रभु के चरणों में अपना अब कुछ न्योछावर कर देना.
आत्मयज्ञ–पु बलिदान. हौतात्म्य. आत्मोत्सर्ग.
आत्महत्त्या–स्त्री. आत्मघात १. आत्महत्त्या.
आत्मसात् करणें–अपनाना. आत्मीकृत करना.
आत्यंतिक–वि. अत्यंत. असीम.
आत्या–स्त्री. फूफी. बुआ.
आथडणें–क्रि. अ. स. पटकना. हथिया लेना. जा पहुँचना.
आंथरणें–क्रि. स. बिछाना. फैलाना. ढकना.
आंथरूण–न. बिछौना १. बिस्तर १.
आंदण–न. सौगात २. भेंट २. दहेज १.

आदमुरे / आदमोरे }–वि. दे. अदमुरें.
आदळ आपट–स्त्री. झखझख (करना).
आदापावती–स्त्री कुछ नकद और कुछ हवाला देकर चुकायी हुअी रकम की प्राप्ति (रसीद).
आदि–स्त्री. प्रारभ १. मूल १. वंश १ –वि. प्रथम.
–करून–क्रि. वि. सब मिलकर.
आदोळणे–क्रि. अ. झूलना. हिचकना. कापना.
आदेश–पु. अुपदेश आज्ञा मूल वर्णके स्थानपर आनेवाला वर्ण.
आदोलन–न. झिलकोरा १. आदोलन १.
आधण–न. अुबाल. अुबलने के लिअे रखा हुआ पानी या रस.
आधळा–वि. अधा.
आधळी कोंशिबीर–लुकाछिपी (अेक खेल).
आधातरी–दे. अधातरी.
आधार–पु. आसरा. सहारा. बल. कृपा २. सहायता २ प्रमाण (ग्रथ का).
आधी–क्रि. वि पहले. प्रारंभ में.
आधी–स्त्री. मानसिक दु ख १.
आधीन–क्रि वि अधीन. तावे मे.
आनंदणें–क्रि. अ प्रसन्न होना आनंदित होना.
आनंदी–वि. प्रसन्न. रंगीला. अुमंगी
आनुकूल्य–न सब प्रकार की सहायता अनुकूलता २.
आनुवंशिक–वि. कुलपरंपरा से प्राप्त. पैतृक.

आनुषंगिक–वि. प्रमुख वस्तु के साथ होनेवाला. अप्रधान. गौण

आपखुषी–स्त्री. अपनी अिच्छा.

आपंगिता–स्त्री. सहारा१. आधार१.

आपटणे–दे. अपटणे.

आपटा–पु. कचनार. सिरहटा.

आपण–सर्व. स्वयं. आप. हम.

आपत्ति–स्त्री. विपत्ति. संकट. दुर्दशा.

आपमतलबी–वि. स्वार्थी.

आपला–सर्व. अपना.

आपसात–क्रि वि. आपसमे

आपातत.–क्रि वि सहजमें. चालू.

आपुलकी–स्त्री अपनायत.

आपैसा / आपैसें } क्रि वि. अपनेआप. स्वाधीन.

आपोआप–क्रि. वि अनयास. अपनेआप. योही.

आफळणे–क्रि. स. पटकना. गिराना. दे मारना.

आब–स्त्री. चने का सिरका. खट्टापन१.

आबकारी–स्त्री. अुत्पाद विभाग१. आबकारी. कलाली. नशीली चीजों पर कर१.

आबटवेल–स्त्री. रामचना१.

आबवती–स्त्री. अबाटी.

आबा–पु. आम.

आबाळ–स्त्री. असावधानी. अुदासी. असुविधा. देखभाल न होना. अनमनापन१. कुप्रबंध१.

आंबेहळद–स्त्री. अमाहल्दी.

आंबोण–न. गाय या भैंस के आगे खली, भुसा, आदि भिगोकर रखा गया खाद्य.

आभंड–दे. अभंड.

आभार–पु. धन्यवाद. आभार.

आभाळ–न. आकाश१. घटा२.

आमचा–सर्व. हमारा.

आपटी–स्त्री. बयविरग.

आमदानी–दे. अमदानी.

आमरस–पु. आम निचोडकर बनाया ताजा रस.

आमराअी–स्त्री. अमराअी

आमा–पु. मातृस्तन

आमाश–पु. अपच अजीर्ण. आँव

आमिष–न. मांस१. प्रलोभन१. अंकोर१ लालच१.

आमोद–पु. सुगंध२

आम्ही–सर्व. हम.

आयता–क्रि. वि. अनायास. सिद्ध. बना बनाया. सहजमें. सीधे. ठीक. समयपर.

आयत्या पिठावर रेघा ओढणे–पराये माल पर झीगुर नाचे.

आयत्या वेळी अैन समय पर.

आयात–पु. प्रवेश्य. आयात वस्तु.

आयाबाया–स्त्री पास पडोसकी स्त्रियाँ

आयास–पु. कष्ट. परिश्रम.

आयाळ–न. अयाल१. केसर१.

आयुष्य–न. जीवन१. आयु२.

आर–पु. अजगर. सुस्त व्यक्ति. गुल्ली डंडे के खेल मे गिननें की छटवी संख्या२.

–स्त्री. आरी. जल्दी. कसक. अंकुर१. आँच. अभिमान१.

आरडणें–दे. अरडणें.

आरडाओरडा–हो हल्ला. शोर.

आरभ–पु. प्रारंभ. शुरुआत२. मूल स्थिति२. मूल स्थान.

–शूर–वि. प्रारभ मे अत्यंत अुत्साह दिखाकर बीचमे ही काम अधुरा छोड देनेवाला.

आरभणे–क्रि. अ. प्रारभ करना. नींव डालना. शुरू करना.

आरमार–न. नौदल१. बेडा१.

आरवणें–क्रि. अ. कुकरू कूं करना.

आरशी–स्त्री. छोटा शीशा१.

आरसा–पु. शीशा. आअीना. कांच.

आराखडा–पु. खाका. रूपरेखा१. आलेख योजना२.

आराधणे–क्रि. स पूजा करना. अुपासना करना. मनाना.

आराटी–स्त्री. बल्ली खदिर१. मट्टीकफन१.

आराम–पु आराम. आनंद. सुधार. बाग.

आरास–स्त्री. सजावट. सजधज. सूजा. (चमार का). आर.

आरी–स्त्री. आरा१. अेक प्रकारका खैर.

आरोग्य–न. स्वास्थ्य नीरोगता१.

आरोप–पु. अभियोग. दोष अेक वस्तु में दूसरी वस्तु के धर्मकी कल्पना करना.

आरोपित } पु. अभियुक्त.
आरोपी }

आरोळी–स्त्री ललकार. पुकार. गुहार. बाटी. अंगाकडी.

आर्जव–न. गिडगिडाहट२. प्रार्थना२. मनावन१.

आर्या–स्त्री. आदरणीय महिला. सती. अेक मात्रिक छद (पहिले तथा तीसरे चरण में १२ और दूसरे तथा चौथे में २० मात्राअें).

आला–(क्रि. पु.) आया.

–गेला–पु. पाहुना. मेहमान.

आलिंगणे–क्रि स. गले मिलना. भेटना. आलिंगन देना.

आली–(क्रि. स्त्री.) आयी.

आलुबुखार–पु.आलूबुखारा

आले–(क्रि न.) आया.

–न अदरक१.

आल्या पावली–क्रि. वि. अुलटे पैर. तत्काल.

आव–पु डौल. भाव. ठाठ. रूप. रोब. आकार.

आव–स्त्री. आव. आमांशा१.

आवक–स्त्री. आय. प्राप्त पत्रका क्रमसे पजीयन (दर्ज करना).

–जावक–आये और भेजे पत्रो को पजी करनेकी बही.

आवटळणे–क्रि. अ. अेंठना. अकडना.

आवड–स्त्री. चाह. चाव१ रुचि.

–निवड–स्त्री पसंदगी, नापसंदगी.

आवडणे–क्रि स. भाना. चाह होना. अच्छा लगना.

आवडता–वि. चहता. प्यारा.

आंवणी–स्त्री. बोआअी.

आवती भोंवतीं–क्रि. वि. अिर्द गिर्द. आस पास.

आवर–पु. क्षमता२. नियंत्रण. निग्रह. कुशलता२.

आवरणे–क्रि स. पुरा करना. जमा करना लपेटना. जल्दी करना. लाटा लेना.
–न तीज की पहली रात मे (भाद्र शु २) जलपान बरतन को चोडा आकार देने के काम की सुनार की हथौडी ।
आवर सावर–स्त्री समेट–लपेट. घर मे व्यवस्था.
आवस–स्त्री अमावस. अमावास्या.
आवळणे–क्रि स. दबाना दबोचना. कसना आलिंगन करना.
आवळा जावळा–वि जोडवाँ.
आवा–पु आँवा. मटको का ढेर.
आवा–स्त्री लुगाअी.
आवाका– दे अवाका.
आवाज–पु. आवाज़ २. सुर शब्द. नाद. गला.
आवाजी–स्त्री. सुरेल आवाज.
आवातर–दे. अवातर.
आवार–पु आहाता. सहन २. घेरा. चहार दिवारी २.
आवाहन–न आमत्रण बुलावा मूर्ति की प्राणप्रति-ठा
आविर्भाव–पु अभिनय स्वाग डौल. रोब
आवृत्ति–स्त्री संस्करण १. अभ्याम १. पुनर्जन्म १. [क्षोभ.
आवेग–पु जोश. घबराहट २. हूक २.
आवेश–पु आवेग. तेहा. जोग. अुमंग. वेग फुर्ति २
आव्हेर–पु अनादर. तिरस्कार.
आशय–पु. हेतु विचार. अभिप्राय. स्थान. निधि २.
आशाळभूत–वि. लालची पेटू.
आश्रय–पु सहारा. शरण २. संरक्षण आधार. पडोस.
आश्रित–वि पाला हुआ पालित. अवलबित. आश्रित
आषाढी–स्त्री असाढ शु. ११ (पढरपुर की जत्रा).
आस–स्त्री आशा. अपेक्षा. अुमंग.
–पु घेरेमे रखे लट्टूको बराबर मारना. बेदूल मारना.
आस } पु. धुरी २. अक्षरेखा १.
आस } कटहलकी तरह अेक पेड.
आसडा–पु जोरसे झटका.
आसरा–स्त्री जलदेवी (सात होती है)
–पु. शरण २ ओट २. आसरा
आसामी–दे असामी.
आसावणे–क्रि अ आशा करना लालायित होना.
आसुड } –पु. कोडा चाबुक.
आसोड }
आसू–पु. अश्रु. आँसू.
आस्कद–पु. असगध.
आस्था–स्त्री. श्रद्धा. आस्था. प्रेम १ आशा
आहारणें–क्रि अ. खा कर सुस्ताना निगल जाना.
आहे–क्रि. अ. है.
आहेर–पु. सौगात २. दहेज.
आळ–पु. आरोप. अभियोग. दोष आभास. बंधन.
–स्त्री. गली. कूचा.
आळअी–स्त्री मूडी १. छोटा कीडा
आळण–दे. अळण.

आळणी–दे. अळणी.
आळणे–दे. अळणें
आळविणे– दे अळविणें
आळशी–वि. सुस्त. मंद आलसी निकम्मा.
आळस–पु सुस्ती२. ढीलापन. टालमटूल दुर्लक्ष
आळसणे–क्रि. अ सुस्त होना.
आळा–पु. रोक२ नियत्रण. मर्यादा२
–घालणे–सयम करना. मर्यादा मे रखना.
आळी–स्त्री. कूचा१. गली२. सूडी.
आळू–न. अरवी२ आड़ू१.
–स्त्री गन्ने मे पडनेवाला कीडा
आळे–न क्यारी२. थाला१.
आळेपिळे–पु अंगडाओ२ देह टूटना.
आक्षिप्त–वि जप्त किया हुआ (लेख, पुस्तक). आपत्ति-जनक निदित.
आक्षेप–पु दोष विरोध कटाक्ष. आपत्ति२ आग्रह सूचना२ निदा२.
–घेणे–आपत्ति अुठाना दोष लगाना कटाक्ष करना.
आक्षेपार्ह–वि आपत्तिजनक. दोषपूर्ण
आज्ञाधारक–वि. आज्ञाकारी.

अि

अिकडचा } वि. यहाका अिधर का
अिकडील } अिस ओरका.
अिकडून–क्रि. वि. अिस ओरसे हमारे से.
अिकडे–क्रि वि अिधर यहाँ.
–पु. वे (पत्तके लिअे).
–तिकडे करणे–अिधर अुधरमें रहना. यो ही समय गँवाना. निकम्मा भटकना.
–आड तिकडे विहीर–सांप छछूदर की दशा
अिगळा–पु अंगार. अेक मकोडा.
–सारखे डोळे–लाल पीली आखें.
अिगळी–स्त्री. बडा काला बिच्छू· चिनगारी. सुनार का संडसा१.
अिगा–पु. चमार का औजार
–दाखविणें–मजा चखाना.
–फिरणें–घमण्ड टूटना.
अिगित–न. मर्म१. रहस्य१.
अिग्रज–पु अगरेज.
अिचा–(ही सर्व का षष्ठी का स्त्रीलिग रूप). अिस का
अिच्छुक– पु अभ्यर्थी. अुम्मीदवार
अिजन–न. गत्र१. अेजिन१.
अिजा–स्त्री पीडा. आघात१. चोट. कष्ट१.
अिजार–स्त्री. सलवार. पायजामा१. पतलून
अिटा–पु. नेजे के समान अेक शस्त्र ओठी२.
अिटी–स्त्री. गुल्ली
अिडापिडा–स्त्री. अलैया बलैया.
अितका–वि. अितना.
अितकासा–वि जरासा. बहुत छोटा
अितपत–क्रि. वि. अितनाही.

अतःपर–क्रि. वि. अिसके बाद फिरसे आयदा.
अितमाम–पु. प्रतिष्ठा२. व्यवस्था२.
अितर–वि अन्य. दूसरा.
अितरणे–क्रि अ अितराना (से) अुडना.
अितराजी–स्त्री. अप्रसन्नता. अवकृपा.
अितरेजन–पु. अिधर अुधर के लोग. सर्वसाधारण.
अितस्ततः–क्रि वि. अिधर अुधर
अितिकर्तव्यता–स्त्री. सफलता कर्तव्यपूर्ति
अितिश्री–स्त्री. समाप्ति. मृत्यु
अित्थभूत–वि. सविस्तर जिस तरह हुअी (घटना). प्रारंभ से अन्ततक
अित्यादि, अित्यादिक } वि. आदि.
अिथचा, अिथला } वि. यहाँ का.
अियपर्यंत, अिथपावेतो, अिथवर } क्रि. वि. यहांतक. अिधर तक
अिद्रगोप–पु. वीरबहूटी२ (कीडा)
अिद्रजव–पु कौरैया का बीज अिंद्र जौ
अिंद्रसभा–स्त्री रातमे केवल पानी पीकर रहना. अिंद्रदेव की सभा.
अिंद्रिय–न. अिन्द्री२ अग१
अिन मीन तीन, – – साडे तीन } बहुत थोडे. नही के बराबर.
अिनाम–न जागीर२ पारितोषिक१.
अिभ्रत–स्त्री. प्रतिष्ठा. लाज धाक.
अिमला–पु अिमारत२. घर. भवन.
–ढांसळणें–सब अुमंगोपर पानी फिरना
अिमान–न. अेकनिष्ठता२. सचाअी२. विश्वास१. अीमान१.
अिमानदार–वि. नेक. सच्चा. अीमानदार.
अिमाने अितबारे–क्रि. वि. नेकीसे. अीमानदारी के साथ.
अियत्ता–स्त्री. कक्षा. श्रेणी. मर्यादा. पेग.
अिरले–न. पत्तों की बनायी देहाती छत्री गल्ला ढकने के लिअे घास का आच्छादन.
अिरसाल–वि चुनिंदा. मँजा हुआ. घुटा हुआ.
–पु–आगे भेजना. सरकारी कोषागार मे रोकडे का शोधन (जमा करना)
–जांभूळ–न. राज जामुन१.
अिलम–पु कला२. हुनर अुपाय. जादू
अिलाखा–पु प्रात. परिवार संबध.
अिवलासा–वि. थोडासा. छोटा. नन्हा. अल्प
अिवळा–पु. बनकुलथी२. चाक्षु.
अिशारा–पु. चेतावनी२. सूचना२
अिसब–पु अुकवथ (हाथ पाँव पर होनेवाला अेक चर्मरोग)
अिसबगोल–पु. अीसरगोल.
अिसेम–पु लुबान. कुंदुर. थुस
अिसम–पु व्यक्ति.
अिस्तरी–, अिस्त्री– } स्त्री. अिस्तरी.
अिस्पिक–पु. कालापान. हुकुम. (ताशमें).
अिस्पिट–न. ताश१.
अिस्पितळ–न. रुग्णालय१.

ओ

ओड निंबू } न. जंबीरी-नीबू १.
ओड लिंबू }

ओप्सित–वि. चाहा. अिच्छित.

ओश्वरी–स्त्री. ओशरमल १.

ओक्षण–न अवलोकन १. आँख २. शस्त्र-वैद्य का अेक परावर्तक यंत्र.

अु

अुकडणे–क्रि. स. अुबालना.

अुकरडा–पु. घूरा.

–फुकणे–अत्यंत दरिद्र होना. रडियो का घर झाँकना.

अुकरणे–क्रि. स. कुरेदना. खोदना. अुकटना.

अुकल–पु. हल सुझाव. स्पष्टीकरण.

अुकलणे–क्रि स. खोलना. ढीला करना. स्पष्ट करना. छुडाना.

–क्रि अ. खुलना. बुझना. छूटना. अलग होना. खिलना.

अुकळणें–क्रि अ. खौलना अुबाल आना

–क्रि स. अैठना (धन). खौलाना. अुबालना.

अुकळी–स्त्री. अुबाल. आँच. जोश. प्रेम झक

अुकाडा–पु रातिब (दूध, भाजी का). अूमम. अम्ल तथा निमक का मिश्रण (सुनार का).

अुकाळा–पु. क्वाथ. काढा अुबाल. गाँव के हाट में मुठ्ठीभर लेने का हक.

अुकिडवा–वि. अुकडूँ.

अुकिरडा– पु. घूरा.

अुक्ति–स्त्री. भाषण १. वाक्य १. कथन १. बेडी.

अुक्ते–वि. बिना नाप तौल के (खरीदना). सब का सब

अुखडणें–क्रि स. अुखाडना. खोद डालना. जड मूल से अुखाडना. निकाल देना.

–क्रि. अ. झल्लाना. चिढना.

अुखळ–न. अूखल १. ओखली २.

–स्त्री. पहली जोताअी.

–पाढरे होणे–भाग खुलना. पाचो धीमे होना

अुखळणे–क्रि स पहलेपहल हल जोतना. अुखाडना. खोदना. खोल देना.

–क्रि अ. खुल जाना. ढीला होना

अुखळी–स्त्री ओखली (लकडीकी) भँवरी (पानी मे). चूल.

अुखाणा–पु बुझौवल २. पहेली २. यमकात्मक वाक्य में पति या पत्नीका नाम कहनेकी रीति.

–घालणें–पहेली बुझाना.

अुखाळघा पाखाळघा–स्त्री. दोष अुकटाना व्यग. पुरानी बातोपर ताने मारना.

अुगणे–क्रि अ. अुगना अुपजना. अुदय होना.

अुगम–पु मूलस्थान अुत्पत्ति

अुगवणें–क्रि अ पैदा होना. अुगना. अुदय होना. अंकुर निकलना. दीख पडना. लेना (बदला).

अुगा–क्रि. वि चुप मौन व्यर्थ अकारण

अुगाच } अुगीच }–क्रि वि योंही व्यर्थ. चुपचाप.

अुगारणे–क्रि. स. मारने के लिअे अुठाना (हाथ, लकडी अ.दि). अुगाहना.

अुगाळणे–क्रि स घिसना. रगडना. अुकटाना. कै करना.

अुगी } अुगे }–क्रि वि चुप.

अुघड–वि. स्पष्ट. साफ, प्रकट.
–स्त्री–निरभ्र आकाश.
बारिशोंका थमना.

अुघडकीस आणणें–भंडा फोड करना. बात खोल देना

अुघडझाँप–स्त्री. बारबार खोलना और बद करना. बादलो का जमना. और छँटना.

अुघडणें–क्रि. अ. खुलना. थमना (बारिश). छँटना (बादल). आना (अच्छे दिन).
–क्रि स. खोलना. प्रकट करना.

अुघडा } अुघडे }–वि. खुला. नगे बदन. विशद अनाथ निराश्रित.

–बोडका–नंगे बदन. नगे सिर

–वाघडा–नगधडगा. बिना ओटका.

–हिशोब–साफ बात२.

अुच–वि. अूँचा. अुच्च. लम्बा बहुमूल्य अूपर.

अुचकटणे–क्रि स अुखाडना. अुसकना. अुचाडना. अस्तव्यस्त करना.

अुचकी–स्त्री. हिचकी.

–लागणें–हिचकी बँध जाना.

अुचटणे–क्रि स. अुचाटना.
–न करोनी २. करछुली २.

अुचंबळणे–क्रि अ. अुछलना. अुछल कर अूपर अुठना. अुमडना अुभडना.

अुचल–स्त्री. सिर अुठाना. हमला जोर करना. वेतन से कुछ हिस्सा लेना. अुधार.

अुचलणें–क्रि अ. अूपर आना. अूँचा होना. बढना.
–क्रि. स. अुठाना. ले लेना. बनाना (घर). स्वीकार करना. अनुमोदन करना.

अुचल तंगडी } अुचल बागडो }–स्त्री. अुच्चाटन१ निकाल बाहर. बलपूर्वक अुठाना.

अुचलेगिरी–स्त्री. अुचक्केपन१.

अुचल्या–पु. अुचक्का. गिरहकट.

अुंचवटा–पु. अूपर अुठा भाग. टीला.

अुच सखल–वि. खुर्दुरा. अूँचानीचा

अुचापत–स्त्री अुधारी. मँगनी की वस्तु. अुठायी रकम. गडबडी. अूधम१.

अुचापुरा–वि लंबा तडंगा. भव्य. पूरा बढा हुआ लमटगा.
अुचावणे–क्रि. अ अूँचा होना. अूपर अुठना
–क्रि स. अूँचा करना. अूपर अुठाना
अुचित–वि योग्य ठीक. अच्छा. अुचित
अुची–स्त्री. लम्बाअी
–वि बहुमूल्य. बहुत अच्छा
अुच्चार–पु. अुच्चारण शब्द.
अुच्चारणे–क्रि अ अुच्चारण करना. बोलना.
अुच्छाद–पु. अुपद्रव. अूधम. सताना. तंग आना.
अुच्छृंखल–वि. अुतावला. अविवेकी. अुद्दण्ड.
अुजवणे / अुजविणे) क्रि स. धार्मिक नियमोके अनुसार पूरा करना सपन्न होना ब्याहना
अुजवा–वि. दाहिना दायाँ. और अच्छा.
अुजळ-वि स्वच्छ चमकदार. निर्मल
–माथ्याने हिंडणे–निश्चिन्त घूमना नि.सकोच फिरना
अुजळणी–स्त्री पहाडे१ ककहरा. आदि रटना, दोहराना.
अुजळणें–क्रि स. चमकना साफ करना. चिकना करना. अुजारना. गोरा होना.
अुजळा–पु. चमक२. चिकनाअी२.
अुजाड–वि. वीरान. अुजाड. निर्जन.
अुजाडणे–क्रि. अ. सबेरा होना. अवसर आना.
अुजू–वि सीधा. योग्य. ठीक. सरल.
अुजेड–पु. प्रकाश. अुजाला.
–पाडणे–तीर मारना (व्यग.)
अुटकटारी–स्त्री. अुटकटारा१.
अुट–पु. अूँट.
अुटावरचा शाहणा–मूर्खतापूर्ण मति देनेवाला.
अुटावरून शेळ्या हाकणे–स्वयं कुछ न करते हुअे दूसरेको अुपदेश देना.
अुटणे–न. / अुटी–स्त्री.) अुबटन१. चदन आदि का लेप
अुट्टे–न बदला१. प्रतिशोध१
–काढणे–बदला लेना
अुठणे–क्रि. अ अुठना अूपर अुठना. समाप्त होना अुलटना. चमकना. ठनकना. दोष लगाना. सूजना. काम आना. अुतारू होना अफवाह अुडना. बन जाना.
अुठपळ–क्रि वि. बार बार लगातार.
अुठबशी–स्त्री. अुठाबैठी बैठक (व्यायाम)
अुठवळ–वि. आलसी गडबडिया कामचोर
अुठवणे / अुठविणे) क्रि. स अुठाना. खडा करना जगाना अुभाडना. खाना (सिर) अुडाना (गप). अमल करना (आज्ञा पर)
अुठाठेव–स्त्री झमेला१. माथापच्ची व्यर्थ का हस्तक्षेप १. अुठाबैठी.
अुठाणू–न फोडा.
अुठाव–पु. कद. रूप. अुभाडदार नक्काशी२. खपत२. हमला. आंदोलन.

अठावणी–स्त्री. अभाड १ प्रोत्साहन १. विद्रोह १. चढाओ जागरण १ चित्रण १. जैनोमे तीसरे दिन का. मृतक श्राद्ध.

अठावदार–वि आकर्षक. रसपोषक. अठावदार.

अडणे–क्रि. अ अडना. अछुलना. लांघना. दूर होना. गायब होना. अठ जाना. बिक जाना दम भरना. अकडना. बेतहाशा दौडना.

अडत जाणे–भाडमें जाना

अडत बातमी–स्त्री. अडती खबर.

अडवणे } क्रि स. अडा देना. अस्त-
अडविणें } व्यस्त करना. भगा देना. अडाना. निकाल देना. फटकारना. लिख मारना. फजीहत करना.

अडल–पु. सुलतान चपा.

अडवाअडवी–स्त्री. अखडी अखडी बाते.

अडा– पु. लोंदा. पिंडा. अुरद और चावल के आटे की मिठाओ.

अडाणटप्पू–वि. आवारा छैला.

अडारणें–क्रि. अ मस्तीमें आना. मन मौजी बनना.

अडिद–पु. अुरद.

अडी–स्त्री. पुष्नाग १. पुलाक. १.

अडी–स्त्री. पेग. कुदान. फाँद. अिच्छा की अुडान. हिम्मत खेती के लिअे माँगे हुअे जानवरोंका भाडा.

–पडणे–भीड होना चढा अूपरी होना. होड लगना.

अुडचा मारणें–शेखी बघारना. अुछलकूद करना. पराये बिरतेपर शिकरा पालना

अुडीद–पु. अुरद.

अुणा–वि. कम. अधूरा. अपूर्ण. हलका. बाद (गणित)

—पुरा–क्रि वि. लगभग

अुणीव–स्त्री. } कमी २ दोष १ व्यग १
अुणे–न }

अुतणे–क्रि. अ अुफनना अुकसना झाग आना. अुच्छृखल होना अुमडना अुछलना.

अुतरड–स्त्री. हॉडियो का थापा नीचे बडा और अुसपर करमसे छोटा बरतन रखनेका ढंग.

अुतरण–स्त्री ढाल. अुतार १. अवनति अुतरण सागोवानी (वेल).

अुतरणे–क्रि. स. अुतारना प्रतिलिपि करना नकल अुतारना. घटाना अुतारा करना. चलना (ताश) नीचे लाना.

—क्रि. अ. अुतारना ठहरना नीचे आना. घट जाना. सूखना (मुँह). अधिक पकना. पार होना. अुत्तीर्ण होना. आना (पसंद). बडा होना (मोतियो की नाक) छूटना (बच्चोंके खेलमे).

अुतरता–वि. ढालू. क्रमसे नीचे आनेवाला. धीरे धीरे घटनेवाला

अुतरती कळा–स्त्री गिरावट हीन स्थिति.

अुतराओ–वि. अुऋण. कृतज्ञ.

अुताटी–स्त्री. अुताटीक.

अुताणा–वि. चत्ता. ढीला. सुस्त

–चालणें–छाती निकाल कर चलना.

–पडणें–मुँह की खाना

अुतार–पु. अुतार. तीव्रता की कमी. आराम. अुतरन २ ढाल २. अुतराअी.
अुतार वय–न. ढलती आयु.
अुतारा–पु. अुद्धरण. प्रतिलिपि. अुतारा. बलि २. फल आदि अुतारने की मजदूरी. संलेख (दस्तैवज) पजी (दर्ज) करनेकी बही.
अुतारी–स्त्री. सब रग अेक साथ खेलना (गंजीफा). चाल (ताश).
अुतारू–पु. यात्री. सवारी २.
अुतावळा, अुतावीळ–वि अधीर. शीघ्रता करनेवाला. अुतावला
अुताविळ–स्त्री. जल्दी. चचलता. अुतावली.
अुत्कृष्ट–वि. बढिया. बहुत सुदर.
अुत्तम–वि. बहुत अच्छा. अुत्तम.
अुत्तरणें–क्रि. अ. अुत्तर देना.
अुत्तरी–स्त्री पालेवत १.
अुत्तरोत्तर–क्रि. वि. धीरे धीरे. क्रम से. और आगे
अुत्तेजन–न. बढावा १. पुचारा १. प्रोत्साहन १. उत्तेजन १.
अुत्पन्न–वि. पैदा हुआ.
–न. आय २. लाभ १.
अुत्पादक–पु. नीव डालनेवाला. संस्थापक.
अुत्सव–पु. समारोह. त्यौहार.
अुत्साह–पु. अुमग २. अुत्सुकता. आनंद २ चाव. समारोह. धैर्य.
अुत्साही–वि. कर्मठ. तत्पर.
अुथळ–वि. अुथला. छिछला. भोला.
–पाण्याला खळखळ फार–अध जल गगरी छलकत जाय.
अुदअीक–क्रि वि. कल दूसरे दिन
अुदड–वि. बहुत. अनेक. अनगिनत
अुदबत्ती–स्त्री अगरबत्ती.
अुदात्त–वि. विशाल. महान श्रेष्ठ. अुदार. अूँचे स्वरसे कहा हुआ.
अुदाहरण–पु दृष्टात. आदर्श. गणित. अुदाहरण.
अुदिरकानी–स्त्री. मूसाकानी (औषधि).
अुदिरमारी–स्त्री. मूसामारी.
अुदी–वि अूदा (रग). बेगनी
–स्त्री. घूपदान.
अुदीम–पु. व्यापार. धंधा अुद्यम
अुदीर–पु. चूहा. मूसा अुदुर
अुदरास माजर साक्ष–चोर के भाअी गिरहकट.
अुदो–पु अुदय. विजय २.
–अुदो करणे–डका पीटना बहुत स्तुति करना.
अुद्गारणें–क्रि. अ. बोलना. जोर से बोलना.
अुद्देशणे–क्रि. अ. चीन्हना, सबोधन करना. सोचना.
अुद्धरणें–क्रि. स. अुबारना. छुडाना कोसना (माँ बापको).
अुद्धार–पु. मुक्ति २. छुटकारा. अुबार
अुदबोधक–वि. सूचक. बोधपूर्ण
अुद्या–क्रि. वि. कल (आनेवाली)
अुद्योग–पु. काम. धंधा. व्यवसाय. परिश्रम. अुद्योग.
अुद्वेग–पु. रंज. विषाद. खेद.
अुघअी–स्त्री. दीमक. बँबअी.
अुघडणे–क्रि. स. अुधेडना फाडना. मार भगाना.

अुधळणे–क्रि. स. अुंडेलना. अूपर फेकना. अुडाना (धन). समाप्त होना.
–क्रि अ. तितर बितर होना. अुछलना. भटकना.
अुघळचा–वि. अुडाअू.
अुधाण-न ज्वार१(पूरा). जोश.
अुध्वस्त–वि नष्टभ्रष्ट तहसनहस.
अुनाड–वि आवारा अुठल्लू. स्वच्छद
अुनाडणे–क्रि. अ. भटकना. आवारगी करना.
अुन्हातान्हात–कडी धपमे.
अुन्हाळा–पु गरमीकी रितु२. अूमस. अनाथ (होना). अभाव. कमी२.
अुन्हाळी–स्त्री अेक मूत्ररोग. जगली तिल का पौधा. सरफोका१.
अुपक्रम–पु. नया आरभ सदर्भ. अुद्योग
अुपजणे–क्रि अ अुपजना पैदा होना.
अुपजत–क्रि वि. जन्मसे. स्वाभाविक.
अुपजीविका–स्त्री आजीविका.
अुपटणे–क्रि स. जड मूलसे अुखडना. अैठना (धन). अुठा जाना
–क्रि अ बाहर निकल आना. टपक पडना. शुरू होना (रोग). आ गिरना.
अुपटसुभ–वि. अनकटोटा. अुठल्लू. अनब्याहा.
अुपटसूळ–वि. आकस्मिक झगडालू. अलल्टप्पू अैरागैरा
–खाद्यावर घेणे–आ बैल मुझे मार. आ बल। गले पड
अुपडा–वे औधा पट
–तांब्या–पत्नी का कपडेसे होना.
अुपद्रव–पु. पीडा२. बला२. कष्ट. भूतबाधा२. रोग.
अुपद्व्याप–पु. अकारण कष्ट. परिश्रम. व्यर्थ की मिहनत. नटखटी२. अूधम. घापत–धोल.
अुपनाम–न. कुलका नाम. बुलाने का-नाम.
अुपन्यास–पु. अच्छी तरह विचार को अुपस्थित करना; रखना. भूमिका बाँधना. प्रारभ. अुपक्रम.
अुपपत्ति–स्त्री. कार्यकारण संबंध. युक्ति. युक्तियुक्त विवेचन. सप्रमाण सिद्धान्त.
अुपभोगणे–क्रि. अ. अनुभव करना. अुपभोग करना. स्वाद चखना.
अुपमर्द–पु. अपमान. हेठी२.
अुपमा–स्त्री. दृष्टात१. तुलना. पटतर१. अुपमा.
अुपयोगी–वि. अुपयुक्त. काम का आवश्यक.
अुपयोजणे–क्रि. अ. अुपयोग करना काम मे लाना.
अुपरणे–न. अुपरना१. दुपट्टा१.
अुपरति–स्त्री. पछतावा१. अुदासीनता. वैराग्य
अुपरात–क्रि वि. अलावा. के बाद.
अुपलसरी–स्त्री. अनंतमूल१.
अुपलेट–पु. कुट.
अुपवर–वि. सयानी. व्याह के योग्य. संभोगक्षम.
अुपवास–पु. नागा. निराहार. अुपवास.
अुपसणें–क्रि. सि. खीचना. बाहर निकालना.
अुपसर्ग–पु. पीडा१. अुपसर्ग.

अुपसागर–पु. खाडी.
अुपसूचना–स्त्री. सशोधन १. संशुद्धि.
अुपहार–पु. भेंट १. सौगात २. जलपान. नाश्ता
अुपहास–पु. मश्करी २. खिल्ली २. अपमान.
अुपाध्या–पु. पाधा. पुरोहित.
–भेटणे–चोरी हो जाना.
अुपाशी } –वि भूखा अुपवासी.
–पोटी } निराहार.
अुपास–पु. अुपवास व्रत.
–तापास–व्रत, नियम आदि रखना.
अुपाहार–पु. जलपान. कलेवा
अुपेक्षणे–क्रि. अ. ध्यान न देना. तजना. [त्याग १.
अुपेक्षा–स्त्री. अनादर १. अुपेक्षा.
अुपोद्घात–पु. प्रारभ. परिचय. भूमिका २. विषय प्रवेश.
अुपोषण–न. व्रत १. अुपवास १.
अुफराटा–वि. विपरीत. अुलटा. भ्रमपूर्ण.
अुफाड्याचा–वि. जलद बढनेवाला. हट्टाकट्टा
अुफाळणे–क्रि. अ. उफनना. भडकना. (आग). अुछलना (पानी). फाँदना.
अुबट–वि. कुनकुना. अुग्र गंध आनेवाला. सडा हुआ.
अुबणे–क्रि. अ. गरम होना. दम घुटना. बेचैन होना. अुबसना. अुबाठना.
अुबदार–वि. गर्म. अूनी.
अुबर–पु गूलर का पेड. पके केले के, चावल के आटे में, पकोडे.
–स्त्री. आयु.
–न गूलर का फल.
अुबराचे फूल–दुर्लभ वस्तु. कभी न मिलनेवाला व्यक्ति
अुबरठा– } पु देहली २. चौखट २.
अुबरा– }
अुबवणे } क्रि. स. सेना. पकाना
अुबविणे } (पाल मे).
अुबारा–पु. गरमी २. अूमस. माया २ (धन) अधिकता
अुभट–वि. खडा सीधा. लबा.
अुभयतः } क्रि. वि. दोनो. दोनो ओर
अुभयता }
अुभा–वि खडा. तना हुआ. स्थिर. सीधा. पूरे लगातार चलनेवाली (बारिश). सामनेका.
–दावा–पु. हाडवैर
–धरणे–नियत्रणमें रखना.
–ठाकणे–आ धमकना.
–राहणे–वसूल होना (लागत). घबराना सामने आना.
अुभारणी–स्त्री. रचना. बनाव १. विस्तार १.
अुभारणे–क्रि स. स्थापित करना. खडा करना अूपर अुठाना.
अुमगणें–क्रि. स. दीख पडना. पाना. पहचानना. प्रकट होना.
अुमज–पु. बोध. ज्ञान. समझ २.
अुमजणे–क्रि अ जान पडना बूझना जँचना.
अुमटणे–क्रि. अ. अकित होना. प्रकट होना. सुनाअी देना अुठना. स्पष्ट होना.

अुमदा–वि अच्छा अुदार सुदर
अुमलणे–क्रि. अ खिलना चटकना
अुमळणे–क्रि अ अधरा जाना अखडना
अुमाठा–पु टीला पहाडकी चोटी क्षितिज. चौखट२
अुमाळा–पु. लहर२. अुछाल मचली२ आवेग अुबाल जोर जोश
अुमेद }स्त्री आशा अुम्मीद विश्वास१
अुमेदी }अुत्साह१ अुमग धैर्य१ जवानी.
अुरक–पु. हथफेर युक्ति२ ढग कुशलता२.
अुरकणे–क्रि स पूरा करना समाप्त करना पार करना
अुरणे–क्रि. अ बचना शेष रहना
अुरफोड–स्त्री कठिन परिश्रम१. माथापच्ची
अुरलेसुरले–क्रि. वि. बचा खुचा.
अुरूस–पु. जत्रा२ अुत्सव अुर्स
अुर्फ–अव्य. अर्थात्
अुर्मट–वि गुस्ताख अुद्दण्ड अकडैत
अुलगडणे–क्रि. स. सुलझाना. खोलना पलटना.
–क्रि अ. हल मिलना खुल जाना
अुलगडा–पु निर्णय अन्त. व्यवस्था२ ऋणमुक्तता२. स्पष्टीकरण
अुलघाल–स्त्री. बेचैनी अशान्ति. झझट१
अुलट–क्रि. वि अुलटे अुलटकर विरुद्ध. सामने (अुत्तर)
अुलटणे–क्रि स अुलट देना. फिरना. फेरना. पलटना. बदलना पलटा खाना.
अुलटा–वि विपरीत औधा. विरुद्ध. अुलटे.
अुलटी–स्त्री कै वमन१. अुलटी. कुदान विरुद्ध वर्ताव१.
–अबारी–भीख की झोली.
अुलणे–क्रि अ. फटना. दरकना चिरना.
अुलथणे–न करोनी२. कडछी२ चमार का लकडी का ढाँचा.
–क्रि स अुलटना. चत्ता करना. फेरना अुलट पुलट करना अुरसना
–क्रि अ अुलटा होना. मर जाना.
अुलथा–वि. चित सीधे मुँह.
अुलाढाल–स्त्री अुलट फेर१. क्राति. अुथल–पुथल१ परिवर्तन१. धधा.
अुल्लघणे–क्रि स लाँघना. पार होना मर्यादासे बाहर होना
अुल्लेख–पु. चर्चा२. निर्देश. अुल्लेख. वर्णन
अुल्हास–पु अुत्साह चाव. आनद
अुशाप–पु शाप से छुटकारे का आशीर्वाद
अुशिरा–क्रि. वि देरीसे.
अुशी–स्त्री सिरहानी. तकिया. अुछाल
अुशीर–पु देर२ देरी२. विलब. अवधि२. खस (औषधी).
अुष.काल–पु अुषाकाल. प्रभात. तडका.
अुष्टावण–न चटावन १ खीर [चटाअी२.
अुष्टा–वि. जूठा. भोजन के बाद जूठे मुँहवाला.

अुष्टें–न. जूठन२ भोजन किया हुआ बरतन या पत्ता.
–खरकटें करणे–चौका देना
अुसकटणे–क्रि स अस्तव्यस्त करना बिगाडना. खोल देना. बिखरना.
अुसण–स्त्री कसक हूक
अुसत–स्त्री अवकाश आराम.
अुसनवार–क्रि वि अधार माँग कर.
अुसना–वि. मँगनी का. अधार दिखावटी
अुसने–न प्रतिशोध१ बदला१ अुधार.
अुसपणे–क्रि स. अुलीचना बाहर निकालना.
अुसवणे / अुसविणे } क्रि स अुधेडना.
अुसळ–स्त्री मूँग मटर आदि का बनाया साग दालमोठ.
अुसळणे–क्रि अ. अुछलना अूपर अुठना अुछल पडना (क्रोधसे).
अुसळो–स्त्री. अुछाल. आवेग१
अुसासा–पु लम्बो सास अुसाँस विश्राम
अुसे–न. सिरहाना१. तकिया१. अुसीसा१
अुस्तरणे–क्रि स. खपरैल खोलना. खुला करना अुधेडना. अलग अलग करना.
अुहु / अूहू } अव्य नही. अ ह !
अुळा–पु भुना हुआ बूट
अुक्षी–स्त्री. कोकोरज१.

अू

अू–स्त्री. जूँ चिल्लड १.
अू–अव्य. क्या ? छी: ! हे ?
अूठ–क्रि. अ. खडा हो जा ! अुठ.
अूत–पु अुफान अुन्माद. अति २. विपुलता२ ज्वार२. नशा.
अूद–पु. धूप. लोबान. अगर का पेड. –न. अूद बिलाव१.
अूद किराअीत–न. तितखन१.
अून–वि कम थोडा. अधूरा. गरम. ताजा
–न धूप२. घाम.१
–खाणे–घमाना
अूब–स्त्री. गरमाहट. गर्व. भरोंसा. आधार.
अूर–पु छाती२ अूर स्तन.
–दाटणे–छाती अुमड आना छाती थामकर रह जाना
–फाटणे–छाती फटना (दरकना)
–बडविणे–छाती पीटना. छाती कूटना
अुरावर घालणे–छाती पर दे मारना (गाली)
अुरी फुटणे–मरना
अूर्फ–वि. अर्थात्. अुपनाम का
अूर्मि / अूर्मी } स्त्री सनक तरग लहर.
अूस / अूस } पु. गन्ना. अीख अूख.
अू हू–अव्य. नहीं! नही ! छि:

ऋ

ऋणानुबध–पु पूर्वसबध. नाता. स्नेह.

ऋतु–पु. रितु२. मौसम.

–काल–पु. गर्भधारण का समय. गौना.

–दर्शन } पहले पहल कपडोंसे
–प्राप्ति– } होना.पाँव छूटना.

–शाति–ऋतुदान की धार्मिक विधि.

अे

अे–अव्य अरे ! अरी !

अेककल्ली–वि. सनकी. जिद्दी.

अेकच अेक–वि केवल अेक. अेकमात्र.

अेकचित्त–न. प्रीतिभोजमें सबका खाना समाप्त होनेका अिशारा.

अेकछत्री–वि अेकतत्रवाला अेक ही के अधिकारमे होनेवाला. अकछत्र

अेकजात–वि. अेक ही नमूने के. बहुत अच्छा शुद्ध.

अेकजिनसी–वि. अेक ही तरह का अेकरूप.

अेकजीव–वि. अेकरस अेकरूप. अेकाकार

अेकजूट–स्त्री. अेका१. अेकात्मता.

अेकटा–वि अकेला

–दुकटा–अिक्का दुक्का.

अेकतरफी–वि अिकतरफा. पक्षपाती

अेकता–स्त्री. अेका१. मेल१.

अेकतानता–स्त्री. अेकाग्रता

अेकत्र–क्रि. वि. अिकट्ठा. अेक साथ.

–कुटुब– न. सयुक्त परिवार१.

अेकदर–वि. कुल. सब मिलाकर. थोक.

अेकदरीत–क्रि.वि थोडे मे. मतलब कि.

अेकदां–क्रि. वि. अेक बार. किसी-समय.

अेकदाचा– क्रि. वि. किसी तरह

अेकदाणी–स्त्री. अिकहरा हार (अिसमे प्रायः सोनेके ४० दाने होते हैं।)

अेकनिष्ठ–वि. दृढ. अेकनिष्ठ.

अेकपट–वि. अेक गुना.

अेकपदरी–वि. अिकहरा.

अेकपाखी–वि. अेक पलिया

अेकपाठी–वि. अेकही बार सुनने या पढने से कंठस्थ करनेवाला.

अेकपेडी–वि. अेक परतवाली (वेणी). अेकहरा (हार).

अेकमजली–वि. अिकतल्ला.

अेकमार्गी–वि. भोला भाला. सीधा सादा.

अेकमेक–वि. परस्पर. आपसमे.

अेकर–पु. अेकड (४८४० वर्ग गज)

अेकलकोंडा–वि. अेकांतप्रिय चिडचिडा.

अेकवटणें–क्रि. अ. जमा होना मिल जाना. संगठित होना.

अेकवाक्यता–स्त्री. अैकमत्य. मेल.

अेकवार–क्रि. वि. अेक बार.

अेकवीस–वि. २१. अिक्कीस.

अेकसत्ताक–वि. तानाशाही.

अेकसंघ } –वि. अखण्ड.
अेकसधी } बिना जोड का
अेकसष्ट–वि ६१. अिकसठ.
अेकसारखा–क्रि. वि. लगातार. सतत. अेक जैसा. हू ब हू.
अेकाअेकी } –क्रि वि. अेकाअेक
अेकाको } सहसा
अेकाकी–वि अकेला. असहाय.
अेकागो–वि. अिकतरफा. अेक ही दृष्टिकोण से (कथन).
अेकाडेपणा–पु. अेकांतप्रियता२. सकीर्णता२. सनकीपन.
अेकादा–वि कोअी. कोअी कोअी. अेकाध कही.
अेकी–स्त्री अेका१. मित्रता. मेल१. स्नेह१
अेकुण } क्रि वि सो. कुल. साराश.
अेकूण } मतलब कि.
–अेक–सब के सब
–अैशी–वि ७९ अुनासी.
–चाळीस–वि ३९. अुनतालीस.
–तीस–वि २९ अुनतीस.
–नव्वद–वि. ८९ नवासी.
–पन्नास–वि. ४९ अुनचास.
–वीस } वि १९. अुन्नीस.
अेकोणीस }
–सत्तर } वि. ६९. अुनहत्तर.
–हत्तर }
–साठ–वि. ५९. अुनसाठ
अेकुलता } वि. अिकलौता. अकेला.
–अेक }
अेकेक–क्रि वि अेक अेक करके. जो भी देखो.
अेके चाळ- } वि ४१. अिकतालीस.
–चाळीस }
अेकेरी–वि. अिकहरा. अेक परत का बारीक. तूकार से.
–वर येणे–झगडेपर अुतारू होना.
अेकोपा–पु. मेल. सगठन सहयोग.
अेक्का–पु. अेक ताल. लगातार २४ घंटे तक भजन. अेक्का (ताश मे) अेक्की२.
अेक्यायशी–वि. ८१. अिक्यासी.
अेक्याण्णव–वि. ९१ अिकानबें.
अेक्या माळेचे मणी–अेकही थैलीके चट्टे बट्टे.
अेखादा–दे अेकादा.
अेडका–पु भेडा अेडक. मेढा.
अेथे–क्रि वि. यहाँ. अिस स्थान मे.
अेरंड–पु. रेड अेरड.
अेरंडाचे गुऱ्हाळ–व्यर्थ की माथा-पच्ची बालू सीचना.
अेरडी–स्त्री अेरड१. रेडी२.
अेरंडेल–न. रेडी का तेल१.
अेरवी } क्रि. वि. यों ही. सहजमे
अेरव्ही } नही तो अन्यथा. अैसे.
अेलदोडा–पु. अेलची२. अिलायची२.
अेवंच–क्रि. वि सारांश. मतलब.
अेलावालुक–पु. अेलवा.
अेवढा–वि. अितना. अितना बडा.
अेवीतेवी–क्रि. वि अैसे. किसी तरह भी. वैसे भी
अेव्हां–क्रि. वि. अब. अिस समय.
अेव्हाशी–अबतक. अभी.
अेळकोट–पु. खंडोबा देव के भगतों का घोष. सब मिलकर प्रयत्न. अव्यवस्था२. गडबडी२.

अै

अैकणें–क्रि. स सुनना. ध्यान देना मानना
अैकावे जनाचें करावे मनाचे–सबकी सुनो, ठीक लगे सो करो
अैकविणे–क्रि स सुनाना
अैकीव–वि सुनी सुनायी प्रत्यक्ष प्रमाण न होनेवाली (बात).
अैक्य–न अेका१ अेकता२. गगठन१
अैट } स्त्री अकड रोबदाब१. ठाठ१
अैटी } घमण्ड१. नखरा१ शान
अैतखाअू } –वि. मुफ्तखोर
अैतोजी }
अैतवार–पु अितवार. रविवार
अैदी–वि. आलसी. सुस्त. छैला.
अैन–पु असन (वृक्ष)
अैनवेळी– क्रि वि ठीक मौकेपर. अैन समय पर
अैपत–स्त्री. सामर्थ्य. सपन्नता. व्ययशक्ति
अैरण } स्त्री. अहरन २. निहाअी. खेत
अैरणी } की मेड पर होनेवाला सीमा बतानेका मिट्टीका ढेर ब्याह मे वर की मां को दिया हुआ वश-पात्र का दान. अरनी. अुरिन
अैवज–पु सपत्ति२. भूसपत्ति२ रोकडा. धन.
अैवजी–अव्य. बदलेमें स्थानमें.
अैशी–वि. ८० अस्सी.
अैश्वर्य–न विभव १. प्रतिष्ठा २. प्रभुत्व१
अैसपैस–क्रि वि. खुला. विस्तीर्ण. लम्बाचौडा

ओ

ओ–अव्य. हाँ (बुलानेपर)
–स्त्री. बुलावे का अुत्तर. कै करने की आवाज.
–देणें–अुत्तर देना. सहायता के लिअे झट आना.
–येणे–खाने से अफर जाना
ओकणे–क्रि अ. कै करना. अुलटी करना पेट की बात बता देना अैठा हुआ धन लौटाना.
ओकती–स्त्री. बेडी
ओकसाबोकशी–ढारे मारकर (रोना).
ओकारी–स्त्री. अुलटी. कै. वमन१. घृणा. घिन. अूब.
ओगण–न. ओगने का तेल.
ओगराळे–न. बाटीवाला कडछा१.
ओगळ–वि. घिनौना गदा. अमगल
ओघ–पु. धारा २. प्रवाह१. बाढ२ रूढी२. क्रम. परपरा२ बहाव.
ओघळ–पु छोटी धारा. नाला. झरना बहाव.
ओघळणे–क्रि. अ चूना. निकल जाना. झरना. छितराना.
ओचा–पु. धोती या साडी (९ गज) का छोर, जो पाँव के पास होता है, अूपर कमर के पास खोसने से बनी तह. दामन. अचल. कोंछ२.

ओंजळ–स्त्री. अंजली.
ओजळीने पाणी पिणे–भिगी बिल्ली होना.
ओझरता–क्रि. वि. अस्पष्ट. धुंधलासा.
ओझे–न. बोझ१. भार१. दायित्व१.
ओझेवाली–वि. हलका बोझ उठाने वाली.
ओंट–पु देवफल. ओष्ट. अमसूल.
ओटा–पु. चबूतरा. छत की मुंडेर. अेक कीडा.
ओटी–स्त्री. वरामदा१. छज्जा१. दीर्घा२. ओसारा१. जानवरोका ओहा१ दुग्धाशय१ ऊधस्१ पेडू१. कोछ.
–भरणे–कोछ भरना
ओटीत घालणें–दत्तक देना. मढना. रक्षाके लिअे सौपना.
ओटीचे झाड–न बडहर१. वढारफल१
ओठ–पु. ओठ.
ओठाचा जार न वाळणें– रेख न भीजना
ओडका } –पु. लट्ठा. शहतीर. कुन्दा.
ओंडा } ठीहा.
ओढ–स्त्री. खिचाव१. तनाव१. झुकाव१. आकर्षण१. तंगी.
ओढणी–स्त्री. ओढनी. चादर.
ओढणे–क्रि. स खीचना. सरकाना. तानना. चितारना. कश लगाना. पीना. (बीडी, धूमबत्ती). चूसना (स्तन)
–क्रि अ. वापिस लेना. सकोचना. सिकुडना.
ओढवणे–क्रि अ आ पडना. बीतना.
ओढा–पु आकर्षण. खिचाव. लेप. झरना नाला झुकाव. जीन की कसनी.
ओढाताण–स्त्री. खींचातानी. अैचातानी.
ओढाळ–वि आवारा. चचल. स्वैर. भटकेया.
ओढून चढबळ–नखरे करना. मनमें भावे मूंड हिलावे.
–ताणून–खीच खाचकर. बडे कष्टसे.
ओणवा–पु. दावा२
–वि निहुरा
ओतकाम–न धातुओंका रस साँचेमे ढालनेका काम
ओतणे–क्रि अ. अुंडेलना. ढालना. धार बाँधकर डालना.
ओतीव–वि. ढला हुआ. ढलवाँ शुद्ध. निखरा
ओथबणे–क्रि. अ. फलों के बोझसे झुकना. लटकना. रसमसा होना. रसपूर्ण होना.
ओबडधोबड–वि टेढामेढा. खुर्दुरा बेढव.
ओबी–स्त्री बाली (गेहुँकी).
ओरखडणे } –क्रि. अ. खुरचना.
ओरखाडणें } खरोचना. निखारना. छीलना.
ओरखडा–पु. खोंच२. खरोंट. खरोच.
ओरड } स्त्री. हो हल्ला१.
ओरडाओरड } गिला.१ चिल्लाहट. शोर१.

ओरडणें– दे अरडणे.

ओरपणे }क्रि स सुडकना, जोरसे
ओरवाडणे }अगलियाँ फेरना (बालो में). खीचना

ओल–स्त्री. नमी दलदल आर्द्रता. ओल १.

ओलकतबोल–पु कुमल सनुकपाशी.

ओलसर–वि. भीनासा. गीलासा

ओला–वि ओदा भीना गीला नम
–चहा–पु गधषेना अगिया घास.
–दुष्काल–अतिवृष्टीसे अकाल

ओलाडणे–क्रि अ लाँघना पार होना

ओलावा–पु दे ओल. सहानुभूति १.

ओली–वि भीनी गीली. आर्द्र.
–काडी–हरी घास.
–कूस–जच्ची के बाद गर्भाशय की स्थिति.
–कोरडी भाकर–मोटा खाना.

ओले–न. भीगा कपडा गीला वस्त्र.
–वि. भीना. गीला.

ओवणें }क्रि स पिरोना. गूँथना.
ओंवणें }

ओंवळा–वि. अत्यंत पवित्र तथा अत्यत अपवित्र के बीच की स्थिति. अमगल.

ओवा–पु. अजवायन २. अजमोदा २.

ओवाळणी–स्त्री. आरती अुतारना. अुतारा. आरती मे दिया दान. भाअी दूज के दिन बहन को दी हुअी भेट. निछावर २. परछन.

ओवाळणे–क्रि. अ अुतारना. (आरती). दाहिनेसे बाअें मुंहके सामने घुमाकर अुतारना. निछावर करना. परछना

ओवी }स्त्री. अेक छद (ज्ञानेश्वरीमें
ओवी }अिसका अधिक प्रयोग है).
अिस छंद का महाराष्ट्रके सतोने सर्व साधारण जनता के लिअे खुल कर अुपयोग किया है। ओवी छद के चार चरण होते है। वर्ण या मात्राओ की सख्या का नियम नही है। किन्तु साधारणतया आठ अक्षर या १५ मात्राअे प्रत्येक चरणमे होती हैं। महाराष्ट्र की स्त्रियाँ कूटने, पीसने मे या बच्चे को सुलाते समय तथा झूला झूलने मे 'ओवी' गाती है।

ओव्या गाणे–प्रशसा के पुल बाधना

ओशट–वि. तेल से चिकना. तिलौछा
–न. स्निग्धता २. तेल से चिकनी चीज २. माँस १.

ओशाळणे–क्रि. अ झेपना शरमाना.

ओशाळा–वि शरमिन्दा. झेपू दबैल.

ओस– वि. वीरान. अुजाड, शून्य.

ओसंडणे–क्रि अ. अुमड पडना बह जाना.

ओसरणें–क्रि. अ. धीमा पडना. घटना.

ओसरी–स्त्री अुसारा १ ओसारा १.

ओसाड–वि. वीरान. अुजडा हुआ. निर्जन.

ओहटी }स्त्री. भाटा १. अुतार १.
ओहोटी }

ओहळ }पु नाला. धारा २ झरना.
ओहोळ }

ओ हो–अव्य. वाह जी. क्या खूब. ओ हो !

ओळ–स्त्री पंक्ति. कतार. लकीर. चाल ढाल. रीति.
ओळख–स्त्री. परिचय. जान पहचान. जानकारी चिन्ह१ मिलन१.
ओळखणें–क्रि स पहचानना जानना. भॉपना. ताडना.
ओळखदेख } स्त्री. परिचय१.
ओळखपाळख } पहचान.
ओळंबा– पु. सहावल.
औचित्य–न. अुपयुक्तता२ योग्यता२.
औजार–न पाल१. औजार१.
औट–वि. ३॥). साढेतीन.
–की–स्त्री, हूँठा१.
–घटकेचें राज्य–कुछ क्षणो का अधिकार
औत–न खेती का औजार. हल१. खेतीके बैलों की गोअी.
औदुंबर–पु गूलर का पेड. –न. ताबा१.
औदासिन्य–न अुदासीनता२. तटस्थता२ निश्चिन्तता२.
औपचारिक–वि. दिखावटी. केवल शिष्टाचार मानकर. गौरवपरक.
औरसचौरस–क्रि. वि. चारों ओर. आसपास. लम्बाअी गुना चौडाअी. चौकोर.
औषध–न. औषध१. दवा२. अुपाय१.
औषधाला नसणे–नाम के वास्ते भी नहीं
औषधपाणी–न दवादारू२.
औषधी–वि दवा के काम में आनेवाली (वनस्पति). –स्त्री जडी बूटी.
औक्षण–न. परछ१. आरती२.

अं

अँ-अव्य = अें! क्या कहा ?
अँ·–अव्य छी:
अँऽऽ–अव्य क्या ?
अकित–न. सेवक१. दास१ वि. चिन्हित. अंकित.
अकुर–पु. कल्ला. कोंपल२. अंकुर. अनी
अंकोल–पु. ढेरा (वृक्ष)
अग– न देह २. अिद्री २ हिस्सा१. अिकाअी२. अंग१. हाथ१ (किसी-काम मे). पुचारा१. दायित्व१. क्षमता२. हुनर१. फन१.
–काढून घेणें–हाथ खींच लेना.
–चोरणे–कामचोर बनना. अंग-सिकुडना
–झाडणें–छटक जाना. हट जाना.
–टाकणें–लेटना. पछाड खाना सूखना अंग देना.
–मोडून काम करणे–बहुत परिश्रम अुठाना.
–येणें–अग टूटना.
अंगाचा तिळपापड होणें } –आग बबूला
अंगाची लाही होणें } होना.
अंगार बनना. अूमस से दम घुटना.
अंगावर काटा उभा रहाणे–रोंगटे खडे हो जाना.
–देणें–हिसाबसे अधिक जिम्मे करना.
–पडणे–सिर आ पडना. घाटे में आना.
अंगठा–पु अंगूठा. ठेंगा.

अंगठी–स्त्री. अगूठी, मूँदरी.
अंगण–न. आँगन१ सहन१.
अगाओ–अव्य लोरी की टेक.
अंगारा–पु. भगवानके आगे जलाये धूपकी राख. ज्वार कजलानेका अेक रोग. अगार. क्रोधी व्यक्ति
–धुपारा–जादू टोना.
अगीकारणे–क्रि स स्वीकार करना. मान्य करना. सिर लेना.
अंघोळ–स्त्री. स्नान१ नहाना१
अचवणे–क्रि. अ. खाने के बाद हाथ, मुँह धोना वचित होना. गँवाना
अजारणे–गोजारणे–क्रि स. समझा बुझाना प्रेमसे हाथ फेरना.
अंजीर–पु अजीर
अडी पिल्ली–न रहस्य१ भडाफोड१. खूबियाँ२
अडे–न. अण्डा १.
अँतडी–स्त्री. अँतडे–न. } आँत२ अँतडी२.
–तुटणे–कलेजा फटना (किसी के लिअे)
अतर–न. दो स्थानो के बीच का अतर. हृदय१ अवकाश१. भेद१. कसूर२. भूल२. मर्म१.
–देणे–छोड देना. तजना.
–पडणे–मनमुटाव होना.
–पाट–पु. विवाह के समय वधूवर के बीच पकडा हुआ परदा.
अतरणे–क्रि. अ छोड जाना. दूर होना. बिलगाना. मरना.
अंतराय–पु. रुकावट२ अडचन२. विछोह.
अंतराळ–न. आकाश१. वायु-मण्डल१. वातावरण१.
अतर्धान–वि.. गायब. ओझल.
अतर्भूत–वि अतर्गत. शामिल.
अतर्याम–न. हृदय१. जी१. मन१.
अत.स्थ–वि गुप्त. अप्रकट.
–न. घूँस २.
अत्यज–पु. अछूत.
अथरणे–क्रि स. फैलाना बिछाना.
अथरूण–न बिछौना१. बिस्तव१.
–पाहून पाय पसरणे–चादर देख कर पाँव फैलाना.
अदण–न. दहेज१. दायजा १.
अदाज–पु अदाजा. अनुमान अँकाअी. आगणन.
–पत्रक–अनुमानपत्र. आयव्ययक.
अदाधुदी–स्त्री अंधेर१ अधेरखाता१. अन्याय१.
अदेशा–पु विचार. सदेह.
अधपरपरा–स्त्री. भेडिया धसान१
अधळा–वि अधा. अविचारी.
अधळे दळते कुत्रे पीठ खाते–अंधी पीसे कुत्ता खाय
अधळचाची माळका–अधोकी मडली. मूर्खोका जमघट.
अंधळी कोशिबीर–स्त्री. आँखमिचौनी.
अँधार } पु. अधेरा.
अधेर }
अंधुक–क्रि वि. धुधला
अधेरी–स्त्री. जेलमे काली कोठरी.
–रात्र–स्त्री. अधेरे पखवारे की रात
अबट–वि. खटटा. खिन्न.
–चिबट–खट्टा, मसालेदार आदि अपथ्य.
–तोड करणे–मुँह लटकाना.
–शोकी–छैला. मनमौजी.

अंबणें–क्रि. अ अुबसना. अुबसाना. लटकना (मुँह) किसी खट्टी चीज के खाने से मुँह और दाँत खट्टे होना. अंग टूटना (परिश्रम से).

अबरस–पु. पके आमो का निचोडा रस.

अबराअी–स्त्री अमराअी. अबराअी

अबा–पु. आम का पेड. अुसका फल. –स्त्री. माँ देवी.

अंबाडा–पु जूडा. पटुआ (पेड).

अंबाडी– स्त्री. पटसन १. पाट १.

अबील–स्त्री. ज्वार के आटेमे गरी, खसखस, खाँड मिलाकर बनायी खीर.

अबुर्टी–स्त्री. चुवा तिपाती.

अबुली–स्त्री कुत्रा (वनस्पती).

अबूस–वि खट्टा खट्टा-सा.

अबेहळद–स्त्री. आमाहलदी.

अबोण–दे आबोण. रिश्वत २.

अबोशी–स्त्री अमचूर १. अैक पौधा

अबोळी–स्त्री. चावलमे अडद की दाल मिलाकर बनायी चरपरी रोटी. चीला १. अुलटा १.

अमळ–वि. थोडा. किंचित्

अँहँ–अव्य. नाही करनेका अुद्गार.

क

ककण–न. कगन १. चूडी २. पीले डोरे का पहुँचा (यज्ञ या व्याह मे) कडा १.

ककरी–स्त्री बटे रेशम की लडी.

ककुष्ट–पु. नाडिका ककुष्ठ.

ककोळ–पु कबाबचीनी २. शीतल-चीनी २.

कगवा–पु कंघा.

कगोरा–पु. कगर. कोर २. छोर मुँडेर कगूरा. कँगनी २.

कच–स्त्री. बुरी दशा. संकट. –पु. छेद. कटाव. आटे मे रेत २. ककरी २.

–खाणे–हिम्मत हारना.

कचकच–स्त्री. करदा १. किरकिराहट. कचकची. झगडा १.

–लागणे–किरकिराना.

कचकडा–पु. कछूअे की पीठ कचकडा.

कचकणे–क्रि अ. हिम्मत पस्त होना. पीछे हटना दबना. दरकना. कचकचाना

कचका–पु. जोरसे वार. मार. जोर रगड २. धाक २ धक्का.

कचरणे–क्रि अ हट जाना मुकरना कच्ची खाना. हार जाना.

कचरा–पु कूडा कचरा. कूडा करकट कतवार झाडन. कचूर.

कचाकच–क्रि वि खटसे. दे मार

कचाकची–स्त्री झगडा. मारपीट. मुठभेड

कचाटी–स्त्री. चंगुल १. फँदा १. घबराहट.

कचाटीत सापडणें–चंगुलमें फँसना.

कचेरी–स्त्री कार्यालय १. कचहरी न्यायालय १.

कचोरी–स्त्री. कचौरी. कचौडी.

कच्चा– वि. कच्चा. हरा. अधूरा.

कच्ची कैद–स्त्री. हवालात मे होना.
कजाग–वि. दुष्ट. झगडालू जंगली.
कजारीण–स्त्री कंजरी. बिखरे वालों-की स्त्री.
कजूष–वि. कंजूस सूम कृपण मक्खीचूस. सचकर
कज्जा–पु. टटा झगडा नालिश२
कट–पु. षडयत्र. गुट. छद्म योजना. भीतरी चाल२ जाल कुचक्र बदूक का कडा. कपडेपर चढा मैल. चौपड मे (×) अैसे निशानवाला स्थान. हाथी का गंड. साढेतीन हाथ लम्बी घास बांधने की रस्सी. पहेली २
–स्त्री. कमर.
कटकट–स्त्री किचकिच. कचरकचर. टटा१ माथापच्ची. किटकिट.
–मिटविणें–पीछा छुडाना
कटणे–क्रि. अ. चलते बनना. हट जाना. कट जाना. बीतना.
कटवणे } क्रि स. चलते बनाना.
कटविणें } हँसी अुडाना. काट देना. (पतग).
कटाकटी–क्रि. वि. किसीतरह. लग-भग कतरब्योंतसे.
कटाप–वि. (ताशमें) किसी अेक रग का अेक भी ताश हाथ मे न रखना.
कटाव–पु व्यवस्थित रचाअी२. ठाठ. तडक भडक २. अेक छद; (जिस में पक्तियो की सख्या निश्चित नही होती; कडखे की तरह गाया जाता है). कत्ल२
कंटाळणें–क्रि. अ. तग आना. अूबना. अलमाना. सुस्ताना. अुकताना.
कटाळा–पु. अरुचि२. थकावट२. सुस्ती२.
कट्टा–वि. कट्टर दृढ. चतुर हठधर्मी. शूर. साहसी निग्रही.
–पु चबूतरा. कट्टा. कटरा.
कटोरा–पु प्याला कटोरा. कटोरी२.
कठडा–पु. आड२. कटघरा छज्जा.
कंठ–पु. गला. गंडा (तोतेका).
कठणे–क्रि. स. सहना. कष्टसे बिताना तय करना (मार्ग).
कंठा–पु. हार (सोने या मोतियोका).
कठाळी–स्त्री. खरिया. (जानवरोको पीठपर दोनो ओर रखी जाती है).
–वि. बहुत विषयोको अेक ही में ठूँस कर बनाया (प्रस्ताव).
कठिण } वि. कठिन. कडा. कर्रा
कठीण } कठिया.
कड–स्त्री. छोर. पक्ष१ किनारा१ अन्त१. सीमा कोर ओर. सिरा१
–पु. अेक बलुहा पत्थर.
कंड–स्त्री खुजली. सनक जोश१.
कडक–वि. कडा कठिन. कठोर. ठोस. कडक तेज (बाजार). चुस्त सूखा. अप्रिय. अुग्र. कडी, चिल-चिलाती (धूप). जोरदार.
कडकडणे–क्रि अ कडकना. गरजना. बहुत गरम होना तूफान आना कडक कर गिरना. टूटना.
कडकडाट–पु. कडकडाहट२ गरजन तर्जन१.

कडकडीत–वि. अति अुष्ण. चिलचिलाती (धूप). स्पष्ट (भाषण). अत्यत शुद्ध कट्टर (पवित्रता) सूखा हुआ. कडकड आवाज करनेवाला. कठोर. कडा.

कडकडून–क्रि. वि गडा कर (दाँत) कसकर (मिलना). किटकिटाकर.

कडकी–स्त्री. अुष्णता (शरीरमें) गरमी. जलन.

कडता–पु तौलकर अेक मन वस्तु देनेपर अूपर से दिया गया घलुआ.

कडधान्य–न. अनाज, जिस की दाल बनती हो. दलहन १.

कडदोरा–पु. करधनी २. तगडी

कडबा–पु. कडबी २. घास. कटिया.

कडबोळे–न. सात अनाजों के आटे की नमकीन, अर्धगोल खाद्य वस्तु सतनजा.

कडमडवेल–स्त्री. अमलवेल. कस्सर.

कडवट–वि. कुछ कडुआ. कसैला.

कडवा–वि. कडुआ. क्रोधी शूर. निर्भीक. साहसी. कठोर.

कडवी नाअी–स्त्री. राकस गड्डा.

कडवे–न. कडी (गानेकी). गीतका पद

कडसर–वि कसैला.
–पु. अेक पौधा (अश्वरोग की दवा).

कडा–पु. पहाडकी खडी ढलान २. नुकीली चोटी २. कगारा.

कडाडणें–क्रि. अ. कडकडाहट के साथ टूटना. खट्से दरकना. गरज अठना.

कडी–स्त्री. कुडी. साँकल. छल्ला १. कडी लड. मात (करना).
–पाट–छत २ चादर २. तख्तपोशी २.

कडी–स्त्री अफवाह. गप. भनक.

कडू–वि. कडुआ. तीता. स्वादहीन (मुँह). अप्रिय. निर्दयी. अूसर (भूमि).
–न. अफीम २ केचुली (रात में नाम नही लिया जाता अिससे 'कडू' कहते है). जारज.

–अुडी–स्त्री. सुलतान चंपा १.

कडू कारले, तुपात तळले, साखरेत घोळले तरी कडू ते कडूच–खर को गग न्हवाअिये तअू न छोडे छार।

–कारळे–न. वाकची २.

–चोचे–पु. नरिचा हर्रव.

–दोडके–न कडवी तुरअी २.

–जहर–वि. अत्यत कडुआ.

–निंब–पु नीम का पेड

–भोपळा–पु कडवी तुबी २.

कडू–स्त्री. खुजली. तेहा १. मस्ती.

कडे–अव्य-तरफ ओर.
–क्रि. वि. गोद मे.

कडें–न. कडा १. कगन १. घेरा १ बडी खडवा २. डफली २. अुहिया १.

कडेकपाट–न. पहाडी गुहा. दुर्गम स्थान

कडेकोट–वि. पूरीतरह लैस. पूरा.

कडेलोट–पु पहाड के कगारेसे नीचे धकेल देनेका दण्ड. पराकाष्ठा. अतिरेक. अध पात.

कडोसरी–स्त्री. टेंट २. धोती की मुर्री.

कडघाळ–न. झूठा आरोप १. संकट १.

कढ–पु. अुबाल. अफान. आँच २. अुभाड

कढआ–स्त्री. कडाह१ कडाही कढाआ करल१
कढणे–क्रि. अ. अुबलना खोलना
कढत–वि. अुष्ण गरम
कढविणे–क्रि स. अुबालना खौलाना गलाना.
कढो–स्त्री कढी (छाछमे बेसन मिलाकर).
–पातळ होणे–घबराना बीमारीमे दुबला होना
–निब
–लिब } पु हरि कटनीम
कण–पु. कण सीकर
कणकण–स्त्री कँपकँपी सिहरन.
कणकणणे–क्रि अ अग टूटना.
कणखर–वि. कडा दृढ मजबूत टिकाअू. हटटा कट्टा
कणग–स्त्री खत्ती (बाँसकी बनायी) खत्ता१.
कणगा– पु. बडा खत्ता कोठार भडार.
कणा–पु रोढ२ दो पहाडो के बीचका अूँचा मार्ग. गरेडी२ अरहट १ अखौटा १. धुर १ साडी की प्रथम लपेट अेक पेड गोल बनाने का औजार (सुनार का).
कणी–स्त्री. कनकी. कनी. खुद्दी
कणिक } –स्त्री गेहूँका आटा.
कणीक }
–मळणे–गुधना माँडना
–तिवणें– } कचूमर निकालना
–मअू करणे } बहुत पीटना.
कणीस–न. भुट्टा१ बाल (केवडेकी)
कण्हणें–क्रि. अ कराहना.
कण्हेर } स्त्री. कनेर१.
कण्हेरी }
कतरण–स्त्री कतरन२ कटनर
कतवार–न कूडा–करकट१ कतवार१ निकम्मोका झुण्ड१.
कतेरा–पु कतीरा.
कत्तल–स्त्री वध. हत्या. कत्ल
–खाना–पु बूचडखाना कमेला
कत्राट–न ठेका१. झमेला१.
–दार–पु ठेकेदार
कथली–स्त्री राँगेका पतीला.
कथा–स्त्री कहानी किस्सा१. हाल१. हरि–कीर्तन, [खडे होकर, मजीरे, मृदग आदि की सहायता से, दिया गया सगीत भाषण; जिसके पूर्वार्धमे किसी सत–वचनकी व्याख्या ओर अुत्तरार्ध मे, अुसकी पुष्टिमे पौराणिक या अतिहासिक घटना का वर्णन. महाराष्ट्र की विशेषता]. किये हुअे काम१. हस्ती२. बिसात२
कथा–स्त्री गुदडी. कम्बल१.
कथानक–न सविधानक (नाटक, अुपन्यास का). कथावस्तु.
कथील–न राँगा१. कथीर२
कथेकरी–पु 'कथा' करनेवाला हरिदास. कथक्कड.
कद–पु रेशम की धोती, जो कर्मकाण्डके समय ही पहनी जाती है।
सामर्थ्य२
–स्त्री महत्त्व१ कद१ मोटाअी ठोसपन१.
कंद–पु कंदा कद. मूल. जड२. गाँठ२
कदन–न. सहार१. नाश१.

कदर–स्त्री योग्यता. मान मूल्य कडा बरताव१ रोब१. धाक२
कदा–क्रि वि कब कभी
–काळी–किसी समय कभी कभी
कदाचित्– अव्य शायद भूल से कदाच. कदाचित्
कदान्न–न. कदन्न१.
कदी–वि. कद के रग का, मटमैला
–पेढा–पेडे की अेक किस्म.
कदील–पु लालटेन २.
कदुक–पु. हालगोला१. गेद१.
कधी–क्रि वि कब. किस दिन.
–कधी } –कभी कभी.
–मधी }
–काळी–शायद किसी समय. बहुत दिन बीते.
–तरी } –कभी न कभी.
–ना कधी } –बडे भाग्यसे. भूले भटके
–नव्हत }
कनकावळा–पु. कनकौआ. कागज मे बनाया आतिषबाजी का वाण.
कनवट } –स्त्री टेट २. अटी २.
कनवटी }
कनवाळू–वि. दयालु भावुक. प्रेमी. सहानुभूतिक.
कनी–अव्य सुना?
कनीयार–पु. कठचपा. कनिआर.
कनोचा–पु. कनोछा.
कन्यका–स्त्री. कन्या. पुत्री.
कपची–स्त्री. कत्तल.१ छिपटी.
कपट–न जाल१. छल१. कपट१. चलचूक२.
कपटा–पु. टुकडा.
कपटी–वि. छली. धोखेबाज. घुनिया.
क.पदार्थ–वि तुच्छ. क्षुद्र.
कपर्दिक–स्त्री कौडी. फूटी कौडी.
कपाट–न. कवाट२ भडरिया१. अलमारी२ दरवाजा१ गुहा२
कपात–स्त्री काट२ कटाव१.
कपार–स्त्री पहाड की खोडर कदरा.
कपारी–स्त्री कंपकंपी. थरथरी.
कपाळ–न मत्था१ माथा१. खप्पर१. दैव१. भाग्य१ भिक्षापात्र१.
–करटा–वि. अभागी. असगुनी.
–अव्य सिर !
–अुठणे } माथा ठनकना.
–चढणे }
–फुटणे–विपत्ति मे फँसना पति का मर जाना
कपाळफोडी–स्त्री. कानफाट.
कपाळाचे कातडे नेणार?–कौन क्या बिगाडेगा?
–ला आठ्या घालणे–माथेपर बल पडना. तेवर बदलना.
–हात लावणे–निराश हो जाना.
कपाळी येणे– भाग्य मे बदना.
कपाशी–स्त्री } कपास. रुअी.
कपास–पु. }
कपिला–पु. कमिला. कंबिला.
कप–पु कपन सिहरन२. सिहरी२.
कपुरफुटी–स्त्री. गोरखबुटी. कपुरी-जडी.
कंपू–पु. अड्डा. गुट. दल.
कप्पा–पु खाना१. घिरनी२. चरखी२. टोकरा, झाबा (छुहारा, खजूर जैसे चीजो का).
कप्पी–स्त्री. गरारी. घिरनी.
कफज्वर–पु. गुर्गरी२.

कफल्लक–वि. अकिचन. गरीब कगाल.
कबक्ती–स्त्री.शामत
कबजा–पु. ताबा. अधिकार. बडी२. कब्जा.
कबजे गहाण–न. फलोपभोग प्राधि (आधि = गिरवी). गिरवी स्थावर सपत्ति, जिस की आय से ऋण चुका लिया जाता है
कबंध–न. बिना सिर का शरीर१. धड१
कबर–स्त्री कब्र वेणी जूडा१ कबर (अेक झाडी).
कबर–स्त्री कमर. कटि
–कसणे } कमर कसना.
–बॉधणें }
कबुलायत–स्त्री. कबूलियत. करार१.
कबुली– स्त्री. स्वीकृति. मान्यता.
कबूल–क्रि. वि. मान्य. पसद.
कब्जा–दे कबजा.
कमकुवत–वि कमजोर दब्बू. दुबला.
कमतरता–स्त्री कमी न्यूनता
कमर–दे. कंबर.
कमल } न. कमल१ केवा१. कँवल१
कमळ } पकज१. अबुज१.
कमविणें–क्रि. अ. स. कमाना प्राप्त करना. सिझाना (चमडा). अुपजाअू बनाना
कमाअी–स्त्री आय लाभ१ पूर्वसचित१. पूँजी. मलाअी. सिझाअी.
कमान–स्त्री मिहराब. चोब. धनुष्य१. कमान१. कमानी.
कमावणें } दे. कमविणें.
कमाविणें }
कमावता–वि. कमाअू.
कमी–वि. कम. थोडा. ओछा.
–पणा–पु हलकापन.
कमोद–पु. करमोद (सुगधित चावल). सुखदास.
कयास–पु. अनुमान. अदाजा.
कर–पु. हाथ. सूँड. किरन २. कर. ओगा. चुगी२. लगान. राजस्व. खोची२.
–स्त्रो–ग्रहण, सक्रान्ति तथा होली का दूसरा दिन, जो अशुभ माना जाता ह।
करकचा–पु. कसकर बाधने से पडा निशान. घट्टा.
करकरणे–क्रि. अ. कौअे की गुहार. कटकटाना. कर्रर आवाज होना. कर्कश अप्रिय बोलना.
करकरीत–वि. बिलकुल नया चरमर (जूता).
–तिन्हीसाजा– सअी साँझमे.
करकरून–क्रि. वि. खूब कसकर.
करकोचा–पु. करोंकुल (पछी). घट्टा.
करगळी–स्त्री. छीगुनी. छोटी अगुली. कानो.
करगोटा–पु. करधनी. करगता२. कटिबंध.
करज–पु. कंजा. कट करजा किरमास.
करजी–स्त्री. कजा१. करजा की फली, बीज१. गुच्छी. अेक मिठाअी.
करजेल–न. करंजे के बीजोका तेल१.
करट–न. अेक अत्यंत कडुआ फल१. बहुत जलनेवाला फोडा. साअी२. मृत के ग्यारहवी का श्राद्ध१.

करटा–वि अभागा. भाग्यहीन. वीरान गदा (विचार)
करटी –
करटी –
करवटी– } स्त्री फोडा. पीब भरा धाव करोटी खोपडी नारियल की करोटी.
करटुले–न –खेकसा १
करटोले–न. ककोडा १. किरा १.
करड–स्त्री. अक ही बार कूटा हुआ धान १. छिलका निकला हुआ चावल १
कागोणी–स्त्री मालकगनी.
करडओ–स्त्री. घमोओ (अिसके बीजो का तेल खाते है). कुसुम.
करडा–वि. भूरा. धूमिल. कडा. कठोर सख्त कजा
–पु लकीरे बनानेका सुनार का औजार.
करंडा–पु. डिब्बा. करड खाँचा. कंडोल बँसोला. करडक. पेडके तनसे काटा लठ्ठा.
करडी–वि. स्त्री. भूरी. कंजी. कठोर निर्दयी.
–नजर–स्त्री. कडी नजर. अवकृपा.
करंडी–स्त्री छोटी टोकरी. पिटारी सपुटी. कंगओ (झाडी).
करड् } न मेमना १.
करड }
करणा–पु. तुरही २. भोंपू. सिगा. करनाओ २.
–फुकणें–समूचे गाँव को भोजन का निमत्रण देना.
करणी–स्त्री करनी. कन्नी १ (थवओ का औजार) करतूत २ काम १. कर्म १. बरताव १. कला. माया (प्रभुकी). कन्या की ओर से बारातियोको, दहेज के अलावा, दी गओ वस्तुअे. जादूटोना १. पराक्रम १. वर्गमूल १ ठीक पूर्णाकमे न निकलनेवाली संख्या.
करणे–क्रि स. करना.
–न काम.
करदळ } स्त्री फूल का अेक पौधा.
करदळी } कदली
करदा–पु खेतीहर
करपट–वि. अजीर्ण के कारण आनेवाला दुर्गधयुक्त (डकार).
करपणे–क्रि. अ जल जाना (रोटी, भात). भुनना. सूख जाना.
करपुतळी–स्त्री. फूल की थाली में काजल पोतकर बत्ती के अुजेले में भविष्य देखने की रीत अगूठे के नाखूनपर भी अिसीतरह देखते हैं
करफस–न. अजमूद १.
करबळ–न. कमरख का पेड.
करबेळ–न. अेक पेड तथा अुसका फल.
करमणूक–स्त्री मनोविनोद १. बहलाव १. मनोरजन १. गमत.
करमणे–क्रि. अ. कल पडना. अच्छा लगना.
करमर } न. कमरख १.
करमळ }
करवटी–स्त्री. नारियल की करोटी.
करवड–स्त्री. करोनी (दूध की)
करवत–स्त्री. आरा १ करौत १.
करवती–स्त्री. काला गूलर १.
–काठ–पु. दनदानेदार रेशमी. किनारी २.

करवंद– } स्त्री. करौंदा १.
करवंदा– }

करवली–स्त्री. ब्याहके समय वधू तथा वर के पीछे कलश लेकर खडा रहनेवाली स्त्री.

करवा–पु. गडेरी२ दबा हुआ मोती.

करा–पु.'करवली' के हाथ मे होने. वाला कलश (पानी भर कर अूपर आम के पत्ते डालते हैं), और अुसपर चोटीवाला नारियल. मगलागौरी के पूजन के बाद अेक बरतन मे चरणतीर्थ भरकर अुसके मुँह पर कपडा बाँध, अूपर रखा मीठे तेल का दिया।

करामत–स्त्री. चतुरता. कौशल्य १.

करार–पु. अिकरार. करार. गिरमिट सविदा. पक्की बात.

–नामा–पु. प्रसविदा. अकडबदी.

–मदार–पु. वचन. शपथ २.

करारी–वि. धुन का पक्का. दृढ. कट्टर. करार.

करिता–अव्य. के लिअे. के कारण.

करिमर–पु केदु (पेड).

करी–पु. चिल्ला. चिलर. बैरि

करीर–पु करील.

करून–अव्य. कर. करके.

कर्कश–वि. चुभती. कठोर. कान के परदे फाडनेवाला. निर्दयी.

कर्कशा–स्त्री. लडाकी स्त्री. कठोर आवाजवाली. कर्कशा.

कर्ज–न. ऋण १. कर्जा १. कर्ज १.

–बाजारी–वि जो बहुतों का ऋणी हो

–रोखा–पु. ऋण पत्र.

–वाम–न. हर तरह का ऋण १.

–फेडणे–ऋण चुकाना. कर्ज अुतारना.

कर्जाअू–वि. अुधार

कर्णफूल–न. गुजिया २. गुझी २.

कर्णा––दे करणा.

कर्णाचा अवतार–बडे दाता. दानवीर.

कर्णोपकर्णी–क्रि. वि. सुनी सुनायी (बात)

कर्तृत्व–न कार्यक्षमता २ योग्यता २. पराक्रम १ सामर्थ २.

कर्दनकाळ–वि. क्रूर क्रोधी जमराज के समान.

कर्दळ } स्त्री कदली का पेड.
कर्दळी } (फूलपौधा)

कर्म–न. काम १ धार्मिक विधि २. भाग्य १. कर्म १ (व्याकरण) सभोग १ मायाका काम.

–कटकट–स्त्री. बला. माथापच्ची.

–माझे–मेरा सिर !

–कथा } स्त्री. रामकहानी.
–कहाणी }

–चाडाळ–पु. महादुष्ट. दुरात्मा.

–धर्मसयोग–पु. सजोग.

–भोग–पु प्रारब्ध का फल. कर्मभोग

–मार्गी–वि कर्मठ कर्मनिष्ठ

–योग–पु. कर्मभोग. संजोग. कर्मवाद. ज्ञान ही मोक्ष का साधन होनेपर भी बिना कर्म के रहना हर प्रकार से असम्भव होने से, कर्मोंका बंधकत्व नष्ट होने के लिअे कर्मों का रच भी त्याग न करते हुअे अन्त तक अुन्ही को निष्काम बुद्धिसे करते रहने का योग (गीता रहस्य-लो. तिलक)

कर्मठ–वि. धार्मिक कर्मों की विधि को बारीकी से बरतनेवाला.कर्मकाण्डी

कन्हा–दे. करा.

कन्हाडा–पु महाराष्ट्रीय ब्राह्मणों की अेक अुपजाति.

कल–पु. झुकाव रुझान. रुख. घटाव.

कलकलणे–क्रि. अ कसमसाना. घबराना.

कलकल स्त्री. शोर१ धूम२ हल्ला१.
कलकलाट पु कोलाहल१. चिल्लाहट २. हंगामा१.

कलगी– स्त्री. कलगी. चंवर(घोडेका)
कलंगी–

कलडणे–क्रि. अ. झुकना. अेक ओर नवना.

कलणे–क्रि. अ. झुकना. ढलना.

कलता–वि. अेक ओर झुका हुआ. कुछ टेढा.

कलथा–पु. करोनी२. कडछी२.

कलप–पु खिजाब केशकल्प.

कलम–न. महत्त्वपूर्ण बात२. पद१. कलम१ (करना). कूँची२. तूलिका२. लेखनी२. काट छाँट१. धारा२(विधि). कंडिका२. परिच्छेद१. पच्ची का अेक औजार. अुधार लेनदेन का विभाग१.

–वार–वि. क्रम से.

कलह–पु. बखेडा. झगडा. टंटा.

कला स्त्री गुण१. हथौटी. प्रवीणता.
कळा कला. चातुरी कारीगरी. चंद्रकला. १६ वाँ भाग. शोभा. ओप१ रूप१. शिल्प१. अंश१

कलागत–स्त्री. झगडा. कलह.

कलाटणी–स्त्री. पलटा१. कलाबाजी. (देना).

कलाबतु–पु. कलाबत्तू. बादला सलमा

कलाल–पु. कलाल कल्लवार.

कलावन–वि. कलाकार. कलाप्रवीण.

कलावतीण–स्त्री. गायिका नर्तकी.

कलिगड–न. मतीरा१. तरबूज१ हिदवाना१. कलीदा१.

कलिजा–पु. कलेजा. बहुत प्यारा.

कलिदर– पु. अूदबिलाव मदारी. कलदर. अिस्लामी भिखारी. आवारा.

कलेवर– न शरीर१ कलेवर१. लाश२.

कल्पक– वि नयी सूझवाला. चतुर खोजक.

कल्पना– स्त्री. कल्पना. विचार१. योजना. युक्ति. अटकल अनुमान१. सदेह१. रचना. अुमग२.

कल्याण– न. मगल१. भलाअी२. कल्याण१. खैर२. अेक राग. श्रीगमदास का प्रमुख शिष्य. किसी का पट्टशिष्य.

कल्ला– पु गालपर होनेवाला बालों का गुच्छा कलम. काकुल. तुर्रा (मुरगे का). घोडेका अेक रग शोर. हल्ला. कोलाहल.

कल्हअी– स्त्री. कलअी २. मुलम्मा१.

कल्होळ–पु. कल्लोल लहर२. लपट२. हो हल्ला. शोर. अधिकता२. कोलाहल.

कवच–न. कवच१. सनोह१.

कवट न. अण्डा१ (मुर्गीका)
कंवट

कवटाळणे–क्रि. अ. आलिगन देना लिपटना

कंवडळ–न. लाल अिद्रायण१.

कवटी–स्त्री करोटी करोर१ करक चदिया खोपडी. कमडल१

कवठ–न. कबीठ१. कैथ१ कैथा१. कठबेल१.

कवडसा–पु. परावर्तित किरन२. सेध२.

कवडा–पु अेक पंछी. कपोत. अंटा. कौडा दहीका लच्छा

कवडी–स्त्री. कौडी. नाखूनपर होनेवाला सफेद दाग१. कौडी (अेक पेड) लच्छा.

–मोल–वि. क्षुद्र तुच्छ

कवदोरी–स्त्री बजगुरिया घरुनारु.

कवल } पु कौर. नेवाला. गूदा.
कवळ }
–स्त्री आलिगन. चगुल. कँवल (रोग).

कवळणे–क्रि स. लिपटना. कसकर पकडना

कवळी–स्त्री. मुठ्ठी. ढोली (५००पत्तों की). दतपक्ति. अेक मछली. कौरी.

कवाअीत } –स्त्री. सचलन१.
कवायत }

कवाड–न. द्वार१. किवाड१.

कवित्व–न. रचना२ (काव्य). गीत बनाने की शक्ति.

कशाशिग–पु. भारगी. बारिंगी

कशाचा–वि. किस बात का. किस वस्तु का. काहे का.

कशास–क्रि वि किस लिअे. क्यो.

कशिदा–पु. कसीदा. बेलबूटेका काम.

कष्ट–पु. परिश्रम. मिहनत२ कष्ट. थकावट२.असुविधा२.व्याकुलता२.

कष्टणे–क्रि. अ. परिश्रम अुठाना. सीझना.

कष्टसाध्य–वि. परिश्रमसे प्राप्त.

कष्टाळू–वि. परिश्रमी.

कष्टी–वि. दुखी. दुखिया. अुदास. खिन्न.

कस–पु. सामर्थ्य२. जोर. बल. कस. कसौटी२. सत्त्व. परख२ पुढ़ाअी२.

कस–पु. कोष्ठक.

कसचा } वि. कहाँ का. काहेको.
कसला }

कसणी–स्त्री. रस्सी. कसनी. बंद१. नाडा१. [परखना.

कसणें–क्रि, स. कसना. गाँसना. [टुकडा.

कसपट–न. छिलका१. तिनके का

कसपटा समान–तुच्छ. नीच.

कसब–न. हुनर१. चतुरता२. कला२.

कसबा–पु. परगने का मुख्य स्थान. पुरानी बस्ती. कसबा.

कसबीण–स्त्री. कंजरी. वेश्या.

कसर–स्त्री. न्यूनता. कमी. अधूरापन१. ज्वराश१. लाभ१. बचत. कटौती. करदा१. दीमक. कामचोरी.

–येणें–कनकनाना.

–लागणें–दीमक लगना.

कसरत–स्त्री. व्यायाम.

कसला–दे. कसचा.

कसा–वि. कैसा. कैसे. किसतरह का
–पु. तनी.२. बटुआ. नाडा. हिमयानी. टाँची२ (कमरमें).

कसाअी–पु गवास. कसाअी. बूचड. हलाकू हत्यारा. घातक.
–स्त्री. कसकर बाँधना.

कसाब–पु कसाअी.

कसा वसा–क्रि. वि. किसीतरह. राम राम करते.

कसूर–स्त्री. कसूर१. टालमटूल
–करणे–अुसार रखना.

कसे–न. कैसा. किसतरह. कैसे
–तरी करणे–चलता काम करना.

कसेसेंच वाटणे–जी मचलना. हलियाना. कसमसाना.

कसोटी–स्त्री. कसौटी. परख.

कसोशी–स्त्री. परख छानबीन. बडा कष्ट१. बारीकी

कस्तुरी–स्त्री. कस्तुरी.

कस्तूर भेड–स्त्री. मिश्क भेडी.

कस्तुरी मोगरा–पु. कुद.

कहर–पु. अति २. कहर १. अत्याचार.

कहाणी–स्त्री. कहानी. पुराणकी कहानी. कथा. आख्यात. रामकहानी. कजली (रोग).

कहाली–स्त्री. अुमस

कळ–स्त्री. चूक. हूक. युक्ति. कल. खूबी. झगडा१.

कळक–पु. बाँस.

कळकट–वि. गंदा कुचैला. मलिन
–न. मोर्चा१. जग१.

कळंकणें– क्रि. अ. अुबसना. कसाना कसवाना. मोर्चा लगना.

कळकळ–स्त्री. आस्था. लगन. दया.

कळण–न. दलहन का रसा१.

कळणा–पु. दली हुअी दाल का चूर.

कळणें–क्रि अ समझ जाना जानना. अनुभव करना.

कळत न कळत–जाने अनजाने

कळप–पु. समूह झुण्ड. सप्रदाय.

कळमळणे–क्रि. अ. कलमलाना(पेटमे). जी घबराना.

कळलावी–स्त्री कलिहारी. लागली-कद१. अग्निशिखा. मडारौठी

कळलाव्या–वि अुपद्रवी. अूधमी. कलही. कलहप्रिय.

कळवतीण–स्त्री. गायिका. नर्तकी कजरी पतिंगा१ (जो विशेष कर बाजरे के खेत मे होता है).

कळवळा–पु.दया,प्रेम, स्नेहका अुभार. तरस. प्यार (बहुत). आस्था२. तडपन२.

कळवळणे–क्रि. अ जी मचलना (दया से) व्याकुल हो अुठना. तडपना. तिलमिलाना गिडगिडाना

कळविणे–क्रि. स. बताना खबर देना. सूचित करना. मालूम करना.

कळशी–स्त्री. गगरी. कलसी.

कळस–पु. शिखर. चोटी२. गुमटी२. अति२. पराकाष्ठा२ अत.
–होणे– हद हो जाना. सीमा लाघना.

कळसूत्र–न. चूल २. कीली, जिसपर यत्र घूमता हो। कठपुतलियोंको नचाने का साधन.

कळसूत्री बाहुलें–न. कठपुतली२.

कळा– पु. बडी कली (फूलों की) केले का फूल. (देखो कला).
–स्त्री– वेदना.
–कुसरी– कारीगरी. चातुर्य.

कळावा–पु. जानवर के दो पाँवोंको बाँधने की ढीली रस्सी२.

कळी–स्त्री. कली. करह१. गुंचा१. बूदी (लड्डू का अेक दाना). चुने का कलअी (सिलाअीमे). झगडा. बखेडा१.

–अुमलणे–कली खिलना.

कळीचा नारद–वि. कलहप्रिय. झगडालू.

कळीवाचून काटा निघणे–आँख फूटी पीर गयी.

का–क्रि. वि. न ?

का–अव्य. क्यो? क्योकर.

–म्हणून–क्योकर.

काअू–पु. (बच्चोको बहलाने, फुसलाने मे) कौआ.

काक–पु. कौआ

–तालीय न्याय–पु. सजोग.

काकड–पु. घोगर. खरपत.

काकडआरती–स्त्री. तडके ठाकुरजी के प्रथम दर्शन तथा आरती.

काकडणे–क्रि. अ. ठिठुरना. सिकुडना (सरदीसे)

काकडशिंगी–स्त्री. काकडासीग१. काकरा सीगी

काकडा–पु. बडी बाती२. पलीता. चमडे के चाबुक का छोर.

कांकडी–स्त्री. ककडी.

कांकण–न. कगन१. बंगडी२. चूडी२.

–भर–थोडा अधिक.

काकतोंडी–स्त्री. लाल इंद्रायण१.

काकरी–स्त्री. हल का अेक चक्कर. चिता. ककडी. (रेशम की)

काकरी–स्त्री. लडी.

काकवी–स्त्री. गन्ने के रस का कच्चा अुबाल.

काका–पु. चाचा. और कोअी.

काकी, काकू } –स्त्री. चाची.

काकुळती–स्त्री. गिडगिडाहट.

काकू–न. टालमटूल२. झिझक२. हिचकिचाहट२. सोच विचार१. हचर मचर१. ढीलापन१.

काख, काख } स्त्री. बगल. कॉख. कखरी, गोद.

काखण–पु. झाल (पेड).

काखा वर करणे–दिवालिया होना.

काखेत मारणे–बगल मे दबाना कान काट जाना (किसीके)

–कळसा, गावाला वळसा–कखरी लरिका गाँव गुहार (गोहार)

काखमाजरी–स्त्री. कँखौरी

काखोटी–स्त्री. काँख.

कागणी–स्त्री. मालकागनी. कटनी.

कागद–पु कागज़. चिठ्ठी२. संविदा (दस्तैवज). कागद.

कागाव, कागावा } पु. बात का बतंगड. शोर. कागारोल.

कागाळी–स्त्री. अुलहना१. चुगली. शिकायत.

काच–स्त्री. काँच. शीशा१. काज१. (घुडी का घर).

कांच–पु. कष्ट. कसाला. कसन२. पीडा२. दुःख.

कांचन–पु. काचनार (पेड)

काचवाला–पु. कचेरा.
काचकुआिरी–स्त्री कौछ. किवाँच.
काचकुरी–स्त्री बर्हटा.
काचकूच–स्त्री. टालमटूल.
काचा– पु. कच्छा. कछान.
कांचिल–पु. राता आलू. खम.
काची–पु. कुंजडा. काछी.
काचोळी–स्त्री. अगिका. अगिया. चोली. कचुकी.
काज– न. कार्य१. धधा१. कारण१. काज (धुडी का घर).
काजरवेल–स्त्री. कुचिला लता.
काजऱ्यावरचे बाडगुळ–न. कुचिलाके मोलग.
काजरा– पु. कुचला (पेड). कुपीलू. कुलक कुचिला कुचुला.
काजवा–पु. जुगनू ज्योतिरिंगण. अुडैनी२. पटबीजना
काजवे चमकणे–चिनगारी छूटना (आँखो के आगे)
काजळ– न. अंजन१. काजल१.
काजळी–स्त्री. गुल (बातीका) ज्वारपर पडनेवाला अेक रोग. कालिख२.
काजिणी– स्त्री. मोती झरा१. छोटी चेचक
कांजी–स्त्री. माँड. काँजी. लअी.
काजू– पु. काजू का पेड तथा अुसका फल. हिज्जली बादाम.
काटक–वि. सहनशील. मिहनती. मजबूत.
काट कसर–स्त्री. कतरब्योत, काट–छाँट. मितव्ययता.
काटकी–स्त्री. कूटका (लकडीका) छिकुनी. सूखी टहनी.
काटकुळा–वि. अिकहरा. दुबलापतला. सुकटा
काटकोण } –पु. समकोण. ९०अंशोंका.
काटकोन } कोण.
काटणे–क्रि. स. काटना. अलग करना. बिताना.
काटवट–स्त्री. कुठला. चरखे की पेंदी.
काटा } पु. काँटा. रोगटे बहुत छोटी
काटा } फुनसी२. अगसिहरी२ डंख२. तराजू१. सुअी२ (घडी की) कटिया२. आकडी२.
–काढणें–मरम्मत करना. बदला लेना
–धारवाडी– शुद्ध न्याय. फर्रुखाबादी तौल
–मोडणे–कुनकुना करना. (पानीको)
काट्याचा नायटा होणे–बात का बतगड होना.
काटाकाट } स्त्री काटछाँट. कतर-
काटाकाटी } ब्योत कतरछाँट.
काटाकूट } काटकपट१. कत्ल. कटाकटी मारकाट.
काटाळे–न. तराजू१. तौल२.
काटी–स्त्री. झखाड१. कँटीली टहनी. बाड२.
कांटेतोल–वि. बिलकुल ठीक. अति शुद्ध (न्याय)
काटे गोखरू–न. गोखरू१. हस्त-चिघाडी१. भांखडा१. भोंखडा१. छोटा गोखरू१.
काटे धोत्रा–भर्भांदु. कुतील. सियाल-काटा.

काटे माठ–पु. काटा चौलाओ२. छोलाओ२.
–रिंगणी–स्त्री भटकटैया.
काटेरी–वि कँटीला कॉटेदार.
काठ }पु कोर२ किनारा छोर.
काठ }गांट२. संजाफ किनारी२. हाशिया. करार. कगारा. कटाव
काठोकाठ भरणे–घलाघलो. लबालब भरना.
काठी–स्त्री लकडी. लाठी. तना१ (पोधेका). भूमि नापने का डडा१ (पाँच हाथ पाँच मुठ्ठी). कद१.
काडकन् }क्रि. वि. कडक कर.
काडदिशी }
काडण–न. कुटाओ२
काडणावळ–स्त्री. कुटाओ. कुटने की मजदूरी.
कांडणे–क्रि स. कूटना. कॉडना.
काडवेल–स्त्री. हरजोर.
काडक–पु. हरिया.
काडी–स्त्री. तिनका१. सलाओ किनारी. छड.
–मोडणे–तलाक देना. विवाह–विच्छेद करना.
काडचा घालणे–अखाड पछाड करना अकसाना.
काडी–स्त्री. गाँठ(अदरख, सोठ, लहसुन आदि की). लटाओ (सूतकी)
–(यक्षिणीची)–जादूओ लकडी. झट परिवर्तन.
कांडें–न. गिरह२. पोर२. गन्ने का टुकडा. अगुली की पोरमें होने वाला रोग. कांड१. डंठल१. 'आटयापाटया' के खेल मे, सूर का वह हिस्सा जो पहली 'पाली' तक होता है।
–चिरणे–काड (अपर्युक्त सूर का हिस्सा)पर दोडकर लाटना.
–साबर–स्त्री थूहर१. अमरा१.
काडोळ–पु वृली गुलू.
काढेचिराइत–न चिरायत१.
काढणी–स्त्री. काट लेना. लुनाओ. (फसल को). लबी रस्सी कढनी
काढणे–क्रि. स. निकालना लिखना (अक्षर). खीचना. शुद्ध करना. पैदा करना(अनाज). अुधार लेना. आगे रखना गुजारना. काढना भुगतना(दुख). चमकाना (भाग्य)
काढता पाय–हट जाना
काढा–पु ववाथ. काढा.
काणा–वि काना. अेकाक्ष. कनवा. कनेठा अेंचाताना.
कात }पु कत्था. खैर.
काथ }–स्त्री. केचूल. केचुरी. केचुली.
–टाकणे–हरा होना.
–होणार?–क्या खाक होगा?
कात–पु चुरकन. भूसा. पति.
कातडी–स्त्रो. चमडी. खाल.
कातडे–न. चमडा१ [ओढना.
–पाधरणें–बहाना करना. खाल
कातण }स्त्री. मकडी(अेक तरह की)
कातीण }
कातणावळ– स्त्री. कताओ.
कातणे–क्रि. स. काँतना
–न. 'करंजी' को (अेक मिठाओ) दंदानेदार बनाने का औजार

कातयंत्र–न. खराद १. चक्रयंत्र १
कातर–वि. डरा हुआ. कायर.
–वेळ–स्त्री सझी सॉझ.
कातर } स्त्री कैची. कतरनी. कत्ती.
कातरी } (सुनारकी). बालोका अेक रोग.
–लावणे– काट छांट करना
कातरणे–क्रि. स कतरना.
कातळ–पु कत्तल.
कातारी–पु कचेरा. खरादी.
कातावणे–क्रि. अ. झल्लाना. चिढना.
कात्री–दे. कातर
कात्रीत धरणे–दुविधामें फँसाना. सब ओर से तग करना.
काथ्या–पु. रेशा.
–कूट–पिष्टपेषण.
कादबरी–स्त्री. अुपन्यास
कांदा–पु. कद गाँठ प्याज. पलांडु.
कान–पु. कान कर्ण.
–अुपटणे–कान अैठना.
–किटणे–कान पक जाना.
–टवकारणें–कान अुठाना.
–टोचणे (सोनारानें)– कान खोलना.
–पिरगळणें–कान गरम करना.
–फुंकणे–कान भर देना. कान लगना.
–कूण– स्त्री. भनक. अफवाह.
–कोरणें– न. कनखोदनी २
–कोंडा–वि. लज्जित. कनौडा. कनावडा.
–गोष्ट–स्त्री. कनबतिया. खुसुर-खुसुर १.
–ठळ्या वसणे–कान के पडदे फटना.
–टोपो– स्त्री कंटोप १. टोपा १.
–फटा नांव पडणे– बदनाम होना.
फुटी–स्त्री कानफाट
–शील– न. कनपटी १.
कानवला–पु. अेक मिठाअी. गुझिया.?
कानवेल–स्त्रो. पित्ति.
कानस– स्त्री. रेत २.
कानसणे–क्रि स. रेतना.
काना–पु. तोप मे रजक रखनेकी जगह २. खडी पाअी २. कोना.
कानाडोळा–पु. अुदासीनता. ढिलाअी
–करणे–ध्यान न देना. टालमटूल करना. कान न धरना.
कानात तुळशी घालून बसणे–न सुनने का बहाना करना. कान मे तेल डाल बैठना.
कानाला खडा लावणें– कान पकडना. कान खडे होना.
कानावर हात ठेवणे– अपने को निर्दोष बताना अनजान बनना. कानपर हाथ धरना.
कानी कपाळी ओरडणें– हमेशा चिताना.
कानोसा–पु सुराग. कनसुअी २. टोह २. आहट.
कान्होला–दे. कानवला.
काप–पु. झूमक. फाँक २. टुकडा.
–गेले, भोकें राहिली– बडे नाँद के टूक.
कापड–न. कपडा १. वस्त्र १.

कापणे–क्रि. अ. स. कटना. काटना' छिलना.

कापल्या करंगळीवरहि न मुतणें– किसी मर्ज की दवा नही.

कापणे–वि. अ. कॉपना. थरथराना. सिहरना.

कांपरें–न. कँपकँपी२. थरथराहट२.

कापशी–स्त्री. कपास२.

कापा–वि. काटकर खाने के योग्य ठोस (कटहल).

कापाकापी– स्त्री. मारकाट. कटाकटी.

कापुर्ली–स्त्री. पाजिरा१.

कापूर–पु. कपूर. काफूर.

काचरी–स्त्री. कापुरकचरी कछुरकच.

कापूस–पु. रुअी२. कपास२.

काफर–वि. काफिर. नास्तिक. धूर्त बदमाश.

कांब } स्त्री. छड२.
काबी }

काबटी–स्त्री. तीली. सलाअी. कमची. कमठी. खँपाच.

काबली–स्त्री. मटर.

काबळी–स्त्री. } कबल१.
काबळे–न. }

काबाड कष्ट–पु. कडा परिश्रम.

काबीज करणे–हथियाना. ले लेना. (पर) अधिकार कर लेना.

काबू– स्त्री अधिकार. ताबा. सत्ता. नियंत्रण.

काम– न काम१. कार्य१. धंधा१- व्यवसाय१. अुपयोग१. अिच्छा२. कामदेव. अेक पक्षी (कोंकणमें).

कामांतून जाणे– बेकार होना. व्यर्थ, गया बीता होना.

कामा नये– नही चाहिये.

कामकरी } –पु.मजदूर. नौकर.
कामगार }

काम–चुकार– वि. कामचोर.

–धेनु– स्त्री. कामधेनु. जब चाहो काम पूरा करनेवाला (मित्र, स्वामी).

कामटी– स्त्री. तीली. सलाअी. खपची.

कामना– स्त्री. अिच्छा. मनशा. साध.

कामवाली–स्त्री. कमेरी. महरी.

कामोणी–स्त्री. मकोय.

काय–पु देह. काया२.

–सर्व. क्या ? कुछ. कौनसा. काहे का

–की–क्या मालूम.!

–तो–क्या ही.

–सा– } कुछ.
–सें }

कायदा–पु. विधि. कानून. शिष्टाचार. नियम.

कायदे कौन्सिल–न. विधान सभा. विधान परिषद व्यवस्थापिका सभा.

–पडित–पु. विधि विशारद.

–बाज–विधिनिपुण कडे नियम से काम करनेवाला.

–भग–पु. विधिभग.

–मडळ–न. विधानसभा२. विधि-मण्डल१.

–शीर–वि. वैध.

कायफळ–न. कायफल१. कटफल. कैफर.

कायम–वि. स्थिर. स्थायी. टिकाऊ. अटल. दृढ.
काया–स्त्री. देह२. शरीर१. तन१. रूप१.
–कुटी–स्त्री. कायापुटी (पौधा)
–झाकणे–लज्जारक्षण करना.
–वाचा मने करून–तनमनसे. पूरी लगनसे.
कारकीर्द–स्त्री. कार्यकाल. शासनकाल.
कारकून–पु. लिपिक. बाबू.
कारकुनाची मेहुणी–स्त्री कैंची
कारजे–न. फव्वारा२. हजारा१. फुहारा१.
कारटा–पु. मृतक के लिअे पिंडदान आदि करनेवाला ब्राह्मण. छोकरा. दुष्ट (बेटा.)
कारण–न. कारण१ सबब१. प्रयोजन१. हेतु१. काम१. मंगल-कार्य१. बिचार१. सृष्टी का आद्य तत्त्व१.
–परत्वें–आवश्यक हो तो.
कारणी लावणें–अच्छे काम में खपा देना.
कारणे–अव्य. के लिअे. को. के काम में.
कारभार–पु. कामकाज. कारोबार. व्यवसाय. प्रबध. अूधम. झंझट. कबार.
कारभारी–पु. व्यवस्थापक. प्रबंधक. प्रधान मंत्री. पति.
कारभारीण–स्त्री. पत्नी. लुगाअी. घरवाली.
कारले–न. करेला. कठिल्ला. काँटेदार मुंगरा (किलेपर रखते थे).
कारस्थान–न. करतूत२. षडयंत्र१.
कारळे तीळ–पु.काले तिल.
कारागिरी–स्त्री. शिल्प१. हुनर१. कौशल्य१
कारिवणा–पु. खुलखुडी२. ब्रह्म-मडुकी२. बल्लारी.
कारू–पु. देहात के कारीगर (नाअी धोबी, आदि.)
कारेती–पु. करेला.
कार्टा–पु. छोकरा. सपूत (व्यग) नटखट लडका.
कार्टी–स्त्री. छोकरी दुष्टा (बेटी).
कार्तिकी– स्त्री. कार्तिक सुदि.११.
कार्य–न काम१. परिणाम१. कारज१. ब्याह आदि मगल कार्य१.
–अुरकणे–काय सपन्न होना.
–भाग–पु हेतु. काम.
–क्षम–वि. निपुण. क्षमता रखनेवाला
काल–न केले के पेड का तना१. कल२. –पु ठीक समय. मौत२. ताल (गाने मे).
–क्रमणा–स्त्री. मनोरंजन१. दिन बिताना.
–गति–स्त्री. भाग्य. समय की गति.
–त्रयी–किसी भी समय. कभी.
–मान–न. समय की गतिविधि. मौका१
–क्षेप–पु. कालयापन. समय काटना.
कालकडव–पु.भौलन. बुदरू.बरथोआ.
कालवड–स्त्री. बछिया. कलोर.

कालवण–न. सालन१ (दाल, कढी भाजी आदि). मिलावट.

कालवणे } क्रि स. चुहटना.
कालविणे } मिलाना घोलना.

कालवा–पु. नहर २. मिश्रण.

कालवाकालव– स्त्री. मचलाहट. बेचैनी. मिलावट

काला–पु दही चिवडा आदि मिश्रित श्रीकृष्णचद्रका प्रसाद. मिश्रण.

कालावधि– पु. देरी२. कुछ समय.

कालिमा–स्त्री कालिख २. कलक.

काले–न केले के पेड का तना, जिससे गाभा बाहर निकलकर अुसमे फल लगता है.

काव–स्त्री. गेरू. त्रास. छल.

कावकाव–स्त्री. कौवागुहार. सताये जाना

कावड–न. किवाड२.
–स्त्री.बहँगी काँवर. किसी खेल मे दाँव लगने की निश्चित सीमा.

कावणे–क्रि अ. झल्लाना. चिढना. बक झक करना. तनतनाना. अूब अुठना हडकना.

कावरा बावरा–वि. हक्का बक्का. भौचक्का.

कावळा–पु कौआ. करट. केले के फूलमे होनेवाले दाँतोंका अेक कडा तंतु चाबुक के छोरपर होनेवाली गाँठ.

–शिवणें–मृतक के लिअे रखे बसवें दिन के पिड को कौअेका छूना. स्त्रीका कपडों से होना.

कावळी–स्त्री. मेडासिंगी.

–चे डोळे–बजगुरिया. घरूनारू.

कावा–पु. बदमाशी२. चाल२. चालबाजी२. चक्कर काटना (घोडेका). कॉफी२.

कावीळ–स्त्री. कमलबाअी. पीलिया. कॉमल.

कावेबाज–वि. धूर्त. चालबाज. बदमाश.

कास–स्त्री. ओहा (पशुओका). हलकी या भारी भूमि.

–धरणे–बलवान् का आसरा लेना.

कासडी–स्त्री. दुधाँडी.

कासरा–पु. बैलोकी लगाम. मोटा तथा लम्बा रस्सा.

कासव–न. कछुआ१. कमठ१

कासवाचे तूप–न असम्भव बात२.

कासविंदा–पु कसौजा. कसौदा.

कासार–पु. ठठेरा कसेरा. चूडियाँ बेचनेवाला.

कासावीस–वि. व्याकुल. घबराया तडपता हुआ.

कासे–न. काँसा१. फूल१. कसकुट१.

कासाळू } न. मानकंद१
कांसेभँळू }

कांसोटा–पु. काछ१ लाग २.

काहिल } स्त्री कडाहा१. कटाह१.
काहिली } (गन्ने का रस अुबालनेका).

काहिली–स्त्री. घाम या ज्वर से होनेवाली छटपटी. घबाराहट.

कांही–वि. } –कुछ. थोडा. कछु.
–क्रि. वि. }

–अेक–कुछ भी. अेक भी.

–कांही–कुछ. कुछ. कुछ.

–च्या बाहीच–कुछ. का कुछ. अजीब. अटसट कुछ न पूछो.
–तरी– अडबड अनावश्यक. कुछ का कुछ. वाहियात्.
–सा–कुछ कुछ
–न चालणे–अेक न चलना. कोअी अुपाय न लगना
–हरकत नाहीं–चिंता नहीं. परवाह नहीं. खैर.
काहूर–न. घनघोर घटा२. कहर१. महान् विपत्ति२.
काळ–पु. समय. जमराज. मौत. अंत. खा जानेवाला व्यक्ति. भाग्य. अकाल कमी२.
–कठणे–समय गुजारना.
काळगेला } –वि. काला-सा.
काळसर }
काळजाचे पाणी होणे–कलेजा निकल जाना
काळजाला घरे पडणे– कलेजा छिदना, सालना.
काळजी–स्त्री चिंता.
काळतोंड्या–वि. कलमुँहा असगुनी.
काळवीट–पु. करसायल. काला मृग.
काळा–पु. भिलावाँ श्रीकृष्ण विठोबा (तुकाराम का आराध्य-देवता).काला नाग. [दुष्ट.
–वि. काला. कलूटा. करिया.
–कभिन्न }
–कुट्ट } वि. कालाकलूटा.
–कुळकुळीत } डरावना. कजरारा.
–मिचकुट } घनघोर. अुलटा तवा.
–करवा–पु. भौलन. बुंदरू. बरथोआ
–किराअीत–पु. कस्तुल.
–दाणा–पु मिर्चे.
–बचनाग–पु. सिंगियाविष
–वाळा–पु सुगधवाला
–माग–पु महादुष्ट राक्षस निर्दयी.
–सावळा–वि. कलझांवा.
काळिमा–स्त्री. कालिख. कलंक१. कलौंछ१.
काळी–स्त्री. खेतीकी अच्छी भूमि.
–वि काली. काले रंगकी
–कुटकी–स्त्री काली कटकी
–चा वसूल–पु लगान.
काळी मुसळी–स्त्री. मुशली कद१
–हळद–स्त्री. काली हलदी नरकचूरी
काळीज–न. कलेजा१. हृदय१.
काळुदरा–वि काला कलूटा.
काळे–न. काला१ कालिख२.कलंक१.
–करणे–मुँह न दिखाना. फरार होना.
–कृत्य–न. बुरा काम१. गंदा काम१.
–जिरे–न. स्याह जीरा१. कलौंजी१.
–पाणी–न. काले पानी की सजा२. डामल२. डामुल२
–बेरे–न. दाल में काला. गडबड२. बुरी आशंका२.
–मिरें–न. काली मिर्च२. अूषण१.
काळोख–पु. अंधेर.
काळोखी–स्त्री. अंधियारी. घनघोर घटा. कालिख.
किंकर–पु. सेवक. दास.
किंकरें–न. नरमा१. गिरमिट१.
किंकाळणे–क्रि. अ. चीखना चिल्लाना.
किंकाळी–स्त्री. चीख.

किक्कांत–स्त्री. मकरसंक्राति का दूसरा दिन.

किचकट–वि दुबला पतला. गिचपिच. महीन झमेले का.

किचाळणे– क्रि अ. चिकरना. चिल्लाना.

किचबिड } वि घसीटा (लेखन)
किजबिड } अस्पष्ट. गिचपिच.

किटकिट–स्त्री. किचकिच. बकवाद१.

किटणे–क्रि. अ. मोर्चा लगना. पक जाना (कान). अुकताना.

किटाळ–न. आरोप१. संदेह१ सकट१. तोहमत२. झूठा कलक१.

किडका–वि. घुना हुआ. कीडों का खाया हुआ.

किडकिडीत–वि. दुबला पतला. अिकहरा.

किडणे–क्रि अ. घुनाना. सडना.

किडा–पु कीडा. किरम. किरिम. कीट. जतु. कृमि.

किडामारी–स्त्री किडमार गंधानी

किडे पडणे–कीडे पडना कीडे काटना.

किडुक मिडुक–न. छोटे गहने१. टूटे फूटे गहने१.

कितपत–क्रि. वि. कहाँतक.

कितवा–वि. कौनसा. क्या. कितना.

किताब–पु. अुपाधी२. पदवी२. पुस्तक२.

किती–वि. कितना.

–अेक–कुछ. कअी. अनेक.

–तरी–कितनेही. बहुतेरे. अनगिनत.

–दा–कितनी बार.

–ही–कितना भी. चाहे जितना.

–केले तरी–आखीर.

कित्ता–पु. अच्छे अक्षर लिखनेका नमूना.

–घालून देणे–आदर्श रखना.

कित्येक–कुछ. कअी.

किनअी } क्रि. वि. तो. देखो जी.
किनी }

किनखाप } पु. कमखाब
किनखाब }

किनरी–स्त्री. किनारी.

किनारा–पु कूल. तट. किनारा. करारा. कठारा.

किंबहुना–अव्य. प्रायः वास्तवमें. प्रत्युत. बल्कि.

किंमत–स्त्री. मूल्य१. कीमत. अर्हा.

किमान } क्रि. वि. कमसे कम.
किमानपक्षी }

किरकीर–स्त्री. किचकिच. माथापच्ची.

किरकोळ–वि. फुटकर. बिना महत्त्वका. साधारण. दुबला. खुदरा.

किरण–पु. किरन२.
–न. ठीक छलाग१

–साधणें–ठीक निशाना लगाना.

किरमाणी ओवा–पु. किर्माला.

किरमिजी–वि. मटमैला लाल (रंग).

किराअीत–न. नेपालनीम १. चिराअिता १.
किराणा माल–पु फुटकर माल. मसालेका सामान. किराना.
–मालाचा व्यापारी–पसारी. गाँधी.
किलकिले–वि. कुछ खुला हुआ. अधखिला.
किलबिल– स्त्री. } चहक २. कलख.
किलबिलाट–पु. }
–करणे–कुरना. कुरकना. गिलबिलाना.
किलावर–पु चिडिया (ताशमे)
किल्ली–पु गढ. किला. दुर्ग.
किल्ली–स्त्री. चाबी. कूँजी. चाभी. ताली. कल.
–फिरविणे–कल अेंठना, अुभाडना.
किल्लेदार–पु गढवअी.
किवा–अव्य. अथवा. किवा. या.
किसणी–स्त्री. कद्दूकश १. घीयाकस १
किसणें–क्रि. स बारीक रगडना. कसना. घिसना
किसमिस कावळी–स्त्री. बन्, बंदर-(फल).
किळस–स्त्री. घिन. घृणा.
की–अव्य. अथवा कि. न !
कीट–न मैल १. मोर्चा १. जंग १.
–पु. कृमि कीडा.
कीड–स्त्री कीडी.
–लागणे–घुन लगना.
कीर्तन–दे. कथा.
कीव–स्त्री. तरस १.
–करणें–तरस खाना.
कीस–पु. भुस. चूर. बुरादा. कुनाअी.
–काढणें–बालकी खाल निकालना.
कुअिरी–स्त्री. कुकुम, सिदूर रखने की डिब्बी. सिदुरदान १. (चादीका) केवाँच (बेल)
कुकुबाळ–न. दूधपीता बच्चा १.
कुकु–पु केसरी चोप्रा पाय. गुली. रगचूल. शिखी. बारफली (पेड).
कुंकू–न. कुकुम १. रोली २. तिलक १. सुहाग का चिन्ह (महाराष्ट्रमे मात्र विधवा ही कुकम–तिलक नही लगाती).
कुंकवाला धनी–पु. बुद्दू पति.
कुचकट–वि. सडा- गला खूसट.
कुचकामाचा–वि बेकार निकम्मा.
कुचकुच–स्त्री कानाफूसी. कानाबाती.
कुचडे–न. चौतनी २.
कुचबणा–स्त्री. अडचन. कष्ट १. कुठितता. रोकथाम.
कुचर– वि. कामचोर. कीना रखनेवाला.
–न. न पकनेवाला दाना.
कुचराअी–स्त्री. ढीलापन.
कुचलणे–क्रि. स. कुचलना. रौंदना.
कुचला–पु. कचले का वृक्ष. चूना तथा सुर्खीका मिश्रण. कुचला.
कुचला–पु. } कूची २. कलम १.
कुचली– स्त्री. } तूलिका २,
कुचा–पु मोरछल. चँवर. घास की झाडू २ कूची २. बुहारी २.
कुचाळ } वि. कुचाली. दुष्ट.
कुचाळखोर } चिढानेवाला. अंगली करनेवाला.
कुची–स्त्री. छोटा कंटोप (बच्चेका).
कुचेष्टा–स्त्री. हाँसी. खिल्ली.

कुजकट } वि. सडा–गला. गधे विचारो
कुजका } वाला. घिनौना.
कुजट }

कुजणे–क्रि. अ. सडना. गलना. बिगड जाना.

कुजबुज–स्त्री. कानाफूसी. कानाकानी.

कुजबुजणे–क्रि अ. कानाफूसी करना.

कुजीर–पु लेसुवा.

कुटकी–स्त्री गंदर. तमाकू. कुटकी.

कुटणे–क्रि. अ. कूटना कुचलना.

कुटाळखोर–वि. निंदक. कुटिल.

कुटुंब–न. परिवार१ टब्बर.१ कुटुंब.१ पत्नी२.

कुठित–वि. रुका हुआ. सन्न. मंद. कुंठित.

–होणे–किलना. कुंठित होना.

कुठून–क्रि. वि कहाँसे.

कुठे–क्रि वि. कहा. कही.

कुंड–न. पत्थर से बाँधा चारों ओर बना हौज१. पोखर१. तलैया२. वेदी२ अग्नि-कुंड१. अवट१.

कुडकुडणे–क्रि अ. सिकुडना. ठिठुरना. कुकडना कठुवाना.

कुडकुडीत–वि. करकरा. खुरखुरा.

कुडबुड्या जोशी –पु. अडड पोपो. कठजोशी.

कुंडल–न. बाली२. कुंडल१. घेरा१. कडा१.

कुंडली–स्त्री. जन्मपत्री. कुंडली.
–पु. साँप. कुंडल (पहना हुआ).

कुडा–पु. कुंडा. कुरैया.

कुडा–पु. बडा गमला. नांद. कुंडा. बडा मटका. कोंढा.

कुडी–स्त्री. मडैया. देह. छिपटी. गाँठ

कुडी–स्त्री कुंडा१. गमला१ नांद. अेक नगाडा१. कतवारखाना१.

कुडे–न. गाँठ२. कुरैया१ (पेड). झुमका१. कपट१ सकट१.

कुढण–क्रि अ. गहरना. कुढना. जलना. कुडकुडाना.

कुढेपणा–पु सकीर्णता२. जलन२.

कुणकुण–स्त्री. भनक. सुगसुग.

कुणबी–पु खेतीहरो की जाति. किसान. कुर्मी.

कुणबीण–स्त्री. 'कुणबी' की स्त्री.

कुणी–सर्व. कोअी कोअी भी.

कुतरओढ–स्त्री हर तरफसे सताये जानेसे दौडधूप.

कुतरघाअी–स्त्री अुतावली. जलदी.

कुती–पु. बिबसर (पेड).

कुतूहल–न आश्चर्य१. मनोरंजन१.

कुत्रा–पु. } कुत्ता. श्वान. कूकर. हलका
कुत्रे–न. } व्यक्ति. सिटकनी.
अेक घास.

कुत्रा हाल खाओना– दाने दाने को तरसना.

कुत्र्याची छत्री–स्त्री.–कुकरौधा१. खुमी२.

कुत्र्याचे छत्र } –न. कुकुरमुत्ता१.
–मूत } चिडचिडा व्यक्ति
–मैथुन–न. कुकरलेंड१.

–शेपूट सदा वाकडें–कुत्ते की दुम टेढी ही रहेगी.

कुत्तरओढ–स्त्री. कुत्तेखासी

कुंथणें–क्रि. अ. कूथना. कराहना. कोंथना. काँखना.

कुंद–पु. कुद (फूल का पौधा). अेक घास.

–वि. भोथरा. कुठित. मद.

कुदणे–क्रि अ कूदना. फुदकना.

कुदळ }–स्त्री. कुदाल. कुदाली. गैती
कुदळी }

कुंपण–न. वाड२. चहारदीवारी२ खोडा१.

कुपणाने शेत खाल्ले–रक्षकही भक्षक बना.

कुपथ्य–न कुपथ्य१. बद परहेजी२.

कुपी–स्त्री. शीशी.

कुप्पा–पु. बडी शीशी२. कुप्पा

कुबट–वि. सडा हुआ.

कुबड–न. कूबड१.

कुबडा–वि. कूबडा गडुर.

कुबडी–स्त्री. कूबरी. अडिया.

कुब्ज }पु. कूजा
कुब्जक }

कुंभा–स्त्री. गूमा. गुमा१. दणहली२ कुभी२.

कुंभी–स्त्री कायफर१

कुभाड–न. तोहमत२. झूठा आरोप१

कुभार–पु. कुम्हार.

कुंभारीण–स्त्री. कुम्हारी. कुम्हार की स्त्री. अंजनहारी. अजना अजनी.

कुमक–स्त्री. सहाय. सहायक सेना.

कुमुहूर्त }पु. कुसाअित २. कुघरी २.
कुयोग }कुसमय.

कुरकुर– स्त्री. रोना१. झीखना. भुनभुन.

कुरकुरणे–क्रि. अ. कुडबुडाना. झीखना. दुखडा रोना.

कुरकुरीत–वि. कुरकुरा. चुरमुरा. करारा

कुरकुली–स्त्री. कुरुअी. चंगेरी. डलिया.

कुरघोडी–स्त्री. चढ़ही (देना). पत्थर–फारा (खेल) चढ बैठना.

कुरडअी–स्त्री चावल के आटे का कुडलाकार नमकीन खाद्य पदार्थ.

कुरडू–पु स्त्रियो का अेक गहना (कान के मध्य मे). हाथिशूर. शिराआरी (पौधा).

कुरण–न कछार१. चरान१. चरागाह१ गोचर-भूमि२.खादर१.

कुरतडणे–क्रि स. चँचोरना. कुतरना. खोटना.

कुरबुर–स्त्री अनबन. झगडा१.

कुरबुरणे–क्रि. अ. कुलबुलाना. भुनभुनाना.

कुरमुरा–पु. मुरमुरा. चुरमुरा. परमल.

कुरवडी–स्त्री न्योछावर आरती.

कुरवाळणे–क्रि. स. सहलाना. प्यार करना

कुरळ–वि घघराला. गयुआर (बाल).

कुरापत–स्त्री बखेडा१. रार. खुराफात.

कुरूप–न. बेढंगा. कुडौल. विरूप. कुरुप कुरहा, जो कठिन बन जाता है ।

कुर्की–स्त्री काकतुडी.

कुर्रा–पु अकड२. गर्व. नखरा.

कुऱ्हाड–स्त्री कुल्हाडी.

कुऱ्हाडीचा दाडा गोतास काळ–जात का वैरी जात, काठ का वैरी काठ

कुलकर्णी–पु. पटवारी.
कुलंगडे–न घपला१. गडबड१. झमेला१.
कुलिजन–न. पान की जड२. कुलिजन१.
कुल्ला–पु. कूल्हा. चूतड.
कुलुप–न. ताला१.
कुंवार–वि. अनब्याही. कुँवारी.
कुशल–वि. अच्छा. स्वस्थ. सुखसे. चगा. चतुर.
–न. कुशलक्षेम१. कल्याण१.
कुशी–स्त्री करवट. कोख.
कुसकरणे–क्रि. स. चूरना. कुचकुचाना. रौदना. मलना.
कुसमुसणें–क्रि. अ. कुढना. कसमसाना.
कुसवा–पु. कोख२. गोद२.
कुसळ–न. साल२. नुकीला तिनका१. तृणाग्र१.
कुसूं–न. चूल२.
कुस्ती–स्त्री कुश्ती. हाथापायी. लडन्त.
कुळ–न. कुल१. घराना१. असामी१. कुनवा१.
कुळकुळीत–वि. कलूटा.
कुळव–पु. हेगा. सरावन.
कुळी–स्त्री. वश१. कुल१. गोत्र१.
कुळीथ–पु. कुलथ१. कुलथी२. कलौथी२.
कूट–न. मसाले की चीजो को कूटकर बनायी बुकनी२. पहेली२. पहाडकी चोटी२.
कूड–पु. बॉस की बनी आड; जिसे गोबर से पोत दिया जाता है।
–घालणें–गेंडना.
कूस–स्त्री. करवट. कोख. गोद अकवार. जगह. नोक.
कृतघ्न–वि. हरामी. हरामखोर. कृतघ्न.
कृत्रिम–वि. नकली. बनावटी. अप्राकृतिक.
केकटणे–क्रि अ. किकियाना.
केदार कुटकी–स्त्री कुटकी.
केना–स्त्री. केना (साग).
केर–पु. कूडा. कचरा.
–पोतेरे–न. झाड बुहार२.
केले–क्रि. (न) किया.
केवढी मोथ–न. केवढी मोथा१.
केवढा } वि. कितना.
केव्हढा }
केवळ–वि. केवल मात्र.
केव्हा–क्रि. वि. कब. किस समय.
–केव्हां–कभी कभी.
–तरी–कभी न कभी. किसी समय.
केशर–न. केसर१. केशर१. जाफरान१.
केस–पु. बाल. केश.
–विचरणें–कधी करना. बाल सँवारना.
केळ–स्त्री. केले का पेड. महाराष्ट्रकी स्त्रियाँ साडी की तहें जमाकर पेट के पास केले के आकार मे बाँधती हैं, अुसे 'केळ' कहते है।
–न–केला१
केळी–स्त्री. केले का पेड.
कैक–वि. कअी. अनेक.
कैद–स्त्री. कारावास का दण्ड. बधन१. कारागार१.
–खाना–पु. बदिशाला१. कारागार१.

कैदाशीण–स्त्री. डायन. कृत्या.
कैफ–पु. नशा. अुन्माद.
कैफियत–स्त्री. प्रतिवादी का अुत्तर.
कैरी–स्त्री. अबिया २. कच्चा आम१. अमोरी २. टपका १.
कैवार–पु. पक्ष. समर्थन.
कैवारी–वि. पृष्ठपोषक. समर्थक.
कोकटहोळी–स्त्री. फाल्गुन पोर्णिमा के अगले दिन की छोटी होली.
कोकणें–क्रि. अ. किकियाना,
कोकंब } पु. दे. 'अमसोल'
कोकम }
कोकलणें–क्रि. अ. चिल्लाना. आक्रोश करना. कोसना.
कोजट–वि. कुंद. तंग तथा गंदी. सँकरा.
कोजागिरी–स्त्री. शरद पूर्णिमा.
कोट–पु. किला. गढी. गढ.घुसबन्दी२. लगातार सात हाथ लेना (ताशमे) अेक करोड. कोट (कपडा).
कोटि } स्त्री. करोड. सूझ श्लेष.
कोटी } कल्पना. वर्ग१. श्रेणी. समकोण त्रिकोण की खडी बाजू.
कोटघाधीश–पु. करोडपति.
कोटघवधी } वि. करोडो. अकोट
कोटघावधी }
कोठडी–स्त्री. कोठरी. कमरा१
कोठा–पु अबार. भंडार. ओझर आगापीछा (कपडेका). खाका खाना. नाद२ (रंग बनाने की).
कोठार–न. भडार१. घोसला१
कोठी–स्त्री. सग्रहालय१. बखार. हौज१. पीपा१. अेक नाव
कोठे–क्रि. वि. कहाँ कही कहाँ कब. किधर
कोड–न. कोढ१. प्यार दुलार१. कौतुक१.
–पुरविणे–अिच्छा पूरी करना.
कोडगा–पु. निर्लज्ज. निगोडा.
कोडणे–क्रि स. बंद करना. लाचार बनाना.
कोंडमारा–पु. दम घोटना जिच्च२. जिच२.
कोडवाडा–पु. बाँधनी पोरी२ बाडा. (पशुओ का)
कोडा–पु. भुसा. भूस. चोकर
कोंढा (द्वार का)
कोड्याचा माडा करणे–तीन पाव-आटा, तूलभर रसोअी.
कोडाळे–न. घेरा१ घेरेमे बैठना.
कोडी–स्त्री. २० की सख्यामे किसी वस्तुका समुदाय.
–वि.–कोढी.
कोडी–स्त्री. घिरी हुअी जगह. आटया-पाटया के खेल मे वह चौकोर, जो सूर तथा पाटी–वाला रोकता है।
कोडे–न. सकट१. पहेली२.
–अुलगडणे– सब स्पष्ट हो जाना.
कोण–सर्व. कौन कितना.
–पु. कोना. कोण
कोणचा } वि. कौन कौन सा.
कोणता }
कोण जाणे–क्या जाने
–त्या झाडाचा पाला–किस चिडिया का नाम किस पेड की पत्ती.

–सा }कोअी.
–से }
कोणी–क्रिसने कोअी.
–कड़न–क्रि वि कहाँ.
–कडे–किधर किस ओर.
कोतवाल–पु कोटवाल नगररक्षको का अधिक्षक. दारोगा. कोतल (घोडा).
कोता–वि. सकीर्ण सकुचित. कम-अधूरा.
कोतुबा–पु कोआ नद्याम्र (पेड)
कोथळा–पु ओझर पाकाशय. बोरा. थैला आँत२
कोथळी–स्त्री थैली कोथली. बसनी. महालक्ष्मीका बनाया ठीकरे का धड.
कोथिंबीर–स्त्री. धनिया १. कोथमीर.
कोदट–वि. तग और गदी. बद (जगह). दम घुटनेवाली (जगह).
कोदण–न मूडा १. पच्ची २. जडाव १. मूठा १.
कोदणे }क्रि. स. ठूँसना. भर देना.
कोदाटणें } ठसाठस भरना.
कोद्र–न कोदो १. कोदवन १.
कोन–पु. कोना. कोण. राताआलू. खम.
कोनाडा–पु. आला. ताक. गोखा.
कोपर }पु कुहनी २.
कोंपर }
कोपरापासून नमस्कार–दूर से दण्डवत (अूब जानेसे)
कोपरखळी–स्त्री. चुटकी (भरना). ताना (मारना).
कोंपरा–पु. कोना. नुक्कड. खूंटा.
कोब–पु. कल्ला. अकुर. कोपल २. कनखा. अँकुवा. गाभ.
–फुटणे–अँखुआना.
कोवट–वि गुनगुना. कुनकुना.
कोवडा–मुर्गा मुर्ग कुक्कुट काँसा (अेक वास)
–झाकला म्हणून उजाडावयाचें राहात नाही–जहाँ मुर्गा नही वहाँ क्या सबेरा नही होता ?
कोवडी–स्त्री मुर्गी कुकडी.
कोवडी झुजविणें–चटटेबट्टे लडाना.
कोवडे–न छोटा मुर्गा १. मुर्गी २
कोवणें–क्रि. स. ठूँसना घुसेडना.
कोबा–पु. गच बनाने का मिश्रण.
कोबी–स्त्री. गोभी. गाँठगोभी
–चा गड्डा–पु. करमकल्ला. बंद गोभी
कोमट–दे. कोवट.
कोमल–वि. कोमल. मृदु. हरा. नाजुक सुदर. गुलगुला.
कोमेजणे–क्रि. अ. मुरझाना. कुम्हलाना. सीझना.
कोय–स्त्री. गुठली.
कोयता–पु. हँसिया. हँसुआ. गँडासा. कत्ता.
कोर–स्त्री. किनारी. धारी.
कोरड–स्त्री. सूखा १(गले मे). शुष्कता.
कोरडा–वि. सूखा. शुष्क. बिना भोजन का(नौकर). अूपरी दिखावटी. व्यर्थ का.
–पाषाण–गलफटाकी करनेवाला. बकवादी. स्वय कुछ न करनेवाला.
कोरड्याबरोबर ओलेहि जळते–गेहूँ के साथ घुन पिसते है।

कोरडा–पु. कोडा.
कोरडे ओढणे–कोडेसे पीटना फटकारना. रगेदना.
कोरणे–क्रि. स. खोदना. नक्काशी करना.
कोरफड–स्त्री. घी कुँवार. कुवार-पाठा१.
कोरळ–पु. पीला कचनार
कोरा–वि. नया. कोरा. नौसिखिया. अछूता सफेद. बेदाग.
कोराटी–स्त्री. कटसरैया१.
कोरीव–वि. खुदा हुआ. कटा हुआ.
कोलकादा–पु. जंगली प्याज. कोलि-कादा.
कोलणे–क्रि. स. अुछालना (गुल्ली)· चलना.
कोलदाडा–पु. अडगोडा (कुत्तेका) अडगा.
कोलब काप–पु. कलब की जड२.
कोलमडणें–क्रि. अ. लडखडाना. गिर-पडना.
कोलाटी–स्त्री. कलाबाजी. कलैया
कोलाहल–पु. कोलाहल. कुहराम. हूलाहूल२. हाहाकार.
–करणे–गलगजना.
कोलिस्ता–पु. तालिमखाना. कैलिहा.
कोल्हा–पु. } सियार. गीदड. धूर्त
कोल्हें –न. }
–कुअी–स्त्री. कागारोली
कोल्हाटी–पु. मदारी.
कोवळा–वि कच्चा. कोमल. हरा. नयी (किरणें). अधकचरा. अपरिपक्व. नाजुक.
कोश–पु. आवरण· म्यान. ढकना. कोआ.
कोश } पु- सग्रह. निधि. कोष.
कोष } शब्द-सग्रह
कोशिब–पु. कोशम.
कोशिबीर–स्त्री. कचूमर.
कोष्ट–न कूठ१
कोष्टक–न सारणी२. खाना.१ कोठा१. सूची१.
कोष्ट कोलजन–न वडा कुलिजन१.
कोष्टी–पु. जुलाहा (हिन्दू). कोरी. बुनकर.
कोस–पु कोश (दो मील).
कोसळणे–क्रि. अ टूट पडना. गिर पडना. ढह जाना.
कोहळा–पु. कुम्हडा. गोमका. पेठा
कोळणें–क्रि. स घोलना. चूरना.
कोळसा–पु. कोयला.
–किती अुगाळला तरी काळाच– कोयला होय न अूजला, सौ मन साबुन लाय ।
कोळश्यातील माणिक–न. काला कलूटा व्यक्ति१.
कोळसुदा–पु तालिमखाना.
कोळी–पु घटवार घटवारिया मछुआ घीवर मकडी २.
कौटाळोण–स्त्री. डायन.
कौटिल्य–न छल१ कुटिलता२. –पु सम्राट चद्रगुप्त का मत्री.
कौटुंबिक–वि घराअू घरेलू.
कौडळ–न. लाल अिंद्रायण१.
कौठ–पु. कैथा (फल).
कौतुक–न कुतूहल१. आश्चर्य और आनंद१. सराहना२. प्रेम१. गर्व१.

कौरसन–स्त्री. कडवी सेना सोरही. बन्सेरे.
कौल–न. खपडा१. खप्पर१.
–पु. वचन अभय. करार.
–लावणें–कौलना. वशीभूत करणा.
कौलारू–वि. खपरैला
कौले चाळणारा–पु. घरामी.
कौशल्य–न. चातुर्य१. कला२. कारीगरी२. कौशल्य१. होशियारी२. खूबी२.
क्रमांक–पु. अनुक्रम. क्रम संख्या१. क्रमाक.
क्रांति–स्त्री. क्रांति. विप्लव१.
–कारक–वि. क्रातिकारी.
क्रियापद–न. क्रिया२.
क्लिष्ट–वि. दुर्बोध. कठिन.
क्वचित्–क्रि वि. कभी कभी. कही कही. शायद ही.

ख

खक–वि. रक. निर्धन. कजूस. क्रोधी
खकाणा–पु. धूल२. गर्द२. झॉस२. (मिर्च, तमाकू आदि की).
खंगणें–क्रि अ. दुबराना. सूखते जाना. क्षीण होना.
खगाळणे–क्रि स. खँगारना खँगालना.
खचणे–क्रि. म. जडना (नग). ठसा- ठस भर देना
–क्रि. अ बैठ जाना. खचना हारना (हिम्मत). गिर पडना. पस्त होना.
खचित–वि. जडाऊ.
–क्रि. वि. अवश्य निश्चित रूपसे.
खच्ची करणे–स्त्री. अंडुआना. काट डालना. पैर काटना.
खच्चून–क्रि. वि. ठसाठस. बहुत अधिक.
खजिरी–स्त्री. डफली. खंजरी. खंजडी.
खजिना–पु. कोषागार. खज़ाना.
खजाळी –स्त्री. खुराफ़ात
खजिनदार–पु. कोषाध्यक्ष. खज़ानची.
खंजीर–पु. खजर.
खजील–वि. लज्जित शरमिंदा.
खजूर–पु खजूर का पेड तथा फल. गजा. पिंडखजूर छुहारा.
खजुरी–स्त्री. सेधी.
खटकन्–क्रि. वि. खटसे. झट.
खटकणें–क्रि. अ. खटकना. सालना.
खटका–पु झगडा फटकार. कल २. संदेह. खटका
खटखट–स्त्री. माथापच्ची. किचकिच.
खटपट–स्त्री. परिश्रम१. कष्ट१. अुद्योग१.
खटपट्या–वि परिश्रमी. अुद्योगी.
खटला–पु. अभियोग.
खटले–न. गहरा (व्यक्ति) १. परिवार१. संपत्ति२. पत्नी२.
खटाटोप–पु. कडा परिश्रम. महान् प्रयत्न. अुद्योग. ठाठ.
खटारा–पु. लढा. भारी वस्तु २. गाडा. बेकार भारी चीज.
खट्टू–वि. दुःखी. विषादपूर्ण. निराश.
खटचाळ–वि. नटखट. दुष्ट. हठीला.

खंड–पु. कर डाण्ड. भुगतान (जमीनदार का). लगान. भूमिकर. रुकावट २. टुकडा. किर्चे. भूखण्ड. प्रदेश. प्रकरण.

खडकरी–पु. अंगोरिया.

खडक–पु चट्टान २ शिलाखण्ड.

खडक शेपू–पु. पित्तपापडा. दवनपापडा.

खडकाळ–वि. पथरीली (भूमि). चटियल. खडबीहड.

–मार्ग–कुराह १. कुराओ २

खडकावणे } क्रि. स. घुडकना.
खडकाविणे } डाँटना. खरी सुनाना.

खडकी रास्ना–पु. जगली पीकवान. अतमूल.

खडखड–स्त्री. खटर खटर आवाज़ २ खटाका १

खडखडाट–पु. खटाखट. अत्यंत अभाव दुर्भिक्ष.

खडखडीत–वि पूरी तरह सूखा हुआ. शुष्क नीरोग. साफ. मुँहतोड.

खडण–न. खण्डन १. निबटारा १.

खडणी–स्त्री. करभार १ कर १. खिराज़ १.

खडतर–वि. कठिन. अुग्र. घोर.

खडबड–स्त्री. खटाका १. खटर आवाज़.

खडबडणे–क्रि. अ. करोदना. खुरचना हडबडाना.

खडबडीत–वि. खुरखुरा. खोदर. अुबड- खाबड. खुर्दुरा. कडार.

खडबडून–क्रि. वि. हडबडाकर.

खडसाविणें–क्रि. स. फटकारना. घुडकना खरी सुनाना.

खडा–पु. कंकड रोडा. अँकटा. करदा. गिट्टा. गिट्टक (चिलम में). गिटी २. ककरी २. डला १. खडौरा १. बट्टी २. भेली २ (गुड की).
–वि. खडा.

–न खडा–अक्षर अक्षर.

–टाकणे–यत्न करना. जी देखना.

खडे फोडणे (नावाने)–पानी पीकर कोसना.

खड्यासारखा निवडणे–जान बूझकर दूर रखना.

खडाजगी–स्त्री. बडा झगडा १.

खडावा–स्त्री. खरपा १. खडाअूँ १.

खडाष्टक–न. षडाष्टक १. (ज्योतिषमे). आग–पानी का सा बैर १. हर बात मे झगडा १.

खडी–स्त्री खडिया. खडी अुत्तू १. ओझाअी. कंकडी. फुलनार.

–काढणे–अुत्तू करना

खडी–स्त्री. खडी (बीस मन की तौल) १२० बीघा (भूमिका नाप) बीस की सख्या (भेड, बकरी)

–भर–चाहे जितने बहुत.

खडीसाखर–स्त्री मिश्री. खडीशक्कर

खड़ू–स्त्री. } खडिया खडी. सिलखडी.
–पु. } रामखरी.

खड्डा–पु. गड्हा. गढा. खड्ड. गाड २. चह २. खत्ता.

खड्या–पु. सागरी लाल मछली २. खडिया (टाँका लगाने की हथौडी).

खण–पु अेक चोली के योग्य कपडे का ३/४ गज कपडा. दो कडिओं के बीच का कमरे का भाग (१०' ×५' कम से कम). खाना. मकर सक्रान्ति के दिन दिये जानेवाले पाच मटको का सौभाग्य–वायन

खणखणाट–पु.झन्न शब्द (शस्त्रो, बरतनो आदि का).

खणल्लणीत–वि. अत्यत स्पष्ट नीरोग चगा.

खणणे–क्रि अ. खोदना.

खत–न खाद२. पाँस२. प्रलेख१. दस्तैवज१ क्षत१ घाव१

खत–स्त्री खेद१. रट२.

खतावणी–स्त्री. खतौनी. बढअी का आकने का ओजार

खतावणे–क्रि स. खतियाना.

खत्री–पु खतरी, खअी(बुनकरो की जाति).

खदक–पु. खाअी२.

खदखदा–क्रि वि. ठहाका मारकर. जोर से अुबलने की आवाज.

खदखदणे–क्रि. अ खदबदाना

खदा–वि. बढिया(घोडा) मंजा हुआ

खनपटीस बसणे–हठ ठानना. पीछे पडना.

खप–पु. खपत २. कटती २. बिक्री २ खपती २. परिश्रम १

खपणें–क्रि अ. खपना. बिकना. कष्ट अुठाना. चुक जाना. भाना.

खपरेल–न खपरैल१.

खपली–स्त्री खुरड. पपडी. खुटी. खपटी खतरखोट. झिल्ली.

–पडणे–अगूर फटना. अगूर तडकना. झिल्ली चटकना

खपविणे–क्रि स. चुकाना. मार डालना, खपाना.

खपाट–न –खाली पेट १ खोखला १ दरार २.

खबदाड–न. टेढी गुहा२. खोह २. कदरा २

खबर–स्त्री. समाचार १ संवाद १. खबर २.

खबरदार–अव्य. सावधान! चुप

खबरदारी–स्त्री. सावधानी. ठीक प्रबध१.

खबिरी–स्त्री. पक्कापन १. निश्चिति.

खबीर–वि. दृढ पक्का.

खबुतर–न कबूतर१.

खमक्या–वि. दृढ. चतुर. आवेशी. तेज.

खमग–वि. सलोना. स्वादिष्ट. चटपटा. मसालेदार. पक्का धूर्त.

–काकडी स्त्री. खीरेका चटपटा कचूमर.

खर–पु गधा.

–स्त्री –पीब१. मूत्र में जानेवाले वीर्यकण१. कोयले की बुकनी२

खरकटा–वि. जूठन – लगा (हाथ, मुँह, बरतन आदि)

खरकटे–न जूठन२. कुरकुटा१. लफडा१. झमेला१.

खरका–पु खर्रा१. खुजली२. खसरा१. खारिश२.

खरखरीत–वि. खुरखुरा. खुरदुरा. कडा.

खरचटणें–क्रि. अ. छिलना.

खरडणे–क्रि. अ. घसीटना. लिख मारना छीलना खुरचना.
खरडपट्टी काढणे–आडे हाथो लेना फटकारना.
खरताल–पु ताड.
खरपुडी–स्त्री. पपडी. झिल्ली. जला हुआ भात.
खरपूस–वि. चटपटा. खूब. डॉटकर. चुभनेवाला.
–समाचार घेणे–खूब फटकारना खरी खरी सुनाना.
खरबुज–न. खरबुजा१. कचरा१. सरदा
खरमरीत–वि. तीक्ष्ण. चुभनेवाला. मुँहतोड. प्रखर. निर्भीक. स्पष्ट.
खरवड–स्त्री. खुरचन२.(दूध की) तलछट फटकार की दुम (जैसे पडित की दुम). खूसट.
खरवडणे–क्रि स. खुरचना करोटना. कुरेदना. खोदना. खरादना.
खरवस–पु चिका१. ओदर१.
खरा मित्र– गाढे का साथी
खरा } –वि सच्चा. सत्य. शुद्ध.
खरे } प्रामाणिक. पक्का. चोखा.
क्रि. वि सही.
खराटा–पु बुहारी२(कडी और मोटी तिल्लियोकी). झाडू१.
खराब–वि खराब वीरान गदा. बुरा.
खराबा–पु. सीकम १. ऊसर भूमि२ हानि २ खेत मे जितनी भूमिपर असामी झोपडा बनाकर रहे वह भूमि२.
खराबी–स्त्री. हानि. दुर्दशा.
खरारा–पु. खरहरा.
खरूज–स्त्री. खुजली. खाज. कडू.
खरे–वि वास्तविक यथार्थ. सत्य
खरेच––क्रि वि अरे हॉ.
खरोखर–क्रि. वि. सचमुच. वास्तवमे. नि.सदेह.
खरेदी–स्त्री खरीद. [कबाला.
–खत–न. क्रय पत्र१. क्रय लेख१.
खर्च–पु व्यय. खर्च. परिव्यय.
खर्ची घालणे–व्यय लिखना. नामे लिखना.
खर्चणे–क्रि. अ. व्यय करना. खर्च करना लगाना.
खर्ची–स्त्री भत्ता१. अधिदेय१. अग्रिम१. अगाऊ रकम. अेक मछली.
–घालणे–अुपयोग करना लगाना.
–पडणे–मारा जाना काम आना.
खर्चीक–वि. अुदार. अुडाऊ
खर्डा-पु स्थूल लेखा कच्चा लेख खर्रा
खल–पु –खरल. खल्लड. दुष्ट. चर्चा ?. अूहापोह१.
खलणे–क्रि स कूँचना. पीसना (खरल मे)
खलबत–न. गुप्त मत्रणा२.
खलबत्ता–पु. खरल और बट्टा.
खलाशी–पु. नाविक जहाज का नौकर खलासी-
खलास–वि. समाप्त. खतम.
खलिता–पु. थैली२ बडा आवरण. राजपत्र. आज्ञापत्र खरीता.
खवखव–स्त्री. जीभ या गलेमे खुजलाहट२. कुलबुलाहट२ लालच१ खजली२.(आँखोमें).
खवचट–वि. व्यंगपूर्ण. चुभती.

खवट–वि. अग्र (गंध). सडा हुआ (नारियल). सकीर्ण (मन). चुभती (बात).
खवडा–पू. गज. खौरा.
–करणे–लज्जित करना.
खवणें–क्रि स. करोचना. खरोचना.
खवला–पु. करोनी२ (नारियल खरोचने के लिअे). साल२.
खवळणे–क्रि. अ. अबल पडना. चिढना. खौलना. अुमडना.
खवा–पु. खोया. मावा कुदा. खोया.
खवीस–पु शैतान. राक्षस. दुष्ट.
खसकन्–क्रि वि. झटके से.
खसखस–स्त्री. खसखस१.
खस्ता–स्त्री. चिता. त्रास१. कष्ट१.
खळ–स्त्री. लेअी२. हठ१.
–पु. भग१. रुकावट२.
–वि खल. दुष्ट.
खळकन्–क्रि. वि. झन्न ध्वनि कर के झकार के साथ.
खळखळ–स्त्री. कलकल. झंकार२. (बगडियो का). खडर खडर आवाज२. टालमटूल२. खीचातानी२.
खळगा–पु गढा. गर्त. गुल (गालमें)
खळबळ–स्त्री. ग्वलभली. गडबडो. घबराहट. खभार१. हलचल. हडकप१. धूम. सनसनाहट.
खळबळणे–क्रि स. खँगालना.
–क्रि. अ कलकल आवाज होना.
खळाळी–स्त्री. चट्टानपर धारा गिरने की आवाज.
खळी–स्त्री. गढा१. गुल (गालमें). फटकडी, लेअी.
खळें–न. खलिहान१. घेरा (चाँदका).
खा–पु. खान. (खाँ).
खाओ–स्त्री. खूँड१. खाओ२.
खाओ त्याला खवखवे–चोर को ख्वाब मे बुकचे.
खाअू–पु. मिठाओ२ मीठी खाद्य [वस्तु२.
–वि. खाबू पेटू.
खाक } वि. जलकर (खाक). नष्ट.
खाक } स्त्री. राख. धूल. बगल. काँख. दे. काख
खाकसी–स्त्री खूबकलान१.
खाकमाजरी–स्त्री. कँखवारो. कँखौरी
खाकरणे–क्रि अ. खखारना.
खाकी–वि. खाकी कजा. कजओ. करजुवा
खाक्या–पु ढग. बाना. बर्ताव.
खाच } स्त्री. छोटा गढा १.
खाच }
–खोच–स्त्री खूबी. खुर्दुरापन.
खाँचा–पु. खाँच. कगूरा.
खाज–स्त्री. खाज. खुजली. कुलकुली. खसरा १.
खाजकुहिरी–स्त्री. कौछ किवाँच.
खाजकोलती–स्त्री बिछवा१. बर्हटा१.
खाजगी–वि व्यक्तिगत. खानगी. निजी. गुप्त.
–कारभारी–निजी सचिव
खाजगोळी–स्त्री. हरवल (बेल).
खाजणे–क्रि. अ. खुजलाना. खुजाना. कनकनाना. चुनचुनाना.
खाजरा सुरण–पु. जगली सुरण.
खाजव–स्त्री कडू. खाज.
खाजवाखाजव–स्त्री खाज. झगडा खडा करना. अुगली करना.

खाजविणे–क्रि अ. खुजाना खुजलाना.
खाजवून खरूज काढणें–झगडा खडा करना.
खाट–पु. झाँस२.
–स्त्री. चारपाओ. खाट.
खाटले–न. खटिया२. खाट२.
खाटिक } पु. टिड्डी, गिरगिट आदि
खाटीक } खानेवाला पछी. कसाओ. हिसक.
खाड–स्त्री. खाँड. दातो के बीच की दरार.
–न. खड१. टुकडा१.
खाडकन्–क्रि. वि. चटाक से.फटाक से.
खाडा–पु. खलल२. नागा१. अंझा१. खड्ड. गढा.
खाडी–स्त्री. खाडी. खलीज.
खांडोळे–न. टुकडा१. बोटी२.
खाण–स्त्री. कान२. खदान१. खूँड२. खान२. मूलस्थान१. निधि२.
खाणाखुणा–स्त्री. हुलिया१. चिन्ह१
खाणावळ–स्त्री. भोजनालय.
खाणें–क्रि. अ. खाना. हडपना. लग जाना. काम आना. हराना. सभाना. जाया कराना. निगलना.
–न. अन्न१. खाद्य१. खाना१.
खाते–न.. खाता. लेखा. विभाग. असामी की भूमि.
–वही–स्त्री. खतौनी२. लेखा पुस्त१. अवारजा१. पटवारी की बही. खसरा१.
खादा–पु. कधा. अस. मोढा.
–देणें–काधी देना (मृतक की अर्थी मे) कधेपर अुठाना.
खादाड–वि. पेटू. खाअू. घस्मर.
खानदान–वि. कुलीन.
खादी–स्त्री. खद्दर१. गजी२. अच्छा-पौष्टिक भोजन१.
खादी–स्त्री. शाखा (डाल).
खादेपालट–पु. अधिकारी को बदलना (सरकार, सस्था मे).
खानेसुमारी–स्त्री.जनगणना.अकाओ.
खापर–न. खपटा. खपरा. ठीकरा. खप्पर.
–फोडणे–अपनी भूल का कारण और किसी को बताना. दूसरे के सिर अपराध मढना.
–पणजा–परदादा के दादा.
–पणतू–पोते का पोता. नाती का नाती.
खापरी–स्त्री. गिटी. ठीकरा१. गिट्टा१. गिटकौरी.
खाब–पु. खम्भा. स्तभ खाम. आधार.
खाबू–वि. खाअू. घूँसखोर. लालची.
खायखाय–स्त्री. खाते रहने की वासना.
खार–पु. क्षार. अचार का रस. नमी२. खादर१.
–स्त्री. गिलहरी.
–खाणे–द्वेष करना.
खारट–वि. सलोना. नमकीन. खरौहा.
खारवा–पु मल्लाह. अेक जाति.
खारा–वि सलोना. नमकीन. दरियाओ (वायु).
खारीक–स्त्री. छुहारा १.
खारीमीठ–न. खारी नोन१.
खालावणे–क्रि. अ. अुतर जाना. बुरी दशा होना.
खाली–वि. रिक्त. खाली.

खाली–क्रि. वि. नीचे. भूमिपर. तले· घटिया. के बाद बहाने.
–मुडी पाताळ धुडी–बगल मे छुरी मुख मे रामनाम.
खालील–वि. निम्नलिखित. मातहत.
खालोखाल–क्रि वि कुछ कम.
खाशी–अव्य. वाह जी! क्या खूब!
खाष्ट–वि. दुष्ट. सतानेवाला.
खासदार–पु विधान परिषद का सदस्य
खासगी–वि. खानगी निजी. व्यक्तिगत
खासा–वि. बढिया. श्रेष्ठ.
–पु. पति.
खिकाळणे–क्रि. अ. हिसना. हिनहिनाना.
–न. हिस २. हिनहिनाहट २.
खिचडी–स्त्री. खिचडी. ओगरा १. कबूली २. मिश्रण १. समुदाय १.
खिजगणती–स्त्री. किस गिनती (में) प्रतिष्ठा.
खिजणे–क्रि अ. चिढना. खीजना.
खिजविणे–क्रि अ. खीज निकालना. चिढाना. चमकाना.
खिटी } स्त्री. चटकनी. अगरी.
खिट्टी } सिटकनी.
खिड–स्त्री घाटी. बडी दरार.
खिडकी–स्त्री गौख १. गौखा १. खिडकी बारी. झरोखा १. गवाक्ष १.
खिडार– न बडा छेद १. खंडहर.
खिदळणें–क्रि अ. फुदकना. किलकना. ठहाका मारकर हँसना. बौखलाना. अुदडना.
खिन्न–वि. अनमना. अुदास. खिन्न.
खिरणी–स्त्री. खीरी. खीरनी.
खिरा–पु. खीरा.
खिरापन–स्त्री आरती के बाद प्रसादी. अुडाअूपन १.
खिसमीस–स्त्री. किशमिश १.
खिसा–पु. जेब. खीसा. विभाग.
–कातरणे–गाँज मारना या काटना. गाँठ काटना.
–गरम करणे–बहुत धन अैठना.
खिसेकातरू–वि. गँठकटा. गिरहकट.
खिळखळा–वि ढीला पोचा.
खिळणे–क्रि अ, गडना. कीलना.
खिळा–पु. कील २ काटी २. टक. मुद्र.
खिळी–स्त्री अंकुसी. सिटकनी.
खीज–स्त्री चिढ.
खीर–स्त्री. खीर दूधपाक १.
खीळ–स्त्री अकुसी कॉटी. सिटकनी.
–घालणे–रोडे अटकाना.
खुजा–वि. नाटा. ठिगना. बौना.
–पु. कुज्जा सुरभी २. कूजा. कुल्हड. कुजा.
खुट–पु. धड. तना. ठूँठ खूँट चौराहा. अड्डा. थन्ना (खेल मे) खूँटा. अगवाँसी २ (हल का छोर).
खुटखुटणें–क्रि अ. खटकना. खटखट शब्द होना.
खुंटणे–क्रि अ. रुक जाना. थमना. घटना.
खुटाळे–न. अरगनी २.
खुटा–पु खूँटा. डंडा. अखौट (घंटी-में लोहे का)

–बळकट करणे (हलवून) –अपने पैरोपर कुलहाडी मारना.
खुटी–स्त्री. घोडिया खोथरा१. मेख (लकडी की).
–पिरगाळणे–कल ऐठना.
खुटुरुटु–क्रि वि. धीरे धीरे. किसी तरह. रेगते रखडते.
खुट्ट–न. तीव्र तथा बद आवाज. किचित् आवाज
खुडणे–क्रि स. काटना. चुनना नवना.
खुडबुड–स्त्री. खुडखुड. खडखड
खुणविणे–क्रि अ. अिशारा करना.
खुद्द–वि स्वय. खुद. आप.
खुनशी–वि. कोनाखोर. द्वेषी मत्सरी.
–पणा–पु. कोना. खुनस. अीर्ष्या२. मत्सर. द्वेष.
खुनी–वि. खुनी१. हत्यारा. अत्याचारी
खुपणे–क्रि. अ. चुभना. किरकिराना. सालना खटकना खलना. गडना.
खुपरी–स्त्री. आँख अुठने का रोग. आँखे आयी हुअी होना.
खुपसणे–क्रि स. घोपना (तरवार) घुसेडना. जोर से चुभाना
खुबाजी–स्त्री. कुंझी (वनस्पति).
खुबी–स्त्री. खूबी२ कौशल्य१. हुनर१. मर्म१. रहस्य१. विशेषता२. लक्षण१.
खुमखुमी–स्त्री. मस्ती. खुजली (झगडे की). प्रबल अिच्छा. कसक.
खुमारी–स्त्री. अुत्तमता. स्वाद१. रस. मजा१. लज्जत.
खुर–पु. खुर. टाप२.
खुरचाफा–पु गुलचिन.
खुरमाडी–स्त्री घुटने मोडकर बैठना.
खुरट–वि बोना जिसकी प्रगति रुक गयी हो. खूसर.
खुरपणे–क्रि. स. खुरपेसे छीलना. खुरचना.
खुरपे–न. खुरपा१.
खुरा) पु अेक तरह की निहाअी.
खुऱ्या) जूते की अेडी
खुराक–पु पौष्टिक खाद्य.
खुराड) न अड्डा१ (कबूतरो का).
खुराडे) मडैया२.
खुरासणी–स्त्री. अूसन१. खोरासानी तिल.
खुर्ची–स्त्री. कुरसी कुर्सी.
खुर्दा–पु रेजगी. भाँज२.
–अुडविणे–तितर वितर कर देना
खुलणे–क्रि अ. खुलना. प्रसन्न होना फबना
खुलावट–स्त्री. शोभा. सजावट चमकना१.
खुलासा–पु स्पष्टीकरण.
खुशामत–स्त्री. चापलूसी. खुशामद
–करणे–अगूठा चूमना.
खुशाल–वि. सुखी.
–क्रि. वि. सुखसे. कुशलसे. निश्चिन्त.
–चद–वि. अललटप्पू. आवारा. छैला.
खुशाली–स्त्री. क्षेम समाचार१. कुशल२.
खुशी–स्त्री. आनद१. अिच्छा मर्जी.
खुशीत गाजरे खाणे–अिठलाना.

खुसखुशीत–वि. कुरकुरा. करारा. खस्ता.
खुसपट–न. पख २. अडगा १ आपत्ति २. बहाना १.
खुळखुळ–क्रि. वि. कलकल. कुलकुल. (कुल्ला करने की आवाज)
खुळखुळा–पु. घुनघुना. शणहुली २. झुनझुनिया २. घागही. बनसन.
खुळगा–पु भैसा पाडा
खुळा–वि बावला. पागल. पगला.
खूण–स्त्री. चिन्ह १. अिशारा १. अिगित १. निशान १. सकेत १. सैन. मर्म १.
–करणें–सनकाना. सनकारना अिशारा करना.
–गाँठ–स्त्री. पक्की बात. न भूलनेकी बात.
–बाँधणें–मन मे निश्चय करना. गाँठ में बाँधना.
खून–पु. हत्या २ वध. खून.
खूप–वि. बहुत. अत्यत. बहुत कुछ.
खूर–पु. दे. 'खुर'
खूष–वि. प्रसन्न.
खूळ–न. बावलेपन १ पागलपन १. विचित्रता २. ढकोसला १. अुपद्रव १.
–माजविणे–ढकोसलेबाजी करना.
खेकडा–पु कक. कर्कटक. केंकडा.
खेंकसणें–क्रि. अ. क्रोध से चिल्लाना. बिगडना.
खेकाळणे–क्रि. अ जोर से हँसना. हिंसना (गधेका).
खेंचणें–क्रि. स. खीचना. घसीटना. आकर्षित करना.
खेचून धरणें–हठ करना.
खेचर–न–नच्चर १.
खेचाखेच–स्त्री. खीचातानी. भीड
खेटणे–क्रि. अ. सटना. सटकर बैठना
खेटर–न. जूता १. पनही २.
–अडलय–मेरी बलासे!
खेटा–पु चक्कर. फेरा.
खेटे घालणे–चक्कर लगाना. बार-बार जाना.
खेडवळ–वि. देहाती. गवेला अनाडी. गँवार. ग्राम्य.
–म्हण–स्त्री. गँवरमसला १.
खेडे–न. देहात १. गाँव १.
खेडणे–क्रि. स. खेती करना. काश्तकारी करना.
खेडुत–पु. किसान. खेतीहर. देहाती.
खेद–पु. खेद. विषाद. रंज शोक.
खेप–स्त्री. खेप. चक्कर. बार.
खेरीज–वि. बिना. साथ साथ. साथही. अलावा अिस के. के अतिरिक्त.
खेळ–पु. खेल. क्रीडा २. गंमत २. तमाशा. कौतुक. आमोद प्रमोद. करतूत २. नाटक
–गडी–पु. साथी. गुअियाँ.
–माडणे–तमाशा बनाना खिलवाड करना. खेल खेलना.
खेळकर–वि. खेलते रहनेवाला (बच्चा). विनोद प्रिय (बरताव)
खेळ खंडोबा–पु. खिलवाड.
खेळणारा– वि. खिलाडी.
खेळणें–न. खिलौना १.
–क्रि. स. खेलना. दाँव लगाना.
खेळी–स्त्री. दाँव १.

खेळीमेळीनें–क्रि. वि. मिल जुलकर. प्रेम से.
खैर–पु. खैर (पेड).
खैरा–वि. कत्थअी. भूरा.
–चा नार–पु कथ्था. खैरसार.
खो–पु. 'खो खो' खेल मे हारवाली पाली का अेक गुअियाँ अपने बैठे हुअे गुअियाँ को अुठने का अिशारा करन के लिअे यह शब्द बोलता है, जिसे कहते है 'खो देणें'। रुकावट२. अडगा.
खोक–स्त्री. घाव१. चोट२ क्षत१. खाँसी२.
खोकड–न. गादड१. कटास१.
खोकणे क्रि. अ. खाँसना.
खोकला–पु. खाँसी२.
खोका–पु. विकर्ष(हुडी) जिस की रकम चुकायी हो। पिटारा, जिस का ढकना न हो।
खो खो–पु अेक खेल
खोगीर–न. जीन२. खुगीर. कधेली२.
–भरती–बेकार भीड. खुगीर-भरती.
खोंच–स्त्री. कोच. चोट. व्यंग१. रस१. सार१.
खोचणें–स्त्री. क्रि. स. खोंचना काँछना. चुभाना. खोसना.
खोट–स्त्री. हानि. खोट. धातू का गोला. अेडी२.
खोटा–वि. असत्य. झूठा. मिथ्या. बनावटी. नकली. अशुद्ध. नाशवत.
–नाटा–पूर्णतया झूठा.
खोटी–स्त्री. विलब१. देरी२.
खोटे–वि. झूठ. असत्य. मिथ्या.
–ठरणे– कच्चा पडना. झूठा निकलना.
–पणा–पु. खुटपन. खुटाअी२.
खोड–स्त्री. खोर२. खोरी२. लत२. अिल्लत२. दोष१
–मोडणे–सीधा करना. ठीक करना.
खोडकर–वि. नटखट. अूधमी. खोडसाळ
खोडणे–क्रि अ. रद करना. काट देना दाझना. बुरी आदत पडना.
खोडा–पु. शहतीर. अंदुआ. काठ. आडा अडगोडा. अेक पेच(कुस्ती मे)
खोडाखोड–स्त्री. काटाकाटी.
खोडाखोडीचा अुतारा–पु. अुस सरकारी लेखे की प्रतिलिपि, जिस में प्रत्येक घर के जन्मसे अद्ययावत अुसकी खरीद बिक्री का लेखा होता है।
खोडी–स्त्री. लत२. व्यग१.(शरीर मे). आदत२. अूधम१.
–काढणे– छेडछाड करना.
खोत–पु जमीदार. सरकारी आय का ठेकेदार.
खोदकाम–न खुदाअी२, नक्काशी२.
खोदणे–क्रि स. खोदना. सखोरना. ककोरना. खरोचना. गोडना. कुरवारना.
खोदखोदून विचारणें– घुमा फिराकर बार बार पूछना.
खोदणारा–वि. खदा. खोदनेवाला.
खोदणी–स्त्री. खन्ता१.

खोदविणें–क्रि स खुदवाना. गुडाना.
खोपटी–स्त्री. } मडैया२. कुटिया२.
खोपटे न. }
खोपा–पु. जूडे (वेणी)की अेक विशेष रचना२. घोंसला१. खोखला१.
खोबण–स्त्री साल. छेद, जिस मे चूल बैठती है।
खोबरे–न. नारियल की गरी२. खोपडा१.
–होणे– नाश होना. अुचटना.
खोबरेल–न. नारियल की गरीका तेल१.
खोरें–न. कचरा निकालने का फावडा१. दून२. अुपत्यका२.
खोरेती–पु. काल अुमर.
खोल–वि. गहरा. गम्भीर. औडा. चतुर.
–गट–वि. कुछ गहरा.
–डोळे–वि धँसी आखें
खोलणे–क्रि स. खोलना.
खोली–स्त्री. गहराअी२. थाह२. कोठरी२. कमरा१ कक्ष१.
खोवणे } –क्रि. स. खोसना रोपना.
खोसणे } गँवना.
खोळ– } स्त्री खोल१. गिलाफ.
खोळी } खोअी२ (कबल की) केचुली२
खोळबणे–क्रि. अ राह देखना. थमना. अटकना.
खोळबा–पु विलब१.देरी२ अटकाव१.
ख्याती–स्त्री. कीर्ति, प्रसिद्धि.
ख्याली खुशाली–स्त्री. मौज. रंगरलियाँ.
ख्रिस्त–पु. (कृष्ण का बिगडा रूप) अीसुमसी
ख्रिस्ती–वि. अीसाअी.

ग

ग–अव्य–अरी.
गगथड–स्त्री गोदावरी का काठा.
गगनचुंबी–वि. आकाश से बाते करनेवाला
गगा–स्त्री भागीरथी नदी. गोदावरी नदी. पवित्र जल.
–जमनी–वि.बेमेल बात.
–यमुना वाहणे–आँसुओ की झडी लगना सावन भादो की झडी लगना
गगेंत घोडे नहाणे–कृतकृत्य होना. सफल होना
गंगावन–न. नील गाय के बालों की लडी, जो वेणी मे गूँथी जाती है
गंगाळ–न कडाल१. नाँद२.
गचका–पु. झटका. धक्का.
गचाडी–स्त्री गरदनियाँ. अर्धचंद्र१.
गचाळ–वि गदा. गावदी. घामड. रद्दी अव्यवस्थित.
गच्ची–स्त्री. अटारी२. कोठा१. छत१. गरदनियाँ२.
गच्छती–स्त्री. समाप्ति. मृत्यु
गज–पु. सीखचा१ छड२. सरिया१. कमान१. गज (नाप). हाथी.
–घंटा–स्त्री. कर्कशा. जोर से बोलनेवाली.
–पिपळी–स्त्री. चब्य. चब्या. (औषधि).

गज–पु ढेर पुंजी२. राशी२. ढेरी२. कीट१ जग१. मोर्चा१. खडा पतला

गजकरण–न पालक जुही२.

गजकर्ण–न. दाद २

गजगा–पु कट्करजा करजवा.

गजपिपळा–पु. गजपीपरी.

गजबजणे–क्रि अ. धूमधाम होना भर जाना (घर, लोगों से) भीड लगना।

गजबजलेले–वि कलकूजित गुंजित. निनादित

गजर–पु संमिश्र नाद. घोष गजर जयघोष

गजरा–पु गजरा ऐठनवाला कंगन.

गजीफ्रॉक–पु गजी२. आगी२.

गजी–स्त्री. ढेरी (घासकी) .ढेर टाल.

गट–पु गट दल. गिरोह . पाट (चार्दी, सोने का) गटी २.

गट्ट–क्रि वि. हडप गप्.

गटकावणे–क्रि स गुटकना.

गटर न नाला१ बडी नाली२.

गटार नाली (छापते समय दो पृष्ठों मे अतर)

–बातमी–स्त्री अफवाह अडती खबर

गटरगू–पु कबूतर की आवाज. गुटकना

गट्टी–स्त्री गाढी मित्रता. गठौत. –फू–कुट्टी करना कुट करना.

गठडी–स्त्री पोटली. गठरी.

–वळणे–निर्बल हो जाना. सिट्टी पिट्टी भूल जाना. मर जाना.

गठना–पु गठियन (पौधा).

गठ्ठा–पु गठ्ठर भारी बाझ. समूह. गट्ट बुकचा.

गठ्या–पु लगा अटा बडी कौडी२.

गड–पु गढ किला दुर्ग

–करी–पु गढवाल कोटपाल. दुर्गपति.

गडगज–वि विपुल अनगिनत. भरपूर असीम

गडगडणे–क्रि अ घहरना. गरजना. लडखडाकर गिर पडना. घहराना गडगडाना स्थानभ्रष्ट. हाना

गडगडाट–पु गडगडाहट२. गर्जन-तर्जन१

गडगणेर–न. विवाह के अगले दिन नातेदारों का प्रीतिभोज.

गडद–वि. घनघोर घटाटोप. गहरा (रग)

गडप–क्रि वि गायब अदृश्य. अुडनछू गुम.

–करणे– हडप जाना हिराना. डुबो देना. मारना (धन)

गडबड–स्त्री. धूमधाम कोलाहल१. शोर१. हो हल्ला१ अुत्पात१. अुतावली जल्दी शीघ्रता. हडबड. गडबडी घपलेबाजी. अकड२ चहल पहल

–गुडा– गडबडी२. झमेला१. गडबड झाला१

गडबडणे–क्रि अ भूलना घबराना. गडबडाना. गिर जाना लोटना.

गडबड्या–वि. गावदी गड्बड्या. चटचटिया.

गंडमाळा–स्त्री घेघा१ (रोग). गडमाला२. अपची२.

गडवा–पु. लोटा

गडविणे–क्रि अ. (से) अैठना. व्यय करवाना. लूटना (मित्रता के नाम पर)

गंडा–पु चार कौडियाँ (जो अेक पैसे के बदले मे चलती थी). गडा (दोरा). जादू का डोरा.

–घालणे– ठगना. अैठना.

गंडातर–न बडा सकट१ अपमृत्यु१. महान् आपत्ति२.

गडी–पु. पुरुष नौकर. कहार. गौडा. चाकर मजदूर. गुअियॉ. साथी. खिलाडी.

–माणूस–पु. नौकर. चाकर.

गंडेरी–स्त्री. गंडेरी अगारी. अीख का छोटा टुकडा. अेक तरह की साडी की किनारी.

गड्डी–स्त्री. पुलिन्दा१. पूला१. मुठ्ठा१.

गढी–स्त्री. गढी. छोटा किला.

गढूळ–वि. गदला. अस्वच्छ. दूषित

गण–पु. समूह श्रेणी२ गण (पिंगल मे). गण (ज्योतिषमे देवगण, मनुष्यगण, राक्षस गण). गण (सस्कृत व्यांकरण मे). लोकनाट्य के प्रारभ मे गाया जानवाला गाना. सदस्य.

–गोत–न. नातेदार१.

–राज्य–न. प्रजातत्रका राज्य.

गर्णग–पु. न पकनेवाला अन्न का दाना. मूर्ख. अनाडी.

गणती–स्त्री. गिनती. हिसाव१. लेखा१.

गणेरी–स्त्री. मदन मादनी. गनियारी (औषधी).

गणेश टापी–स्त्री. बच्चोके खेल में किसीको पीटने के पहले पहनाया घूँघट१.

गणोबा–पु. गणेश देवता. तोंदवाला व्यक्ति.

गत–स्त्री. दशा. हालत सुरो की ताल के साथ रचना. अुपाय१. गत२.

–वि–बीता हुआ नष्ट. पुराना.

गतका–पु कुतका. डण्डा.

गतानुगतिक–वि. अधा अनुयायी. भेडिया-धसानवाला.

गत्यतर–न. अन्य अुपाय१. शरण२.

गदगदा–क्रि. वि. झकझारकर.

–हलविणे–झकझोरना. हलहलाना. हचकना.

गदनीचा कादा–पु. सुखदर्शन

गदका– दे. गतका.

गदमदणे–क्रि. अ. अूमससे अूबना.

गदरणे–क्रि. अ. गदराना.

गदळ–न. गदगी२. कीचड१. कूडा कचरा१.

–वि. गदा. मैला. कुचैला

गद्धा–पु. गधा. बेवकूफ.

गद्धे पचविशी–स्त्री. गदर–पचीसी.

गंध–पु. गध२. तिलक१.

–नसणे–कख भी न जानना.

गंधक–पु. कौलेली. गंधक.

गंबीड–न. काला नमक१.

गंधवार्ता–स्त्री. भनक.

गधडा–पु. गवा (गाली)
गधाणी–स्त्री. कीडामारी.
गधाबिरुजा–पु. } गधाबिरोजा.
–बेरोजा } सरल
गनीम } पु शत्रु.
गलीम }
गप } क्रि. वि. चुप. शात.
गप्प }–स्त्री. अफवाह. किंवदन्ती कानाकानी. गप. बकवाद १. गवेजा १.
गप्पा–स्त्री. गप का बहुवचन.
–गोष्टी } स्त्री. गपशप.
–टप्पा }
–मारणे–बाते बनाना गप हाँकना. घुलघुलकर बातें करना.
गप्पाष्टक–न. वार्तालाप १. गपशप २.
गप्पीदास–पु. गप्पी. गपोडिया.
गबाळ–वि. व्यर्थ का. बेकार.
–ग्रंथी–वि. गरीब. गावदी.
गंभीर–वि. अथाह. गूढ. गंभीर. गहरा.
गमक–न. चिन्ह १. कारण १. प्रमाण १.
गमजा–स्त्री. अकड २. गर्व १. ठाठ १. नखरा १. चुहलबाजी २. चोचला १.
गमणे–क्रि. अ. देरी लगाना. सुस्ताना. धीरे धीरे काम करना. टालमटूल करना. कल पडना. चैन आना.
गमत–स्त्री. हँसी खेल १. विनोद १. कौतुक १ तमाशा १.
गमविणे } क्रि. अ. गँवाना- खोना.
गमाविणें }
गयावया–स्त्री. गिडगिडाहट. प्रार्थना.
–करणे– घिघियाना. गिडगिडाना.
गरका–पु. घेरा. चक्कर.
गरगर–क्रि वि. मण्डलाकार. गोल.
गरगरणे–क्रि. अ. मडराना. गदराना. चक्कर आना.
गरज–स्त्री आवश्यकता. प्रयोजन १ अटक, गरज पर्वाह.
–लागणे–गौ पडना
–सरो वैद्य मरो–भअील ब्याह मोर करबो का
–वंताला अक्कल नसने–दूर गरज. बावला.
गरजणे–क्रि. अ. गरजना. हाँकना घुमडना. घमकना. गरगराना घमघमाना.
गरती–स्त्री. सती. कुलीना सम्भ्रान्त.
गरदा–पु तमाकू या गाजे की सूखी पत्तियो का चूर्ण धूल २ भीड २
गरनळा–पु घरनाल २ (तोप).
गरम–वि. अुष्ण क्रोधित गरम. अूनी
–मसाला–पु. खडा मसाला.
गरमा–पु अूमस. गरमाहट २
गरमाअी–स्त्री. अनबन.
गरमी–स्त्री. अुष्णता. अुपदश (रोग).
गरसळी } स्त्री. गलसिरी.
गरसुळी }
गरळ–न. विष.
गरा–पु कोआ (कटहल का).
गराडा–पु. घेरा. चहारदिवारी २.
गरीब–वि. कगाल. गरीब. शान्त.
गरुडवेल–स्त्री. गिलोय. गुर्च.
गरोदर–वि. गर्भवती. अकरासू.
गर्क होणे–क्रि. अ. व्यग्र होना. अुलझना.

गर्जन–पु जयन(पेड).
गर्जना–स्त्री. गर्जन१. नारा१.
गर्द–वि घनी घनघोर.
गर्दी–स्त्री भीड जमघट १ ठठ्ठ १. जमाव १. अबोह १ समूह १.
गर्भ–पु गर्भ. गाभ(जानवरोका). मीगी२ मगज १. मध्यभाग.
–गलित होणे–छक्के छूट जाना. होश अड जाना
–श्रीमंत–धनी कुल का बेटा.
–सुती–वि ताने मे सूत होनेवाला (वस्त्र)
गर्भदा–स्त्री. पुत्रदाओ गर्भदात्री.
गर्भार–वि. गर्भवती
गर्भावरण–न. खेडी२.
गर्भाशय–पु कोठी२. गर्भाशय१. बच्चादानी२.
गर्व–पु घमण्ड१. गर्व. अभिमान. अहकार अकड२. ठसक२. अैठन२.
–करणे–अिठलाना. अकडना. अिदराना
गर्वाचे घर खाली–अूंचे बोल का बोल नीचा. घमण्डी का सिर नीचा
गर्वाने बोलणें– अूंचे बोल बोलना. बढ बढ कर बाते करना. हँकरना.
गर्विष्ठ–वि गर्वीला. घमण्डी गरब-गहेला. गब्बर.
गल–स्त्री गुच्ची. पिल्ल कुअियाँ.
गलका–पु शोर कोलाहल हो हल्ला.
गलबत–न. सिधुनौका२. आगनाव२. जहाज१.
गलबला– पु. शोरगुल. रोला. कोलाहल.
–करणे–गलगजना.
गॅलरी–स्त्री. दीर्घा२. छज्जा१. गलियारा१.
गलिच्छ–वि गंदा. मैला. अस्वच्छ
गॅली–स्त्री. साँची २ वह छपाअी. अिस में पक्तियाँ बडे वलमे होती है।
गलेलठ्ठ–वि. मोटा ताजा. हृष्ट पुष्ट सडमुमड अलमस्त.
गल्लत–स्त्री मिश्रण १ अव्यवस्था२
गल्ली–स्त्री गली कूचा१ कोलिया२
–कुची–स्त्री गली गलियारा१.
गवअी–पु गवैया. गानेवाला१.
गवगवा–पु चखचख २. सनसनी२
गवडी–पु थवअी. राज शिल्पकार.
गवत–न घास१ अकरा१. तृण१ कुलफा१ (घोडे का घास).
–काप्या–पु चरकटा. अनाडी नाअी घसखदा.
–बिवत–न घासफूस.
–विकणारा–पु. घसियारा. घासी
गवसणी–स्त्री आच्छादन१· खोल१
–घालणे (आकाशाला) – आकाश बाँधना
गवळण–स्त्री. ग्वालिन. गजरिया.
गवळी–पु. ग्वाला. अहीर. घोसी चरवाहा.
गवार } स्त्री. ग्वार. ग्वारी.
गवारी } ग्वार पाठा१.
गवाळें–न. आसनी२. रेशमका वस्त्र लपेटने का अूनी वस्त्र१.
गव्हाण } स्त्री. चरनी. नाँद.
गव्हाणी }

गहजब–पु. आलोचना की बौछार. अन्याय. जुल्म. सितम.
गहाण–न. प्राधि१. स्थावराधि१. बधक१ गिर२. रेहन१.
–खत– }न. प्राधिसलेख. रेहननामा.
–पत्र– }
–दार–वि. प्राधिमान्. गिरवीदार.
गहिवर-पु. गद्गद (होना). प्रेम, शोक आदि विकारो का अुभाड.
गहिवरणें–क्रि अ गहबरना. गद्गद होना
गहुला–पु फूल. स्त्रियुग
गहूँ–पु. गेहूं गोचना. गदुम कठिया गेहूँ.
गळ–पु कँटिया काँटा.
–पट्टा–पु गुलूबद गलतनी२
–फास–पु. फाँसी२.
– –घेणे– आत्महत्या करना.
–सरी–स्त्री. गलसिरी.
गळणें–क्रि अ चूना. गिरना. नीचे पडना. टपकना. थक जाना. दूर होना (द्वेष). मुकर जाना. बैठ जाना (जी) गलना
गळून जाणे– हाथ पाँव ढीले पडना
गळा–पु गला कठ. गरेबान (कपडे का). कटओ२. गरदन२.
–काढणे– आक्रोश करना.
–कापणे– धोखा देना. गरेबान काटना (दर्जी का)
–दाटणें }गहबरना. गद्गद
–भरून येणें }होना.
–धरणे– गला पडना. गला बैठना.
गळी अुतरणे– जँचना. गले के नीचे अुतरना.
–पडणे– (के) सिर होना. झूठा आरोप लगाना.
गळ्यात धोगडें येणे } आते गले मे
–तगडचा येणे } आना
–पडणे– गला बँधना. दायित्व आ पडना.
–बाधणे–आग्रहसे देना लेने को बाध्य करना. गले बाँधना
गळ्याला तात लागणे–अत्यत चिंतित होना. गला फँसना.
गळ्यानील ताओत–गले का हार.
गळाठणे–क्रि. अ ढीला पडना.
गळाठा–पु लबादा. कूडा करकट.
गळीत–न तिलहन१
गळू–न फोडा १. सूजन १ छाला १
गळेकापू–वि विश्वासघाती धोखेबाज.
गळेपडू–वि. गलेपडू.
गाअी–स्त्री गाय का बहुवचन.
गाकर–पु बाटी २ अगाकडी २.
गागणे–क्रि अ. चिल्लाना जोरसे पुकारना.
गागरणे–क्रि अ घबराना गडबडाना.
गागोटी–स्त्री. गगेरन (वनस्पति). कगओ. ककहिया. पेटारी.
गाजणूक–स्त्री कष्ट १ सताना. यत्रणा २. पीडा २. गजन १.
गाजणें–क्रि अ. गरजना गूँजना. प्रसिद्ध होना.
गाजणे–क्रि अ. बहुत सताना. तग करना. कष्ट पहुँचाना.
गाजर–न. गाजर१.

गाजरा सारखा होणे–बहुत अच्छा स्वास्थ्य होना. कुप्पा होना.
गाजराची पुगी–लग। तो तीर नही तो तुक्का
गाजर पारखी–अत्यंत अ-रसिक. अक्ल का पूरा
गाजविणे–क्रि अ चमकाना. डका बजाना धूमधाम से सपन्न होना. धाक जमाना.
गाजावाजा–पु डका (बजाना) पुकार (मचाना) धूमधाम. चखचख २ हो हाल्ला
गांजा–पु गाजा.
गाँठ–स्त्री गंडा १ गूमडी २ गाँस २. अटी गठठर १ (रुओका). गिरह गाँठ अुलझन. आँटी. भेट (होना) वास्ता १. (पडना). टक्कर २. गूमडा १. सूजन १. मेल १.
–घेणे–मिलना.
–पडणे–भेट होना वास्ता पडना
गाठी असणे–पास होना. वश मे होना.
गाठणे–क्रि अ. गाँथना. गूँथना. गाँठना. पकडना. मिलना
गाँठविणे–क्रि. स. गूँथना
गाठले–न स्त्रियो तथा बच्चो के गले का अेक अलकार.
गाठलेले–वि गसीला.
गाठी } –स्त्री. शक्कर के पदकों की
गांठी } माला (होली के अवसरपर)
–गाठी असलेले–वि. गठीला.
गांठे हरळी–स्त्री गाडर दुव.
गांठोडे–न. गठरी २. पोटली २. धन
गाडगे–न. मटका. १
गाडणे–कि. स. गाडना. रोपना.
गाडा–पु. लढा २. गाडा. पहिये का घेरा. ढाँचा (नथनी का). कडा. वलय. घेरा (ढोल, छलनी आदि का.)
गाड्या गाड्या भिगोऱ्या–स्वयं अेकही स्थान पर चक्राकार घूमने का बच्चो का खेल.
गाडी–स्त्री. गाडी. बैलगाडी. रथ १ गुराब (तोप गाडी) यान १.
–तळ–पु. अड्डा (जहाँ बैलगाडियाँ या मोटरे खडी हो)
गाडे–न. छकडा १ गाडी २ व्यवहार १
–अडणे–काम अटकना
गाडूळ–न केचुआ १. घिनौरी २. केचवा १.
गाढ–वि. गाढी (नीद). घना अत्यत घनघोर
गाढव–न. गधा १ खर १ मूर्ख.
गाढवाचा नागर फिरविणे–मटियामेट कर देना.
गाढवापुढे गीता–भैंस के आगे बीन बजाना.
गाणे–क्रि अ. गाना. अलापना
–न. गान १. गीत १. गायन १. भुन-भुन २. गाने की बैठक २.
गाथा–स्त्री धार्मिक काव्य १. अुलझन २. घपला १ सत तुकाराम के अभगों का सग्रह १.
गादी–स्त्री गद्दी २. गदेला १. गादी २. सिंहासन १. सपूर्ण अधिकार २.
गांधी–पु. गधी. अत्तार. औषधी विक्रेता.

गांधील माशी–स्त्री. भिड२. बर्रे१. तिर्तया२.
गावाळ–न. रद्दी सामान१. कचरा१. कोचड१
–ग्रंथ–पु लबादा.
गाभण–वि. गाभिन.
गाभा–पु गूदा. गिरी२. हृदय. सारभाग. मध्यभाग
गाभारा–पु मदिर का वह भाग जिस मे प्रभु की मूर्ति होती है। घर का मध्य भाग गर्भगृह
गाभीर्य -न. गभीरता२. गाभीर्य१
गाय–स्त्री. गौ गाय. धेनु. कजली (काली गाय) स्वभावसे गरीब व्यक्ति
गायत्री–स्त्री गाय गौ. गायत्री(मत्र)
गायरान–न चरागाह१.
गार–वि. ठढा सीरा. घना. सर्द. –स्त्री गढा(गोबरका). चकमक. करका.२ ओला१ गिल२
–होणे–भौचक्का होना. चुप होना. सिराना
गारगोटी–स्त्री चकमक.
गारठणे–क्रि अ ठिठुरना. जम जाना. सिराना
गारठा } पु. ठडक२. कडी ठंढ.
गारवा } शीत२. जाडा१.
गारा–पु गारा कीचड.
गाऱ्हाणे–न फरियाद२. प्रार्थना२. दुख१ अुरहना१.
गारुडी–पु. कलदर. मदारी. सपेरा. जादूगर.
गाल–पु. गाल. कपोल.
–फुगणे– रूठना. कुप्पा होना.
–रगविणे–गालपर थप्पड जमाना.
गालगुच्चा–पु गाल मे चुटकी
–गुड–पु. गलमुआ
–फड–न. गलफडा१
–बोट–न. गालपर ठिठौना१. ठिठौना१. ठिकुली२
–लावणे–अच्छे बने काम मे थोडी बुराओ करना.
गालिचा–पु. कालीन गलीचा.
गाव–न गाँव१ देहात१. बस्ती२. नगर१.
–करी–पु गाँव के रहनेवाले
–गुड–पु गाँव का चलता पुर्जा व्यक्ति
–ठाण–न बस्ती की जगह, जिस पर कर नहो लिया जाना
–ठी–वि ग्राम्य देहाती
–ढळ–वि अनाडी अुजड्ड
गावकी–स्त्री. गाँव मे होनेवाला हक१.
गाँवगन्ना–क्रि वि. हर गाँवमे.
गावचा नसणे–कुछ पता न होना. अनजान बनना.
गांव मावशी–स्त्री. सब की भाभी.
–रान–वि. देसी. अपने गाँव मे बनी
गावी नसणें–परवाह न होना
गाशा–पु खुगीर का आच्छादन.
–गुडाळणें–भाग जाना
गाहाळ–वि गायब गुम
गाळ–पु. कीचड कूडा. गारा.
गाळण–स्त्री घबराहट
–अुडणे–छक्के छूट जाना.
गाळणें–क्रि. स. छानना. दूर रखना.

बहाना (आँसू) बरजना गलाना पेरना. ढीला करना (हाथ, पाँव). गारना
—न —छननी २
गाळा–पु. खाना कटरा (हाट मे). अतर कमरा
गाळीव–वि गलाया हुआ. चुना हुआ. भला चगा पक्का.
—रत्न–न घुटा हुआ व्यक्ति १. बदमाश.
गिचमिड क्रि वि गिचर पिचर. गिचपिच घिचपिच कचरपचर
गिंडी–स्त्री गगाजली बटलोअी.
गिड्डा–वि. नाटा. ठिगना और हट्टा कट्टा.
गिधाड–न. गिद्ध १. गगनभेद २. गीध १.
गिरका–पु ओटनी २. ओटी २. चक्कर १
गिरकी–स्त्री चक्कर १. फेरा १ लोच-गुक्त आलाप १.
गिरण } स्त्री निर्माणी २ पुतली
गिरणा } घर १ घडी (पिसने की).
गिरदी–स्त्री गल-तकिया १.
गिरमीट–न. बरमा १ गिरमिट १.
गिरविणे–क्रि स. घोटना अनुकरण करना.
गिरा–पु सवा दो अिच का नाप. —स्त्री वाणी भाषा.
गिरेबाज–वि. गरदान. गिरहबाज
गिर्‍हाअीक–न. ग्राहक १. गाहक १.
गिलावा–पु. गिलावा अस्तर.
गिळकृत करणे–अँटियाना. हडप जाना. चट करना.
गिळणे–क्रि. स निगलना लीलना. गहासना. हडपना. अुड़ा लेना. ग्रसना. सटकाना.
गीति–स्त्री. अेक मात्रिक छद (चार चरण, पहले और तीसर चरण मे १२; अेव दूसरे तथा चौथे में १८ मात्राअे होती है) आर्या छद का अेक प्रक र
गीर–पु. गूदा. सारभाग. गिरी २. हीर.
गुआ बाभुळ–स्त्री गदबाबुल १.
गुग–वि सन्न. तल्लीन स्तम्भित. थकित. दग.
गुगणे–क्रि अ गु गु ध्वनि करना. भिनभिनाना भिनकना मूछित होना. अटकना अुलझना. मस्त बनना.
गुगविणे–क्रि स भुलाना. बेहोश बनाना. पदाना.
गुंगारा–पु. भुलावा. चकमा. झाँसा. अनभोरी २ भिनभिनाहट २.
गुगी–स्त्री. मूर्च्छा. नशा १. सुस्ती
गुगुळ–पु गुग्गुल (अेक कँटीला. पेड) तथा अुससे बननेवाला लोबान गूगल. गूगर.
गुज–न. रहस्य १. गुप्त बात २. माला २.
—पु. घोडे के घुटने का रोग
गुज–स्त्री. अंगारवल्ली. घुंघची. चिरमिटी.

गुजराण–न. } गुजारा १. आजीविका २.
गुजारा–पु. } गुजरबसर १.
गुजारव–पु. गूँज २ गुजार १. भन-भनाहट २.
–करणे–गुगआना. गूँजना.
गुटगुटीत–वि. स्वस्थ हट्टाकट्टा.
गुठळा–स्त्री. गोली गुठली. लोदा १.
गुठा–पु. अेकड का चालीसवाँ भाग ३३ फीट लंबी और ३३ फीट चौडी भूमि.
गुड–पु. गुण्डा. छैला धूर्त.
–गिरी–स्त्री. गुण्डअी २ गुण्डापन.
गुडगुडी–स्त्री. छोटा हुक्का १. गुड-गुडी २.
गुडघा–पु घुटना.
गुडघे टेकणे–हार मानना. शरण में आना.
गुडघी–स्त्री. घुटन्ना १. घुटनेका अेक रोग
गुडदाणी–स्त्री गुडधानी गुडधानियाँ
गुडा–पु. गुल्ला. गुलेला. मोटी बटलोअी. चौरस पत्थर. अटा (सूतका). डल्ला. धूर्त. बहुत चतुर (हर काम मे).
गुडाळणे–क्रि स. अटेरना (सूत). लपेटना. निस्तरण करना. (अुद्योग). हडपना.
गुडाळून ठेवणे–दूर रखना. अंगूठेपर मारना.
गुडाळी–स्त्री. गेडली लपेट. गठरी. पुलिंदा १. गुत्थी २
गुडी–स्त्री. घडी (कपडेकी). गुत्थी अंटी बटलोअी.
गुडुप–वि. गुप (अंधेरा).
गुढाळणे–दे. गुडाळणे
गुढी–स्त्री. चैत्र शु. १ के दिन महाराष्ट्र मे घर घर में होनेवाला ध्वजारोपण (आम की टहनी किमती वस्त्र, शक्कर के पदकों की माला से गेरुआ ध्वज सजाते है). गुत्थी.
–अुभारणे–गुढी रोपना. झण्डा फहराना.
–पाडवा– चैत्र शु. १.
गुण–पु गुण (वस्तु का). सत्त्व. धर्म. अंक कला २. हुनर.
–अुघळणे–बुरा काम प्रकट होना.
–घेणे–अनुसरण करना.
–गान करणे– प्रशसा करना. प्रशसा के पुल बाँधना.
–वान–वि. गुणियल. गुणी.
गुणाकार–पु. गुणा.
गुण.नुवाद–पु. प्रशसा.
गुणगुण–स्त्री. भनभन सुगसुग. भनक.
गुणगुणा–पु घुनघुना झुनझुना.
गुणणे–क्रि. स. गुणा करना.
गुणा } –पु. गोनिया (बढअी,
गुण्या } थवअी का) गाडी का धुर.
गुणी–वि. गुणी. गुणियल. हुनरमद. कलाकार.
गुतणें–क्रि अ. अुलझना. फँसना. अुबीधना. मगन होना. व्यस्त होना.
गुतवळ–पु सिर से अुतरा बाल. अैसे बालो का गुत्था.
गुतागुत–स्त्री. गुत्थी. गुत्थमगुत्था १. फँसान १, पेच १. जिच. समस्या. व्यग्रता. अुलझन.

गुत्ता–पु. शराबखाना१. हौली२. अड्डा.
गुदगुली–स्त्री. गुदगुदी. सहलाअी. सुरसुरी.
गुदगुल्या करणे–गुदगुदाना. सुहराना.
गुदमरणे–क्रि अ दम घुटना. घबराना. व्याकुल होना
गुद्दा–पु घूंसा मुक्का.
–मारणे–घमकना. घूंसा जमाना. घमघमाना.
गुधडणे–क्रि. अ. फुदककर रौधना अस्तव्यस्त करना मस्ती करना.
गुन्हा–पु अपराध गुनाह.
गुपचुप–क्रि. वि. चुपचाप. चुपके से. घाअूघप
गुपित–वि गुप्त
–न. रहस्य गुप्त बात
गुप्त–वि. गुप्त. छुपा. संरक्षित. खुफिया गुहर. गायब. चंपत.
–घाला–पु छुपा हमला. अचानक छापा
–गोष्ट–स्त्री. गोही२ गुप्त बात.
–प्रयत्न–पु चाल२. कार्रवाअी२
–मसलत करणें–खिचडी पकाना.
–होणें–ओझल होना ओटमें होना. छिपना.
गुंफणे–क्रि. स. गूँथना. गुहना. सानना गाँथना:. गँसना. गाँसना.
गुंफलेले–वि. गसीला. गूँथा हुआ.
गुफा–स्त्री. कदरा. गुफा.
गुबगुबीत–वि. मोटा ताजा. मासल.
गुबारा–पु. गुब्बारा (पेट मे). गुबार.
गुमा–पु. हुल–कुस्स. गुमा.
गुमास्ता–पु. कारिन्दा कर्मचारी. गुमाश्ता. अभिकर्ता. अढतिया.
गुरकावणे–क्रि. अ. घुडकना. गरजना. धमकाना.
गुरगुटणे–क्रि अ. अवगुंठन करना. सारे शरीर को ढक लेना.
गुरगुर–स्त्री. कुडकुडी. गुडगुडाहट.
गुरगुरणे–क्रि अ. गुर्राना. घुधुआना. कुडकना.
गुरफटणे–क्रि. अ. फँसना. अेक दूसरे मे अुलझना.
गुरव–पु शिवमदिर का पुजारी या ठेकेदार अेक जाति.
गुराखी–पु. चरवाहा. अहीर. ग्वाला गोपाल
गुरु–पु गुरु. अुपाध्याय. शिक्षक. आचार्य गुरु का तारा. दो मात्राअें.
–किल्ली–स्त्री रहस्य१. युक्ति२. गुर१. खूबी२.
गुरूची विद्या गुरूस फळली–अपनी जूती अपना सर.
गुरूपत्नी–स्त्री. गुरुआअिन. पंडिताअिन.
गुरूं–न. गोरू१. चौपाया१. जानवर१.
गुर्मी–स्त्री. अहकार१. अकड२. मस्ती२.
गुऱ्हाळ–न. अीख पेरन का यंत्र. अुस यत्र का स्थान. गुड बनाने का कारखाना. रामकहानी.
गुलगुल–क्रि वि. धीरेसे प्रेम की (बाते)
गुलगुलीत–वि. गदकारा. मुलायम.
गुलघोटी–स्त्री. कंटाअी. किंकणी.

गुलछबू–पु निशिगध (फूल)
गुलबाक्षी–स्त्री. गुल अब्बास १.
गुलसकरी–स्त्री. जगली मेथी
गुलसक्री.
गुलाब–पु गुलाब.
–दाणी–स्त्री गुलाबपाश १
गुलाल–पु. कुकुमा. गुलाल. अबीर.
–गोटा–पु कुमकुमा
गुहा–स्त्री गुहा. कदरा. खोह. गार.
गुळगुळीत–वि चिकना. सफाचट.
(सिर) सिलपट.
गुळचट–क्रि वि मं ठी मं ठी (बाते)
गुळणा पु. } कुल्ला १ कुल्ली २.
गुळणी स्त्री. }
गुळ पापडी–स्त्री. शक्करपारा.
गुळंबा–पु गुडबा
गुळमुळीत–वि गोल गोल (बाते).
अस्पष्ट. सिलसिला
गुळवेल–स्त्री गिलोय. गुरुची. गुरुच.
गुड्ची.
गुळाचा गणपती–पु गोबर गणेश.
गुळी–स्त्री. नील. लील.
गू–पु. विष्टा २ मैला. गू. बीट २
(चिडियोंकी)
गूढ–न गुप्त बात २. भेद १. रहस्य १.
पहेली २.
–वि गहरा. अटपटा. जटिल.
–पडणे–जिच मे पडना.
गूल–पु. गुल (दिया सलाओ, बत्ती
आदि का) काजल १. कीले का
सिर १.
गूळ–पु गुड
–खोबरे देणें–लालच दिखाना.
गेगाणा–वि गगुआनेवाला. नकिया-
कर बोलनेवाला.
गेडा–पु. गेडा. खगहा खंग. गैंडा.
गेद–पु गुच्छा. गोला स्त्रियो के
पैर को चौथी अुँगली का अेक
गहना स्तन (स्त्रियो के). गेदा
गेरवा–पु गेहूँ पर पडनेवाला रोग
गेरू–पु. गेरू.
गेला–(जाणे = जाना का भूतकालिक
रूप) गया.
–बाजार–कमसे कम.
गेळ–न मैनफल १.
गैर–क्रि वि बुरा ठीक नही अवैध.
अन्यायपूर्ण
–कायदा–वि. विधि–रुद्ध.
विधिहीन.
–फायदा–पु. अनुचित लाभ हानि २.
–मर्जी–स्त्री अवकृपा. अप्रसन्नता.
–वाजवी–वि. अयोग्य. अनुचित.
–शिस्त–वि असभ्य. अशिष्ट.
अनियमित.
–समज–पु. अपसमझ. भ्रम
गलतफहमी २
–सावध–वि असावधान.
–सोय–स्त्री. असुविधा. अडचन
–हजर–वि अनुपस्थित.
गोखरू–न. गोखरू १. गोखरू का
काँटा पालकी के अन्त में लगाया
फुँदना
गोगलगाय–स्त्री घोंघा १.
–नि पोटात पाय–अूपर से भोला
बननेवाला खूसट.

गोंगाट–पु गुलगपाडा शोर हो हल्ला हल्ला गुल्ला चिल्लाहट २. शोर गुल कोलाहल. घमरौल२. गौगा. हगामा. भैरभैर. रोला.

गोगारी लकडी–स्त्री कुचिला लता.

गोचिड }पु किलनी२. कुटकी२.
गोचीड }चमजूओ२.

गोजारणे–क्रि स सहलाना सिहरना.

गोजिरवाणा–वि. नाजुक तथा सुदर. प्यारा. सुकुमार

गोजीभ–न गोभी२ (झवाड).

गोट }पु ठोस कगन. छावनी२ गोट
गोठ }

गोटा–पु गोल पत्थर. गोला सूखी गरी का गोला गोट

गोटी–स्त्री गोली बैदुल बडा गोल पत्थर१(व्यायाम मे) गोट गलाकर बनायी गोली छोटा आम१ गठीला शरीर१ चट्टा बट्टा१(मदारी का).

गोठ– दे गोट.

गोठणे–क्रि अ. जमना गाढा होना.

गोठा पु खरक. गायगोठ२ गोठ२. अड्डा१ बाडा. बाँधने की पाटि२

गोड–वि मीठा मधुर. गुरीरा. मिष्ट. स्वादिष्ट. प्यारा. सुदर. अच्छा

–करून घेणे–आदर करना.

–चील–पु चिल्ली. बडा बथुआ.

–धोड–वि. मीठा सलोना.

–वा–पु सज्जनता२ शिष्टता२ प्रशंसा२. मिठास२

–वार्ता सागणे–कान में रस डालना.

गोडवे गाणें–प्रशंसा के पुल बाँधना.

गोडंबी–स्त्री. भिलावे का बीज. काजू का बीज.

गोडस–वि. सुंदर. मासल.

गोडा–पु. फुंदना. झब्बा. गुच्छा. फुदिया२. गेदा.

–घोळणे–दुम हिलाना.

गोडा लोगा गवत–न. जरही तृण१.

गोडाळ–स्त्री. जल कुम्भा

गोडी–स्त्री मिठास. माधुर्य१. रुची. आनद१. स्वाद१. माधुरी.

गोडे करज–पु. गुच्छ करज.

गोण }-स्त्री बोरी२. थैला१.
गाणी }अक्खा१. गोन२. खुरजी२

गोगपाट–न. सनिया१. टाट१.

गोगीवाला–पु. गोनिया.

गोत–न अटब्बर१ परिवार१ कुटुब१ कुनबा१ जाति२. नातेदार१.

गोतावळा–पु. गोत. भाईबद

गोता–पु धक्का. झोका. डुबकी२. कन्ना सकट.

गोत्यात येणे– सकट मे फँसना

गोत्र–न कुटुब१ वश१. कुल१. परिवार१ साखा२

गोदी–स्त्री घाट१(जहाज के लिअे). बदरगाह१.

गोद–पु गेद

गोदडी }स्त्री गुदडी. कथरी.
गोधडी }

गोदणी–स्त्री. गुंदनी (पेड)

गोदणे }क्रि अ. गोदना.
गोधणे }

गोदविणे–क्रि. अ गुदाना

गोधणारी–स्त्री गुदना. गोदनेवाली. गोदनहारी.

गोंधळ–पु अव्यवस्था २. कुप्रबध १. असमजस १. शोर १. गडबडी २. सटपट २. अदोर१. घपला१. अुपद्रव १. अूधम १. देवी–देवता के सामने धार्मिक नाच, गाना आदि करना.

गोधळी–पु. 'गोंधळ' करनेवाली देवी-भक्तों का जाति का व्यक्ति.

गोधळणे–क्रि अ. चकराना असमजस मे पडना. हडबडाना.

गोफ–पु गोप(गहना) बँटा हुआ मोटा डोरा. करधनी. रास रचने का गाप.

गोफण–स्त्री. गुलेल २ गोफिया१. ढेलावाँस २ गोफन १.

–गुडा–पु. गुलेला. गिलोला.

गोभक्षक–पु गवास गवासा.

गोम–स्त्री गोजर १. कनखजरा१. काँतर१. खजूरा १. कनसरैया१. गोह २. भेद १. व्यग १. मर्म १

गोमतक } पु अपरातक प्रदेश का
गोमातक } भाग. गोवा(आज का)

गोमा–पु गूमा. गोमा. दणहली२

गोमाजी–कापशा } पु अैरागैरा. बाजीराव (व्यग).

गोमाशी–स्त्री. कुकुरमाँछी. कुकुरौछी.

गोरगरीब–वि. अनाथ. गरीब. दरिद्र.

गोमेटी–स्त्री- तरली.

गोरख चिच–स्त्री. गोरख अिमली.

गोरखमुडी–स्त्री. मुडी.

गोरटा–गोरटेला } वि. गोरासा. सुदर.

गोरा–वि गोरा गोरा चिट्टा. श्वेतवर्ण. सफेद. गेहुँअे रगका. अुजला.

–मोरा होणे–चेहरपर हवाअियाँ अुडना.

गोऱ्हा–पु अँडुआ बछडा खैला

गोल–पु गोल घेरा. मण्डल. सेना की गोल रचना२.

गोलची–स्त्री क्षुरवनही (बढअी का गोलाअी देने का औजार)

गोल्या–पु मूसल, जिस के नीचे गोल पत्थर लगाया हो। गुल्ला (गुल्ली डण्डे के खेल मे).

गोवर–पु. मसूरिका२. खसरा.

गोवरी–स्त्री. कडा१. अुपला१. गोहरा१.

गोवऱ्याची जागा–स्त्री कडौरा१.

गोवऱ्या मसणात जाणे– कब्र मे पाँव लटकाना

गोवारी–स्त्री. ग्वार१. ग्वारी१ ग्वारपाठा१. ग्वारफली

गोवाळी–पु. कुकुरबीज.

गोशाळा–स्त्री. अडाड१. गोशाला२ गोठ२.

गोस्वामी–पु गुसाअी. गुसैयाँ,

गोष्ट–स्त्री कहानी कथा. किस्सा१. बातचीत. घटना बात.

–काढणे–बात करना.

–फिरविणे–मुकर जाना. घुमघुमाना.

गोष्टी वेल्हाळ–वि बेठकबाज.

गोसावी–पु बैरागी. साधु. गुसाअी.

गोळा–पु. गोला. गोल वस्तु २. कचलौदा (आटे का गोला). बिछौने

में पडनेवाली सिलवट. अन्न. बिबो. भीगा हुआ कपडा.

–करणे–बटोरना. जमा करना. सिकोडना. सकेलना. समेटना. अंजोरना.

–बनविणे–गूंदना. गूँथना.

–बेरीज–स्त्री. तात्पर्य १ सार १.

गोळी–स्त्री. बटी २. गोली.

–घालणे–गोली मारना.

गौडबंगाल–न. गडबडी २.

गौण–वि. अप्रधान. घटिया.

गौर) स्त्री. पार्वती भवानी. गौरी-
गौरी) देवी चैत्रागौरी [चैत्र शु ३ से अखतीज तक किसी अेक दिन स्त्रियाँ, अपने घर मे, वर्षभर मे बनाअी कलात्मक वस्तुओका प्रदर्शन करती है। जान पहचान की स्त्रियों को हलदीकुकुम तथा कुछ खाद्य वस्तु अर्पण करती है। भादो शु ६ को नदी या नहर के तीर से पाच या सात ककर लाकर गौरी मानकर, पूजा करते है] बहुत गहनो से लदी महिला.

गौरव–पु. सम्मान. बडप्पन. आत्माभिमान.

गौरीहार–पु. ब्याह के समय के पहले शिव पार्वती की पूजा, जो कन्या करती है।

गौल्य–न. माधुरी २. रुचि २.

ग्यानबा–पु. ज्ञानेश्वर का लौकिक नाम.

ग्यालरी–स्त्री. दीर्घा गलियारा १.

ग्रथ–पु महत्त्वपूर्ण पुस्तक २. बडी पुस्तक २ ग्रथ.

–आटोपणे–कार्यनाश होना. जीवन लीला समाप्त होना.

–लावणे–ग्रथ के अध्यायों का या विषय का मेल, संगति दिखाना.

ग्रथित–वि समाया हुआ. गूँथा हुआ.

ग्रह–पु. तारा १. ग्रह (ज्यातिष). कल्पना २. विचार १. राय २.

–दशा–स्त्री. दुर्दिन १. भाग्य का फेर १.

ग्रामकटक–पु. गाँव का गुण्डा. बला २.

ग्रास–पु कौर. गस्सा. निवाला. खा जाना. नाश.

ग्वाही–स्त्री. साक्षी. गवाही. आश्वासन १.

घ

घंगाळ–न. कंडाल १. जंगाल १.

घट–पु. मटका. झज्झर. शारदीय नवरात्री की स्थापना का कलश. शरीर.

–स्त्री. न्यून १. कमी. हानि.

–पटादि खटपट–स्त्री. माथा पच्ची. बाल की खाल निकालना.

घटस्फोट–पु. विवाह विच्छेद.

घटका–पु. अिकाअी २. अंग १.

घटका–स्त्री. घडी. घटीपात्र १.

–भरणें–अब तब होना.

–भर–कुछ समय के लिअे.

अच्छा ! मान लो.

घटणें–क्रि. अ. बनना. घटना. खिचना. घोटना. मँजना. धीमा पडना.

घटना–स्त्री. रचना. रचाओ प्रसग१. बनाव१. सविधान१. विधान१. निर्माण१.

–समिति–स्त्री. सविधान सभा.

घटनात्मक–वि. वैधानिक.

घटविणे–क्रि. स कम करना. खिचवाना. सदृढ बनाना. घोटना अभ्यास करना.

घटसर्प–पु. श्वास-बद रोग (गले की झिल्ली बढ जाने से).

घट्टा–पु. घट्टा रगड का चिन्ह.

घटा–स्त्री. घटी. घडियाल१ (बाजा). घंटा१. पुरुष का शिस्न१.

घटी–स्त्री. घटी.

घटोत्कच–पु. भीम और हिडिबा का पुत्र. घट्का.

घटोत्कचाचा बाजार } धोखे की टट्टी
घटोत्कची माया }

घट्ट–वि. दृढ. गाढा कडा. मक्कम. पक्का.

–करणें–गाढा करना (कलेजा). पत्थर करना. कडा करना कठुवाना.

–होणे–गाढा बनना. कडा होना.

–विणणे–गँसना.

घड–पु. हत्था. घौर. घौरा. घौद. घंवरी२. गुच्छ. पाच खानेवाला पात्र. वृषण.

घडघड } –क्रि. वि. गडगडाता हुआ.
घडघडां } धारावाही. अस्खलित.

घडघडा–पु. गडारी२. घिरनी२.

घडण–स्त्री. गठन. रचाओ. डौल.

घडणावळ–स्त्री. गठाव का कौशल्य१. गठाव की मजदूरी.

घडणे–क्रि. अ. बनना. होना. मिलना. घटना.

–क्रि. स बनाना (आकार). निर्माण करना. पीटना ठोकना

घडवचो–स्त्री. घडौची२. घडोचा१ तिपाओ२.

घडविणे–क्रि. स बनवाना.

घडा–पु. घडा. घट. झज्झर. मटका

–भरणे–अपराधोकी सीमा लाँघना. बन आना

घडाओ–स्त्री. गढने की मजदूरी.

घडाघड–क्रि वि. धारावाही. सब कुछ (बताना.) धडधडाकर.

घडामोड–स्त्री. हेरफेर१. हेराफेरी२. घटना२ अदल बदल१. अुथल पुथल२. रचना२. बनाव१. लेन देन१.

घडी–स्त्री. घडी. २४ मिनटों की अवधि कुछ समय१. अवसर१. परत. तह. चुनट. सिकुडन. चुनन. थान१ (साडी का).

–भरणे–समय आ लगना.

–भर–थोडे समय के लिअे.

–बसणे–अच्छा प्रबध होना.

–मोडणे–साडी आदि का थान खोलना. नये वस्त्र को पहले पहल पहनना.

घडीघडी } क्रि. वि. बार बार. लगा-
घडोघडी } तार.

घडघाळ–न. घडी२ (समय दर्शक). घडियाल१ (बाजा). घण्टा१.

घडचाळजी–पु. घडीसाज.
घण–पु. घन बडा हथौडा१.
घणघण–स्त्री. गनगन.
घणघणणे–क्रि अ. घहनाना. घण्टे आदि का शब्द होना.
घणसर–स्त्री-हकूम१(पेड).
घपकन्–क्रि. वि. अग्रता के साथ (गध).
घबाड–न. अेक शुभ मुहूर्त१. अचानक लाभ अेक साथ बहुत धन या कीमती वस्तु२.
घमघम–वि महकनी(सुगध). जोरदार बहुत धडाधड. घमाघम.
घमघमणे–क्रि अ. धमकना. घमघमाना.
घमघमाट–पु. महक२. सौध२
–सुटणे–गमकना. महकना.
घमेंड–स्त्री. घमण्ड१. अकड२. गरूर१. गर्व१. आपा१.
घमेंडखोर–वि. अकडैत घमण्डी अकडू. अपने को कुछ लगानेवाला गरबीला.
घमेले–न. तसला १. तगार १. अढिया२.
घर–न. घर१. मकान. कमल१. (मोमबत्ती का). घरौदा१. कुटुब१. डिबिया२(चश्मे की). खाना१(सदूक का). अुत्पत्ति घराना१. बसेरा१. पत्नी२. स्थान१.
–करणे–अलग घर बसाना. घर करना.
–काम–न. घर संभालने का काम.
–कुल–न. घरौदा१.
–कोंबडा } वि. घर सेनेवाला.
–घुशा }
–खाली करणे–घर खाली कर दूसरी जगह जाना.
–गुती–वि घराअू घरेलू घरू. आपसी. निजी.
–चा अहेर–पु अपने ही मित्र से फटकार, आलोचना.
–चालविणे–घर चलाना
–पट्टी–स्त्री घरपर सरकारी कर१.
–पांच–क्रि वि घर बैठे प्राप्त
–थाटणे–अलग घर बसाना.
–बसणें–घर का कर्ताहर्ता मर जाना.
–बसल्या–क्रि वि. घर बैठे
–बुडव्या–वि घर घालू घर बोरन
–भरणी–स्त्री गृहप्रवेश. वास्तुशांति.
–भरणे–दूसरे को लूटकर अपना घर भरना
–भले की आपण भले-किसी के साथ संबध न रखना.
–भाडे–न किराया (घर में रहने के लिअे).
घरी बसणे–नौकरी से वियुक्त होना. बेकार होना घर बैठना
–पाणी भरणे–भडार भरा होना.
घरंगळणे–क्रि अ. फिसलना. रपटना.
घरघर–स्त्री घरघराहट. अुलटी सांस.
घरघरणे–क्रि अ. गरगराना. करकना (गला).
घरटें–न घोसला १. खोंधा १. खुंता १. नीड १. आलना १.

घरदाज–वि प्रतिष्ठित. कुलीन
घराणे–न घराना१ कुल१ परिवार१.
घरोबा–पु स्नेह. मेलमिलाप भाअीचारा व्याह
घस–स्त्री खोट १. हानि. न्यूनता.
घसघशीत–वि. भरपूर. अुदारतापूर्ण.
घसघस–स्त्री खीचातानी दरमुलाअी किचकिच
घसट }स्त्री खट्टाबट्टा१. मित्रता.
घसरट }अच्छी पहचान. गटपट
घसटणे–क्रि. स रगडना रगडकर चलना
घसरगुडी–स्त्री फिसलने की क्रिया अध.पात१ फिसलन२ फिसलन का खेल१. रपट२.
घसरट–दे. घसट अच्छा परिचय. स्नेह
घसरडे–न. फिसलन२.
घसरणे–क्रि अ फिसलना. रपटना हमला करना (शाब्दिक) आवेश से कडी आलोचना करना. गिर जाना ढीला पडना.
घसरा–पु. घिस्सा. धक्का. रगडारगड२. घट्ठा. झल्लाहट२ क्रोध से बकझक२.
घसा–पु. गला.
–कोरडा करणे–बहुत बकबक करना.
–खवखवणे–गले मे काटना.
–खरडून बोलणे–अललाना. गला फाडकर बोलना. चिल्लाना.

–बसणे–आवाज पडना. आवाज बैठना स्वरभेद होना
घशात घालणे–टाकणे }हडप जाना. मार लेना.
घस्मर–वि मोटा दृढ मोटा झोटा. पेटू
घळ–स्त्री दरार (पानी के वेगसे बहने से पहाड मे बननेवाली).
घळघळ }क्रि. वि. लगातार (आसूं
घळघळा }अुमडना). कलकल करते हुअे (बहना)
घळघळीत }वि ढीलाढीला
घळमळीत }निष्कपट. प्राजल. बहुत. पूरी तरह.
घाअी–स्त्री. शीघ्रता. अुतावली त्वरा. धूम. जल्दी. सरारी. दनदनाहट. चडाअी. हडबडी.
–करणे–हडबडाना. अुतावली करना.
घाअुक–वि थोक बडी मात्रा. (लेना, बेचना.)
घागर–स्त्री. गगरा१. कमोरी. कमोरिया. गगरी.
–फुकणे–आसो सुदि ८ के रातमें महालक्ष्मी की पूजा बाँधकर अुसके सामने खाली गगरी मे फूँककर घेरेमे फिरना.
घागरा–पु. अतरौटा. घघरा. लहँगा.
घागरी–स्त्री. घुघरू१. गूजरी२. (अलकार)
घाट–स्त्री. घाँटी (गलेकी). घंटी.

घाट–पु सह्याद्री की पहाडी२. दो प्रदेशो की सीमा बाँधनेवाली पहाडी२. घाटी से गुजरनेवाला मार्ग. सह्याद्रि के पूर्व मे होनेवाला महाराष्ट्र. घाट (नाव, जहाज ठहरने का).घाट (नदीका). डोल (गहने या बरतन का). जिरादा बहाना. योजना२

घाट घालणे–योजना बनाना बहाना करना.

घाटमाथा–पु. पहाडो का सब से ऊँचा भाग. पठार.

घाटणे–क्रि स. (कडछी, चम्मच से) रौदना, कुचलना. सताना.

घाटा–पु. हरे चने के बुटका दाना. (छिलके के साथ). जानवरो के लिअे बनाया पौष्टिक खाद्य गरीबो का अन्न. हानि१. घाटा.

घाटी–स्त्री. घॉटी२. टेटुवा१. कठ१. छोटी घटी.

घाटी–वि. सह्याद्रि के पूर्व भाग का निवासी
–स्त्री. छोटी घाटी.

घाण–स्त्री. गदगी. दुर्गध. हीक बदबू कृडा१. करकट. रद्दी चीज गुडगोबर (काम). शेष (रकम).
–करणे (पाणी)–गहडोरना.
–मारणे–गजाना. दुर्गधी आना

घाणा–पु. घान. कोल्हू. पेरने का यत्र
–भरणें–सिलपोहनी २

घाणावणें–क्रि. अ. गंधाना.

घाणी–स्त्री. घानी (चूना मलने की).

घाणेरा } वि. गधैला. घिनौना.
घाणेरडा } गंदा. गलिच्छ

घात–पु. वध हत्या २. धोखा प्रहार. नाश. समान सख्याओका गुणा
–स्त्री–रितु२.

घातक–वि घातक. हत्यारा

घातकी–वि. नाशकारी

घाबरणे–क्रि. अ. घबराना. अकुलाना अकबकाना. डरना. हक्का बक्का होना. तडपना.

घाबरगुडी–स्त्री. घबराहट. हडबडी.

घाबरटपणा–पु घबराहट२ मनमनी२. कायरता२.

घाबरलेला } वि. अुद्विग्न. व्याकुल
घाबरा } घबराया हुआ
हक्काबक्का.

घाम–पु. स्वेद पसीना
–काढणे–बहुत परिश्रम कराना.
–फुटणे– } भय से होश अुड जाना.
–सुटणे– }

घामाघूम होणे–पसीने से तर होना. सलसलाना (पसीने से).

घामट–वि. गदा. अस्वच्छ.

घामोळे–न घमोरी२. अँधोरी२ अम्हौरी२. मरोरी२

घायकुतीस येणें–बहुत अुतावला बनना.

घायपात–पु. सरपत. बनकेवरा बनआरस.

घायाळ–वि. घायल. सक्षत. जख्मी.

घार–स्त्री. चील.

घारगा–पु. अेक खाद्य विशेष

घारा–वि. कँजी आँखवाला.

घालणे–क्रि. स. डालना. रखना. चलाना (घोडा). देना (भार). पटकना. मिलाना (दूध मे पानी) पहनना (कपडा, जूता). परोसना (रोटी आदि). भेजना (पत्र).

घालमेल–स्त्री. गडबड१. गडमड्ड१. गडबडी. धाधली. अथल पथल. व्याकुलता.

घालवेडा–वि. अनजान बननेवाला.

घालविणें–क्रि. स. गँवाना. खोना चलता करना. निकाल बाहर करना. बिताना (समय) बाद करना.

घाला–पु. हमला. छापा. सकट.

घालून पाडून बोलणे–ताना मारना. अगटना.

घाव–पु प्रहार. आघात. क्षत. घाव. चोट२. चीरा.

–घालणें–ओखली मे धीरे धीरे कॉडना.

घावन–पु. चीला. अुलटा.

घास } पु. कौर. गस्सा. निवाला. कवल.
घांस } ग्रास. घान घास. तृण.

–दाणा–पु. सानीपानी (करना).

–देणे–ब्याह में वधूवर का अेक दूसरे के मुँह में नामोच्चारण कर कौर देना.

घासणी–स्त्री. मॉजने की क्रिया. अुबसन१. अुसकन१.

घासणे–क्रि. स. घिसना. मॉजना. सबनाना.

घासलेट–न. मिट्टी का तेल१.

घासाघीस–स्त्री. खीचातानी. दरमुलाअी हठ१. ज़िद. चखचख

घिसाडी–पु लुहार लोहेका काम करनेवाली जाति का व्यक्ति.

घिसाड घाअी–स्त्री. अत्यत अुतावली. धाधली. कूकरलेड.

घीवर–पु. अेक तरह का मालपूआ.

घुअी–पु. दवन पापडा
पित्त–पापडा.

घुगट–न. घूँगट१ परदा१

घुगऱ्या–स्त्री घुघनी अुबाले चने१.

घुगरटे } न. मच्छर१. क्षुद्र व्यक्ति१
घुरगुटे }

घुटका–पु. चुसकी२ घूँट१.

घुटमळणे–क्रि अ अेकही स्थानपर चक्कर काटना. हिचकिचाना.

घुटी–स्त्री. घुट्टी.

घुणघुणा–पु गुनगुना. नकसीर२.

घुबड–न. घुग्घू१. अुल्लू१ अरुवा१. खूसट१.

घुमट–पु गुबद. शिखर. गोलंबर१. अेक चर्मवाद्य.

घुमणे–क्रि. अ. गूँजना. दनदनाना. घूमना. हूं हू कर सिर धुनना (ओझा के मत्र से). घुघुआना.

घुम्या–वि. गावघप्पी. घुन्ना.

घुरें–न. घुरघुरा१

घुले इद्रावण–सोनैया.१ बदाल१. घघरवेली२.देवदाली.२ अिदाल१ अिदाली२.

घुसडणें–क्रि. स. घोपना. घुसेडना.

घुसणें–क्रि अ. घुसना गडना. अुलझना. हेलना. पैठना. खुबना.

घुसळखाब–पु मथनी बाँधने का खभा.
घुसळणे–क्रि स. मथना. विलोना. कुचलना (शरीर).
घूस–स्त्री. घूस. वडा मूसा१
घेटा–पु भेड. बकरा.
घेणे–क्रि स. लेना. सिकारना. ले लेना मिलाना. अुठाना. होना (मन).
–न पावना १. ऋण १.
घेर]पु. घिराव. मण्डल. घेरा हाता.
घेरा]घेर (चोटी के नीचे बालोका). दायरा
घेरणे–क्रि स गेडना. घेरना. गरेरना. छेकना.
घेरी–स्त्री मूर्च्छा चक्कर१. गश१.
घेरेदार–वि. घुमावदार.
घेवडा–पु सेम
घेवारी–पु पसारी.
घोकणे–क्रि स. घोखना दुहराना. रटना
घोकपट्टी–स्त्री रट घोखना
घोगडी–स्त्री कामरिया कवल१.
घोगडे–न कवल १.
–गळ्यात येणे–बला सिर पडना
–(भिजत)–लफडा१ वह समस्या जिसका निर्णय न हो।
घोगरा–वि भर्रायी (आवाज).
घोघावणे–क्रि अ गर्जना. घोरना
घोट–पु घूट
घोटणे–क्रि स निगलना. पी जाना
घोटणे–क्रि. स घोटना. रगडना.
घोटवेल–स्त्री जगली अुगवा
घोटा–पु भग. मूसल. डण्डा. टखना गठ्ठा(पाँव का).
घोटाळणे–क्रि अ. गडबडाना. हिचकिचाना आस पास मडराना.
घोटाळा]पु गडबडी २ अव्यवस्था२.
घोटाळा]अनिश्चय. असमंजस.
घोटीव–वि. घुटा हुआ.
घोडवेल–स्त्री काम्राज.
घोड देवी–स्त्री. काली शीतला
–नवरी–स्त्री. अधिक आयु की कन्या
–विवाह– पु बालिका–जरठ विवाह.
घोडा–पु घोडा अश्व. घोडा(शतरज मे, बदूकका). घडौच (मृदग के लिअे). सागर मे, ज्वार के पानी के चढने की सीमा तैरने के लिअे बनाया दो कद्दुओका घोडा. कोतल
–मैदान जवळ असणें–कसौटी का समय आ लगना.
घोडे पुढे दामटणे–अपनी ही हाँकना. घोडा अठाना अपना राग अलापना
–मारणे–हानि पहुँचाना
–पेड खाणे–नाखून लेना (घोडे का) (की) रेड मारना
घोडेसर गवत–न. अूखल तृण१
घोण–स्त्री गोजर१. कनखजुरा१.
घोर–वि. गभीर. भयानक. डरावना. गहरा.
–पु वीणा मे खर्ज स्वर का तार. आखरी साँस. बडी चिता. रट२.

–ध्वनि करणे–गरराना.
घोरणे–क्रि. अ. खर्राटा मारना
–न. खर्राटा१. घर्राटा१.
घोरपड–स्त्री. गोह(चट्टान को खूब चिपक कर बैठ जाती है). बला२. सकट१.
घोस } पु. घौद. घौर. गुच्छा. झब्बा.
घोस } जहाज के पाल का आगे का हिस्सा.
घोसाळे–न. घिया तोरओ२. नेनुवाँ१.
घोळ–पु चर्चा२. विवाद. अव्यवस्था२ चनेका भूस. करेमू१. कुलफा१ (साग) बडी नोनिया
घोळका–पु. जमाव भीड२
घोळणा–पु नकसीर
घोळणे } क्रि स. पछोरना
घोळविणे } घोलना पदाना. घुलना (मनमे) खेलना (मनमे) बारबार दुहराना गुलगुलाना
घोळून बोलणे–ओटना. बातबात मे मोती पिरोना

च

च–अव्य. ही.
चकचकणे–क्रि. अ चमकना दमकना. चक् चक् ध्वनि करना
चकचकाट–पु कौध २. चमक २. कौधा (बिजली की). दमक जगमगाहट२
चकचकी–स्त्री तेज१ प्रभा झलक.
चकचकीत–वि चटकारा चमकीला.
चकणा–वि काना
चकणे–क्रि अ. अचरज मे डूबना. धोखा खाना. हार अुतारना (खेल मे).
चकती–स्त्री गोल टुकडा गोल कतरन. तमगा१. चकती.
चकमक–स्त्री चकमक का पत्थर. भिडन्त लडन्त. झगडा१.
चकरा मारणे–चक्कर काटना
चकरावणें–क्रि अ. चकरा जाना. चकराना. थकित होना.
चकली–स्त्री. धातु का गोल टुकडा१ गोल नमकीन खाद्य पदार्थ.
चकविणे–क्रि. अ. झाँसा देना चकमा देना. छकाना
चकाकणें–स्त्री. चमकना. कौधना जगमगाना.
चकाकी–स्त्री. चमक. कांति आभा
चकाट्चा–स्त्री गपशप निरुद्देश बाते
चकार शब्द–पु चूँ (तक)
चकारी–स्त्री. लकीर पहिया(लकडी से चलाने का, बच्चो का खेल)
चकित–वि विस्मित थकित, आश्चर्ययुक्त दग
–होणें–अकबकाना. भौचक्का होना हिराना दग रह जाना.
चकोर–पु चकोर (तीतर की तरह का पछी)
चक्क–न. कौध२. स्फूर्ति२.
–वि. प्रकाशमान स्वच्छ स्पष्ट. साफ साफ.

चक्कर–न. चक्कर१ फेरा१. झंझट१. घुमटा१
–स्त्री. चक्कर१. मूर्छा२.
चक्का–पु. आँठी२. थक्का (दही का सजाव.)
चक्काचूर–पु चूरचूर. चकनाचूर. चकचून
चक्की–स्त्री. घटी (पिसने की). पत्थर का कडा (व्यायाम)
चक्र–न पहिया१. चक्र (अगली पर होनेवाला). सेना २.
–नेमिक्रम– चढती पडती२.
–वाढ व्याज–न. चक्रवृद्धि१.
चक्रम–वि. घनचक्कर.
चग–पु. प्रतिज्ञा२
–बाधणे–कमर कसना.
चक्रवाक–पु. चकवा. चक्रवाक. कोक.
चक्रवाकी–स्त्री. चकअी
चक्रव्यूह–पु चकाबू भुलभुलैया.
चगळ–स्त्री मौज. आनद१.
–असणे– पाँचो घीमे होना. हुन वरसना.
चंगीभंगी–वि मनमौजी. छैला. नशेवाज
चघळणे–क्रि अ. चगलाना. चचोरना
चंचल–वि. चंचल. मनमौजी. औढर. अस्थिर
–स्त्री –चमक्की.
चची–स्त्री. बटुआ (पान खाने का सामान रखनेका)
चंचुप्रवेश–पु. कुछ घुसना.
चट–स्त्री. लत२. आस्वाद१. चाव.१
–क्रि. वि. चटसे. झट.
चटअी–स्त्री. साथरी
चटक–पु. चिडिया२.
–स्त्री. रुचि२. स्वाद१. लत२. तडप२.
चटकदार–वि. स्वादिष्ट. चटखला. चटपटा.
चटकचांदणी–स्त्री. नखरैल युवती. रूपवती स्त्री.
चटकन् } क्रि. वि. झट.
चटदिशी }
चटका–पु. तीव्रता२. ताप२. जलन२. दाग (दाझने से) आकर्षण. आँच२. खिचाव. लौ२. लगन२.
चटचट–क्रि. वि. चटकाने की (आवाज). चटाक पटाक.
चटचटणे–क्रि. अ. चटकाना. चटचटाना.
चटणी–स्त्री. चटनी.
–करणें–चटनी कर डालना.
चटपट–क्रि. वि. झट. चट से. त्वरा से. चटपट.
चटावणे–क्रि. अ. लालची बनना. चटोरा बनना.
चटोर–वि. चट्टूरा. लोभी. चट्टू.
चट्टा–पु. छाला. फफोला. फुटका. चकत्ता.
–मट्टा–सब खा जाना (बच्चों के खेल में). काम तमाम (करना).
चडचडणे–क्रि. अ. तडतडाना. (बाल.)
चडफडणें–क्रि. अ. चरफराना. तडपना. खार खाना.
चडफडाट–पु. क्रोधसे तडप२. चरफराहट२.

चड्डी– स्त्री. जाघिया १. चड्डी.
चढ–पु. चढाव अुन्नति २. चढाओ २.
चढणे–क्रि. अ. चढना. अूँचा होना. अकडना. फूलना. अुमडना. बढाना नशा होना जमा होना (दिन). चटकना (रंग)
चढेल तो पडेल–बढेगा सो गिरेगा
चढती कमान–स्त्री अुन्नति.
चढविणे–क्रि अ चढाना. बढाना. बढावा देना. बँधवाना (घर) जमाना (थप्पड), पहनना (वेश). काँटों में घसीटना (बहुत प्रशसा करना).
चढाओढ–स्त्री चढा अूपरी. चढाचढी स्पर्धा.
चढाओ–स्त्री. चढाओ. हमला १ धावा १. आक्रमण १.
चढाअू–वि आक्रमक जोरसे बढनेवाला.
चढाव–पु. चढाव चढौवा (जूता).
चढावाचे धोरण–न आक्रमक नीति २.
चढेल–वि. अुन्मत्त गर्विल चौंड मगरूर.
चण–स्त्री. कद २ डीलडौल १.
चणचण–स्त्री. बहुत कमी. तंगी
चणा } पु. चना
चणे }
चतकोर–पु. चौथा हिस्सा. चौथाओ १
चतुर–वि चतुर. बुद्धिमान. समझदार होशियार. चटपटिया. कुशल. निपुण. सुघड. सुजान. सयाना प्रवीण.
चतुरता-स्त्री } चतुराओ. प्रवीणता.
चतुराओ-स्त्री } पटुता. धूर्तता. दक्षता.
चतुरपणा-पु } सयानेपन १. कुशलता. बुद्धिमानी. सुघडता चालाकी कैडा १.
चतुर्भुज–वि चार हाथोवाला. बंदी. विवाहबद्ध,
चतु सीमा–स्त्री. चतुरास.
चदन–न. चंदन का पेड. तिलक. श्रीखण्ड.
–वटवा–पु चिल्ली. बडा वथुआ
चदी–स्त्री रातिव १. मानी २
चद्र–पु चाँद चंदा. चद्र चद्रमा. शशि,
–कळा–स्त्री. अेक रगकी (प्राय· काला) नौ गज की साडी. चंद्र की किरणे.
–कोर–स्त्री. चदक १. चद्र के समान तिलक १.
–ज्योति–स्त्री. हवाओ (आतिष बाजी)
–फूल–न. स्त्रियो का अेक गहना १.
–बळ–न. चद्र ग्रह की अनुकूलता
–आणणे (ओढून)–मान करना. मन मे भावे मूँड हिलावे.
चद्रमूल–न चन्द्रमूल १.
–हार–पु चदनहार (गहना).
चपचप–स्त्री. कूदफाँद. अुछल कूद.
–बंद होणें–सिट्टी पिट्टी भूल जाना.
चपचपीत–वि. सराबोर. गीला तर आप्लावित. गलगला.

चपटा पु. } वि चपटी (नाक) बैठा.
चपटे–न. } हुआ पीटा हुआ. चपटा.
चपटी-स्त्री }
चपराक–स्त्री थप्पड२ तमाचा१
चपरासी–पु. चपरासी नौकर प्यादा
चपल } वि. चपल चचल चटकारा
चपळ } वेगवान बुद्धिमान चपरी
चपलता } स्त्री फुर्ती चपराअी
चपळाअी }
चपला हार–पु गले का विशेष हार (सोने का)
चपाती–स्त्री रोटी. फुलका१ चपाती२
चपापणे–क्रि अ. चौकना सहमना
चपापष्ठी–स्त्री अगहन सुदि६. (खडोबा के मल्लासुर-वध के अुपलक्षमे त्योहार)
चपी–स्त्री चप्पी२ अगमर्दन१
चप्पल–स्त्री चपली२ (जूता)
चबचबीत–दे चाचपीत
चबडब–स्त्री गदला करना हस्तक्षेप. अुछल कूद२
चबर चबर–क्रि वि कचर कचर (खाणे)
चबुतरा } पु चबुतरा नाका
चबुत्रा }
चबू–पु सुराही२. सुराही के आकार का बरतन.
–गवाळे–न बाडबिस्तर१ लवादा१.
चमक–स्त्री कौशल्य१ अुजास१ चमक प्रकाश१ अुजाला१ ओप. आभा कान्ति१ करक हूक कसक.
चमकणे–कि. अ. चमकना. प्रकाशित होना. दमकना. जगमगाना करकना कसकना
चमकदार–वि. चटकीला
चमकी–स्त्री. अटी२ बेत१. फटकार. मोरनी२
चमचम–क्रि वि छन्छन् छुपछुप (ध्वनि)
चमचमाट–पु जगमगाहट२ सलोने खाद्य पदार्थोंकी विपुलता
चमचमित–वि. मसालेदार सलोना स्वादिष्ट. चरपरा. स्वच्छ
चमचा–पु चम्मच करछा. चमची२.
चमत्कारिक–वि विचित्र. चमत्कारपूर्ण विलक्षण चक्रम.
चर–पु खाअी२ लम्बा गढा खुरच
चरक–पु चरख (गन्नेका) चर्खी २ कोल्हू.
चरकणे–क्रि अ. सहगना स्तभित होना घबराना
चरका–पु चर्री २. टाम १. चर्र ध्वनि२ छुरी२ (चलना). चर्खा
चरखा–पु चरखा. चर्खा
चरखी–स्त्री घिरनी. गडारी. गरगरा१. चर्खी
चरचर } स्त्री चरचराहट तीव्र
चरचरा } वेदना
–क्रि. वि चरचर (रेतना).
चरचर चिरणें–चरचराना.
चरचरणे–क्रि. अ. तीव्र वेदना होना. चर्राना
चरचरीत–वि चरपरा. खुर्दुरा.
चरणारा–वि. चर्रानेवाला खानेवाला.

चरणे–क्रि अ. चरना. चुगना चर्राना. (फोडा).
चरफडणे–क्रि अ सिटपिटाना क्रोधसे तिलमिलाना
चरबी–स्त्री. चरबी मेद१. मज्जा
चरवी–स्त्री दुधाँडी. बटलोअी.
चराअी–स्त्री. चरवाअी गौचरी
चरितार्थ–पु आजीविका गुजारा. अुदरभरण
चरित्र–न जीवनी२ आचरण१. अितिहास१. चरित१.
चरु–पु. हाँडी. चरू
चर्चिणे–क्रि स पोतना अुबटन चदन मलना चर्चा करना
चर्चा–स्त्री. विचार२. विवाद१ चर्चा२ वार्तालाप१ बातचीत२
चर्या–स्त्री. चेहरा१. रूप१. मुद्रा. आचरण१ रीत.
चव्हाट–न. रस्मा१ पगहा१ लम्बी, नीरस बात२ राम कहानी२.
चलणे–क्रि अ. चलना निकलना.
चलती–स्त्री अुन्नति. अभ्युदय१ समृद्धि.
चलन–न. बरताव१ सिक्का१ चालान१
–वलन–न हलचल२. गति२.
चलनी–वि. सरकारी सिक्केका
चलबिचल–स्त्री. चुलबुलाहट. अस्थिरता. गडबडी
चलाख–वि. चपल. बुद्धिमान.
चलाखी–स्त्री. चालबाजी. चालाकी. धूर्तता. चपलता.
चव–स्त्री. स्वाद१. रुचि२. मजा१. लाभ१. नारियल का खिस. मोती के मूल्य का परिमाण.
–न. अगवाँसी (हल की)
चवअी–स्त्री. जगली केलेका पेड.
चवक–स्त्री चाब(बेल) चव्य१.
चवकट–पु अीट (ताश में).
चवचाल–वि वाहियात. आवारा
चवघी–वि. चार(जनियाँ)
चवघे–वि चार (जन)
चवड–स्त्री. राशी ढेर१
–न नारियल का छिलका
चवडा–पु. तलुआ (पाँव का). पाँव का अुँगलियो के पास का हिस्सा. धान का ठठल
चवताळणे–क्रि अ खल्लाना अुबल पडना
चवदा–वि चौदह
चवदार–वि. स्वादिष्ट. सलोना
चवरग–पु चौकी२
चवरी–स्त्री. चवर१
चवऱ्याण्णव–वि ९४ चौरानबे
चवऱ्याशी–वि ८४ चौरासी.
चवली–स्त्री. दुअन्नी.
चवळाअी स्त्री. चौलाअी. रवाँ.
चवळी रमास. सीगरी. लोबिआ
चवाठा–पु. चौराहा चौक. चौहट्ट
चवाठ्यावर आणणे–भडाफोड करना
चवाळे–न. अेक साथ बुने चार अगोछे. छोटा कबल१.
चविष्ट–वि. स्वादिष्ट.
चव्वा पु. चौका (ताश मे)
चव्या
चव्वेचाळीस–वि ४४. चवालीस
चव्हाटा–पु. दे चवाठा.

चष्मा–पु. चश्मा. अुपनेत्र. अैनक.
चहा–स्त्री. आवभगत. हवस. आदर१.
–पु. चाय२. अगिया२ (नीली-चाय)
चहाटळ–वि. नटखट. वाहियात.
चहाडी–स्त्री. चुगली.
चहूकडून–क्रि वि. चारो ओरसे. सब ओरसे.
चळ–पु. चुलबुली२. खुजली२. कुलकुली२. चचलता२.
–येणे–चर्राना. चरचराना
–लागणे–पागल होना
चळकावणे–क्रि स. ओपना. चमकाना.
चळचळा–क्रि वि थरथर(काँपना).
चळणे–क्रि. अ. भरमना. पागल होना. भूल करना
चळत–स्त्री. राशि. ढेर१. ढेरी (सिक्को की).
चळवळ–स्त्री. हलचल२. आदोलन१. कुलबुलाहट२
चळवळणे– क्रि अ. कुलबुलाना. अस्वस्थ होना
चळवळ्या–वि. अूधमी. आदोलक साहसी.
चाअी–स्त्री. दीमक बँवअी.
चाक–न पहिया१ चक्र१. चाक१. घिरनी२ चरखा१.
चाकर–पु. सेवक. नौकर
चाकरी–स्त्री. सेवा शुश्रूषा. नौकरी.
चाकवत–पु. बथुआ (साग). बथुवा.
चाकू–पु. चाकू चप्पू. चक्कू२. कत्ती२.
चाकोरी–स्त्री. लीक लकीर. परपरा.
चाखणे–क्रि. स. चाखना. स्वाद लेना. चखना.
चाखत माखत–नखरे के साथ. धीरे धीरे, स्वाद लेते हुअे.
चाखविणे–क्रि. स. चखाना.
चागला–वि. अच्छा. भला. चगा. चोखा. साफ सुथरा. बहुत.
चागुलपणा–पु. भलाअी२. नेकी२. पुण्य. भलभनसी२.
चाचड–पु. लाल चिअुटा.
चाचणी स्त्री. चासणी सीरा१.
चाचणी चुनाव(परीक्षा). कसौटी२.
चाचरणे–क्रि अ. हकलाना. रुक रुक कर बोलना
चाचपडणे क्रि अ टटोलना
चाचपणे
चाचपडत–क्रि वि. टटोलते हुअे.
चाचरत–अुखाडी जवान से
चाचा–पु, समुद्री डाकू.
चाचेगिरी–स्त्री सागरी डकैती
चाटण–न. चाटना१. लेहन१.
चाटणे–क्रि. स. चाटना. चाखना
चाड–स्त्री. लज्जा. पर्वाह. प्रेम १.
चाडाळ–वि चडाल दुष्ट नीच. अछूत.
–चौकडो–स्त्री. चाडाल पंचायत,
चाणाक्ष–वि चतुर चाणाक्ष. धूर्त
–पणा–पु चतुराअी२. बुद्धिमानी२. दक्षता२ धूर्तता२. चालाकी२.
चाती–स्त्री गोल टुकडा(धातुका). तकुआ१. तकली२. कतनी२ टिकुरी१ बेदी२.
चातुरी–स्त्री चातुर्य१. बुद्धिमानी२.
चातुर्मास–पु. असाढ सुदि ११ से कार्तिक सुदि ११ तक का समय.

चातुर्य–न. कुशलता२. चातुर्य१. धूर्तता२.
चादओ–स्त्री. बैडेतक अुठी दीवार.
चादकी–स्त्री. अगाकडी. फुलका. चदिया२.
चादणी–स्त्री तारा१. तारका२.
चादणे–न. चाँदनी२. अंजोरिया२. चद्रिका२. चदक१. जोत्स्ना२.
चादर–स्त्री. चादर२. चद्दर२. ओढन२. अुढौनी२. खेस१. हार मानने का सफेद झण्डा.
चादवा–पु चदोवा१. सतरगी२ चाँदनी२.
चादवेल–स्त्री. गध प्रसारणी. पसरन. प्रसारणी
चादिणे–न. दे. चांदणे.
चादी–स्त्री. चाँदी२. रजत१. खुमी२. (दाँत मे). कलधौत१. सफेद कोढ१. छाला१.
–आटविणे–कचूमर निकालना.
–अुडणे–कष्ट सहना मरम्मत होना.
चादोबा–पु. चदा. चाँद.
चाप–न. धनुष्य१. कमान१.
–पु. बदूक का घोडा. गठ्ठर दबाने का यत्र. चाँप२ (यत्रणा का अेक यंत्र). ढोलक की अेक बाजू (जो हाथ से बजायी जाती है)
चापट–वि. चपटा. दबा हुआ.
चापट, चापटी–स्त्री. चपत.१. थप्पड२.
–मारणे–चपतियाना.
चापणें–क्रि. अ. फटकारना. डाँटना. दबाना. चापना.
चांपसणें–क्रि. अ. टटोलना ढूँढना.
चापा, चापा, चाफा–पु चपा.
चापेकळी, चाफेकळी–स्त्री. चपाकली.
चाफ्याच्या रंगाचें–वि. चपअी
चाबूक–पु. साँटी२. कोडा१. चाबूक१. चमोटी२. साँटा१.
चाभार–पु. चमार.
–चौकशी–स्त्री व्यर्थ की पूछताछ.
–वाडा–पु. चमरौटी२.
चामडी–स्त्री. खाल (शरीर की) त्वचा
–लोंबविणे–खाल अुधेडना.
चामडे–न. चमडा१. खाल२. छाल२.
चार–पु. नटखटी२ लीला२. मर्कट-लीला२. बेकार बरताव. गुप्तचर. दूत. चिरोजी२.
–वि. चार. दो दो (बाते). कुछ (धन) थोडी (पढाअी).
–जवाचे वजन–न. करात१
–अगळे–न. चप्पा१.
–बाजू–स्त्री. चतरास२.
चारगट–वि वाहियात. अूधमी.
चारण–पु. कडखैत. भाट. चारण
चारणे–क्रि. स. चराना. चुगाना देना (घूस).
चारा–पु. घास२ भक्ष्य१.
चारी, चाऱ्ही–वि. चारो
चारोळी–स्त्री. चिरौजी.
चाल–स्त्री. चलने की क्रिया. रीत

रिवाज१. प्रथा. व्यवहार१ चाल चलन१ ढग१. तर्ज१. चढाओ२. चाल२ (शतरज मे).

–चलणूक–स्त्री, चालचलन१ धरघाट१.

–चलाऊ– वि. कामचलाऊ. अस्थायी

–ढकल–स्त्री. टालमटूल२. हीला१.

चालक–वि चलानेवाला सचालक

चालणे–क्रि अ चलना जाना. निभना गुजारा होना. चालू रहना. बना रहना. बरताव करना. पसद आना.

चालता काळ–तूती बजना भाग्य का जोर

चालत्या गाड्यास खीळ घालणे–चलती गाडी मे रोडे अटकाना.

चालरीत– स्त्री. रीतरिवाज१. चलाव१. चाल चालन१ चालचलन१.

चालविणे–क्रि. स. चलाना गति देना. देखभाल करना प्रयोग करना

चालू–वि चालू प्रचलित. खुला.

चावट–वि वाहियात अधमी. बक्की

–पणा–पु. बकबक१ पाजीपन१. वाहियात बात२

चावडी–स्त्री थाना१ बैठक१. अड्डा१. देहात मे सरकारी कार्यालय१.

चावणे–क्रि स काटना चबाना. चगलाना.

चावर–स्त्री. हल मे बैल जोतने का स्थान

चावरा–वि. कटखना. कटहा. काटनेवाला.

चावा–पु. डंख. घाव (काटने से)

चावी–स्त्री. कुजी. ताली बाजे के सूर की पट्टी मिहराब के बीच का पत्थर-

चाव्हरा–पु. खेतीहर का लबा कोडा.

चास–स्त्री. हल से पडी लीक –पु एक पंछी.

चासणी–स्त्री. चासनी.

चाहटळ–दे. चावट

चाहूल–स्त्री आहट१ पदचाप१ टोह२

--घेणे–अकनना आहट लेना

चाळ–पु. घुघरू. धोती जोडे मे दो धोतियो को काटकर अलग करने की जगह किनारी बनाने का औजार.

चाळण } स्त्री, छलनी अँधिया
चाळणी } आखा १ (मैदे का) खपडे फेरने का काम

चाळणीत पाणी घालून जीव देणे–चपनी भर पानी मे डूब मरना. अत्यत लज्जित होना

चाळणे–क्रि स छानना फेरना (खपडे). अुलटना

चाळवणे– क्रि अ. आशा दिखाकर ठगना हिलाना डुलाना. बाते छाँटना. बातों मे अुडाना

चाळशी } स्त्री चालीस वर्ष की आयु
चाळिशी } अुस के कारण दृष्टि की मदता. चश्मा१. अैनक१.

चाळा–पु लत२. चसका१. व्यसन१. भूतबाधा२.

चिकचिक–स्त्री. कनकनाहट (पसीने से). चुनचुनाहट.
चिकट–वि चीमड. कजूस चिपकनेवाला चिपचिपा लसलसा.
चिकटणे–क्रि. अ सटना चिपकना हिरकना. पसना (पर) मढा-जाना गदराना (ऑख).
चिकटलेला–वि. सटा हुआ चिपका हुआ
चिकटविणे– क्रि स चिपकाना. सटाना. मिलाना लिपटाना. मढना.
चिकटा–पु मैल (बालो का) चिकनाअी (दूध की). घटी मे चिपका आटा
चिकण } वि कठिन (पत्थर).
चिकणा } चिक्कण. चीमड स्निग्ध
चिकणा–पु खरेटी२ खिरैटी२. परियारा बरियार
चिकाटी–स्त्री हियाव१ जीवट१ चीमडपन
चिकार } पूर्णतया ठूँसकर
चिक्कार } अनगिनत असीम
चिकाळ–वि. लसूदार
चिकित्मक–वि पु वैद्य बाल की खाल निकालनेवाला छानबीन करनेवाला
चिकित्सा–स्त्री छानबीन परीक्षा अुपचार१
चिकू–पु सपेता
चिक्कणकडया–पु खिरेटी२ खरहटी२ बीजबन्द१
चिक्कू–वि. कजूस मक्खीचूस. सूम
चिखल–पु. कीचड. गारा. कनअी२ कीच. कचला. चहल. पक
–अुडविणे–कीचड अुछालना
चिखलात धोडा टाकणे–आग मे कूदना.
–रुतलेली गाय–असहाय अबला सकट मे फँसी स्त्री
चिखली–स्त्री. खरवा१. अलस१
चिघळणे–क्रि अ. चू कर फैलना गलना.
चिच–स्त्री अिमली. कूचिया
चिचारटी वागी–न मोतरेंगनी२ बृहतीभेद१
चिचपेटी–स्त्री गुलूबद१ (गहना)
चिचुदरी } स्त्री गहेजुआ१. छछूदर१
चिचुद्री }
चिचुका } –पु. चिआँ अिमली का
चिचोका } बीज.
चिचोळा } –वि सकरा. तग पतला.
चिचोळे } सकीर्ण
चिटकी–स्त्री चुटकी
चिटणीस–पु सचिव मत्री चिटनवीस
चिटपाखरू–न क्षुद्र से क्षुद्र जीव१
–नसणे–सूना होना अेक भी जीव न होना
चिटोरे–न कागज का टुकडा.
चिठ्ठी–स्त्री चिट विठ्ठी कागज का टुकडा
चिडका } –वि चिडचिडा सडियल
चिडखोर } कनकना
चिडणे–क्रि अ चिढना सतराना खिजना अुढकना

चिडमिड–स्त्री. भारी भीड सँकराअी
चिडविणे–क्रि स चिढाना. खिजाना.
चिडा देवदार–पु चीड देवदार.
चिणणे–क्रि. स. चुनना. जीवित गाडना.
चितणे–क्रि स. चितन करना. सोचना. मनन करना.
चितनीय–वि. सोचने योग्य. चितनीय.
चित्पावन–पु. कोकण के ब्राह्मणोकी चित्तपावन जाति (जिसमे लो. तिलकने जन्म पाया था).
चितळ–पु. चीतल. चित्रमृग.
चिता–स्त्री. चिता सरा.
चिता–स्त्री. चिता. खभार१. कलकाली२.
चितारणे–क्रि. स. चितरना. चित्र-बनाना. अवरेखना अुरेहना.
चितारी–पु. चितेरा. रंगक.
चित्रक–न. चीता१. चित्रक१.
चित्ता–पु. चीता.
चिथावणी–स्त्री. अुत्तेजना. अुभाड.
चिथविणे, चिथाविणें } क्रि. स. अुभाडना. भडकाना. अुत्तेजित करना.
चिधडी, चिधी } –स्त्री. धज्जी. चिदी, टुकडा१. खण्ड१. गड-गूदर१.
चिधड्या अुडविणे–धज्जियाँ अुडाना.
चितोळा–पु. चाकसू. चाकूत.
चिन्ह–न सहदानी२. चिन्ह१.अक१. निशानी२ पहचान२. निशा१.
चिपड–न. दाल का छिलका१. खोअी२. सठेरा१. आँख का सफेद मैल१.
चिपळी–स्त्री. पिचकारी. रुअी की बाट. फव्वारा. मँजीरा१.
चिपाड–न. खोअी२(गन्ने की) सठेरा१. (सन का). रस निचोडा डण्ठल१.
चिब–वि. तर. चिपचिपा. बिलकुल भीगा हुआ
चिबूड, चिभूड } –न. फूट.१. गोरख ककडी२.
चिमुकला–वि. नन्हा. छोटासा.
चिमखडा–पु. अकरौरी२ चतुर, चाणाक्ष लडका या लडकी.
चिमटणे–क्रि. अ सिमटना. दब जाना कुकडना. सिकुडना. सकिलना.
चिमटा–पु. चुटकी२. सँडसी२. कटिया२. गहवा१ चिमटा१. चिमटी२.
–घेणें–चकोटना. व्यग करना
चिमटी–स्त्री. चुटकी
चिमणा–वि. नन्हा और प्यारा.
–पु चिडा.
चिमणी–स्त्री. चिडिया. अटकनी सिटकनी (द्वार आदिपर). छोटा दिया१. चिमनी. धुधाँरा१.
–च्या दाताने फोडणे–कपडे में लपेट दाँत से काँटना (जूठा नही होता.)
–सारखे तोंड–अपनासा मुँह.
चिमुकला–वि. नन्हा. छोटासा.
चिमुरडा–वि. आयु मे छोटा. बौना सा.
चिमूट–स्त्री. चुटकी.
चिरकणें–क्रि. अ. अरकना. चिरकना. फटना.

चिरकाडी–स्त्री फुहारी.
चिरगुट }न कपडा१. वस्त्र. चिंदी२.
चिरगूट } चिरकुट१.
–पाघरूण–न. ओढना-बिछौना१.
चिरचिरणे–क्रि अ चिघाडना(हाथी). दरकना. झल्लाना.
चिरचोळी–स्त्री. पिंडीतक पुण्ड्रिक१
चिरजीव–पु. पुत्र. बेटा अमर पुरुष.
–वि. स्थायी नित्य. अमर.
चिरड–स्त्री. चिढ क्रोध क्षोभ
चिरडणे–क्रि स कचरना. कुचलना रौदना. दबोचना. चिढना. झल्लाना. अरदना.
चिरडी–स्त्री. छोटी बच्ची की साडी
चिरणे–क्रि. स. चीरना. फाडना.
–न. शिल्पकार का अेक औजार
चिरपोट–न. चिरपोटी२.
चिरबुटले–न. तुलतीपति१.
चिरा–पु. कौमार्य. छोटी पगडी२. काट. घडा हुआ पत्थर(इमारत के लिअे).
चिराटी–स्त्री अनुम की बिलरी.
चिराअीत–स्त्री. चिरायता. चिरेता.
चिरीमिरी–स्त्री. कुछ घूंस. बख्शीश१. महीन रेषा(तिलक) की फाँक२.
चिरूट–पु धूमफोफी२.
चिरेबंदी–स्त्री पत्थर की पक्की रचाअी.
चिरोटा–पु. कअी परतों की मिठाअी.
चिलखत–न. कवच१. सनाह१. अंगरी२ बख्तर१.
चिलघोळ–पु. छोटी लोनी२. चौलाअी२.
चिलट–न घरघुरा१.
चिलीम–स्त्री. चिलम
चिलीपिली–न. बालबच्चे१. नन्हेमुन्ने१.
चिल्लर–स्त्री. भाँज(रुपये की). परचुरन१. रेजगारी
–वि. फुटकर.
चिव चिव–स्त्री. चहक२ अेक साथ बोलना
चिवचिवणे–क्रि अ. चहकना. चभोरना
चिवट–न मोटे झोटे सूत का लच्छा.
–वि चीमड. सहनशील.
चिवडणे–क्रि स. चीथना. करोदना.
चिवडा–पु चबेना मिलाव
चिविल–स्त्री. लोनी. छोटी नोनिया.
चीक–पु पसेव लस लासा. चेप. पेवस. पेपसी२(ब्याही गाय का पहला दूध)
चीज–स्त्री. रागदारी का गाना. वस्तु.
–वस्त–स्त्री. सामान. माल असबाब.
–होणें–सफल होना.
चीट–न. छीट२.
चीड–स्त्री. चिढ. गुस्सा१ तेहा१. किचकिच२.
चीण–स्त्री. गडारी(वस्त्र मे). चुनट.
चीत–वि. चित. चत्ता.
–मारणें–पूरी तरह हराना चारों खाने चित्त गिराना.
चीत्कार–पु. चिघाड२.
चीप–स्त्री. चीप. पच्चर१. पेबंद१.

चीर–न वस्त्र१. चीर१. चीड१(वृक्ष).
–स्त्री–दरार. चीरा१. महीन रेषा(तिलक की)
चुअिटी }–स्त्री चिप्पड१ तीली
चुअी } सलाअी. कॉप.
चुकचुक–स्त्री छिपकली की आवाज़.
चुकणे–क्रि अ चूकना भूलना. टलना चुकना
चुकल्या चुकल्या सारखे–खोया खोया सा
चुकत माकत–किसी तरह
चुकता–वि चुकाया हुआ परिपूर्त.
चुकवा चुकव–स्त्री टालमटूल बहानेबाजी
चुकविणें–क्रि. स टालना कतराना.
चुका–पु आबी लोना(साग).
चुकामूक–स्त्री मिलाप न होना
चुकार }वि कामचोर
चुकारतट्टू } बहानेबाज
चुकी–स्त्री भूल२. दोष१.
चुगलखोर–वि चवाअी. चुगलखोर लुतरा.
चुगली–स्त्री चुगली. बुराअी
चुचकारणे–क्रि स चुचकारना चुमकारना पुचकारना
चुटका–पु चुटकुला लटका झपकी२ सूत की लडी
चुटकी–स्त्री चुटकी
चुटपुट–स्त्री सिटपिट. सकपकाहट
चुटपुटणे–क्रि अ. सिटपिटाना. ममोसना.
चुट्टा–पु. केले के पत्ते की बीडी२. फोफी२.
चुडा–पु कगन. चूडी२.
चुडी–स्त्री. डठलोकी मशाल. चूडी.
चुणचुण–स्त्री. चुनचुना१ जलन२.
चुणचुणणे–क्रि अ चुनचुनाना
चुणचुणीत– वि. चतुर. तेज.
चुणणे–क्रि. अ. समेटना(चुनट कर). चुनना (पान)
चुर्णी–स्त्री चुनट. चुनन. गडारी सिकन. चूनी. चुन्नी.
चुणुक–स्त्री नमुना१. स्वाद१
चुथडा-पु. खराबी२. अस्तव्यस्तता२. दुर्दुशा२
चुनकळी–स्त्री भुना चूना.
चुनखडी–स्त्री अनभुना चूना
चुनडी–स्त्री चूनरी. चूँदरी रक्त मणि१. तामडा१
चुना–पु. चूना. कॉप२(रगवाला-चूना)
चुनाळ–न. चुनौटी२
चुनेगच्ची–स्त्री गच१.
चुप–क्रि वि चुप. मौन
चुफणे–क्रि. स चचोरना. चँचोरना चूसना
चुबक–पु. चुबक पत्थर.
चुबकणे–क्रि स. चुहटना कुचलना (कपडा).
चुबणे–क्रि. स. चूमना. चुबलाना (फल, स्तन). खीचना.
चुबळ }–स्त्री. गेडुरी अीडरी.
चुभळ } अिडुरी.

चुबीत–क्रि वि. चुपचाप. बाअे हाथसे झख मारकर. कान पकडकर.

चुरगळणे }–क्रि. स मसलना
चुरगाळणे } रगडना

चुरचुर–स्त्री. जलन पछतावा खेद

चुरचुरणे–क्रि. अ. चरचराना जलन होना.

चुरचुरीत–वि करारा चुरमुरा चरपरा.

चुरडणे–क्रि. स. कुचलना चूरचूर करना

चुरणे–क्रि स. मसलना चूरना धीरेसे मलना.

चुरमा–पु चूरमा

चुरमुरा–पु. मुरमुरा परमल

चुरमुरे खात बसणे–हाथ मलते रह जाना.

चुरस–स्त्री. स्पर्धा. ईर्षा द्वेष१ डाह१.

चुरा–पु चूर बुकनी२. बुरादा१ चुरा१

चुराडा–पु. चकनाचूर. चूरचूर. खराबी२

चुरुचुरु–क्रि. वि. तीखा. कतरनी के समान

चुलत–वि. चचेरा. चचिया.

–आजा–पु. दादा या नाना का भाअी.

–आजी–स्त्री. पिता या मां की चाची

–चुलता–पु पिता का चचेरा भाअी

–दीर–पु. पति का चचेरा भाअी

–नणद–स्त्री पति की चचेरी बहन.

–मामा–पु मां का चचेरा भाअी.

–सासरा–पु चचिया ससुर

–सासू–स्त्री चचिया सास

चुलता–पु काका चाचा

चुलाण–न गन्ने का रस अबालनेकी भट्टी

चुवा–पु. चोवा

चुळका–पु चुल्लू

चुळचुट मुगळा–पु. अधाअू चुल्हा

चुळबुळ– स्त्री. चुलबुलापन१ चुलबुलाहट२. चुलबुली२ कुलबुलाहट२

चुळबुळण–क्रि. अ. कुलबुलाना चुलबुलाना

चुळबुळया–वि चुलबुला चचल

चूक–स्त्री. दोष१ भूल२ विभ्रम१. लोप१. कील२

–भूल–स्त्री भूल चूक लोप विभ्रम१

––द्यावी–लोप विभ्रमी शोध्यौ (अिसका सक्षिप्त रूप लो. वि. शो.) भूल चूक लेनी देनी

चूड–स्त्री. मशाल (सरकडा आदि लेकर). पूला (धान का).

चूण–स्त्री चूनी सानी सिकुडन चुनट

चूर–पु चूर्ण चूर करार्अे२ भूसी२. कवकड (तमाखू का)

–वि मगन तल्लीन लज्जित चूर

चूल–स्त्री चूल्हा

–अडणे–फाका पडना.

चुलीत जाणे–घास खाने जाना (बुद्धि). नाश होना

चुलींतून निघून बैलांत पडणें–चूल्हा छोड भडसाभींमें जाना.
चुलीला अक्षत–चूल्हा बंद रहना.
चुलींत डोकें खुपसणें–घर के काम में व्यस्त रहना.
चूष–स्त्री. मजा १. चुटकुला १.
चूळ–स्त्री. कुल्ला १. कुल्ली २. कुलकुला १.
चेक–पु. अेक तरह का कपडा. धना देश (हुंडी).
चेकाळणें–क्रि. अ. अुनरना. पागल बनना. अितराना. बौखलना.
चेगट–वि. सुस्त. ढीला. दीर्घसूत्री.
चेगरणें–क्रि अ. कुचला जाना. दबाया जाना.
चेचणें–क्रि अ. रगेदना. कचूमर. निकालना. कुचलना. पीटना.
चेटकी–ण } स्त्री. डायन. जादूगरनी.
चेटकीण }
चेटूक–न. जादू १. जारण मारण १.
चेंडू–पु. गेंद १. २. गोय १. हालगोला १. कंदुक १.
चेतणें–क्रि. अ. भडकना. धधकना. जलना. जागरित होना.
चेतना–स्त्री. चेत १. चेतना २. होश १. प्राणशक्ति २.
चेतवणी–स्त्री. चेतावनी. गंभीर सूचना.
चेदणें–क्रि. स. अरदना. रौंधना. कुचलना.
चेदामेंदा–पु. चकनाचूर. चुरकन २.
चेपणें–क्रि. स. चंपना. दबाना. दबोचना.
चेला–पु. शिष्य. चेला.
चेव–पु. आवेश. तेहा. त्वेष.
चेवणें–क्रि. अ. अुच्छृंखल बनना. अितराना. बौखलाना. अुन्मत्त होना.
चेष्टा–स्त्री. मश्करी. हँसी. हास्यविनोद १. चुहल. हलचल. लीला. चलनवलन १.
चेष्टेखोर–वि. हँसोड. मसखरा. चुहलबाज.
चेहरा–पु. मुख. रूप. चेहरा. मुद्रा २. सूरत २.
–बनविणें–डाढी बनवाना.
–मोहरा–पु. हुलिया १. सूरत २.
चेहरे पट्टी स्त्री. आकृति २.
चैत्रा गौरी–स्त्री. गनगौर
चैन–स्त्री. चैन. आराम १. मौज
–करणें–गुलछर्रे अुडाना.
–होणें–पांचों घीमें होना.
चैनी–वि. अुडाअू. चाँड.
चोख–वि. चोखा. शुद्ध. निर्मल. स्पष्ट.
चोखणें–क्रि. स. चूसना. चँचोरना. चुबलाना.
चोखंदळ–वि. नाजुक. सनकी (खाने में). असंतुष्ट.
चोंच–स्त्री. चोंच. चंचु. पगडी की अूपर अुठी नोंक.
चोचला–पु. चोंचला. नखरा.
चोचाविणें–क्रि. स. कुचकुचाना. लगातार कोंचना.
चोज–न. अजरज १. कौतुक १. नखरा १.

चोड–न. कवच१ (नारियलका). रेशेकी कूँची२.
चोतकर } वि. चौथा भाग.
चोतकोर }
चोथा–पु. सीठी२. छूँछ२. लीझी२.
चोदणे–क्रि. अ. स. भर जाना. बंद होना. ठूँसना.
चोदना–स्त्री. प्रेरणा. अत.स्फूर्ति.
चोप–पु. मार२. चिंता२. डंडी२.
चोपचिनी–स्त्री. चोपचीनी(औषधि).
चोपडणे–क्रि स. चपरना. चुपडना.
चोपडा–वि. चिकना. चिपचिपा
–करज–पु. घोरा करज. घी करज
–देवदार–पु. तेलिया देवदार.
चोपडी–स्त्री. बही.
चोपडे–न. छोटी या रद्दी पुस्तक२.
चोपणी–स्त्री. कुदी. मोगरी.
चोपणें–क्रि. स. ठोकना. पीटना. मोंगरी से समतल बनाना.
चोबडा } वि. चुगलखोर चाटुकार
चोमडा } चापलूस बीच मे कूदनेवाला.
चोर–पु. चोर. डाकू.
–सोडून सन्याशाला सुळी–खेत खाय गदहा, मारा जाय जुलहा.
चोरटा–वि. गोअ. गँठकटा. अुचक्का. चोट्टा. अप्रामाणिक
चोरणें–क्रि स. चोरना. ठगना लूटना. घतियाना. गठरी मारना.
चोरफुली–स्त्री. अधाहली.
चोरटे–वि. गुप्त. छुपा.
चोरी–स्त्री. चोरी. चोरी से किया काम१. डर१. प्रतिबंध१. अपराध१.
चोरून मारून–क्रि वि. चोरा-चोरी.
चोवीस–वि. २४. चौबीस.
चोहीकडे } क्रि वि. चहुँओर. चहुँधा
चोहोकडे } चारो ओर. अिर्दगिर्द
चोहोचा आकडा–पु आसन जमाकर बैठना. पलथी२.
चोळखण–पु. चोली बनाने योग्य कपडे का टुकडा.
चोळवटणे–क्रि. अ. मलने से खराब हो जाना
चोळणा–पू. जाघिया
चोळणे–क्रि. स. मलना. रगडना खार अुतारना. माँजना. चपी करना.
चोळामोळा–पु चुरकन२. दुर्दशा२ खराबी२
–होणे–गिजना
चोळी–स्त्री. अगिया. कचुकी. चोली सुगैया२
–बागडी–स्त्री. स्त्रीधन१. स्त्रीका दाय भाग१.
चौक–पु चौरा चौक चौराहा. सहन. मैदान. बेतहाशा दौडनेवाले घोडे की चाल. पँवारे की अेक कडिका चार (चौपडमे) चौक (पूरना)
चौकट–स्त्री. चौखटा१. ढाँचा१ अीट (ताश मे)
चौकडा–पु } अेक गहना (पुरुष कान
चौकडी–स्त्री } मे पहनते है). अेक जैसे चार मोतिओका समूह. चार वस्तुओंका समूह
चौकशी–स्त्री. पूछताछ खोज. तलाश न्यायालयमें जाँच. परीक्षा. सुध

चौकस–वि. चौकन्ना चतुर. कुशल. दक्ष.

चौकी–स्त्री. गारद थाना१ पहरा१. चौकी तिपाओ.

चौकोनी–वि चौकोर. चौकोना·

–चिरा–हर बात मे जानकार व्यक्ति.

–तुकडा–पु, गुरिया२.

चौखूर–क्रि. वि बेतहाशा.

चौघडा–पु. गडगडी२. छोटा नगाडा. (सुर, शहनाओ के साथ) सोने चाँदी की परत पर ठप्पे बनाने का औजार.

चौघडी–स्त्री ओढनी (साडी को चौपल्ली बनाकर).

चौचाल–वि स्वच्छन्द अुच्छृखल. छैला. मनमौजी. गप्पीदास.

चौढाळणे–क्रि अ. किसी तरह का धार्मिक बधन न मानकर बरताव करना. गडबडी पैदा करना.

चौथ–स्त्री चतुर्थी तिथी. चौथाओ (मुसलमानो के कार्यकाल मे मराठो का कर).

चौथरा–पु. चबूतरा.

चौथीचा चाद–भाद्रपद सुदि ४ का चाँद (देखने से चोरी का दोष आ जाता है).

चौदावे रत्न–न. कोडा१ चाबूक१. —दाखविणे–कचूमर निकालना.

चौपदरी–स्त्री. भीक माँगने की झोली. चौलडा (वस्त्र).

चौफुला–पु पानदान बटुआ. (सर्राफ का). काँसुला (सुनार का).

चौफेर–क्रि वि. चारो ओर अिर्दगिर्द

चौरग–पु. चौकी२. बैठक२ (लकडी की)

चौरस–पु समचतुष्कोन –वि चौरसा. सिलपट.

चौ-याहत्तर–वि ७४. चौहत्तर

चौऱ्यायशी–वि. ८४. चौरासी

चौसष्ट–वि ६४. चौसठ

चौसष्टी–स्त्री. चारो रग की गोटियाँ मारी जाना (चौपड मे)

चौसार–पु चौपड का खेल

चौसोपी–स्त्री. चौपल्ली अिमारत

च्याअु म्याअू–पु. बच्चो का अेक खेल

छ

छ–अव्य पुराने कागजो मे हिजरी तिथी के लिअे छ लिखा होता है। पोथी की समाप्ति मे छ लिखते है।

छकड } स्त्री. चपत. घाटा१.
छकवड } धोखा१ नकाजा१. गाने का अेक ढग (लावनी). झगडा१. बला२.

छकडा–पु अेक बैल की गाडी. छकडा गाडी.

छकुला–वि. लाडला. प्यारा. चकुला

छकुली–स्त्री चकुली. प्यारी

छक्का–पु. छः बूदियो का पत्ता (ताश मे). छः दाने (चौपड मे)

छक्के पजे–पु. चालाकी२ छल

छचोर–वि. छैला. रगीला. कमीना. चटोरा.
छट–वि. लुच्चा कपटी. शोहदा. छतीसा.
छटा–स्त्री रंग१. छाया. झाँकी. भिन्न अर्थ१.
छटाक–पु. छटकी२.
छडा–पु शोध२ खोज२ टोह२. पता१. घडी की सिकडी
छडी–स्त्री. छडी बेत. चोब साँट. कमची चमोटी
छत्–अव्य. छिः.
छत–न. छत१ चादर२ पाटन२ चँदोवा१ पटाव१
छत्तीस–वि. ३६. छत्तीस
छत्तिसाचा आकडा–पु झगडा. बखेडा
छत्री–स्त्री छाता१. छतरी२. छत्र१.
छद–पु. छद. धुन२ रट२. झक२. मर्जी२ नखरा१
छदाम–पु फूटी कौडी२ कुछ भी नही.
छद्मी–वि छली धूर्त. खूसट
छपणें–क्रि. अ छिपना. लुकना.
छपवा छपवी–स्त्री. लुकाछिपी. छिपाव१.
छपन्न–वि. ५६ छप्पन बहुत. कअी. छप्पन्न
छप्पर–न छप्पर१. छाजन१ छपरी२. सिर के बढे बाल१.
छपाअी–स्त्री. मुद्रण१. छपाअी२.
छबकडे } न. प्यारा बालक१. नन्हा१.
छबडे }
छबी–स्त्री. छबि. सुषमा. आभा कान्ति छाया–चित्र१. तस्वीर२
छमछम–क्रि. वि. छुमछुम.
छरा–पु. तीन तगार बालू तथा अेक तगार सिमेट मिलाकर दीवार पर मारनेका गारा
छर्रा–पु. लोहे या सीसे के छोटे टुकडे.
छल्ला–पु सोने की अगूठी.
छळ–पु यत्रणा२. कष्ट१
छळणूक–स्त्री साँसत२ अत्यत पीडा (देना).
छळणे–क्रि अ सताना साँसना.
छळवादी–वि कष्ट पहुँचानेवाला सतानेवाला अत्याचारी.
छाकटा–वि. साकट. रगीला. छैला-छबेला.
छा छू–न. जादू१. जतर मंतर१. शोर..
छाटणे–क्रि स. काटना. चुनना. गप्पे (लगाना). छाँटना.
छाटाछाट–स्त्री. कतरब्योत.
छाटी–स्त्री. अँचला१ अँगोछा (साधु का).
छाती–स्त्री. छाती१. वक्ष१. हिय१. अुर सीना१. हिम्मत१. स्तन१ (स्त्री के).
–धडधडणे–छाती धडकना
–फाटणे–छाती फटना
–भरून येणे–छाती भर आना. साँस घुटना
–ठोक–साफ साफ. हिम्मत के साथ

–ला हात लावून सागणे–छाती ठोक कर कहना.
–वर काढून चालणें–अकडकर चलना. छाती तनकर चलना.
छान–स्त्री. शान. सौंदर्य१.
–वि. बढिया. अच्छा
–अव्य–क्या खूब! वाह जी!
–छोकी–स्त्री नखरा१ बनाव-सिगार१. ठाठ बाट१. प्रभाव१.
छाननी–स्त्री. छानबीन. जाँच.
छाप–पु. सिक्का टंक मुद्रा २ ठप्पा. छाप२.
–खाना– पु. मुद्रणालय छापाखाना.
–णावळ–स्त्री छपाओ की मजदूरी.
–पडणे–सिक्का जमना. प्रभाव पडना.
छापणे–क्रि. स. छापना
छापा–पु. छापा हमला
छापील–वि. छपा हुआ. छापा.
छाया–स्त्री साया१. प्रतिबिंब१. लच्छन१. छाप२. भावार्थ१.
–चित्र–न. परदेपर चित्र की परछाओ. छबि (फोटो) २. छायाचित्र१.
छावणी–स्त्री. छावनी. खेड१. सैनिकी अड्डा१. छप्पर१. आच्छादन का पत्थर
छावा–पु. छौना. शावक. शूर बालक.
छि थू–स्त्री. थुक्का फजीहत. छीछालेदर.
छिटकाव } पु. छिडकाव. सिंचाओ२.
छिडकाव }
छिणी–स्त्री. छेनी.
छिद्र–न. छेद१. छिद्र१. दोष१. रहस्य१.
–पाहणें } केवल दोष ढूँढना.
छिद्रान्वेषण–न. }
छिनाल–वि. व्यभिचारी. छिनाल.
छिन्नी–स्त्री छेनी अँखिया(बरतनोंपर नाम खोदने की)
छीट–न. छापा हुआ रगीन कपडा
छू–अव्य. कुत्ते को बहकाने का शब्द
–करणे–अुकसाना
छे–अव्य नही. छिः
छेडणे–क्रि अ. सताना. बारबार पूछना. बारीकी से जाँच करना.
छेद–पु. छोटा छिद्र. दरार२. विभाजक (गणित).
छेदणें–क्रि. स. काटना. चीरना. दो टुकडे करना.
छोकरा–पु. लडका.
छोकरी–स्त्री. लडकी.
छोटा–वि. छोटा. क्षुद्र.

ज

जकात–स्त्री. चुगी. कर१. निराक्रम्य कर१ (कस्टम).
जखडणे–क्रि. स. जकडना. कसकर बाँधना. गाँसना
जखम–स्त्री. चोट. घाव१. जख्म.
जखमेवर मीठ चोळणें–जलेपर निमक छिडकना.
जखीण–स्त्री. डायन.
जख्ख } वि. अत्यंत बूढा.
जख्खड }

जग–न. जगत् १. ससार १. दुनिया २. सृष्टि २ पृथिवी २. लोक १.
–जाहीर–वि सुप्रसिद्ध.
–ड्याळ–वि. अति विशाल.
–त् शेटीचा नातू–कंगाल. भिखारी
जंग–पु. मोरचा. मैल
जग जग पछाडणें–हाथ पाँव मारना.
जगणे–क्रि. अ. जीवित रहना. बचना.
जगम–वि चल.
पु. अेक शैवपथ. लिंगायत.
–माल–पु चल पूंजी
जगल–पु. मोरचा.
–न. जंगल. वन अरण्य वीरान स्थान.
–फिरणे–शौच के लिअे बाहर जाना.
जगली–वि जंगली. अशिष्ट. अुजड्ड. गँवार.
–हिरडा–पु हड.
जगविणें–क्रि स. जिलाना बचाना.
जंगी–वि. बहुत बडा. घमासान
जंजाळ–पु. बला २. कष्ट १. यातना २. साँसत २
जटा–स्त्री. जटा अुलझे हुअे बडे बडे बाल. वेदपठन की अेक रीति.
–मासी } स्त्री. बालछड. जटामाँसी.
–मावशी }
जड–वि. भारी. वजनदार. कठिन. मद.
–वाटणें–सकोच लगना. कठिन लगना
–जवाहीर } –न. धन, गहने आदि.
–जोखीम }
–बुडाचा–वि. धनी. प्रतिष्ठित.
–बुद्धि–वि. मूर्ख मदबुद्धि
–भारी–न. सकट १
–प्रस्थ–न. गहरा आसामी १
–पणा–पु भारीपण खुमारी २
जडणे–क्रि अ. हो जाना (प्रेम) जुड जाना.
जडविणे–क्रि स जटना जडाना.
जडाव–पु. जडाअी २.
जडावाचा दागिना–पु जडाअू गहना.
जडी–स्त्री. वर्षभर जीनेवाला रुअी का पौधा जड २
–बटटी–स्त्री जडी बूटी अन्यत्र प्रभावपूर्ण औषधि
जड्या–पु जडिया
जणू } अव्य. मानो
जणो }
जत–पु कददूदाना चप्पा कद्दूआ.
जतन–क्रि वि सुरक्षित
जताविण–क्रि. स जताना चेताना
जती–पु जैन साधु
जतुका–स्त्री. पपरी. पनडी पद्मावती.
जत्रा–स्त्री मेला १ (देवता के लिअे).
जत्री–स्त्री. सूची तालिका. सारणी
जन–पु. व्यक्ति. लोग समूह. जन
–ता–स्त्री. जनता प्रजा
– –जनार्दन–सर्व साधारण जनता
–पद–पु. प्रात प्रदेश. [बोली
– –भाषा–स्त्री. देसी भाषा. ठेठ
जनावर–न. जनावर १ चौपाया १ जतु १. प्राणि १ पशु १
जन्म–पु. जन्म. जनम अुत्पत्ति २ पैदाअिश २

–सावित्री–स्त्री. सदा सौभाग्यवती (आशिर्वाद). कभी न धोया वस्त्र (व्यंग).

जन्मतःच मरणें–अुगते ही जलना.

जप–पु. मंत्र की रट२. जप.

जपणूक–स्त्री. संरक्षण१. रक्षा.

जपणें–क्रि. अ. ध्यान रखना. सँभालना.

जप्त–वि. अटकाया हुआ (सरकारसे). जप्त.

जप्ती–स्त्री. कुर्की.

जबडा–पु. जबडा. कचीची२.

जबर
जबरा
जबरदस्त } वि. जोरावर. बहुत बडा (घर). अत्यंत. जोरदार. कठिन (काम). बहुत मोटा या लम्बा. मोटा (अक्षर, छंद मुद्र. छपाअी में)

जबरदस्तांचें खांद्यावर–जबरदस्त का ठेंगा सिरपर. जबरदस्त सबका जमाअी.

जबरदस्ती–स्त्री. अत्याचार१. अन्याय१. बलात्कार१. जुल्म१. आतंक१. जबरदस्ती.

जबरी चोरी–स्त्री. मार डालने का भय दिखाकर चोरी. डकैती.

–संभोग–पु. धोखे से या भय दिखाकर स्त्री की अिच्छा के विरुद्ध संभोग. बलात्कार. अत्याचार.

जबानी–स्त्री. सवाही. तथ्यकथन. विवरण.

जबाब–पु. अुत्तर. प्रत्युत्तर. जवाब. तथ्यकथन.

–दार–वि. अुत्तरदायी.

– –राज्यशासन पद्धति–जनतंत्र शासन. प्रजातंत्र राज्य.

जबाबदारी–स्त्री. अुत्तरदायित्व. दायित्व. फलभार.

जंबिया–पु. अेक कटार२. खंजर.

जंबुक–पु. सियार.

जंबू–पु. ब्राह्मण, जो अीसाअी बना हो.

जम–पु. प्रभाव. व्यवस्था२. पटरी२. (बैठना)

जमणें–क्रि. अ. जमा होना. अिकट्ठा होना. अगटना. जम जाना. जमना. पटरी बैठना (जमना). मेल खाना.

जमविणें–क्रि. अ. सहेजना. जोडना. ठीक करना. अिकट्ठा करना.

जमा–स्त्री. आय. गिनति.

–करणें–वटोरना. समाकलन१. जमा करना. समेटना.

जमाखर्च–पु. आयव्यय. लेखा.

जमात–स्त्री. जमाव. अेक ही प्रकार के लोगों का समूह.

जमाबंदी–स्त्री. आगम (महसूल) विभाग१. चकबंदी.

जमालगोटा–पु. जमालगोटा (रेचक).

जमाव–पु. संग्रह. भीड२. मेल.

जमीन–स्त्री. भूमि. खेती. जमीन. अुपजाअू भूमि. सीर. हराअी (जितनी अेक ही समय जोती जाय)

–अस्मान अेक होणें–मूसलाधार वर्षा होना.

–अस्मानाचे अतर–आकाश पाताल का अतर
–जुमला–पु भूसंपत्ति२.
–दास्त–वि. मटिया मेट
–महसूल–पु. आगम प्राप्ति२.
–मोजणी–स्त्री चकबदि.
जय–पु. विजय२. यश. जीत२.
–घोष } पु. जय के नारे. जयघोष.
–जयकार }
जयति–स्त्री. प्रभुके दशावतारो की वर्ष गाठ अवतारी पुरुष या अति महान् व्यक्ति के जन्मदिनपर अुत्सव
जर–पु. ज्वर. ज्वर के कारण होठो पर बनी झिल्ली कलावत्तू
–अव्य यदि जो अगर.
जरदा–पु तमाखू (खाने का)
–वि पीला
जरदालू–पु. जर्दालू खूबानी
जरब–स्त्री. धाक. छाप. डॉट.
जरा–स्त्री. बुढापा१ तोप
–क्रि वि थोडा किंचित् कुछ. जरा सा
जराजानें–थोडे समय के बाद
जर्रा–अव्य. यद्यपि
–काठी–गोटा किनारवाली
–पटका–स्वतत्र मराठो का राष्ट्रीय झण्डा.
जरूर–स्त्री आवश्यकता. जरूरत.
–क्रि वि. अवश्य. बिना चूके.
जरूरी–स्त्री. आवश्यकता
जर्जर } वि. बुढापे के कारण थका
जर्जरित } हुआ. पीडित.
–होणे–घुलना गलना
जलद–क्रि वि. शीघ्र. वेगसे. जल्द.
जलदी–स्त्री. त्वरा अुतावली. जल्दी.
जाल पिपळी–स्त्री. जलपीपर१. पनसीगी१ गगतिरिया१
–मोह–पु. जल महुआ.
जलवेतस–पु जलबेत.
जलसा–पु. गायन गोष्टी२ गानेकी महफिल२.
जलाल–वि. तीक्ष्ण. तीखा, अुग्र. पैना
जव–पु जौ सत्तू अगूठे की दूसरी पोर पर जौकी आकृति२. वेग.
जवखार–पु जवाखार
जवशी } स्त्री अतसी
जवस }
जवळ–अव्य पास निकट. नजदीक. समीप. करीब
–अुभा न करणे–पास फटकने न देना.
–करणे–अपना बना लेना.
–घेअून–प्यारसे दुलारकर
–जवळ–लगभग.
जवादी माजर–न. गधबिलाव१
जवान–पु नौजवान युवक तरुण.
जवानी–स्त्री तारुण्य१ यौवन१. तरुणाअी
जवाशी स्त्री } जवासा१ (वन-
जवासा पु. } स्पति). दुलाह१
जवाहिर–न. मणि२. रत्न१ गहना१.
जशाचा तसा–वि हूबहू. जैसे का वैसा. सकुशल.

जशास तसें–जैसे को वैसा.
जशी–वि. जैसी.
जसा–वि. जैसा. जिस तरह
–क्रि वि –जैसा ही.
–च्या तसा–जैसे था वैसा. अुसी-तरह.
जसें–वि जैसा अुदाहरण के लिअे.
–काहीं–क्रि. वि. मानो.
जस्त–न. जस्ता १ (धातु)
जस्ताचे फूल–न पुष्पाजन १. जस्ते का फूल.
जस्ती–वि. जस्तअी जस्ते का.
जहर–न. विष १. ज़हर १. अत्यंत कड़ुआ.
–मोहरा–पु. हरे रंग का अेक पत्थर. ज़हर मोहरा १.
जहरी–वि. विषैला.
जहागिरदार–पु जागीरदार. जमीदार
जहाज–न. आगनाव २. जहाज १. सिंधु नौका २.
जहाबाज–वि. पक्का छँटा हुआ.
जहाल–वि. गरम (विचार). अुग्र. तीक्ष्ण. तीखा. तीता.
जळ–न. पानी
–स्त्री. गलानेसे जला हुआ हिस्सा १.
जळका } वि. अधजला. अधभुना.
जळके }
जळजळ–स्त्री. } चरपराहट. जलन.
जळजळाट-पु } करक १ पीडा कष्ट १.
जळजळणें–क्रि. अ. करुआना. चरपराना. सिहाना.
जळजळीत–वि. अति अुष्ण. अुबलता हुआ. तीखा. साफ और निर्भीक.
जळण–न. ओधन १.
जळणें–क्रि. अ. जलना भडकना. अंगूलना तप्त होना दाह होना. बाद होना (ताश भे).
जळो } अव्य. जाय भाड में मरने दे.
जळ्ळे } छोड.
जळफळ–स्त्री. छटपटी. तडपना. जलन (क्रोध से) डाह १ दहल.
जळफळणे–क्रि. अ. खार खाना. कुढना दहलना हहरना. चकपकाना.
जळमट–न जाला १ (छप्परमें १ दीवार पर) मैल २.
जळीत–न. अग्निकाड १ ओधन १.
जळू–स्त्री. जोक. जलुका
जाअी–स्त्री. चमेली.
जाअू–स्त्री. जेठानी. देवरानी
जाग–स्त्री. जागृति. जागरण १. आहट २.
जागच्या जागी–क्रि वि. जहाँ खडा हो वहीं. बैठे बैठे. अुसी समय.
जागड–न. अनुमोदनार्थ वस्तु २. जाकड १. जागड १.
जागा–वि. जागृत. जाग्रत सजग. सतर्क. सावधान.
–स्त्री. जगह स्थान १. सीध २. मकान १ गुजाअिश २ सामर्थ्य २. अवकाश १. कतरी (कोल्हूपर बैठने की). पद १ आधार १.

–घेणें–रिक्तपूर्ती करना. पद को पहुँचना.
जागृत–वि. जागरित. सजग. जागरूक
जाघ–स्त्री. जाँघ
जाच–पु. कष्ट. यंत्रणा२ यातना२. पीडा. सताना.
जाजम–न. जाजम१. सतरंगी२.
जाज्वल्य–वि. तेजस्वी. प्रकाशमान. प्रखर.
जाड–वि. मोटा. मोटाझोटा भारी. दृढ. गंभीर.
जाडगा) वि. मोटा सा
जाडगेला) मोटा ताजा. स्थूल.
जाडा–वि बडा. प्रकाण्ड (पंडित). मोटा.
जाडी–स्त्री. मोटापन१. मुटाओ.
जाडे–प्रकरण– न. गहरा व्यक्ति.
जाड्य–न. अपच१. अजीर्ण१. जल्द पचन न होनेका गुण१. अज्ञान१.
जाणणें–क्रि. स. जानना. समझना. पहचानना. परिचित होना. स्मरण रखना.
जाणता–वि. जानकार सयाना. ज्ञानी. रसिक. बालिग.
जाणवणें–क्रि. अ-(के कारण) सहना पडना, भान कराना.
जाणीव–स्त्री. ज्ञान१. भान१. जान२. पहुँच२.
जाणून बुजून–क्रि. वि. जान बूझकर.
जाणें–क्रि. अ. जाना. गुम होना. बीत जाना. बिगड जाना. हो जाना. बाद होना बुझ जाना. चलना. सिधारना.
जाणो–अव्य. मानो.
जात–स्त्री जाति. ज्ञाति जात. ढग१ कुल१ अपनी हिम्मत२.
–गोत–न. जाति के सब लोग
–पात–स्त्री कुलीनता१ वश२ कुल१.
–भाओी–पु भाओीबद
–मुचलका–पु वैयक्तिक प्रतिभूति जात–मुचलका
जातीय–वि. साप्रदायिक
जाति बहिष्कृत करणे–ज्ञातबाहर करना. हुक्का पानी बंद करना.
जातीवर जाणे–जात दिखाना
जाते–न. चक्की घंटी.
जात्या–क्रि वि स्वभावसे.
जादा–वि. अधिक अलग
–अंक–पु. विशेष सस्करण.
जादू–स्त्री. जादू१. टोना१. अिन्द्रजाल१. मोहनी१. माया१.
–गार–पु. जादूगर. बाजीगर
–टोणा–पु. टोना टोटका अछर१.
जानवसा) पु. जनवासा. बारातियों के
जानोसा) ठहरनेका स्थान.
जानवे–न. जनेअू.
जानेवारी–पु जनवरी.
जाब–पु. अुत्तर. विवरण
जाबता–पु. नियम. अधिकार पत्र
जांब–पु. बिही. सफरी [फल.
जाबूळ–स्त्री. जामुन का पेड; अुसका
जांभओी–स्त्री. जँभाओी अुबासी
–देणें–जँभाना. अँगडाओी लेना

जाभळा–वि. गहरा नीला. जामुन के रग का.
जामदारखाना–पु सरकारी भडार.
जामीन–पु प्रतिभू जामिन.
जामीनकी–स्त्री. प्रतिभूति
जायपत्री–स्त्री. जावित्री.
जायफळ–न जायफल१.
जायबंदी–वि. घायल
जाया–स्त्री पत्नी स्त्री.
–क्रि वि. घायल लगडा. व्यर्थ. बेकार.
जा ये–स्त्री आवागमन. यातायात.
जा जा ये ये–धक्के खाना व्यर्थ का चक्कर काटना
जार–पु यार घरवसा. अुपपति सागर के किनारे का झाग. जरायु गर्भवेष्टण झिल्ली२
जारी–वि चालू. प्रचलित.
जालीम–वि तीक्ष्ण कडा गरम
जावअी } पु जमाअी दामाद
जावअी }
–शोध–ठीक हो अुसे गलत बनाने का सुधार- अनावश्यक सुधार
जावक–वि भेजे गये पत्रो का (लेखा)
जावळ–पु अडूले के बाल.
जावळा } वि. जुडवा
जावळा गाबळा }
जासवद } स्त्री अडहुल१ जपापुष्प१
जास्वद } गुडहर१.
जासूद–पु दूत. गोअिदा गुरगा. टहलुवा
जास्त } वि. अधिक. अति.
जास्ती }
जाहिर–वि प्रकट प्रसिद्ध
–नामा–पु. आज्ञापत्र. घोषणा
जाहिरात–स्त्री. विज्ञापन. प्रकट सूचना
जाळ–पु. आग२. ज्वाला२. बुखार. सताप. लपट२.
–पोळ–स्त्री अग्निकाण्ड१
जाळणे–क्रि स जलाना सुलगाना. चूल्हे में डालना. किसी तरह पालना (पेट)
जाळी–स्त्री जाली२. कुंज१ झरोखा१ झुरमुट१.
–चे कापड–न. मासनलेट१.
जाळे–न. खरिया२ जाल१. जाला१. फॅदा१
जिकडचा–वि जिस ओर का.
जिकडे–क्रि वि. जिस ओर.
–तिकडे–क्रि चारो ओर
जिकणे–क्रि स जीतना विजयी होना. मात करना.
–क्रि अ. बाजी मारना.
जिकीर–स्त्री. भुनभुन. माथापच्ची सकट
जिकीरीस येणे–हैरान हो जाना.
जिजी–स्त्री बडी बहन. दीदी
जिणें–न जीवन१ प्राण१. जीना१.
जितका–वि. जितना
जितक्यास तितके–काम से काम. आवश्यकताभर
जितपत–वि. जहाँतक. जितना.
जितियाण–न. करु१.

जिथें–क्रि. वि. जहाँ
–त्थि–जब-देखो तब
जिनगर–पु जीनसाज
जिना–पु. सीढी२. जीना१ सोपान१
जिन्नस–पु वस्तु२. चीज२ पदार्थ२. गहना१.
जिभली–स्त्री. जीभ.
जिभेचा पट्टा–पु. बकबक२.
जिभेवर असणें–कठस्थ होना
जिभेला हाड नसणें–कतरनीसी जीभ चलना जीभ मे हड्डी न होना.
जिरणे–क्रि अ. सनना. सुखाना. बैठ जाना (गर्भिणी का पेट). भिदना. टूट जाना (घमण्ड) पचना. समाना
जिरविणें–क्रि स. मोखना पचा जना. निकालना (मस्ती). मजा चखाना.
जिराऔत–वि. बरसात के पानी से फसल देनेवाली (भूमि).
जिरे } न. जीरा१
जिरी }
जिलबी–स्त्री. जलेबी.
जिल्हा–पु जिला विभाग (प्रात का).
जिवत–वि जीवित.
जिवती–स्त्री छठी को जिसकी पूजा होती है वह देवी; जिस की अेक छोटी प्रतिमा बनाकर बच्चेके गले मे बाँधते है ।
जिवलग–वि प्यारा प्रिय अत्यत प्रिय (व्यक्ति)
जिवाचा कलिजा–जी जानसे प्यारा
–धडा करणें–हिम्मत करना.
जिवाचे रान करणें– जी तोडकर काम करना.
जिवात जीव येणे–जी मे जी आना
जिवानिशी जाणे–जान गँवाना.
जिवापलीकडे जपणे–छातीमे लगाकर रखना
जिवापाड–वि जान लडाकर.
जिवाभावाचा–वि. अति प्यारा.
जिवाला खाणे–जी मे चुभना. खटकना.
जिवावर अुठणे–जान का गाहक बनना.
–अुडया मारणे–(किसी के) अड्डेपर चहकना
–अुदार होणे–जान हथेलीपर लेना.
–येणे–हिम्मत न होना.
–बेतणे–जी के लाले पडना.
जिवास जीव देणे–गाढे समय का साथी होना
जिवे मारणे–मार डालना.
जिव्हारी–क्रि वि. हृदयपर. कलेजे मे
जिव्हाळा–पु. आत्मा. गात्र लगन२ मर्म आकर्षण चाव
जिव्हाळी–स्त्री. शरीर के नाजुक भाग का छिलना.
जिज्ञासा–स्त्री जानने की अुमग.
जीर्ण–वि. पुराना. कमजोर
जीर्णोद्धार–पु पुनर्रचना जीर्णोद्धार.
जीन–न. खुगीर जीन
जीभ–स्त्री. जीभ जिव्हा रसना.
–काढणे–छीलकर नुकीला बनाना खाने के लालच से जीभ निकालना
–चावणे–भय से जीभ चबाना.

–चुरुचुरु चालणे– जीभ करना
–जड असणे–स्पष्ट अुच्चारण न होना. कठस्थ न होना.
–मोकळी सोडणे } जीभ चलाना
–सैल सोडणे }
–लाब करून बोलणे–जबान मे लगाम न होना
–वळवळणे–गालियाँ देना जबान टूटना (बच्चे की).
–विटाळणे–झूठ बोलना. अशिष्ट बात कहना. निंदा करना.
जीव–पु प्राण प्राणी. कीडा दम (काम से) जानर अंतःकरण. जी
–अर्धा होणे–बहुत परिश्रम होना.
–की प्राण करणे–छाती तले रखना
–खाणे–सिर खाना
–खाली पडणे–जी ठंडा होना.
–गोळा होणे–जी घबराना.
–घेअून पळणे–जी छोड कर भागना. सिरपर पाँव रखना.
–टाकणे–(पर) जान देना.
–टांगणे–जी टंगा रहना. खटका लगा रहना
–तुटणे–जी तडपना.
–थोडा थोडा होणे–जी मलमलाना
–देणे–आत्महत्या करना.
–पोळणे–दुःखसे जी नाजुक बनना.
–भांड्यात पडणे– जी ठंडा होना.
–मेटाला येणे–बहुत थक जाना.
–मुठीत धरणे–मन मारना. लहू के घूंट पी कर रहना.
–लावणे–जी लगाना.

जीवदान देणें–छोड देना. जान बख्शना बचाना.
जीवश्च कंठश्च–वि. गाढी (मित्रता)
जीवंत–वि. जीवित.
जीवन–न. जीवन १. हस्ती २. जीने का प्रमुख साधन. पानी १.
–कलह–पु. जीवन संघर्ष.
जीविका–स्त्री आजीविका.
जीवित–न. जीवन १
जुअी–स्त्री. जूही.
जुग–न. अेक ही घरमें होनेवाली. दो गोटियाँ २ (चौपड में).
जुगार–पु. जुआ.
जुजबी–वि अस्थायी. सामान्य. थोडा कुछ. मामूली.
जुडगा–पु } गुच्छा पुलिंदा. पूला.
जुडगे –न. } गड्ड. मुठ्ठा.
जुडी–स्त्री गड्डी. जुड्डी. सरकारी नौकरो को दान की हुअी भूमि तथा अुसका लगान १.
जुना } –वि. पुराना प्राचीन बरता
जुने } हुआ.
–खोड आहे ते–पुराने चावल है!
–पाना }
–पाने } वि. जीर्ण. घिसा हुआ.
–पुराणा } फटा टूटा.
–पुराणे }
जुनाट–वि बहुत पुराना.
जुनेर–न पुराना या योंही लपेटा वस्त्र (स्त्रियो का).
जुपणे–क्रि.स. जोतना. जोडना. अठवना. अुपयुक्त बनाना. जमना. ठनना (झगडा).

जुलाब–पु रेचक जुलाब. रेच. दस्त
जुलूम–पु अन्याय अत्याचार. सताना तग करना. जबरदस्ती
जुलूमाचा रामराम–झख मारकर झुकना
जुळणी–स्त्री आपसी योग १. मेल १. रचना रचाओ (छापाखाने मे).
जुळणे–क्रि. अ. जुडना. जोडा जाना. लगाना (कागज़ आदि). मेल खाना.
जुळविणे–क्रि स. जोडना.
जुळवा जुळव–स्त्री. प्रबध १. ठीक तरह मे सजाना
जुळारी–पु. जुडारी (टक, मुद्र जोडनेवाला). कपॉजिटर.
जुळे–न जुडवा १ (बालक). जोडी १. मैथुन २ (सॉपका).
जू–न. कधावर १. जुआँ १.
जूट–स्त्री. गुट्ट १. संगठना. मित्रता २. समूह १. अेका १.
जून–वि जूनी. बासी. दृढ. परिपक्व. कडा
जे–सर्व. जो.
जेथे–क्रि. वि जहाँ.
जेपाळ –बीज } पु. जयपाल. जमालगोटा.
जेमतेम–क्रि वि. किसीतरह जैसेतैसे.
जेरी–स्त्री. हैरानी. परेशानी.
जेवढा–वि जितना. जो भी.
जेवण–न. भोजन १. खाना १.
–खाण–न. भोजनादि सब काम.
जेवणावळ–स्त्री. भोज १. भोजन का खर्च १ (भोजनालय में).
जेवणे–क्रि. अ जीमना. खाना. भोजन करना
जेवू घालणे–खिलाना. चभाना.
जेव्हढा–दे जेवढा
जेव्हां–क्रि वि जब. जिस समय.
–कधी–जब कभी.
–तेव्हा–जब देखो तब.
जेष्ठीमध–पु मुलेठी २. जेठीमधु.
जो–सर्व. जो
–अुठला तो –पहावा तो } हर अेक. जो भी देखो.
जो–अव्य–जैसे ही
जो जो–अव्य जितना. ज्यो, ज्यो.
जो पर्यत–क्रि वि. जबतक
जोकमारी–स्त्री अिधनी
जोखणे–क्रि स. तौलना. परीक्षा. करना. जोखना जाँचना.
जोखम–स्त्री दायित्व १ भार १. बोझ १. जोखिम
जोगडा–पु बावा जोगडा.
जोगवा–पु भवानी के नामपर पाच घर माँगी भीख २.
जो जो–अव्य लोरी का प्रारभ.
–करणें–सो जाना (बच्चे का)
जोड–पु जोडी २ ताग. दस्ता जोडा. सद. जोड. सधि २. खाम १
–स्त्री निधि. सग्रह १. जोडी.
–नसणे–सानी न रखना.
–नळी–स्त्री दुनाली.
–गोळी–स्त्री. जोडी.
जोडणी–स्त्री. जोडने की क्रिया
जोडणें–क्रि. स. जोडना. जुटाना. सचना गाँठना. जोतना. साटना. मिलाना.

जोडपें–न. दपती१. युग्म१.
जोडा–पु. जोडी२. दपती. जोडा. जूता. पनही२. चमरौधा१
–मारणे–मुँह की खिलाना.
जोडाजोडी–स्त्री जूती अुछाल१. झगडा१.
जोडाक्षर–न सयुक्ताक्षर१.
जोडी–स्त्री. जोडी. जोड१. सपत्ति.
–दार–पु. साथी
जोत–न. जोत२(बैल के गलेकी रस्सी). जोताअी२.
जोते–न. चबूतरा१. जोत२.
जोधळा–पु. जुआर२. ज्वार२. जुधरी२. पोतरी२.
जोपर्यंत } –क्रि. वि. जबतक.
जोवर }
जोपासना–स्त्री. पालन-पोषण. ध्यानसे सम्हालना.
जोम–पु. जोश. अुत्साह. बल. बढने की शक्ति२. दृढता२. यौवन१.
ज़ोर–पु. बल. शक्ति२ सामर्थ्य२ जोर. भार. डण्ड(पेलना). प्रेरणा२. वेग. तूल(देना) घमंड१.
–करणे–बल लगाना. हुमकना.
–देणें–तूल देना. भार देना.
–कस–वि जोरदार. बलवान बलकट
जोरात येणें–जोश मे आना. करखना.
जोराने मारणे–गचना. कसकर जमाना.
–लागणे–कचकचाना.
जोरा–पु. अधिकार. जबरदस्ती२
जोरावणें–क्रि अ. दृढ बनना मातना. अुन्मत्त होना. बढ जाना (गति).
जोस–पु. जोश. जोर. आवेश
जोशी–पु. ज्योतिषी. ग्रामजोशी
जोहार–पु. जुहार. अभिवादन. जौहार.
ज्या अर्थी–क्रि. वि. क्यो कि चूकि.
ज्याचा तो–स्वय जो स्वतत्र
ज्याचा त्याला– } अपनी अपनी
ज्याचे ,, }
ज्याचे नाव ते–बहुत बढिया.
ज्येष्ठ–पु. जेठ(महीना) –वि. बडा. श्रेष्ठ
–मध–पु. मुलेठी२.
ज्योति–स्त्री. लौ२. तेज१.
ज्योत्स्ना–स्त्री. चाँदनी ज्योत्स्ना कौमुदी. जुन्हाअी
ज्वर–पु. ज्वर. बुखार.
ज्वाला–स्त्री. ज्वाला. लौ. लपट
–ग्राही–वि. भडकनेवाला.
–मुखी–पु. ज्वालामुखी पहाड

झ

झक–स्त्री. सनक. मछली. बुरा काम.
–मारणे–झख मारना
झकणे–क्रि. अ. विस्मित होना. मोहित होना.
झकत–क्रि. वि. झख मारकर चुपचाप.
झकपक–स्त्री, चटक मटक. तडक भडक.

–वि. साफ सुथरा. टीपटाप. चमकदार

झकमक–स्त्री. झगडा १. कहासुनी झकझक.

झकार–पु झंकार. छुम छुम ध्वनि २.

झकास–वि सुंदर. बढ़िया डौलदार.

झक्कू–पु दांव (गिल्ली डण्डे में गिनती से अंक). झझट.

झगडणें–क्रि. अ. झगडना. गहरना.

झगडा–पु झगडा. टटा. बखेडा. लडाई २. चख हुडदगा किचकिच २.

झगडाळू–वि झगडालू.

झगमगणे–क्रि अ. जगमगाना

झगरे–न. अलाव १.

झगा–पु झगा झंगुला. चोला

झटकन–क्रि- वि. चट. झट

झटकणें–क्रि. अ. चट से दूर होना कतराना. लगाना. झटकाना झटका मारना. फटकारना.

झटका–पु. झटका. धक्का. झोका. झकोरा. सनक २. आवेग. आघात.

झटके येणे–अकडबाजी २.

झटक्या सरशी–झटके के साथ.

झटणे–क्रि. अ. बहुत कष्ट अुठाना अुठा न रखना. प्राणपन से चेष्टा करना. भिडना.

झटपट–स्त्री. त्वरा. जल्दी. फुर्ती. –क्रि. वि. झट. चटपट. फुर्तीसे.

झटापट–स्त्री. हाथापायी. झगडा १.

झड–स्त्री. झडी (बारिशों की). छलॉग.

झडकरी–क्रि. वि. जल्द. चटपट.

झडणे–क्रि. अ. अुड जाना. दुबराना. टूट पडना बज अुठना. छनछनाना. तॉता लगना झडी लगना.

झडती–स्त्री तलाशी पूरी सूची. चुकता हिसाब १.

झडप–स्त्री झपट झपट्टा १ आक्रमण १. किवाड १ आड २.

झडपणे–न. हवा करने का साधन. (अगीठी के लिअे). बेना १.

झडी–दे. झड.

झणका–पु. तीव्र वेदना (डंख से) २. झुनझुनी २. आवेग झनझनाहट २.

झणकारा–पु. झपट्टा. झटका. झनझनाहट २.

झणझणणे–क्रि. अ. झुनझुनाना. चरपराना.

झणझणीत–वि. चरपरा. तीता, मसालेदार.

झणत्कार–पु. झनझन ध्वनि २. झन्नाहट २.

झणाणा–क्रि. वि. खनखन. झन्न.

झपझप } क्रि. वि- फुर्ती से. तेजी से
झपाझप } झपाके से.

झपाटणे–क्रि स वेगसे पूरा करना. चढना (भूत).

झपाटा–पु. वेग. जोर. दौरा. छपाका (पानी मे).

झबले–न. झगला १ झंगुला १.

झब्बू–पु. घमण्डी व्यक्ति. ताश का अेक खेल. [गिनाना.

–बनणे–खून लगाकर शहीदों में

झरकन–क्रि. वि. चटसे. झट.

झरझर–क्रि. वि. फुर्तीसे. चटकसे.

झरणे–क्रि. अ. झरना. चूना. टपकना. दुबराना.
झरस–पु. जिम.
झरा–पु. सोता. झरना
झरोका–पु. झरोखा गोखा. गोख.
झळ–स्त्री. लू झल आँच. तपन. धातु के तपाने से होने वाली कमी
–लागणे–आँच आना.
झळकणें–क्रि. अ. चमकना. प्रकट होना. झलझलाना झलमलाना चमचमाना.
झळझळीत–वि. झलमला चमकदार प्रत्यक्ष रूपसे.
झाऊ–पु. वडी हाऊबेर२.
झाक–स्त्री. चमक. झलक. दमक.
झाकण }न. ढक्कन१ ढकना१
झाकण }आच्छादन१.
झाकणें–क्रि. स. ढँकना. ढाँकना. छिपाना. गोपना.
झाकली मूठ सवा लाखाची–भरी मुठठी सवा लाख.
झाकलें माणीक–न. गुदडी के लाल
झाज }स्त्री. झाँझ. झलरी
झांजरी }
झा झा–अव्य. बैल को वेगसे चलाने की ध्वनि
झाड–न. पेड१ वृक्ष१ गाछ१ पौधा१. झाडफानूस१. आतष-बाजी का अनार१. वंशवृक्ष१.
–झाडोरा–पु. झाड झखाड.
–पाला–पु. वनस्पति२.
झाडण–स्त्री. बुहारी. झाडन१. झाडफूंक.
झाडणे–क्रि. अ. झाडना. बहारना. झटकना. अलगाना. फटकारना. चलाना (बंदूक) झाडफूँक करना.
झाड लोट–स्त्री }साफसफाअी
झाड सारवण–न. }झाडबुहार
झाडा–पु तलाशी२. लेखा. सफाअी२. शौच रेच. निपटारा झाडफूंक२.
झाडाचा पाला (कोण्या)–किस चिडियाका नाम किस पेड की पत्ती. किस गिनतीमे.
झाडी–स्त्री. झाडी पेडो का समूह.
झाडू–पु झाडू. बुहारी२
झाप–स्त्री झपट्टा१ (पछी का). छपाका१ पेग. झप
झापड–स्त्री. ग्लानि. तंद्री अुधाअी. सुस्ती मोह१ अधेरी.
झापा–पु. बाँस का बनाया फाटक. झाँप२.
झारा–पु कलछा झाँझा. खर्ज का पीतल का तार
झारी–स्त्री. परअी (मिट्टी की). टोंटीदार पात्र१ झारी सराव१.
झारेकरी–पु अेक जाति (सुनार से राख खरीदकर अुससे सोने के कण चुननेवाली)
झाल–स्त्री अेक छबडा (जिस मे आटे के दिअे१, कच्चा पापड, मीठी रोटी आदि रखकर बारात के लौटते समय वर की माता को दान दिया जाता है).
झालर–स्त्री. झालर. चौडी किनारी या गोट. जूसी छानने की छलनी. घडियाल. ढोल१.

झाळणें–क्रि. स. झालना.
झिगझिग–स्त्री. किचकिच. कचपच. जगमगाहट.
झिगणें–क्रि. अ. मस्ती चढना. लडखडाना (नशेमें).
झिगा–पु. झीगा (छोटी मछली)
झिजणें–क्रि अ. घिसना. सूखना. झुरना. गलना.
झिजविणें–क्रि स खपाना लगाना घिसाना
झिझरूट–न. छिरछिटा१. झिझिरिटा१.
झिडकारणें–क्रि अ. दुतकारना. धिक्कारना. झिडकना घुडकना.
झिणझिणी–स्त्री. झुनझुनी चुनचुनी
झिपरी–स्त्री. बिखरे बाल१. लट घामड, सिलबिल स्त्री.
झिंवड–स्त्री. झडी. भीड.
झिमझिम–क्रि. वि. रिमझिम.
झिम्मा–पु. लडकियों का तालसे पंजे पर पजा मारने का खेल
झिरझिरीत–वि झिरझिरा
झिरपणें–क्रि. अ. चूना. टपकना
झिरा–पु सोता. झरना.
झिलअी–स्त्री. ओप१. चमक
झिळमिळी–स्त्री. झिलमिला१ चमकदार कलाबत्तू की अँचरियो. झुलनी. जाला१ (पुराने घरमें).
झीज–स्त्री. हानि. घीसा१ कमी२. त्याग१.
–सोसणें–सहना. कष्ट झेलना (अपनी अिच्छा से)
झीट–स्त्री. मूर्च्छा ग्लानि चक्कर१
झुकणें–क्रि. अ. नवना. झुकना. अेक ओर झुकना चले जाना.
झुकत झुकत–अपनी मौजमें (चलना). धीरे धीरे
झुकाडी–स्त्री चकमा१. झाँसा१
झुगारणें–क्रि म फेक देना अुठा फेकना
झुज–स्त्री भिडना. लडाअी मुठभेड. जूझ१
झुजणें–क्रि. अ. जूझना लडना
झुजुमुजु–न. झुटपुटा१
झुड–स्त्री. झुण्ड१. समूह१
झुडुप–न पौधा१. झखाड१
झुणका–न बेसन की कढी२
झुवका } पु गुच्छा झब्बा लोलक
झुमका } झुमका.
झुबड–स्त्री. भीड
झुबर–न. झाडफानूस१
झुरका–पु. कश. खिचाव सूटा
झुरणी–स्त्री. जलन कुढन (विछोह के कारण) रट
झुरणें–क्रि. अ. घुलना घुल कर काँटा होना कुढना
झुरविणें–क्रि म रिझाना. प्रसन्न करना.
झुरळ–न. झीगुर१
झुलणें–क्रि. अ. झूमना धीरे धीरे, मजे में चलना झूलना.
झुलविणें–क्रि. अ. छकाना वाहने से टालना हलरावना
झुळझुळ–क्रि वि. कलकल
झुळझुळीत–वि. चमकदार झिलमिल. सुदर स्वच्छ

झुळुक–स्त्री लहर. झोका (हलका).
झूल–स्त्री. झूल. गजगाह १ (हाथी की झूल).
झेगट–न झमेला कठिन काम १. रखेली २. अेक बाजा १
झेंडा–पु झण्डा ध्वज
–नाचविणे–अपना राग अलापना.
–रोवणे–झण्डा गाडना
झेड्–पु गेंदा झेडू.
झेप–स्त्री. झंप १. झपट्टा १. छपाका. पहुँच २.
झेलणे–क्रि. स. लोकना. हाँ में हाँ मिलाना
झेला–पु. गुच्छा (फूलोंका). लग्गा (फल अुतारने का).
झोक } पु. डौल अकड २. नखरा.
झोंक } नोकझोंक. ठाठ. रुख. झोका (खाना). मोड २.
–दार–वि. ठाठदार. झोकदार.
झोकणे–क्रि अ. झुकना नशा करना. मारना (गप).
झोका } पु झूला. दोला. हिंदोल.
झोका } झटका. चक्कर हिलोर.
झोकाडी–स्त्री. झोका (खाना). धोखा.
झोटिंग पाच्छाओी–स्त्री. तानाशाही.
झोड–स्त्री मार
–अुठविणे–रगेदना. आलोचना की झडी लगाना.
झोंड–पु गुण्डा. निर्लज्ज व्यक्ति.
झोडणे–क्रि. स पीटना ठोकना. झाडना (वक्तृता) हडपना.
झोडपणे–क्रि स. पीटना कचूमर निकालना.
झोत–पु. जोरदार धारा २ बहाव. झोका. ज्योति २.
झोंप } स्त्री. नींद. अूँघ.
झोप }
झोपडी–स्त्री झोपडा १. झोपडी. कुटिया. मडैया.
झोपणें } क्रि अ सोना. अूँघना.
झोपी जाणें } सो जाना.
झोंपमोड–स्त्री. निद्राभंग.
झोपा–पु. झोंका. फाटक.
झोपाळा–पु. झूला. हिंदोला. हालरा.
झोपाळू–वि. अुनींदा निद्रालु.
झोंबणे–क्रि. अ. चुभना. लगना (बात). काटना डसना. चर-चराना गले लगाना. अुलझना.
झोंबी–स्त्री. जूझ. कुश्ती. भिडन्त.
झोऱ्या–पु. सफद दरी २.
झोळ–पु. झोल. अंचल. झोंका.
झोळणा–पु. बटुआ. जहाजपर जानवरों को चढाने का छीका.
झोळी–स्त्री. झोली. थैली. खरिया.
–घेणें–भीख माँगना.

ट

टक–स्त्री. टक. स्थिरदृष्टि. ताक. अेकाग्र अवलोकन १. सीने की अेक रीति.
–लावणें–ताकना. अलोकना. घूरना.
टंक–पु. मुद्र. छापने का सीसे का अक्षर

–यंत्र–न. –लेखक–पु. } मुद्रलिख. टाअिपराअिटर.

टकमक–क्रि वि. टुकुर टुकुर. अकटक

टकल्या–वि. गंजा. चंदला. खल्वाट.

टंकसाळ–स्त्री टकसाल.

टकळी–स्त्री. बकबक चरबा (मुंहका). भुनभुन. तकली.

टका–पु. अेक पुराना सिक्का. टका (महाराष्ट्रमे अेक आनेसे पांच आने का मूल्य था).

टकारी–पु. सिलावट (पत्थर का काम करने वाला जाति का व्यक्ति) सगतराश.

टकुरे–न माथा१. मुंह१ (चिलमका).

टक्कर–स्त्री. सामना१ टक्कर. रगड. मुठभेड. अभेरा१.

टक्कल–न. गंज१. गंजापन१.

टक्के टोणपे–पु थपेडे (परिस्थिति की)

टंगळ मगळ–स्त्री. टालमटूल. टालटूल बहानेबाजी.

टचकन्–क्रि वि झट से. ठस से.

टचका–पु. धक्का. लकडी का अेक खिलौना.

टचटचीत–वि. कठिन. करडा. फूला हुआ (पेट).

टंचाअी–स्त्री. महँगी. न्यूनता. कमी.

टणक–वि. कठिन. ठोस. कडा. तगडा. दृढ. नीरोग. गंभीर.

टप–पु अुछाल (गेदकी). टपरा. ओहार (गाडीका). सिरकी२. कुथ१.

टपकणें–क्रि. अ. चूना. टपकना.

टपका–पु टप से पडनेवाली पानी की बूंद२. आरोप. तैयार पान (खानेका).

टपटप–क्रि वि झटझट. लगातार. (घोडेके चलनेकी आवाज).

टपणे–क्रि. अि ताकमे रहना. घातमे रहना.

टपाटप–क्रि वि. टपकर. टपाटप.

टपाल–न डाक२. चिठ्ठी पत्री२ –हशील–न. डाक व्यय१.

टपोरा–वि. बडा वडा.

टप्पा–पु पडाव अडान मजिल२. फैलाव. निशाने की सीमा. कक्षा२. अुछाल (गेद की) टप्पा.

टमाटा–पु. टमाटर

टर–स्त्री. अुपहास१. खिल्ली. हँसी. निंदा.

टरकणे–क्रि. अ. दरकना. अरकना. डरना खिसकना. टरकना.

टरकाकडी–स्त्री. चिचोडा१. चचुलाअी२. चीना ककडी२. ककोडा१. खेखसा१.

टरकाविणे–क्रि. स फाड देना (टर्र आवाज के साथ). धमकाना.

टरघाणा–स्त्री. रेंचकुवा१ (बच्चों का खेल).

टरफल–न छिलका बकला.

टरबूज–न हिंदवाना१. तरबूज१ मतीरा१. कलिंदा१.

टरांव टराव–क्रि वि टर (मेढककी).

टल्ला–पु. चक्कर फेरा. धक्का.

टंवका–पु. अूपर का छोटा टुकडा.

टवकारणे–क्रि- अ. घूरना. कान खडे होना.
टवटवणे–क्रि अ. पनपना. गहगहाना. लहलहाना. हरा भरा होना. हरियाना.
टवटवीत–वि. हराभरा. लहलहाता हुआ. प्रफुल्लित.
टवळी–स्त्री. नारियल के करोट का टुकडा. झलमले में बत्ती रखने को बाटी. मत्था १. अेक गाली (रांडके अर्थ में).
–अमावास्या–स्त्री असाढ अमावस. दीपपूजा का दिन
टवाळ } वि. आवारा. नटखट.
टवाळखोर } टिगलबाज. चटोरा.
टवाळी–स्त्री. निंदा (व्यर्थ). हँसी. दुष्ट भाव से दोष निकालना.
टहाळ } –पु टहनी २. होरहा. बूट.
टहाळा }
टळटळीत–क्रि वि. सअी (साँझ). चिलचिलाती (धूप). ठीक (दोपहर).
टळणें–क्रि. अ. टलना. हटना मुडना हूटना. पीठ फेरना. टरकना.
टाक–पु. नौ या चार माशे की तौल २. टाँक (लेखनी). वीर पुरखाओं के स्मरणमे बनाया सोने या चाँदी का ठप्पा,
टांकणखार–पु. सोहागा.
टाकणें–क्रि. स. डालना. फेंकना. छोड देना. तजना. बिछाना (फर्श) सौपना. चलाना (हाथ). जाना (खा).
–टाकणें–दिखावटी आदर से कहना. बेगार टालना.
टाकून बोलणें–भलाबुरा कहना. कोसना. अुलहने देना. गाल बजाना.
टाकणे–क्रि स. टाँकी चलाना.
टाकलेली–वि. परित्यक्ता. पतीसे निकाली हुअी.
टाकसाळ–स्त्री टकसाल.
टाकळा–पु. चकबड. चकौद. पवार पमाड
टाकळी–स्त्री. छोटी अरनी.
टाका–पु टाँका. सिलाओ २.
टाके ढिले होणें अंग अंग ढीले होना.
टाकाअू–वि. रद्दी. बेकार.
टाकी–स्त्री. टंकी. हौज १. नाँद. टाँकी
टाकें–न. तलया १. हौज १.
टाग–स्त्री. टाँग. अेक टाँग का अंतर.
–मारणें–झाँसा देना. धोखा देना.
टांगे खालून जाणें–हार मानना.
टागणें–क्रि. स टाँगना. लटकाना.
टांगा–पु. टांगा (घोडेका).
टाच } स्त्री. अेडी. अेड. कुर्की.
टांच }
टांच घांसणें–हाथ पाँव फैलाना.
टाचण–न. टिप्पण १. आलोक १. टिप्पण का कागज़.
टांचणी–स्त्री टाँचनी. आलपीन खूँटी. सूअी.
टाचणें–क्रि. स. टाँकना. टिप्पण करना.
टाप–स्त्री. टाप. घोडे का सुम.
–आपटणें–खूँदना.

टापटीप–स्त्री. टीपटाप. सजावट.
टापू–पु. टापू. अतरीप. डण्ठल.
टामटूम–स्त्री. टीमटाम १ ठाठबाट १.
टारगट]वि चटोरा. नटखट.
टारगा]अधमी. पाजी.
टाहाळा–पु टहनी २. बूट १.
टाहो–पु. आक्रोश. बालक का पहले पहल रोना.
टाळ–पु झांझरी (फूल की). टाली २.
–कुट्या–बगुला भगत.
टाळके–न. सिर १ मत्था १.
–शेकणें–मरम्मत करना.
टाळणे–क्रि. स टाल देना टालना
टाळा–पु. तालु- ताला. छुट्टी २.
टाळ–स्त्री. टालमटूल आगा पीछा. हीलाहवाला १. आनाकानी.
टाळी–स्त्री. ताली. लौ.
टाळू–स्त्री. तालु १. मस्तक का मध्य भाग. चदिया १.
–भरणें–बालक के तालु मे तेल मलना. [नीच.
–वरचें लोणी खाणारा–कंजूस तथा
–वर हात फिरविणें–धोखे से सर्वनाश करना.
टाळें–न ताला. जूतेका तल. ऊपर का जबडा.
टिकणे–क्रि. अ. रहना. बना रहना.
टिकली–स्त्री टिकुली तिलक १. बिदी कचपची. बाटी. टिक्कड १.
टिकविणें–क्रि. स. सँभालना. रक्षा करना बनाये रखना. झट रख देना (पैसे)
टिकाऊ–वि. टिकाऊ. चलाऊ. दृढ स्थायी.
टिकाव–पु. कुदाल. टिकाव ठहराव. गुजारा.
टिकोजी]पु. बाजीराव (व्यग).
टिकोबा]अकेला जीव.
टिक्की–स्त्री. पूछ. सुविधा.
–लावणे–खाने का प्रबंध कर लेना.
टिगल–स्त्री. छोटी कीली (चमार की) हँसी. खिल्ली. व्यग १.
टिचकी–स्त्री. टकोर १.
टिचणे–क्रि. स. निशाना लगाना (गोली या कौडी से). दरकना. फटना (बगडी)
टिटवी–स्त्री. टिटिहरी. शखिनी (औषधि).
टिपका–पु. बुद २. चिन्ह. दाग. बिंदी २. टिपका.
टिपण–न. टिप्पण १. जन्मकुंडली २. सूची २ छलाँग २.
टिपणी–स्त्री. टिप्पण १. तालिका २.
टिपणे–क्रि. स. लिखना. टिप्पण करना. सोखना. धीरेसे पोंछना. चुगना. निशाना लगाना. छूना (खेल मे). सीना.
टिपकागद–पु. सोख्ता. स्याहीसोख. सुखवन.
टिपरी–स्त्री. पासेर (माप से). चाचर १ पाओ २. डण्डो.
टिपूस–न. बुंदकी २. आँसू १. कण १
टिब–न बिंदी २ (अक्षर पर). शून्य १. (गणित मे). अनुनासिक का चिन्ह.

टिबकणें–क्रि. अ. टपकना. चूना.
टिमकी–स्त्री. डफली.
–वाजविणें–प्रशसा के पुल बाँधना
टिरी–स्त्री. चूतड १. कूल्हा १.
–पिटणे }आनद से बौखलाना.
–बडविणें }
टिल्लू–वि टुअियाँ नाटा.
टिवल्या बाव्हल्या–स्त्री. आवारगी. नखरा १.
टिळा–पु तिलक सुहागा टीका.
–टोपो करणे–आडबर रचना
टीक–स्त्री गले का गहना टीक. चदक (नथनी मे).
टीका–स्त्री व्याख्या स्पष्टीकरण १. आलोचना.
–कार–पु आलोचक.
टीच–स्त्री. वालिश्त बित्ता १.
टीप–स्त्री टिप्पणी तार स्वर १. बत्तिया (सीने में). टिप्पण १. देयक (बिल)
टीपकागद–पु सुखावन.
टीर–स्त्री चूतड १.
टुकटुकी–स्त्री. प्रफुल्लता. चमक. झलक
टुणकन–क्रि. वि. फटसे (छलाँग).
टुमणे–न. भुनभुन २. झमेला १. तकाजा.
टुमदार–वि रम्य सुदर. शानदार.
टुरटुर–स्त्री चवचव टरॉव टरॉव.
टूम–स्त्री. ढग १. डौल १. कौशुक १. कल्पना. युक्ति.
टेकडी–स्त्री. टीला १. टेकरा १. पहाडी २.
टेकण–न. टेअुकी २. टेकना १. टेक २. सहारा १. अुचकन १.
टेकणे–क्रि. स. सहारा लेना. टेकाना. कुछ सुस्ताना. होना.
टेकून बसणे–क्रि. अ. अुठंगना ओठगना.
टेकाड–न. टीला १. ढेर १. करारा १
टेका }पु. अुचकन. आड २. चाँड २.
टेकू– }
डाँट २. यूनी २. अडाना १. टेक आधार. आश्रय.
टेकूळ–न सूजन २. गुमडा १. गुमटा १
टेकू–पु सोनापाठा. अरलू. टेंटू.
टेपर–न. दोष.
टेबल–न. पटल १. मेज २.
टेभा–पु शेखा २ मशाल २.
–मिरविणे–शेखी बघारना.
टेभुरणी }स्त्री. तेंदू.
टेभुरणी }
टेहळणी–स्त्री. टोह खोज.
टेहळणे–क्रि. अ. टोह लगाना. सुराग लेना.
टेहळया–पु. गुप्तचर. पहरेदार. खुफिया.
टोक–स्त्री. नोक. अनी. छोर १ खूँट १. अकुर १ आरी २.
टोकणे–क्रि. स. टोकना. पूछताछ करना.
टोंकदार–वि. नुकीला. पैना. नोकदार. तीक्ष्ण.
टोकर–पु. लम्बा तथा मोटा बाँस.

टोचणी }स्त्री. टीस. कसक. तगादा १.
टोचणी }हूल. साल.
टोचणे }क्रि अ. स. चुभना. चुभाना.
टोचणे }कोचना. कचोना. धँसाना. अखरना. खुबना. घोपना. खटकना. गडाना. टोचना.
टोंचून बोलणे–कटती कहना कासना. ताने मारना. अुलहने देना.
टोणगा–पु. भैसा पाडा.
टोप–पु बटलोभी २. बनावटी बालो का टोप (नाटक मे).
टोपण–न. बरमा १. ढवकन १. आवरण १.
–नाव–न. अुपनाम. बुलाने का नाम.
टोप पदर–पु साडी का रेशमी आँचल. झलाबोर.
टोपली–स्त्री }खँचिया खाँची.
टोपले–न. }टोकरी खचिया. चँगेरी. छाबडी
टोपी–स्त्री टोपी. सिरनेत १. गरारा.
–घालणे–फँसाना. धाखा देना.
टोमणा–पु. ताना. अुलहना. गँस. कोचा. अुपालम्भ.
टोलवाटोलवी–स्त्री. टालमटूल.
टोलविणे–क्रि. स. टाल जाना. टाल देना (किसीपर). टालमटूल करना. हूलना (खेलमें).
टोला–पु फटका ठोसा. औटा ताना.
टोली–स्त्री अेक पैसेके आठवे हिस्से का सिक्का
टोलेजग–वि बहुत बडा. विशाल. बडी मात्रामे होनेवाला. भव्य. अजस्र प्रचण्ड.
टोळ–पु टिड्डी २.
–धाड–स्त्री टिड्डीदल १.
टोळभैरव–वि आवारा. गुण्डा
टोळी–स्त्री मण्डली. टोली. जत्था १. गुल्ला (पशुओका). गुट १. दल १. झुण्ड १ गिरोह १.
टचाहा टचाहा–क्रि. वि. नये बच्चे के रोने की आवाज.
ट्रक–स्त्री लोहे का सदूक.
ट्रस्ट–पु. प्रन्यास.
ट्रस्टी–पु. प्रन्यासी. अभिभावक

ठ

ठक–पु. ठग धोखेबाज.
ठकडा–वि धूर्त. ठग.
ठकास महाटक भेटणें–चोर पर मोर पडना.
ठकबाजी–स्त्री. ठगी. धोखेबाजी. चालाकी.
ठकविणे–क्रि. स. ठगना छलना.
ठकठक–स्त्री. खटखट को आवाज. ठकठक.
ठग–पु. ठग. अुस जातिका व्यक्ति
ठणकणे–क्रि. अ. टीसना. रुकरुककर दर्द होना. ठनकना कुलना.
ठणका–पु. तीव्र वेदना २. टीस २ पीडा २.
ठणकावणे–क्रि अ. जोरसे बजाना. डक मारना (बिच्छू का). फटकारना.

ठणठण } क्रि. वि. ठनठन. खननन.
ठणठणा }
–नांवाने शख करणे–पानी पीकर कोसना
ठणठणाट–पु. ठनकार. ठनाका. सपूर्ण न्यून कगाली२.
ठणठणीत–वि. साफ साफ (कहना). स्पष्ट और कडा (विरोध). पूरी तरह सूखा (कुआँ)
ठपका–पु दोष. कलक.
ठमकाअी–स्त्री. नखरैल स्त्री. आयु में छोटी किन्तु चतुर लडकी.
ठमका } पु. नखरा. लटका. अकड२
ठमकारा } (क्रौध के कारण).
ठरणें–क्रि अ. ठहरना. निश्चय होना. स्थिर होना. पचना. वादा होना. पक्की होना. तय पाना.
ठरविणें–क्रि. स ठहराना. पक्का करना. निश्चय करना. सोचना. तय करना.
ठराव–पु निर्णय. ठहराव. सकल्प. निश्चय. स्थापना२.
ठरीव } वि. सधा हुआ. नियत
ठरावि } निश्चित. चुना हुआ
ठरविलेले–वि. अभीष्ट. मनोनीत. अभिप्रेत.
ठसकन– } क्रि वि. ठससे. ठपसे.
–दिशी }
ठसका–पु सुरसुरी२. अुच्छु२. ठसक२. सूखी खाँसी२ ठसका. ठोकर२.
ठसठशीत–वि. मोटा और अच्छा. ठोस. स्पष्ट.
ठसणे–क्रि. अ. अकित होना. जँचना.
ठसविणे–क्रि. स. अंकित करना गले अुतारना.
ठसा–पु. ठप्पा. छाप२. सिक्का.
ठसाठस–क्रि वि. ठसाठस खचाखच
ठळक–वि. मोटा. अत्यंत स्पष्ट. स्थूल बडा. महत्त्वपूर्ण.
ठाअूक–वि मालूम. ज्ञात. जाना हुआ.
ठाकठीक–वि. अच्छी तरह. व्यवस्थित. साफ सुथरा.
ठाकणे–क्रि अ. खडा होना. आ धमकना. स्थिर रहना.
ठाण–न. अस्तबल१ ठवनि२. बैठनेका ढग. पवित्रा. थान (कपडे का).
–माडणे–डटे रहना. अडिग खडा होना.
ठाणे–न. केंद्रस्थान१. अड्डा (सैनिक). थाना१.
ठाम–वि स्थिर. पक्का. दृढ.
ठार–क्रि. वि. आहत मृत. समूचा.
ठाव–पु थाह२. गहराअी२. पता१. स्थान१.
–घेणे } जी पाना. गाहना. थाह
–पाहणे } लेना.
–सोडणे–(मन) अुचट जाना. निराश होना.
ठासणे } क्रि स ठूँसना. चढाना
ठासणें } (नशा). कसकर भरना. गाँसना. ठसाठस भरना.
ठिकरी–स्त्री ठीकरी१. बोटी२. नागिन (खेल).
ठिकऱ्या होणे–छिन्नभिन्न होना. धज्जियाँ अुडना.

ठिकाण–न. स्थान१. जगह२. मकान१. ठिकाना१. ठहराव१. पता१. थाह२. बसेरा१.
ठिकाणावर येणे–भान होना. शात होना.
ठिकाणी आणणे–ठीक करना. भान कराना.
ठिकी–स्त्री. थप्पी. राशि. ढेर१.
ठिगळ–न. थिगली२. चकती२. पैबंद१.
ठिणगी–स्त्री. अगारी चिनगारी.
ठिपकणें ठिबकणें } क्रि. अ. टपकना. चूना.
ठिपका–पु बूंद२ कण टीका.
ठिपके असलेला–चितकबरा. करबुर.
ठिय्या–पु अुठगन.
–देणें–धन्ना देकर बैठना.
ठिसूळ–वि. कुरकुरा. कुडकीला.
ठीक–वि. अुचित. योग्य. ठीक यथार्थ.
–ठाक–क्रि वि. अच्छी तरह.
ठुमकणें–क्रि. अ. खमकना ठुमकना. फुदकते हुअे चलना.
ठुसठुस–स्त्री. टीस. कसक. पीडा.
ठुसठुसणें–क्रि अ. टीसना. सालना. कुलना
ठेका–पु ताल. ठेका.
–देणें–समपर तान तोडना. अुचटना.
ठेंगणा ठेंगू } वि नाटा. बौना. ठिगना.
ठेंच ठेच } स्त्री ठेंस. ठोकर. अुचोर१. कचक. झड२(ताले की). खटका(खोलने का).
–लागणें–ठेंस लगना. भान होना.

ठेंचणे ठेंचणें } क्रि, स. रौंधना. कुचलना. ठूंसना.
ठेचा–पु. रायता.
ठेचाळणें–क्रि. अ. चोट खाना अढूकना.
ठेपणे–क्रि. अ. धमकना. भिडना. समय आना.
ठेव–स्त्री. थाती. धरोहर. निक्षेप१.
ठेवण–स्त्री गठन२. कद१. रचना२ (मन की). रुख१. कडी नीव. बनावट२. आकार-प्रकार१.
ठेवणीतील–सुरक्षित. रखा हुआ
ठेवणें–क्रि स. रखना. धरना
ठो–पु. अपना मत्था दूसरे के मत्थेपर पटकना(बालकों का) टक्कर.
ठोक–पु. मार२.
–वि. थोक. मोटा. ठोस. कुल समस्त
–विक्री–स्त्री. थोक विक्रय१.
ठोकणे–क्रि स. ठोकना. पीटना. थपथपाना. मारना(तार). बनाना. कर देना(नालिश). मचाना(शोर). लगाना(गप्पें).
ठोकताळा–पु प्रत्यंतर. अनुभव.
ठोकर–स्त्री. ठेंस. ठोकर. जूती का अगला हिस्सा.
–खाणें–अुढकना. अडना. ठोकर खाना.
ठोकळ–वि. मोटा ताजा स्थूल. मजबूत मोटी(बातें). मुख्य मुख्य.
ठोकळा–पु. कुन्दा. लट्ठा. ठप्पा. कलमदान. कालिब.

ठोका–पु. चोट२. धक्का. कचक२. कोंचा अनुभव(जोतिषका) घंट.
ठोकाठोकी–स्त्री धलाधल धलाधली मार पीट.
–करणे–माटना. मारपीट करना.
ठोठावणें–क्रि. स. खटखटाना. पीटना (हथौडी से).ठनठनाना.
ठोंब्या–वि. ठोठ. बुद्दू. निर्बुद्ध. अक्ल का दुश्मन.
ठोल्या–वि. संडा. आवारा. गुण्डा. मोटा ताजा.
ठोसा } पु. घूंसा. ठोंसा.
ठोसा }

ड

डकणे–क्रि अ. चिपकना. चिमटना.
डकविणे–क्रि स. चिपकाना. चिपटाना
डंका–पु नगाडा. कुप्रसिद्धि२. डंका. चबचाब
–वाजविणे–डका देना डंका बजाना
डंख–पु. डक कीना डाह.
डग–पु डिगने की क्रिया डाँवाडोली२ सदेह सीमा२. किनारा१ डग१.
डगमग } क्रि. वि. डगमग.
डगडगा }
डगमगणे–क्रि अ. डगमगाना विचलित होना.
डगणे–क्रि अ. डिगना. डगमगाना. डरना.
डगमग–स्त्री. डगमगाहट.
डगमगणे–क्रि अ. डगमगाना डिगना. लडखडाना.
डगर–स्त्री. कगार१ ढलान२.
डगरीवर हात ठेवणे(दोन्ही)–दो नावोंपर पैर रखना.
डगरा–पु पानी का गड्ढा. डबरा.
डगला–पु } गबरून की बडो. चोगा.
डगले –न } ढीला कुर्ता.
डंगी–स्त्री डोंगी.
डग्गा–पु. डग्घा.
डचका–पु धक्का.(डर, दुःखसे). कलमलाहट२. धडकन२.
डचमळणे–क्रि अ. छलकना. अुछलना अुछल कर गिरना.
डच्चू–पु. अिनकार. निकाल बाहर (करना).
डझन–न. दर्जन१. द्वादशी२ (१२ का लच्छा)
डफ–पु करचाल डफ.
डफरावणें–क्रि अ. गप मारना. डराना,
डबके–न डबरा.
डबडबणे–क्रि. अ. लबालब भरना. डबडबाना
डबडे–न छोटा डिब्बा१.
डबरे–न. डबरा१. गढा१.
डबल–वि. दुगना. जोड दोहरा.
–मार्च–पु जोश कदम–झटक से (दो डगों मे ४० अिंच अंतर)
–रोटी–स्त्री पाव रोटी.
डबा–पु. डिब्बा संपुट. कनस्तर.
डबी–स्त्री. डिब्बी. डिबिया. कजरौटी (काजल की)

डबोलें–न. छुपी पूंजी२. गुप्त धन१.
डमरू–न. डुगडुगी. डुग्गी. डमरू१. डवँरू१.
–यंत्र–न. अूर्ध्वपातन यंत्र१.
डब्ब–वि. गद्द (आवाज). पेटका फूलना.
डर–स्त्री. डर१.
डरणें–क्रि. अ. डरना.
डरकाळी–स्त्री चिघाड. गरज२. गर्जन१. ढाढ.
डवचणे–क्रि स. छेडना. अुठाना. तंग करना. अुत्तेजित करना.
डवरणे–क्रि. अ. घटा छाना लहलहाना. तर होना (पसीनेसे). निहारना. भर जाना.
डवरा–पु. खेतीहरो का अेक त्योहार.
डवला–पु. पिठवन. पिठौनी२. डावडा. दौला.
डसका–वि. कटखना. काटनेवाला.
डसणें–क्रि स. काटना. काट खाना. डंक मारना.
डहाळा–पु. बूट. डाल२.
डहुळणे–क्रि स. गहडोरना घंघोलना.
डळमळणें–क्रि. अ. डाँवाडोल होना. लडखडाना. काँपना. छलकना. डबडबाना.
डळमळीत–वि डाँवाडोल. अस्थिर. चंचल. छलकता हुआ.
डाक–स्त्री. राँगे का टुकडा (हीरे के जडाव में). डाँक
डांक–पु. डाँक. डंक.
डाका–पु. डाका. डकैती२.
डाकिणी–स्त्री. डाअिन.
डाखळणे–क्रि अ. डाँक लगाना. जोडना.
डाग–पु वस्तु२. गहना अेक स्वामी का खेत. दाग. छाला. कलक.
डाग–स्त्री केले का अेक पूरा पत्ता१. बाँकदार बाँस१. लम्बा डण्डा१. डाल. डाँग (सह्याद्रि पर्वत के अुत्तर मे अेक प्रदेश, जो सुरत तथा नासिक जिलो के अंतर्गत है). खडी ढलान.
डागडुजी–स्त्री. मरम्मत. दुरुस्ती.
डागणी–स्त्री. दाग. दागनेकी लोहेकी छड.
डागणे–क्रि. स. दागना. दाझना. कलंक लगाना.
डागर–स्त्री. लाल पेठा१. सफरी कुम्हडा१. धान१.
–न. कद्दू१. अडद के आटे का रायता१.
डागळणे–क्रि. अ. बिगडना. खराब होने से दाग पडना.
डागोरा–पु. ढिढोरा. डौडी२.
–पिटणे–बारबार घोषित करना.
डांग्या खोकला–पु. कुकुर खाँसी२ सूखी खाँसी२.
डाचणे–क्रि अ. चुभना. कसकना. पित्तसे गलेमे जलना.
डाफरणे–क्रि. अ. चरफराना. झल्लाना.
डाबणे–क्रि. स. गाडना. अटकना. बंद कर देना.

डावर–न अलक–तरा१.
डांवरट–वि..दुष्ट. नीच. पाजी.
डाभ–पु कमरबद.
डांभा–पु. खूंटा. खभा(जानवर बाँधने के लिअे).डाँठ.
डामडौल–पु. ठाठबाट. डीलडौल. नखरा.
डामर–न. अलक–तरा१. डामर२.
डायरेक्टर–पु. निर्देशक. संचालक (व्यावसायिक कामो मे). दिग्दर्शक
डाव–पु. दाँव. हाथ. चाल(खेल मे). अनुकूल समय. बारी२. डाह दाग. डोअी. चम्मच डौआ सरिवन. शालवन.
–देणें–चाल चलना(खेलमे)
–साधणें–घात लगाकर शत्रु को मार डालना. छल से हानि पहुँचाना. घलना.
डावकें–न. अचानक मिला धन, संपत्ति आदि. निधि२.
डावखुरा–वि. बैहत्था. फूहड
डावपेंच–पु दाँवपेच
डावरा–वि बैहत्था. खलिहान की पूजा के लिअे चढाया (बकरा)
डावलणे–क्रि स. अुपेक्षा करना. सुध न लेना
डावा–वि. बायाँ डावा घुटिया.
डावे अुजवे करणे–पक्षपात करना. चालाकी करना.
डास–पु. मच्छर मसा. अगोरा घुरघुरा.
डाहळा–पु. हरे चने का बूट मटर का पौधा. शाखा२.
डाहाळी–स्त्री. डाल. डाली
डाळ–स्त्री दाल
–पु. ढेर. बूट (पौधे का)
–शिजणे–दाल गलना
डाळिब–न. अनार१ दाडिम१
डाळिबी–स्त्री. दोहरे बीज का आधा भाग.
–वि अनार के रग का
डिक–पु. गोद, कतीरा. निर्यास
डिकशी–स्त्री फुनगी. कोंपल
डिकेमाली–स्त्री डिकामाली (औषधि).
डिखळी–स्त्री. } ढेला१ लोंदा१.
डिखूळ–न }
डिगरी–स्त्री मूलेकी फली. सीगरी
डिपॉझिट–न निक्षेप१ थाती२ धरोहर२
डिफर्ड–वि. आस्थगित
डिरी–स्त्री. अकुर१ कोपल सीगरी
डिसेबर–पु दिसबर
डीक–पु गोद.
डुकर } न सुअर१ शूकर१ कोल१
डुक्कर }
–कंद–पु गेटी२ मिबोली कद१. डेही२
डुकली–स्त्री झपकी
डुबकी–स्त्री. गोता१ डुबकी
डुबणे–क्रि अ. डूबना. सर्वनाश होना
डुबणे–क्रि अ बहुत समयतक तैरना. पानी मे खेलना गोता लगाना.
डुरकावणी–स्त्री. गर्जन१. गुर्राहट२.

डुलकी–स्त्री. झपकी.
डुलणें–क्रि. अ डुलना. झूमना. झोके खाना.
डूक–पु. डाह२. द्वेष घात
–धरणें–खार खाना
डूब–स्त्री. कुश्ती मे अेक दाँव१ झांसा१ हानि
डूल–पु. झूमक
डेअरी–स्त्री. दुग्धालय१ दूधघर१
डेख } न डण्ठल१ आधार१
डेंख }
डेंगू–पु. गर्दनतोड ज्वर
डेपो–पु. संग्रहस्थान भडार गुदाम
डेप्युटी–वि. प्रति(मचिव) शाला-निरीक्षक
डेमी–वि. २२॥×१७॥ अिचका (कागज का आकार)
डेरके–न. तोद२ मटका१ छोटी हाँडी२.
डेरा–पु. खेमा डेरा शिबिर मटका गगरा. गुबद दलदल२.
डोअी–स्त्री सिर१ जन१(व्यक्ति)
–करणें–हजामत करना
डोओफोड्या–पु सिरफोडिया भिखारी
डोकावणे–क्रि अ. झाँकना
डोके–न सिर१ मीस१ सर१ मूँड१. खोपडी२
–असणें–बुद्धि होना.
–अुडविणें–गरदन मारना
–अुठणें–सिर दुखना. माथा ठनकना.
–अुठविणे–सिर खा जाना
–खरडणे–हजामत करना.
–खाजविणे–सिर खुजलाना
–घालणे–मन लगाना
–टेकणें–सिर नवाना
–ठिकाणावर येणें– } होश ठिकाने
–ताळ्यावर येणे } आना.
–पिकविणें–खोपडी खा जाना सिर चाट जाना
–फिरणें–सिर चकराना
–फोडणे–सिर खपाना
–भडकणे–सिर फिरना क्रोध आना.
–भणाणणे–खोपडी खाली होना
–मारणें–गरदन मारना
डोक्याचे केस नाहीसे करणे–खूब फटकारना
डोक्यात राख घालणें–आपेसे बाहर हो जाना
डोक्याने चालणें––बहुत अकडना.
डोक्यावर–खापर फुटणे–सिरपर दोष मढा जाना
–चढणें } मुँह लाल होना.
–बसणें } किसी की न मानना
–दिवस येणे–दोपहर होना
–बसविणें–मुँह चढाना
–मिरे वाटणे–सिर चढना
–शेकणे–व्यापार मे घाटा होना.
–हात ठेवणें–चेला बनाना. धोखा देना.
– –फिरविणे–लूटना.
डोक्यावरून पाणी जाणें–हद से अधिक बढ जाना
डोगर–पु पहाड पर्वत
–खणन(पोखरून)अुदीर काढणे–पहाड खोदकर चुहिया निकालना.
डोगराळ–वि पहाडी

डोंगरी किल्ला–पु गढ. पहाडी किला.
डोंगळा–पु. काला चिअुँटा.
डोण–पु. } लठ्ठे को कुतर कर
डोणी–स्त्री. } बनाया दौने की तरह का पात्र. डोलची२. हौज१. किश्ती२.
डोब–पु. डोम. चण्डाल. भभूका. दाव.
डोबल–न. सिर१ (व्यग).
डोबा–पु. काला साँप.
डोबारी–पु. मदारी.
डोंबाळा–पु. आग की लपट.
डोमकावळा–पु. काला कौआ. नीच.
डोरले–न. बडी कटाओ२. बरहंटा१. विरहट्टा१. गलेका अेक गहना१.
डोल–पु. डोल१. बालटी२. अकाल मे गरीबोको सरकार से दिया हुआ अशदान.
डोलकर–पु. कहार.
डोलकाठी–स्त्री. मस्तूल१.
डोलणें–न. हिलन–डोलन१. हचर मचर१.
क्रि. अ. झूमना. हिलना डोलना. लहराना.
डोलविणें–क्रि. स. हिलाना. झुलाना. हलकाना. हिलगना.
डोला–पु. ताजिया.
डोलारा–पु. छोटा झूला. दोला अस्थिर अूंचो रचाओ
डोली–स्त्री. चडोल१. पालकी.
डोह–पु दह. कुड. गर्त्त.
डोहाळा–पु. दोहद. अुकौना. वासना२.
डोहाळजेवण–न. पहलौठी को सातवें महीने में दिया प्रीतिभोज.

डोळ–पु छिलकेवाली दाल.
–स्त्री. सागर में लगानेका जाल.
–न. सदेह.
डोळ झापणे } न. अंधौटी२.
डोळ ढापणे }
डोळमोट–न. बर्मी२. बरमी२.
डोळस–वि सावधान. जागरित चतुर. दूरदृष्टि.
डोळा–पु. आँख२. नयन१. नेत्र१. चष१. अँखिया२. अँखडी२. दृष्टि२ कटाक्ष१ छेद१. अकुर निकलनेकी जगह. १६ सेर का माप दूरबीन की, पास होनेवाली, काँच.
–घालणे–आँख मारना. आँख मिचकाना.
–चुकविणे–आँख बचाना. कतराना.
–ठेवणे–नज़र रखना.
–न फुटे काडी न मोडे–साँप मरे न लाठी टूटे.
–बाँधणे–अँखुआ कलम करना.
–मारणे–आँख मारना.
–लवणे–आँख फडकना.
डोळे अुघडणे–आटे दाल का भाव मालूम होना. आँखे खुलना. होश आना.
–करणे (मोठे)–आँखें चढाना.
डोळे–झाकणे–मरना. आँखपर तिनका रखना.
–तळावणे–गरमी से आँखे आना.
–निवणे–आँखे ठढी होना.
–पाढरे करणे–आँख अुलट जाना.
–फाडून पाहणें–घूर कर देखना.

–झांक–स्त्री. दुर्लक्ष १. ध्यान न देना.
–फुटणें–आँख जाना.
–फोड–स्त्री आँखो का तेल निकालने वाला काम.
–फोडून वाचणे–आँखे खोलकर पढना.
–भरून पाहणें–आँख भर कर देखना.
–मिटणे–मरना.
–येणे–आँख पाना. आँख अुठना.
–वटारणे–गुरेरना
–लाल होणे–तेवर बदलना.
डोळ्या आड–आँख ओट. आँख ओझल.
डोळ्याचा दाब–पु. आँख की शरम.
डोळ्याचो खूण–स्त्री सैन अिशारा १
डोळ्यांच्या खाचा होणे–बाजार बन्द होना.
डोळ्याच्या वाती करणे–आँखों का तेल निकालना.
डोळ्याचे पारणे फिटणें–आँख सेकना.
डोळ्यात गगायमुना येणें–आँखे डबडबाना.
–तेल घालून जपणें–आँखों में पालना नजर रखना.
–धूळ फेकणे–आँखों में नोन झोंकना. आँखो मे धूल झोंकना. अंधेरी डालना.
–प्राण अुरणे–आँख प्यासी होना
–भरणे–भाना. जँच जाना.
–मावणे–आँखों मे समाना.
डोळ्यापुढे काजवे चमकणे–आँखों के आगे तारे छूटना तिरमिरे छूटना
डोळ्याला चिपडे येणे–आँख गदराना
डोळ्यावर कातडे ओढणे–आँखो पर ठीकरो रख लेना.
–धूर येणे–आखो में चरबी छाना
–येणें–आँख में खटकना. बुरा लगना
डौर–पु डुगडुगी २. अगग्रह (लोहेका) चोगा. अुपहास.
डौल–पु. डौल. ढग. आकार. रीति २ बनाव. सुघडपन. ठाठ. प्रतिष्ठा २
–दार–वि. सुदर. सुघड. डौलदार

ढ

ढ–वि. अक्ल का दुश्मन. अनाडी. अनपढ.
ढकलणे–क्रि. स. धकेलना. सरकाना. काटना (दिन). घुसेडना. टालना.
ढकल नदन–पु. कामचोर.
–पचविशी–स्त्री. टालमटूल.
ढकलाढकल–स्त्री. धकापेलो. हचर-मचर १. धक्कंधक्का १. ढीला-पन १. ढकेला ढकेलो. सोच विचार १.
ढका–पु. धक्का. हानि.
ढक्का–पु. नगाडा.
ढक्कू–न. पतलो दाल २.
ढग–पु. बादल. मेघ.
–स्त्री. डग १. अूँचो जगह.
ढंग–पु. बुरो आदत २. मनमौजी बरताव. लीला.
ढगळणे–क्रि. अ. सडना गलना रेच होना.
ढगाळ–वि. मेघाच्छन्न.
–न. कौडा १. अंटा १.
ढंगी–वि. व्यसनी. छैला. पाजी.

ढणढण } क्रि वि. ठनठन. बहुत बडी
ढणढणा } (लौ). दनदन जलनेवाली.
ढणढणीत }
ढपला–पु. } ढोम. ढोंका. ढीमा.
ढपली–स्त्री. }
ढपळ–न. साग १. दाल २ (जिसमें पानी अधिक हो).
ढपळशाओ–स्त्री. अुडाअूपन १. ठाठसे रहना. गडबडी २.
ढपेला–पु. ढपला. ढप.
ढब–स्त्री. ढंग १. तौर २. ढब २. शान २. पद्धति २.
ढबू } पु. आध आने का पुराना
ढब्बू } सिक्का. ढेबुआ.
–वि. ढप्पू. मोटा ताजा.
ढमढम–क्रि. वि. जोरसे. आवाज के साथ.
ढमढेच्या–वि. तोदवाला.
ढलपा–पु. लकडीका टुकडा. तराश से निकला हिस्सा.कतला.
ढवळणे–क्रि. स. औटाना. घोलना. सानना. हलोरना. मथना. गुडगुडाना.
ढवळा–वि. सफेद. स्वच्छ.
–ढवळ–स्त्री. हस्तक्षेप १. दस्तंदाजी. गडबडी.
ढसढसा } क्रि. वि. ढारे मारकर
ढळढळा } (रोना). गटगट (पानी पीना).
ढळढळीत–वि. साफ साफ. स्पष्ट. प्रत्यक्ष. आँखो के आगे.
ढळणें–क्रि. अ. ढलना. ढरकना. ढुलकना. लुढकना. चलित होना. ढनमनाना. बिगडना (स्वास्थ्य).
ढळी–वि. नीची (भूमि)
ढाकण–न. ढक्कन १. ढकना १.
ढाग–स्त्री. टाग. खडे रहनेपर दो टाँगो के बीच का अंतर.
ढागळ–वि. लमछड. लमटंगा. लमतडगा.
ढागळणे–क्रि. स. धुतकारना. अंगूठे-पर मारना.
ढांडळ–वि. लम्बा और मोटा (भुट्टा) लम्बा तगडा.
ढाडोरा–पु. ढिंढोरा. घोषणा २.
ढाढुळणे–क्रि. स. ढूंढना. तलाश करना.
ढाण–न. कीचड १. दाग १.
–वि. बहुत खट्टा.
ढाणक–पु. चडाल. [वाघ.
ढाण्या वाघ–पु. चीता. लकीरोवाला
ढाणी–स्त्री. दाझने की लोहे की छड.
ढाप–स्त्री. डाल.
ढापण–न. ढकना १. कुलह १ (शिकारी चिडियों की आँख का). अधियारी (जानवरोंकी). ढाँपनेका खपडा १.
ढापणे–क्रि. स. ढांपना. ढकना मूंदना. छिपाना. [तख्ता.
ढापा–पु. बडा खपडा. सीढो ढकने का
ढाराढूर निजणे—अटा गुडगुड होना. घोडे बेचकर सोना.
ढाल–स्त्री. ढाल. आडन. सहारा १. झण्डा १.
–न. टोना.
ढालगज–वि. साहसी. निर्लज्ज. अुद्दाम. मोटी (स्त्री). घपलेबाज. ढीठ.

–भवानी–ढीठ स्त्री.
ढास—स्त्री. सूखी खाँसी. खाँसीका दौरा. ढाँस.
ढासळणें–क्रि. अ. ढाना. गिर पडना. टाँय टाँय फिस होना.
–क्रि. स. ढहाना. गिरा देना.
ढाळ–पु. रेच. जुलाब. रेचक. ढाल२. अुतार. मोती की चमक. सिंचाव. भेली२.
ढाळणें–क्रि. स. करना(चँवर). बहाना(आँसू). फेंकना(पासा)
ढाळा–पु. बूट. टहनी२.
ढाळी–स्त्री. डाल.
ढाळू–वि. ढालू.
ढिकळी–स्त्री. ढेला१(मिट्टीका).
ढिगारा–पु. ढेर. पुज. राशि१.
ढिम्म–क्रि. वि. स्थिर. अडिग. मौन.
ढिमा–पु. ढेरी२. टीला. (नदी के बीच). मुलम्मा.
ढिमोरा– पु. चूतड (जानवरों के)
ढिला–वि. ढीला. लचरपचर. शिथिल. सुस्त.
–(कासोटचाचा)–व्यभिचारी
–(कमरेचा)–हिजडा.
ढिलाअी–स्त्री. सुस्ती. ढीलापन. ढिलाअी. अलसेठ. टालमटूल.
ढिसूळ–वि. कुरकुरा. नाजुक.
ढीग–पु. ढेर. गडा. राशि२. अंबार. अटबर.
–वि. विपुल. बहुत.
–करणें–हलोरना. गजाना.
–घालणें–गँजना. ढेर लगाना.
–सांगणें–चाहे सो कहना.
ढील–स्त्री. सुस्ती. मंदता. छुट्टी.
–देणें–ढीलना. ढीला छोडना.
ढुकणें–क्रि. अ. झाँकना. अुझकना.
ढुकून न पहाणे– } बिलकुल ध्यान
– – विचारणें } न देना. करवट न लेना.
ढुगण–न. चूतड१. कूल्हा१.
ढुगणास हात पोचणें–किसी की पर्वाह न होना. मनमौजी बनना.
ढुढ्ढाचार्य–पु. बडा व्यक्ति(व्यंग).
ढुमढुम–न. ढोलक की आवाज२.
ढुशी–स्त्री. मुँहसे प्रहार (बछडा पीते समय).
ढेकणी } स्त्री. खटमल की माँ.
ढेकणी } खटमल पकडने का झांझर लकडी का टुकडा. अूपर की धुन की(बुनाअी में)
ढेंकर–स्त्री. डकार१.
–देणें–डकार देना. हडपकर पचा जाना.
ढेंकली—स्त्री. ढेंकुली. ढेकली. बेडी.
ढेकूळ } न. ढेला.
ढेकूळ }
ढेको–स्त्री. ढेंकी. ढेंकुली.
ढेकूण } पु. खटकोरा. खटमल.
ढेंकूण }
ढेग–स्त्री. छलांग. टाँग.
ढेंगळणें–क्रि. स. लाँघ जाना. लताडना.
ढेंगोजी– } पु. बकबकी और
–कापश्या } निकम्मा व्यक्ति.
ढेप } स्त्री. ढेला१. भेली.
ढेप } बट्टी(गुड की). खली.

ढेपसा–पु. जले हुअे कंडे की राख का ढेला. पपडी२. ढोका.
ढेपाळी–स्त्री. भेली बनानेका गढा.
ढेबर पोटच्या– } वि. तोदवाला.
ढेरपोटच्या }
ढेबूस–न. गुमडा१ टीला१.
ढेर–स्त्री. तोद. फूला हुआ पेट१. ढेर१.
ढेल–न. बेढगा, भददा व्यक्ति१.
ढोक–पु. गिद्ध की जाति का अेक जतु.
ढोकण–न सगतराश का कुदालो के समान अेक औजार
ढोकळा–पु चनेके अरदावेका पकोडा.
ढोग–न. पाखण्ड१. ढोग१. ढकोसला अडाडा१.
–धत्तुरा–पु. ढकोसला.
ढोगी–वि. बहानेबाज. ढोगी.
–साधू–पु. कठमलिया. बगुला भगत.
ढोण–न. लठ्ठा१. माँसपिड१. लोदा१. नाँद२.
ढोणी–स्त्री. किश्ती. डोगी.
ढोपर } न. घुटना१. कुहनी२.
ढोपर }
ढोंपरणें–क्रि. स. पिल्लू में बैंतुल कुहनी से पहुँचाना (गोली का खेल).
ढोबळ–वि. मोटा मोटा. टेढामेढा.
ढोर–न. गोरू१. ढोर१. चमडा सिझानेवाली जाति.
–गुज–स्त्री बडी घुघची. असगंध१
ढोरमळी–स्त्री. गन्नेकी जूसी का पहला अुबाल.
ढोरवाडा–पु. अडाड.
ढोल–पु. ढोल. नगाडा.
ढोलकी–स्त्री. } ढोलका१. हुडुक१.
ढोलके– न. }
–पिटणें–अपना राग अलापना.
ढोली–स्त्री. खोखला१. खोंडर१ खोकर१. गुहा२. ढोली.
ढोसणे–क्रि. स. ढकोसना. ठूँसना
ढोसला–पु. चौडा और मोटा कंगन
क्रि. निगल गया.

त

तकट–न. तगमा१ (जडानेका).
तकतकणे–क्रि अ. चमकना झलकना.
तकतकी–स्त्री. चमक. तेजस्विता. दमक.
तकतकीत–वि. चमकीला. चमकदार. चिकना.
तकलादी–वि. हलका. जल्द टूटने-वाला. बनावटी.
तकघा–पु बल. सावधानी२. जोर. अुत्तेजन.
तकाकणे–क्रि. अ. चमकना. बहुत चिकना होना.
तकाकी–स्त्री तेज. झलक. दमक
तववया–पु. तकिया. गदेला. गिरदा.
तवक्–पु कैरी की चटणी.
तक्तपोशी–स्त्री. छत१. आच्छादन१.
तक्ता–पु. तख्ता. सारणी२.
तक्रार–स्त्री.झगडा१.अडचण. आपत्ति फरियाद. आरोप१. अभियोग१ नालिश. चखचख१.
तक्लुबी–वि. दिखाअू. बनावट
तग–पु. टिकाव. जीवट.

–धरणें–अटल रहना. स्थिर रहना.
तंग–पु.तंग (घोडे के जीन की पट्टी)
–वि. तंग. कसा हुआ. तंगहाल.
तगट–न. तबक १. अथली थाली २.
तंगडणें–क्रि. अ. तंग करना. चक्कर लगवाना.
तगडा–वि. तगडा. हट्टा कट्टा.
तंगडी–स्त्री. टाँग.
तगणें–क्रि. अ. बना रहना. बचना.
तगर गंटोडा–पु. तगर.
तगरपल्ली–स्त्री. बडी जाल. रक्त आहुली.
तगमग–स्त्री. छटपटाहट. बेचैनी. व्याकुलता घबडाहट.
तगमगणें–क्रि. अ. छटपटाना. तडफडाना.
तगविणें–क्रि. स. जिलाना. बनाये रखना. बचाना.
तगाअी–स्त्री. तकाअी.
तंगाडणें–क्रि स. चक्कर कटबाना. पदाना परेशान करना.
तगादा–पु. माँग २. अभियाचन. तकाजा.
तगारें–न. तगार.
तंगी–स्त्री. तंगी. संकीर्णता.
तजवीज–स्त्री. अुपाय १. प्रबंध १. युक्ति.
तजेला–पु. चमक. ताजापन.
तज्ज्ञ–वि. गुणी. जानकार.
तट–पु. अंचल. कूल. किनारा. तट. सीमा २. घुसबंदी २. दल. गुट. पाली २ (खेलमें).
–बंदी–स्त्री. घुसबंदी २.
तटस्थ–वि. अुदासीन. तटस्थ. किनारेवाला.
तटकन्–क्रि. वि. खटसे.
तटका–पु. संबध. मर्यादा २.
तटणें–क्रि. अ. अटकना. रुकना. सटना.
तटतटा–क्रि वि. चटपट (ध्वनि).
तंटा–पु. टंटा. झगडा. बखेडा.
तटाटणें–क्रि. अ. फूलना. फटना.
तटोरी–स्त्री. दानो से भरा भुट्टा.
तट्टाणी–स्त्री. छोटी घोडी.
तट्ट–न. } टटुआ. तट्टू.
तट्टू–पु. }
तट्टया–पु सिरकी. बाँस की टट्टी.
तड–स्त्री. किनारा १. अंत १. निर्णय १. तंगी.
तडीस नेणें–सफल करना. पार लगाना.
तडक–क्रि. वि. सीधा. अेकदम पूरा. ठेठ.
–पु. गडगडाहट २. चमकारा.
तडकणें–क्रि. अ. चटकना. तडकना. चटक कर टूटना.
तडकाफडकी–क्रि. वि. अेकदम. झटपट तुरन्त.
तडकाविणें–क्रि. स. फटकारना. दे मारना.
तडजोड–स्त्री. समझौता १. मेल १.
तंडणे–क्रि. अ. बातको बढा देना. बात का बतंगड बनाना.
तडतडणें–क्रि. अ. चटकना. चटचटाना. तडतडाना.
तडफ–स्त्री. फुर्ती. अुत्साह १. कार्यदक्षता. तडपन.

तडफड–स्त्री. तडप. छटापटाहट.
तडतडणे–क्रि. अ. छटपटाना. चटपटाना. हाथ पाँव पटकना. फटफटाना. तडपना. मरना (व्यंग)
तडफडाट–पु. क्रोध, द्वेष आदिसे तडप २. छटपटी २.
तडफडून मरणे–घुटघुट कर मरना.
तडस–स्त्री. पेट फूलने से (खाने के कारण) होनेवाली पीडा.
तडा–पु दरार २. चीर २. फाँक २. दरका १.
तडाका } पु. फटकार. चोट २.
तडाखा– } कचक २. सपाटा. घमका. घमस. झडी २. झोका. रट २. (पढने को).
तडाक्यात येणें–घातपर चढना. घात मे आना.
तडातडा–क्रि. वि. लगातार. जोरसे. घुडकाकर.
तडी तापसी–पु. साधु संत. बैरागी.
तड्या–वि. भूमि से दर्यापर बहनेवाली (वायु). पूरबी (बयार).
तण–न. तृण १. घास १.
–स्डी–स्त्री. तिनका १. फूटी कौडी.
तणतणणे–क्रि. अ. झल्लाना. बकझक करना (क्रोधसे).
तणाव } पु. तनाव. तनी २.
तणावा } मकडी के जालेका तंतु.
तंतरणे–क्रि. अ. फुसलाना. संभोग करना.
ततु–पु. तंतु. सूत. धागा. डोरा. केसर. वंश की अेकमात्र संतान.
–कार–पु. तंतुवाद्य बजानेवाला.
तंतोतंत–क्रि. वि. अक्षर अक्षर. हूबहू.
तत्काळ–क्रि. वि. तात्काल. तुरन्त. अुसी दम. चटपट. शीघ्र. त्वरित.
तत्त्व–न. सिद्धान्त १. सत् १. मूल १. सार १. तत्त्व १. तथ्य १. मूल धातु २. मूल द्रव्य १.
तत्त्वत:–क्रि. वि. सिद्धान्त की दृष्टि से. वास्तवमें.
तत्त्वज्ञान–पु. दर्शन. तत्त्वज्ञान. अुपदेश (व्यग).
तत्पर–वि सिद्ध. तैयार.
तंत्र–न. कार्यपद्धति २. कला २. ढंग १. परिभाषा २. थोडेमें काम करने को रीति २. अिच्छा २. आज्ञा २. नीति २. करघा १.
तत्रस्थ–वि. अुस स्थानका. वहाँ का.
तत्रापि–अव्य तो भी.
तत्री–स्त्री. तंत्री. वीणा.
तत्क्षणी–क्रि. वि. तुरन्त. तत्काल.झट्.
तथापि–अव्य. तो भी. अैसा होनेपर भी.
तथास्तु–अव्य. तथास्तु. तुम्हारी अिच्छा पूरी हो.
तथ्य–न. सार १. तत्त्व १. सत्य १. दम १.
तदनतर–क्रि. वि. अुसके बाद. फिर. अनंतर.
तदनुरूप–क्रि. वि. अुसके अनुसार.
तद्देशीय–वि. वहाँ के (निवासी). अुस देशके.
तद्वत्–अव्य. अुसी के अनुसार.
तंद्री–स्त्री. लौ. लगन. तंद्रा. अुंघाअी सुस्ती.
तधी–क्रि. वि. तब. अुस समय.

तनखा–पु. वेतन. स्वामित्व की रकम२.
तनमणी–पु. स्त्रियों के गलेका अेक गहना.
तनसडो–स्त्री. तिनका१. फूटी कौडी. सरकंडा१.
तनसळ–स्त्री. अटेरन१.
तनुमनु–क्रि. वि. बहुत नाजुक.
तन्मय–वि. तल्लीन तदाकार. तन्मन.
तन्मयता–स्त्री. तल्लीनता. लगन. तन्मयता.
तपकिरी–वि. कत्थअी.
तपकोर–स्त्री सुंघनी हुलास१. नास
तपशील–पु. ब्यौरा. विस्तार.
तपा–पु. परगना.
तपास–पु. शोध२. खोज२ जाँच२.
–नीस (हिशोब)–पु. अकेक्षक.
तपासणी–स्त्री. निरोक्षण१. परीक्षा. जाँच. अंकाअी.
तपासणे–क्रि. अ. स. जाँचना. आँकना. परोक्षा करना. जँचाना. तलाशी लेना.
तपेली–स्त्री. छोटा लोटा१. पतीली.
तपेलें–न. पतीला१. देगचो२.
तफावत–स्त्री. अतर१. भेद१. न्यूनाधिक्य१. भिन्नता.
तबक–न. अुथलो थालो२. पूजाकी थाली. भूमिका गोल टुकडा. चंदोवा१. घेराव१.
तबकडो–स्त्रो. छोटी थाली. चकती. पालको में बैठनेको जगह.
तबलजी–पु. तबलची.
तबला–पु. तबला.
–घुमणें–गमकना.

तबाकू }–स्त्री. तमाकू१. सुरती२.
तबाखू }
–चा अर्क–पु. तमाकूका खमीर
तबुरो–स्त्री. तबूरचो.
तबू–पु. खंधार. डेरा. खेमा तंबू कपडकोट.
–ठोकणे–डेरा डालना.
तबूर–पु. ढोल.
तबेला–पु. घुडसाल२ अस्तबल.
तबोरा–पु. बोणा२. तबूरा.
तबोरी–स्त्री तबूरी. तबूरची.
तमा–स्त्री. पर्वाह. मूल्य१. मर्यादा. महत्त्व१.
तमाम–वि. सब. संपूर्ण.
तमालपत्र–न. तेजपात१.
तमाशा–पु. भांडों की नकल२. स्वांग खिलवाड. गमत२.
तमासगीर–पु. तमाशबीन. दर्शक. भाड.
तय–स्त्री. चूर्ण१. बुकनी. मसालेदार माँस१.
तयार–वि. सावधान. सिद्ध. तैयार.
तयारी–स्त्री. सिद्धता. हुनर१.
तर–स्त्री. तरी नाव. किश्ती.
–अव्य–तो कहाँ!
तरकणें–क्रि. अ. भाँपना. ताडना. दरकना.
तरंग–पु. तरंग२. लहर२. कंपन१ कल्पना२. हिलोर२. सीड१.
तरंगणें–क्रि. अ. अुतराना. अुछलना. तैरना. राह देखना.
तर च–अव्य. तभी.
तरट–न. सनिया टाट१. अजाड१. बडा कोडा१.

तरटी–स्त्री. तरटी.
तरणा–वि. तरुण. नौजवान.
–बांड–वि. हट्टाकट्टा (युवक).
तरणी–वि. तरुणी.
–ताठी–वि. जवान (युवती)
तरणें–क्रि. अ. तैरना. अुतराना. पार पाना. अुबरना. मुक्त होना.
तरणोपाय–पु. चारा. छुटकारा. सद्गति २.
तर तम भाव–पु. तारतम्य. भले बुरे की पहचान २.
तरतरणें–क्रि. अ. फूलना. लहलहाना. अुत्कठित होना.
तरतरा–पु. पहलूदार हीरा.
तरतरी–स्त्री. ताजगी. फुर्ती. तरावट. चपलता. अुत्साह १. प्रफुल्लता. चिकनाहट.
तरतरीत–वि. पैनी बुद्धिवाला. सीधा. तना हुआ (पेड)
तरफ–स्त्री. दिशा. ओर बाजू. ६० गाँवो का गुट (मराठों के राज्य मे). तर्फ (तंतुवाद्य में). अुत्तोलन दण्ड १. टेक १. रंभा १. ढेकली २.
–दारी–स्त्री. पक्ष का समर्थन पक्षपात १.
तरबेज–वि. सिद्ध हस्त. कुशल. प्रवीण.
तरवटा–पु. पवाड. चकवड.
तरवड–स्त्री. रग. तरवड.
तरवार–स्त्री. तलवार, खड्ग १. करंड १.
–गाजविणे–बहादरी का काम करना.
तरवारीच्या धारेवर धरणें–कडे अनुशासनमें रखना.
तरस–अेक वन्य पशु (लुच्चा और डरपोक).
तरळणे–क्रि अ. भौचक्का होना. विचलित होना. चंचल होना. कै होना.
तराओ–स्त्री. तराओ. घाटी.
तराक–स्त्री. टेकुओ. टेकुआ १.
तराजू–स्त्री. तराजू. तुला.
तराडे–न. जहाज. १.
तराळ–पु. पूर्वास्पृश्यो (अछूतों) की अेक जाति; जिसका काम गाँव मे पहरा देना होता है।
तरी–स्त्री. किश्ती. नाव. खाडी. –अव्य. तो भी. सो. फिर भी.
तरी च–अव्य. तभी.
तरीचें भाडें–न. खेवा १. खेवाओ २.
तरु–पु. पेड. वृक्ष.
तरुण–वि. तरुण. युवक. नौजवान. केडा. गबरु.
–पिढी–स्त्री. देशके युवक १.
तरुणी–स्त्री. युवती.
तरोटा–पु. चकवड. चकौड.
तर्क–पुं. अनुमान. अटकल २. कल्पना २. बुद्धि २.
तर्कट–न. व्यर्थ की कल्पना. कुतर्क. झूठा अभियोग.
तर्पिणे–क्रि. स. तृप्त करना. मंत्रोच्चारण के साथ पितरों को पानीसे पूजना.
तऱ्हा–स्त्री. तरह. रीति. मार्ग १. ढंग १ पद्धति. भाँति. चाल. भेद १. तर्ज

तऱ्हेवाऑक–वि. विचित्र. सनकी. नये ढंग का. सुदर.
तऱ्हेवार–वि. भाँति भाँति का.
तलखी–स्त्री. घमका १. अमस. तिखापन १. कडी गरमी. भडकनेकी आदत.
तलफ } स्त्री. सनक. चर्राहट. किवाड.
तल्लफ }
तलम–वि. महीन. मुलायम. नाजुक.
तलवार–स्त्री. तलवार. किरच. करवाल. असिलता.
तलाठी–पु. पटवारी. सरकारी लगान वसूल करनेवाला अधिकारी.
तलाव–पु. तालाब. ताल. तडाग. सर. झील २.
तलास–पु. शोध. खोज २. तलाश.
तल्लख–वि. चपल. तीता. गरम.
तल्लीन–वि. तल्लीन. मगन. दंग.
तवकीर– } स्त्री. तवाशीर. तवाखीर.
तवकील– }
तवखीर– }
तवंग–पु. सीड २.
तवसें–न. खोरा ककडी.
तवा–पु. तवा. तबक.
तशांत–क्रि. वि. अैसे समय में.
तसबीर–स्त्री. चित्र. तैलचित्र. तस्वीर.
तसराळें–न. खोरा. चपनी २. तसला १ चप्पन १.
तसला–वि. वैसा. अुस तरह का.
तसा–वि. वैसा. अुस प्रकार का. –क्रि. वि. अुसी दम. तुरन्त. वैसे.
तसू–पु. चप्पा. लगभग डेढ अिंच.
तसें–वि. वैसा. अुस तरह का. –क्रि. वि. वैसे.
–च–साथ ही साथ. साथ साथ. तथैव.
तस्कर–पु. चोर.
तस्त–न. पीकदान १. तश्त १.
तह–पु. संधि २. समझौता १. सुलह २.
–नामा–पु. संधिपत्र.
तहकुबी–स्त्री. स्थगन १. अस्थायी रोक
–ची सूचना–स्थगन प्रस्ताव.
तहकूब–वि. स्थगित.
तहान–स्त्री. प्यास. तृषा. तरस. आकांक्षा.
–भागविणें–प्यास बुझाना.
–लागल्यावर विहीर खणणें–प्यास लगनेपर कुअियाँ खोदना.
–लाडू भूक लाडू–कलेवा १. जलपान १.
तहानेला–वि प्यासा.
तहाहयात–क्रि. वि. आजीव.
तळ–पु. तल. पेंदी २. निचला हिस्सा. सतह २. खेड. अड्डा. शिबिर. डेरा. तलुआ. छावनी २. कुम्हार के पहिये का बीच का तख्ता.
–कोंकण–न. ठेठ कोकण १.
–खडा–पु. खम्मेकी कुर्सी २.
–घर–न. तहखाना १ तलघर १.
–घाट–पु. तलहटी २.
–पाय–पु. तलुआ.
–वट–पु. न. छायामें होनेवाली भूमि. नीव की सतह.
–हात–पु. हथेली २.

–पायाची आग मस्तकास जाणें– तलवोसे आग लगना. तलवोसे लगना, सिर में बुझना.
–हाताच्या फोडासारखे वागविणें– कलेजेसे लगाकर रखना.
–हाताला केस येणे–आकाशके तारे तोड लाना.
–हातावर शीर घेणें–सर में कफन बाँधना. सिर ओखली मे देना.
तळण–न तलनेका काम १. तली हुअी चीज २.
तळणे–क्रि स तलना.
तळतळाट–पु. आह २. शाप. हाय २. स्यापा.
–लागणे–हाय पडना.
तळपट–न. सर्वनाश १. निर्वंश १.
तळपणें–क्रि. अ. चमकना. झुलसना (लू से). चमचमाना. मंडराना.
तळमळ–स्त्री. छटपटी. बैचैनी. लौ. कसक.
तळमळणें–क्रि. अ. तरसना. व्याकुल. होना. हडकना. छटपटाना. तिलमिलाना.
तळवा–पु. तलुआ. हथेली २. गदेरी २
तळसणें–क्रि. स. काटकर साफ करना.
तळावणें–क्रि. अ. झुलसना. आना (आँख, गरमीसे)
तळासणें–क्रि. स. प्रारंभ से करना. काट डालना. तराशना.
तळी–क्रि. वि. तले. नीचे.
तळी–स्त्री. पाट (चक्की का). खंडोबा (देवता) को जय पुकारते हुअे आरती. जगत २.
–अुचलणें–षडयंत्र कर किसीको निकाल बाहर कर देना.
–भरणे–सहायता देना.
तळीराम गार होणे. –बहुत धन जमाकर डकार देना.
तळें–न तलैया १. पोखरा १.
–राखील तो पाणी चाखील–रखेगा सो चखेगा भी.
तक्षक–पु अेक नाग. दुष्ट व्यक्ति. बढअी.
तज्ञ–वि गुणी जानकार. विशेषज्ञ.
ताअी–स्त्री. दोदी. आदरसूचक शब्द
ताअीत–पु कठला तावीज हैकल.
ताअूस–पु. मोर. अेक तंतुवाद्य.
ताक–न छाछ २. मठ्ठा १.
–तय–स्त्री. छौका हुआ मठ्ठा.
–पाणी–न. कुछ थोडा भोजन १.
–वणी–न. बहुत पतली छाछ २.
ताकाला जाअून भाडे लपविणे– मन में भावे मूंड हिलावे.
ताकापुरते रामायण–जैसी तेरी कोमरी वैसे मेरे गीत.
ताकास तूर लागूं न देणें–पता न लगने देना.
ता म्हणतां ताक भात समजणें– अिशारे से जान जाना.
ताकट–वि. छाछ का अंश जिसमें हो वह (मक्खन)
ताकत– } स्त्री. बल १. धैर्य १. हिम्मत.
ताकद. } ताकत.
ताका–पु. थान (कपडे का).
ताकीद–स्त्री. चेतावनी. आदेश १.
ताग–पु. सन. पटुआ.

तागडी–स्त्री. तराजू१.
तागा–पु. किश्तो ढोने का बाँस. धागा. दोरा. पता. ताग. तागा.
तांगा–पु. ताँगा. अिक्का.
ताजवा–पु. छोटा तराजू.
ताजा–पु. अश्वमुख कवच. ताज़िया. –वि. ताज़ा. प्रफुल्ल. हरा. नया. मोटा. गरम(अन्न).
–कलम–पुनश्च. विशेष में. अनुलेख.
–तवाना–हराभरा. तरोताजा.
– – होणे–हरियाना. पनपना.
ताजें–वि. ताजा. नया. हरा. विद्यमान. आज का. चलता. अभी का.
ताट–न. थाली२. टाट१. फूट१ (फल). डण्ठल१. पेडी२.
ताटाला बसणें–पंक्ति मे भोजन करना.
ताटावरचे पाटावर, पाटावरचें ताटावर–धनी लोगोका ठाठ. सुख से खाना, सुख से सोना.
ताटाखालचे मांजर–भीगी बिल्ली. थालीके बैंगन.
ताटकळणें–क्रि. अ. अैंठना(हाथ, पाँव).भारी होना. प्रतीक्षा करना.
ताटली–स्त्री. छोटी थाली.
ताटवा–पु. क्यारी२. फुलवारी२.
ताटाळें–न. थालियाँ रखनेका लटकन.
ताटी–स्त्री. अरथी. टिकटी. टट्टी. चौखट (महराब की). क्यारी. आड.
ताठ–पु. सीधा. तना हुआ. अैंठा हुआ. कडा. दृढ. गर्विल.
ताठणे–क्रि. अ. अैंठना तनना. फूलना. अकडना(गर्वसे).
ताठर–वि न झुकनेवाला. दृढ. करारा सूखा.
ताठरणे–क्रि. अ. अकडना. अैंठना
ताठा–पु. अहकार. गर्व. शेखी
ताड–पु. ताड(वृक्ष).
–गोळा–पु ताड का फल.
–पत्र–न ताड का सूखा पत्ता.
ताडकन्–क्रि. वि. तडाकसे. खटसे. छूटतेही.
ताडणे–क्रि. स. भांपना. ताडना. तुलना करना. पीटना.
ताडताड–क्रि. वि. तडतड(शब्द) क्रोधसे पैर पटकते हुअे. दनादन (कूदना).
ताडवकृष्ण–पु. महादजी शिंदे.
ताडा–पु तांता. व्यापारियोका समुदाय. झुण्ड(पशुओका).
ताडामोडा–पु. घर की पुरानी चीजें या गहने बेच कर बनायी रकम.
ताडी–स्त्री. ताडी. ठर्रा१.
तांडेल–पु. टण्डैल(जहाज का).माँझी
ताण–पु. तनाव. खिचाव. बोझ (परिश्रमका). तगी२. अडचन२. रोक(बाग्शिकी). कँटिया.
–स्त्री. अधिक क्षमता. सरसाअी. मात.
–असणें } कान काटना.
–करणें– } मात करना.
ताणणें–क्रि. स. अैंचना. तानना. आशामें फुसलाना.
ताणा–पु. ताना. ओत२. तनाव जालेका लम्बा तंतु.

–वाणा–पु. तानाबाना. ओतप्रोत.
तांत–स्त्री. तंतु १. धागा १. तांत. तार १.
तातडी–स्त्री. जल्दी. अुतावली.
तांतू–पु. तांत. धागा. दूब का वह तिनका जिसमे कमसे कम सोलह गाँठें हों (शारदीय नवरात्री में अष्टमी के दिन युवतियाँ पूजा कर भवानी को चढाती है). एक हाथ लम्बा रेशमका धागा (अिसमें अुतनी गाँठें दी जायँ जितने वर्ष स्त्री का ब्याह होकर बीते हो).
तात्या–पु. पिता के समान बडे पुरुष को बुलाने का शब्द.
–पंतोजी–पु. पुराने विचार का शिक्षक.
तात्काळ–क्रि. वि. अुसी क्षण. झट. चट.
तात्त्विक–वि. सैद्धान्तिक. दर्शन के बारे में. प्रामाणिक.
तात्पर्य–न. भावार्थ १. मतलब १. सार १. अभिप्राय १.
तात्पुरता–वि. अस्थायी. थोडे समय के लिअे.
तांत्रिक–वि. शाक्त. अूपर अूपर. सक्षिप्त.
तादळी पोत–स्त्री. चावल के समान बनाये सोने के दानोका गहना.
तादात्म्य–न. अेकरूपता २. अद्वैत १.
तांदुळ– } पु. चावल. अरवा.
तांदूळ }
तांदुळजा–पु. चौलाअी २.
तादृश–वि. साधारण. मामूली. थोडा भी.
तान–स्त्री. तान (संगीतमें). आलाप १. छिरेटा. छिरहटा (वेली).
–बाजी–स्त्री. गलेबाजी. तानबाजी.
–मान–न. अनुकूलता २. मौका १.
तान्हेला–वि. प्यासा.
तान्हा– } वि. नन्हा. छोटा. दूधपीता.
तान्हुला }
ताप–पु. ज्वर. बुखार. गरमी २. ताप कष्ट. संताप. अुपद्रव.
तापट–वि. चिडचिडा. क्रोधी. चपल.
तापणें–क्रि. अ अअूलना. तपना जलना. अुत्तेजित होना. धमाना (धूपमे). भडकना. तग आना.
तापल्या तव्यावर पोळी भाजणें–मौकेमे लाभ अुठाना.
तापविणें–क्रि. स. तपाना. गरम करना अकोरना.
ताफा–पु. साज. झुण्ड. नाच गानेका सामान. तांता.
तांब–स्त्री. मोरचा १. गेहूं का अेक रोग. मालिन्य १. मंदता.
तांबट–पु. ठठेरा.
–वि. लाल–सा.
तांबड तोंड्या–वि. विदेशी गोरा.
–माती–स्त्री. लाल मिट्टी.
–सर–वि. ललाओ लिये हुअे.
ताबडा–वि. लाल.
–आघाडा–पु. लाल अोंगा. चिरचिरा.
–कंदील–पु. धोखे की सूचना.
–धमासा–पु. जवासा.
–लोध्र–पु. लोध.

–भोपळा–पु. लाल पेठा.
–सांप–पु गोहुवन.
–हदगा–पु. लाल अगस्तिया.
तांबडी भाजी–स्त्री. मॉस १. गोश्त १.
–कण्हेर–स्त्री. लाल कनेर.
–दुपारी–स्त्री. लाल दुपहरिया.
–गुंज–स्त्री. लाल घुघची. चिरमिटी.
–घंटुळी–स्त्री. गदहपूर्णा.
तावडतोब–क्रि. वि. तुरन्त. तात्काल. झट.
तांबडे फुटणें–पौ फटना.
ताबरणे–क्रि. अ. मोरचा लगना. ललाओपर होना.
तांबरा–पु. गेहूँ, ज्वार आदिका अेक रोग.
तांबली–स्त्री. } छोटीसी बटलोअी.
तांबले–न. }
ताबा–पु. ताबा. वश. अधिकार. काबू.
ताब्यात घेणे–हथियाना. अुडा लेना.
ताबेगहाण–पु फलोपभोग प्राधि. गिरवी रखी सपत्ति का अुपभोग.
ताबूत–पु. ताजिया १.
तांबूस–वि लाल-सा. लालीलाल.
तांबे–न. तांबा १ (धातु) ताबेको. खाली गडारो (जरतारी मे).
तांबेटा–पु. विलायतो भंटा.
ताबोळी–पु. तमोली. तँबोली
तांब्या–पु लोटा. कलश.
–अुपडा (पालथा) घालणे–स्त्रीका कपडे से होना.
तामण–स्त्री. जरूल.
तामसी–वि. क्रोधी. दुष्ट. क्रूर.
ताम्र–न. तांबा २. (संकेतसे) यवन. अग्रेज.
–वि. लाल.
–पट–पु. तांबेके पत्तर पर खुदाहुआ अभिलेख. अमरत्व (व्यंग).
–पत्र लेखक–पु. कनसार.
ताम्हन–न. पूजा के लिअे ताम्रपात्र, (गोल अुथलो थालो)
तार–स्त्री तार १ (धातु या सूत का धागा). तॉत २. ततु १. लस २ (चिपचिपाहटसे). नशा १ मद १. बादला १.
–ओढण्याचे यत्र–न. टैनो २.
–खिळा–पु. कीली.
–फेणी–स्त्री. फेनो (मिठाअी)
तारायंत्र–न. तार मारनेका यंत्र १
तारेवरचा नाच–पु. बडा कठिन काम
तारका–स्त्री. तारा १. नक्षत्र १. पुतली (आँखकी).
तारण–न. बंधक १. प्रतिभूति २. रक्षा २.
तारणें–क्रि. स. अुबारना. पार लगाना बचाना.
तारतम्य–न तारतम्य १. न्यूनाधिक्य १ विवेक १.
तारवटणें–क्रि. अ. आँख चढना (नीद न आनेसे, नशेसे). मस्तीमें आना
तारा–स्त्री. नक्षत्र १. तारा १. पुतली (आँख को).
–पु. तारा. सितारा. ग्रह. अुल्का.
तारे तोडणें–विचित्र बाते करना गप हाँकना.

तारागण–न. नभोमण्डल१. आकाश१. खेल देखने के लिअे बनाया उच्चासन. छज्जा. अटारी२. कुहराम१.

तारामंडळ–न. तारों से भरा आकाश. स्त्रियो के गलेका अेक आभूषण.

तारामैत्री–स्त्री. जन्मपत्री के ग्रहो की मित्रता (वर, वधू की).

ताराबळ–स्त्री. अुतावली. दौडधूप. घपला१.

तारीख–स्त्री. दिनांक१. यावनी या अंग्रेजी तिथि२.

तारीफ–स्त्री. प्रशसा. स्तुति. वाहवाही अनुरोध१.
–न. प्रशुल्क (चुगी की दरें).

तारुण्य–न. तरुणाओ२. तारुण्य१. जवानी२. यौवन१. गदरपचीसी२.

तारू–पु. नौका२. जहाज१.

ताल–पु ताल (संगीतमे). ताड (वृक्ष). ज्वार का पानी आनेवाली भूमि.
–स्त्री. मेंड. बाँध१.

तालामाला–पु. अनुकूलता२. तारतम्य१.

तालिमखाना–पु. कैलया. तालिमखाना

तालीम–स्त्री. व्यायाम१. व्यायामशाला२. शिक्षा (घोडे को). पूर्व प्रयोग (नाटक का).

–बाज–वि. मल्ल. पहेलवान.

–खाना–पु. व्यायामशाला१.

तालीस–पु. यूनो. बर्मी. बिर्मी. अेक औषधि.

तालुका–पु. तालुक.

ताव–पु. आँच२. ताव.१ आवेश१. तेहा१. तख्ता (कागज का). धीमी धूप२.

–मारणे–अुडाना. अघाना. चहनना. अफरना.

तावातावानें–क्रोधसे. चिल्लाकर.

तावडणें–क्रि. स. कडे कष्ट करवाना. दौडाना.

तावडी–स्त्री. चंगुल२. सिकंजा१.

तावडीत सांपडणें–चंगुलमें फँसना.

तावदान–न. ताबदान१. रोशनदान१

ताशा–पु. ताशा (बाजा).

ताशेरा–पु. फटकार२. बाढ (बंदूकको). घुडकी२. बसूलेसे निकलो तोली.

तास–पु. अेक घण्टा. घडियाल. घण्ट. भारद्वाज (पछी; नीले रंग का; शुभसूचक) हल से पडी लकीर२. बहाव लम्बी डाँड.

तासडपट्टी–स्त्री. फटकार. कडी आलोचना.

तासणें–अि. स. छीलना. तराशना. रंदा मारना. पूरी हजामत करना.

ताहनेला–वि. प्यासा.

ताळ–पु. ताल. मजीरा. मेल.

–सोडणे–मर्यादा छोडना. धर्म बिगाडना.

ताळा–पु. मेल. जोड. अनुभव.

–पाहणें–तुलना करना.

ताळ्यावर येणें–होश आना. भान होना.

–आणणें–होश ठिकाने करना.

ताळेबंद–पु. चिट्ठा. पक्का लेखा.

ताळू–स्त्री. चाँद. तालु१.
तिकडील–वि. अुस ओर का. वहाँ का. अुनका (पतिका).
तिकडून–क्रि. वि. वहाँ से. अुनसे.
तिकडे–क्रि. वि. वहाँ. अुधर. अुस ओर
तिकीट–न. टिकट१. सयानपत्रक१. (रेलवका टिकट). अधिकारपत्र१.
तिकाटणें–न तिखटी२. टिकटी२.
तिकटी–स्त्री.
तिकांडे–न. मृगनक्षत्र के तीन तारे.
तिकोनी–वि. तिखूँटा.
तिक्का–पु. तिग्गी (ताशमे).
तिखट–न. लाल मिर्च की बुकनी. हरी मिर्च की चटणी.
–वि. तीखा. गरम (स्वभावसे). पैना. तीक्ष्ण. चरपरा.
–मीठ लावून सांगणें–सौ जोड कर कहना.
तिखे–न. लोहसार१. फौलाद१. अिस्पात.
तिघअी–वि. तिपल्ला (मकान).
तिघे–वि. तीनो. तीन.
तिघांच्या तीन वाटा–मतभेदसे मनमुटाव बढना.
तिजवर–पु. तिहाजू.
तिजोरी–स्त्री. कोषागार. तिजोरी.
तिटकारा–पु. घृणा. अनादर. अचाह.
तिठा–पु. तीन मार्ग मिलने का स्थान.
तिडतिडणें–क्रि. अ. फटना. दरकना. चिढना.
तिडा तिढा पु. अुलझन२. गाँठ२. मनमुटाव.
तिडीक–स्त्री. टीस. कसक. सनक. पीडा.
तितका–वि. अुतना.
तितपत–वि. अुतनीही मात्रामें.
तितिक्षा–स्त्री. सहिष्णुता. सहनशीलता.
तिथवर–क्रि. वि. वहाँतक. तबतक.
तिनीसांजा. तिन्हीसांजा क्रि. वि. सअी साँझमें.
तिन्ही त्रिकाळ–क्रि. वि. सदा. सभी समय. तीनों बेर.
तिपदरी–वि. तिलडा.
तिपाअी–स्त्री. तिपाअी. चौघडिया.
तिपेडी–वि. तिलडी (वेणी).
तिप्पट–स्त्री. तिगुना.
तिबणे–क्रि. अ. गूँधना. माँडना. सानना. कचूमर निकालना.
तिमजली–वि. तीन तल्ला.
तिय्यम–वि. तेला (खेलमे तीसरा). घटिया.
तिय्या–पु. तिग्गी२ (ताशमें).
तिवअी–स्त्री. तिपाअी.
तिवडा–पु. खलिहान के बीच मे गाडा खम्भा. अेक ताल. तिलडा.
तिवंधा–पु. कअी गाँवो की सीमाअें जहाँ मिलती हों वह स्थान।
तिवस–पु. तिरिच्छ. निनसुना.
तिरकस तिरका वि. टेढा. बाँका.
तिरबाकांडें–न. सरपता१.
तिरडी–स्त्री. अरथी. टिकटी.
–अुचलणें–निकालबाहर कर देना.
तिरंदाज–पु. धनुर्धारी. तीरंदाज.

तिरपगडा–पु.]पासे के खेलमें
तिरपगडें–न.]तीन दाने.
–वि. विचित्र. टेढामेढा.
तिरपा–वि. टेढा. बाँका. कटवाँ. औरेब(दर्जीका ब्योतना).
तिरप्या दृष्टीने पाहणे–कनखियाना.
तिरपीट–स्त्री. गडबडी. धांधली. घपला१.
–अुडणे– घपले में पडना.
तिरवा–वि. अेंचाताना. काना. भेंगा. टेढा.
तिरमिरी–स्त्री. घुमरी. चक्कर१. चकाचौध.
तिरशिगराव–पु. चिडचिडा व्यक्ति.
तिरसट–वि. चिडचिडा. दुःशील. सडियल. अकलखुरा.
तिरसगी–स्त्री. सांझी.
तिरस्कार–पु. घृणा२. तिरस्कार.
तिरस्कारणे–क्रि. स. घिनाना. घृणा करना.
तिरस्थळी–स्त्री. व्यर्थका धक्का१. चचलता.
तिरळा–दे. 'तिरवा'.
तिरीप–स्त्री. सेंध(प्रकाशकी). लू.
तिरोळी–पु. अिकहरा गेदा.
तिरकस–वि. औरेब. टेढा. वक्र.
तिऱ्हाअीत–वि. तटस्थ. अुदासीन. अनजान.
–पु. मध्यस्थ. पंच. तिसरेंत
तिशी–स्त्री. तीस वर्ष की आयु.
तिष्ठत बसणें–राह देखते रहना. अटक जाना. प्रतीक्षा करते रहना.
तिसरा–वि. तीसरा.
–पाय–पु. अत्यंत अुत्साह. अेक टाँग खडा रहना.
–भाअू–पु. सजला भाअी.
तिसरेच–क्रि. वि. पख लगाना.
तिसावा–वि. तीसवाँ.
तिळपापड होणे–आग बबूला होना अगारोपर लोटना.
तिळवण–स्त्री तिलवन. करेला. अगारोपर लोटना.
ती–स्त्री. वह(संकेत से). पत्नी.
तीट–स्त्री. चखोडा१. डिठौना१ अक१. काजल का टीका.
तीथ–स्त्री. तिथि.
–धरणे–ब्याह का महूरत पक्का करना.
–आहे तर भट नाही, भट आहे तर तीथ नाही–जब चने थे तब दाँत न थे, जब दाँत हुअे तो चने नही
तीन–वि. तीन.
–ताड अुडणे–(से)अुडना. बडी बडी बाते बनाना.
–तेरा नव बारा–हजार बहाने करना.
–दाराचे दालन–न. सिदरी२. तिदरी२.
तीर–न. कूल१. किनारा१.
–पु. बाण. तीर. टेक२. बल्ला.
–कमठा–पु. धनुष्य१. तीर–कमान१.
तीर्थ–न. चरणामृत१. पुण्यस्थान१. तीर्थ१.
–प्रसाद–पु. चरणामृत तथा प्रसादी१
–यात्रा–स्त्री. तीर्थोंके दर्शन. तीर्थयात्रा.

–रूप– }पु. मातापिता. बडे बूढे.
–स्वरूप– }

तीव्र–वि. तीक्ष्ण. अग्र. प्रखर. पैना. चण्ड.
–होणे–गहराना.

तीळ–पु. तिल

–तीळ जीव तुटणे–कलेजा मसोस कर रहना. जी टँगा रहना.

तिळकूट–न. तिल की सूखी चटनी.

तिळगूळ–पु तिलकुट १ (गुड या शक्कर का बटा) शक्कर को चासणी चढाय तिल के काँटेदार दाने, जिसे मराठीमे 'हलवा' कहते है (मकर सक्राति के दिन ये प्रेम से बाँटे जाते है)

तिलप्राय–क्रि. वि २च भी. अत्प भी.

तिळवण–स्त्री ब्याह की प्रथम मकर संक्रान्ति के दिन भेजी हुओ तिल-की बनी मिठाअियां (समधी अेक दूसरे के घर भेजते है).

तीक्ष्ण–वि. प्रखर तीक्ष्ण. पैना. गँसीला कटीला. चोखा.

तुकडा–पु. टुकडा. किरिच. खण्ड. किचं. कुरकुट. खन (कपडे का.) रोटी का टुकडा.

तुकडे पडणे—बहुत थक जाना.

तुकडे तुकडे होणे–खण्ड खण्ड हो जाना. फूट फैल जाना. कुरी कुरी होना.
–होणें–कटना. कट जाना.

तुकडघाची चोळी–स्त्री. खनके नौ टुकडे जोडकर बनायी चोली.

तुकतुको–स्त्री. हरापन १. ताजापन १ चिकनाहट.

तुकविणे–क्रि. स. हिलाना. घुनना.

तुकाओ–स्त्री. तुलजापुरकी भवानी (शिवाजी महाराज की कुलदेवी)

तुकाराम–पु. महाराष्ट्र के जनप्रिय सत कवि (सतरहवी सदीमे)

तुच्छ–वि क्षुद्र तुच्छ. अप्रतिष्ठित निस्सार. व्यर्थ बुरा हेच. हेय हलका ओछा. नगण्य
–मानणे–अगूठेपर मारना घाल न गिनना.

तुझा–सर्व. तेरा. तुम्हारा

तुटक–वि. असगत. खण्डित भग्न. अलग. चिडचिडा.

तुटका–वि टूटा हुआ. कटा हुआ

तुटके–फाटके–वि. टूटा फूटा अंगड-खगड.

तुटक्या कानाचा–वि. कनकटा

तुटणे–क्रि अ टूटना सूखना (गायका दूध). घटना. खण्डित होना बद होना.

तुटून पडणे–टूट पडना गाली-गलौज करना.

तुटपुजा–वि. अधूरा. टुटपूँजिया

तुटवडा–पु. कमी २. न्यूनता २. घाटा

तुडतुडणे–क्रि अ. तुडतुड आवाज से फटना.

तुडवणे }क्रि स. खूँदना. कुचलना
तुडविणे } पैरो से दबाना. कचूमर निकालना.

तुडुब–क्रि. वि. लबालब परिपूर्ण भरपूर

–भरणे–अटना.
तुणणे–क्रि. स. रफू करना.
तुणतुणे–न. भॉडो का अिकतारा वाद्य (तुअी तुअी आवाज निकलता है. यह सलाअी से बजाया जाता है).
–वाजविणें–अुकटना. अपनाही राग अलापना.
तुतारी–स्त्री. तुरही.
तुती–स्त्री. शहतूत १ (पेड और फल).
तुपकडी–स्त्री. गंगेरन १.
तुफान–न. आँधी २. अघड १. तूफान १
तुबडो–स्त्री. सीगो. तुबेका बनाया बाजा. तुंबरी. खप्पर १.
–भरणें–गहरा हाथ मारना (धनपर). अफर कर खाना.
–लावणें–सीगो लगाना.
तुबळ–वि जोरदार आवेशके साथ.
–युद्ध–न. घमासान १ (लडाअी).
तुमा–पु. लकडी की तुबी बेंट बिठाने की जगह. तुम्वा. गूमा (सर्पविषहारिणी औषधि). बाँध.
तुमचा–सर्व. तुम्हारा आपका.
–तो–वह जो. वह.
तुमान–स्त्री. सुथना. पायजामा.
तुम्ही–सर्व. तुम. आप.
तुरट–वि कसैला
तुरटी–स्त्री. फिटकरी
तुरतुर–क्रि. वि. पास पास डग भरते हुअे जल्दी जलदी से (चलना). फुदकते हुअे.
तुरपणी–स्त्री. तुरपन १ (सीनेका अेक ढग).
तुरळक–क्रि. वि. कही कही. क्वचित्. बीच बीचमे.
तुरा–पु. कलगी २ तुर्रा. झब्बा. गुच्छा. लावनी (छद). गानेका अेक ढग.
तुराठी–स्त्री. अरहर के डण्ठल (छप्पर छानेके काम मे अुपयुक्त)
तुरुंग–पु. बंदीगृह, कारागार जेल.
तुरुतुरु–दे. तुरतुर.
तुलक–पु. रुओ.
तुलना–स्त्री. बराबरी तुलना. समता. तुल्यता
तुला–स्त्री. तराजू १. तौल. तुलाराशि (ज्योतिष)
तुषार–पु. फुही २. किनवानी २. सीकर १.
–पात–पु. ओले पडना.
तुसडा–वि. क्रोधी. अुद्दाम चिडचिडा.
तुळओ–स्त्री. बल्ला १. बडेर १. कडी २. धरन १.
तुळतुळीत–वि चमकदार. चिकना.
तुळस } स्त्री तुलसी (पेड और पत्ते)
तुळशी }
तुळशीपत्र कानात घालून बसणें–कान मे रुअी (तेल) डाल बैठना
–ठेवणे–अपना हक छोड देना
– –(हलवायाच्या घरावर)–पराये माल पर मौज करना सेत का माल हिरदा निर्दयी.
–विवाह–पु कार्तिक सुदि १२ को श्रीविष्णु की मूर्ति से तुलसी के पेड का ब्याह.
–वृंदावन–न. तुलसी के पौधे के लिअे बनाया ढंगदार चबूतरा १.

तूं–सर्व. तू. तुम
तूट–स्त्री. घाटा१. कमी२.
–पडणें–घटना.
तूप–न. घी१. घृत१. घिरत१.घिअु१.
तूर–स्त्री. अरहर. तूर. तूपरी.रहरी. दोनों ओर नुकीली कील.
तूर्त–क्रि. वि. अभी.अिस समय. तुरन्त.
तूस–न. भूसी२.
तृण–न.घास. तिनका
–युक्त–वि.घसीला
तृप्त करणें–अघवाना
–होणें–अघाना
ते–सर्व. वे.
तें–सर्व. (न) वह.
तेच–सर्व. वही.
–तेच बोलणें–चबे को चबाना.
तेज–न. प्रकाश१. कांति२. चमक२. प्रभाव१.आभा२ दीप्ति२.ओप२. वीर्य१ पराक्रम१
तेजस्वी–वि. कान्तियुक्त. अुज्वल सजीला प्रभावपूर्ण कौल का पक्का.
तेजोभग करणे–(की)रेड मारना अवमानित करना.
तेजाब–पु. तेजाब.
तेजी–स्त्री वढाव१. अुत्कर्ष१ तेजी२.
तेड–न. सफेद२ निसोथ२ पेनिला (श्वेत).
तेढ–स्त्री मनमुटाव१. जिच२ गाठ२.
तेथील–वि. वहाँ का
तेथें–क्रि वि. वहाँ. अुधर
तेर–स्त्री. खेत में तीसरी बार हल जोताअी..
तेरडा–पु. तेरडा.
तेरडयाचा रंग तीन दिवस–दो दिन की तडक भडक, फिर मामला ठंढा.
तेरवां–क्रि. वि. तरसो अतरसो.
तेरावा–पु. } तेरहीं२.
तेरावे–न. }
–वि. तेरहवाँ.
तेरीज–स्त्री. } हिसाबका चिठ्ठा
–न. }
तेरी मेरीवर येणे–हमरी तुमरी करना
तेल–न. तेल
–लावून ठेवणे (पाठीस)–(की) वन आना.
–कट–वि चीकट.
तेलफळ–न. ब्याहके पहले, वर से कन्याको भेजी हुअी साडी, मिठाअी आदि.
तेलियाकद–पु. तैलकद..
तेली–पु तेली. अेक मछली२.
तेल्या–वि तेलिया (रंग). पौधोका अेक रोग
–देवदार–पु. तेलिया देवदार.
तेवटा–वि अुतना.
तेवणे–क्रि अ जलना. जलते रहना.
तेव्हा–क्रि. वि तब. सो.
तैलबुद्धि–वि. बहुत बुद्धिमान्. पैनी-बुद्धि का.
तो–सर्व वह
–तेवढा–बस, वही.
तो–क्रि. वि त्यो. तभी.
तोकडा– } वि अधूरा. अल्प. अूंचा.
तोटका } (कपडा).

तोटा–पु. हानि घाटा. ज्वार का डण्ठल. टोटा.
तोटी–स्त्री टोटी.
तोंड–स्त्री. अुपाय १. युक्ति. सूझ जोड २. अेक ओर से सजाया पत्थर तोंड (कुश्ती मे). दूसरेको गोटी पहलेसे निश्चित रीतिसे मारना (चौपडमे).
तोडीचा–वि सानी.
तोडीस तोड–दॉव पर दॉव.
तोंड–न मुँह १ मुख १ चेहरा १. किसी वस्तुका सामने का हिस्सा १. द्वार १. प्रारभ १ (चर्चाका)
–आटोपणे } मुँह सँभालना
–आवरणे } मुँहमे लगाम देना.
–आणणे–'आटचापाटचा' के खेलमें आखरी पाल से लौट आना.
–आवट करणे–मुँह लटकाना.
–अुतरणे–मुँह अुतर जाना मुँहपर हवाअियाँ अुडना
–अुष्टे करणे–मुँह जुठारना.
–ओळख–मुँह मुलाहिजा.
–करून बोलणे–निर्लज्ज बनकर बात करना
–काळे करणे–मुँह काला करना.
–गोड करणे– मुँह मीठा करना. घूँस देना
–गोरे मोरे करणे–मुँह फक होना. मुँह बुरा बनाना.
–घशी पडणें–औधे मुँह गिरना. मुँह को खाना.
–घालणें–बीच में बोल अुठना.
–चुकविणें–खिचा रहना. मुँह छिपाना. जो चुराना. कोना आँकना.
तोड चा–वि. जबानी. मौखिक.
–घास काढून घेणे–बना बनाया खेल बिगाडना.
तोडचुकार–वि. कामचोर
तोडचे पाणी पळणे–मुँह सफेद होना मुँहसे भाप न निकलना.
तोड टाकून बोलणे–मुँह फाडकर कहना मुँह खराब करना
–दाबणे–घूँस देकर चुप करना.
–दिसणे–बोलनेवाले को दोष लगना.
–देणे–डटकर सामना करना. धूम जाना (खेलमे). समुहाना
–देखले–मुँह देखेका
–धुवून येणे–मुँह धो रखना
–पडणे–भिडन्त होना.
–पसरणें } हाथ फैलाना
–वेगाडणे }
–पाटिलकी–स्त्री. संदेसन खेती.
–पाठ–वि. कंठस्थ कठाग्र
–पाडणे–मार्ग निकालना
–पालट–पु. खाने मे बदल
–पाहणे–मुँह ताकना.
–पाहा !–अपना मुँह तो देखो.
–पुज्या–वि. गावघप्पो. चापलूस.
–फिरणें–स्वाद खराब होना. मुँह बिगडना.
–फिरविणें–मुँह फेरना. मुँह फेर लेना
–फुटणे–मुँह फट जाना (ठण्ढ से) थुक्का फजीहत होना.
–बंद करणे–चुप रहना. घूँस देकर चुप करना.

तोंड बांधून बुक्क्याचा मार — बलवान के बिस बिसे, मारे और रोने न दे.

–बाहेर काढणें–मुँह दिखाना.

–भर–क्रि. वि. मुँहभर के

–मिळवणी–स्त्री. संतुलन १. आय व्यय बराबर करना.

तोंडवळा–पु. चेहरा.

तोंड येणें–मुँह आना.

–लागणें–मुखभेद होना.

–वाओट करणें–मुँह बिगाडना.

–वाकडे होणें–मुँह लटकना.

–वाजविणें–बकबक करना.

–वासणें–मुँह बाना

–सुख घेणें–फटकारना.

–सुटणे–मुँह खुल जाना.

–सोडणे–मुँहमें लगाम न होना.

तोंडाचा जड–वि. चबा चबा कर बाते करनेवाला.

–पट्टा सुटणे–मुँह चलाना.

तोंडाची वाफ दवडणें–व्यर्थ की बातें करना. अुडना.

तोंडाचें बोळकें होणें–सब दाँत गिर जाना. पोपलाना.

तोंडांत–देणें–थप्पड जमाना.

–मारणें–चपतियाना.

–बोट घालणें–दातों तलें अुंगली दबाना. अचरज में आना.

–भडकावणें–मुँहपर थप्पड मारना. मुँह सुजाना.

–मारून घेणें–कान पकडना.

–शेण घालणें–मुँहपर थूकना.

तोंडांतून ब्र काढणें–चू करना.

तोंडाला काळोखो फासणें–मुँहमे कालिख लगाना.

–पाणी सुटणें–मुँह से लार टपकना.

–पानें पुसणें–हरा बाग दिखाना.

तोंडावर गोड बोलणें–मुँहदेखी बात करना.

तोंडावर तुकडा टाकणें–मुँहपर फेंकना

–थुकणें–मुँहपर थूकना

–नक्षत्र पडणें–सदा गंदी बाते करना.

तोंडास खोळ घालणें–मुँह सीना.

–तोड देणें–मुँहामुँही होना

–तोड न दिसणे–मुँह अंधेरे. हाथ को हाथ न सूझना.

–येअोल ते बोलणें–बकबक करना. अूटपटांग बोलना.

तोंडीं देणें–पु. मुखिया बनाना (मार खाने को).

–लागणें–(से) बातें (कौन) करना

–लावणें–न. सालन १.

तोंडें वेडोवाकडी करणें–मुँह चिढाना मुँह बिचकाना.

तोंडाळ–वि. झगडालू.

तोडगा–पु. टोटका. टोना.

तोडणें–क्रि. स काटना. गंजना. तोडना. छोड देना. बंद करना. मिटाना.

तोडमोड करणें–करकाना. मरोडना. तोड़ना.

तोंडलें–न. कुंदरू १. कंदूरी २. गुलकांख (मोठी).

तोडा–पु. टुकडा. तोडने की क्रिया. गिने सिक्कों की थैली. तोडा. पैर का. गहना.

–टाकणें–आला बनाने की जगह छोडना (राज के काम में).

तोतया–पु. हूबहू स्वांग बनानेवाला ठग. किसी के स्थान में अपना अधिकार दिखानेवाला. पाखण्डी

तोतरा–वि. हकला. रुक रुककर बोलनेवाला.

तोंपर्यंत–क्रि. वि. तबतक.

तोफ–स्त्री. तोप. हयनाल (गाडीपर होनेवाली). कडकनाल (चौडे मुँह की) गरनाल.

–डागणारा } पु. तोपची. गोलचला.
–जी. }

तोफेच्या तोंडीं देणें–तोपसे अुडा देना शहीद बनाना.

तोवरा–पु.तोबडा. थैला (डाकिये का).

तोबऱ्याला पुढें, लगामास पाठीमागें–खाने को हम, लडने को हमारा भाअी.

तोबा–पु. घोती में अैठन देकर बनाया कोडा. अत्यंत भीड२.

तोरडी–स्त्री. पायल. नूपुर१.

तोरण–न. दरवाजे की चौखट की आडी दाब२. वंदनवार१. तोरण. अेक कँटीला पौधा.

तोरा–पु. अभिमान. घमण्ड.

तोल–पु. तौल२. झुकाव. वजन समानता२. सम्मान.

–संभाळणें–स्थिर रहना.

तोलणें–क्रि. स. तोलना. जाँचना. कूतना. क्षमता होना. तुलना करना.

–क्रि. अ. झुक जाना.

तोंवर–क्रि. वि. तबतक

तोवर–पु. अंकुर. कल्ला.

तोशीस–स्त्री. अुपद्रव१. हानि२. घाटा१.

तोहमत–स्त्री. झूठा आरोप १. भाग्य की मार.

तोळा–पु. तोला.

–मासा–पु. नाजुक (स्वास्थ्य).

त्या–सर्व. अुस. वे (स्त्रियाँ).

–नंतर–क्रि वि. अनंतर. अुसके बाद. आगे चलकर.

त्याग–पु. त्याग. दान.

–पत्र–न. त्यागपत्र१. अिस्तीफा१.

त्याज्य–वि. फेंकने योग्य. छोडने के योग्य. त्याज्य.

त्रयस्थ–वि. तटस्थ. अनजान.

त्रस्त होणें–अूबना. तंग आना. हैरान होना.

त्रांगडें–न. झमेला१.

त्रागा–पु. क्रोधमें अपनाही सिर पीटना.

त्राटिका–स्त्री. अेक राक्षसी. कर्कशा.

त्राण–न. आधार१. दम१. जोर१.

त्रास–पु. अुपद्रव. कष्ट. हैरानी२. साँसत२. पीडा२. आफत२. त्रास.

त्रासणें–क्रि. अ. अूबना. अुकताना. तंग आना. हुलिया बिगडना.

त्रास देणें–क्रि. छेडना. सताना. चँगना.

त्रासिक–वि. चिडचिडा. क्रोधी.

त्रिकाळ–पु. तीनों समय.
त्रिकूट–न तीनो का गुट१.
त्रिकोण–पु. त्रिभुज. त्रिकोण. बजाने की लोहे की तिकोनिया
–मिती–स्त्री. त्रिकोणमिति.
त्रिकोणी काच–स्त्री. } ककच आयत.
–भिग–न. } छेदित घनक्षेत्र.
त्रिखंड–न. तीनों लोक. हर जगह.
त्रिदडी–पु वह सन्यासी जो फिरसे गृहस्थ बन सके.
त्रिपखी–स्त्री. त्रिपुखी.
त्रिफळा–पु त्रिफला२.
त्रिवळी–स्त्री. पेट पर पडनेवाले तीन बल.
त्रिशंकु–पु. घर का न घाट का.
त्रुटी–स्त्री. कुछ क्षण१. चुटकी. कमी. भूल. त्रुटि.
त्रेधा–स्त्री. दौड़धूप१. घपला१ गडबडी. फजीहत.
त्रेपन्न–वि. तिरपन. ५३.
–टिकलीचा–वि. बदमाश. पाजी
त्रेसष्ट–वि. ६३. तिरसठ.
त्र्याण्णव–वि. तिरानबे. ९३.
त्र्याहात्तर–वि. ७३. तिहत्तर.
त्वचा–स्त्री. चमडी. खाल. त्वचा
त्वंपुरा–पु. चिल्ला अुठना.
त्वरा–स्त्री. जल्दी. अुतावली. त्वरा.
त्वष्टा कासार–पु. ठठेरो की जाति का अुपभेद.
त्वेष–पु. तेहा. क्रोध. आवेश.

थ

थकणें–क्रि. अ. थकना. शिथिल होना. बूढा होना. वादा चूकना.
थकवा–पु थकावट२. शिथिलता२.
थक्क– वि. चकित. विस्मित.
थट्टा–स्त्री. हँसी. मश्करी. विनोद१. चहचहा१. हास परिहास१. व्यंग१. उपहास१.
थट्टेखोर–वि. विनोदप्रिय. हँसोड.
थट्टेवारी नेणें–हँसीमें लेना. मज़ाक मे लेना.
थड–स्त्री. किनारा१. तीर१. समाप्ति२. अंत१. दून२.
थड–वि. ठण्डा. शीतल. सर्द. सुस्त. शांत.
–करणें–सिराना.
–होणें–समाप्त होना. मरना.
–गार–वि. बहुत ठण्डा. संतोषी मरा हुआ.
–वेळ–स्त्री. सबेरे तथा शाम का समय.
थंडाअी–स्त्री. शीतलता. ठंढाअी.
थंडा फराळ–पु. केवल पानी पीकर रह जाना.
थंडावणें–क्रि. अ. शांत होना. सुस्ताना.
थंडावा–पु. ठंढक२. आराम.
थडकणें–क्रि. अ. आ धमकना. पटका जाना.
थडगें–न. कब्र२.
थडथडणें–क्रि. अ. थरथराना
–न. थरथराहट२. हलाहलाहट२.
थडी–दे. थड. थप्पी२.

थंडी–स्त्री. ठण्ड. सर्दी. शीत१. जाडा१. जुकाम१. गलन१.
–ताप–पु. शीतज्वर१ हलहलिया१
–येणें–अगसिहरी कँपकँपी२
थपडाक } स्त्री थप्पड. चपत.
थप्पड }
–मारणें–हाथ अुठाना. घूंसा तानना. चहेटना.
थपथप– } क्रि. वि. भीनी वस्तुसे
थबथबोत– } पानी की बूंदे टपकने
थपथपीत– } की आवाज.
–वि. चपचपा.
थबकट–वि. चपटा. बैठा हुआ.
थबकणें–क्रि अ. ठिठकना. रुक जाना. थमना.
थबथबणें–क्रि. अ टपकना चूना चपचपाना.
थयथयाट–पु. हाथ पैर पटकने की क्रिया (क्रोधसे या नाचने में).
थर–पु. स्तर. परत२. पुज. समूह.
थरकणें–क्रि. अ. थिरकना थरथराना.
थरकाप–पु थर्राहट२ कँपकँपी२. सिहरन२. सिहरी२.
थरथरा–क्रि. वि. डरसे कांपता हुआ. थर्राहट से. थरथर.
थरथरणें–क्रि. अ. सिहरना. थरथराना. थरकना. हहराना.
थरथराट–पु. थरथरांहट२.
थरकँपकँपी२.
थरारणे–क्रि. अ. थरथराना.
थरास जाणें– } हद तक पहुँचना.
–येणें } यहाँतक बढ जाना.

थल–स्त्री. खेत की अुपज में हिस्सा.
–पु. स्थान.
थलथलां– } क्रि. वि. थलथल
थलथलीत– } (मोटाओ के कारण हिलता हुआ).
थवा–पु. झुण्ड. जत्था. जमाव.
थाग–पु. सुराग१. पता१. थाह२. गहराओ२.
–पाहणें–सागर की गहराओ नापना.
–पत्ता–पु. कुछ भी पता.
थाट– } पु. सिंगार. सजधज१.
–माट } सजावट२ ठाठबाट१. तडक भडक२. ठाठ१. समूह१ किसी राग के सुरो की रचना.
थाटणें–क्रि स. सजाना. लगाना (दूकान). सिद्ध होना (सेना का).
थाडकन–क्रि. वि. (टकराने की आवाज) धडामसे.
थातुरमातूर–क्रि. वि. किसी तरह बनाया हुआ. लचर. जैसे तैसे.
थान–न. थान (कपडे का). स्थान १. ठिकाना स्तन१. थन (जानवरके)
–देणें–बच्चे को आचल देना.
थाप–स्त्री. थप्पड. थपकी. थपेडा१. छपाका१ (तैरते समय). कान का बाहरी हिस्सा१.
–ठोकणें–गप्प मारना. अुडना (किसीसे).
–मारणें–गप हाँकना. बढ बढकर बातें करना. बातें गढना.
थापट–स्त्री. थप्पड. चपत.
–अुगारणें–हाथ अुठाना.

थापटणें–क्रि. स. चपतियाना. थपकन. ताल ठोकना.
–न कुम्हार की थापी. करनी (थवओको).अुस्तरा पैना करनेका चमडे का टुकडा.
थापटी–स्त्री. थप्पड. चपत. कंडा१. छिमटी मुगरी(राज की गिलावा ठोंकने की) थापी.(लकडी की, कुम्हार की).
थापणें–क्रि स. पाथना. सहलाना. खडा करना
थापाथापी } स्त्री. गपडचौथ.
थापेबाजी } गप हाँकना.
थापी–स्त्री थापी. मुगरी. करनी. थप्पी. अुपला१.
थाबणें–क्रि अ. थमना. रुक जाना. स्थगित होना.
थाबविणें–त्रि. स. रोकना स्थगित करना.
थारा–पु. आधार. आसरा. बसेरा. स्थान.
थारेपालट–पु. स्थानातर. जगह बदलना. हेरफेर,
थारोळे–न. थाला१(जिसमे चरसे का पानी पडता है).गाड२. गढा(आग के लिअे).गन्नेका रस अुबालने के चूल्हे का मुंह. कुण्ड१.
थालीपीठ–न. सतनजा के आटेकी नमकीन रोटी.
थाळा–पु. बडी थाली. ब्याहमें गहनो से भरा थाल.
–बसणें–अच्छी फसल होना.
–वाजणें–दिवाला निकलना.
थिगळ–न. } थेगली२. पैबंद१.
थिगळी–स्त्री. }
थिजणें–क्रि. अ. जमना(ठण्डसे). अुलट जाना (आँखे). विस्मित होना. भौचका होना.
थिजविणें–क्रि. स. जमाना. रोक रखना(पूँजी).
थिर–अव्य. बकरियो को भगाने की आवाज.
थिरकणें–क्रि. अ. फुदकना. थिरकना. टुमक कर नाचना.
थिल्लर–न. तलैया१
–वि. अुथलो(बुद्धिवाला). सुस्त. चुहलबाज.
थु–अव्य. धत्. धिक्कार! थुडी.
थुअीथुओ–क्रि वि. रिमझिम. हल्की फुहियो का(फव्वारा).
थुकणें–क्रि. अ. थूकना. अुगलना.
थुका–पु. } थूक२. पीक२. अुगाल२.
थुकी–स्त्री. } खखार१.
–चाटणें—अपनी बात को लौटा लेना.
–झेलणे–चापलूसी करना. हाँ जी हाँ जी करना.
थू–स्त्री. थूकने की आवाज.
थेट–वि ठेठ.
–क्रि. वि. सीधे. हूबहू.
थेंब–पु. बूंद२. सीकर१. कण(पानी का) बिंदु. कतरा. फुही२.
थेंबें थेंबें तळें सांचे–फुही फुही तालाब भरता है।
थेरडा–वि. बूढा. बुढवा. घाघ.

थेलू–पु. धूप. पदम सुर्गी.
थैं थैं–क्रि. वि. नाचनेकी आवाज.
थैमान–पु. कुहराम. बच्चे का रोना पीटना.
थैला–पु. बोरी१. थैला१. झोला१.
थोट–वि. अुजड्ड. अनाडी.
थोटा–वि. ठूँठा. हथकटा.
–पिपळ–पु. सडा. आवारा.
थोटुक–न. बहुत छोटा हिस्सा१.खूँट१.
थोडा } वि. थोडा. अल्प. जरासा.
थोडे } चद. बहुत कम.
थोडक्यात–क्रि. वि थोडेमे. थोडी देरमे.
–प्रसन्न–औदर
थोडाच–वि. बिरले. शायद ही
थोडका–वि. थोडासा.
थोडे थोडे–क्रि. वि. अल्प मात्रामें. कुछ कुछ.
थोडा फार } वि. कुछ तो. कुछ कुछ.
–बहुत } कतिपय.
–थोडका नाही–कम नही, लगभग.
थोतरी–स्त्री. गाल१. थोबडा१.
थोतांड–न. ढकोसला१. दिखावा१. पाखण्ड१.
थोपटणें–क्रि. स. सहलाना. थपकना. फुसलाना.
थोबाड–न. थोबडा१. थूथन१.
–फोडणें } चपतियाना. मुँह
–रंगविणें } लाल करना.

थोर–वि. श्रेष्ठ. महान्. पूज्य. मोटा. अमीम.
–स्त्री. थूहर१.
–अिंद्रावण–स्त्री बडी अिंद्रफला बडी अिंद्रायण.
–करज–स्त्री. करजी. अरारी. बडा करंज१.
–कसअी–स्त्री. कांस१.
–काटे शेवती–स्त्री. बडा शेवती गुलाब.
–खेतकावळी–स्त्री. कौआठोडी. कौआटोटी.
–गेळ–न. बडा मैनफल१.
–घेवडा–पु. सेम२. सेवी२.
–चुका–पु. चूका.
–चुच–स्त्री. चचु. चेवुना(साग).
–दर्भ–पु. बडा दाभ.
–दाती–स्त्री. बडी दंती. मुगलाअी अरंड१.
–देवनळ–पु. बडा नरसल. नरकुल.
–ला–वि. बडा(आयु में).
–ली पत्री–स्त्री. जावित्री.
– – पहाट–स्त्री. रातके तीन बजेसे सूर्योदक तक का समय
–लोक–पु. अधिकारी.
–सोनुली–स्त्री. सातला(पौधा).
–हरणवेल–स्त्री. बडी जीवंती.
थोराड–वि. हट्टाकट्टा. अुम्रमे बडा.
थोरी–वि. बडप्पन१. श्रेष्ठता२.

द

दअूत–स्त्री. दावात. मसिपात्र१.
दखल–पु. प्रवेश. हस्तक्षेप. स्मृति२.
–वि. ज्ञात. परिचित.
–गिरी–स्त्री. अुल्लेख. जानकारी. हस्तक्षेप१.

दंग–पु. कागज बनाने में चीथडे कूटने की ढेकुली२.
–वि. दंग. निमग्न. विस्मित.
दगड–पु. पत्थर. शिला२. सिल्ली (धार रखने की). चट्टान१. मद-बुद्धि. बुद्दू.
–अन् धोडे–फुटकर बातें.
दगडफूल–न. पत्थर फूल. छलीरा.
दगडा खाली हात सांपडणे–पत्थर तले हाथ आना या दबना.
–खालून हात काढून घेणें–पत्थर तले से हाथ निकालना. मुसीबत से छूटना.
दगडाची छाती–स्त्री. निर्भीकता. निडरता.
–ची साल काढणें–पत्थर पर दूब जमाना.
–पेक्षां वीट मऊ–नाही करनेसे कुछ करनो ही नीको.
दगडावरची रेघ–स्त्री. काले पत्थरपर निशान१. वज्र के समान दृढ बात.
–स पाझर फुटणे–पत्थर पसीजना.
दगडी–स्त्री. पथरी. स्त्रियो की छाती-पर होनेवाली गाँठ. कुडी. कठौता१.
–कोऱ्हसा–पु. पत्थर का कोयला.
–खल–पु. चट्टू.
–चौथ–स्त्री. गणेश चतुर्थी. (अिस दिन रातमे चाँद देखने से चोरी का आरोप न लगे अिस से दूसरों के छप्परों पर पत्थर फेंके जाते है। अिससे दगडी = पत्थर की चौथ = चतुर्थी)
दगदग–स्त्री. कडा परिश्रम१. झंझट१. अुठाबैठी१.

दंगल–स्त्री. भीड. मारपीट. धीगा-धीगी. चिल्लाहट.
दगा–पु. विश्वासघात. ठगी२. दगा. छल. धोखा.
–देणें–धोखा देना.
–फटका–पु. छलकपट. धोखा.
दगा–पु. दगा. अुपद्रव. कोलाहल कहर हुल्लड२.
दगावणे–क्रि अ. मरना (रोग या अपघात से).
दग्ध–वि. जला हुआ. जला भुना दूषित.
दचकट–स्त्री } धक्का१ (डर से).
दचका–पु } भडक२.
दचकणे–क्रि. अ. चौंकना. भडकना. चहुँकना.
दचकला–क्रि. चौका. भडका.
–पु. गोरू के आगे के अेक तथा पीछेके अेक पाँव मे बंधी रस्सी
दचकविणें–क्रि. स. चमकाना. भडकाना.
दटावणी–स्त्री. घुडकी. डाँट.
दटावणे } क्रि. स. डाँटना. घुडकना.
दटाविणें } हौकना.
दट्ट्या–पु. डट्टा. काग. डाँट२. धमकी२.
दंड–पु. दण्ड. डाँड. अर्थदण्ड. लाठी. डण्डा. भुजा२. बाँह२. मेंड२. (बागमें). सीधी सिलाओ (दो टुकडों को जोडने के लिअे). लम्बाओका अेक नाप–अेक हजार दण्ड (अेक मील). डण्ड (व्यायाम). रीढ२. अेक घडी (२४ मिनट).

—थोपटणें—ताल ठोकना.
—देणें—खबर लेना.
—भरणे—अर्थदण्ड चुकाना.
दडक—पु रीति२ पद्धति२. बर्ताव का ढग.
दडायमान—वि. डण्डे के समान सीधा, आडा फैला हुआ.
दडणे—क्रि अ. छिपना लुकना
दडणें—क्रि स. दण्ड देना.
दडी—पु सन्यासी.
—स्त्री आधी बाँहोवाली चोली.
दडुका—पु लठ सिपाहीका डण्डा.
दडुकेशाही—स्त्री अत्याचार अत्याचारी शासन१.
दडुक्या—वि डण्डे के बलपर काम करानेवाला अदण्ड.
दंडेली—स्त्री धींगाधींगी. अन्याय१. जबरदस्ती.
दडनीति—स्त्री. दण्डविधान. व्यवहार-शास्त्र
दडदड— } क्रि वि. दनादन.
दडदडा— }
दडवत्—पु. दडवत् प्रणाम.
दडफुगडी—स्त्री अेक दूसरे की बाँहें पकडकर फुदकना (लडकियों का खेल).
दडसरी—स्त्री. सिचाओ के लिअे बनायी नाली (बागमें).
दडपण्—न. दबाव१. भार१. बल१.
दडपणें—क्रि. स. दबाना. दबोचना आटना. अत्याचार करना. छुपाना (अपराध). घुसेडना.
दडपशाही—स्त्री. अन्यायपूर्ण शासन१ जबरदस्ती. अत्याचारी शासन१
दडपश्चमे—क्रि. वि. गप हाँकना (समयपर अटकलपच्चू अुत्तर देना)
दडपादडपी—स्त्री. धींगाधींगी. अंधेर नगरी.
दडप्या—पु. स्वाती नक्षत्र को बारिशे२. समय को सूझसे काम लेनेवाला. व्यक्ति.
दडपून जेवणें—अफर कर खाना.
—निजणे—बहुत ओढने लेकर सोना.
—देणे—घुसेडना
—भरणें—ठूँस ठूँस कर भरना.
दडविणें—क्रि. स. छिपाना.
दडस—वि. ठोस दृढ मजबूत.
दडा—पु डट्टा. मैल का डट्टा (कान, नाकमें). छिपनेवाला.
दंडा—पु. पहाडको सूँड (अुतार का अुठा हुआ तंग भाग). डण्डा.
दडी—स्त्री. डुबको (छिपने के लिअे).
दणकट— } वि. हट्टाकट्टा. मोटा झोटा.
दणगट— } दृढ. ठोस.
दणकन— } क्रि. वि. दनादन.
दणदणा— }
दणका—पु धमाका. घूँसा. ठाठ (समारोह का).
दणाणणें—क्रि. अ. दनदनाना. डर जाना.
दणादण—क्रि. वि. दनादन. धमाके के साथ.
दत—पु. दाँत.
—कथा—स्त्री. किंवदन्ती. जनश्रुती. अुडती खबर. अफवाह.

–धावन–न. दाँत साफ करना.
–मंजन–न. दाँत साफ करने की बुकनी.
दताळे–न. कचिया१. दाँती२.
दताळचा–वि. खगहा. दँतैल. बडदन्ता. हबिला.
दती–पु. हाथी.
–स्त्री. कधी. जैपाल१.
दतुर–वि. दन्तानेदार(समुद्र तट आदि). दँतैल.
दत्त–पु. त्रिमूर्तिका अवतार. दत्तात्रेय. भाग्य से प्राप्त वस्तु.
–वि. दिया हुआ.
–जयती–स्त्री. अगहन की पुनम. (दत्त को वर्षगाँठ).
–म्हणन अभे राहणे–अेकाअेक आ धमकना
दत्तक–पु. दत्तक(पुत्र). गोद लिया-हुआ पुत्र.
दत्तविधान–न. गोद लेने का संस्कार
ददात–स्त्री. कमी. अडचन.
दपती–स्त्री. दपति१ दपती१.
दप्तर–न. बस्ता१. अुल्लेख. पुस्त१ थैली२(पुस्तको की).
दबडगा–पु. कामो की भीड. बहुत लोगो की आवाजाही२.
दबणें–क्रि. अ. चँपना. दबना. झुकना
दबदबा–पु. धाक२. आदर. बडप्पन. अधिकार.
दबा धरून बसणें–घात में रहना. घात ताकना.
दंभ–पु. ढोंग. दम्भ. पाखण्ड.

दम–पु. संयम. सहनशीलता२. साँस२. दम. हाँफनेकी क्रिया. हाँफा घमण्ड. क्षण. निश्चय धीरज साँस रोकने की शक्ति. कश खिचाव
–अुखडणे–साँस टूटना. दम अुखाडना
–कोडणे–दम अटकना.
–खाणे–, –घेणे– सुस्ताना. कुछ देर आराम करना. दम खाना
–छाटणे–दम पचना. दम घुटना
–देणे–धुडकना. डाँटना. हैरान करना.
–धरणे–रुक जाना. राह देखना दम मारना
–भरणें–धमकाना. डाँटना.
–मारणे–दम लगाना. दम मारना
–लागणे–हाँफना. साँस फूलना साँस चढना.
दमछक्को–, दमछाट– स्त्री. दम पचाने का अभ्यास.
–दाटी–स्त्री. डाँट डपट. चखाचखी
दमदार–वि. नमी लिये हुअे(भूमि) हरा. कच्चा. धीरे धीरे जलनेवाला दमदार जानदार. मजबूत.
दमडी–स्त्री अेक पैसे का चौथा भाग. दमडा१.
दमणे–क्रि. अ. थकना. तग आना शिथिल होना.
दमविणे–क्रि. स. थकाना. जीतना (विकार).
दमा–पु. साँस का रोग. श्वासरोग.
दमेकरी–वि. साँस का रोगी.
दमान, दमाण न. पाल का रस्सा. पाल का पिछला हिस्सा.

दया–स्त्री. दया. करुणा. तरस. अनुकंपा. कृपा.
–माया–स्त्री. दया. करुणा.
दयाळू–वि. दयालु, कृपालु.
दर–पु. दर२. मूल्य. डर. शंख.
–क्रि. वि. हरअेक. प्रत्येक.
–महा–हर महीने. महावार.
दरखास्त–स्त्री. आवेदन१. अर्जी.
दरड–स्त्री कगार अूंचा किनारा१. खडी ढलान.
दरडाविणे–क्रि स. धमकाना डाँटना
दरदरून–क्रि वि बहुत जोरसे. बदन भरमे (पसीना).
दरबार–पु. राजसभा दरबार
दरवडा–पु डाका. उकैती२.
दरवडेखोर–वि. लुटेरा. डाकू.
दरवळ–पु महक२ महकान२ गमक२
दरवळणे–क्रि. अ महकना गमकना.
दरवाजा–पु द्वार दरवाजा किवाड.
दरवाज्यामागे लपून बसणे–कौरे लगना.
दरवेशी–पु दरवेश
दरा–पु अुपत्यका२ पेट
दरारा–पु. आतंक धाक२ दबदबा. सिप्पा. साख२
–बसणे–सिक्का जमना सिक्का बैठना.
–बसविणे–साका बांधना
दरिद्र–न गरीबी२. कंगाली२
–नाम संवत्सरे–फटे हाल. कंगाल.
दरिद्री–वि. गरीब. कगाल अकिंचन. निर्धन. दरिद्र. कंजूस.
–पण मानी–कंगाल बाँका.
दरी–स्त्री. घाटी. अुपत्यका. दरी. सतरंगी. धान के खेत का कूडा.
दरोडा–दे. दरवडा.
दर्ज–पु. बडा रंदा.
–स्त्री. दरार. चीर. जोड (ओट या पत्थर का, रचाओमें).
दर्जा–पु. योग्यता२. स्थान. पद.
दर्दी–वि. गुणी. जानकार.
दर्प–पु. गर्व. अुग्रगंध२. धाक२.
दर्पण–न. आओना१. शीशा१.
दर्भ–पु कुशा. कुश.
दर्भ्या–वि. असगुनी. अभागा.
दर्म्यान–क्रि. वि. बीच मे. बिना पूछे.
दर्या–पु. समुद्र. जलनिधि.
–मे खसखस–अूँट के मुँहमें जीरा
–वर्दी–पु नाविक. मल्लाह.
दर्शक–वि दिखानेवाला. बतानेवाला. परोक्षक जानकार.
–सर्वनाम–न. निश्चयवाचक सर्वनाम१.
दर्शन–न अवलोकन१. धर्म या तत्त्व-ज्ञान (दर्शन) विषयक मत१ भेट२ झाँकी२. दर्शन१.
दर्शनी–वि आगे का. दिखावेका
दलदल–स्त्री. दलदल. धसाव१ धसान१ कीचडवाली भूमि
दलाल–पु अभिकर्ता. आढतिया मध्यस्थ.
दलाली–स्त्री वर्तन१. आढत
दलित–वि. पीसा हुआ रौंधा हुआ. कुचला हुआ. शोषित. दलित.
दंव–न. हिम१. पाला१. ओस२.

दवडणें–क्रि. अ. दौडना. जल्दी जाना. गँवाना.
–क्रि. स. दौडाना भगाना. भेजना
दवडी–स्त्री. ढिंढो.रा१. डौंडी
दवणशेवती–स्त्री. गुलदावरी. गुलचनी शेवती.
दवणा–पु. दवना. दौना
दवाखाना–पु. औषधालय.
दशग्रथी–वि. समूची वेदविद्या का जानकार.
दशमानपद्धति–स्त्री. दशमलव मापन पद्धति.
दशा–स्त्री. अवस्था. दशा. हाल१. हालत. स्थिति. दैन्य१
दशांतला–वि. जिसका सूतक दस दिनतक रखना पडे।
दशाश–पु दशमलव
दश–पु. डक. कोना
दशमी–स्त्री. दसवी तिथि दूधमे बनायी अंगाकडी
दशी–स्त्री. दशा(कपडे का छोर).
दसन्हाणे–न ब्याह के दसवे दिन वधूवर को नहलाना
दसरा–पु दशहरा.
दस्त–पु. कर. लगान. अधिकार. जुलाब. रेच.
–करणे–बदी बनाना.
दस्ता–पु. दस्ता(कागज का). बेट. हत्था. टुकडी२(सेना की). लोढा. बट्टा.
दस्तैवज–पु. सलेख. प्रलेख.
–वर साक्षीदार–हाशिये का गवाह.
दस्तुरी–स्त्री. मजदूरों से दलाली. चुगी. चुगी–नाका१.
दस्तूर–पु पद्धति२. रिवाज. नियम. लिपिक(मुनशी)के हस्ताक्षर
दहशत–स्त्री. डर१ आतंक१.
दहा–वि. दस
–लोकांत–समाज मे. चार जनोंमे.
–जणी सारखी–साधारणतया अच्छी (लडकी)
दहिवर–पु. ओस२ पाला. हिम
दही–न. जमाया दूध. दही१. सजाव.
–खाऊ मही खाऊ करणे–अगर मगर करना. मीन मेख निकालना.
दळ–न. कल्ला१. दल(कोमल पत्ता). अजवायनका चूर्ण. सार. गूदा (फल का). मोटाओ(पान, हीरा, आम की).
–दार–वि गूदेदार. सत्वांशयुक्त.
–भार–पु समूची सेना२.
दळण–न. पीसना. पीसने का अनाज. रखडनेवाला काम.
दळणावळ–स्त्री. पिसाओ.
दळणे–क्रि स. पीसना
दळभद्र्या—, दळुबाओ– } वि. अभागा बुद्दू. डरपोक.
दक्ष–वि. चतुर. कुशल. सावधान. दक्ष.
दक्षता–स्त्री. सावधानी. सयानेपन. चतुराओ. दक्षता.
दक्षिण–स्त्री. दक्षिण दिशा.
–वि. दाहिना.
–चा दिवा–कुलबोरन्

दाअी–स्त्री. धाय. धात्री. अुपमाता. प्रसवकारिणी आया. अंकपाली. परिचारिका.

–पुत्र–पु. कोका. दूधभाअी.

दाअूदखानी–वि. अेक प्रकार का गेहूँ अेक बडा पुष्पहार.

दाखल–वि आ पहुँचा हुआ. आगंतुक. पंजीयित (दर्ज किया हुआ) समान

–होणे–अुपस्थित होणे. पहुँच जाना.

दाखला–पु. अपमा १. अुदाहरण. नमूना अनुभव. रिवाज. प्रमाण. प्रयाणपत्र अनुरोधपत्र.

–घेणे– पाठ सीखना (किसी के बरताव से).

दाखविणे–क्रि. स. दिखाना. अुपस्थित करना.

दांग–न जंगल १ वन १. अरण्य १.

–स्त्री. डाल. शाखा छलाग.

दागदागिने–पु. गहने कपडे.

दागिना–पु. गहना. वस्तु २.

दाट–स्त्री. भीड

–पु डट्टा (छापाखाने में)

–वि. गाढा. घना, गफ. भरपूर

–जंगल–न. घना जगल १.

–भाग पिणे–गहरी घुटना.

–मैत्रि असणे–गहरी छनना.

–लिपणे–खरौटना.

–होणे–गहराना.

दाटणें–क्रि. अ. अटना (चावल फूलने से). भर जाना. समाना. अटकना. रूँधना (कंठ). व्यापना.

दाटी–स्त्री. भीड. भीडभाड. समूह १.

दाटून–क्रि. वि. जानबूझकर. झूठमूठ. योही.

दाड–स्त्रा. पेंच बनानेका औजार (सुतार का)

दाड–पु. बाँस का डण्डा. गतका. मेड २ टीलोकी पक्ति २. खेत के छोरपर पगडण्डी २. अैठन २. (अधिक बैठनेसे) क्यारी २. चौबीस हाथ का नाप

–वि अुजड्ड.

–पट्टा–पु. गतका फरी

दाडके–न. बाँस का छोटा टुकडा. डण्डा.

दाडगा–वि अूधमी. अुपद्रवी मजबूत. मोटा ताजा. अुजड्ड. ढीठ. लम्बा–चौडा. प्रचड गहरा (अध्ययन). जोरसे

दांडगाअी–स्त्री. धींगाधींगी अुपद्रव १. स्वेच्छाचार १

दाडा–पु. हत्था. मूँठ २ दस्ता. बेढ मुठिया २. खेत मे सिंचाअी के लिअे बनाया सोता. रीढ २ समुद्र मे बालू या चट्टान का टीला. घाट (नदीका). समुद्र मे घुसा हुआ जमीन का लम्बा हिस्सा घवरी २ (केलेकी).

दाडेपुनव–स्त्री. माघ की पुनम.

दाडी–स्त्री. पालकी. अधरी. अलगनी. डाँडी. माँझी १. डडिया. बेट. रेतोली भूमि.

–मारणे–अटी मारना (तराजू की).

दाडू–पु. डण्डा (गिल्ली के साथ खेलने का).

दांडोरा–पु. ढिंढोरा.

दाढ–स्त्री. डाढ. कचपची कचीची. जलाअी भूमि (.धान बोने के लिअे).

दाढी–स्त्री. डाढी. चिबुक. दाढी.

–करविणे–हजामत बनवाना.

–ला हात लावणे–गिडगिडाना. मिन्नते करना.

– –कादे बाधणे–डाढी पेशाब से मुंडवाना.

दाणा–पु. दाना. कण. चतुर. गुणवान. पुत्र.

–गोटा–पु. गल्ला. रसद२.

–पाणी–न. आजीविका२.

दाणादाण–स्त्री. तितर–बितरी. बिखराहट.

–अुडणें }–तितर बितर होना.
–होणें }

दाणी–पु गल्ले का कर जमा करनेवाला अधिकारी. कोठारी.

दात–पु. दाँत. रदन. दंत. फल (हल का). कीना. खार२.

–असणे–खार खाना. अकस रखना.

–अुठणें–दाँत के निशान अुठना.

–आठ खाणे–दाँत किटकिटाना. दाँत पीसना.

–काढणें–दाँत काढना. दाँत निकालना. दाँत निपोरना.

–कोरणें–दाँत कुरेदना.

–कोरून पोट भरत नाहीं–दाँतों से अुठाने से पेट नहीं भरता.

–खाणें–दाँत किरकिराना (नीद मे).

–खिळी बसणे–दाँत बैठ जाना. कचीची बँधना. अुत्तर न दे सकना. घिग्घी बँधना.

–वशात घालणें–मुँह की खिलाना. औंधे मुँह गिराना.

–धरणे–दाँत रखना. खार खाना

–पडणे–दाँत खट्टे होना. दाँत किरकिरे होना.

–पाडणे– दाँत अुखाडना

–वठणे–शाप सच्चा निकलना. दाँत लगना.

–वासणें–निराश हो बैठना.

–विचकणे–दाँत निपोरना. हँसना (अुपहास से). याचना करना. खीस काढना.

दांताच्या कण्या करणे–बहुत मिन्नत करना.

–दाँतावर मारायला पैसा नसणे–दाँत कुरेदने को तिनका न रहना.

दाती तृण धरणे–हार मानना. शरण में आना.

दात–पडका–वि. खोंडी. खोडहा. खोडे दाँतवाला.

दाँतरा–पु. दाँता.

दाँतरी–स्त्री. दतुरिया. दँतिया.

दातऱ्या–पु. अधगोल रेती२

दाता–वि. दाता. दानी. दानशील. सखी.

दाता–पु. दाँता. कँगूरा (दाँत के सामान).दन्दाना.

दांताड–न. खीस२. बत्तीसी२.

दांती–स्त्री. दंती (वनस्पति).
दाथर–पु दो वस्तुओ के बीचमे घास पत्तो की परत दो ओटो के बीच मे गारे का, चूनेका स्तर
दाद–स्त्री. पूछ. न्याय१.
–घेणे–पूछ होना. फरियाद सुनकर न्याय करना.
–न देणें–वाज न आना. अटल रहना.
–ना फिर्याद– न पूछ, न न्याय.
दादर–पु सीढियाँ२. जीना. सोपान. जीना बद करने का दरवाजा.
–न. दाद (रोग).
दादरा–पु. बरतन या घडे के मुँह पर पत्ते या कपडे का आच्छादन. छप्पर में रखा झरोखा. अेक ताल.
दादला] पु. पति. स्वामी.
दादल्या]
दादा–पु बडे भैया. स्वामी. बडा व्यक्ति. गुण्डो का सरदार.
–गिरी–स्त्री. धोंगाधोंगी.झॉसापट्टी.
–बाबा करणे–चापलूसी करना.
दादाचे वळ बहिनी जाणे–बड भैय्या की नब्ज जेठानी जानती है।
दान–न. दान प्रदान. अपनी सपत्ती बिना लाभके सौप देने की क्रिया१. याग१. दाँव (चौपड मे).मद (हाथी के मस्तक का स्राव)
–धर्म–पु. पुण्य के काम में दान
–घेणारा भिक्षुक–पु. घटवार. घटवारिया
–देणे–हाथ ऊँचा करना.
दानत–स्त्री नेकी. शील१. सचाअी. भाव१.
दापणें–क्रि. स. धमकाना. दबाव डालना.
दाब–पु. दबाव. वजन–भार. चाँड२. खटका (छाता, घडी का).धाक२. प्रभाव.
दाबणे–क्रि. स. दबाना दबोचना. डॉटना. छिपाना मारना (धन). हडपना.
दाबादाबी–स्त्री. घूँस देकर चुप करना. छिपाना.
दाभण–पु. सूजा सूआ.
–काठी धोतर–न. बहुत छोटी किनारी की धोती.
दाभाड–न. जबडा. चूल में लगाअी लोहे की पट्टी (जिससे चूल घिसती नही).
दाभिक–वि ढोगी. पाखण्डी.
दाभोटा–पु गुल्फत्राण (घोडे के टखने का आच्छादन).
दाम–पु. धन. मूल्य. पुराने समय का अेक सिक्का. पगहा. माला२.
–करी काम–पैसे से सब कुछ मिलता है।
–दुप्पट–स्त्री मूल धन का दुगना (सूद के कारण)
दामटणे–क्रि स. जोर से भगाना. बहुत काम करवाना. दूसरे की चीज को बिना पूछे काम मे लाना.
दामटी–स्त्री. बाटी (बाजरे की). कडा१.
–वळणे–पेट पीठ अेक होना.

दाय–पु. अुत्तराधिकारी का हिस्सा. दायभाग,
दायाद–पु अुत्तराधिकारी.
दार–न. दरवाजा१. द्वार१. किवाड. अलार१. पट१.
–पु. पत्नी२.
–कस } –न. घुआ१. चूल१.
–कुसूं }
–खडें–न. नमक के कारखाने की मेंडपर रखा द्वार.
दारात हत्ती झुलणें–करोडपती होना
दारिद्रय–न. गरीबी२. दरिद्रता२.
दारुण–वि. भयानक. डरावना. कठिन दुःसह.
दारू–स्त्री. शराब१. मद्य१. अंगूरी सुरा दारू बारूद.
–काम–न. आतिशबाजी.
–गोळा–पु. गोलाबारूद. युद्ध सामग्री२.
–चा प्याला–पु. सराव१. मद्यपात्र१.
– –गुत्ता–पु. आबकारी.
–ची भट्टी–स्त्री. कलवरिया. हौली.
–हळद–स्त्री दारुहल्दी कश्मल.
दारुड्या–वि. शराबी. नसेडी.
दारूबाज–वि. मद्यपी. शराबपायी
दालचिनी–स्त्री. दालचीनी. दारचीनी. तज
दालन–न. कमरा१. कोठरी२. दालान१.
दावण–स्त्री. खोर. खोरी.
दावा–पु. द्वेष. वैर. झगडा. नालिश२. अभियोग. दावा. हक़. कीना.
–तोडणें–समझौता करना.
–लावणे–अभियोग चलाना.
–साधणें–बदला लेना.
दावे–न. पगहा१. सकल२. साँकल२
दावेदार–वि. शत्रु. वैरी.
दास–पु. दास. गुलाम सेवक. नौकर. घरजाया.
दासानुदास–पु. भक्तों का सेवक. चाकर का चाकर.
दासी–स्त्री. बाँदी. दासी. कमेरी.
दास्य–न. गुलामी२. पराधीनता२ दास्य१.
–भक्ति–स्त्री. प्रभु तथा संतों की सेवा का व्रत.
दाह–पु. दहनक्रिया२. जलन२. संताप.
दाहागरु–पु दाहागर.
दिक् } स्त्री. दिशा. सीमा.
दिग् }
दिगत–पु. पृथिवीका अन्त.
दिगंतरी–क्रि. वि. सब दूर. सर्वत्र.
दिगबर–वि. नंगा.
दिग्दर्शन–न. अिशारा१. थोडे मे बताना. कार्य की सूचना दिग्दर्शन.
दिखाअू–वि. दिखाअू दिखावटी बनावटी.
दिड–न कपडे का लम्बासा गठ्ठर१. श्रावण सुदि ५ के दिन बनायी मिठाअी बारात लौटाने के दिन बारातियो को दी जानेवाली भेट२. तकुअे के मध्यमें लगाया कपडे का टुकडा१.
दिडा–पु. समुद्रक (झखाड).

दिडका–वि. डेढ गुना. डेढ तह का (कवल)

दिडकी–स्त्री. अेक पैसा.

दिंडी–स्त्री. खिडकी. दरवाजे मे छोटा दरवाजा१. छोटी वीणा. धार्मिक अुत्सव की यात्रा. एक मात्रिक छद (जिस के चार चरण होते है, हर चरण मे १९ मात्राअें रहती हैं)

दिढी–स्त्री. डेढ गुना.

-वाढी–स्त्री. बोने के लिअे अनाज देकर फसल आनेपर अुसमे डेढ गुना लेने का करार१.

दिन–पु दिन.

–चर्या–स्त्री. चोवीस घटे का कार्यक्रम१.

दिनाक–पु तिथि.२, तारीख२

दिपणे–क्रि अ. चकचौंधना चकाचौध होना.

दिपवाळी–स्त्री. दे. दिवाळी.

दिमाख–पु गर्व घमण्ड

दिरगाअी–स्त्री. विलब. देरी२ दीर्घसूत्रता.

दिलगीर–वि. दिलगीर. दुखी.

दिलगिरी–स्त्री. खेद१. रज१.

दिलदार–वि. अुदार. मिलनसार.

दिवटा–पु बडी मशाल. मशालची. कुलबोरन.

दिवटी–स्त्री. छोटी मशाल.

दिवस–पु दिन. दिवस.मृतक की अुत्तरक्रिया. आयु२.

–करणे–मृतक की तेरहवीं करना.

–काढणें–, –ढकलणें– } दिन गुजारना (कष्टसे)

–चढणे–दिन चढना.

–डोअीवर येणे–दोपहरी होना.

–दवडणे–समय व्यर्थ गँवाना.

–फिरणे–दिन फिरना.

दिवसा–क्रि वि. दिनमे.

–ढवळ्या–दिनदहाडे.

–अुजेडी–शाम होने के पहले.

–दिवे लावणे–अन्याय, अनीति करना.

–वर नजर देणे–समय की गति पहचानना.

दिवसे दिवस–क्रि. वि. दिनोदिन दिन प्रतिदिन

दिवळी–स्त्री. दिवली (छोटा दिया). परअी. तेल निकालने की कडछी. –क्रि. वि. दिनमें.

दिवा–पु दिया. दीपक. सरव. सराव

–सरसा करणें–बत्तीका गुल कतरना.

–विझविणें–चिराग गुल करना.

दिवे लावणें–झडा फहराना (व्यंग). अपकीर्ति होना.

–ओवाळणे–घृणा करना.

– –(आपल्याच तोडावर)– अपनी प्रशसा आप करना.

दिव्यास निरोप देणें–बत्ती बुझाना

दिव्याची आंवस–स्त्री. असाढ अमावास (दीपपूजा दिन).

दिवाण–पु. प्रधान मंत्री.

दिवाणजी–पु. कारिंदा. मुनीम सचिव.

दिवाणखाना–पु. राजसभा गृह सचिवालय. सभामण्डप. बडा कमरा. सथागार.
–गिरी–स्त्री. मंत्री का कार्य.
दिवाणसाहेब–स्त्री. ननद (पति की बडी बहन).
दिवाणी–वि. असैनिक. जानपद (प्रशासन).
दिवादाडी–स्त्री. दीपगृह (सागर में).
दिवाळखोर–वि. दिवालिया. अुडाअू. अतिव्ययी.
दिवाळसण–पु. ब्याह के प्रथम वर्ष में दामाद तथा अुसके घरवालों को नियत्रित कर, दिया हुआ भोजन तथा दान.
दिवाळी–स्त्री. दिपावली. दिवाली. रगरेली. झिमनी (वेली). कडवा तोरअी.
दिवाळें–न. दिवालियापन १. शोधाक्षमता २.
–काढणें–अडा ढीला होना. दिवालिया होना.
दिव्य–न. कडी कसौटी २. कठिन परीक्षा २. दिव्य १.
–वि. स्वर्गीय. दैवी. तेजस्वी.
दिशा–स्त्री. दिशा कुघा. मार्ग १. तरफ. पद्धति २. ओर. पक्ष १. ढग १. कोद. कोघ. अलंग १.
–कोंडणें–अपच होना.
–दाखविणें–पता दिखलाना. मार्गदर्शन करना.
–फाकणें–पौ फटना. सबेरा होना.
दिशेस जाणें–शौच को जाना.
दिशाभूल–स्त्री. भ्रम १. अपसमझ १. घबराहट.
दिसणें–क्रि. अ. दिखना. नजर आना. भासना. मालूम पडना. दीखना. जान पडना. दिखायी पडना.
दीड–वि. डेढ. अेक और आधा
–कानाचा–वि. बहरा.
–दमडीचा–वि. क्षुद्र. हलका
–पायाचा–वि लंगडा.
–शहाणा–वि. अपने को कुछ लगानेवाला. अवलका दुश्मन.
दीन–वि. नम्र. दीन. हैरान. तग. अछोप.
–वाणा–वि. मलिन. करुणापूर्ण
दीप–पु. दिया.
–माळ–स्त्री. दीपस्तम्भ (मदिर मे). लम्बी और अिकहरे बदन की स्त्री. झेंडू (पेड).
–वृक्ष–पु. झाड फानूस.
–शिखा–स्त्री. दिये की ज्योति.
दीपावली–स्त्री. दिवाली.
दीर–पु. जेठ. देवर.
दीर्घ–वि. लम्बा.
–काष्ठ–न. बल्ला १.
–जीवी–वि. लम्बी आयुवाला
–द्वेषी–वि. अस्थि वैरी. खुनस रखनेवाला.
–निश्वास–पु. लम्बी साँस २.
–प्रयत्न–पु भगीरथ प्रयत्न. दीर्घ प्रयत्न.
–शका–स्त्री. शौच.
–सूत्री–वि हरकाम में देर लगानेवाला. दीर्घसूत्री.

दुकटा–वि. दूसरा (साथी). दुक्का.
दुकान–न. दूकान२. हट्टी२. अंबारी२. हाट१.
दुकानदार–पु. दूकानदार. हटवार.
दुकान मांडणें–हाट करना. दूकान लगाना.
दुक्कल–स्त्री. जोडी.
दुखाबी–वि, दो खम्भोंपर खडा (घर, खेमा).
दुगाणी–स्त्री. आधा पैसा. दुलत्ती.
–झाडणें–दुलत्ती छाँटना.
दुघओ–वि दोपलिया. दोपल्ली.
दुःख–न पीडा२. दुःख१. वेदना२. अनुसाल१. सॉसत२ कष्ट१. शोक१. रंज१.
दुखणें–न. व्यथा२ पीडा२. बीमारी२. रोग१. दर्द१.
–काढणें–पीडा सहना. सेवा टहल करना.
दुखणें–क्रि. अ. दुखना. हूकना. दर्द करना.
दुःखमय–वि. कष्टपूर्ण. सँकरा.
दुखरा–वि. नाजुक दुबला.
दुखवटा–पु अशौच. सूतक. शोक की समवेदना. सोग.
दुखवणें } –क्रि. अ चोट पहुँचाना.
दुखवणे } चोट आना.
दुखविणें–क्रि. स. दुःख पहुँचना. दुख देना. सालना.
दुखापत–स्त्री. चोट. आघात१.
दुःखी–वि. दुखी. पीडित.
दुःखावर डागण्या देणें–घाव पर निमक छिडकना.
दुग्धा–स्त्री दुविधा. भ्रम१.
दुचमळणें–क्रि. अ. छलकना.
दुजा–वि. दूसरा. भिन्न. पराया.
–भाव–पु. द्वैतभाव. अलगाव (मन में). मन कुछ और होना.
दुजोरा–पु. अनुमोदन. पुष्टि२.
दुटप्पो–वि. कपटी (बोलना), दुमानी.
दुटें–न. राज की नापने की पट्टी२. भूमिपर बनाया अिमारतका खाका१ बरताव का नियम१ अधभरा बोरा१ बहंगी२. दोहरा कागज१.
दुडकी चाल–स्त्री दुलकी चाल. घोडे का अुछल अुछल कर चलना.
दुडदुड } क्रि वि पास पास डग
दुडदुडा } भरते हुअे त्वरासे
दुडुदुडु } (चलना; बालक का).
दुडाळ–न. द्विदल१.
दुतर्फा–वि. दोनो ओर
दुतोडी–वि. दो छोर वाला. दो मुँहा. हाँ मे हाँ मिलानेवाला.
दुथडा–क्रि. वि. अुमडती हुअी (नदी). लबालब भरी.
दुधळ–न. कानफूल१. वरन१.
दुधवणी–स्त्री. पानी मिलाया दूध१. दुधाँडी.
दुधाची तहान ताकावर भागविणें–बोटी नही तो शोरबा सही पूछ.
दुधात साखर पडणें–नेकी और [पूछ.
दुधाने तोंड भाजले तर ताक फुकून. पितो–दूध का जला छाछ फूंक कर पीता है।

दुणणें–क्रि स. दोहरा करना. दुगुना करना.
दुधाचे दांत–पु दँतिया २. दँतुरियाँ २.
दुधाणा–पु. दूध औटानेका मटका.
दुधारी–वि. दोहरी धारवाला.
दुधाळ–वि. दुधारू.
दुधाळू–न. सफेद अरवी २ (पत्ते).
दुधिया–पु. दूध में छनी भंग २.
दुध्या–पु कद्दू लौकी २.
दुध्या हलवा–पु. दुधिया (मिठाई).
दुपटें–न कओ टुकडे जोड कर बनाया बच्चेका बिछावन १.
दुपाखी–वि. दोपल्ली. दोपलिया.
दुपार–स्त्री. दोपहर.
–ची सोय –पेट का प्रबंध.
– –सावली–स्त्री ढलती छाँह.
दुभती–वि. दुधारू (गाय). दूध. देनेवाली.
दुभंग–वि दो टूक
दुभागणे–क्रि स दो भागो मे करना
दुमड–स्त्री. दोहरी तह, मगज़ी.
दुमदुमणें–क्रि. अ गूँजना. प्रतिध्वनित होना. महकना. गरजना
दुमाला–पु. पिछला हिस्सा. अवलंब पीछा. विस्तार शिला का. दिवार में घुसनेवाला. हिस्सा. दो स्वामी होनेवाला गाँव.
दुय्यम–वि. दूसरे क्रमांक का. गौण. मध्यम. सामान्य. अप (सचिव आदि). अप्रधान.
–पुरावा–पु. मूल सलेखो की प्रतिलिपियाँ आदि द्वारा प्रमाण.
–शिक्षण–न. माध्यमिक शिक्षा २.
दुपारी–स्त्री. दोपहरी (पौधा).
दुप्पट–वि. दुगुना.
–स्त्री. दुगुनी वृद्धि.
दुफळी–स्त्री. दलबदी फूट.
दुबार / दुबारा } क्रि. वि. दो बार.
दुबारी–वि. दुफसली (पेड). दो बार धमाका होनेवाला (पटाखा). दो नलियो वाली (बदूक). दो फर्द जोडकर बनाया (मूल्यवान दुप्पटा).
दुबेरजो–वि. द्वि-लेखा
दुबेळके–न दोन १. दून २. दो नोको के बीच की जगह.
दुभगणे–क्रि. अ. दो टुकडे होना
दुभाषी / दुभाष्या } –वि. दुभाषिया.
दुरंगी–वि. दोरंगा. दो रंगवाला
–स्त्री. चौसर (खेल).
दुरतिक्रम–वि. अलंघनीय. असाध्य. दुर्लघ्य.
दुरभिमान–पु. वृथा अभिमान.
दुराग्रह–पु. हठधर्म. दुराग्रह. अनुचित हठ.
–धरणे–हठ पकडना. हठ माँडना जिदपर चढना.
दुराग्रही–वि. हठीला दुराग्रही. जिद्दी.
दुराचरण–न / दुराचार–पु } बुरा बरताव. अनाचार.

दुराचारी–वि दुष्टात्मा. बुरा बरताव करनेवाला.
दुरापास्त–वि. असम्भव–सा. शायद होनेवाला.
दुरी–स्त्री. दुक्की (ताश में)
दुरुत्तर–न. अपमानकारी बात २. गाली २. टेढी बातर
दुरुस्ती–स्त्री–सुधार १. सशोधन १. मरम्मत.
दुरून डोगर साजरे–दूर के ढोल सुहावने.
दुर्गंध–पु खराब बू २. दुर्गंधी २ असौंध २. कुवास २ सडाअिध २.
दुर्ग–पु गद. किला. दुर्ग
दुर्गम–वि. जहाँ जाना दुष्कर हो. गहबर. ओघट विकट.
दुर्गुण–पु खराब आदत २. दुर्गुण. दोष
दुर्जन–पु दुष्ट व्यक्ति
दुर्दशा–स्त्री दुर्गति. दुर्दशा. बुरी गत.
–होणे–खेह खाना. बुरे दिन आना.
दुर्दैवी–वि अभागा भाग्यहीन.
दुर्बल } वि. दुबला. अशक्त. असमर्थ.
दुर्बळ } कुम्हडे की वतिया
दुर्बलता–स्त्री. दुर्बलता. हीनता.
दुर्बोध–वि. जो जल्द समझ मे न आवे.
दुर्भाग्य–न. दुर्भाग्य १. फूटा भाग १.
दुर्भिक्ष–न. अकाल १. महँगाअी २. कमी २.
दुर्मिळ–वि कठिनता से प्राप्त होनेवाला. दुर्लभ विरला.
दुर्मुखणें–क्रि. अ मुँह लटकना. अुत्साह शून्यता का भाव दिखाना. मुँह कडुआ करना.
दुर्लभ–वि. दुर्लभ. कठिनता से प्राप्य. विरला.
दुर्ललित–न. लीला २ (व्यंग)
दुर्लक्ष–न. अनाकानी २. अलसेठ १. ढिलाअी २. टालमटूल १.
दुर्लौकिक–पु बदनामी २. अपकीर्ति २. चखचख २
दुर्व्यसनी–न. दुराचारी. वेश्यागमनी
दुश्चिन्ह–न. असगुन १.
दुर्वा–स्त्री. दूब. हरियाली
दुलअी–स्त्री रजाअी. दुलाअी.
दुलडी } –स्त्री दो लडियोवाला
दुल्लड } हार १
दुशाला–पु. दोहरी शाल. दुशाला. लिहाफ. रजाअी २.
दुष्काळ–पु अकाल. दुर्भिक्ष. कमी २. महँगी २.
दुष्काळात तेरावा महिना–कगाली में आटा गोला.
दुष्ट–वि. दुष्ट. नटखट. साकट
दुष्टता–स्त्री. खुटचाल. नटखटी. शठता. बदमाशी खरमस्ती.
दुहेरी–वि. दुगना. दोनो ओरसे. दाहरा.
दुरडी–स्त्री. चगेरी. टोकरी. डलिया.
दुरावणे–क्रि अ. दूर जाना. बिछुडना.
–क्रि. स. दो बार भूमि जोतना.
दुरावा–पु. अंतर. कष्ट.
दुर्बिण } स्त्री. दूरबीन. दूरवीक्षण
दुर्बीण } यंत्र १.

दुलदुलें–न. घोडेका अेक अलंकार
दुवा–पु. कडी२. लडी२(जंजीर की). छल्ला. दुआ. आशीष.
दुष्टावा–पु. वैर. द्वेष. दुष्टता२.
दुसरा–वि. दूसरा. भिन्न. अन्य.
दुसरें–दूसरा. और.
–असे–और अेकबात. दूसरे
–कशाला?–और तो क्या.
दुस-याच्या डोळयातलें कुसळ दिसतें पण स्वतःच्या डोळयातले मुसळ दिसत नाही–अपना टेंटर न देखकर दूसरे की फूली देखे।
–तोंडाने जेवणे–किसी के कहनेपर चलना. अपनी बुद्धि का अुपयोग न करना.
दुही–स्त्री. फूट. अनबन. वैमनस्य१.
दूड–स्त्री.काच और काचन के दानों से गूंथी दोहरी माला(गहना). दो गगरियों की जोडी.
दूत–पु. दूत. सदेसी. टहलुवा. हरकारा.
दूती–स्त्री. दूती. महरी. सखी.
दूध–न. दूध१. रस.१.
–कावळी–स्त्री. क्षीरकाकोली (वेली).
–खुळा–वि. भोला. बुद्दू. पोगा.
–दुभतें–न. दूध तथा दूध से अुत्पन्न चीजोंकी विपुलता. दुधारू जानवर(घर में).
–पाक–पु. दूध में थोडे चावल मिलाकर खीर२.
–भाअू–पु. दूध भाअी.
–भात–पु. प्रीतिभोज(नम्रता से मामूली दूधभात कहा जाता है).
–भोपळा–पु. लौकी. कद्दू.
–साली–स्त्री अनतमूळ
दूर–क्रि. वि. दूर. दुरीपर
–करणें–हटाना पदभ्रष्ट करना. अलगाना. नष्ट करना(अडचन). अुठाना(रूढी). दूर करना. दूरीकरण१.
–ठेवणें } टाल देना. वंचित रखना.
–धरणें } हवा बताना.
–वर–क्रि वि. दूर की. बहुत दूर. दूरतक.
–होणें–अलग हो जाना. किनारा कसना. हिराना.
दूर्वा–स्त्री. दूब. हरियाली. अमरा.
दूषण–न. दोषारोपण१. दोष१. निंदा२. आक्षेप१.
दूषित–वि. दूषित. भ्रष्ट. निंदित. विषैला.
दृक् प्रत्यय–पु. आँखों देखी बात२. दृष्टि का प्रमाण.
दृग्गोचर–वि. आँख से दिखायी देनेवाला.
दृढ–वि. पक्का. ठोस. कठिन. मजबूत. अचल. अटल.
–प्रतिज्ञ–वि. बात का पक्का. हठीला.
–भाजक–पु. समावर्तक.
दृश्य–वि दिखनेवाला. दर्शनीय.
–न. दृश्य१. संसार१.
–काव्य–न. नाटक१. चित्रपट१.

दृष्ट–स्त्री. दृष्टि. नज़र. दीठ.
–वि. देखा हुआ. दीख पडनेवाला. प्रत्यक्ष.
–काढणें–नज़र अुतारना. दीठ अुतारना.
–भेट–स्त्री. अंतिम दर्शन (मरनेवाले का). दूर से देखना.
–मणी–पु. चितकबरी गुरिया, जो बालक के गले मे या हाथ में, दीठ से बचाने के हेतु, बाँधा जाता है।
–लागणें–दीठ खा जाना. नज़र खा जाना.
दृष्टादृष्ट–स्त्री. चार आँखें होना.
दूर दृष्टि–स्त्री. दूरदर्शिता. दूरंदेशी.
–वि. दूरदर्शी. अग्रशोची. दूरदेश.
दृष्टोपत्तीस–क्रि. वि. जान में. ज्ञात. मालूम.
दृष्टात–पु. अुदाहरण. दृष्टात. अनुभव. भविष्य का सूचक स्वप्न. अंत प्रेरणा २.
दृष्टि–स्त्री. दृष्टि. देखने की शक्ति. ध्यान १. दृष्टिकोण १. रुख १. झुकाव १. मनोगति २. दीठ २.
–ओळखणें–जी जानना.
–खालून जाणें–दृष्टिपथ में आना. सरसरी दृष्टि से देखा जाना.
–घालणें–दीठ मारना. ध्यान देना.
–चुकणे–गडबडी पडना.
–चुकविणें–आँख बचाना. दीठ चुराना
–चोरणें–दीठ बाँधना.
–ठेवणें–ध्यान देना. आँख रखना.
–निवळणे–आँख अच्छी होना. मन शुद्ध होना.
–फाकणें–भौचक्का होना.
–फाटणे–आकाक्षा बढ जाना.
–बद करणे–दीठ बाँधना.
–मदावणें–अधेरा लगना.
–मरणें–डर न रहना (आदत से).
दृष्टी आड सृष्टी–आप डूबा तो जग डूबा.
दृष्टीचे पारणें फिटणें–आँख ठंडी होना.
दृष्टीस पडणे–दीख पडना. नजर आना.
देअूळ–न. मदिर १ देवालय १.
–घाट–स्त्री. मदिर का घट. पक्की व्यक्ति.
देखणा–वि. सुंदर. रूपवान.
देखणे–न. भूमि मे गाडा हुआ धन. प्रकाश १. नेत्र १.
–क्रि स देखना. ताडना.
–पण–न. ज्ञानदृष्टि २.
देखत– } क्रि वि. सामने. समक्ष.
देखता } जीवित रहते. साफ साफ. देखते हुअे.
देखरेख–स्त्री देखभाल. निगरानी. गाँस. देखरेख. खबरगिरी.
देखावा–पु दृश्य. दिखावा. अगला हिस्सा.
देज–न. कन्याशुल्क १. कन्या के लिअे दिया धन.
देंठ–पु डण्ठल डाँटी २. डंठा. दण्डी २. डाँड १ (अन्न या फल आदि का)

देंठी–स्त्री. कमल की जड; सलकी. अरवी के डंठों का रायता१.
–लागणे–जम जाना (व्यवसाय में). पनपना.
–पान–न. खाने के पान की अेक जाति (हरा, मुलायम, लम्बा होता है)
देणगी–स्त्री. दान१. पारितोषिक१. देन.
देणावळ–स्त्री. पारिश्रमिक१. वेतन. किराया.
–तशी धुणावळ–जैसा दाम वैसा काम. जैसा मान वैसा दान.
देणे–न ऋण१ देन२.
–क्रि स देना. सौपना. दे देना.
–नास्ति घेणें नास्ति–न लेना न देना
दे माय धरणी ठाय होणे–काटो तो खून नही.
देव–पु देवता. अीश्वर परमात्मा.
–कापशी–स्त्री नर्म (रक्त) कपास.
–कुंभा–पु बडा गूमा. बडा गोमा.
–घर–न. पूजा का स्थान देवहरा१.
–देवक–न कोहबर (मगल कार्य में).
–नवसाला पावणे–आशा पूरी होना.
–जी धसाडा–पु बदरों के खेल में पुरुष के वस्त्र पहनाया हुआ बंदर. कुरूप व्यक्ति.
–झाड–न. भूतग्रस्त व्यक्ति१.
–डागर–पु. काला कद्दू. गोल कुम्हडा.
–डांगरी–स्त्री. सोनैया. बदाल. घघरवेल. देवदाली. बिदाल. बिदाली.
देव–दासी–स्त्री देवता को समर्पित कुमारी. देवदासी.
–नदी–स्त्री. गगा भागीरथी,
–नळ–पु. नरसल नरकुल.
–नवसाला पावणे–बहुत अच्छा होना. काम बन जाना.
–पिसा–वि. पूजापाठ का ढकोसला रचनेवाला.
–बाभूळ–स्त्री. बबूल१.
–भात–पु. तोनी. देवधान. अुरिधान.
–भाषा–स्त्री. गीर्वाण वाणी. संस्कृत भाषा.
–भोळा–सीधासादा भोला. पूजा–पाठ मे मगन रहनेवाला.
–माणूस–पु निष्कपट भावुक व्यक्ति.
–मासा–पु. तिमिगल.
–रुखी–स्त्री मदिरका वह भाग जहां मूर्ति रहती है। घरमें ठाकुरजी रखने का आला
–लंड–वि. नास्तिक. देव को न माननेवाला.
–लशी–पु.ओझा. पंचाक्षरी.
–वाणी–स्त्री. अदृश्य वाणी. संस्कृत–भाषा.
–सखा–पु ब्राह्मणों की अेक अुप-जाति का व्यक्ति.
–देव्हाऱ्यात नसणें–स्वामी का घर मे न होना. मन अुचट जाना.
देवघेव–स्त्री. लेनदेन१. व्यापार. व्यवसाय.
देवड–स्त्री. अनुपात१. परंपरा, पंक्ति. पुनरावृत्ति.

–चाल–स्त्री. दुलकी जल्द चाल (घोडे की).

देवडी स्त्री. डयोढी. चौखट. बैठक.
देवढी चौपाल१.

देवता–स्त्री. देव१. प्रतिमा.

देवदार–पु. सनोवर· देवदार.

देवन–पु. जुआ. द्यूत.

देवळ–न. मदिर१.

देवळी–स्त्री. दे. देवरुखी देवमंदिरमे सेवा करनेवाली जाति की स्त्री.

देवाकडे जाणे–मरना.

देवाचे नाव घेणे–श्रीगणेश करना.

देवांना प्रिय–पु प्रभुका प्यारा. सन्यासी. मूर्ख.

देवान्न–न .अुत्तम भोजन१. पक्वान्न१.

देवापुढचा–पु. नदी. बछिया. के ताअू.

देवाला वाहिलेली वस्तु–स्त्री. चढावा१.

देवावर हवाला–जो बनेगा सो बनेगा. प्रभुकी अिच्छा.

देवासारखा बसणें–चुपचाप बैठना.

देवाज्ञा–स्त्री. मृत्यु.

देवाण घेवाण–न लेना देना१. आदान प्रदान१ समझौता१.

देवी–स्त्री. देवपत्नी. भवानी. दुर्गा. सितला. चेचक१. रानी

देव्हारा–पु. देवहरा. भक्ति का दिखावा

–माजविणे–क्षुद्र जीव को आसमानपर चढाना. साधारण व्यति की प्रशसा. के पुल बाँधना.

देश–पु. प्रात प्रदेश. राष्ट्र. मूलस्थान. सह्याद्री, बालाघाट कर्णाटक अेवं गोदावरी नदी से घिरा हुआ भूभाग.

–त्याग–पु. निर्वासन. देशनिकाला.

–द्रोह–पु. राष्ट्र का विश्वासघात.

–द्रोही–वि नमकहराम.

–भक्त–वि देशभक्त. देश को सबसे अधिक प्यार करनेवाला.

–भक्ती–स्त्री. निरपेक्ष देशसेवा. देशभक्ति.

–मूख–पु. परगनेका अधिकारी. सुनार का अेक औजार. डोलची२. मटका, जिसका पीकदानी के लिअे अुपयोग हो.

–वटा–पु. देश-निकाला.

–वही–स्त्री जनगणनाका लेखा पुस्त.

–सेविका–स्त्री स्वयसेविका. देश-सेवा करनेवाली स्त्री.

–स्थ–पु. महाराष्ट्रीय ब्राह्मणों की अेक अुपजाति२.

देशाभिमान–पु. अपने राष्ट्र की सेवा में गर्व

देशोधडी–क्रि वि. देश देश में पेट के लिअे (घूमना).

–स लागणे–सब कुछ नष्ट हो जाना.

देह–पु शरीर. देह२. बदन. काया२.

–खड–पु. साढे तीन हाथ का शरीर.

–झिजविणे–देह खपाना.

–टाकणें शरीरत्याग करना. मरना.
–ठेवणे

–त्याग–पु. मृत्यु२.

–दंड–पु. तपसे शरीर का दमन. फाँसी २.
–धर्म–पु. मल-मूत्रादि विसर्जनका काम.
–भान–न. होश १. चेतना २.
– –विसरणे–हिराना. होश न रहना.
–स्वभाव–पु. प्राकृतिक मनोगति २. स्वभाव. आदत २.
देहांत प्रायश्चित्त–न. मृत्यदण्ड १.
देहावसान–न. मौत २.
दैनिक–वि. प्रतिदिनका. अेक दिनका. –न. दैनिक पत्र १.
दैना–स्त्री. दुर्दशा. दीनता. दैन्य १.
दैव–न. भाग्य १. प्रारब्ध १. नसीब १. –वि. देवता के बारे में.
–अुघडणे– } भाग जागना. भाग्य
–अुपटणें } खुलना.
–अुभें राहणे–भाग्य का जोर होना. अनचाही बात होना.
–काढणे–भाग चमकाना.
–गती–स्त्री. भाग्य का फेर १.
–फिरणे–भाग्य अुलटना.
–फळफळणे–सितारा चमकना. भाग जागना.
–योग–पु. भाग्य. भाग्य का बल.
–योगें } क्रि. वि. अेकाअेक.
–वशात् } भाग्य से.
–लेख–पु. होनहार १. भाग्यरेखा २.
–वान्–वि. भाग्यवान.
–विपाक–भाग्य का खेल.
–हीन–वि. अभागा. भागफूटा.
–ज्ञ–पु ज्योतिषी. जोशी. सुनार.
दैवाचा–वि. भाग्यवान्.
–खेळ–पु भाग्य की लीला.
–पुतळा–पु. बडा भागवान.
दैवाची कहाणी–स्त्री. रामकहानी.
दैवाची परीक्षा पाहणें–भाग्य आजमाना.
–रेषा अुपटणे–भाग्योदय होना.
दैवत–न. देवता १. प्यारी मूर्ति २. पूज्य व्यक्ति १.
दैवी–वि. अीश्वरीय. आकस्मिक.
दो } वि. दो.
दो }
दोआब–पु. दुआबा. अंतर्वेदी.
दोकडा–पु, आधा पैसा. अेक कच्चा. (महाजनी में).
दोघे–पु. } दोनो. दोनों जन.
दोघें–न. }
दोघी–स्त्री. दोनों जनियाँ.
दोडा–पु अेला २. अिलायची २. कच्चा कठिन फल १.
दोडका–पु. धान की अेक जाति. तोरअी २. तुरैया.
दोण } स्त्री. नाँद (गोरू को पानी
दोणी } पिलाने की). तोद. दोन के आकार की डोंगी.
दोद–न. तोद २.
दोन–वि. दो.
–दिवस–कुछ समय तक. अस्थायी.
– –सासूचे, दोन दिवस सुनेचे–सब दिन होत न अेक समान.
–बोटें स्वर्ग अुरणें–आकाशपर दिया जलाना.

–हाताचे चार हात होणें–ब्याह होना.
दोन्ही–वि दोनो.
–दरडीवर हात ठेवणें–दो नांवों में पैर रखना.
–साज–क्रि. वि. दोनों जून.
दोर–पु. रस्सा. डोर२. अदुक (हाथी को बाँधने का रस्सा). मोटा रस्सा.
–खंड–न. मोटा रस्सा.
दोरखा–पु. गबरून. धारीदार कपडा.
दोरा–पु. डोरी. सूत. धागा. लकीर१. संबध तंतु
दोरी–स्त्री. डोरी. रसरी. भूमापन का अेक परिमाण१. १२० बीघे१. अिचका आठवाँ हिस्सा१.
–वळण्याचा पेच–पु अैठा
दोऱ्याची गाठ–स्त्री गुर्री.
दोष–पु दोष अपराध अभियोग. कसर२. अैब२. खोट२. पाप. न्यून.
–लागणे–हरफ आना.
–लावणें–दोष मढना. अुगली अुठाना
दोषारोप–पु आरोप. दोष लगाना
दोस्त–पु. मित्र. स्नेही.
दोही } वि. दोनों.
दोहो }
–घरचा पाहुणा अुपाशी–दोनो ओर पडे लाले. घरका न घाटका.
–सांज–क्रि वि दोनो जून.
दौड–स्त्री दौड दौडने की क्रिया.
दौडी–स्त्री डौडी. ढिंढोरा१.
–वाला–पु. साँटिया. डुग्गी पीटनेवाला.
दौत–स्त्री. दावात. मसिपात्र१.
दौरा–पु. चक्कर. दौरा (फिरना). यात्रा२.
दौर्बल्य–न. दुर्बलता२. अशक्ति२. कमजोरी२.
दौलत–स्त्री. धन१. संपत्ति वैभव१. राज्य१. सेना. साम्राज्य१.
–जादा–स्त्री भांडों की गंमत में नाचनेवाली को अत्तेजनार्थ दिया हुआ धन. शृगारचेष्टा.
दौलतीचा खाब–प्रमुख नेता.
द्योतक–न. चिन्ह१. निशानी२.
द्रव–पु रस. नमी२. आर्द्रता२. स्राव –येणें–पसीजना.
द्रव्य–न. धन१. सपत्ति२. मौलिक अश१. निर्वाचक१. तत्त्व१. वस्तु२.
द्रव्याचा घर निघणें–अनगिनत धन होना.
द्राविडी प्राणायाम–पु. टेढा लम्बा ढंग. (काम करने का).
द्राक्ष–स्त्री अंगूर१.
द्राक्षा–स्त्री. अगूरी. द्राक्षा मद्य१.
द्राक्षे आंबट–प्रयत्न करनेपर भी प्राप्त न होनेवाली वस्तु को बुरा बताना. अंगूर खट्टे है जी !
द्रोण–पु. दोना. पत्तो का कटोरा. पत्थर की नाँद२ (पानी पिलाने की). डोगी२. आधा मन
द्रोणीचे मीठ–न. द्रोणीलवण१. बरतन का नमक१.
द्रोह–पु. वैर. शत्रुता२. मत्सर.

द्वंद्व–न. जोडी२. युगुल१. कुश्ती२.
द्वाड–वि. दुष्ट अधमी नटखट.
द्वार–न. दरवाजा१. मार्ग१ द्वार१. चारा१. मुहारा१. सहौटी२.
–पूजा–किसी से घर के द्वारपर चक्कर लगाना.
द्वारे–अव्य. द्वारा. जरिये. ओर से.
द्वाही–स्त्री. घोषणा. शपथ. दुहाअी.
–फिरविणें–डौंडी पीटना.
द्वीप–न. टापू१. द्वीप१.
–कल्प–पु. प्रायद्वीप.
द्वेष–पु. डाह. द्वेष. अीर्ष्या२. हिर्स२. दुर्भाव. शत्रुता२.
–वागविणें–डाह करना. चकपकाना.
द्वैत–न. अलगाव. दो का भाव. भेदभाव.

ध

ध चा मा करणें–किसी लेख में अपने स्वार्थ के हेतु कुछ अक्षरों को चुपचाप बदल देना.
धकणे–क्रि अ. निभना गुजारा होना. नीचे अुतरना (रोटी). धकेला जाना.
धकधक–न. धकधक२. धडकन२.
धकधकणें–क्रि. अ. धकधकाना.
धकलवार–पु. पूर्वास्पृश्यो (अछूतों) की अेक अुपजाति.
धका / धक्का } पु. घिस्सा१. धक्का. टक्कर. औझड. ठेल. टकराहट२. हानि२. चह (जहाज के लिअे). घाट.
धकाधकी / धकाबुकी } स्त्री. धकापेली. झमेला१. स्पर्धा.
–चा मामला–पु. संघर्ष.
धक्का–दे धक्का.
–बुक्की–दे. धकाबुकी.
धग–स्त्री. आँच. ज्वाला. अुष्णता.
धगड–पु. यार. अुपपति. चट व्यक्ति.
धगधगणे–क्रि अ. धकधकाना. धडधडाना. चमकना.
धगधगीत–वि. प्रज्वलित. धधकता हुआ. तेजःपुंज.
धगी–स्त्री. आँच. लौ आग
धजणे / धजावणें } क्रि. अ. जी खगाना. हिम्मत करना. आगे बढना.
धजी–स्त्री. लंगोट का तिखूंटा कपडा.
धट–वि. ढीठ. मोटा ताजा.
धटिंगण–वि. असभ्य. राक्षस. मुस्टंडा.
धटी–स्त्री. रेशम का वस्त्र.
धट्टाकट्टा–वि. हरमुष्ठा. मोटा ताजा. हट्टाकट्टा. हृष्टपुष्ट.
धड–न. कबध१ धड (शरीरका). –स्त्री. मुंह१ (किसी वस्तु का). अेक बाजू. किनारी. –वि. पूरा अव्यंग. अखड. धनी. साबित. अुपयुक्त. जानकार स्पष्ट सीधा.
–गत–स्त्री. अच्छे लच्छन१.
– –नसणे / – –लागणे } आ बनना. शामत आना. अबतब होना. टिक न सकना.

–धाकट–वि. तगडा. हट्टाकट्टा. अखंण्ड. पूरा.

धडान् गोडाचा–वि. बिलकुल साधारण. रद्दी.

धडक–स्त्री. टक्कर१. आघात१. धक्का१. ठोकर.

धडकणें–क्रि. अ. भभक अुठना. क्षुब्ध होना. धकपकाना-धडधडाना.

धडका–पु. धमाका. धडाका. आघात. –वि. हट्टाकट्टा. मजबूत. ठीक.

धडकी–स्त्री. धडकन. धक्का१. डर१.

धडधड–स्त्री. धडकन. –क्रि. वि. धडधड (आवाज़).

धडधडणें–क्रि. अ. धकपकाना. धकधकाना. धडधडाना.

धडधडाट–पु. धडधडाहट२. गर्जन तर्जन.

धडधडीत–क्रि. वि. साफ साफ. छाती ठोक कर. पूरी तरह.

धडपड–स्त्री. परिश्रम१. प्रयत्न१. छटपटी, हाथ पाँव पटकना. अुछलकूद२.

धडपडणें } –क्रि. अ. छटपटाना.
धडफडणें } बहुत परिश्रम करना. प्रयत्न करना. हाथ पाँव मारना, हडबडाना.

धडपा–पु पुरानी साडी का बडा टुकडा.

धडा–पु. पाठ. अध्याय. बोध. अुदाहरण. पद्धति२. धीरज. हिम्मत२. दस सेर का वजन. अुससे तौली हुअी वस्तु२. लगातार अुपयोग. जोख. जत्था. टोली२.

–घेणें–बोध लेना. पाठ पढना.

धडाका–पु. धमाका. सपाटा, धडाका. विस्फोट. कडकडाहट२. धूम२.

धडाडणे–क्रि. अ. धडधडाना. भरहराना. सहसा गिरना. भडकना. भभकना.

धडाडी–स्त्री आवेश१. अुमंग. जोश१. तेज१. प्रभाव१. अुत्साह१.

धडाधड–क्रि. वि. धडल्ले से. धडाके के साथ. धडाधड. लगातार.

धडी–स्त्री पाँच सेर की तौल (बटखरा) तराजू१. धडा१.

–नें पैसा मोजणें–अनगिनत धन होना.

धडेवाटप–न. अेक परिवार के सभी हकदारों की भूमि का अलग अलग बँटवारा१.

धडोती–स्त्री. मोटाझोटा कपडा१. प्रतिदिन के अुपयुक्त वस्त्र१.

धणी–स्त्री. संतोष१ आकांक्षा की तृप्ति. समाधान१. –पु. स्वामी. नेता. अधिपति.

धत्तुरा } –पु. धत्ता. ठेगा. धतूरा.
धत्तूरा }

धंदा–पु. धंधा. व्यवसाय. अुद्योग. कारोबार कबार. व्यापार

–रोजगार–पु. आजीविका के लिअे अुद्योग. नौकरी२.

धंदेवाअीक–वि. व्यवसाय करनेवाला. व्यावसायिक (कलाकार).

–शिक्षण–न. औद्योगिक शिक्षा२.

धन–न. धन१ पैसा२. सपत्ति१. धन परिमाण१ (विद्यु१). नववी राशि. जोड का चिन्ह (+) दूसरे का लाभ.

–कनकसंपन्न–वि धनी मानी.

धनको–पु. अुत्तमर्ण. साहूकार. लेनदार.

धन तेरस–स्त्री. आसो वदि १३ (दिवाली का प्रारभ; लक्ष्मी पूजा का दिन).

–रेषा–स्त्री मानव के हथेली पर होनेवाली अेक रेखा.

––अुपटणे–अनायास धन पाना.

धनगर–पु. गडरिया

धनी–पु. स्वामी यजमान.

धन्याला धत्तूरा चाकराला मलीदा–घरके देवता को धतूरा, पराये पीर को मलीदा.

धनुकली–स्त्री. कमानचा१.

धनुष्य–न. कमान२. धनुष१ कुबंड१. चार हात का नाप.

–बनविणारा–वि. कमंगर. गुणी.

धने–पु. धनिया. अेक मसाला.

धन्य } स्त्री. सार्थकता. सफलता.
धन्यता } वि. कृतकृत्य. गौरवपूर्ण.

धन्य !

–वाद–पु. आभार. धन्यवाद.

–वाटणें–अपनी सफलतापर संतोष होना.

धपकन–क्रि. वि. धडाम से.

धपका–पु. घूंसा. थप्पड२. मुक्का. मोटी रोटी.

धपाटणें–क्रि. अ. मुक्कों से मारना. पीटना. कचूमर निकालना.

धपाटा–पु. मुक्का. घूंसा. धौल.

धबडगा–पु. अेक साथ बहुत काम.

धबधबा–पु. प्रपात.

धबाधबी–स्त्री. हूल (गेद का खेल).

धमक–स्त्री. क्षमता धैर्य१. आत्मविश्वास१. बाल१.
–क्रि. वि. गाढा, गहरा.

धमकावणी } स्त्री. डाँट. धमकी.
धमकी– }

धमकाविणें–डाँटडपट करना. अुखाड पछाड करना. डराना. धमकाना. चपेटना. धौस देना.

धमनी–स्त्री. नाडी. धमनी. शिरा. फुकनी. बडी आच्छादित बैलगाडी. घोडानस.

धमासा–पु दमहर. अुस्तरखार. धमासा हिगुणा.

धम्मक लाडू–पु मुक्का. घूंसा. (बालभाषा).

धरण–न. बाँध१. बंध१. सेतु१. गर्भवती स्त्री के गले में बाधने की अेक जड२. २४ रत्ती का बटखरा१.

–खाब–पु. भूमिसे बरेंडीतक का खम्भा

–मूळ–न भूमि में होने वाला१. पेडके तने का हिस्सा.

धरणी–स्त्री. पृथ्वी. भूमि. धरित्री.

–कंप–पु. भूचाल. भूडोल.

–ची मुलगी–स्त्री. ब्याह के हेतु भगायी कन्या.
–वर पडणे–अंतिम साँस के समय भूमिपर लिटाया जाना.
धरणे–क्रि स. पकडना हथियाना. अंकित करना (मनमे) रखना (मनमे) काम मे लाना. गिनना. धारण करना. गहना.
–क्रि. अ. लगना. अैठना.
–न. अपराधी को पकडने के लिअे भेजी गयी सशस्त्र सैनिकों की टोली २. धरना १.
–घेणें–सत्याग्रह करना.
–येणें–पकडनेके लिअे आना. जमराज का निमत्रण आना.
–पारणे–न. अेक दिन खाना अेक दिन अुपवास करना.
धरती } स्त्री. पृथ्वी. धरती.
धरित्री }
धरपकड–स्त्री. अेकसाथ गिरफ्तारियाँ.
धरबंद } पु. नियम. अटकाव. सीमा २
धरबध } नियत्रण.
धरमधक्का–पु व्यर्थ परिश्रम. मार २. चूतिया चक्कर.
धरसोड–स्त्री. चंचलता. दुविधा.
धरून बसणें–हठ पकडना. धरना देना.
धर्ती–स्त्री. शैली. प्रकार.
धर्म–पु. धर्म. दान. धर्मश्रद्धा २. कर्तव्यकर्म, सदाचार, आचार-नीति अिन्हों को धर्म कहते हैं (गीतारहस्य, लो. तिलक). स्वभाव. प्राकृतिक गुण विधि, निर्बंध (कानून). जमराज.
–कर्म–न. धार्मिक कार्य १.
––सयोग–पु सयोग. सजोग.
–करिता कर्म अुभे राहणे–आये थे हरिभजन को ओटन लगे कपास.
–ध्वज–पु अपने धर्मपथ का झण्डा.
–भोळा–वि. धर्म के विषय में (बुद्धि का अुपयोग न कर), केवल विश्वास रखनेवाला. अधविश्वासी
–मार्तंड–पु धर्मध्वजी. धर्म की दुम बननेवाला.
–लड–वि धर्म को तुच्छ माननेवाला.
–वीर–पु धर्म रक्षा के हेतु आत्म-बलिदान देनेवाला. हुतात्मा.
–शाळा–स्त्री. सराय. यात्रीभवन १. धरमसाला
–शाळेचे अुखळ–न. वेश्या २.
–शील–वि सदाचारी.
धर्माचा काटा–पु. सोना, चांदी बिलकुल ठीक तौलने का तराजू.
धर्मावर सोमवार सोडणे–अपना अुल्लू सीधा करना.
धर्मार्थ बट्टा–पु. कटौती, जो धर्मादाय के काम में लगाते हैं।
धवळणे–क्रि. स. प्रकाशमान करना. सफेद, स्वच्छ बनाना.
धश्चोट–वि. किसी नियम का पालन न करनेवाला. लठ अुजड्ड.
धष्टपुष्ट–वि. गलगुथना. हट्टाकट्टा. हृष्टपुष्ट. मोटाताजा. चगा भला. भारी. बलवान.

धस–पु खुत्थी२. खुथी२. खूंटी२. नोक२ अनी२. लठ१. डण्ठल२. धसक२.

धसास लावणें–विचार करने को बाध्य करना अंत बनाना.

धसकट–न नुकीला तिनका१. खुत्थी२.

धसकफसक–स्त्री बेपरवाही से किया काम.

धसका–पु. धसक२. धक्का (मनको). आघात

–बसणे–सन्नाटे में आना.

धसफस–स्त्री तानेबाजी. झम्मफम्म१

धसमुसळया–वि. अजड्ड. धींधली करनेवाला. असावधानीसे काम करनेवाला.

धस्स–न आघात१ (मनको). डरसे धक्का१.

–होणे–सगबगाना. कलेजा मुंह में आना.

धाक–पु. आतंक. दबाब. धाक२. डर. डाँट२.

–दपटशा–पु. गर्जन तर्जन. डाँट डपट२.

–दाखविणें–डाँट बताना.

–धुक–स्त्री. सिटपिट. आशंका.

धाकटा–वि. छोटा (आयु में). सब से छोटा.

धाकटी मुंडी–स्त्री. छोटी मुंडी (वनस्पति).

धागडधिंगा–पु. धींगाधींगी२. स्वैराचार.

धागा–पु. डोरा. सूत. धागा. सुराग.

–दोरा–पु संबंध.

धाटणी } स्त्री शैली. पद्धति. रीति.
धाटी } लहज़ा१.

धाड–स्त्री. हमला१. धावा१. डाका१. करधे वा हत्या.

–पडणे–संकट आ पडना.

–पडावी पण चीत पडू नये–टिड्डियों का हमला भले आवे, किन्तु चित्रा (नक्षत्र) की बारिशे न आवे.

धाडकन–क्रि. वि. धडाम से.

–पडणें–अरराना टूट पडना. धडामसे गिर पडना.

धाडणे–क्रि. स. भेजना. रवाना. करना

धाडधाड–क्रि वि. धडाम धडाम. (ध्वनि) धक्धक

धाडस–न. हियाव१. साहस१. जीवट१.

धाडशी–वि. साहसी. धैर्यवान्

धाडोळणें–क्रि. स. ढूंढना. टटोलना.

धात–स्त्री. वीर्य१ (पुरुषका). नाचने का अेक ढग युक्ति.

धातकी } स्त्री. धावअी. धाय
धायटी } (वनस्पति).

धातमात–स्त्री. तर्क१. जंतरमंतर१. काल्पनिक तथा विचित्र कहानी.

धातु–पु पुरुष का वीर्य. धात२. धातु२. शरीर की सप्तधातुओ में प्रत्येक. क्रिया का मूल रूप.

धांदल–स्त्री. गडबडी. बहुत जल्दी. धूमधाम. घोटाला१. हडबडी२.

धादंत–पु. प्रत्यक्ष प्रमाण. अनुभव की बात २. व्यवहार.
–क्रि वि. प्रत्यक्ष. साफ साफ. स्पष्टरूप से.

धाधरट–वि हडबडिया. अुतावला. घपलेबाज धामड.

धान्य–न. गल्ला १. अनाज १. अन्न १.

–झटकणें–ओसना. साफ करना.

–फराळ–पु. अनाज भुनकर बनायी रसोअी.

–बाजार–पु. अनाजमण्डी २. अजही २.

धाप–स्त्री. हँफनी हाँफने का भाव १. साँस. दमा १. गिरगिट की तरह अेक जतु.

धापा–पु. अेक घास बैठा हुआ खपडा.

धापा टाकणे–हाँफना. दीर्घ अुछ्वास लेना. हौकना. हपहपाना.

धाबळ } स्त्री. अूनी मोटी झोटी
धाबळी } धोंती. कबल १. नमदा १. अड्ड (कबूतरोका).

धाब्रे–न. ढाबा १. मिट्टी की छत.

धाबाणणे–होश अुड जाना.

धाब्यावर बसविणें–अंगूठेपर मारना. सब कुछ छीन लेना.

धाब्रोटा–पु खाँड का बोरा.

धाम–न. घर १. स्थान १. शरीर १. प्रभा १. बदरिनाथ, जगन्नाथ, द्वारका अेव रामेश्वर अिन क्षेत्रोंमें से हर अेक.

धामण–स्त्री. अेक मछली. धामनी (वृक्ष). अेक साँप

धामधूम–स्त्री धूमधाम. धमाधम. चहल पहल. दगा १. शोरशार १.

धामा } पु. अव्यवस्थित व्यक्ति
धाम्या } धामडपन. कजूस.

धामोडा–पु. धो धावा (वृक्ष). धव. धौर

धाय–स्त्री. करुण पुकार ढाड. धीरज १. चिल्लाहट. हँफनि धाय. धात्री संतोष १.

–मोकलणे–ढारें मारकर रोना. चिल्लाकर रोना.

धायटी–स्त्री धावअी. धाय (पेड). धाअी. धुब.

धार–स्त्री. धार (शस्त्र की). पहाड की कगार. धारा दुहना. बहाव १ पहाडो की पंक्ति. क्षितिज १ घलुआ १ (दूध, तैल आदि लेनेपर).

–करणें } धार रखना. पैना करना
–लावणे } कुँदेरना. सान देना सान धरना.

–करी–पु. तलवार का धनी. पराक्रमी वीर.

–काढणे } गाय भैंस आदि.
–पिळणें } जानवरों का) दूध दुहना

–चिपोल–न. अगेला,

–देणें–ओसाना. (अनाज)

–धरणें–पानी की धार चढाना.

–बंद–स्त्री. शस्त्र की धार बाँधने का मंत्र (टोटका). धार गिराना.
–भर–क्रि. वि. ज़रासा किंचित्.
–मारणें–पराक्रम करना. शूरता दिखाना.
–लागणे–धारा बँधकर बहना.
–लावणारा–पु. कुँदेरा. कुनेरा.
–वणी–न. दूध गरम करने के पूर्व मिलाया हुआ थोडा सा पानी. बहती हुओ धारा से लिया पानी.
धारजिणा–वि. अनुकूल. मगलकारी. हितू.
धारण–स्त्री चालू दर. वर्तमान मूल्य. महँगी. स्वीकार १. धारणा. आधार स्तभ १
–करणे–ओढना.
धारणा–स्त्री. स्मरण शक्ति. बुद्धि. धीरज १. पद्धति.
धारवाडी काटा–पु. बिलकुल ठीक तराजू. शुद्ध न्याय. फर्रुखाबादी तौल,
धारसा–पु. बहाव. धारा २. प्रवाह १. कतार (सेना की).
धार (किनारा)
धारा–पु लगान. परिपाटी २. नियम.
–स्त्री. पैनी धार. धारा. प्रवाह १ घुडदौड.
–वि. छोटा.
–तीर्थ–न. तलवार का घाट (यही पवित्र तीर्थ)
–तीर्थी पडणें–खेत रहना.
धाराणें–न. धुवाँकश १. चिमनी २.
धारिष्ट–न. साहस १. धैर्य १. हियाव १.
धारी–स्त्री. धारी. रेखा. किनारी (धोती, साडी आदि की).
धारें–न. चिमनी २. छप्पर में झरोखा १.
धारेवर धरणें–कडे अनुशासन से काम कराना.
धारोष्ण–न धैया १. ताजा दूध की धार २.
धार्ष्टर्य–न. साहस १. ढीठपन १.
धाला–क्रि. अघाया तृप्त हुआ.
धाव } स्त्री दौड. हाल (गाडी की).
धाव } पुरवट के बैलो के चलने की ढाल. पहुँच २. शक्ति २. बाँबी
धावडा–पु. धो. धावा (वृक्ष).
धावणे } क्रि. अ. दौडना. दौड पडना.
धावणे }
–न. रक्षक सेना २. सहायता. के लिअे गुहार १.
धावता दोरा–पु खोप.
– –घालणे–कच्चा करना.
–घोटा–पु. यात्रिक ढरकी २.
धावती दृष्टि–स्त्री. सरसरी दृष्टि.
धाव दोरा–पु. कच्ची सिलाओ.
धावरा–वि. चपल. वेगवान.
–गुणाकार–पु. अेक साथ गुणा करने की पद्धति.
–भागाकार–पु. अेक साथ भाग देना
धावरें–न अेक चर्म रोग.
धावस–स्त्री. धाओ. घुव (पौधा),
धावा } पु गुहार २ सहायता के लिअे
धांवा } पुकार २. गोहार २. प्रभु–प्रार्थना,

–करणे–साक्षी पुकारना. गुहराना
–धाव–स्त्री. दौडादौड. दौडधूप. अुछलकूद. गडबडी. हलभली.
– –करणे–हाथ पाँव फटफटाना. छटपटाना.
धास्तो–स्त्री. हौलदिली. भय १. चिंता.
–खाणे } भय खाना.
–घेणे }
धिक्–अव्य. धिक्कार! छी. छी!
धिक्कार–पु. फटकार. तिरस्कार.
धिक्कारणे–क्रि स तिरस्कार. करना. ठुकराना. झिडकना.
धिगा } पु. अूधम. शोरगुल.
धिंगाणा } धिंग २. धिंगधोंगो २.
–मस्ती–स्त्री. धिंगाअी. अूधम १. हाथापायी. कोलाहल १.
धिटाओ–स्त्री. ढीठपन १ धृष्टता. निडरता. साहस १.
धिंड–स्त्री सार्वजनिक अप्रतिष्ठा करने का दंड.
धिंडका–स्त्री. तिरस्कारणीय व्यक्ति १.
धिंडवडा–पु. अप्रतिष्ठा २. अपकीर्ति २.
–होणे–प्रतिष्ठा की धज्जियाँ अुडना.
धिप्पाड–वि. बहुत लम्बा और मोटा. अूँचा पूरा.
धिमा } वि शांत (स्वभावसे). गंभीर.
धिम्मा } ठंडे जी से काम करनेवाला. वीर. मर्द. धीमा (सुर).
धिम्मेपणा–पु गभीरता २. दृढता २.
धिरडे–न चीला १. अुलटा १. खूब पिटाअी २.
धिरा–पु आधार. खम्भा अुत्तेजन.
धीर–पु धारज. धैर्य. सहनशीलता २. दम संयम आश्रय.
–करणे–हिआव करना. हिम्मत करना
–चेपणे–हिल जाना.
–देणे–धीरज बँधना.
–धरणे–गम खाना.
–निघणे–रहा जाना
धीराने घेणे–शांति से काम लेना
धुकधुक } स्त्री. धीमी धडकन.
धुकधुकी } धुकधुकी (आभूषण).
धुके–न. कुहरा १ कोहरा १ धुन्ध २. नीहार १. कुहासा १.
धुगधुगा–स्त्री धीमी धडकन. धुकधुकी (गहना) गलेकी घाटी के नीचे का गढा १
धुडकाविणे–क्रि स निकाल बाहर कर देना. अगूठेपर मारना. अपमान करना.
धुडकूस } पु. अूधम दंगा. थिरक,
धुडगूस } फुदक कर धूम (मचाना). दुर्दशा (करना).
धुंडणे } क्रि स शोध करना. छान
धुंडाळणे } मारना. ढूँढना. गवेसना. खोजना अनुसधान करना. पता लगाना, जाँचना.
धुणारा–पु अुजला (धोबी) [रात में परीट (धोबी) का नाम स्त्रियाँ नहीं लेती; सकेत से 'वुणारा' (धोने वाला) कहती हैं]
धुणावळ–स्त्री धुलाअी. धाने की मजदूरी. धोने की क्रिया.

धुणी–स्त्री. स्वच्छता. धूनी.

धुणें–क्रि अ. स. धोना छाटना. कछारना. साफ करना –न. धोने के वस्त्र१.

–झाडणें–धोया हुआ वस्त्र सुखाने के लिअे झटकना.

धुतलेला विस्तव–पु. अुलटा तवा. काला कलूटा व्यक्ति.

धुतल्या तादुळा सारखा–निर्दोष. निर्मल सदाचारी.

धुतकारणे–क्रि. स. धुतकारना.

धुद–वि. धुधली (दृष्टि का). अुन्मत. मस्त.

–होणे–अटेरना. नशे में चूर होना.

धुदी–स्त्री. खुमारी. नशा१. अुन्माद. मस्ती.

धुनकणे–क्रि स. धुनकना धुनना.

धुनी–स्त्री नदी. शुद्धि धूनी.

धुपणी–स्त्री· स्त्रियोंका अेक रोग. प्रदर लुट जाना.

धुपणे–क्रि. अ. धुलना. धुलकर साफ होना. सीझना. धुअुआना. कलेजा काटना.

धुपाटणे–न. धूपदान

धुपारती–स्त्री. सायंकालमें आरती (अुत्तारन्न). फटकार१. सन्मान से बिदा.

धुपावणे–क्रि. अ. असमय गर्भपात होना.

धुपेल–न. धूप का तेल१ (सुगंधी).

धुमश्चक्री–स्त्री. विपुलता. धमासान. हाथा पायी. धूमधाम.

धुमसणे–क्रि. अ. धुधुआना. किसी तरह कूटना, पीटना कुढना.

धुमाळ–पु. हुडदंग (मचाना). अूधम. धींगाधींगी२.

धुर–पु. गाँव या खेत की सीमा. नेता मुखिया.

–स्त्री. धुर१. जुआ१ (गाडीमें).

धुरकट–वि. धूमिल धुंधला.

धुरकटणे–क्रि. अ. धुअें से काला बनना.

धुरंधर–वि चतुर. प्रवीण. गहरा. प्रचंड. धुरीण.

धुरळा–पु. धूली२. धूल२. खेह२. गरदा

धुरा–पु सीमादर्शक चिन्ह रीढ२. मुखिया. धुर (गाडीका). जुआ१. हरिस२ (हल की). डिंडसी२. (पहिये की). धुरा.

धुराडी–स्त्री. जुआ१ (गाडी का).

धुराडे } न. चिमनी२. धुआँकश१.
धुगडे }

धुरी–स्त्री. धुअाँ१. पाँव का अूपरी भाग१. जूनेका अगला हिस्सा. धूर१. अधारिया१. (गाडीवाले की बैठनेकी जगह). भार.

–देणे–औषधि अंगारोंपर डालकर धुंवाना. धोखा देना.

धुरीण–वि प्रवीण. अगुआ. प्रमुख

धुरोळा–पु. धूल२. धूलिकण.

धुवट–वि. धुला हुआ. स्वच्छ. पवित्र.

धुवण–न. चावल का धोवन.

धुव्वा–पु. करारी हार१. धज्जियाँ२. (अुडाना). तितर–बितर (कर देना). चूरकन२.

धुसफुस–स्त्री. जलन. कशाकश. तनतनाहट.
धुसफुसणें–क्रि. अ. बार बार बिगडना. तनतनाना. जलना. कुढना. छटपटाना.
धुळधाण–स्त्री. दुर्दशा. सत्यानाश२.
धुळवड–स्त्री. धुलेडी.
धुळाक्षर–न. बालक को पहलेपहल अक्षर–ज्ञान१.
धुळीस मिळविणें–ओटसे ओट बजाना. मटियामेट करना.
धूड–न. भारी भरकम व्यक्ति. बहुत बडा अजगर.
धृत–वि. धुला हुआ.
धूप–पु. धूप. लोबान.
धूम–स्त्री. चटकसे दौड. धूम. भीड. दंगा१ धुआँ१.
–केतु–पु. पुच्छल तारा. धूमकेतु.
–ठोकण–सिरपर पाँव रखकर भागना.
–धडाका–पु. धूमधाम. गडगडाहट२ (तोपों की). सपाटा. धूमधडक्का.
धूम्र–पु. धुआँ.
–पान–न. तप का अेक प्रकार. बीडी पीना. धूम्रपान.
धूर–पु. धुआँ. नशा (गर्व से). तीता खाने से नाक मुँह से निकलने-वाली भाप.
–स्त्री. धुर (गाडी का). जूतेका अगला हिस्सा.
धूर्त–वि. चतुर. लुच्चा. धूर्त. घटिहा. चंट. शठ. घाघ. खुर्राट.
धूलिवंदन–न. धुलेंडी२.
धूसर–वि. धूमिल.
–न. कुहरा१. चूर्ण.
धूळ–स्त्री. खेह. धूल. खेह. गर्द.
–अुडणे–अुजड जाना.
–चारणें–दाँत खट्टे करना.
–धाण } स्त्री. सफाया१. सर्वनाश१.
–धाणी } दुर्दशा
–भेट–न. चार आंखें२ (होना). दूरसे दर्शन१.
धुळीचे दिवे लावणें–अपकीर्ति होना.
–स मिळणे–मटियामेट होना.
– –मिळविणे–मिट्टिमे मिलाना. नष्ट करना.
धेड–पु. ढेढ डोम.
–कावळा–पु. काला कौआ.
–गुजरी–वि खिचडी (भाषा). अरबी, अंग्रेजी के शब्द घुसेड कर बोलने की (भाषा).
–वाडा–पु. पूर्वास्पृश्योंकी बस्ती (जो गाँवसे हटकर होती है).
धेड–न भारी भरकम व्यक्ति१. बहुत प्रसिद्ध व्यक्ति१ गहरा असामी१.
धेडा–पु. कन्या तथा वर को कंधेपर अुठाकर नाचने की रीति. अिस तरह नाचनेवाला व्यक्ति.
धैर्य–न. धैर्य१. धीरज१. सब्र२. साहस१.
धो धो–पु वेगसे पानी गिरने की आवाज. मूसलाधार (वर्षा).
धोंकटी–स्त्री. किसबत. नाअीकी पेटी.
धोका–पु. धोखा. भय. संकट. खतरा. झोंका. घाटा.

धोटा–पु. ढरकी२. तुरि२. तोडिया . चोंगा (गोरू को दवा पिलाने का).
धोंड –स्त्री. शिला. पत्थर१. बोझ१.
–फोड्या–पु. संगतराश.
–भट्टी–स्त्री. बिना नहाये तिलक लगा लेना.
–शीर–स्त्री. घोडानस२.
धोंडा–पु. रोडा१ (अटकाना). चिंता. अधिक मास. मलमास.
–पाडून घेणें–अपने पाँवपर कुल्हाडी मारना.
धोंडे मारूं लागणे–पागल बनना.
धोड्याचे दोर काढणे–बाल की खाल निकालना.
धोड्या–पु. अेक तरह की सफेद मछली.
धोणी–स्त्री. धोने की जगह. धोने का पत्थर१.
धोण्या–पु. बंदरों का अगुआ.
धोतर–न. धोती.
–जोडा–पु. धोतीजोटा.
धोतरा / धोत्रा } पु. धतुरा. करबुर. कनक.
–घालणें–किसी स्त्रीको धतुरे के बीजो का विष पिलाकर पगली बनाना.
धोप–स्त्री. लम्बी सीधी तलवार. अुत्साह१.
–वि. अखण्ड.
धोपट–न. मोटी रोटी२.
–वि. सीधी, बडी (सडक).
–क्रि. वि. सीधा. ठेठ.
–मार्ग–पु. चौडा, सीधा मार्ग. अपने पुरुखाओ की अच्छी रीति.
–मार्गी–वि. सीधा. भोला. शुद्ध मनवाला. स्पष्टवक्ता.
धोपटणें–क्रि. स. डण्डेसे पीटना. ठोंकना.
धोपटी–स्त्री. नाअी की पेटी. किसबत.
धोबड–स्त्री. भैंस.
–वि. टेढामेढा. खुर्दुरा.
धोबी–पु. धोबी. रजक. अेक पंछी (पेडपर कीडे खाता है)
–पछाड–पु कुश्ती का अेक दाँव.
धोबीण–स्त्री. धोबन. अुजळी.
धोरण–न. रुख१. तर्क१ नीति२. अनुमान१. सूझ२. पहुँच२ चाल२. ढग१.
धोरणी–वि. सूझवाला. समझदार. दूरदाज. दूरदृष्टि.
धोशा / धौशा } पु. नगाडा डका. टीमटाम२. प्रसिद्धि२. हमला. रट२. लगातार प्रयत्न. धाक२. धौस२.
धौत–वि. धुला हुआ. निर्मल.
ध्याणें–क्रि. स. ध्यान करना. चितन करना.
ध्यान–न. ध्यान१. चिंतन१. समझ२. ठवनि२ मुद्रा२. औतार१ (व्यंग). बुद्दु१. स्मरण१.
ध्यानांत घेणे –ठेवणें } ध्यान रहना. ध्यान देना. कठस्थ करना.
–येणें–जँचना. समझमे आना.

ध्यानी मनी–क्रि. वि कल्पना तक. सोते जागते.

ध्याम–पु रट२. लगन२.

ध्येय–न. साधना२. ध्येय१. लक्ष्य१. साध२.

ध्वज–पु ध्वज. झण्डा. केतु.

–लावणे–मैदान मारना. झण्डा गाडना

ध्वजा–स्त्री. झण्डी. पताका. ध्वजा.

–पर्वणी–स्त्री सिंहस्थ गुरु होनेपर मेला१ (नासिक मे होता है)

–रोपण–न. चैत्र सुदि प्रतिपदा के दिन वर्षारंभ के अुपलक्ष में ध्वजोत्तोलन (जिसे 'गुढी' कहते है) झण्डा फहराना

–वंदन–न. सामूहिक झण्डा–वदन.

ध्वनि) पु ध्वनि२. शब्द. नाद.
ध्वनी) निनाद. स्वर.

–प्रक्षेपण–न परिसारण आकाश भाषण (वितन्तु = वायरलेस द्वारा)

–मुद्रिका–स्त्री ग्रॅमोफोन रिकार्ड

ध्वाक्ष–पु. कौआ.

न

न–पु. अिनकार. नकार.
–अव्य. नही. न और.

नअू–वि. नौ.

नकटा–वि नाक कटा. नकटा.

नकटोच्या लग्नाला सतराशे विघ्नें– कानो के ब्याह मे नौ जोखों.

नकटे–न नकटा. १० तोले का माप या बटखरा.

नकराअो–स्त्री. हुडी न सीकारनेसे हानिदण्ड.

नकल) स्त्री. प्रतिलिपि. नकल.
नक्कल) चरवा१. हँसी की बात. अनुकरण१. स्वाँग१ अभिनेता का भाषण१. नाश१.

नकली–वि बनावटी कृत्रिम. दिखाअू

–नाणे–न जाली मुद्रा (सिक्का).

–काम करणे–कच्चा खेल खेलना.

नकल्या–वि हँसोड हूबहू नकल अुतारनेवाला [डौल. नखरा.

नकशा–पु. मानचित्र. प्रारूप. खाका.

नकशी–स्त्री नक्काशी

–दार–वि कामदार. नक्काशीदार. घनबेल.

नकसणे–क्रि. स. बेलबूटे बनाना. कशीदा काढना.

नका–क्रि. नही. न (मध्यम पुरुष, आज्ञ सूचक, बहुवचन मे).

नकार–पु. अिनकार. अस्वीकृति. नकार.

नकाशा–पु मानचित्र आलेख.

नकास–पु. जानवर खरीदनेवालोंसे आढतिया का दिया गया कर.

नकील–स्त्री. नकेल

नकुल–पु. नेवला. पाडवों में चौथा.

नको–क्रि मत. नही चाहिये.

–नको होणे–अचाही होना. अूब जाना अनासक्त होना.

नकोत–क्रि. नही चाहिये (बहुवचनमें).

नकोस–क्रि. मत (मध्यम पुरुष अेकवचन.)
नक्कल–दे. नकल.
नक्की–वि बिलकुल ठीक. निश्चित. अवश्य. यथातथ्य.
नक्त–न दिनभर व्रत रखकर रातमें भोजन१.
नक्र–पु. गाह. ग्राह. मगर(जलचर).
नक्राश्रु–पु. मिथ्या विलाप. झूठी रुलाओ.
नक्शा–पु. गर्व. अकड२. प्रतिष्ठा२.
–अुतरविणें–दाँत खट्टे करना. गर्व अुतारना.
नख–न. नाखून१. कुछकुछ(परिमाण) सुनार की अेक हथौडी.
–दृष्टिस न पडणे–(बडे घराने की. स्त्री की) झाँकी भी न देखना.
–देणे } गला घोटना.
–लावणे }
–भर–वि. बहुत थोडा,
–विष–न. नाखून का विष(खुरचने से)
–शिखांत–अेडीसे चोटीतक. आपाद-मस्तक.
–क्षत–न नाखून गड जाने का चिन्ह नखछोलिया१.
नख ग्र–न. नाखून(सिंह के)
नखां-बाटावर खेळविणें–अुगलियोंपर नचाना.
– –जेवणें–चखते चाटते खाना.
नखाला मानी न लागणें–अत्यंत पवित्र निर्मल. निर्दोष.
नखतेल–न तारपीन. पेट्रोल तथा कोयलेसे बना तेल.
नखरा–पु, नखरा ठसक२. अदा२. चोचला. आनबान२. सजधज२ बनाव सिंगार१ नोकझोक२.
–करणे–अिठलाना. नखरे करना. अैंठना ठसक दिखाना. बनना ठनना.
नखराअी–स्त्री. नखरेली नारी.
नखरेबाज–वि. बनावसिंगार करनेवाला डौलदार. नखरैल.
नखरूड }–न नाखून के पास
नखुरडे } होनेवाला फोडा१.
नखला–पु. नख(सुगंधी द्रव्य).
नखी–स्त्री नखी(सितार बजानेकी). खाने के पान चुनने का ओजार. नाखून१(पशु के). अंकुर१. बीडी के तग मुँहपर नाखून का दबाव. धुला हुआ रेशम.
नखोदा–पु. मल्लाह
नग–पु. पहाड. पेड गहना वस्तु२. नग. नगीना. कच्चे रेशम की लडी कपास तौलने का परिणाम (१९.२ रतल).
नगास नग देणें–किसी तरह संख्या पूरी करना.
नगद–न रोकडा धन१.
–वि. चुना हुआ. रोकडा.
नकद.
नगर–न. नगर१. शहर१.
–पालिका–स्त्री. नगर समिति. नगर–निगम१. म्युनिसिपॉलिटी.
–पिता–पु नगरसमिति का सदस्य.
–भवानी–स्त्री. गाँव भर में घुमक्कड स्त्री. वेश्या.

–शेट–पु. श्रेष्ठी. महाजन.
नगराध्यक्ष–नगर समिति का अध्यक्ष.
नगा–वि. नंगा. वस्त्रहीन. नग्न. निर्लज्ज.
–नाच–निर्लज्जता का बरताव.
नगार खाना–पु. नक्कार खाना.
नगारा–पु नगाडा. डंका. बडा पेट.
नगाऱ्याची घाअी तेथें टिमकीचें काअी–नक्कार खाने मे तूती की आवाज कौन सुनता है।
नग्न–वि. नंगा.
–सत्य सागणे–कच्चा चिट्ठा खोलना.
नच–अव्य बिलकुल नही. नही.
नजर–स्त्री. दृष्टि. नजर. नियत. ध्यान. बुरी नजर. आँख (होना). दीठ. भेट. अुपायन१.
–करणे–भेट में देना.
–कैद–स्त्री. नजरबद. अवरोध१.
–गहाण–न. न्याय्यप्राधि. रेहन (जो सपत्ति रेहन रखी हो वह रेहन रखनेवाले के पास ही रहती है; साहूकार के पास नही).
–चूक–स्त्री. दृष्टिदोष१. लोप१ विभ्रम१.
–टाकणे–सरसरी दृष्टिसे देखना.
–पडणें–दीठ खाना.
–फाकणें–महत्त्वाकाक्षा बढ जाना.
–बदी–स्त्री. दृष्टि बाँधने की क्रिया.
–मरणें–(परिचय और परिपाटी से) निर्भय बनना.
नजरेस पडणे–झाँकी होना.
–येणें–ध्यान मे आना.
नजरेचें पाप–न. आँखों से देखने का पाप.
नजरानाजर–स्त्री. चार आँखें (होना).
नजराणा–पु. भेंट२. अुपहार. सौगात२. अन्दौर.
नजीक–क्रि. वि. पास. नज़दीक. नेडे. नियरे.
नट–पु. नट अभिनेता. भाँड.
–मोगरा–वि छैला. बन ठनकर चलनेवाला. अलबेला.
नटणें–क्रि. अ. सिगार करना. सजना. अभिनय करना. ठमकना.
–न. सिगार१. सजधज२.
नटूनथटून–क्रि. वि. बन ठनकर सजकर.
नटवेपणा–पु. नखरेबाज़ी२. सिगार-का डौल छिछोरापन.
नटी–स्त्री. अभिनेत्री. नर्तकी नाटक के प्रारभमें सूत्रधार की पत्नी.
नट्टापट्टा–पु चटक मटक२. नोकझोक२. बनाव सिगार. चमक दमक२.
नड–पु. धान के पौधे में पोली डण्ठल२.
–स्त्री. अडचन.
नडगी–स्त्री. नडगे–न. } घुटना१. घुटने से पाँव तक की हड्डी.
नडणे–क्रि. अ अटकना. प्रतिबंध होना. आडे आना रुक जाना.
नणंद–स्त्री. पति की बहन ननद.
नणंदावा–पु. ननद का बहू को सताना
नतद्रष्ट–वि. अति कंजूस. दुष्ट.

नंतर–क्रि. वि. बादमे. फिर. अनतर. पश्चात्.
नथ–स्त्री. नथुनी. नथ.
नद–पु. वडी नदी२.
नदभाषा–स्त्री. महाजनों की गुप्त भाषा.
नदादीप–पु अक्षय दीप.
नदी–स्त्री. नदी. सरिता.
–अुवर–पु. नदीगूलर.
नदी–पु नदिकेश्वर महादेव के मंदिर में नदिकेश्वर की पत्थर की प्रतिमा. मूर्ख व्यक्ति ब्याह में अंतःपटपर अकित सथिया.
–बैल–पु गर्दन हिलाने को सिखाया हुआ बैल बछिया के ताअू.
नन्ना–पु नही नही का भाव दिखाना.
–चा पाढा–पु. ना की रट२.
– – –वाचणे–हर बात में नाही करना.
–म्हणणे–बुढापेसे सिर का धुनते रहना.
नपुंसक–पु. क्लीब. षंढ. हिजडा गाडू. दुबला.
नपुसकाला ब्याणि–हिजडे की पत्नी रभा. बेमेल बात. अहिसक को सेनानी बनाना
नपुसकलिंग–न. जिस संज्ञा से चेतन या अचेतन वस्तु के पुरुषत्व या स्त्रीत्वका बोध न हो, किन्तु अुससे साधारणतया जातिबाधक या अुस जाति के व्यक्ति का बोध हो, अुस संज्ञा का नपुसिकलिंग होता है। क्रिया के सभी मूलरूप नपुसकलिंग मे होते हैं।
न पेक्षां–अव्य. नही तो फिर.
नफा–पु लाभ. मुनाफा.
–नुकसान–न. लाभ-हानि२.
नफेबाजी–स्त्री. अधिक से अधिक लाभ. अैठने की नीति.
नंबर–पु क्रमाक. अनुक्रमाक. सख्या२ खेत का क्रमाक (भूमापन विभाग से निश्चित) घराक(घर क्रमाक).
–मारणे–आँकना परीक्षा मे अच्छे अक पाना. पहले पहुँच जाना
–येणे–बारी आना.
–वार–क्रि वि. अनुक्रमसे.
नबरी माल–पु बढिया चीज२
नम–पु ढलर२. अुतार.
नमणे–क्रि अ झुकना नमस्कार करना. नम्र होना. हारना. नवना.
नमन–न. वदन१. नमस्कार१. हरिकीर्तन, पुराण आदि में प्रारभ की स्तुति. प्रारभ१. भूमिका२.
नमनात णभर तेल जाळणें–भूमिका बाँधने मे बहुत समय लगाना
नमविणे–क्रि स. नवाना झुकाना हराना होश ठिकाने लाना.
नमस्कार–पु. वदना२ नमस्कार. प्रणाम. अभिवादन. नमस्ते.
–असो–धन्य हो महाराज (व्यंग).
नमस्कारणे–क्रि. स. वंदन करना नमस्कार करना.
नमुना–पु नमूना. ढाँचा. खाका. (फॉर्म).प्रपत्र. बानगी२.

नमूद करणे–लिख रखना. दर्ज करना.
नम्र–वि झुका हुआ विनयशील. नम्र. धातू. विनीत.
नम्रता–स्त्री लीनता. नम्रता. नवनमारी
नयन–पु. नयन. आँख२.
नये–क्रि न किया जाय (सौम्य निषेध के लिअे)
नयेत–(बहुवचन में) न.
नर–पु. मानव पुरुष नर जोडीमे से अेक. घोडा अर्जुन (पाडव). चौखूंटी कील२ छेद काटने की छेनी२. मोती मे चार२.
–तबेला–पु वह कमरा जिस में रहनेवाले सभी पुरुष हो.
नरक–पु नर्क विष्ठा२. मैला. शैतान का स्थान.
–अुपसणे–गदी बातो की प्रकट चर्चा करना.
–वास–पु बुरी दशा२.
नरकाची वाट दाखविणे–मार डालना.
नरकात पचणे–बुरी जगह, दशामें, दिन बिताना. पराधीनता मे रहना.
नरकीचा कादा–पु. सर्पदश की अेक दवा.
नरटेल–न. नारियल की करोटी का तेल१. नारियल का तेल१.
नरडी–स्त्री. } गला१. अन्ननलिका२.
नरडें –न. } नरेटी२.
–दाबणे–गला घोटना.
–धरणें–गले मे सूजन होना. गला पकडना.
नरडीचा घोट घेणे–प्रतिशोध से मार डालना.
–ला हात घालणें–काम तमाम करना.
–स नख देगें–जनमते ही मार डालना. अुगते ही कुचल देना.
नरद–स्त्री. गोटी (चौपड, शतरज में)
नरम–वि. मृदु. नरम. गदकारा. गुलगुला मुलायम. सौम्य. लचीला. पोच. मंद. ढीला.
–पडणे–धीमा पडना.
–येणे–सीधा होना. नरमी से बात करना.
नरमणे–क्रि. अ. धीमा पडना. ठंढा पडना. हलका पडना. सीझना. (चमडा).
नरमाअी–स्त्री. नरमी. नरमाअी. कोमलता.
नखेल–स्त्री. अरनी. अगेयु. गणियारी.
नरसाळे–न. चोंगा१. टीप१. ढबरी२.
नरसोबा–पु. नरसिंह. नरहरि.
नराडी–स्त्री नाला१ (पानी निकाल देनेके लिअे). नरेटी.
नराणी } स्त्री. नहरनी. नहनी.
नऱ्हाणी } नहन्नी.
नरी–स्त्री. बकरे का सिझाया चमडा१. नरी.
नरोटी–स्त्री. खोपडी. करोंटी (नारियलकी). नारियली. बहुत थोडा दूध देनेवाली गाय.
–हातांत येणें–भिखारी बनना.

नर्मसचिव–पु. मसखरा (दरबारमें चापलूसी करनेवाला).
नलगे–क्रि नही (आवश्यकता). नही चाहिये.
नलसुरी–पु. घोडे का अेक रोग.
नलिका जाअी–स्त्री. पवाडी (औषधि).
नव–वि. नवीन. नया. नूतन. नौ (सख्या)
–कीर्द–स्त्री. पहलेपहल बोआअी.
–कोट नारायण–पु करोडपति.
–खंड पृथ्वी–स्त्री. समूची पृथ्वी
–गजी–स्त्री. राजा के बैठने की दीर्घा (गॅलरी)
–जवान–वि. नौजवान. तरुण. युवा.
–तर }–वि. आजकल का. अभी
–थर }अभी. हालमे.
–नवती–स्त्री. तरुणाअी. गदराती जवानी.
–रात्र–न. चैत्रसुदि १ से रामनवमी तकके तथा कुँवर महिने के प्रथम नौ दिन.
–शिका }वि. नौसिखिया.
–शिखा }
–हिंदु–वि. अभी अभी हिंदु बना. शुद्धिकृत.
नवान्न पूर्णिमा–स्त्री. कुँवर पुनम तथा माघ की पुनम.
नवोढा–स्त्री नवविवाहिता.
नवखा–वि. अपरिचित. अजनबी. अनजान. परदेसी. अवचट. नौसिखिया. अननुभवी. नया.
नवगण–स्त्री बडी और भारी वस्तुओ को अुठाने का छीका.
नवती स्त्री. तरुणाअी. यौवन१. नया कोपल१.
नवरदेव–पु वरराजा. गबरू. दूल्हा.
नवरा–पु. वर. पति. गन्ने के चरखे मे बीच का डण्डा.
–मरो नवरी मरो, अुपाध्याला दक्षिणेशी प्रयोजन–वर मरे कन्या मरे, मेरी गोद मे भाडा भरो
–मुलगा–पु. वरराजा.
नवरी–स्त्री. वधू कन्या (जिस का अभी अभी ब्याह हुआ हो). ज्वार काटने की मजदूरी की टोकरी.
नवल–न. अचरज१. आश्चर्य१. अचभा१.
–कथा–स्त्री. अुपन्यास१. विचित्र घटना२.
–विशेष–न. नवा जूनी बात२. नया समाचार१.
नवलाअी–स्त्री. अपूर्व बात. विशेष अचरज की बात. अेक देवी.
नवलकोल–पु सलगम. सलजम. शलगम.
नववा–वि. नौवाँ.
नवस–पु. मनौती२. मन्नत२.
–करणें–मनौती (मन्नत) मानना.
–फेडणें–अिच्छित कार्य सफल होनेपर मन्नत अुतारना. मन्नत बढाना.
–सायास–पु. मन्नत–प्रार्थना२.
नवसास पावणें–देवता से मन्नत पूरी होना.

नवसागर–पु. नौसादर.
नवा–वि नया. नवीन. अनभ्यस्त. नौसिखिया. अपरिचित अछूता.
–जुना होणे–हिलमिल जाना.
नवी नवती–स्त्री. यौवन का जोश१.
–नवरी–स्त्री. अभी अभी ब्याही हुअी कन्या. बहुत शरमीला व्यक्ति१.
नव्याने–क्रि वि. फिर अेकबार.
नवी विटी नवे राज्य–शासक बदलतेही सब कुछ बदलता है।
नवा नवसानें–क्रि. वि. मनौतियाँ करने पर हुआ (पुत्र). बहुत हाथपाँव मारने पर मिली (सफलता.)
नवार–स्त्री. निवार. निवाड. पट्टी.
नवांकुर–पु. गाथ. गाभा. कोंपल२. नवांकुर.
नवी–वि. (स्त्री) नयी.
नवीन–वि. } दे. नया.
नवें–वि (न) }
नव्याण्णव– वि. निन्यानब्बे. ९९.
–हिश्शानी–निश्चित रूपसे.
–वाचा फेरा–निन्नानबे के फेर में (आना).
नव्यायशी–वि. ८९. नवासी.
नव्वद–वि. ९०. नब्बे.
नव्हता–क्रि. नहीं था. न था
नव्हती–क्रि. नही थी. न थी.
नव्हतें–क्रि. स. नही था. न था,
नव्हते–क्रि. (बहुवचन). न थे. नहीं थे
नव्हत्या–क्रि (") न थी. नहीं थीं.
नव्हे–क्रि. नहीं. नहीं है.
नशा–स्त्री. नशा१. बेहोशी. मद१.
–करणे–नशीली चीजोका सेवन करना.
नशीब–न. भाग्य१ दैव१. नसीब१. (वाक्प्रचारों के लिअे देखो 'दैव').
नश्वर–वि नाशवान्. नश्वर.
नष्ट–वि नष्ट. विध्वंसित दुष्ट (व्यक्ति). बरबाद. गारत
–करणे–सफाया करना. (से) हाथ धोना.
–चर्य–न. बुरी दशा२. बुरे दिन१. दुर्दिन१.
नस–पु शिरा२. नाडी२. नस. सुधनी२.
–अुतरणें–कमर में हूक चली जाना
–तोडणें–शिरा तोडकर रक्त बहाना
–दाबणें–कोर दबाना.
नसणें–क्रि. अ. न होना. अभाव होना.
नसता– } वि. जो न हो.
नसती–स्त्री } अकारण.
नसते–न. } व्यर्थ का. अनावश्यक.
नसेना का–न सही.
नस्त–न. वह पहाडी चट्टान, जिसपर सागर की लहरे थपेडती हैं। सागर से खाडी में जहाज लाने का मार्ग.
नहाण–न. प्रथम रजोदर्शन१. स्नान (अभ्यंग, मर्दन के साथ).
नहाणवली–स्त्री. प्रथम रजस्वला.
नहाणें–क्रि अ. तेल आदि मर्दनकर सिर से नहाना.
नळ–पु. बडी आँत का अूपरी भाग. नाली२. नल. पोली नली२. टोंटी२. रामायण में वानर जाति का स्थपति.

–काडे–न. चाँडी२. चोगी२.
–गूद–न तुदी से छातीतक सूजने का रोग
–पट्टी–स्त्री. शहरो मे नल से मिलनेवाले पानी का कर.
–भरणे–पेटमे वात का गुबार होना.
नळा–पु. अखड गोल खपडा. आतिषवाजी का गोला. ओग्न रखने का बाँसका चोगा गुलियानेका चोगा. पानी गरम करने के बम्बेकी चिमनी२.
नळी–स्त्री. नली. नलिका. चोगी. नाली(बदूक की).नरेटी (गले की नली). ढरकी का आच्छादन. फुँकनी. नली (पैर-की).तंगी (दो पहाडो के बीच).
नळीने औषध पाजणे–गुलियाना.
नक्षत्र–न. नक्षत्र१. तारा१.
–तोंडावर पडणें–बकवाद करना. बकबक करना.
–पायावर पडणें–पाँव मे सनीचर होना.
–माला–स्त्री. सत्ताअीस मोतियोंका हार.
–माळ }स्त्री. विवाह या ठाकुरद्वारे
–माळा }के अुत्सव में रंगबिरगे कागज़ की माला.
नक्षत्रा सारखी–अति सुदर. अति रूपवती.
नक्षा–पु. गर्व. अकड२. घमण्ड.
–अुतरणें–घमण्ड टूटना.

नक्षी–स्त्री. नक्काशी. अकबरी. (लकडीपर) बेलबूटे१. गोट. हाशिया१. मगजी.
–दार–वि. बेलबूटेदार.
–चा मोळा–गहने पर नक्काशी करने का सुनार का ओजार.
ना–अव्य. न. ना.
–स्त्री. नाही. असम्मति. ना.
–अरत्री ना परत्री–न घर का, न घाट का. न अिधर के रहे न अुधरके.
नाअिलाज–पु. निरुपाय. लाचारी२. अगतिकत्व.
नाअीक–पु अगुआ. मुखिया. नायक. मजदूरों का मुखिया. जमादार.
नाअू–पु. नाअी.
नाक–पु. स्वर्ग.
–न नाक२. नासिका२. सूअीका नाका१. महत्त्वपूर्ण व्यक्ति या स्थान१. नथुनी पहनने का, नाक मे, छेद१. प्रतिष्ठा२.
–कापणें–हराना. नाक कान काटना.
–कापून दुसऱ्यास अपशकून करणें–अपनी नाक काटकर दूसरे का सगुन बिगाडना.
–खाजविणें–चिढाना.
–खाली होणें–नाक कटना.
–चिऱ्या–वि. नकटा. चपटी नाकवाला.
–तोडा–पु. टिड्डी के समान हरा कीडा.

–ठेचणे–घमण्ड अुतारना. मुँह की खिलाना.

–दुरी }स्त्री. पछतावा१.
–धुरी }

–घासणें }नाक रिर्राना. नाक
–दुऱ्या काढणे }रगडना. नाक घिसना.

–पुडी–स्त्री. नथुना१.

–फेंदारणे–नाक चढाना.

–दाबले की तोंड अुघडते.–नाक पकडे तो दम निकलता है।

–मुठीत धरून जाणें–लाचार हो कर शरण माँगना.

–मुरडणे–नाक भौं सिकोडना.

–वर असणें }गर्व या
–करून चालणे }निर्लज्जता से बरतना.

–शिकणी–स्त्री. भूतकेशी (वनस्पति). नकछिकनी.

–वाहणे–सर्दी से नाक बहना.

नाकात काडचा घालणे–अुगली करना चिढाना. ताने मारना.

–बोलणे–मिनमिनाना. नाक मे बोलना नकियाना.

–ला बाल असणे–नाक का बाल होना.

नाकाने कादे सोलणें–पवित्रता की डींग हाँकना. नियमो का ढोंग रचना

नाकापेक्षां मोती जड–मुँहलगा व्यक्ति स्वामी से अधिक अकडनेवाला नौकर.

नाकाला पदर लावणें–नाक न दी जाना.

नाकावर टिचणें– तत्काल ऋण चुकाना.

–माशी बसू न देणें–नाकपर गुस्सा होना. नाकपर मक्खी न बैठने देना.

–म्हशीने पाय देणें–चपटी नाक होना नाकपर पहिया फिर जाना.

–बोट ठेवणें–नाकपर अुगली रखकर चुप करना.

नाकाशी सूत धरणें–अब तब होना.

नाकास मिरची झोंबणे–हृदयपर चोट होना.

नाकी डोळी चांगली– रूपवान सुंदर (कन्या).

नाकी नव येणें–नाक में दम होना. काफिया तंग होना.

–वेसण घालणे–नाक मे सुतली पिरोना

नाकाडचा–वि. नक्कू.

नाकेला–वि. सीधी, लम्बी और सुंदर नाकवाला.

ना कबुली–स्त्री. अमान्यता.

नाका–पु. चौराहा. नाका. चौकी२. (टोल).

नाकारणें–क्रि. स. अमान्य करना. अिनकार.

नाकें–न नाका१. फाटक१. अड्डा.

–दार–पु. मार्गकर (टोल) जमा करनेवाला. कर्मचारी.

–बंदी–स्त्री. यातायात पर रोक.

नाखवा–पु. केवटराज. प्रधान मल्लाह. नाखुदा.
नाखुष–वि अप्रसन्न.
नाग–पु नाग काला साँप. अेक देवता. हाथी नाग(धातु) सीसा स्त्रियो के सिर का अेक आभषण.
–केशर }न. नाककेसर१.
–केसर }
–चापा–पु. नागचंपा.
–तुबी–स्त्री. पातालतुबी (विषहारक औषधि)
–दवण–स्त्री नागदोन. नागदमन.
–दिवाळी–स्त्री अगहन सुदि५.
–पंचमी–स्त्री. श्रावण सुदि ५. नागपूजादिन(शुभकार्य के लिअे यह दिन अच्छा माना जाता है).
–फणी–स्त्री. थूहर१. सेहुँड१.
–बळी–पु. अेक सस्कार(संतान की कामना से; नागहत्या का प्रायश्चित्त).
–बाळी–स्त्री. अेक तरह का झूमक.
–मोडी–वि. मोडदार. टेढा तिरछा.
–वल्ली }–स्त्री नागवेल. पान की
–वेल }वेल नागरवेल.
नागडा–वि नंगा. नगधडंग.
–स्वार्थ–पु स्पष्टरूपसे, साफ साफ जान पडनेवाला स्वार्थ (गीतारहस्य; लो. तिलक).
नागर–पु हल लगर(जहाज का)
–खुट–न अगवाँमी(जिस में हल का फाल बिठाया जाता है)
–चालविणारा }पु हलवाहा.
–जुपणारा }
–ट–वि. जोती हुअी(भूमि).
–णी–स्त्री. हलाअी. जाताअी.
–णे–क्रि स. हल चलाना हल जोतना. लगर डालना.
–पट्टी–स्त्री. हर हल के पीछे सरकारी कर१.
नागरमोथा–न. नागरमोथा१. घनाहु१.
नागरिक–पु. नगरवासी. नागरिक. सभ्य जन. शहराती.
नागली–स्त्री. मडुआ१.
नागवणूक–स्त्री. लूटमार. धनहानि.
नागवण–क्रि. अ. लुट जाना लुटना. सर्वस्व नाश होना.
नागवा–वि नगा. वस्त्रहीन. अछोप. दिवालिया.
–कोल्हा भेटणें }अनायास
–नागवें कोल्हे भेटणें }लाभ होना.
नागवी सवाशीण भेटणे }
नागवा पाऊस–धूप होते हुअे होने वाली बारिश
नागवे नाचणे–बौखलाना. अप्रतिबंध बरताव करना.
–अुघडें–वि नग धडग
नागार्जुन दुधी–स्त्री गोरखदुधी.
नागविणे–क्रि. स. हड्डी चूसना. लूटना.
नागी–स्त्री. डक. जहरीला काँटा. काँटा(मुरगे का).थूहड की भिगरी.
–टाकणे–अभिमान टूटना. कोर दबाना.
नाच–पु. नाच. नर्तन.

नाचवा–नाचव–स्त्री. हेरफेर१. अस्थिरता.

नाचणे–क्रि. अ. नाचना. थिरकना.

नाचता येऊना; आँगण वाकडे–– नाच न जाने आँगन टेढा.

नाचरी–स्त्री. खुरसे भूमि खुरचनेका रोग. नखरीली स्त्री

नाचरेपणा–पु. चोचला. दौडधूप२.

नाचविणें–क्रि. स नचाना.

नाच्या }पु. नाचनेका काम करने–
–पोऱ्या } वाला छोकरा.

नाचकंड–न. नहरनी, छोटे मुँह की संडसी, कैंची आदि औजारोंका गुच्छा

नाचक्की–स्त्री. मानहानि. अप्रतिष्ठा.

नाचणी–स्त्री. मडुआ. मडुवा.

नाझर–पु –व्यवहार न्यायमंदिरका प्रमुख अधिकारी.

नाजुक }बि. कोमल नरम. नाजुक.
नाजूक } अशक्त. दुबला.

–काम–न. गुप्त काम१. युक्ति और कुशलता का काम१. वेश्यागमन१.

–जागा–स्त्री शरीर का मर्म स्थान

नाट–स्त्री. धरन१. बल्ला१. दाव.

–पु. असगुन१. अडचण२ विघ्न. प्रदेश१. नाच १ नटों की अेक जाति कौडियो का अेक खेल. दिवालिया असामी

–लागणे–काम बिगडना. पख लगना.

–लावणे–पख लगाना अपशकुन करना.

नाटक–न. नाटक१. अभिनीत खेल१. ढोंग१. स्वाँग१. खिलवाड१.

–शाळा–स्त्री. रखेली. नर्तकी

नाटपेट–वि प्रेषशुल्कहीन. बैरग.

नाटिका–स्त्री. छोटा नाटक१. सफेद साडी.

नाट्य–न. अभिनय से दिखाया भाव१. स्वाँग१ अभिनय–दृश्य१.

–छटा–स्त्री. साहित्य का अेक प्रकार. व्यगपूर्ण आत्मगत भाषण, जिस से मनोगति का चित्रण हो।.

नाडणे–क्रि. स. लूटना. ठगना. तग करना. सताना. भ्रष्ट करना.

नाडा–पु. नहन(मोट का). मोटी रस्सी. नाडा. अिजारबद. पट्टी. रंगीत धागा(मोहर्रम मे).

–पुडी–स्त्री. अबीर आदि की बधी पुडिया.

नाडी–स्त्री. नाडी रग. धमनी. नाडा१. फीता१. फल ज्योतिष के अनुसार नाडी.

–पु. सकट. अडचन.

–न. गुलियाने का चोंगा.

–सांपडणे–रग पट्ठे से परिचित होना.

नाणें–न. सिक्का१. मुद्रा२. टंक१. परचुरन२ अेक जंगली पेड (लकडी अिमारती काम में आती है)

नाणावलेला–वि. बहुत प्रसिद्ध. मँजा हुआ. विख्यात.

नात–स्त्री. पोती. नतिनी.

–जावअी–पु. पोती का पति. नतिनी का पति.
ना तरी–अव्य. अथवा. किवा.
नातरी–स्त्री. कोर-किनारा (पत्थर का)
नातलग–वि. नातेदार.
नाताळ–पु. अीसा की वर्षगाठ.
नाते–न. नाता१ सबध१. सरोकार१. वास्ता१. लगाव१. सगाअी२.
नातेवाअीक–वि. नातेदार. आप्त. हितू.
नाथ–पु. स्वामी. प्रभु. पति. नाथ. साअी.
–स्त्री. नकेल.
नाद–पु. नाद. ध्वनि२. आवाज२. शब्द. शौक. चसका. व्यसन.
–लागणें–चसका लगना. शौक चर्राना.
–ब्रह्म–न. सगीत की धुन से अेकाग्रता२.
नादात असणे–धुन सवार होना.
नादावणें / नादी भरणें / –लागणे } (के) पीछे पागल होना. आसक्त होना.
नाद–स्त्री. बोरसी. मिट्टी का बडा घडा. गन्ने का रस भरने के लिअे भूमि मे गाडा हुआ हौज. मिट्टी का गमला.
नादणे–क्रि. अ. बसना. अच्छा बरताव करना. निभना.
नादरूख–स्त्री. छोटी पाखर.
नादायला जाणे–ससुराल मे बसने को जाना. पति के साथ लगना.
नादान–वि. अक्षम. कायर. अयोग्य.
नादार–वि निर्धन. दिवालिया. कगाल निःशुल्क (विद्यार्थि) वार्षिक सौ रुपयेसे जिस की आय कम हो नादारी. शोधाक्षम (विधि के अनुसार)
नादी–वि जिसे चसका लगा हुआ हो. सनकी.
नादी–स्त्री नाटक मे मगलाचरण (गीत). किसी बात का सूत्रपात१.
नाना–पु. आदरसे बुलाने का शब्द.
–वि. कअी अनेक. नाना भिन्नभिन्न अन्यान्य.
–त्व–न. अनेकत्व.
–परी– / –तऱ्हेने } क्रि. वि. कअी तरहसे.
–विध–वि. कअी प्रकार के. भिन्नभिन्न.
नापत–स्त्री–साख न रहना.
–वि. जिस की साख न हो.
नापसंत–वि. अमान्य. अनचाहा. अप्रिय.
नापास–वि. अनुत्तीर्ण. रद्दी. अमान्य.
नापीक–वि. पडती. पथरीली (भूमि).
नाफा–पु. कस्तूरी मृग का अण्डकोश
नाफेर–वि. जिस मे कोअी बदल न हो. स्थिर.
–वादी–वि. कट्टर दल का.

नाम–न. नाम. सज्ञा (व्याकरणमे)
–पु खडा तिलक.
वह लगानेका साँचा.
–करण–न जन्म के बारहवे दिन बालक का नाम रखने का संस्कार. नामकर्म १.
–घोष–पु प्रभुनाम की धुन.
–जाग–वि वाहक (धनादेश,हुंडी).
–दार–वि माननीय (सदस्य)
–देव–पु महाराष्ट्र के अेक प्रसिद्ध सत जो दर्जी थे।
दर्जियो की अेक जाति २.
–धातु–पु सज्ञा से बनी क्रिया, जैसे– अुत्तर से 'अुत्तरणे'.
–धारी–वि नामके वास्ते बना (राजा, नेता)
–नाअीक–पु नौदल का अेक अधिकारी. जल-बल का अफसर.
–निशाण–न. नामोनिशान १.
–शेष–वि मटियामेट. जिसका केवल नाम ही बचा हो.
–संकीर्तन–न. प्रभु भजन की धुन २.
नामांकित–वि. विख्यात. बढिया. स्वनाम-धन्य.
नामर्द–वि. कायर. बुद्दू अशक्त वलीव.
नामी–वि. बढिया बहुत सुदर.
नायक–पु. नेता मुखिया. अगुआ. अगमानी.
नायक–जमादार. प्रधान पात्र (नाटकमें) कथापुरुष. हार के बीच की मणि महार जाति (अछूतों की अेक) का व्यक्ति.
नायकीण–स्त्री. कारखाने में दस स्त्री–कामगारों की अधिकारिणी. नर्तकी.
नायटा–पु. खसरा (चर्मरोग).
नायनाट–पु. सर्वनाश. मटियामेट.
नायिका–स्त्री. नायिका. अभिनेत्री. नटी. प्रधान स्त्री पात्र १.
नार–पु पुराने वृक्ष के भीतर का गूदा. सीग का गूदा. हृदय. केले के पेडके छिलके का तन्तु. कमल का डठण्ल.
–स्त्री. स्त्री. पत्नी.
नारंगी–स्त्री नारगी (पेड)·
नारळ–पु. नारियल खोपडी २.
–हानी देणे–निस्सारण (खारिज करना). बिदा करना.
नारळाचा चअू–पु नारियल की गरी का चूरा.
नारळाची आअी–स्त्री. नारियली. नारियल का आधा कवच.
नारळी–स्त्री. नारियल का पेड.
–पुनव –पौर्णिमा } स्त्री श्रावण १५ (सागर-पूजन-दिन)
नारळ्या–पु अेक मछली. भक्षक पंछी, जो सागर-तीरपर होता है. सफेद रग, पाँव तथा चोंच पीले रंग के.
नाराज–वि. अप्रसन्न. नाराज. खफा
नारिंग–न. नारंगी २ (फल).
नारू–पु. नहरुवा (रोग). नहरुआ. नारू.
–कारू–पु देहात के कारीगर.
नाल–पु. नाल २ (चौपायों के पैर में).,

गुल्लीडण्डे के खेल में चार की गिनती.
—स्त्री. मृदंग के समान अेक बाजा.

नालस्ती—स्त्री. निंदा. बुराअी. बदनामी.

नाला—पु सोता. झरना.

नालायक—वि. अयोग्य. अक्षम. निरुपयोगी

नाव—स्त्री. नाव. किश्ती. डोंगी. नौका. तरी.

नांव—न. नाम. कीर्ति२.

—काढणे—नाम कमाना.

—ठेवणे—दोष देना. अुगली अुठाना. नाम देना. नाम रखना (खेल मे; (नवजात शिश को, नयी ब्याही कन्या का ससुराल मे बुलाने का)

—नको—नाम मत लो.

—निशीवार—सिलसिले से. ब्यौरेवार

—मिळविणें—नामवरी पाना.

—टाकणे —सोडणे } नाम न लेना. मन से दूर करना. बात न करना.

नांवाचा—नाम का. नाम के लिअे. सच्चा.

नांवा निराळा—अलग.

नांवाने पूज्य—के नामपर कुछ भी नही.

—शंख करणें—पानी पीकर कोसना.

नांवारूपास आणणे— प्रतिष्ठा प्राप्त करा देना.

नांवावर—नाम पर (आय व्यय).

—विकणे—किसी बडे के नामपर कूदना.

नाव स चढणे—कीर्ति पाना. नाम कमाना.नामवरी पाना.

नावड—स्त्री अरुचि अचाह.

नावडणे—क्रि. अ. चाह न होना. अप्रिय होना.

नावडता—वि. अप्रिय. अनचाहा.

नावडता—वि अप्रिय. अनचाही. अचाही.

—चे मीठ अळणी— अनचाही का नमक भी अलोना.

नावळीचा वेल—पु नकुलकद.

नावाडी—पु केवट .मल्लाह धीवर. मल्लुआ. घटवार घटवारिया. कंडिहार मॉझी. कनहार. खेवक. खिवैय्या.

नाश—पु नाश. विध्वस दुर्दशा२. गजन. सहार खुवार२.

—करणे—घालना. नष्ट करना. मिटा देना. सघारना.

नासका—वि. सडा हुआ. बिगडा हुआ. सडियल.

नासणे— क्रि अ. बिगडना. खराब होना. विसबिसाना. मरना

नासाडी—स्त्री. खराबी. नाश१. सर्वनाश१.

नासावणें—क्रि अ अधूरा जाना. गर्भपात होना.

नास्तिक—वि. अीश्वर को न माननेवाला. पाखंडी.

नाहक—क्रि. वि. अकारण. व्यर्थ.

नाही–क्रि. अ. नही. न होना
–अव्य. न नही.
–तरी–लगभग. अैसे तो.
–तेच–कुछ का कुछ
–पक्षी } नही तो
–पेक्षा }
नाळ–न. कमल का डण्ठल. नाल२ (नवजात शिशु की). जहाज की अगाडी. चक्की मे जमा हुआ आटा. दो टीलो के बीच का तंग मार्ग. नारी, कलमी नाग२ (पौधा).
नि–अव्य. और. तथा.
निकट–वि. पास. नजदीक.
–वर्ती–वि. पासही रहनेवाला. निकटस्थ. निकटवर्ती.
निकड–स्त्री. जलदी. त्वरा. तंगी. तकाज़ा१. अडचन.
निकामी–वि. निकम्मा. बेकार. निरुपयोगी.
निकाल–पु निकास. निर्णय. सुनवाअी२ (न्यायालय की). अन्त. परिणाम (परीक्षा का).
–करणें–समाप्त करना.
–पत्रक–न. अपने निर्णयो का मासिक विवरण (छोटे अधिकारी बड़े अधिकारी के पास भेजते है).
–लावणें–अन्त करना. काम तमाम करना. परीक्षा-फल प्रकट करना
निकृष्ट–वि. हलका. गया बीता. घटिया.
निकोप–वि. निर्दोष. अव्यंग. दृढ.
निखळ–वि. केवल. शुद्ध. पवित्र.
निखळणे–क्रि. अ खुलना. अुचडना ढीला होना.
निखारा–पु. अगार. अगारा निरभ्रता२.
–घरावर ठेवणे–देश, धर्म के लिअे पूरा त्याग करना किसी का सर्वनाश करना
निखालस–वि. बिलकुल. खुल्लमखुल्ला स्पष्ट अलग. केवल
निगडी–स्त्री. निर्गुडी. सभालू (वनस्पति)
निगडित–वि बधा हुआ. सबंधित. सगठित.
निगरगट्ट–वि. निर्लज्ज. बेशरम. निखट्टू निठल्ला. निर्दय.
निगा–स्त्री देखभाल. सेवा. चिंता
निग्रह–पु. सयमन. कडाअी२. दृढता२ निश्चय. दण्ड (देना) वश मे करना. निग्रह.
निघणें–क्रि. अ. निकलना. चलना. चल पडना अूपर अुठना. वेग से बढना (घोडा). दिखायी देना (अक्षर).
निचरणे–क्रि. अ. झरना. गलना चूना.
निचरा–पु मवाद, पानी आदि पूरी तरह बाहर निकालना. निचोड.
निज–न मन१. आत्मस्वरूप१.
–वि. अपना. आत्मीय.
–स्त्री. नीद.
–धामास जाणें–स्वर्गस्थ होना.
–बोध–पु. आत्मज्ञान.

निजणे–क्रि. अ सोना ऑंघना. लेटना.
निजविणे–क्रि. स. सुलाना. लिटाना. ऑंघाना.
निजानीज–स्त्री सब का सो जाना गुमसुम (होना)
निठवे–न. आध सेर का माप१
निढळ–न माथा१. मत्था१
निढळाच्या घामाचा–अपने परिश्रम से कमाया.
नितकोर–पु. रोटी का आठवाँ हिस्सा.
नितब–पु चूतड. कूल्हा
नितळ–वि. स्वच्छ निथरा हुआ. गुलगुला तेजस्वी
नित्य–वि. नित्य स्थायी. शाश्वत.
–नैमित्तिक–वि. आवश्यक तथा समय समयपर करनेका धार्मिक काम पूजा-पाठ
निथळणे–क्रि. अ. टपकना. चूना. चुअना.
निदक–वि. निदक.चवाअी.
निदणे–क्रि. स. निंदा करना. दोष निकालना. बुराअी करना. कोसना. अंकरी बीनना.
निदा–स्त्री. बुराअी. निंदा.
–करणें–अंगुली अुठाना. कोसना.
निदर्शन–न प्रदर्शन१ (दिखावा). अुदाहरण१. अनुभव१.
निर्दशनास आणणे-दिवाखा देना. ध्यान दिलवाना.
निदान–न. मूल कारण. अन्त. परिणाम. रोग निदान (परीक्षा).
–क्रि. वि. कम से कम.
निदानीचा–वि. बारीक समय मे काम आनेवाला
निदिध्यास–पु. रट२. धुन२. लौ२.
निधडा } वि. निर्भीकमना.
निधडया छातीचा } निर्भय साहसी. पराक्रमी.
निधन–न मृत्यु२. मौत२.
निधि–पु निधि२ पूँजी२. भण्डार संग्रह. कान२. आसरा.
–निक्षेप–पु. भूमिगत धन.
निपचित–वि गुमसुम. सुन्न निश्चेष्ट. बेहोश
निपज–पु. अुपज२. पैदाअिश२ अुत्पादन
निपजणे–क्रि. अ. अुत्पन्न होना. पैदा होना. अुपजना. निपजना.
निपटणे–क्रि. स. पूरी तरह पोंछना चुकाना. निपटाना.
निपटून–क्रि. वि. चाट पोंछकर
निपटे–न. १० तोले का माप१
निपणजा–पु. परदादा के पिता
निपणजी–स्त्री. परदादा की माता. परदादी की माता.
निःपक्षपात–पु. निष्पक्ष होना पक्षपातरहित कार्य.
निःपात–पु. पूरा नाश.
निपुण–वि. सिद्धहस्त. कुशल मँजा हुआ. निपुण. सुघड.
निपुत्रिक–वि. पुत्रहीन. नि.संतान. निपुत्रिक. अपूत. पुत्रविहीन.
–पुरुषाचें धन–न. गलतंस१.
निंब–पु. नीम (पेड).

निबर–
निबरट } वि कडा. चिमडा. पुष्ट. कठिन. दृढ. कठोर. कर्कश. करडा. पुराना करकरा.

निंबलोण–न. दोठ अुतारनेके लिअे नीम के पत्ते, राअी, निमक आदि चीजे

–करणे–दीठ अुतारना दीठ झाडना.

निंबारा–पु काली खजूर. दिकरलिंग.

निबू न नीबू१.

निंबूर–पु बाजरे का पका भुट्टा. अुस भुटटे को भूनकर निकाले हुअे दाने.

निंबोटी–स्त्री. आधा नीबू काटकर अुसपर शक्कर, लूण डालकर अंगारपर रखकर पकानेसे बनी दवा.

निंबोणी } –स्त्री. निबौरी. निमकौरी.
निंबोळा } पीला रंग.

निभणे–क्रि. अ. निबहना. सफल होना.

निभाव–पु. सफलता२. गुजारा. बना रहना.

निभावणें } –क्रि. अ. निबाहना.
निभाविणें } निभाना. छुटटी पाना. सफल बनाना.

निम–वि आधा.

–की–स्त्री. आधेका पहाडा१.

–गोरा–वि. कुछ काला. हिंदी अीसाअी.

–गोल–पु. अर्धगोल.

–सरकारी–वि. सरकारी सहायक अनदान (ग्रँट) प्राप्त (पाठशाला).

निमताना–पु. अकाओ२.

निमित्त–न. हेतु१. बहाना१.कारण१. निमित्त१.

निमित्ताचा धनी–वि. दोषारोप (न होते हुअे भी) सहन करनेवाला मुखिया. निमित्त–मात्र व्यक्ति.

निमितास टेकणे–बहाना ढूढना. घात लगाय रहना

निमुळता–वि. शुण्डाकृति. गावदुम. सूच्याकार.

निमूटपणे–क्रि. वि. चुपचाप. बिना चूं चपड के. कान पकडकर. बाअें हाथसे.

नियत–वि. निश्चित. नियमित. हमेशा.

–कालिक–वि. सामयिक (पत्र–पत्रिका).

नियम–पु. नियम. आज्ञा१. रीति२. धारा२. परिपाटी२. व्रत. मनोजय.

नियामक मंडळ–न शासन समिति२.

नियोजिणे–क्रि. स. नियुक्त करना. अधिकार देना.

निरख–पु अंकाव. निर्ख. परीक्षा२.

निरखणे–क्रि स. निरखना. अेकटक देखना. परखना.

निरगाठ–स्त्री. पक्की गाँठ.

निरगुडी–स्त्री. निगुडी. संभालू.

निरढावणे–क्रि. अ. निखट्टू बनना. परचना.

निरंतर–वि. औझर. लगातार. बराबर.

निरपराधी–वि. निर्दोष निरपराध.
निरपेक्ष–वि. अिच्छा–रहित. निःस्वार्थ. निष्काम.
निरभिमानी–वि. विनयशील. निरभिमान.
निरवणें } क्रि. स. सौंपना. सहेजना.
निरविणें } समझाकर सुपुर्द करना. बिदा करना.
निरवानिरव–स्त्री. अुत्तराधिकारियों के लिअे प्रबध.
निरस–वि. रसहीन. स्वादहीन. हलका (सोना आदि).
निरसे–वि. गरम न किया (दूध).
निरक्षर–वि. अनपढ अशिक्षित. अपढ. निरक्षर.
निरा–पु. ताड या नारीयल का ताजा रस. अेक सफेद घास.
निराजन– न. नीराजन१. आरती२.
निराश–वि निराश. हताश.
–होणे–हाथ मलना. निराश होना.
निराळा–वि अलग. पृथक. विलग. दूसरा भिन्न.
निरी–स्त्री. चुनट(धोती, साडी की अुगलियो से बनाअी). चुनन.
निरीक्षण–न परख१. जाँच२. निरीक्षण१.
निरुत्तर–वि कुंठित. मौन. जिस का अुत्तर न बन पडे. अकाट्य.
निरुद्योगी–वि. बेकार. निकम्मा. अुठल्लू. सुस्त. आलसी. अकर्मण्य.
–राहणें–हाथ पर हाथ धरे बैठना. निठल्ला रहना.
निरुपयोगी–बेकार. खराब. अनेड. निकम्मा. निरुद्योगी.
–वस्तु–स्त्री. कबाड१. अगड खंगड. रद्दी चीजे. गायताल१.
निरुपाय–पु. असमर्थता. विवशता. लाचारी. मजबूरी.
निरूपण–न. संतवचनों का स्पष्टीकरण करते हुअे भाषण. विवेचन.
निरोगी–वि. नीरोग. चंगा. चगा भला. स्वस्थ.
निरोधन–न. निग्रह१. रोक२. अटकाव.
निरोप–पु. बिदा२. मदेसा. संदेस.
–देणे–सम्मान के साथ बिदा करना. बुझाना (बत्ती).
निरोप्या–वि. टहलुवा. हरकारा. दूत. डाकिया.
निर्गुड } स्त्री. सँभालू. मेंढकी मेवडी,
निर्गुडी } सिंधुवार.
निर्घोर–वि. निडर. निश्चिन्त.
–निजणे–घोडे बेचकर सोना.
निर्झर–पु. झरना. सोता.
निर्ढावणे–दे. निरढावणे.
निर्णय–पु. निर्णय. निश्चय. फैसला.
–पत्र–न. न्यायपत्र.
निर्णायक मत–न. सभापति-मत१. निर्णायक मत.
निर्दय–वि. निर्दयी. निष्ठुर. क्रूर. दयाहीन.
निर्दळणे } क्रि. स. मार डालना.
निर्दाळणें } मटियामेट करना.
निर्दोष–वि. अखोर. निर्दोष.

निर्धार–पु. पक्का निश्चय. विश्वास. निर्णय.
निर्धास्त } वि. निर्भय. निश्चिन्त
निर्धोक } सुखसे.
निर्बंध–पु. बंधन १ रुकावट २. विधि २. कानून
–पंडित–पु. विधिज्ञ. बॅरिस्टर.
निर्बुध्द–वि. बुद्दू. अक्लखोपडी. मंदबुध्दि. मूर्ख.
निर्भय–वि. निडर. निर्भीक. निर्भय. चरबाक. साहसिक.
निर्भर्त्सणे–क्रि अ. फटकारना. निंदा करना अुपहास करना.
निर्भीड–वि. निस्पृह. स्पष्टवक्ता. मूँहफट.
निर्भेळ–वि. विशुध्द. जिसमें मिलावट न हो. चोखा.
–स्वातत्र्य–न. संपूर्ण स्वाधीनता २.
निर्मळ–वि. निर्मल. विशुद्ध. साफ. परिष्कृत. साफ सुथरा. स्वच्छ.
निर्मळी–स्त्री. निर्मली (वनस्पति)
निर्मिणें–क्रि. स. बनाना. पैदा करना. निर्माण करना.
निर्माल्य –पु. देवता को चढाये फूल आदि. निर्माल्य
–वि. अधिकारहीन
निर्लेप–वि. निर्लिप्त. शुद्ध. अुपवास के दिन भी खाने योग्य. निखरा.
निर्वंश–पु. निःसंतानत्व. वंशनाश.
निर्वाह–पु. निर्णय. गुजारा. आजीविका २. निबाहना (अपनी बात को)
–करणें–पेट पालना.
निर्वाळा–पु विश्वास निर्णय.
निर्वेध–वि. अबाध. निर्विघ्न.
निर्व्यसनी–वि. व्यसन–हीन. जिसे कोअी बुरी लत न हो.
निलाजरा–वि. निर्लज्ज लज्जाहीन.
–न चावल में मिलनेवाला. तृणबीज
निवड–स्त्री. चुनाव १. पसंदगी.
निवडक–वि. चुनिंदा. चुना हुआ विशेष
निवडुंग–पु थूहर. सेहुँड अमरा २.
निवडणें–क्रि स. चुनना. न्याय करना अनाज में ककर आदि चुनना
निवडणूक–स्त्री. निर्वाचन. चुनाव
निवणे–न. मेंडरा १. गेंडुली २.
–क्रि. अ. ठंढा होना. शांत होना. प्रसन्न होना
निवर्तणे–क्रि अ. पीछे आना थमना मरना.
निवविणें–क्रि. स. ठंढा करना. शांत करना. अुपशमन करना.
निवळ } स्त्री. निथार २ (चूनेका).
निवळी } निचरा हुआ पानी २.
निर्मली (वनस्पति).
निवळणें–क्रि. अ. निथरना. निखरना. होश आना. सुधरना
निवाडा–पु. निर्णय. फैसला. न्याय. विचारनिर्णय.
–पत्र–पु प्रादेश. डिगरी.
निवांत–वि. मौन. शांत.
निवारणें–क्रि स. निरबारना. निवारण करना हटाना. दूर करना.

निवारा–पु आसरा. सहारा.
निवास–पु रहने का स्थान घर. निवास.
निवेदणे–क्रि स कहना बताना.
निशा–स्त्री रात नशा१. आनद१.
निशेंत चूर–अटा गुडगुड
निशाण–न. झण्डा१ ध्वज१ लक्ष्य१. निशाना१. नगाडा१
निशाणी–स्त्री चिन्ह१ निशान१. सिक्केपर निशान करने की छेनी. निसेनी
निशोत्तर–न निशोत्त१ नाकपत्तर१. पिटोन्ही२.
निश्चय–पु. निश्चय. निर्णय. श्रद्धा२.
–करणें– अचल मे बाँधना.
निश्चिति–स्त्री. भरोसा१. निश्चय१.
निश्चित–वि. पक्का. कायम. ध्रुव.
–करणे–करार देना.
–गोष्ट–स्त्री. होनी. ध्रुव बात. अवश्यंभावी.
निषेध–पु. निंदा२. मनाही२. धिक्कार.
निषिद्ध–वि. मना (शास्त्रो से). त्याज्य.
निष्कारण–वि. अकारण. विना कारण के. व्यर्थ.
–हसू–न. कठहँसी२.
निष्काळजी–वि. गफलती. असावधान.
निष्ठा–स्त्री. दृढ प्रेम१ श्रद्धा. विश्वास१. सिद्धावस्था की चरम स्थिति.
–निष्ठुर वि. निर्दय. क्रूर. कठोर.
निष्फळ–वि. व्यर्थ. विफल.
निसकोच–वि विना सकोच के. हाँक पुकार कर साफ साफ.
निसटणे–क्रि अ खसना टलना. छटकना. फिसलना. गिरना. सरकना खसकना.
निसणे–क्रि स. चुनना. सँवारना. सजाना (भाजी आदि)
निसतान–न. कुलक्षय१. सत्यानाश१.
निसरगाँठ–स्त्री. छुटगाँठ.
निसरडें–न. सिलहलाहट२. चिकनाहट. वह भूमि जहाँ पाँव रखने से फिसल जाता हो.
निसर्ग–पु. प्रकृति२ स्वभाव.
निस्तब्ध–वि शून्य. पूर्ण शात. मौन.
निस्तब्धता–स्त्री. सन्नाटा१. नीरवता. निःशब्दता.
निस्तरणे–क्रि स. सुधार कर पूरा करना. किये का फल भोगना.
निळवा–पु. अेक प्रकारका ज्वार, जिस का डण्ठल दृढ तथा मोटा होता है।
निळा–वि. नीला. गहरा आसमानी. साँवला. हरा. ताजा. कोमल (घास, फसल).
–कोराटा–पु. नीला कटसरैया.
–तुतिया–पु. नीला थोथा. तूतिया.
–पळस–पु. नील पलास.
–माका–पु. नीला भागरा.
–हदगा–पु. नीला अगस्तिया.
निळी जुअी– स्त्री. नील जुही.
–हरळी–स्त्री नीली दूब.

निळें–न हरी घास२. हरी फसल२. हरियालो२.
–वि. नीला.

निक्षून–क्रि. वि. जताकर. साफ साफ.

नी–अव्य. और तथा.

नीच–वि ओछा क्षुद्र नीच. कमीना. घृणित तुच्छ. हय हेठा. हेच. अधम. नाच. छोटा. खर्च में बजनेवाला (ढोल आदि).

नीज–स्त्री. नीद . निद्रा.

नीट–वि. सीधा. ठेठ. योग्य. अच्छी तरह.

–करणे–सीधा करना. ठीक करणें.

–नेटका–वि. टीपटाप. साफसुथरा. सुदर.

–होणे–सुधरना. दुरुस्त होना.

नीति–स्त्री. आचार व्यवहार के नियम. सदाचार सद्व्यवहार. पुण्यशीलता.

नीर–न. पानी१. जल१.
–पु. परिणाम. निर्णय. मछली पकडने का बडा जाल.

नीरस–वि. खूसट. रसहीन. सलोना. रुक्ष.

नीरसता–स्त्री. मिठाओ.

नीराजन–न. नीराजनी२. आरती२.

नीलकात) पु. नीलम (यह मणि
नील-मणी) शनीचर को मणि कही जाती है)

नील सुपली–स्त्री. काली गोकर्णी. नीली कोयल (वेली)

नीळ–स्त्री. नील. लील. काओ. काला बदर१.

नुकता–क्रि. वि. अभी अभी

नुकतेच–क्रि. वि. हालमें कुछ ही दिन पहले.

नुकसान–न. हानि२. खोट२.

नुकसानी–स्त्री घाटा१ अपकार१ खराबी२,

–भरपाओ–स्त्री. क्षतिपूर्ति. हानिपूरण१. हरजाना१.

नुपेक्षिणे–क्रि. स अुपेक्षा न करना. ध्यान देना.

नुसता (पु.)) –वि. केवल. बिलकुल
नुसते (न.)) निरा.

–नावाला–गिनाने के लिअे.

नें–प्रत्यय. करण कारक की विभक्ति

ने आण–स्त्री हेरफेर१ हाट से सौदा ले आने का काम.

नेक) स्त्री. सचाअी. सत्यता.
नेकी) सदाचार१. खरापन१. अीमानदारी. नेकी.
–वि –अनेक.

नेकीचा–वि. खरा. आन पर जान देनेवाला.

नेट–पु. जोरदार प्रयत्न. परिश्रम. दबाव. तकाजा. जीवट. चिमडापन. आधार.

नेटका) वि.–अच्छी तरह. ठीक.
नेटके) योग्य पूरी तरह सीधा

नेडे–न सूअी की नाक. छेद१. आधार१.

नेणपण–न. अज्ञान१. नम्रता२.

नेणता–वि· अज्ञानी. भोला.

नेणीव–स्त्री. जानने का गर्व न होना. अज्ञान.

नेणो–न ज.ने.

नेणे–क्रि. स. ले जाना. अुठा जाना.

नेता–वि. नेता. अगुआ. मुखिया. नायक. अगमानी.

नेपती– स्त्री करील१. करेल१.

नेपथ्य–न. परदा (नाटक मे) वेषभूषा की जगह.

–पुराण–न. पत्नी की फटकार२.

नेपाळ–पु अेक वनस्पती. अेकमात्र स्वतत्र हिदु राज्य.

नेपाळी–धनिया. तेजफल. दर्मर. तुमरू.

–सुरी––स्त्री. खुखरी. खुखडी.

नेभळा / नेभळट } वि. दुबला. बुद्दू. कायर.

नम–पु नियम व्रत. निशाना. गड्ढा (खम्भा, पेड लगाने के लिअे भूमिमे)

–मारणे–निशान मारना. लक्ष्यवेध करना. सधानना.

–लावणे–अनुशासन सिखाना.

नेमका–क्रि वि निश्चित. वही जिसे ढूंढा जाता था. अपेक्षित. बिलकुल ठीक. सीधा.

नेमानेम–पु सजोग. विधिलिखित.

नेमणें–क्रि. स नियुक्त करना. स्थापित करना.

नेमणूक–स्त्री. वार्षिक वेतन१. स्थापन१. नियुक्ति.

नेमस्त–वि. नरम (दल का). नियमसे चलनेवाला. आवश्यकताभर. निश्चित.

नेरवा / नेरा } पु सुनार की दूकान की राख (जिस में सोने के कण ढूंढे जाते है).

नेरोळी–न. नारंगी के बौर का तेल.

नेवती–स्त्री. करील१.

नेवार–न तालाब के पास तथा पहाड मे अपने आप पैदा होनेवाला धान.

नेवाळी–स्त्री. नेवारी (वेली)

नेसणे–न कमर मे वस्त्र. पहनने की क्रिया.

–क्रि अ. पहनना (धोती, साडी)

नेसविणे–क्रि. स. पहनाना (धोती आदि)

नेहमी–क्रि. वि सदा. हमेशा. आये दिन. सर्वदा. सतत. नित्य. हरदम.

नैतिक–वि. नीतियुक्त. सदाचार की दृष्टिसे. अप्रत्यक्ष.

–धैर्य–न आन्तरिक बल१.

नैवेद्य–पु. देव-प्रसाद ठाकुरजीका भोग. अँगागा. भोजन.

नैसर्गिक–वि. प्राकृतिक. स्वाभाविक. नैसर्गिक.

नोकर–पु सेवक. नौकर. नृकर. अनुचर. दास.

–शाही–स्त्री. नौकरशाही (यह शब्द लो. तिलकने १९१७ में अग्रेजी ब्युरॉक्रसी शब्द के लिअे बनाया).

नोट–स्त्री. अर्थपत्र१ पत्रमुद्रा. कागजी सिक्का.
नोटीस–स्त्री चेतावनी सूचना.
नोडगा–पु. कटलू. (मुसलमान).
नोंद–स्त्री. आलोक१. टिप्पण१. लिखकर ध्यान मे रखना.
नोदणी–स्त्री. टिप्पण१.
नोदवही–स्त्री. आलोक पुस्तक१. पंजीत लेखा१ (रजिस्टर).
नोंदणें–क्रि. स. पंजीलेखन. पंजीयन. दर्ज करना
नोर–न. नौभाटक१ (जहाज का भाडा).
नोहे–क्रि. नही है
नौबत–स्त्री. बडा नगाडा.
न्यहाळणे–क्रि. स. निरखना. निहारना. घूरना.
न्याय–पु. न्याय सचाई२. निर्णय. सदाचार. तर्क देने की पद्धति२.
न्यायाधीश–पु न्यायाध्यक्ष.
न्यारा–वि. भिन्न. अलग. विरला. निराला.
न्याहरी } स्त्री. कलेवा१. हलका
न्याहारी } भोजन१ (सबेरे).
खरमिटाव१ अंकोर१. नाश्ता१.
न्यून–न कमी
न्हाअू–पु. नाअी. हज्जाम.
न्हाण–न. प्रथम रजोदर्शन१.
न्हाणणे–क्रि. स. नहलाना.
न्हाणुली–स्त्री. वह विवाहित कन्या जो पहले पहल रजस्वला हो.
न्हाणी–घर } स्त्री. स्नानगृह१. नहाने की चौकी.
न्हाणे–क्रि. अ. सिर से नहाना.
न्हावी–पु. नाअी. अेक कीडा (बबूल के काटो से घोसला बनाता है). अेक छोटा काला पछी.

प

पकड–स्त्री. कुश्ती का अेक दाँव१. युक्ति. गिरफ्त. घपची. कील अुखाडने का चिमटा. हथकल२.
–वारंट–न. पकडने का अधिपत्र१ (हुक्मनामा).
पकडणें–क्रि. स. पकडना. थामना. रोकना. बद्ध करना. पकडना. तर्क में बात पकडना.
पक्का–वि. घुटा हुआ. गठीला. दृढ. स्थिर. अटल. पका हुआ. पक्का.
–तोळा–पु. ९६ रत्ती भार.
–रग–पु. चौसर में लाल और पीली गोटियाँ. पक्का रग.
–शेर–पु. ८० तोला.
पक्के खाते–न. नये वर्ष के प्रारभ में लिखने का लेखा.
पंक्ति–स्त्री. पक्ति. कतार. पगत. पाँत.
–प्रपच } –पु. साथ भोजन करनेवाले
–भेद } लोगोंको अेक जैसा न पिरोसना. पक्षपात.
–लाभ–पु. अेक साथ भोजन करनेका सम्मान.

पक्व–वि. पका हुआ. पोढा.
पक्वान्न–न पक्वान१. मिठाअी२.
पख–पु. पर पख कुदा. पाँख२. डैना.
–फुटणें–सयाना होना. चालाख बनना.
पखवाज–पु. मृदग. पखवाज.
पखा–पु. पखा. बेना. बडा पतंग.
पख्यानें वारा घालणें–हवा करना. पंखा हाँकना.
पखाल–स्त्री. मशक. मसक. पुर. पखाल.
पख्या–पु. अुडनेवाली गिलहरी२.
पग–न. डग१. पाँव१. पाया१. शतरंज मे गोटी की चाल. सुनार की बोरसीपर चार दिशाओ मे रखी हुअी अीटें.
पगडबंद–पु. पगडी बनानेवाला कारीगर.
पगडा–पु पाँसेपर होनेवाली अेक की संख्या. प्रवेश. कौडियोसे चौपड खेलने में गोटी जमानेका हक.
–पाडणें }–सिक्का जमाना.
–बसविणें }
पगडी–स्त्री. सिली हुअी पगडी. अटहर१. शिरोभूषण१.
–अुतरणे–नीचा दिखाना.
–फिरविणें–वचन से फिर जाना. बात पलटना.
–बाधणें–सम्मानित करना.
–भाअी–आपसमें पगडी बदलकर बना मित्र.
पगत–स्त्री. पंक्ति. पाँत. पगत.
–मांडणे–प्रीतिभोज के लिअे पत्तल, पीढे आदि लगाना.
–वाजविणें–पक्तिभोजन के समय शहनाअी बजाना.
पगतीस बसणे–अेक ही थैली के चट्टे बट्टे होना.
पगार–पु. वेतन.
पघळ–वि. ढीला ढाला. लम्बाचौडा. विस्तृत.
पघळणे–क्रि. अ. गलना. तरल बनना. द्रवित होना.
पघा–पु. घरिया.
पचकन–क्रि. वि. पिचकी मारनेकी आवाज.
पचकडी–स्त्री. पचक१.
पंच–पु. पंच. प्रन्यासी. अभिभावक.
–नामा–पु. पचो के सामने ली हुअी तलाशी का लेखा.
–वि. पांच.
–धान्याचा काढा–पु. धनिया, खस, सोंठ, नागरमोथा, दालचीनी का क्वाथ.
–पक्कान्नें–बढिया भोजन१.
–पदी–स्त्री. मूर्ति के सामने बैठकर नियम से पाँच 'अभग' (गीत) गाने का रिवाज.
–पात्र–न. प्याला१. कटोरा१.
–पाळें–न. पाँच खानोंवाला पात्र (लकडी या धातु का).
–प्राण–पु. प्राण, अपान, व्यान, अुदान, समान ये पाँच प्राण हैं।
– –ओवाळणे–प्राण न्योछावर करना.

–प्राणाची आरती करणे–दूसरे के लिअे सर्वस्व का बलिदान देना

–बेळी–स्त्री मिलायी हुअी मछलियाँ (बिक्री के लिअे).

–मिसळ–स्त्री –मेळ –पु } पाँच दालो का सालना. सकर जाति की मतान

–रसी–वि पांच धातुओं के रस से बनी (वस्तु, तोप).

–विध–वि पाँच तरह का.

–विशी–स्त्री पचीस वर्ष की आयु.

–वीस–वि. पचीस २५.

पचाअीत–स्त्री. अडचन. दुविधा. पच १

पचा–देवी–स्त्री फसल को बाटने की १ रीति ($\frac{3}{5}$ बैलवाले को तथा शेष जमीदार को)

–क्षरी–वि. ओझा

पचेचाळीस–वि पैंतालीस. ४५.

पच्यायशी–वि पचासी. ८५.

–ण्णव–वि ९५ पचानवे.

–हत्तर–वि. ७५ पचहत्तर.

पचडी–स्त्री. टमाटर प्याज, हरी धनिया, हरी मिर्च आदि का रायता १

पचणे–क्रि स. पचना. पचा जाना. हजम करना. पकना.

पचन–न. पकने की क्रिया २ पाचन १.

पचनी पडणे–परचाना

पचपचीत–वि. फीका. सीठा. नि सार. जिस मे पानी रह गया हो (वह भात).

पचविणे–क्रि स. पचाना. पकाना हजम करना

पचा–पु अंगोछा (पांच हाथ लबा) साफी २ छोटी धोती २.

पचाग–न पचा १ पचाग १ पांच वस्तुओ का मेल १

पच्ची–स्त्री जरी, जिस में लपेटा रेशम दिखाओ न दे। खिल्ली. हँमी.

–करणे–नीचा अूचा दिखाना. खिल्ली अुडाना.

पछाडणे–क्रि स. पटकना गिराना पकडा जाना (भूत आदि से).

पज–पु गढकर धातु जोडने के लिअे आवश्यक चूर्ण

पजर–पु पिंजरा. छाती.

पजरी–स्त्री. सोंठ, धनिया, अजवायन, काली मिर्च तथा खाँड से बनाया प्रसाद पजरी

पजा–पु. पजीर (ताश मे). पंजा चगुल थप्पड २ परदादा. परपाजा.

पट–पु बिसात (शतरंज तथा चोपड का) फर्श लेखनपत्र वस्त्र परदा. अूँचा स्थान किवाड

–वि औधा गुना

पटका–पु साफा कमरबंद

पटकूर–न. कवल या किसी वस्त्र का पल्ला १.

पटल–न. आच्छादन १. आवरण १ धुंधलापन १ (आँख मे).

पटओ–स्त्री. छत २. पटाव १. अरस १. पाटन १.

पटकणें–क्रि. स. पटकना. गिराना. पछाडना.

पटकन्) क्रि. वि. चटसे. झट.
पटदिशीं) पटक (आवाज).

पटकाविणें–क्रि. स. झट पाना. झपटना. मार लेना (प्रथम स्थान आदि). मार लाना.

पटकी–स्त्री. हैजा १. विसूचिका. महामारी.

पटणी–स्त्री. अेक तरह का चावल १.

पटणें–क्रि. अ. सीकारी जाना. पटना. जँचना. माना जाना. पसंद आना. गूँथा जाना.

पटपट–क्रि वि. चपट. झटझट.

पढवणें) क्रि. स. गूंथना. जँचाना.
पढविणें) पटाना (हुंडा).

पटा–पु. पटा (शस्त्र).

पटांगण–न. क्रीडांगण १. मैदान १. बडा आँगन १.

पटापट–क्रि. वि. लगातार. टपक टपक. झटपट.

पटाशी) स्त्री. रुखानी.
पटासी)

पट्टण–न. नाव का तल्ला बनाने की लकडी. शहर १. राजधानी २.

पट्टा–पु. पटा (शस्त्र). चपरास (नौकर की). लम्बी तथा कुछ चौडी कतार. पट्ठी २. धारी २. पतली पट्टी. पट्टा. तस्मा. संलेख (भूमि, भाडा आदि के लिअे). कमरबंद. चिन्ह. बंधन. परताल (शस्त्र लटकानेका).

–ओढणें–असावधानी से काम करना. खुरचकर बाल निकालना (हजामत). आधा काम कर रुकना.

–सोडणें (तोंडाचा)–बहुत बकझक करना.

पट्टी–स्त्री. पट्टी. लंबा टुकडा १. चंदे की सूची. लगान १. पान (खाने का) बीडा १. चकती २. भूमि का पट्टा. पट्टी. सुर १ (बाजेका).

–चा–प्रकाण्ड (पंडित). अग्रगण्य.

पट्टेवाला–पु. चपरासी.

पठडी–स्त्री. शैली. ढंग १.

पठाडी–वि. चौडी पीठवाला.

पठाण–न. चौडा खपडा चौकोर लकडी, जो नाव के तले में होती हैं।

पठाण–पु पठान.

–वही–स्त्री. आयव्यय की कच्ची टिप्पण वही.

पठार–न. पठार १. शिखीका तला १. प्रबंध १. पूर्वसिद्धता २. पटरा १.

पठ्ठा) वि. हट्टा कट्टा. पठठा.
पठ्ठचा) गबरू.

पड–पु स्तर. खाना. लड २.
–वि. पटकन २. पीछेहट २. मातहत.

–घेणें–पीछे हटना.

पडकणें–क्रि. अ. चाट पडना. परचना. लालच होना.

पडका) वि. गिरा हुआ. ढलाऊ
पडकें)

पडगा–पु. कठौता. कठौती २. धौसे की जोडीसे प्रत्येक.

पडगी–स्त्री. पेटी. घरिया.

पडगें–न. कठौती २.

पडघम–न. अेक चर्मवाद्य १. ढोल १.

–चाकर–पु. नौकर का चाकर.

–जीभ–स्त्री. जीभी. कौआ १. गलशुडी.

–झड–स्त्री. गिरना, पडना (घर आदि).

पडणें–क्रि. अ गिरना. खिसकना. ढीला होना. बंद होना. ठहरना. हो जाना (अुजेला). शात होना. धीमा पडना. सुस्ताना. पडना. खेत रहना. हाथ डालना. लगाना. बन जाना. निकलना. चालू होना जमा होना (रकम).

पडत–स्त्री. चुगी, कर आदि न लेना.

–झडत–क्रि वि गिरते पडते

पडता काळ–पु. बुरे दिन

पडीचा आबा–पु. बिना गिराये टपक पडनेवाला आम.

पडल्या पडल्या–लेटे लेटे.

पडताळा–पु. अनुभव प्रमाण. पडताल. मिलान. आजमाअिश २.

पडताळणे–क्रि. अ आजमाना. तुलना करना. मिलान करना. जाँचना. प्रमाण देखना परीखना. गिनकर चमकाना (शस्त्र). पडतालना.

पडती–स्त्री. बुरे दिन. दुर्दशा.

पडदणी–स्त्री. नहाने के लिअे लपेटा अंगोछा (विशेषत स्त्रियो के लिअे लागू) परदनी. परदनिया.

पडदा–पु परदा. पर्दा आड २. बुरका. यवनिका २. गुप्तता २. चिक २. परत २. आड करनेवाली झिल्ली २. डट्टा. पटल.

–अुघडणे–परदा अुठना.

–ओढणें–परदा खींचना. पट्टी बाँधना (आँखोंपर).

पडदी–स्त्री. अिकहरी ओट से बनी दीवार.

पडवळ–स्त्री. मीठा परवल १.

पडवास–स्त्री. पडवास. बडी माअी. छोटी माअी.

पडवी–स्त्री. ओसारा १. बरामदा १. प्रकोष्ठ १. दडबा १.

पडशी–स्त्री. खुरजी. खरिया (झोली).

पडसाद–पु. प्रतिध्वनि.

–सावली–स्त्री. परछाअी.

पडसें–न. सर्दी २. जुकाम १.

पडळ–न. मोतियाबिन्द १.

–स्त्री. खुली जगह. खेत में बनी मडैया.

पडाव–पु. अडान. पडाव. छावनी २. अड्डा. डेरा. पर्याप्त बोझ ढोनेवाली डोंगी.

पडीक } वि. गिरा हुआ. पडा रहा.
पडीत } जिस मे बोआअी न ही.

–जमीन–स्त्री. पडती. कालबंजर १.

पढतमूर्ख–वि. जानकर भी न समझनेवाला. पढा लिखा किन्तु व्यवहार–शून्य. हठधर्मी.

पंढरी–स्त्री. पडरपुर नामक नगरी. (जिला सोलापुर).महाराष्ट्र के संतों का हरिद्वार.

–ची वारी–असाढ तथा कार्तिक शुक्ला ११ को पंडरपुर में पहुँचकर श्री विठ्ठल प्रभु के दर्शन करने का व्रत. बार बार परीक्षा में बैठना.

पण–पु. प्रण. प्रतिज्ञा२. दाँव. होड२. अस्सी रत्ती वजन का सिक्का. शर्त२. यौवन.

–अव्य. परन्तु. किन्तु. पर. भी. यद्यपि.

–करणें–प्रण करना. हठ ठानना.

–पूर्ण करणें–प्रतिज्ञा निबाहना. ओर. निभाना.

पणांत येणें–सयानी होना.

पणजा–पु. परदादा. परनाना.

पणजोळ–न. पिता या माता का ददिहाल या ननिहाल१.

पणती–न. पडपोती२. दिआली२. मिट्टी का दिया.

पणतुंड–न. पडपोता१, पडपोती२ आदि संतान२

पणतू–पु. पडपोता.

पत–स्त्री. साख. सचाअी. विश्वास१. प्रतिष्ठा. पत.

–असणें–विश्वास(लोगों का)बना रहना. साख होना.

–पेढी–स्त्री. सहकारी अधिकोष.

पंत–पु. शिवाजी महाराज के आठ मंत्रियों में से प्रत्येक मंत्री के लिअे आदर–दर्शक शब्द; (माननीय, पडित के समान आदर का शब्द)

–प्रधान–पु. प्रधान मत्री.

पतकर–पु, दायित्व. अंगीकार.

पतकरणे–क्रि. स अगेजना. स्वीकार करना. मान लेना जँचना.

पतंग–पु. पतिगा. फतिगा. अुचरग. पतग. गुड्डी२. चंग२. पतंग(अेक पेड).

पतन–न. अधोगति२. नाश१. पडना१

पतवंड–न. दे. पणतुड.

पति–पु पति. स्वामी. साअिया. आदमी. भर्ता.

पतिंगा–पु. बडा डॉड.

पतित–वि. पतित. गिरा हुआ. भ्रष्ट. नीच. पापी.

–परिवर्तन–न. धर्मभ्रष्टो को फिरसे अपने धर्म का बनाना. शुद्धी२.

पतिव्रता–स्त्री. सती. पतिव्रता.

पंतोजी–पु.शिक्षक. गुरुजी. अध्यापक.

पत्ता–पु. पता. शोध२ समाचार. सिरनामा. तमाकू का हरा पत्ता. ताश. दफ्ती२.

–जळणें–ठीक अुपयोग न करने से ताश का व्यर्थ होना.

पत्ती–स्त्री. भंग के पत्ते१. कोयले के छोटे टुकडे१.

–चहा–पु. चाय की पत्ती२.

पत्नी–स्त्री. धर्मपत्नी. औरत, पत्नी. स्त्री. गृहिणी. घरवाली.

पत्र–न. पत्र१. चिठ्ठी२. पत्ता(पेड का). पतली पत्तर(धातु की). पृष्ठ१. संलेख१.

–दर्शनी–पत्र पाते ही.
–द्वारा–पत्र के द्वारा. पत्र लिखकर
पत्रक–न पत्रिका२. सूची२. सारणी२. सूचनापत्र१.
पत्रा–पु. पत्तर. चद्दर (धातु की).
पत्रावळ–स्त्री पत्तल१. पतरी
पत्रिका–स्त्री. जन्मपत्री. जन्मकुंडली. जन्मपत्र१.
पत्री–स्त्री. पूजा के लिअे लाअे हुअे पेडों के पत्ते (स्त्रियो के लिअे, व्रत के कारण). तमाकू का पत्ता, जावित्री. नाल (चौपायों के लिअे). कोयले की पत्ती.
पथ–पु. पथ. मार्ग रास्ता. राह२.
पथ–पु. पथ. फिरका सप्रदाय. मार्ग.
पथक–न. घुडसवारों का दल१. दल१ (स्वयसेवको का). दस्ता१ (सेना का).
पथारी–स्त्री. फर्श (बिछाया हुआ). छोटा बिस्तरा बिखरी हुअी चीजें.
पथ्य–न. पथ्य१. परहेज१.
–वि. हितकर लाभकारी.
–पाणी–न रोगी की शुश्रूषा का प्रबंध१.
पथ्यावर पडणे–अनायास लाभ में (कोअी बात) होना. अनुकूल होना.
पद–न. डग१. पाँव१ पाँव की छाप (विष्णुपद). पद१. स्थान१ (अधिकार का). महत्त्व१. विभक्ति के साथ पूरा शब्द१. (प्रातिपदिक). गाना.१. गीत१. घेरे का चौथा हिस्सा संख्या (गणित मे).
–च्युत } वि पदभ्रष्ट. निस्सारित.
–भ्रष्ट } वियुक्त (खारिज़ किया हुआ)
पदक–न. पदक१ तमगा१.
पदर–पु. ऑचल. पल्ला. कोंछ. मुडहर (सिरपर). छोर. किनारा. कोर२. अचल. लड२. आसरा. स्तर. झिल्ली२. धुँध२ (आँखोमे).
–अुतरणे–विधवा होना.
–खोचणे–कोछियाना.
–घालणे–लडकी सयानी होना.
–चा } –क्रि. वि. गाँठ का. यो ही.
–चें } मनगढंत.
–वि आश्रित. अधीन (व्यक्ति).
––घालणें–अपने मन से जोड देना.
–पसरणे–ऑचल फैलाना (किसी के आगे). गिडगिडाना. क्षमा माँगना.
–मोड–स्त्री. अपनी गाँठ का खर्चना.
–येणें–पाँव छूटना (पहली बार रजोदर्शन होना).
–लागणें–नातेदार होना. कुलीनतामें संदेह होना.
पदरांत घेणें–स्वीकार करना. कबूलना. शरण में लेना.
–घालणे } सौपना (कन्या को
–टाकणें } ब्याहकर).
–बांधणें–पल्ले बाँधना. गले मढना (दोष).

पदराला गाँठ मारणें–गाँठ बाँधना. याद रखना.
–खार लागणें–गाठ का खर्च होना. हानि अठाना
पदरी असणें–अधीन होना
–घेणे–स्वीकार करना
पदरी पडणे–पल्ले पडना.
–पडले पवित्र झाले–गठबधन किया, अब सब दाष धुल गये
–माप घालणे–प्रमाणो के साथ जँचा देना. अपराध प्रमाणित कर देना.
पदवी–स्त्री. अधिकार१. ओहदा१. पद१. अुपाधि. सम्मान१.
पदार्थ–पु. वस्तु२. चीज२. पदार्थ. पक्वान्न. खाद्य वस्तु२. हस्ती२ (व्यग).
–विज्ञान–न. पदार्थ विज्ञान१.
पदोपदी–क्रि. वि. पग पग पर. बार बार.
पद्धत }स्त्री रीति रिवाज१ ढग१.
पद्धति }लहजा१. कैडा१. तरीका१. करीना१. चालचलन१ पद्धति
पद्य–पु. काव्य गीत पद्य
पधरा–वि. पदरह १५
पधरवडा–पु. पखवारा.
पनसाळ–पु. जडियेका जडने का औजार.
पन्ना–पु. पन्ना (मणि). मब्जा.
पन्नास–वि. पचास. ५०.
पन्नाशी–स्त्री. पचास वर्ष की आयु.
पन्हा–पु. चौडाओ (कपडे की). अजे२. आयतन.
पन्हाळ–पु. परनाला. अरवाती२. ओरौनी२.
पन्हाळी–स्त्री. गुरिया बनाने का सुनार का औजार.
पन्हे–न. कैरी (अुबालकर) का बनाया शरबत. पना
पन्हेरी–स्त्री. बोनेके लिअे बनाया पौधा पनसाल
पप–पु दमकल२. पानी खीचने का यन्त्र.
पपई–स्त्री पपैया१ (फल). अड काकडी.
पपनस–पु. चकोतरा (फल).
पयाळ–न. जहाज, नाव मे अेक अलमारी२.
पर–पु डैना. पर. शत्रु.
–स्त्री. रीति. प्रकार१
–न. परब्रह्म१.
–वि. पराया. भिन्न. परक (प्रत्यय). श्रेष्ठ.
–का–वि. दूसरा. अन्य. पराया. परदेसी.
–कार्य–वि. विदेशी. दूसरे का.
–गणा–पु परगना. कार्य का फैलाव.
–गमन–न. व्यभिचार१
–चक्र–न. शत्रु का हमला. परराज्य.
–जणे–क्रि. स. चमकाना (शस्त्र). भाँजना
परटीण–स्त्री. धोबन. अुजली
परटीस–क्रि. वि. धोने के लिअे (धोबी को दिया हुआ)
परतंत्र–वि पराधीन.

–तीर–न. }परला किनारा१.
–थडी–स्त्री. }
–त्र–न. परलोक
–देश–पु. विदेश परदेस.
–देशी–पु. विदेशी व्यक्ति. परदेसी. अुत्तर भारत के आगन्तुक अपने को परदेसी कहलाते है।
–धारजिणा }वि. जिसके काम से
–धार्जिणा }अपने हित के बदले दूसरे का भला हो। अनुनयी. अनुनय–वादी.
–पेठ–स्त्री. हुडी की तीसरी प्रतिलिपि.
–वशता–स्त्री. पराधीनता.
–स्थ–वि. परदेसी. तटस्थ.
–स्वाधीन–वि. पराधीन. परतंत्र
परड–पु. अेक बडा साँप (बच्चा निगल जाता है).
परडी–स्त्री चँगेरी. चगेला१. सिरका अेक गहना. खलिहान पर दिया बलिदान.
परडे–न. पल्ला१ (तराजू का). सीप का अेक हिस्सा. कठौता१. सहन१. घरकी छोटी बगिया२. रेशम का अटेरन१.
परत–क्रि. वि. वापिस. लौटाया हुआ फिरसे.
–जाणें–लौट जाना.
–भाडें–न. वापसी किराया१.
–येणें–लौटना. विधवा होनेपर मायके लौटना.

परतणे–क्रि. अ. लौटना. पलटना. घूम जाना. कलछुली चलाना. कोरना. सेकना. पीछे हटना बियानेपर तुरन्त पेट से होना (गाय, म्हैस).बहुरना.
परतन–न. छोटा खेत१.
परता }वि. दूर का. श्रेष्ठ.
परते }–क्रि वि. दूसरी ओर. से (अिस).अिसे छोड कर. अिससे बढकर. फिरसे –अव्य. भले.
परती–स्त्री. तागे की गडारी. अन्टा१.
परतु–अव्य. परतु. किन्तु. पर. फिर भी. लेकिन.
परत्वे–अव्य. के बल पर. अनुपात से.
परंपरा–स्त्री. क्रमबद्ध मालिका. पाँती. परिपाटी. परंपरा. सिलसिला१.
–गत–परंपरा से प्राप्त. पैतृक.
परभारा }क्रि. वि. सीधे. परिपार्टी
परभारे }छोडकर. अनायास. अप्रत्यक्ष रूपसे.
परभू–पु. अेक कायस्थ जाति.
परमाणु–पु. कण. अणु. परमाणु.
–वाद–पु. परमाणुदर्शन.
परमार्थ–पु. मानव की चरम साधना. परब्रह्मज्ञान.
परवचा }पु. ककहरा, पहाडे आदि
परवाचा }रटना रामकहानी२.
परवड–स्त्री. पक्कान१. रीति. ढंग१. दुर्दशा. अव्यवस्था. स्तर१.

परवडणे–क्रि. अ. जँचना. भाना. पसंद आना.

परवर–पु. घर का फर्श. खलिहान से गल्ला अुठाने पर नीचे पडा अनाज. जगत २ (कुअे की).

परवा–स्त्री. कद्र. चिंता. महत्व १.

परवा– क्रि. वि. परसों.

–चा–(पु.) }अभी का. नूतन. तुच्छ
–चें –(न.) }

परवा पर्यंत–कुछ ही समय पहिले.

परवानगी–स्त्री. अनुज्ञा. आज्ञा. स्वीकृति. छूट.

परवारी–पु. गाँव का टहलुआ (प्रायः ढेढ होता है).

परशु–पु. फरसा.

–राम–प्रभुका छठवाँ अवतार.

– –क्षेत्र–न. कोकण प्रदेश. बम्बअी प्रात का वह भाग जिस के अुत्तर मे विमल निर्मल, पूरब में सह्याद्रि, दक्षिण मे कोकण अेवं पश्चिम में पश्चिम समुद्र है।

परस–न. घर के पीछे का सहन. आँगन १.

परसांतील भाजी–तुच्छ और सहज मिलनेवाली वस्तु.

परसाकडे–क्रि. वि. शौच के लिअे.
–न. हगास.

परसुदा–पु. जूता सी लेने के बाद बचा डोरे का हिस्सा.

परस्पर–वि. अेक दूसरे का. आपस में. परस्पर.
–क्रि. वि सीधे. अनायास.

परळ–पु. मिट्टीका थाल कुठला. मिट्टी की परात. जलकनेर २

पराकाष्ठा–स्त्री चरम सीमा. पराकाष्ठा. पराकोटि.
–क्रि. वि.–कमाल. आत्यंतिक.

पराक्रम–पु. पराक्रम. शौर्य. बीरता २ बहादरी २. पौरुष.

पराग–पु. पराग. पुष्परज.

परागदा–वि. दूर देश को. अज्ञात स्थान में. फरार.

पराची–स्त्री. मचान १ (घर बनाने में राज या सुतार के लिअे बना).

–गादी–स्त्री. परों का बनाया गद्दा.

पराजय–पु. हार २. अपजय २. पराजय २.

पराणी–स्त्री. अरअी. आरी (बैल को चलाने के लिअे).

परात–स्त्री. परात. थाल के जैसा बर्तन १.

परान्न–न. दूसरे के घर भोजन (जिस मे मिठाअी हो).

पराभव–पु दे. पराजय

परार्ध–न. अेकपर सतारह शून्य देकर बननेबाली संख्या २. दूसरा आधा हिस्सा १.

परावर्तक–पु. प्रतिक्षेपक (दर्पण).

परावृत्त–वि. विमुख. निवृत्त. अुदासीन.

परास्त–वि. पस्त. पराजित.

परि–अव्य. किन्तु. परन्तु.
–अुप. चहुँ ओर. बहुत.

पॅरिग्राफ–पु. परिच्छेद. छेदक. कंडिका २.

परिघ–पु. चहार दिवारी२. आहाता. अेक अस्त्र. घेरा. परिधि. मण्डल. गिरदा.

परिचय–पु. परिचय. पहचान२, हिलग. हेलमेल. घनिष्ठता२.

परिचर्या–स्त्री. सेवा. शुश्रूषा.

परिचायक–वि परिचय देनेवाला निर्देशक.विवरण करनेवाला.

परिचारक–पु. सेवक चाकर.

परिचारिका–स्त्री. सेविका. दासी.

परिचित–वि पहचान का. हिला हुआ. परिचित.

–होणे–परचना. हिलगना हिलना.

परिच्छेद–पु. खण्ड कडिका२. छेदक.

परिणत–वि विकसित. परिपूर्ण.

परिणाम–पु. अन्त. फल. परिणाम. सिद्धि२. अवस्थातर. प्रभाव. असर. निर्णय. निवटारा

परित्यक्ता–वि (स्त्री.) पति से छोडी हुअी परित्यक्ता.

परिपक्व–वि. पका हुआ. तैयार. अनुभवी. पौढ.

परिपाक–पु. पूर्णावस्था. विकास. परिणाम. अन्त पचन.

परिपाटी / परिपाठी } स्त्री परिपाटी. रीति. प्रथा. रूढि पद्धति.

परिपाठ–पु. रिवाज. रूढि२. अभ्यास.

परिभाषा–स्त्री. व्याख्या. परिभाषा.

परिमळ–पु महक२. सुगंध२.

परिमाण–न. माप१. नाप१. परिमाण१.

परिमार्जन–न. दूरीकरण१. धोना१. दूर करना१.

परिवर्त–पु अपने अिर्दगिर्द घूमना. घूम जाओ (सचलन की अेक आज्ञा).

परिवार–पु. परिवार. कुटुब. अटब्बर.

परिशीलन–न. गहरा अध्ययन. परिशीलन.

परिश्रम–पु. कडा कष्ट परिश्रम.

–करणे–कष्ट अुठाना परिश्रम करना. हाथ पांव मारना.

परिस्थिति–स्त्री. स्थिति. दशा. परिस्थिति. वायुमण्डल१.

–बदलणे–हवा पलटना. हवा बदलना.

–समजून बोलणें–होश सभाल कर बातें करना.

परी–स्त्री. प्रकार१. युक्ति. रीति. भिन्नता. घटना. अप्सरा.

–अव्य. के नाते. होने से भी. किन्तु.

परीछ–पु. दे. परिख.

परीट–पु. धोबी. अेक चिडिया२.

–वडी–स्त्री. धोबी से धुलकर आया कपडा.

–घा. –पु. धोबीघाट.

–शीळ धोबियो का कपडे धोने का पत्थर.

परीस–पु. पारसमणि

–अव्य. से.

परीक्षा–स्त्री. परीक्षा. जाँच. परख. परखने की योग्यता.

–करणें–परखना. जाँचना.

–नळी–स्त्री.परीक्षा करने की काँच की छुच्छी.
परोचा–पु. दे. परवचा.
परोज–न फिरोजा १ (अंकरत्न).
परोपकार–पु. दूसरे का अुपकार.
परोपकारी–वि. अुदार. दानी.
परोपरी–क्रि. वि. भिन्न भिन्न प्रकारसे. कअी तरह से.
परोक्ष–क्रि वि. अनुपस्थिति में. सामने. –वि. अदृश्य.
पर्जन्य–पु. पावस. वर्षा २.
–काळ–पु. वर्षाकाल बरसात.
पर्यंक–पु मचक. पलंग.
–पंडित–पु परोपदेशक राजनीतिज्ञ.
पर्यंत–अव्य. तक. पर्यंत.
पर्यवसान–न. अंत १. परिणाम १.
पर्वत–पु. बडा पहाड. पर्वत. बहुत बडा बोझ (काम) लेन देन.
पर्वा–स्त्री परवाह. चिंता. आस्था.
पलंग–पु मंचक. पलग. बा वारपायी.
–पोस–पु. गर्दपोश. पलँगपोश. चादर १.
पलट } स्त्री. पलटा १.
लटी }
–खाणें–अुलटना. लौटना.
पलटण–स्त्री. पलटन.
पलाण–न. पलान १. जीन १. खुगीर १. कुअें से दूरतक पानी पहुँचाने के लिअे बनायी नाली.
पलिता–स्त्री. मशाल मे लगानेका कपडा. तोप दागने की बत्ती.
पलिस्तर–न. फफोला बनाने की दवा. लेप १. पलिस्तर १.
पलीकडचा } वि. परला. परे
पलीकडला } होनेवाला. दूर का.
पलीकडील }
पलीकडे–क्रि. वि. (के) परे. (से) हटकर.
–होणे–हटना. सरकना.
पल्ला–पु, १२० सेर का तौल. लंबाअी २. विस्तार. मंजिल २. अंतर. गोटा किनारी का पल्ला
–गांठणे–मंजिल काटना.
पल्लेदार–वि बेल–बूटेदार पल्लेवाला (कीमती वस्त्र) दूर का निशाना मारने वाला (अस्त्र, तोप, कल्पना) दूर की कौडी लानेवाला.
पवना गवत–न. मज्जरतृण १.
पवित्रा–पु. पैंतरा.
पशु–पु. जानवर. प्राणी. पशु. हैवान. चौपाया.
–वैद्य–पु. सलोतरी पशु चिकित्सक
पश्चात्ताप–पु. पछतावा. खेद अनुताप.
पसंत–वि. सम्मत. मान्य. पसद. प्रिय
पसंती–स्त्री. पसदगी. मान्यता.
पसतीस–वि. पैंतीस. ३५.
पसरणें–क्रि. अ. स फैलना. फैलाना सचरना बाना (मुँह). लम्बी तानना. बिछाना.
पसरट–वि. पसारना. चौडे मुँहवाला (बरतन). अुथला.

पसरविणे–क्रि. स. फैलाना. अुडाना (गप).बिखराना.
पसा–पु आधी अजली२. मुठ्ठा.
पसार–पु. चहलकदमी२. दुकान२.
–वि. सम्मत (प्रस्ताव). अुत्तीर्ण चंपत. गायब.
–होणें–चंपत होना. हिरन हो जाना. खिडकना. खिसक जाना.
पसारा–पु. फैलाव. प्रपंच. पसारा. टाट का बोरा. रातमें गोरूकी चराअी२.
पसारी–पु. पसारी. अत्तार. औषधी-विक्रेता.
पस्तावणें–क्रि. अ. पछताना. खेद होना.
पस्तावा–पु. पछतावा.
पस्तीस–वि. पैंतीस. ३५.
पहाट } स्त्री. पौ. तडका१. भोर१
पहाट } अुषाकाल१. सबेरा१.
–फुटणे–पौ फटना.
पहाड–स्त्री. पाट. पाढ (वनस्पति).
–पु. मचान.
पहाडी–पु. डोली, पालकी अुठाने वाले कहार.
पहार–स्त्री. रंभा१. सब्बर. सबरी.
–कुटुंबी–स्त्री. अंधाहुशी. अर्कहुलि. दधियार.
पहारा–पु पहरा. रखवाली२. गारद२. चौकी२. निगरानी२.
पहारेकरी–पु प्रहरी. अगोरदार संत्री. संतरी. द्वारपाल. अगोरिया.
पहाऱ्यात ठेवणे–हवालत में रखना
पहिलटकरीण–वि. पहलौठी.
पहिलवान–पु. मल्ल. पहलवान. अखडैत.
पहिला–पु. घोडे की पिंडली.
–वि. पहला. प्रथम. आदि.
पहिल्या घरचा–साँघर. स्त्रीके प्रथम पति की संतान.
पहिल्यांदा–क्रि. वि. पहले.
पहिल्याप्रमाणें } पूर्व परंपरा के
–सारखें } अनुसार. पहले के समान.
पहीपाहुणा–पु. हर अेक पाहुना. सब आगंतुक.
–सुद्धां आमंत्रण–न. चूल्हान्यौता१.
पहुडणें–क्रि. अ. लेटना. सोना.
पळ–न. पल१. अेक घंटेका १५० वाँ भाग. निकास
–स्त्री. दौडधूप. खेत के पानी का
–काढणें–भाग जाना. जान बचाना
पळणे–क्रि अ दौडना. भागना. खेदना.
पळपुटा } वि भगोडा. भगोहाँ
पळपुट्या }
पळवा–पु, सुखाअी साग. सूखी पत्ती.
–मिरची–हरी सुखाअी मिर्च (लाल)
पळवाट–स्त्री. लागा–लेवट. बहाना१.
पळविणे–क्रि. स दौडाना. भगाना. अुठा भागना. खदेडना. अंटी करना (वस्तु). चपेटना. दूर करना.

पळस–पु. ढाक. पलास.

पळसाला पाने तीनच–ढाक के तीन पत्ते. मानव के भाव प्रायः अेक से होते हैं।

पळा–पु. कडछा

पळापळ } स्त्री. भगदड. दौडने का
पळापळी } अेक खेल.

पळी–स्त्री. कडछी. करछुली डोअी. अचौना १ (आचमन का). पली.

पक्ष–पु. पर (पंछिओ के). पखवारा. महालयश्राद्ध. अग. पहलू. दल. गुट. अेक बाजू २. सप्रदाय. मूल सिद्धात. मत. अर्जी २.

–कार–पु. अग्रवादी या प्रतिवादी. मुवक्किल.

–घात–पु. लकवा. पक्षाघात.

–पात–पु. तरफदारी २. पक्षपात.

–पाती–वि. पक्षपाती. तरफदार हिमायती.

पक्षाघात–पु. पक्षाघात. लकवा.

पक्षी–क्रि. वि. अेक तरह से. तो.

पक्षी–पु. पछी चिडिया २.

पक्ष्याची राग–स्त्री. पाँती. चटकाली.

पाअिक } पु. सेवक. चाकर. दूत.
पाअीक } टहलुआ पायक (सैनिक).

पाँअिट–पु. $\frac{1}{2}$ अिंच का परिमाण (छापाखाने के मुद्र का). बिदु. नोक २. हेतु. प्रश्न. मुख्य बात २.

–ऑफ आर्डर–पु. औचित्य प्रश्न.

पाअीट–स्त्री. डेढ पाव की बोतल (विशेषतया मद्य की)

पाअुण–वि. पौन.

–का–स्त्री. पौना २. (पौन का पहाडा).

पाअू–स्त्री. फल के अदर होनेवाला. डण्ठल का छोर १. चक्का का अूपरला पाटा १.

पाअूण–वि. पौन. तीन बटे चार.

पाअूल–न. डग १. पग १. चरण १. चलते हुअे दो पैरो मे पडनेवाला अतर १. पदचिन्ह १. चलने की रफ्तार २. पाँव १. कदम १.

–अुचलणे–पाँव अुठाना.

–ओळखणे–रुख जानना.

–टाकणे–पाँव रखना. किसी काम में हाथ लगाना

–पुढे पडणें–भाग्य चमकना. अुन्नति होना.

–बाहेर टाकणें–मनमौजी बनना, अनीतिसे चलना.

–वाकडे पडणे–फिसलना. बुरी नीयत होना.

पाअुलावर पाअूल टाकणें–अनुकरण करना.

पाअूस–पु. पावस. वर्षा २. बारिश २. बौछार २.

–अुघडणें–बारिश थमना.

–डोअीवर येणे–घटा छा जाना. वर्षारितुके लच्छन दिखायी देना.

–पाणी–न. बरसात तथा फसल का वृत्तान्त १.

–म्हणतो मी–लगातार मूसलाधार वर्षा.

पावसाचे पोट फुटणे–मूसलधार वर्षा होना.

पावसाने डोळे अुघडणे–बारिश थमना आकाश स्वच्छ होना.

– –वटारणे–वर्षा न होने से अकाल के लच्छन दिखायी देना

–तोड बाहेर काढू न देणे–लगातार तथा जोरदार वर्षा होना.

पाक–पु रसोअी२. फसल२. सीरा. चासनी२ खडवानी२(खाँड का सीरा) कअी औषधियो का क्वाथ.

–वि स्वच्छ. पवित्र.

–निष्पत्ति–स्त्री रसोअी बनाना. रसोअी बनाने का कैडा.

पाकड–पु. धान के खेत का अेक तृणधान्य. अुसका बीज.

पाकळी–स्त्री पाँवडी पाँखुडी. फाँक

पाकार–पु. जहाज के पाल का प्रत्येक टुकडा.

पाकोट–न. आवरण१. लिफाफा१. जेब१. बटुआ१. थैली२ (चमडे की)

पाकोडी–स्त्री पकोडी(चने का आटा दही से सजाकर)

पाकोळी–स्त्री तितली. अेक चिडिया. छोटा चमगादड१. अेक पतिंगा१

पाख पु } पक्ष. ओर२.
पाख–न } पलिया१. पाख१ (छप्पर का).पाखा१. अुरोभाग. को ढकनेवाला चोली का भाग. पखवारा१. पाँख२. पर१.

पाखंड–न ढोग१ पाखण्ड१. अडाडा१ आडबर१.

पाखडी–वि नास्तिक. ढोगी. क्रूर. वेदो को न माननेवाला.

पाखडणे–क्रि स. करना. पछोरना. फटकना. हीडना. हलारना.

पाखर–स्त्री. पाँखो का आच्छादन१ (पछी का बच्चेपर).आसरा१ पूरी कृपा. सरक्षण१. मशक की अेक ओर ढलुवाँ छप्पर. पाखर२ (घोडे, हाथी को युद्ध मे).

पाखर पारधी–पु पछी पकडने वाला शिकारा.

पाखरिया–पु अेक आम(जिसका वजन लगभग पासेर होता है)

पाखरु }–न पछी१. चिडिया२.
पाखरू }छबेली२.

पाखाडी–स्त्री. खपरैल के छप्पर मे बरेडी के पास की बल्ली.

पाखे–न पाख१. पाखा१

पाग–पु जहाज के पीछे बधा रस्सा. सागरमे मछलियाँ पकडने का बडा जाल बेतन. अेक किश्ती२. नकेल से बधी रस्सी२. भाटक (जहाज के चलने का कर) साफा.

पाग–पु. आकाक्षा२. आसक्ति२. अुमग२. अपेक्षा२. कमी२. मनोरथ.

–फिटणे–कलेजा ठढा होना.

–फेडणे–मनोरथ पूरे करना. अुमग सफल करना.

पागणे–क्रि अ फैल जाना. पतली होना (भीड). तितरबितर होना. बिखर जाना

पागापाग–स्त्री. तितर–बितर. दूर दूर फैलाव.

पागविणे–क्रि अ बिखराना. 'विकोर' करना. छितराना.

पागळा–पु तडके भाख मागनेवाली जाति का व्यक्ति

–वि अपाहिज पगू. खजन. लुजपुज लूला

पागा–स्त्री घुडसाल. अस्तबल.

पागारा–पु फारहद जलालीम (जिसको लकडी तरवार के मियान मे अुपयुक्त है)

पागुळ–वि. पगू लूला.

–गाडा–पु. गाडूला.

पागोटे–न. अेक हाथ चौडा और पचास से सवा सौ हाथ लम्बा सिरपर लगाने का साफा१. विशेष रीतिसे बनायी पगडी.

–बाधणे–सम्मानार्थ पगडी देना. दहेज मे पगडा देना.

पागोरा }–पु गाडे हुअे खम्भे का
पागोरा }तनाव मछली पकडने के जाल की रस्सी२. थैली की तनी२. बेल के तन्तु.

पागोळी–स्त्री ओलनी. ओलती. ओरोनी. ओरी.

पावरणे–क्रि. अ. स. ओढना. पहनना.

पाघरूण–न. ओढना१. वस्त्र१. आच्छादन१.

–घालणे–दोष, अपराध आदि ढँकना. ओट लेना.

पाघळणे–क्रि अ. चना. टपकना गलना. गीला होना. भोलेपन मे बक जाना

पाच–स्त्री पाच (पोधा) पन्ना

पाच–वि पाँच.

–पु पच.

–पावली–स्त्री अेक छोटा साँप

पाचक–वि पाचक पाक. पचाने वाली (औषधि).

–पु. रसोअिया.

पाचकळ–वि वाहियात. नीरस

पाचकळशी–पु कायस्थो की अेक अुपजाति

पाचजन्य–पु. श्रीकृष्ण का शख

–करणे–पानी पीकर कोसना चिल्लपो मचाना

पाचट–वि स्वादहीन. वाहियात.

पाचपेच }पु. दाँवपेच. छक्का पजा.
पाचपेच }छदवद.

पाचर–स्त्री पच्चर१. काठका पेबद

–मारणे–अडगा लगाना.

पाचवा–वि. पाँचवाँ.

पाचवी–स्त्री. प्रसूती के पाँचवें दिन की पूजा

पाचवीला पुजलेले असणें–(की) घुट्टीमे पडना.

पाचळा–पु लकडी काटने का अेक औजार.

पांचामुखी परमेश्वर–पच परमेश्वर

पाचा चे पांच प्रकार–जितने मुँह अुतनी बाते.

–वर धारण बसणे–काटो तो खून नही. होश अुड जाना.

पाची बोटे सारखी नसतात–पाँचों अुगलियाँ बराबर नही होती. सब का स्वभाव अेक सा नही होता. सालिग्राम की बटिया, जैसी छोटी वैसी बडी.

पाचोत्रा–पु. पाँच का समूह,

पाचारण–न. निमत्रण १. न्योता १.

पांचाल } पु. सुतार, जुलाहा, नाअी,
पाचाळ } धोबी और चमार अिन पाँच कारीगर जातियो का गुट. अुस गुट का व्यक्ति. पंजाब.

पाची–स्त्री. पन्ना (रत्न).
–वि. पाँचों.

पाचुंदा–पु. पाँच पूलो का समूह. पखौडा (पेड).

पाचू–स्त्री. पन्ना.

–चा ठसा–अेक ओर देवप्रतिमा और दूसरी ओर बेलबूटे बनाने का सुनार का ठप्पा.

पाचोदा–पु. पखौडा (पेड)

पाचोळा–पु. सूखी पत्तियाँ २. बकला (प्याज आदि का). भूसी २.

पाज–स्त्री मुरगियो को ढकने का झाबा १.

पाजणी } स्त्री. सरेस लगाने की क्रिया.
पाजणी } माँड लगाने की क्रिया. सान पर चढाने का काम.

पाजणें–क्रि. स. पिलाना. आंचल देना. धार रखना

पाजणे–क्रि स. घिस कर चोखा करना. माँडना.

पांजरपोळ–पु. अडाड (बूढे, अपाहिज जानवरो का).

पाजळणे–क्रि. स.चेताना. प्रजारना. जलाना.

पाजी–वि. पाजी. कमीना. निर्लज्ज. गडुाम. खचरा. हरामी. दुष्ट. बदमाश.

पाझर–पु. झरना. स्राव. पिघाल गलाव. रस.

–फुटणे–पसीजना (कठोर हृदय का).

पाझरणे–क्रि. अ. झरना. रसना. चिघलना. चूना टपकना

पाट–पु. पीढा. पाटा. अुत्तू करने का तख्ता (खम्भे के सिरपर तथा बल्ले के नीचे). चौकी २. छोटी नहर. विधवा-विवाह. रेशम.

–पाणी–न भोजन के लिअे सिद्धता. (पीढा, थाली, लोटा, आदि)

–पासोडा–पु. शादी ब्याह मे तीन पीढे सटकर रख, अूपरसे बिछाया अूनी वस्त्र.

–वडी–स्त्री. बेसनकी मसालेदार टिकिया.

–सेवअी–स्त्री. पीढेपर मलकर बनाअी फेनी.

–स्थळ–न. नहर से सिचाअी होने-वाली भूमि २.

पाटणी–स्त्री. छाजन १. तख्तपोशी.

पाटला–पु. चमकाने का यंत्र. चर्खी भरने का यंत्र. पाटला (सोना).

पाटली–स्त्री. चपटी सोनेकी चूडी. बैलगाडी के पहिये के तूबे पर लोहे का कडा. पाटली (पौधा.).
पाटव–न. कौशल्य १. पटुता १. पाटव १.
पाटा–पु सिल. सिला. होरसा. किश्ती का पथरिया लगर. शिला २. प्रसूति के पाँचवें दिन सिल–पूजा
–वरवटा–पु सिल बट्टा.
पाटिलकी–स्त्री. चौधरीपन १.
पाटी–स्त्री. तख्ती (लिखने की). 'आटयापाट्या' के खेलमे, १३ अंच चौडी पाली. मोटी पटिया. भूमिका तग पट्टा १. अगरबत्ती बनाने का पाटा १ टोकरी. झाबा १.
–वर बसविणें–बालक को पहले पहल अक्षर सिखाना.
पाटील–पु. पटेल. चौधरी
–कुळकर्णी–पु. पटेल. पटवारी.
–बावा } पु. महादजी शिंदे
–बोवा } चौधरीजी.
पाठ–पु. अध्ययन. पठन. पाठ. ग्रंथ के वाक्य या शब्दमें भेद. परिपाटी २.
–वि. कंठस्थ.
–करणें–घोखना. रटना. कंठस्थ करना.
–कुळीस घेणें–पीठपर अुठाना.
–कोरा–वि. अेक ओर से लिखा हुआ (कागज)
–दाखविणें–अंगदान (युद्ध में भागना). मुडना.

–शक्ति–स्त्री. स्मरण शक्ति.
–शाळा–स्त्री. संस्कृत की पढाअी की पाठशाला. शिक्षा-स्थान १ पाठशाला.
पाठांतर–न. कअी ग्रंथों के वाक्य तथा कविताअे कंठस्थ करना.
पाठ–स्त्री पीठ. कमर का १ (कछुअेकी पीठ). पिछला हिस्सा १
–अुघडी पडणें–पीठ पर के सहोदर की मृत्यु होना.
–टाकणें–लेट जाना. सुस्ताना
–थापटणे } पीठ ठोकना. [illegible]
–थोपटणे } फेरना. पीठथपथपाना.
–देणें–सकटों को सहना. साथ न देना.
–पुरविणें–पीछे पडना [illegible] देना.
–पुरावा–पु. सहाय. अुकसावा बढावा.
–पोट–वि दोनों ओर लिखा.
–मअू करणें–पीठ फोड डालना.
–बळ–न सहाय १. अुकसावा १. सहारा १.
–मोरा–वि मुँह मोड कर खडा. विरुद्ध.
–राखणें–सहाय करना बढावा देना.
–राखणी–स्त्री. गौनहार.
–लाग–पु. पीछा
– –करणें–सरसेटना पीछा करना. खदेडना,
–वळणें–मुँह मुडना.
पाठीचें धिरडें करणें–मार मार कर कचूमर निकालना.
–मागें ठेवणें–बचाना (धन).
–मागून–क्रि. वि. पीछेसे. बाद में.

–पागे पडणें–भुला जाना. पीछे रह जाना. पुराना हो जाना. पिछडना.
–भुगा लावणें–हाथ धोकर पीछे पडना.
–लागणे–पिछलगा बनना. पीछा करना.
–वर असणे–सिरपर होना. रक्षक होना. पीछा करना. पीठ पर होना (भाओ, बहन).
–मारावें, पोटावर मारूं नये–देह दण्ड भले दे, किन्तु किसी की आजीविका न छीने.
पाठीला तेल लावून ठेवणें–शामद आ बनना.
पाठीशी–क्रि. वि. सिरपर (कओ बातो का दायित्व)
पाठीस लागणे–पीछे पडना. हडकाना.
–घालणें–शरण मे लेना. रक्षण करना.
पाठुगळी–क्रि. वि. पीठपर अठाकर.
पाठोपाठ–क्रि. वि. ठीक पीछेसे. ताबडतोड.
पाठवणी–स्त्री. बिदाओ.
पाठविणे–क्रि. स. भेजना. रवाना करना
पाठिबा–पु. सहाय सहारा. बढावा. अुकसावा.
पाठीराखा–पु. रक्षक. तारनहार.
पाड–पु महत्त्व. परिणाम. पकने की क्रिया (आम). परवाह २.
पाडास येणें } गदराना.
–लागणे }

पांड–पु. भूमि मापने का परिमाण ($\frac{१}{२०}$ बीघा). पग. चाल (जानवरों की, जो ताल से हो)
पाडणे–क्रि. स. गिराना. काटकर गिराना. पटकना. (कुश्ती में) ढहाना. दो भागो में बाँटना. डालना (आदत). बनाना. पारना (पाली, कौडी). ढालना (चलार्थ = रुपया, पैसा–टंक साल में).
पाडवा–पु. पडिवा. परिवा.
पाडस–न. छौना १. शावक १. नन्हा बच्चा १.
पाडळ } स्त्री. अेक पेड (तुरही जैसे
पाडळी } सुगंधी फूल, फलियाँ चौकोर अेक हाथ लम्बी)
पाडा–पु. बछडा. साँढ. पाडा. बहुत छोटी बस्ती २ कुटी २. पौधा.
पाडा–पु. बाघ का बच्चा.
पाडापाड–स्त्री. गिराव-ढहाव १.
पाडाव–पु. पराजय २. बदी.
पांढर पेशा–पु सफेदपोश. भद्रपुरुष.
–फळी–स्त्री. पाटली (फली).
–वट–वि. कुछ सफेद.
–वणी–स्त्री. सफेद–प्रदर १.
पाडुरोग–पु. पीलिया. हलदिया.
पांढरा–वि. सफेद. स्वच्छ धवल. अुजला. गोर श्वेत. धिनौना.
–पु. सोंप.
–अजवला–पु. सफेद अजवला (तुलसी)
–कांदा–पु. प्याज. अण्डा.
–खुळखुळा–पु. सफेद शखपुष्पी २.

–टाकणखार–पु. सफेद सोहागा.
–परीस–पु. सफेद पारसमणि. अभागा. बदमाश.
–फटफटीत }–वि. सफेदचिट्टा.
–सफेत }निस्तेज.
–भोपळा–पु. लौकी
–हत्ती–पु. बहुत व्यय करानेवाला आश्रित.
पाढरी अुन्हाळी–स्त्री. सफेद सरफोका १.
–किणही–स्त्री. सफेद कटभी. करही.
–घेटुळी–स्त्री. विष–खपरी
–डोरली–स्त्री. बडी कटाअी.
–तुलसी–स्त्री. सफेद तुलसी. राम तुलसी.
–पाडळ–स्त्री. सफेद पाडरी.
–पोळी–स्त्री. गेहूँ की सादी रोटी.
–मिरे–न. सफेद मिर्च २.
–रिगणी–स्त्री. सफेद कटेरी. श्वेत भटकटैया.
–सुपली–स्त्री. सफेद गोकर्णी. सफेद कोयल.
–हरळी–स्त्री सफेद दूब
पाढरे निशाण–न. मुस्लिमो का अण्डा १ शरण मांगने का चिन्ह १.
–पाणी–न. पानी से बहुत पतली छाछ २.
–फेक वि. सफेद चिट्टा.
–बुबुळ–न. आँख की पुतली. कोआ (आँख का)
–मीठ–न. नोन. नमक (सागर के पानी से बना).
–रताळें–न. पिंडालू १. शकरकंद १
–वांगे–न. अण्डा (मुरगी का).
–वेखंड–न. सफेद वच १. खुरासानी बच्च.
–शिरस–न. सफेद सरसों २.
पाढऱ्या कपाळाची–स्त्री. विधवा.
–पायाचा–पु }असगुनी अभागा
–पायाची–स्त्री }अभागिन.
–वर काळें करणे–लिपिबद्ध करना लिखना लिख मारना.
पाढा–पु. पाठ. पहाडा. ब्योरेवार कथन.
–वाचणे–रामकहानी कहना
पाढुरका–वि सफेद–सा
पाणअुतार–पु नदीमें कम पानी होने से चलनेका मार्ग. अुतार
पाण अुतारा–पु मानहानि २. निरादर. हेठी २. अपमान
–कणीस–न. गोंदपटेर १.
–कसर–स्त्री सिचाअीका कर
–कादा–पु. कोलि कादा जगली प्याज.
–कोंबडें–न. मुर्गाबी १
पाणक्या–पु. पानीपाडे. पानी भरनेवाला कहार.
पाणपोअी–स्त्री. प्याअू १. पौसला १.
–वठा–पु पौसरा १. चरअी २ (जानवरों के लिअे हौज़). पनघट १.
पाणघोडा–पु. करियाद. दरियायी घोडा.

–चक्की–स्त्री. पवनसे चलनेवाली चक्की.
–चट–वि वाहियात. नीरस. फीका. अर्थशून्य.
–जावअी–पु दामाद का भाअी.
–टिटवी–स्त्री. लाल टिटहरी.
–तीर–पु जगी जहाजोपर आक्रमण करनेवाला किश्तीनुमा अस्त्र.
–थरी–स्त्री. प्लीहा१. तिल्ली रोग. बरबट
–थळ–स्त्री. दलदल. सिंचाअी से फलनेवाली भूमि.
–बुडी–स्त्री. पनडुब्बी.
–बुड्या–पु. गोताखोर. अेक पंछी.
–मोट–स्त्री. प्रसूती के समय गर्भाशयसे बाहर निकलनेवाली गर्भोदक से भरी चमडेकी थैली.
–लोट–पु ओना निकास. पहाड की ढलान, जिस से होकर पानी का बहाव चला जाता है।
–सळ } स्त्री. समतल जाँचनेका यंत्र.
–साळ }
–सुरुग–पु. जल-सुरंग
पाणिग्रहण–न. विवाह. गठबंधन१ पाणिग्रहण१.
पाणी–न. पानी१ जल१. चमक२. आभा२ कान्ति२. वर्षा२. तेज१. शक्ति२. मुलम्मा१. कलअी२. प्रतिष्ठा२. आंसू१.
–अुतरणे–पानी अुतरना. अपमान होना. हार होना. चेहरे का रंग अुडना.
–ओळखणें } योग्यता की थाह जानना.
–जोखणें }
–काढून टाकणें–पानी निचोडना जल निकाल देना.
–घालणे–पानी देना. दूर से नहलाना (रजस्वला को या सूतक मे शुद्ध करने के लिअे).
–कापणे } पानी तोडना (तैराक का)
–तोडणे } पानी काटना (नौका का)
–दाखविणें–पानी दिखाना (गोरू को)
–दार–वि तेजस्वी, सजीला. चमकीला. कांतिमान. कानगर.
–देणे–पानी बुझाना. सान देना. तिलाजली देना. पानी पिलाना (पितरों को).
–पट्टी–स्त्री. शहर मे पानी का कर.
–पडणे–पानी फिर जाना बरबाद होना वर्षा होना
–पाजणें–पानी पिलाना. मजा चखाना. पूरी हार खिलाना.
–पाणी करणें–पानी की धोकनी लगना.
–फिरणे–पानी फिरना. पानी फिर जाना.
–भरणे–पानी भरना (के सामने)
–मागू न देणें–पानी न मँगने देना.
–मुरणें–पानी मरना (के सिरपर). पानी चुराना (नींव में). दाल में काला होना. सलसलाना.
–लागणें–पानी लगना (स्वास्थ्य बिगडना). शरारत सूझना (जगह के गुण से).

–सोडणे–तिलाजलि देना. बिलकुल त्याग देना. आशा नष्ट होना.

पाणोठा–पु. पनघट.

पाण्याचा काटा मोडणें–पानी कुनकुना करना.

पाण्यांत जाणें–व्यर्थ होना.

–पडल्या सारखें होणें–लज्जित होना.

–पाहणें–फूटी आँखों न देख सकना. (से) बहुत जलना.

–राहून माशाशी वैर करूं नये–दरिया में रहना और मगरसे वैर?

–म्हैस वाहेर मोल–पानी में मछली नौ नौ टुकडा.

पाण्या पेक्षा पातळ करणें – हून – – करना. धज्जियाँ उडाना. } बहुत लज्जित

–वर नेणें–पानी दिखाना.

– –चा बुडबुडा–पु – – ची रेघ–स्त्री. } पानी का बतासा. पानी का बुलबुला.

पाण्याला आधार–पीने के पहले कुछ खाना.

पातक–न. पाप१. दोष१. अपराध१.

पातणें–क्रि. अ. पहुँचना. आ पहुँचना.

पातन–न. अर्क खीचने का कार्य१.

पातवडी–स्त्री. बेसन की मसालेदार टिकिया.

पातळ–न. सादी साडी२.

–वि. पतला. द्रवरूप. अिकहरे वदन का. तरल.

पातळी–स्त्री. धातु की सलियों को काटने की छेनी. सतह. समता तुल्यता.

पाताळ–न. पाताल१. बहुत गहराअी१

–पाणी–न. कुअे में छुपे झरने से आनेवाला पानी.

–यंत्री–वि बडा चालबाज. महान् षडयंत्रकारी. जिस के धूर्त कामो का किसी को पत्ता न लगे.

पातिव्रत्य–न. पतिव्रताधर्म१. सतीत्व१.

पाती–स्त्री. धातु की पतली पट्टी तिलडा सूत लपेटने की बाँस की कपची (जनोअी बनाने मे) बैलों की पाँती (दौरी मे) कुल की शाखा. साझा१

–चा चहा–पु. तृणपत्री की चाय२

–दार–वि. भागी. साझेदार.

पातें–न. पलक२. गाँस२. लंबी पत्ती२.

पातेली–स्त्री. छोटा पतीला१

पातेलें–न. पतीला१.

पात्र–न. बरतन१. पात्र१. तल१ (नदी का). योग्य व्यक्ति१. अभिनेता१. पत्तल१. प्रेमिका

–वि. योग्य.

पाथ–स्त्री. पाँती, कतार, समूह१. फसल की दो पाँतियों मे खुली जगह. पानी१.

पाथर फोड–पु. पाखानभेद (वनस्पति)

–फोडया–पु. अेक पंछी, जो चोंच से पत्थर फोडता है।
–वट–पु. सिलावट. संगतराश. पत्थरकट.
पाथरणें–क्रि. स. बिछाना. फैलाना.
पाथरा–पु. गोलोमी२.
पाथरी–स्त्री. तापतिल्ली. बरबट. प्लीहा.
पाथरी–स्त्री. गोजिया. गोभी.
पाथस्थ–पु. बटोही. यात्री. आगंतुक.
पाथेय–न मार्ग में अुपयुक्त कलेवा१. पाथेय१.
पाद–पु. अधोवायु. चौथा हिस्सा वृत्त का चौथा भाग. पद्य का अेक चरण. पाँव.
–ग्रहण–न. पाय लागन१.
–चारी–वि. पैदल. प्यादा. पैदल चलनेवाला.
–त्राण–न. –रक्षा–स्त्री. } जूता१. पादत्राण१. अुपानह१. पनही१. जोडा१.
–संवाहन–न. पैर दबाना. पगचम्पी करना.
पादणें–क्रि. अ. अधोवायु छोडना. पादना.
पादर फुसका–वि. तुच्छ. क्षुद्र. छिछोरा. घिनौना.
पादरा–पु. झीगुर.
–वि. बार बार पाद मारनेवाला. दुबला. कायर.
पादऱ्याला पावटऱ्याचें निमित्त–मदा की पदनी अुरदों दोष.
पादाक्रांत–वि. जीता हुआ. पराक्रम से वश में किया हुआ. पादाक्रान्त
पांदी } स्त्री, तंग मार्ग (खेत या गाँव
पाधी } से हो कर जानेवाला).
पादुका–स्त्री. खडाअूँ. पादुका. जूता१.
पादे लोण–न. कालानोन१. सोंचर नोन१.
पाद्री–पु. अीसाअी पाधा. पादरी.
पान–न. पत्ता१. पत्र१. दल१. पर्ण१. पान१ (खाने का). पन्ना१. पृष्ठ१. पतला पत्तर१. अेक घोती२. ताशका अेक पत्ता१. पीना
–न हलणें–(किसी के बिना) कुछ भी न होना. पत्ता न हिलना.
–लागणें–साँप छूना
–पट्टी–स्त्री. पान (तांबूल). गिलौरी. पूनौटी
–पुडा–पानदान गिलौरीदान
–बाळी–स्त्री. अेक झूमक.
–मळा–पु. नागबेल की बाग.
–वेल–स्त्री. नागबेल.
–साबर–स्त्री. थूहड१. सेहुँड१.
–सुपारी–स्त्री अित्रपान१ (सत्कार के लिअे). रिश्वत.
पानावर पान टाकणें (ठेवणें)–छिपाना. पता न लगने देना.
पानगा–पु पत्तेपर बनी अगाकडी
पानडी–स्त्री. दंदानेदार पदक (स्त्रियो के गलेका गहना)
पानडया } वि. जलशोधक
पानाडया }

पानसळ–स्त्री. समतल नापने का यंत्र (थवओ का).
पाना–पु. हथकल (ढिबरी कसने का औजार).
पान्हवणें–क्रि स. ओहेसे दूध छोडना. दूध भर आना.
पान्हा–पु प्रेमसे दूध भर आना. प्रेमार्द्रता२.
–फुटणें–दूध भर आना. जी पानी होना. जी भर आना.
पाप–न. पाप१ पातक१. बुरी वासना२. बला२ दोष१.
–अुभें राहणें–पाप गले पडना. पाप पीछे लगना.
–बोंब मारून अुठणें–पाप अुमडे पर अुमडे । पाप पहाड पार चढके पुकारे.
पापाने पाय धुणें–सदा अनीतिसे चलना.
पापाला वाचा फुटणें–पापका सिरपर चढकर बोलना.
पाप ग्रह–पु. अशुभ ग्रह. पापी व्यक्ति.
–भीरु–वि पापसे डरनेवाला. सदाचारी
पापाचे पर्वत–पापके पहाड.
पापात्मा–पु महा दुष्ट
पाप्याचें पितर–न. सिकिया पहलवान१. बहुत दुर्बल व्यक्ति१.
पापड–पु. पापड.
–खार–पु. सज्जी२
पापडी–स्त्री. चावल के आटे की मसालेदार महीन चपाती. पपडी.
पापणी–स्त्री. पलक. चवचोल१. बरौनी. पक्ष्म१.
पापा–पु. चुम्मी२(बालक की). बब्बो२. रोटी (बाल भाषा).
पाबरी, पामरी–स्त्री. ओढनेका रेशमका वस्त्र (बच्चो के लिये).
पाबळ–पु. झरना. सोता
पाभर, पाभरी–स्त्री. बीज बोने का औजार१.
पामर–वि तुच्छ. नीच दीन पाँव तलेकी चोटी.
पामा–स्त्री. खुजली
–पु. भूसी२.
पाय–पु. पाँव. पग. डग पैर कदम. चरण टाक२. पाय. पाया. पाओ२ (अक्षर की). चौथा हिस्सा. लच्छन
–अुचलणे–पाँव अुठाकर चलना.
–अुतारा–पु. अुतार (पानी चलकर पार करनेका स्थान). पैदल. प्यादा.
–कडी–स्त्री. पाँवकी बेडी.
–काढणे– खिसक जाना. खिडकना.
–खाना–पु. संडास. पैखाना.
–गत–स्त्री. पैताना१.
–गुण–पु पाँव भारी (होना).
–घडया–स्त्री वर की माता तथा अन्य बाराती स्त्रियों को जनवासे से ब्याह के स्थानतक सम्मान के साथ लिवा लाते समय मार्ग में बिछायी चादरे
–घेणे–हिम्मत पडना. पाँवसे शरीर दबवाना.

–घोळ–वि. पाँव ढँक जायँ, अिस तरह पहना (वस्त्र).
– –संत–पु बगुला भगत.
–चाटणे–पैर चूमना.
–जमा–पु. पाजामा. सलवार२. पायजामा
–टा–पु सीढी२. पावदान. पगडण्डी२. प्रथा२. पहिये के घेरे का प्रत्येक पुर्जा.
–ठण –न } पावदान. पाँवरी२.
–ठणी –स्त्री }
–तण–न. पनही२. जूता१. चप्पल२. पदत्राण१
–तांदूळ–पु. चावलो की वह राशि, जिसपर वर कन्या को ब्याह के समय खडा किया जाता है ।
–तोडणे–रोड अटकाना (के मार्ग में).
–दळ–न पैदल सेना२.
–दळी–स्त्रि वि. पैर तले (कुचलना).
–दाखवणें–दर्शन देना.
–धरणी–स्त्री. मिन्नत गिडगिडाहट.
–धरणें–पाँव पकडना. विनंति करना. पाँवसे जाना
–धुणें–हाथ मुँह धोना. पाँव पूजना. पेशाब करना (स्त्रियों का).
–धू म्हणे तोडे केव्हड्याचे–आम खाना है या पेड गिनना है.
–धूळ–स्त्री. तलवे की धूल. पाँवतले की चीटी (नम्रता से तुलनामें).
–झाडणे–किसी के घर जाने की कृपा करना.
–न ठरणे–पाँव न टिकना.
–निघणे–छुटकारा पाना.
–पटकणे–हुमकना
–पसरणे–पाँव फैलाना. पैर पसारना. मरना.
–पसरून निजणें–बेखबर सो जाना. पाँव फैलाकर सो जाना.
–पीट }स्त्री. मारा मारा फिरना.
–पिटी }पाँव पिटाअी.
–पुसणे–न. पायंदाज.
–पेटी–स्त्री. पाँवसे धौंकनी चलाकर बजाने का बाजा.
–पोस–पु. पापोश. जूता.
– –(कोणाचा) कोणाच्या पायांत नसणे–अपनी अपनी डफली अपना अपना राग.
–फुंकून टाकणे–पाँव फूंक फूंक कर चलना.
–बंद–पु. घोडे के पिछले पैर में बंधी रस्सी२. रुकावट२. पाबंदी२.
– –घालणें–रोकना. पाबदी लगाना.
–मर्दी–स्त्री. पाँवपिटाअी.
–मल्ली–स्त्री. पायमाली. बरबादी. दुर्दुशा. हेठी.
–मोकळा करणें–झझट से छुटकारा पाना. टहल आना.
–मोजा–पु. पायताबा. मोजा. जुर्राब.
–मोडणें–पाँव भर जाना. निराश होना. पाँव तोडना. पाँव अुतरना.
–रोवणे–पाँव जमना.
–लाग–पु. जानवरो का अेक रोग. स्त्रियों की पिशाचबाधा२.

–वळणें–पाँव मुडना. पाँव अैठने लगना.
–वाट–स्त्री. पगडण्डी.
–शिवणे–पाँव छूना. शपथ करना.
पाया खालची वाट–परिचित मार्ग.
पाया खाली तुडविणें–पाँव तले रौदना. अपमान करना.
पायाखाली मुगी मरणार नाही–पाँव तले चीटी भी न मरेगी (किसी का कुछ भी बिगाड न सकनेवाला व्यक्ति)
पायाचा नरम–न नपुसक १.
पायाजवळ येणें–दर्शन के लिअे जाना. मिलना (आदर से)
पायाने लोटणें–लतियाना. हेठी करना.
पाया पडणें–पाँव पडना. चरण छूना.
पायावर धोडा पाडून घेणे–अपने पाँवपर कुल्हाडी मारना.
–नक्षत्र पडणे–पाँव में सनीचर
–पाय टाकून निजणें–बेखटके मजे मे सोना.
– –ठेवणे–पाँव पर पाँव रखना.
– भोंवरा असणें–पाँव में सनीचर होना.
–हात मारणें–चरण छू कर शपथ करना.
पायाशी पाय बाधून बसणें–बहुत पीछे पडना (माँगने के लिअे).
पायास भिंगरी असणें–घुमक्कड होना.
पायाळू–वि. पाँव की ओर से पैदा हुआ. (अैसे व्यक्ति में कुछ विशेष शक्ति का अनुभव होता है)
पायरी–स्त्री. अेक आम विशेष. सीढी. पायदान १. पद १. योग्यता. डग १.
–पायरीनें–क्रम से. धीरे धीरे
–स पाय लावणें–अनधिकार चेष्टा करना.
–सोडणें–मर्यादा लाँघ कर चलना.
पायली–स्त्री. आढक १ (माप से). चक्की के अूपर के पाटे का छेद १.
–चा पसा करणें–कम बताना. गुप्त रूप स हक मारना.
–चे पंधरा } चाहे जितना. तुच्छ
–पन्नास }
पाया–पु. पाया. नीव २. तल. पेंदी २. आधार. त्रिभुज की अेक भुजा २ तलहटी २. भूमापन का प्रारंभ-स्थान. मूल.
–घालणें–नीव डालना. प्रारंभ करना.
–तळी घालणें–मटियामेट करना.
–भूत–वि. मूल. सारभूत. मौलिक. प्रधान.
–शुद्ध–वि. पक्के पायेपर. व्यवस्थित प्रारंभ.
पायी–क्रि. वि. पैदल. पाँव पाँव. पाँवसे. के लिअे.
पायीची वहाण पायीच बरी–पैर का जूता पैर मे. हरअेक को अुसकी योग्यता के अनुसार स्थान देना चाहिये ।

पार–पु. अन्त. थाह२. सीमा२. परला किनारा. नदी मे कम गहरा स्थान. पानी में ढकी चट्टान. बरगद आदि बडे पेडों को घेर कर बनाया चबूतरा.
–क्रि वि. आरपार. परली तरफ. सब के सब.

–करणें–क्रि स पार अुतारना. समाप्त करना.

–झिज'वणे–पीपल की परिक्रमाअें करना (पुत्र की अिच्छा से)

–पडणे–सपन्न होना. पूरा होना.

–पाडणे–संपन्न करना. निबाहना. संकट से मुक्त करना. पार लगाना.

पारख–स्त्री. परख. जाँच. कसौटी. परीक्षा.
–पु साहुकार.

पारखणें–क्रि. स. परीक्षा करना. परखना. जाँचना. आँकना.

पारखा–वि. पराया. अनजान. और ही. विन्मुख. बिछुडा हुआ.

पारंगत–वि पूर्ण (पण्डित). निष्णात. मँजा हुआ. पूरा जानकार.

पारठी–वि. बकेन, बकेना

पारडी–स्त्री. छोटी भैंस.

पारडू–न. भैंस का बच्चा.

पारडे–न. पल्ला१ (तराजू का). पलडा१. मथानी की रस्सी२.

–फिरणें–पलटा खाना. स्थिति में परिवर्तन होना.

पारणें–न. व्रत की समाप्ति पर भोजन करना.

–फिटणें–जी ठंडा होना. अिच्छा पूरी होना.

पारतंत्र्य–न. पराधीनता२ परतंत्रता२. गुलामी२.

पारदर्शक–वि. किरणभेद्य. विमल. पारदर्शक.

पारध–स्त्री. आखेट१. मृगया. शिकार१.

पारधी–स्त्री. जंगल में शिकार पकडनेवाली अेक जाति. शिकारी१. पारधी१. बहेलिया१.

पारंपरिक–वि. परंपरागत. परिपाटी के अनुसार.

पारंपर्य–न. क्रममाला२. क्रमसे अेक अेक करके आना.

पारंबा–पु. } मीग (आम की गुठली
पारबी–स्त्री. } की). बराह बरोही. बरगद की जटा.

पारवा–पु. जंगली कबूतर१.
–वि. कबूतर जैसा (रंग). नीला-सा.

पारशी–पु. अेक जाति तथा अुस जाति का व्यक्ति.

पारसा पिंपळ–पु. गजदंड. पारस पीपल.

पारा–पु पारा. पारद. सीमाब. हरा कटहल.

पारायण–न निश्चित समय में किसी ग्रंथ का पाठ पूरा करना. बार बार पठन१. पारायण१.

पारावार–पु. अत सीमा२ सागर. वारपार१. आरपार. पारावार.
–क्रि. वि. दोनों ओर. ओर छोर.

पारिजात }पु. हरसिंगार. परजाता.
पारिजातक }लडकियों का अेक खेल.
पारितोषक–न. पारितोषिक१. अिनाम१.
पारिपत्य–न. दण्ड१. हराना१. सज़ा२.
पारिपार्श्वक–पु. सूत्रधार का सहायक.
पारिभाषिक–वि. सांकेतिक. पारिभाषिक.
पारी–स्त्री. केले के फूल की मोटी पंखुडी आवरण१. आम की गुठली घुन१
पारोशी–वि. (स्त्री). न नहायी. बासी.
पारोसा–वि (पु.) }न नहाया हुआ.
पारोसें–वि. (न) }बासी. कल का.
–काम–न. नहाने के पहले का काम.
पार्ट–पु. अभिनय. नाटक में नियोग. (नाटक के पात्र का काम).
पार्टी–पु. अभिनेता.
–स्त्री. दल१. पक्ष१. पाली. प्रीतिभोज१. दस्ता१ (पुलीस का). असामी१.
पार्लमेंट–न. संसद्१. केंद्रीय विधिमण्डल१. प्रतिनिधि महासभा२.
पार्लमेंटरी–वि संसदीय. शिष्ट, सभ्य.
पार्वती–स्त्री. शिवपत्नी. पार्वती. हरहाअी सिवा. शकर–धरनी.
पार्श्व–वि. पास का. बगल का
पार्श्वभूमि–स्त्री. अप्रत्यक्ष आधार१. पीठिका.
–संगीत–न. अप्रत्यक्ष सगीत का मेल या सहाय. रहस्य-संगीत१
पार्सल–न. पोटली२. पोटलिका२.
पाल–स्त्री. छिपकली विसतुअिया अंजना (दो रंगवाली). टिकटिकी. गृहगोधिका.
–न. चँदोवा१. पाल१ (जहाज का). मोटा बिछावन१. छोटा तंबू१. छोटी दूकान (मेले में). मछलीका अेक जाल१.
–कोयती–स्त्री. छोटा हँसिया१ (जहाज के मल्लाह का)
–घालणें–वेश्या का धधा करना
–छत्र–न. मराठो के विवाह मे पगडी का छाता१.
पालक–वि. पालन करनेवाला. रक्षक.
–पु अस्थायी दूकानो का कर सोने चाँदी की परीक्षा में तपाने के पूर्व किया जानेवाला चिन्ह. पालक (साग).
पालखी–स्त्री. पालकी. डोली. सुखपाल१. चंडोल१. खडखडिया पौनस१ सिबिका. अरथी. बच्चों का अेक खेल.
पालट–पु. बदल. पलटा. बारी२. फेर.
पालटणें–क्रि. स. घुमाना (दूसरी ओर). पलटाना. फिरना. बदलना. लौट आना.

पालथा–वि. औंधा. अुलटा.
–घालणे–छान मारना. पटकना (हराना).
–गाब्या–पाँव छूटना (रजस्वला होना).
–येणें–औधे मुंह से पैदा होना.
पालथ्या घडयावर पाणी – घागरीवर पाणी } औंधे घडे का पानी.
पालन–न. पालन१. रक्षण१.
–पोषण–न. भरण-पोषण१.
पालव–पु. अंकुर. कल्ला. कोपल२. टहनी२. पल्ला. अचल. अचल का छोर (दिया बुझाने को). किनारा. सीमा१ कंगूरा. ऋतु (रजस्वला होना). अेक हाथ लंबी मछली२ दया२. करुणा२.
–पद–न. टेक२ (गाने की) धुन२.
पालवी–स्त्री. कोपल. नया बल१ (बीमार के शरीर मे आनेवाला).
पाला–पु पत्ते (पेड के). समूह.
पालाण–न खुर्गीर१. चारजामा१. झूल२.
पॉलिश–न. ओप२. चमक२. रोगन१ जिलह१.
पॉलिसी–स्त्री. नीति. अुपाय१. चतुराअी गोपलेख१ (बीमापत्रक)
पालुपद–न टेक२. धुन२.
पालेभाजी–स्त्री साग१. कोयर१. सागपात१. सब्जी. शाक.
पाल्हाण–न. झूल२.
पाल्हाळ–पु. लम्बी दास्तान२. विस्तार. फैलाव (किसी बात का). बतंगड. बकवाद.

पाव–पु. पाव. चौथाअी२. तीस चौरस बीघे भूमि मापने का परिमाण. पावरोटी२.
पावका–पु. निसेनी की अेक सीढी२. खूंट (चार पाअी का). खोंच२ (पेड मे चढने के लिअे बनायी)
पावकी–स्त्री. -ा- का पहाडा१.
पावके–न. चौथा हिस्सा (घी के. कनस्तर का)
पावटा–पु. भटमासु. निष्पाव.
पावडा–पु. लगर का कांटा. बडा लंगर.
पावडे–न. खता१. फावडा१. फौडा१.
–ओढ–पाचों धीमें होना.
पावणे–क्रि. अ. स पहुँचना. पाना. होना. प्राप्त होना. वसूल होना. पूरी होना (मन्नत). कर न सकना.
पावणे–वि. पौना.
पावणेआठ–वि. हिजडा. पाव कम आठ.
पावती–स्त्री. रसीद. प्राप्ति.
–पुस्तक–न. प्राप्तिपुस्त१.
पावन–वि. पवित्र. शुद्ध निर्मल. निर्दोष. अुबारनेवाला.
पावली–स्त्री. चवन्नी.
पावलोंपावली–क्रि. वि. पग पगपर बार बार.
पावसरा } पु. करधा चलाने की
पावसारा } पावँडी२.
पावसाचा कोडा–पु. बूंदाबाँदी२.
पावसाचे वारे–पु. वर्षाकालिक वायु२.

पावसाळा–पु. वर्षा रितु२. बरसात२. वर्षाकाल. पावस२
पावसाळी काकडी–स्त्री. आरिया.
पावा–पु. बाँसुरी२ वशी२. मुरली२.
पावेतो– अव्य. तक.
पाव्हणा–पु. मेहमान. पाहुना. अतिथि. अूखल.
–रावळा–पु. पाहुने आदि.
पाश–पु. जाल. फदा. बधन.
–टाकणें–फंदा डालना. जाल फैलाना.
पाशी–स्त्री. जानवर को ठीक समयपर पानी न पिलाने से होनेवाला पेट फूलने का रोग.
पाशी–अव्य. पास. समीप. को.
पाशेरी–स्त्री. पाँच सेर की तौल. आजीविका का साधन.
पाश्चात्य–वि. पश्चिमी. पाश्चिमात्य.
पाषांड–न. पाखण्ड१.
पाषाण–पु. पत्थर. शिलाखण्ड. चट्टान२.
–चुबक–पु. चुम्बक पत्थर.
–भेद–पु. पाषाणभेद(वनस्पति) बटपिया२. पोपल. बनपत्रक.
–शास्त्र–न. शिला–अुत्पत्ति–विद्या२.
–हृदयी–वि. निर्दय. क्रूर.. निष्ठुर. दयाहीन. सगदिल.
पाषाणा–पु. घोडे का अेक रोग.
पास–अव्य. पास. समीप.
–स्त्री. फार(हल का). पलाअूं१. चिंता. आस्था.
–पु. आज्ञापत्र. विशेष टिकट.
–वि. अुत्तीर्ण. मान्य. पार. पारण (मान्य होना)
पासग–न. पसंघा१. पासंग१.
पासगास न पुरणे ---लागणे } पासग भी न होना. पासग बराबर भी न होना.
पासलणें–क्रि. अ. पाँव फैलाकर सोना. आराम करना.
पासला–वि. चत्ता लेटा हुआ.
–पडणे–अडगा लगाना.
पासले पाडणे–नीचे पटकना. धर दबाना.
पासट } वि. पैसठ. ६५.
पासष्ट }
पासून–अव्य. से.
पासोडा–पु. रंगीन चद्दर२. पछेवडा कीमती वस्त्र. लुकाछिपी का अेक खेल(लकडियो का)
पासोडी–स्त्री, गलेफ. दोहरो चादर. पिछौरा१.
पाहणी–स्त्री. निरीक्षण१. अंकाअी. देखरेख.
पाहणे–क्रि. अ. स. देखना. निहारना. ताकना. अलोकना. ध्यान देना. परखना. चाहना अुजेला होना. प्रार्थना करना.
पाहण्या–पु. ओझा.
पाहतां पाहता–क्रि. वि. हाथोहाथ. तुरन्त. शीघ्र देखते देखते.
पाहून घेणे–देख लेना.
पाहरा–दे. पहारा.
पाहरी–पु. रात में पहरा देनेवाले घुडसवार का घोडा.
पाहरेकरी–पु. प्रहरी. अगोरदार. दरवान. चौकीदार.

पाहाट–स्त्री. प्रभात१. अुष.काल१. भोर१.

पाहाणी–दे. पाहणी.

पाहाणे–दे. पाहणें

पाहिजे–क्रि. चाहिये. पाहिजेत–(बहुवचन) } आवश्यक है।

–तें होवो–होना हो सो हो. चाहे जो हो जाय.

पाहुणा–दे. पाव्हणा.

पाहुणचार–पु. पाहुनेका आतिथ्य. मेहमानी२. आवभगत२.

पाळ–स्त्री. जगत. करार१. कगारा (खेत का). मेंड. चक्की का मुंह. कान के छोरपर होनेवाला घेरा. थाला१. पौधे की मोटी जड. –वि. पालनेवाला. रक्षक.

पाळण–दे. पालन.

पाळणा–पु पालना. हिंडोला. हिंडोर. झूलना. अेक छंद. लोरीका गीत. जच्चा होने की बारी.

–हलणें–बच्चेवाली होना.

पाळणें–क्रि स. पालना. परवरिश करना. रखना (व्रत आदि).

पाळण्यातले नाव–न. जन्मनक्षत्र से पडनेवाला नाम. जन्मनाम१.

पाळत–स्त्री. टोह. छुपी नजर. सुराग१.

पाळतीवर असणें–नज़र रखना. टोह में रहना.

पाळा–पु. टहनियाँ काटने का छोटा हँसिया. अेक छोटी लाल मछली.

पाळी–स्त्री बारी पारी हलका अेक चक्कर. नौबत. व्यायाम का हत्था१. रजस्वला होने की बारी कान के नीचे का चपटा हिस्सा.

–टळणे–मासिक धर्म का रुक जाना.

पाळीव–वि. पालतू. पालू.

पाळें–न. चक्की के मुंहका कंगूरा१. कठैला१. थाला१. पहाडों में नीची भूमि२. खानेदार डिब्बा१.

पाळेगार–पु. बागी सरदार.

पाळें मुळें खणून काढणें–जडमूल से अुखाड देना.

पिक } स्त्री. पिचकी (पान खाने पर)
पिक } पीक१.

–दाणी } स्त्री. अुगालदान१.
–धरणी } पीकदान१.

पिकणे–क्रि. अ. पकना. पक्का होना. फलना. अुपजना (गल्ला) गोटी पकना (चौपडमें). चैनसे चलना.

पिकले झाड–न. बडा धनी तथा दानी व्यक्ति.

–पान–न. बहुत बूढा व्यक्ति. पके आम (टपकनेका डर)

पिकल्यावाचून विकत नाहीं.–बिना बुनियाद की अुडती ही नही (खबर आदि).

पिकंदर–न. कुदाली२.

पिकला–वि पका हुआ.

पिकविणें–क्रि. स. पकाना (फल). अुडाना (अफवाह) पदा करना. अुपजाना.

पिकाऊ–वि. अुपजाऊ.
पिकाणी–स्त्री. केले के पत्ते या कागज की नाली बनाकर बनाअी सीटी पपैया१. सीटी.
पिकाव–न. कुदली२.
पिकेटिंग–न. निरोधन१. नम्रतासे रोक२.
पिकोटा–पु. बेंडी (पानी अुलीचनेकी)
पिंगट–वि. फीका पीला (रंग).
पिंगवी–स्त्री. मालकांगनी.
पिंगवेल–न. मालकांगनी का तेल.
पिंगळ } पु. बीभत्स बोलनेवाला
पिंगळा } व्यक्ति.
पिंगळा–पु. अूल्लू (जिस के परोंपर छोटी बूंदें होती हैं). डुगडुगी बजाकर सबेरे भीख मागनेवाली जातिका व्यक्ति (जो भविष्य भी कहता है)
पिंगा–पु. लडकियों का अेक खेल. अपनी जगहपर चक्कर काटने की रीति. गडबडी२.
पिंगूळ–दे. पिंगळ
पिघळणें–क्रि. अ. पसीजना. गलना.
पिचकणें क्रि अ. दरकना.
पिचका–वि दबा हुआ. पिचका हुआ. पिचपिची (आँख)
पिचकारी–स्त्री. पिचकारी. पीक१ पानी खीच कर फेंकनेवाली नली.
पिचणें–क्रि. अ. पिचकना. दरकना चीरना. सडना (दुःख में)
पिचपिचीत–वि. पिचपिची (आँखों वाला)
पिच्छा–पु. पीछा.
–पुरवणे–पीछे पडना.
–सोडणे–पीछा छोडना.
पिछाडी–पु पीछे का हिस्सा. चंदावल (सेना की). पिछाडी२ पिछवाडा.
–मारणें–रसद काटना.
पिछाडच्या बांधणे–मुश्कें बाँधना.
पिजणयत्र–न. धुनकी२. आंटनी२. ओटी२.
पिंजणावळ–स्त्री. धुनकनेकी मजदूरी.
पिंजणे–क्रि. अ. स. धुनकना. धुनना. बहेनना. पिंजना. ओटना. ठनकना. घडीया में सोना चिपकना.
पिंजर–स्त्री. रोली२. कुंकुम१. श्रीचूर्ण१ पजर१. पिंजडा१.
पिंजरणें–क्रि अ. छितरना. अस्त व्यस्त करना.
पिंजरा–पु कटघरा. कटहरा. कठरा. पिंजडा. दरबा. पजर. लडकियोंका अेक खेल.
पिंजारणे–क्रि. स धुनकना. छितराना. बिखराना. अस्तव्यस्त कर देना.
पिंजारी–पु. िंजारा. पिंजियारा.
पिटुकला–पु } वि. बहुत छोटा.
पिटुकले–न. } नन्हा-सा (चूहा). छोटा जीव१.
पिटणें–क्रि. स. पीटना. धुनना. बेतहाशा दौडाना बजाना (ताली).
पिटपिट–स्त्री. किचकिच.

पिटविणें–क्रि. स. पिटवाना (डौंडी). खदेडना.
पिटाळणें–क्रि स. भगा देना. दौडाना, खदेडना.
पिटुकले–दे. पिटुकला.
पिठलें–न बेसन का साग १. आलन १.
पिठावण–न. पिठवन. पिठौनी २. डावडा. दौला.
पिठा–पु. मद्यालय.
पिठाळ–वि. जिस में चीरें पडी हों (रोटी).
पिठी–स्त्री. चावल का आटा. –वि. पिसी हुअी.
–साखर–स्त्री. पिसी हुअी शक्कर. चीनी.
पिठुळणें–क्रि. स. फुसफुसा होना. रोटी में चीरें पडना. गदराना.
पिठूर–वि. सफेद चिट्टी (चाँदनी)
पिठूळ–वि. फुसफुसा.
पिठोरी–स्त्री. श्रावण अमावस. अुस दिन का व्रत.
पिंड–पु. गोलक. लौंदा. पिंडा. पिंड (पितरों के लिअे) शरीर. नया गर्भ. त्रिज्या का चौवीसवाँ भाग.
–रोगी–जन्म से बीमार.
पिडणें–क्रि. अ. स. दुख देना. पीडा देना. दुखी होना. पीडित होना.
पिंडी–स्त्री. आँख अुठनेपर अुसे सेंकने के लिअे बनायी छोटी पोटली. शिवलिंग १. मिट्टी का लौंदा १.
पिढा–पु. पीढा (काठ का आसन). नारियल की शाखा का मूल. पीछा.
पिढी–स्त्री. पीढी.
–ला पाय लावणें–कुल मर्यादा को ठुकराना. मूलधन न चुकाना.
–जाद–वि कुलीन. वंश-परंपरा से.
–तुटणे–सात पीढियों का अतर पडना.
पिढें–न. पीढा १. काठ का आसन बल्ला और खम्भे के बीच की तख्ती. चरखे की बैठक.
पिणें–क्रि. स. पीना. निगल जाना गटकना. सोखना.
पितर–पु. पुरखा. पितर.
–अुद्धरणें–बुरी गालियाँ देना.
–पाट–पु. पितृपक्ष (भाद्रपद कृष्ण पक्ष). सराध पाख.
पितळ–न. पीतल १.
–बाहेर पडणें–कलअी खुलना.
पितळी–स्त्री. छोटी परात.
पितळेचें कीट–न. पुष्पाजन १.
पिता–पु. पिता. बाप. जनक.
पितांबर–पु. पीले रेशम का वस्त्र
पिताबरी–स्त्री. छोटा पीतांबर १.
पितामह–पु. दादा. पिता के पिता.
पितामही–स्त्री. दादी.
पित्त–न. पित्त २. यकृत से अुत्पन्न रस. पित्ती २ (अेक रोग).
–खवळणें–, –भडकणें– } अुबलना. पित्त खौलना.
–ज्वर–पु. पित्तदोष से अुत्पन्न ज्वर.
–पापडा–पु. पर्पटक. सहतरा. पित्तपापडा. दवन पापडा.
–प्रकोप–पु. पित्त की अधिकता. बहुत क्रोध.

पित्या–पु. पाली बराबर करने के लिअे अेक गुअियाँ का खिलाडी को दिया अधिकार. गुअियाँ. पिठ्ठू

पिनलकोड–न. दण्ड विधान१.

पिप–न. पीपा१.

पिपरी–स्त्री पाकरी. पाकखर.

पिंपळ–पु. पीपल. पिप्पल

–पान–न. बच्चो के सिरका अेक गहना.

–मूळ–न पीपरा मूल१

पिपळा वरचा मुज्या–वि. आवारा.

पिपली–स्त्रा. पीपर. पीपर के समान जनोअी का बल. मोतियों से गूंथा अेक गहना.

पीपी–स्त्री. मातृस्तन१.

पिरगाळणे–क्रि. स. मरोडना. बल देना.

पिरपिर–स्त्री किटकिट. किचकिच. रिमझिम.

पिलपील–स्त्री. सुतार का अेक औजार.

पिलु–पु. खरजाल पील. पिंजू (फल). अेक राग (सगीत).

पिलू } न. चकुला१. छौना१. बच्चा१.
पिल्लू } पिल्ला१.

पिवडी–स्त्री. अगराग१. पीली मिट्टी.

पिवळट } वि. पीला-सा. पीलापन
पिवळसर } लिअे हुअे.

पिवळा–वि. पीला. सुनहरा. अमौआ (रंग). चंपअी.

पिवळा–अभ्रक–पु पीला भौडर.

–कोराटा–पु. पीला कटसरैया.

–चटक }
–जर्द } वि पीला जर्द. गहरा पीला.
–धमक }

–चाफा–पु. पीला चपा

–टेंभू–पु पीला सानापाठा.

–धात्रा–पु. सियालकाटा. भर्भाडु कुतिल.

–वाळा–पु. खावी. लामजक.

पिवळी–करून देणे (मुलगी)–कुशकन्या का ब्याह करना.

–छाया–स्त्री. पीलापन (बीमारी से).

–तिळवण–स्त्री पीली तिलवन. हुलहुल

पिवळें–(न) दे पिवळा.

पिशवी–स्त्री. थैली. झोला१.

पिशाच } न. पिशाच१. भूत१.
पिशाच्च }

–भाषा–स्त्री. पैशाची (भाषा).

–लिपी–स्त्री 'मोडी' लिपि (मराठी की अेक लिपि, जिस मे पुराने सलेख लिखे हुअे है। यह लिपि, बिना हाथ अुठाये, लिखी जा सकती है। कहते है, कि पं. हेमाडपत जिस सिहल से छः सौ वर्षपूर्व ले आये).

–विद्या–स्त्री. ओझाअी.

–विवाह–पु. कन्या को मद्य पिलाकर बलात् अुससे किया ब्याह

पिशाच्चाच्या हातो कोलीत–अिक नागिन और पख लगायी

पिशुलोद–पु. कचकडा.

पिष्टपेषण–न. चबे को चबाना.

पिसणें–क्रि. स चूरचूर करना. पीसना (ताश)

पिसणावळ } स्त्री. पिसाओ.
पिसणी }

पिसा } पु. अेक पेड. हथोडे का गोल
पिशा } मुँह
–वि. पागल.

पिसाट–न. पिशाच.
–वि. पागल. पिशाच से झपटा.

पिसारा–पु. परो का समूह (मोर का) तीर के पीछे लगाये पर.

पिसाळणें–क्रि. अ पागल हो जाना (कुत्ते का).

पिसाळलेला–वि. हडकाया.

पिसाळून सोडणें–नाको दम करना.

पिसोळा–पु. पिसोरा (वनस्पति). लाल, अुडनेवाला, डक मारनेवाला जतु.

पिस्ता–पु पिस्ता. अेक मेवा.

पिस्तुल–न. पिस्तौल १. तमचा १.

पिळकणें–क्रि अ. अेकाअेक थोडासा हगना.

पिळणें–क्रि. स. निचोडना. बल देना. गारना.

पिळदार बांधा–पु. गठा बदन.

पिळपिळीत–वि. ढीला ढाला. ढुलमुल. कमजोर.

पिळवटणें–क्रि. स. बँटना. मरोडना. दुखाना. बल देना. भर आना (जी).

पिळा–पु. बल पडा हुआ निचोडा वस्त्र.

पिळू–पु. पूनी २. रुअी की बत्ती २.

पीआरग–पु. पीलीजडी २. मोमीरी २.

पीक–न. पीक १. थूक २. फसल २. अुपज २. गल्ला १. कोयल १. शस्य १. अनाज १. खेती २.

–जळणें–गरमी से फसल का जल जाना.

–पाणी–वर्षा तथा खेती (स्थिति कैसी है).

–पाहणी–स्त्री. अकाओ. कनकूत.

पीछेहाट–स्त्री. हार. पीछेहट.

पीठ–न. आटा १. पिसान १. चूर्ण १. कुर्सी २. आसन १. केन्द्रस्थान १.

पीठिका–स्त्री. परपरा. परिपाटी.

पीडा–स्त्री. पीडा. कष्ट १. दर्द १. गंजन १. शूल १. हूक २. दुख १. आतंक १. बला २.

पीतदुग्ध–पु. सातला (थूहर का भेद)

पीप–न. पीपा १. कंडाल १.

पीस–न. पर १ (पंछी का).
–स्त्री. धान में लगनेवाला कीडा १. कडछी का डण्डा १.

पीळ–पु. बल १. अैंठन २. मरोड १. अकड २. टीस २ (हृदय में). गाँठ (मन की).

–पडणें–मन खट्टा होना. अैंठना. तनना. बल खाना. अकडना.

पीळदारपणा–पु. हमीरहठ.

पिळाचा वाळा–पु. बच्चे के पैर का अैंठनदार कडा.

पिळाची गांठ–स्त्री. रंगवल्लिका बनाने की अेक रीति.

पुकार–पु. } पुकार२. हाँक२.
पुकारणी–स्त्री. } ललकार२. हँकार१. सुगसुगी२. टेर२.

–होणें–हँकार पडना. पुकार पडना. पुकार लगाना (न्यायालय में).

पुकारा–पु. पुकार२. चिल्लाहट२. बुलाना१. फरियाद२. गर्व.

पुकेसर–पु. पुकेसर.

पुल्खा–पु. भरपूर भोजन१.

–झोडणें–अनायास मिष्ठान्न खाना.

पुगळवेल } स्त्री. बोकडी (वेली)
पुगळी }

पुगी–स्त्री. तुबी. तूबी (बाजा).

–बंद करणें–चुप कर देना.

पुचकणें–क्रि. अ. चल बसना.

पुचाट–वि. पोच. अशक्त. दुर्बल. नपुसक.

पुच्चा–पु. } चूत२. योनि२.
पुच्ची–स्त्री. }

पुजका–पु. समूह. पुज. राशि२. ढेर. गुच्छा.

पुजणे–क्रि. स. आदर करना. पूजना. पूजा करना. पुजाना.

पुजून ठेवणें–व्यर्थका संग्रह करना. अकारण खूब सम्हाल रखना.

पुजा–पु. कूडे का ढेर. कूडा करकट.

पुजा–स्त्री. पूजा. पूजन१. पुजाअी.

–करणें–अच्छी मरम्मत करना.

–पत्री–स्त्री. पुजापा१.

–बांधणें–पूजा बाँधना. मंदिर की मूर्तिको सजाना.

पुजारी–पु. मंदिर में पूजा के लिअे नियुक्त व्यक्ति. पुजारी. पुजैया. सिंगारिया.

पुजाळ–पु. ढेर. राशि२.

–वि. चमकनेवाला. तेजस्वी.

पुजी–स्त्री. पूंजी. निधि. भण्डार१. गथ. घोडे का शिरोभूषण. बुना अीमें साडी के किनारे का अेक अिंच हिस्सा१. करघेपर ताने के ६० धागे. लडकियों का अेक खेल.

पुट–न. संपुट१. पुटक१. दोना१. अर्धवृत्त१. हलका छिडकाव१. पुचारा१.

–पाक–पु. दवा पकाने की विधि पुटपाक.

पुटकुळी–स्त्री. फुन्सी. डोंडसा१.

पुटपुटणें–क्रि. अ. कुडबुडाना. बडबडाना.

पुठ्ठा–पु. घोडा आदि जानवरों का पूंछ के पास का भाग. पुठ्ठा. चूतड का कडा भाग. अेक घोडा. गत्ता. दफती२. आवरण. नस्ती (फाअिल). गुट. पांच गाँवो का संघ. पिंडा. विश्वास योग्य सहयोगियों का गुट.

पुंड–वि. अूधमी. अुपद्रवी. गुण्डा.

–गिरी–स्त्री. अूधम१. अुपद्रव१. गुण्डापन.

–रीक वृक्ष–पु. पुंडरिया.

पुडका–पु. पुडा. बडी पुडिया२. दस रत्तल सूत का गठ्ठा

पुडके–न. पुडा. पोटरी२. पुलिंदा१.

पुडा–पु. पुडिया२. पुडा. मृदंग का चमडा.

पुडाओ–स्त्री. अुपद्रव१. गुण्डाओ. बखेडा१.

–माजविणे–बखेडा खडा करना. धीगाधीगी करना.

पुडावा–स्त्री. विद्रोह१. अुपद्रव१.

पुडी–स्त्री. पुडिया. सन्यासी का भोजन१. सन्यासी को भोजन का निमत्रण१. चमडा रंगाने का कच्चा रंग. मृदग के चमडे पर लगायी स्याही गुप्त बात.

पुड्डीस–वि गोलियो के खेल में अतिम खिलाडी फसड्डी.

पुढचा–वि आगे का. आगेवाला. आगामी. अगला.

–भाग–पु. अगवाडा. अगीठा. अगवार.

पुढचे दात–पु. दँतिया२.

पुढच्या पुढे–फिर देखा जायगा. सब के आगे

–स ठेच मागचा शाहणा–ठेस लगे बुद्धि चढे. अगला गिरे पिछला सावधान.

पुढला–दे पुढचा.

पुढारणें–क्रि. अ. अगरना. आगे बढना.

पुढाकार–पु. नेतृत्व. अगवानी२.

पुढारी–पु अगुआ. अगुवा नेता मुखिया नायक. सरदार.

पुढील–दे पुढचा

पुढून–क्रि वि. आगे से. सामने से.

पुढे–क्रि वि आगे सामने. सम्मुख. फिर.(के) बाद.

–पाअूल–सिद्ध तैयार.

– –पडणे–अुन्नति होना.

–पाठ मागे सपाट–आगे दौड पीछे चौड

–पुढे करणें–चापलूसी करना. खशामदी टट्टू बनना.

–येणे–आगे आना चमकना. समुहाना

–वाढून येणें–मुंह बाये आगे आना (सकट).

पुढ्यात–क्रि. वि (के) आगे. सामने.

पुणी–स्त्री. पूनी. गाला१

पुणेरी–वि. पुणें शहर का. पुणें का बना.

पुण्य–न. पुण्य१. भलाओ२. सुकर्म का फल१.

–खरचणे–किसी का बूरा करने के लिअे दबाव डालना.

–तिथि–स्त्री. पवित्र दिन१. वार्षिक सामूहिक स्मृतिदिन(बडे लोगों का)

–भू– }स्त्री. आर्यावर्त. परंपरा से
–भूमि}बने तीर्थ क्षेत्र जिस प्रदेश में हों वह भू–भाग.

–वंत }वि. पुण्यात्मा. धर्मात्मा.
–वान्}सदाचारी.

पुण्याओ–स्त्री. पुण्यकर्म की सामर्थ्य. पुण्य का प्रभाव.

–खर्च करणें– पूरा बल लगाना. अपनी प्रतिष्ठा को धौस देना.

पुतणी–स्त्री. भतीजी.

पुतण्या–पु. भतीजा.

पुतळा–पु. पुतला. मूर्ति २ (धातु, लकडी, पत्थर, आदि से बनी). प्रतिमा २. मूर्तिमान रूप.

पुतळी–स्त्री. गुडिया. मूर्ति. पुतरी- (लगभग चार रुपये मूल्य का सोने का सिक्का-अिसको माला बनाकर स्त्रियाँ गले मे पहनती थी) मोहर. कंचन को पत्ती (दशहरे के दिन). आँख का तारा १. अेक मछली.

पुतळयाची माळ–स्त्री सुदर स्त्री. हँकल. हमेल. मोहरो का कठुला १.

पुत्र–पु. लडका. पुत्र.

–जीव–पु जीयापोता. पुतजिया. (पेड)

–दाअी–स्त्री. गर्भदात्री. पुत्रदात्री.

–वती होणें–अंकवार भरना. गोद भरना.

पुत्रावण–न. पुत्र का मुँह देखने की विधि.

पुत्री–स्त्री. पुत्री. कन्या. लडकी. बच्ची. प्रतिमा. गुडिया.

पुदाणा } पु. पुदीना.
पुदिना }

पुनः–क्रि. वि. फिर. फिरसे. पुनः

पुनः पुनः–क्रि. वि. बारबार.

पुनर्नवा–स्त्री साट. ठिकी.

पुनरपि–क्रि वि. फिर से.

पुनरागमन–न. लौट आना.

पुनरावृत्ति–स्त्री. दोहराना १. अभ्यास १. आवृत्ति करना. पुनर्जन्म १.

पुनरुक्ति–स्त्री. दोहराव १. आवृत्ति. पुनरुक्त.

पुनर्विवाह–पु. विधवा या रंडुवे का फिर से ब्याह.

पुनव–स्त्री पूनम. पौर्णिमा.

पुनश्च–क्रि वि. फिरसे. बाद में जोडा हुआ (पत्र मे).

पुन्हा–दे पुनः.

पुर–न नगर १. शहर १. घर १. किला १.
–क्रि. वि. पूर्ण.

पुरकणें–क्रि. अ. बालक का मुँह से पुर् पुर् आवाज करना.

पुरखाव–पु भूमि में गडा खम्भा.

पुरचुंडी–स्त्री. छोटी सी पोटली.

पुरण–न अंदर भरी हुअी खाद्य वस्तु, हलको धातु, जो सोने के पोले कडे या चूडियो में डाली जाती है। किसी वस्तु को मोटा करने के लिअे अुस के अंदर भरी जाने वाली वस्तु। नये पौधे को बोते समय थाले में भरी मिट्टी.

–पोळी–स्त्री. चने की दाल पकाकर रगडकर गुड मिलाकर बनाये लौंदे को आटे में भरकर बनाअी मीठी रोटी.

–वरणाचा स्वयंपाक–विशेष अवसरों पर सब प्रकार की रसोअी.

पुरणें–क्रि. स. गाडना. रोपना. पूरा. होना. संतोखना. समाप्ति पर पहुँचना. पूरा पाडना.

पुरता–वि. पूरा. आवश्यक. संपूर्ण. ठीक. पर्याप्त.

पुरतेपणी–क्रि. वि. आवश्यकता भर. पूरी तरह.

पुरभय्या–न. अुत्तर भारतीय व्यक्ति (जो दक्षिण में आया हो).

पुरवठा–पु. आवश्यकताभर संचय. सामग्री२. पर्याप्ति२. प्रदाय.

पुरवठ्यास पडणें } पर्याप्त होना-
– येणें }

पुरवणी–स्त्री. क्रोडपत्र१ (समाचार पत्र का) पूर्ति. शेषपूर्ति. परिशिष्ट१. मोतियों की माला.

–परीक्षा–स्त्री. अनुत्तीर्ण विद्यार्थियों के लिअे फिर से परीक्षा.

–वाचन–सहायक पुस्तको का पठन. स्थूल अध्ययन.

पुरवणें–क्रि. अ. हर जगह काम आना. स्वीकारना. सह लेना.

पुरविणें–क्रि. स पूरा करना. भरना पुरवना. लगा रहना. न्यूनता पूर्ण करना. सम्हल कर व्यय करना. धीरज से काम लेना.

पुरव्या–वि. देनेवाला (अुपाहार गृह में, खाद्य आदि)

पुरशीस–स्त्री. जाँच. अुत्तर (कानून से)

पुरस्कर्ता–पु. बढावा देनेवाला. हिमायती. संचालक. मुखिया.

पुरस्कार–पु. बढावा. पुष्टी२. सम्मान. पारितोषिक.

पुरळ–पु. फुन्सियों का अुभाड. चकोता. अंगूर (घाव भरते समय अुभडनेवाला).

पुरा–वि. पूरा. पूर्ण. निर्दोष. अव्यंग. निपुण. पारंगत. आवश्यकताभर. पहले.

–पु. मुहल्ला. कटरा. पुरा.

पुराण–न. काव्य में प्राचीन अितिहास कहनेवाला ग्रंथ१. रामकहानी२ कथा२.

–वि. पुरातन. पुराना.

–पुरुष–पु. अीश्वर. पुराना घाघ.

–मतवादी–वि. पुरानी लकीर को पीटनेवाला. पुराना सब अच्छा माननेवाला.

–वस्तु संशोधक–पु. पुरातत्त्व खोजक.

– –संशोधन–न. पुरावशेषों की छानबीन२.

पुराणांतली वांगी–कथा के भटा.

पुराणीक–पु. पाठक. पुराणों का ज्ञाता. कथक. कथावाचक.

पुरावा–पु. साक्ष्य. प्रमाण. सबूत. प्रदाय.

पुरी–स्त्री. छोटा शहर१. जगन्नाथपुरी पूडी.

–पु. दसनाम पंथ.

पुरुष–पु. पुरुष. व्यक्ति. नर. साढे छः फीट का नाप. पति. आत्मा.

–गांठ–स्त्री. पक्की गाँठ.

पुरुषार्थ–पु. जन्म का हेतु. पुरुषार्थ. पराक्रम. शौर्य.

पुरे–क्रि. वि. बस. काफी. पर्याप्त. –पुरे करणें–नाकों दम करना.

पुरेत–(बहुवचन) क्रि. वि. बस.

पुरेपूर–क्रि. वि. भरपूर. पुरेपूर.

पुरेसे–क्रि. वि. काफी. यथेष्ट. पर्याप्त. पूरा. –होणे–अँटना. पर्याप्त होना.

पुरोगामी–वि. सबसे आगे होनेवाला. अग्रगामी. पुरोगामी.

पुलाव–पु. मासयुक्त मसालेदार भात. पलाव.

पुलिन–न. जलसे निकली हाल की भूमि पुलिन१. बालू का मैदान

पुवण–स्त्री. पानजोली.

पुववणें–क्रि. अ. फोडेसे मवाद निकलना. सडना.

पुष्करमूल–न. पौहकर–मूल१

पुष्कराज–पु. पोखराज (रत्न).

पुष्करणी } स्त्री. पोखरा१. तलैया२.
पुष्करिणी } हौज१. सीढीवाला. कुआँ.

पुष्कळ–वि. बहुत. भरपूर. यथेष्ट. विपुल. खूब. पुष्कल. घनेर. अतिशय.

–दां } क्रि. वि. कअी बार. हरचंद.
–वेळां }

–पणा–पु. अधिकता२. बाहुल्य१. खूबी२.

–सा } क्रि. वि. बहुत कुछ. बहुतसा
–सें }

पुष्ट–वि. पुष्ट. स्थूल. समर्थ. दृढ. मोटा ताजा.

पुष्टि } –स्त्री. समर्थन१. बढावा१.
पुष्टी }

–पत्र–न. आच्छादन. आवरण (पुस्तक का). ढकना१. लिफाफा१.

–मार्ग–पु. वल्लभ संप्रदाय.

पुष्प–न. फूल१. पुष्प१. स्त्रियोंका मासिकधर्म. गर्भाशय१.

–गुच्छ–पु. गुच्छा (फूलों का). गुलदस्ता.

पुसट–वि धुंधला. अस्पष्ट

पुसटता–वि. सरसरी दृष्टि से

पुसणारा–वि. पूछनेवाला.

पुसणे–क्रि. अ. स पूछना. जांचना. पूछपरछ करना. आवभगत करना. मानना. पोछना. साफ करना. झाडना. मिटाना. मगल कामना करना.
–न. झाडन१. तौलिया१

पुसता–वि. पूछनेवाला.

पुसवन–न. गर्भ के तीसरे महीने में करने की विधि.

पुस्त–पु. पीढी२. वंश१. पुश्त२

पुस्तक–न. पुस्तक२. ग्रंथ. पोथा१.

–विक्या–पु. पुस्तक विक्रेता.

पुस्ती–स्त्री. सुदर लिखावट का नमूना. अुसे देखकर नकल करने का अभ्यास करने का कागज जूते में लगा पैबंद. मजबूती के लिअे दिया हुआ जोड.

पुस्तु–स्त्री. पश्तो (भाषा).

पुळका–पु. सनक२. अुबाल२. प्रेम तथा सहानुभूति का आवेग.

पुळण–न. रेतीला मैदान (समुद्र या नदा के किनारे) वह बालू जो सागर की लहरा से धोयी जाती हो.

पुळपुळीत–वि. स्वादरहित. नीरस. फोका. निस्तेज. ढुलमुल कर्तृत्व-शून्य.

पुळा–पु पूला. पुलिदा.

पुळी–स्त्री फुनसा छोटी फुडिया. डोडसा (मुहासा).

–चे फापर करणे–तिल का ताड बनाना.

पू–पु. पीव. मवाद. पीप. पनछा. कचलोहू. अतिजोर्ण वस्तु.

पूग–पु सुपारी का पेड.

पूगीफल–न सुपारी२ (फल).

पूजा–स्त्री पूजा देवतार्चन१. आदर१ फटकार. रिश्वत.

–अर्चा–स्त्री. पूजापाठ१.

–करणें–खूब फटकारना. मरम्मत करना. पूजा करना.

–बांधणें–देवता को सिंगारना.

पूज्य–न. शून्य२. अनुस्वार१ (बिन्दु). बिंदी२.

–वि. पूजनीय. आदरणीय.

पूड–स्त्री. बुकनी. चूर्ण१.

–पु. नौबत का भाण्डा. तबले का मुंह.

–न. खाना१ (विभाग, घर). चुनौटी का अेक हिस्सा.

पूत–पु. पुत्र.

–स्त्री. रीति. तरीका१.

–वि. पवित्र. शुद्ध. पूत.

पूतना } स्त्री. मथुराधीश कंस
पूतना मावशी } की भेजी हुअी, (श्री बालकृष्ण को मारने के हेतु, गुप्तचरी). सुंदरी किन्तु दुष्टा स्त्री.

पूर–पु, बाढ२. रेला१. करगी२. ज्वार१.

–येणें–बाढ आना. अुमडना.

पूर्ण–वि. पूरा. पूर्ण. समाप्त. अनून. शून्य (संख्या में). सफल. पारंगत. समस्त.

–करणें–पूरा करना. सचना. सराना.

–काम–वि. सफल. तृप्त. संतोषित.

–पणे–पूरी तरह. पूर्णतया. सिर से पैरतक.

पूर्णाहुति–स्त्री. यज्ञ में अंतिम आहुति. पूरा बलिदान समाप्ति. खेल रहना.

पूर्णिमा–स्त्री. पुनम. पौर्णिमा.

पूर्तता–स्त्री. समाप्ति. पूर्ति. पूर्णता.

पूर्व–स्त्री. पूर्व (दिशा).

–वि. पहला. पहलेका. प्राचीन.

–कथा–स्त्री. संदर्भ के लिअे पहले की कथा (थोडे में)

–कालवाचक–न. पूर्वकालिक (व्याकरण में)

–ग्रह–पु. किसी के बारे में पहले से धारणा (अच्छी या बुरी).

– –दूषित–वि. पूर्वग्रह से पक्षपाती.

–ज–पु. पुरखा.

–पीठिका–स्त्री. भूमिका. प्राचीन पद्धति. पहले की स्थिति.

–वत्–क्रि. वि. पहले के समान.

–समुद्र–पु. पूर्वी सागर. गंगासागर.
–स्वस्तिक–न. पूर्व दिशामें क्षितिज का बिन्दु१.
पूर्वापर–वि. पहले तथा बाद का (संबंध). शुरू से अंततक
पूर्वापार–क्रि. वि प्राचीन समय से.
पूर्वास्पृश्य–पु. अछूत.
पूर्वेचा सूर्य पश्चिमेस अुगविणें–पानी में आग लगना. असम्भव बात.
पूर्वोत्तर–वि. प्रारंभ से अन्ततक.
पूर्वी–क्रि. वि. पहले. प्राचीन समय में
–च–पहलेही. पहलेसे.
–चा–वि प्राचीन.
–पासून–क्रि. वि पहलेसे.
पूल–पु. पुल. सेतु.
पूस–पु. पौष महीना.
–लाहणी–स्त्री. पौष महीने में भेडोंकी अून कतरने का काम१.
–गवस–स्त्री –तपास–पु. पूछपरछ१. जाँच. पडताल२. शोध खोज२ खोदविनोद२
पृथक्–वि. भिन्न. अलग.
–जन–पु. मूर्ख.
–त्व–न. भिन्नता. अेकरूपता का बहुरूपता में परिवर्तन (गी. र.).
पृथक्करण–न. विश्लेषण१. विभाजन१. पृथक्करण१.
पृथु–वि. मोटा. स्थूल.
पृथिवी पृथ्वी स्त्री. पृथिवी. भूमि. संसार१. अेक वर्णिक छंद (१७ अक्षर, ज, स, ज, स, य, १ लघु, १गुरु)
पृष्ट पृष्ठ न. पीठ२. पिछाडी२. पन्ना१. सतह२. तल१. पृष्ठभाग१. अूपरी हिस्सा१.
–फळ–न. ठोस वस्तु के अूपरी भाग का क्षेत्रफल१.
–वंश–पु. रीढ की हड्डी२.
पेकाड पेंकाड न. कमर का जोड१.
–मोडून टाकणें–बहुत पीटना.
पेंगणें–क्रि. अ. झपको लेना. लंगडाना.
पेंगुळणें–क्रि. अ. मन बैठ जाना. ढीला पडना.
पेंच–पु. बल. अैठन. मरोड. दाँव पेच. जिच२. कपट युक्ति२. अडचन२. पेंच का सूत्र. पहुँच२. सूझ२. गाँठ२.
–कस–पु. पेचकश.
–पटटी –पाटी स्त्री बढअी का चपटा औजार (पेंच बनाने का).
–पाच–पु दाँव पेच
पेचक–स्त्री. पीतल का तार१. कलाबतू.
पेचकट–पु. छपाअी के लिअे बँधे पन्ने को कसने का पक्का डोरा.
पेचांत पकडणें–घतियाना.
पेज–स्त्री. माँड. भात का पसेव१.
पेटका–पु. गात्रसंकोच. झटका (साँप के काटने से आनेवाला). चिकोटी२ (काटना). गोला (चढना, पाँव में).
पेटणें–क्रि. अ. जलना. सुलगना. धधकना. भडकना. क्रोध में आना.
पेटवण–न. अींधन१.

पेटविणें–क्रि. स. जलाना. सुलगाना. अंजोरना.

पेटा–पु. घेरा. वृत्त. अधिकार. कअी गाँवों का समूह तथा अुस का प्रमुख स्थान. तैरने के लिअे कुम्हडो का वाहन. शेर का बच्चा.

पेटारा–पु. पिटारा. संदूक. झाबा. जोती हुअी भूमि के ढेले तोडकर समतल करने का औजार.

पेटारी–स्त्री. गुलसकरी गंगेरन. गांगेरुआ कगअीं.

पेटी–स्त्री. छोटा सदूक१. पिटारी. पेटी पहुँची. स्त्रियो के गले का अेक जडाअू गहना१. चबूतरे की रचाअी में बीच का स्तर फतूही. तैरने के लिअे कुम्हडों का वाहन. सूत की पोटली. बाजा (सुरपेटी).

–वाला–पु. सुरपेटी (बाजा) बजानेवाला.

पेठ–स्त्री. हाट. बाजार१. मण्डी. व्यापारिक केंद्र१. मुहल्ला१. किले की तलहटी का बडा गाँव१. हुंडी की प्रतिलिपि.

पेड–पु. लट२. अिकहरी रस्सी२. चक्की का पाटा. पहाड के अुतारपर समतल भूमि का भाग. दीमक (चीटियों का)

पेंड–स्त्री. खली. लौंदा१. सूजनपर बाँधने का प्रलेप. छाजनपर मिट्टी का स्तर. सरेस चिपकाने का डण्डा (मुद्रण में). अेक पूर्वास्पृश्य जाति.

–खजूर–पु. लौदा बना खजूर.

पेंडें–न. मोतियों की लडियो की माला२. जत्था१.

पेढा–पु. पेडा (मिठाअी) पहाड के माथेपर या अुतारपर होनेवाला टीला.

पेंढा–पु. फसल का पूला. अनवाँसा. भूसा. मुठठा. आँसा. ज्वार भिगोकर तथा खट्टा होनेपर बनाया पेय (जानवरो के लिअे)

–भरून ठेवणे–मरे शिकार के चमडे मे भूसा भरकर जानवरो का रूप बनाना.

पेढार–न } लुटारुओंका गिरोह.
पेढारी–पु. } (वेतन के बदले में शत्रु-प्रदेश लूटने की आज्ञा से चलने-वाली मराठाओंकी अस्थाअी सेना.)

पेढी–स्त्री. महाजनी की जगह अधिकोष (बँक).

पेंढी–स्त्री. पूला१. मूँठिया. मुठ्ठा१. अंटिया२. गैरा२.

–काडी–स्त्री. घासँ, भूसी आदि.

पेंढुर } पु पेडिरा (वृक्ष)
पेंढ्रे }

पेंढया–पु. घूमा (घास का खेल, बच्चों का)

पेण–न. पालखी का अड्डा१. पडाव१ (यात्रा में). मँजिल२.

पेद्रू–वि. दुबला. लचर. ढीला. कायर.

पेन्शन–न. निवृत्त–वेतन१.

पेपर–पु. कागज. प्रश्न–पत्र १. समाचारपत्र. अुत्तर–पत्र १. पत्र (महत्त्वपूर्ण).
–मिंट–न. पिपरमिन्ट १. अेक प्रकार का पुदिना. अुस की मिठाअी.
पेय–स्त्री जानवरोंके पेट का अेक रोग.
–न. पीने योग्य पदार्थ.
–वि पेय.
पेर–पु. दौरी के लिअे फैलाये भुट्टे.
–स्त्री. बीज १.
–न. पोर २. गाँठ २. जोड १. अुगली की पोर का रोग.
पेरण–न. महीन सुदर पत्तों का अेक पौधा.
पेरणें–क्रि. स. बोना नीव डालना. फैलाना (खबर). लगाना (धन).
पेरणी–पु. पेरा–स्त्री. } बुआअी २. हलाअी २.
पेरा–पु. सोने का गोल छल्ला बनाने का काम (सुनार का).
पेरू–पु. बिही. अमरूद. अमरूत. सफरी. पेरू (पछी).
पेरें–न दे. पेर.
पेरोज–पु. फिरोजा (रत्न).
पेलणें–क्रि. स. समतोलन. अुठाने की शक्ति होना. निबाहना. आगे धकेलना.
पेला–पु. कटोरा. पियाला. प्याला. सराव (मद्य का प्याला). सकोरा (मिट्टी का). गिलास. आंगरखे का छातीपर होनेवाला प्याले के आकार का भाग.
पेव } न. खत्ता (गल्ला संघरने का).
पेंव } चौड १. केबूआ (झाडी)
–फुटणें–अेकाअेक जमा होना. टपक पडना.
–भरणें–चातुर्मास्य में स्त्रियोंका ठाकुरजी के सामने दो गढ्हों में (अेक में चावल. अेक में गेहूँ) प्रतिदिन भरकर पूजा करना.
पेवे–न. नागाली (वनस्पति).
पेशवा–पु. प्रधान मंत्री. मराठोका प्रधान मत्री
पेशवाअी–स्त्री. पेशवाओ का राज १. प्रधानमत्री का पद १.
पेशा–पु. अुद्योग. धंधा. व्यवसाय.
पेहरण–स्त्री. कुरता १. कुर्ता १. झगुला (बच्चोका).
पेहरणें } –क्रि स. पहनना धारना.
पहेरणें } धारण करना ओढना
पेहराव } पु. पहनावा. वेश.
पेहेराव }
पेळू } पु. पूनी (रुअी की). रेशे की
पेळू } रस्सी की बाती.
पेक्षां–अव्य. की अपेक्षा. से. जब कि
पै–स्त्री पाअी (आने का बारहवाँ भाग). बेकार मुद्र १ (टाअिप).
पैका–पु. पैसा (धन)
पैकी–अव्य. मे से. से.
पैज–स्त्री. बाज़ी. शर्त होड, बदाबदी. प्रण.
–मारणें–शर्त बदना.
पैजेचा विडा अुचलणें–बीडा अुठाना.
पैजण–पु. अंदुक पाजेब. पैजनी २. पैरी २. पायल १. नूपुर १.

पैजार–स्त्री जूता१. पदत्राण१. ढीला जूता (सलीपर).
पैठणी–स्त्री. रेशम की चौडी कीमती साडी.
–आदर–पु. दिखावटी आदर.
पैण–स्त्री. बहुत जलनेवाले खसरे का रोग.
पैदा––वि. प्राप्त. संपादित. कमाया हुआ.
पैदास–स्त्री पैदाअिश. लाभ. अुपज.
पैन–पु. घोडे के कान में मास बढने का रोग.
पैरण–स्त्री. कुरता१.
पैल–वि.परला सामनेवाला. परे.
–थडी–स्त्री. परला किनारा. अुस पार.
पैलवान–पु. पहलवान. मल्ल.
पैलू–पु पहलू कोण(रत्न का). पार्श्व. बाजू२.
पैशा पायली स्त्री. अत्यंत सस्ता.
–पासरी पाओ मे पसेर.
पैस–पु. जगह२. खुला स्थान.
–वि. विशाल. खुला. लम्बाचौडा.
पैसा–पु. अेक पैसा. तीन पाअियों का सिक्का. ढबू धन. साढेसात बीघे की भूमि का नाप. अेक कोडा.
–अडका–सपत्ति२. माल असबाब१.
–न जळणे–अटूट धन होना.
पैसे अुडविणे–पैसा अुडाना. रगरेलियाँ अुडाना.
–काढणें–ऋण लेना.
–खाणे–गबन करना. रिश्वत लेना.
–च पैसे–पाचों घीमे

पो–पु. चोंथ(गोबर का). चोथ.
पो–क्रि. वि. सनअी या भोंपू की पहली आवाज़.
पोक–न कूबड१. कूब१. टेढापन१.
पोंक्या–वि. कूबडा.
पोंकटी–स्त्री. कच्ची सुपारी.
पोकळ–वि. खोखला. पोला. बोदा. छूछा. शून्य. रिक्त. थोथा. अर्थहीन(बकबक).
–खर्च–पु. बनावटी व्यय का हिसाब.
–जमा–स्त्री. अवास्तविक आय.
– –खर्च–निलम्बित लेखा. अुचंत खाता.
पोकळिस्त–वि. अनिश्चित. निलम्बित. दिखावटी(हिसाब). दुमानी(बात).
पोकळी–स्त्री. पोल. खोखलापन१. संपुट१.
पोक्त–वि. पोढा. आयु में अधिक. पूरी तरह(विचार).दृढ
पोखरणे–क्रि. स. पोला बनाना. खोखला बनाना. खोदना.
–न. खोंडर१. खाखला१. गुफा२. विवर१.
पोगर पोगरा पु. चादर में छेद करने की छेनी२.
पोगा–पु. सँपोला(साप का बच्चा)
पोगी–स्त्री. नारियल के पेड के अन्तिम पत्तों के गुच्छ में निकलनेवाला कल्ला. पाल की जीभ(जहाजमें).
पोच–पु. अेक समुद्री साँप(कोंकण किनारेपर).

पोंच–पु. पहुँच२. सूझ२. दूरदृष्टि२. प्राप्ति२ (रसीद).
पोचट } वि पोच. निस्सार. हेच.
पोंचट } अशक्त.
पोचा–पु. ठैल. गाड (बरतन में चोट लगने से दबाव)
पोंची–स्त्री. कलाअी पहुँची (गहना)
पोट–पु पेट. ओझर.. जठर. अुदर. गौण कार्य. आजीविका२. जी. मन.
–करणे–पेट से रहना (जानवरका).
–कुळी–स्त्री. टेट.
–कूळ–न दूसरे के लिअे जामिन व्यक्ति१.
–खर्ची–स्त्री. भत्ता१.
–चा–वि. औरस.
– –गोळा–कलेजे का टुकडा.
–जाळणे–पेट की आग बुझाना.
–जिरणे–गर्भशमन होना पेट छँटना.
–खराब–वि. बजर.
–गडी–पु. सहायक गुअियाँ (चौपड के खेल मे)
–घडी–स्त्री. गर्भिणी बताने के लिअे बाँझनी के पेटपर बँधी हुअी तहे.
–घर–न. चौपड मे बीच की पंक्ति का नीचेका अंतिम घर.
–चें पाडणे–पेट गिराना
–जाळ–पु. माँकी माया२. दबे हुअे दुख का अुबाल.
–जाळू–वि. चुगलखोर.
–झांकणी–स्त्री. वर की माता से कन्या की माता का सत्कार (साडी आदिसे).
–तडीस लागणें–बहुत भोजन से पेट फूलना.
–तिडीक–स्त्री. पेट मे दूखना (किसी का भला देखकर)
–दुखणें–पेट में दूखना. जी मलमलाना (दूसरे का भला देखकर). मत्सर होना.
–दुखी–स्त्री. पेट दुखनेका रोग. शूल१.
–धर धरून हँसणें–हँसते हँसते पेट फटना.
–पाठीस लागणें–पेट के लिअे दौडना पेट पीठ अेक होना.
–पुजा–स्त्री. भोजन१
–फुगणें–पेट फूलना पेट की बात न कहने से बेचैन होना.
–फुगी–स्त्री. अफरा१. अनाह१.
–फोडणें–भडा फोड करना. पेट देना.
–बांधणे–पेट काटना
–बांधून चाकरी करणे–पेटपर पट्टी बाँधकर काम करना.
–बाहेर पडणें–गुजर हो जाना.
–भर अन्न, आगभर वस्त्र–पेटभर खाना, तन भर कपडा. आवश्यकता भर आय (होना)
–भरणें–पेट भरना. आरोगना. गुजारा करना पेट पाटना.
–भरू–वि. किसी तरह पेट पालनेवाला. पेट का कुत्ता.
–मडळ–न. अुपसमिति२.
–मोठे करणे–दया करना.
–शूळ–पु. सूली२. पेट में पीडा२.
–सरणें–पेट चलना.

–सुटणे–तोंद बढना. पेटी पडना. गुजारा होना.
पोटाचे दु.ख काढणे–पेट को लगना.
पोटा–खाली जाणें–विधवा की शादी होनेपर अुसकी संतान का नये पिता के पास जाना.
–चा चाकर–पेट का कुत्ता.
– –नगारा होणें–बादी से पेट फूलना.
–च्या पाठीस लागणे–पेट के लिअे दौडना.
पोटांत आग अुठणे–बहुत भूक लगना.
–कालविणें–पेट में मलमलाना.
–कावळे कोकणें }–पेट में चूहे
–खडबडणे } दौडना
–गोळा अुभा राहणें–पेट मे खलबली पडना. पट में पानी होना.
–घालणें–अपराध क्षमा करना. कुछ खाना.
–जिरणे–अुगते ही जलना.
–ठेवणे–कान में रखना. कानतक रखना.
–बोंडा अुभा राहणें–होश अुड जाना. पेट मे पानी होना.
–पोट चालणे–अपनी जीविकासे आधी रोटी देकर किसी को जिलाना.
–ब्रह्मराक्षस अुठणें–पेट जलना. बहुत खाना.
–भडभडणें–जी भर आना.
–शिरणें–पेट में घुसना.
–सलणें–जी जलना. अीर्ष्या होना.
पोटांतील पाणी न हलविणें–पेट की बात किसी को न बताना. पेट का पानी न हिलाना (परिश्रम न करना).
–डबा–पु. हब्बा डब्बा (रोग).
पोटी येणें–किसी के घर जनम पाना.
पोटाला चिमटा घेणें }–पेट को
–पाटा बांधणें } धोखा देना.
पोटावर मारणें }पेट मारना. पेट की
– –पाय देणें } मार देना.
पोटचें द्यावें पण पाठचे देअू नये–अपने बच्चे को त्याग दें किन्तु शरणार्थी को कदापि नही.
पोटावारी नोकरी करणें }केवल दो
–राहणें } जून खाना खा कर नौकरी करना
पोटाशीं–धरणें–छाती से लगाना, पेड को आलिंगन दे कर शपथ करना.
–राहणे–पेट से होना.
पोटास तडस लागणें–पेट फूलने से (बहुत खानेपर) बेचैन होना
–बिब्बे घालणें–पेट काटना.
–येणें–जन्म पाना.
पोटी–(के) मद में. स्थान में. बदले में.
–घालणें–क्षमा करना,
–धरणें–चाह होना. स्वीकारना.
पोटगी–स्त्री. पतिसे दूर रहनेपर आजीविका के लिअे मासिक रकम. भत्ता १.
पोटरी–स्त्री. पिंडली.

पोटवा–पु जानवर के पेट के चमडे की जगह.

पोटळा–पु आँतो का गोला. पोटली२.

पोटातलें–न. हब्बा डब्बा१(रोग)

पोटाळणें–क्रि. अ. पालना. आलिंगन करना. पकड रखना.

पोट्या–पु. बुनाओ में किनारीके बीच का हिस्सा.

–गहू–पु. अेक तरहका गेहूँ

पोंढ }पु. कुअेंसे खिचे पानी को जमा
पोंढा }करने का हौज. भात में, सालना लेने के लिअे, बनाया गढा. नारियल के पेड का थाला. घरकी मोरी का हौज(कुड).सिर का पीछे का हिस्सा.

पोत–स्त्री. पोत. काच, सोना या पत्थर की गुरिया. गुरियों की माला.

–पु. मशाल२. अनी२(हथियार या लकडी की)नौका२. पुत्र. वोरा.

–न. बुने वस्त्र की बिनावट२.

पोतडी–स्त्री. थैली. झोली. बटुआ१. पोटली.

पोतदार–पु. सिक्का परखनेवाला अधिकारी. सर्राफ.

पोतनीस–पु. कोषाध्यक्ष.

पोतें–न. बोरा१. गठिया१(बोझ). बोरी२.

पोतेरें–न. पोतना१. चौका देनेका कपडा. चौका देने का काम.

पोथी–स्त्री. हाथ से लिखी पुस्तक. पोथी. धार्मिक विधि की पुस्तक.

पोपट–पु. सुग्गा तोता. सुगना.

–पची–तोते की तरह पढना, रटना. बिना समझे बोलना.

–बूटी–स्त्री. गिदर तमाकू.

पोपटी–वि. फीके हरे रंग का

–स्त्री. ललाओ लिअे कौडी. होली के दिनो में घर घर के पदार्थ लाकर प्रीतिभोज१.

पोपडा–पु. पपडी२. पपडा. छिलका.

पोपती–स्त्री. करघे पर सूत तानने के पहले कूंची से साफ करनेका काम.

पोपनस–न. चकोत्रा१.

पोपया }पु. पपीता.
पोपयी }

पोपेला–पु. आगे के दाँत न होनेवाला घोडा.

पोफळ–स्त्री सुपारी का पेड१. छिलके के साथ सुपारी का फल१ पूगीफल१.

–घालणें–देवता के आगे सुपारी धर कर होड बदना.

पोफळी–वि. बडे चौकोरों की (साडी).

पोबारा–पु.(चौपड में पासों के खेल में) पौबारह.

–करणें–भाग जाना. चंपत होना.

पोय–स्त्री. सुपारी के पेड के पत्तों के डण्ठल का चौडा हिस्सा. नारियल का कल्ला. पौ. पौंसला१. नदी में गिरनेवाला नाला१.

पोयस–स्त्री. अुत्तर-पश्चिम दिशा.
पोर–पु. बच्चा नन्हा. बालक. छोकरा.
–स्त्री. बच्ची. मुन्नी बाला. छोरी.
–न. बच्चा.
–कट–वि. बालक के समान. लडक (पन). लडकअी.
–का–वि. अनाथ. मातृ-पितृ-विहीन. आवारा.
–किडा–पु. खपरा (अनाज का कीडा). भुनगा.
–खेळ–पु. खिलवाड.
–गा–पु. लडका. छोरा. छोकरा.
–गी–स्त्री. लडकी. छोकडी.
–गें–न. बच्चा १. नन्हा १.
–टा–पु. } छोकडा. छोरा.
–टें–न. }
–टी–स्त्री. छोकरी. लौंडी.
–बुद्धि–स्त्री. कच्ची बुद्धि.
–वि. अपक्व. बालक के समान.
–वडा–पु बहुत बच्चोंवाला परिवार. नौसिखियोंकी बहुतायत से राज्य मे होनेवाला कुप्रबन्ध.
–वय–न. बचपन १. छोटी आयु २.
–सौदा–वि. छोटी आयुवाला. किशोर.
पोरासोरीं–क्रि. वि. नौसिखियों से. बालकों से.
पोरी टोरी–स्त्री. छोकरियाँ. लौंडिया.
पोरेंबाळें } न. बालबच्चे १. लडके
पोरेंसोरें } बाले. १
पोऱ्या–पु. छोकरा. नौकर. भुनगा.
पोर्च–न. सायबान १. ओसारा १. ड्योढी २.
पोलके–न स्त्रियों की कुर्ती २
पोलाद–न. फौलाद १. अिस्पात १.
पोलीस–पु रक्षक. आरक्षी. पुलीस २. सिपाही.
–खाते–न. आरक्षी विभाग १.
पोल्हार–न. पैर के अंगूठे में चांदी का छल्ला १ (स्त्रियो के).
पोवती–स्त्री. } देवता को चढाया
पोवते–न } चौलडा दोरा श्रावण पुनम को पहनी नयी जनोअी. गले मे पहने पीले धागे (विवाह में). स्त्रियो का, मोतियों का अेक गहना.
पोवळ–स्त्री. मंदिर की चहार दिवारी. नहर में पानी छोडने का द्वार १.
पोवळा–वि. मूंगेके रंग का (जानवर)
पोवळें–न. मूंगा १. अगारमणि १.
पोवा–पु. छाजन बनाने में सूये का काम देनेवाली लकडी. सँपोला.
पोवाडा–पु. वीरगाथा २. पँवारा १. अेक छद.
पोशा–वि. बादी से मोटा. निठल्ला.
पोशाख–पु. वेश. पोशाक २.
–करणें–कपडे पहनना.
पोशाखी–वि. शानदार. दिखावटी
पोशिंदा–वि. पालनेवाला. प्रेमसे पालन करनेवाला.

पोषक–वि. पोसनेवाला. पुष्टि करनेवाला. बढावा देनेवाला. पोषक.

पोषण–न. पालन १. पोषण १.

पोष्य–वि. आश्रित (पुरानी चिठ्ठीपत्री में बडों को लिखते समय अपने बारे में यह विशेषण लगाया जाता था)

पोषाख–पु. वेश. वस्त्र (पहनने के).

पोष्ट–न. डाक घर १. डाक विभाग १.

पोसणें–क्रि. स. पोसना. पालन करना.
–क्रि. अ. पुष्ट होना. मुटाना. लहलहाना.

पोस्ट–पु. छपनेवाला कागज जिसका आकार २०" × १६" होता है. डाक.

पोस्त–न. त्यौहारों पर सरकारी चपरासियों को दिया हुआ बक्शीश. स्याही में रखो चिंदी (जिस से स्याही सूखने न पावे). पोस्त १.

पोंहचणें–क्रि. अ. पहुँचना. प्राप्त होना.

पोहटा–पु. बाढ में नदी के प्रवाह में गुबार. अुस गुबार से किनारे की भूमि में पडा बडा गढा. चोंथ.

पोहटी–स्त्री. छोटा चोंथ. नदी में बाढ आनेपर अुसकी दूरतक निकली हुअी शाखा (प्रवाह).
–ची माती–बाढ से जमा हुअी मिट्टी. चोंथ में चिपकी मिट्टी.

पोहणें–क्रि. अ. तैरना. अुतराना. मग्न रहना. पौरना.

पोहरा–पु. डोलची २. डोल.

पोहा–पु. जत्था. समूह.

पोहे–पु. चिअुडा. चिअुरा.

पोहो–पु. गोबर का चोंथ. विष्टा का ढेर.

पोहोंचणें–दे. पोंहचणें.

पोहोंचता–क्रि. वि. पहुँचाया हुआ.

पोळ–पु. साँड. दाग कर छोडा हुआ बैल. मोटा ताजा किन्तु सुस्त व्यक्ति.
–स्त्री. केवल पत्थरों की दीवार.
–जत्रा–स्त्री. साँड या पाडे का बलिदान (काली माता के आगे). हत्याकाण्ड (शत्रु का).

पोळणें–क्रि. अ. झुलसना. जलना. ठोकर खाना. अर्धदग्ध होना.

पोळभाज–स्त्री. बरसात के पहले खेती की भूमि जलाने का काम.

पोळपाट–पु. चकला (रोटी बेलने का).

पोळा–पु. बैलों का त्यौहार. (असाढ सुदि १४; श्रावण तथा भादों की अमावस). छत्ता (शहद का). जलते हुअे घर से अूपर अुडनेवाला तिनका आदि. केले के पत्ते में रखकर भुने हुअे सहजन के फूल.

पोळी–स्त्री. रोटी (गेहूँ की). चपाती. मधुछत्ता १ (जिस से मधु निकाला गया हो). दबाकर बनाया गोल पदार्थ. गल कंबल १.

–वर तूप ओढणे (आपल्याच)– अपन पेट हाअु, मैं न देहौं काहू. अपना हाथ, जगन्नाथ का भात.
पोळे–न छत्ता१ करड१ मधुकोश छतना१.
पोळचातील छेद–पु गुल्ली२
पौ–पु पासे पर होनेवाला अेक गोल (चिन्ह) कौडियो से चौपड खेलने मे छ मे अेक या पाँच कौडियाँ चत्ती पडनेपर अूपर से अेक. पौ.
पौढणे–क्रि. अ लेटना.
पौण–वि. पौना.
पौत्र–पु पोता
पौबारा–पु पौबारह(पासो का खेल).
पौर–वि नागरिक. शहर मे बना.
पौराणिक–वि पुराणो मे वर्णित. –पु कथावाचक
पौरुष–न पौरुष१ पराक्रम१ बल१. तेज१.
पौर्णिमा–स्त्री पुनम. पौर्णिमा.
पौर्वापर्य–न आगे पीछे का सदर्भ
पौष–पु पौष महीना पूस का महीना.
पौष्टिक–त्रि. पुष्टिकारक बलवर्धक. –खाद्य–न केवका१ (जचकी मे).
पौळ) स्त्री आहाते की चहार
पौळी) दिवारी.
प्यादा–पु पैदल सिपाही. प्यादा. (शतरज मे).
प्यादी–स्त्री. शतरज मे पियादे से मात
प्याद्याचा फर्जी होणे–पियादे से फरजी बनना. साधारण व्यक्ति का बडे पद पर पहुँचना.
प्यारा) पु. कडिका२. छेदक.
प्यारिग्राफ) परिच्छेदक. [प्याली२.
प्याला–पु. पियाला गिलास. सकोरा.
प्यनिटिव्ह पोलीस–पु. दण्डार्थ आरक्षी. हरजाना पुलीस.
प्रकटणे–क्रि अ. स. प्रकट होना. प्रकट करना. खोल देना.
प्रकरण–न. विभाग१. अध्याय१. (अुपन्यास मे). विषय१. प्रसग१ सबध१. गहरा व्यक्ति१. प्रश्न१.
–शिजणे–हाँडी पकना. षडयत्र रचा जाना.
प्रकार–पु. भेद. प्रकार. ढग. भाँति२. पद्धति२. प्रसग.
–करणे–हर तरह से सताना.
प्रकाश–पु. प्रकाश. अुजाला. अजोर. आलोक तेज. चमक२. दीप्ति२. द्युति२ आभा२ प्रभा२ आत्मज्ञान. प्रकट भाषण.
प्रकाशक–पु प्रसिद्ध करनेवाला. प्रकाशक.
प्रकाश–जन्य–शक्ति–मापक यत्र–न. सूर्य के किरणो की रसायनिक शक्ति नापने का यत्र.
–दर्शन–न व्यक्तीकरण१.
–प्रतिबधक–वि. अपारदर्शक.
–मान–वि अुजागर. प्रकाशित. जगमगाता हुआ प्रकाशमान.
–मापकयत्र–न. प्रकाश की तीव्रता नापने का यत्र.
–लेखन–न. रूप खिचने का काम.
–व्यतिकरण–न. परस्पर विरुद्ध प्रकाश लहरियो के मिलन मे अँधेरा.

प्रकाशणें–क्रि. स. प्रकाशमान होना. दमकना. चमकना. झलकना. जगमगाना स्पष्टीकरण करना. प्रकट करना

प्रकृत–वि चालू. प्रचलित

प्रकृति–स्त्री स्वभाव१ मूल धर्म१. स्वास्थ्य१. विश्व की अुत्पत्ति का कारण. विश्व के सब पदार्थों के अिस मूल-द्रव्य को साख्यशास्त्र मे प्रकृति कहते है (गीता रहस्य). आदि माया शब्द या क्रिया का विभक्ति के पहले का रूप. राज करने के आठ मुख्य अग.

–ताळ्यावर येणे–स्वास्थ्य अच्छा होना

प्रकोप–पु कफ, वात, पित्त की अधिकता२ अतिक्रोध

प्रकोष्ट–पु. बाँह२. प्रकोष्ट.

प्रक्रिया–स्त्री. रीति. बनने की पद्धति.

प्रगट–दे प्रकट

प्रगटणे–दे. प्रकटणे

प्रगति–स्त्री अुन्नति. प्रगति. अुत्कर्ष१ सुधार१

प्रगमनशील–वि. सुधारवादी. प्रगतिप्रिय.

प्रगल्भ–वि. पूरा बढा हुआ परिपक्व पोढे विचारवाला. साहसी. चतुर

प्रघात–पु परिपाटी२ रूढी२. रीति२. रिवाज१.

प्रचंड–वि. प्रचण्ड भारी. (अत्यत). पराकाष्ठा का. विशाल बहुत बडा. प्रबल.

प्रचलन–न. प्रसार. फैलाव. प्रचार.

प्रचलित–वि. अस्थिर चालू. सामयिक.

–होणे–सचरना चालू होना.

प्रचार–पु. प्रचार. रिवाज. परिपाटी.

प्रचारित–वि. रूढ. प्रचारित. फैला हुआ (विचार).

प्रचीत / प्रचीति } स्त्री. अनुभव१. विश्वास१.

प्रजा–स्त्री. प्रजा. जनता. सतान. बालबच्चे१.

–द्रोह–पु. शासको से जनता का अपराध.

–पति–पु. विधाता. राजा. शिश्न.

–सत्ताक–वि. जनतत्र. प्रजातत्र. गणतत्र.

प्रज्वलित–वि. जलाया हुआ. जागरित.

प्रणय–पु. प्रेम. प्रीति२.

–कोप–पु. प्रेमी. प्रेमिका का प्रेम से रूठना. रूठन.

प्रणयी–वि. प्रेमी

प्रणालिका / प्रणाली } स्त्री. नाली. पद्धति. रीति.

प्रत–स्त्री. प्रतिलिपि. सख्या (पुस्तक की). पाण्डुलिपि. नकल. नमूना१. प्रकार१. श्रेणी.

–प्रत्यय. प्रति.

–झाडा–पु. खातावार लेखा.

–बंदी–स्त्री. अुपज के हिसाब से खेती की श्रेणी.

प्रतवार–क्रि. वि. समूह से.
–वारी–स्त्री. प्रांत की खेती का श्रेणी बद्ध विवरण.
प्रताप–पु. प्रताप. पराक्रम. सामर्थ्य२ शौर्य. प्रभाव. विशेष ताप.
–अुधळणें–दुर्गुण प्रकट करना. अपने पर आना.
प्रतारणा–स्त्री. चालाकी. छल१.
प्रतिकार–पु. साँटी२. बदला. प्रतीकार. प्रतिबन्ध.
प्रतिकूल / प्रतिकूळ } वि. विरुद्ध. विपरीत.
प्रतिकृति–स्त्री. नकल. प्रतिमा. प्रतिबिम्ब१. प्रतिरूप१.
प्रतिक्रिया–स्त्री. विरुद्ध क्रिया. पलटा१. प्रतिक्रिया.
प्रतिगामी–वि. विरोधी. पुच्छ-प्रगति करनेवाला.
प्रतिध्वनि–पु. गूँज२. प्रतिध्वनि२.
प्रतिनिधि–पु. प्रतिमा२. प्रशासक. प्रतिनिधि. नियुक्त व्यक्ति.
प्रतिपादणें–क्रि. स. सिद्ध कर दिखाना. विवरण के साथ समझाना.
प्रतिपादन–न. विवेचन१. निरूपण१.
प्रतिपाद्य–वि. निरूपण का (विषय). विवेचनार्थ अुपस्थित.
प्रतिपाळ–पु. पालन. प्रतिपालन.
प्रतिबिंब–न. प्रतिबिम्ब१. छाया२. परछाअीं२. प्रतिरूप१.
प्रतिबिंबित–वि. अंकित.चित्रित.
प्रतिभा–स्त्री. प्रतिरूप१. अनुभव१. पूरा ज्ञान१. प्रेरणा. कान्ति. सूझ. अनोखी कल्पना.
प्रतिमा–स्त्री. समानरूप१. प्रतिमा. मूर्ति. प्रतिबिंब१.
प्रतियोगी–पु. प्रतिद्वंद्वी.
–वि. जैसों के वैसा
–सहकारिता–स्त्री. सहयोगी से सहयोग (राजनैतिक नीति).
प्रतिवादी–पु. प्रतियोगी. प्रतिवादी मुद्दालेह.
प्रतिवृत्त–न. विवरण१.
प्रतिष्ठा–स्त्री. सम्मान१. मान१. आदर१. प्रतिष्ठा. कीर्ति. मूर्ति की स्थापना.
प्रतिष्ठित–वि. सम्भ्रान्त. सम्मानित. प्रतिष्ठित. स्थिर. लब्धप्रतिष्ठ. अकडैत. अहंमन्य.
प्रतिसहकार–पु. शासकों के साथ अच्छे कार्योंमें सहयोग और अमान्य कामों में असहयोग.
प्रतिसूचना–स्त्री. संशोधन१.
प्रतिस्पर्धा–स्त्री. चढाअूपरी. प्रतिस्पर्धा.
प्रतिस्पर्धी–वि. बैरी. शत्रु.
प्रतिज्ञा–स्त्री. प्रतिज्ञा. टेक. प्रण१. बाना१. कौल१. वादा१.
–पत्र–न. शपथपत्र. हलफ़नामा.
प्रतीक–न. नमूनेका वाक्य. लच्छन१. निशान१.
प्रतीति–स्त्री. दे. प्रचीति.
प्रतोद–पु. चाबुक. कोडा. छायायंत्र. विधिमण्डल में प्रत्येक दल का प्रतोद (व्हिप).
प्रत्यंतर–न. अनुभव१. प्रमाण१. अुदाहरण१.

प्रत्यय–पु. भरोसा१. अनुभव१. विभक्ति२. वह अक्षर या शब्द जो मूल शब्द के अन्त मे विशिष्ट अर्थ के लिअे लगाया जाता है ।

प्रत्ययास येणे–जँचना. प्रत्यक्ष होना

प्रत्यवाय–पु रुकावट२. बाधा२ आपत्ति२

प्रत्यक्ष–क्रि वि. प्रत्यक्ष. सामने साक्षात प्रकट सम्मुख स्वय. सीध.

–कर–पु. सीधे करारोपण(कर लगाना).

प्रत्यक्षास प्रमाण कशाला? –हाथ कगन को आओना क्यो?

प्रत्युतर–न. अुत्तर का अुत्तर१ प्रश्न का अुत्तर१.

प्रत्युत्पन्नमति–वि. नयी नयी सूझ देने की शक्ति होनेवाला.

प्रत्येक–वि अलग अलग हर अेक. प्रत्येक

प्रथम–वि पहला प्रथम

–क्रि. वि. पहले सबसे पहले.

–ग्रासे मक्षिका पात –पहले ही गस्से मे बाल आया!

–चरण–पु. पहली सीढी. किसी नक्षत्र की पहली पधरह घडियाँ

–च सासरी आलेली सून–स्त्री. गौन-हाअी.

–त.–क्रि वि. सबसे पहले

–दर्शनी–क्रि. वि. चार आँखे होते ही. पहले ही दर्शन मे. प्रारभ ही मे.

–पुरुष–पु अुत्तम पुरुष(व्याक.)

–वर–पु. कुवाँरा

प्रथमा–स्त्री. कर्ता कारक.

प्रथा–चलन१. रीति. प्रथा व्यवहार १.

प्रदर–पु स्त्रियो का अेक रोग. प्रदर

प्रदर्शन–न. प्रदर्शनी२. प्रदर्शन१. दिखावा१.

प्रदक्षिणा–स्त्री चकफेरी परिक्रमा. प्रदक्षिणा.

प्रदेश–पु प्रात. प्रदेश सूबा

प्रधान–पु. सचिव प्रमुख राजकर्मचारी.

–वि मुख्य श्रेष्ठ. मूल. प्रधान.

प्रपच–पु. जगत् परिवार. परिवार-का भरण–पोषण छल. पक्षपात. विस्तार. विवरण प्रपच.

प्रफुल्लित–वि हरा भरा लहलहाता हुआ. प्रसन्न आनदित

प्रबध–पु छदोबद्ध रचना२ कथा२. शास्त्रार्थ के विषय मे निबध

प्रबल } वि. अति बलवान.
प्रबळ } विपुल. अुत्कट

–अिच्छा होणे–चर्राना(शौक)

प्रबोधिनी–स्त्री. देवठाण१(कार्तिक सुदि११).

प्रभा–स्त्री प्रकाश१ तेज१. क्रान्ति. प्रभा. शोभा.

–वळ–स्त्री. मूर्ति के पीछे(चादी, सोने की) अर्द्ध मण्डलाकार रचना समर्थक लोगों का गुट (नेताके पास).

प्रभात–स्त्री. सबेरा१. प्रातःकाल१. प्रभात१.

–फेरी–स्त्री. प्रात काल मे, समाजसेवा का प्रचार करने के लिअे, स्त्री–पुरुषो की अनुशासित मण्डली

प्रभाव–पु. प्रताप. सामर्थ्य२. तेज. परिणाम. प्रभाव आतक१.

–पाडणे–(पर) सँवारी गाँठना प्रभाव डालना.

प्रभु–पु ओश्वर. राजा. देवता. स्वामी. अेक कायस्थ जाति२.

–त्व–न पूरा अधिकार१. पारगतता२. आधिपत्य१.

प्रभृति–क्रि. वि आदि से.

प्रमाण–न. प्रमाण१..सबूत१. हिसाब१. मात्रा२. सीमा२. मानने योग्य व्यक्ति१. बचन१. ज्ञान१. अत करण१.

–क्रि वि–मान्य.

–पत्र–न. अधिकारपत्र१ प्रमाणपत्र१.

प्रमाणे–अव्य (के) अनुसार. (के) समान

प्रमेय–न प्रमाणो से सिद्ध करनेका विषय१ विवेचन का विषय१. प्रमाण-साध्य१

प्रमेह–पु मूत्र-रोग मधुमेह.

प्रयत्न–पु. विशेष चेष्टा२ परिश्रम प्रयत्न.

प्रयत्नानी परमेश्वर–अखण्ड परिश्रम को अच्छा फल अवश्य मिलता है। हिम्मते मर्दा मददे खुदा.

प्रयाण–न. गमन१. चलना१.

–करणे–चले जाना. चल बसना.

–समय–पु. जीवन के अन्तिम क्षण.

प्रयास–पु कष्ट. परिश्रम

प्रयोग–पु. अमल. प्रयोग. अुपयोग. रचना२. टोटका. अनुष्ठान. पूरे नाटक का अभिनय खेल.

प्रयोजन–न आवश्यकता२ कारण१. प्रसग१. अुद्देश१ प्रीतिभोज१. (विवाहादि कार्य मे) भोज१.

प्रलय } पु प्रलय सघार. विश्व का
प्रळय } अन्त. महान् अनर्थ अत्यत हानि२ पराकाष्ठा२

प्रवचन–न धार्मिक विषयो का विवेचन१ किसी विषय की व्याख्या का भाषण१.

प्रवाद–पु. चखचख२. अफवाह२. दोषारोप.

प्रवाल } न. मूँगा१.
प्रवाळ }

प्रवास–पु यात्रा२ प्रवास. चलचलाव

प्रवासी–पु. यात्री बटोही

प्रवासातील फराळाचे–न पाथेय१. सबल१. कलेवा१.

प्रवाश्याचा ताडा–पु. यात्री–दल. कारवाँ. काफिला

प्रवाह–पु धारा२ प्रवाह बहाव.

–पतित–वि. गतानुगतिक.

प्रवीण–वि. निपुण जानकार. पटु. होशियार. पारगत चतुर दक्ष.

प्रवृत्ति–स्त्री. झुकाव१. रुख१. प्रथा. गति. हलचल. प्रेरणा.

–मार्ग–पु. अपना काम किये जाने का नियम.

प्रवेश–पु. प्रवेश. अदर जाना. पैठ२. रगमचपर प्रवेश. दृश्य (नाटक का).

–परीक्षा–स्त्री प्रवेशिका परीक्षा. विनय मदिर(हाअिस्कूल) की अन्तिम परीक्षा.

प्रशसनीय–वि. सराहनीय श्ल.व्य. स्तुत्य. प्रशसा के योग्य.

प्रशसा–स्त्री स्तुति बखान१.

प्रशस्त–वि. विशाल विस्तीर्ण खुला योग्य. शुद्ध मन से (भाषण). योग्य. ठीक.

प्रश्न–पु. प्रश्न. समस्या२ माँग२. पृच्छा२. सगुन. जोशी का कथन पहेली२.अेक अुपनिषद्. सवाल

–पाहणे–फलित ज्योतिष का प्रश्न देखकर भविष्य बताना.

–सागणे–पहेली का अुत्तर देना.

–सुटणे–प्रश्न हल होना.

–सोडविणे–गणित का अुदाहरण हल करना हिसाब लगाना

प्रसग–पु समय तथा स्थिति समय. घटना२ अवसर. विपत्ति२ सकट. भेट२ पाला(पडना) बनाव. सभोग

–घडणे–सभोग होना

–थाटणे–अच्छी तरह सपन्न करना

–मारून नेणे–समय की सूझ से काम कर लेना.

–वशात्–क्रि. वि. सयोगसे.

–विशेषी–आडे समय मे

प्रसगी असणें–समयपर पास होना. सहारा होना.

प्रसगावधान–न. समय की सूझ२.

प्रसन्न–वि. प्रसन्न. आनदित. खुश. स्वच्छ(आकाश) शात(प्रवाह). हर्षित प्रफुल्ल.

–करणे–हुलसाना आनंदित करना. रिझाना

–ता–स्त्री हुलास१ प्रसन्नता हँसी-खुशी अनुग्रह१ कृपा. सतोष१.

–होणे–सतुष्ट होना. कलेजा ठढा होना. हुलसना. हरखना. हर्षित होना हाथ चूमना(कला पर रीझकर).

प्रसाद–पु कृपा२ अनुग्रह प्रसाद. देवार्पित वस्तु२ मन की पवित्रता. प्रसादी२ सुबोधता२ स्पष्टार्थता२(काव्य का गुण). सुनते ही, पढते ही हृदय को प्रभावित करनेवाला गुण(साहित्य की रचना मे)

प्रसाधन–न शोभा(अलकार, सौदर्य की) चमकानेवाला साधन१

प्रसारणी–स्त्री गधाली गधप्रसारणी. पसरन

प्रसिद्ध–वि विख्यात प्रकट प्रसिद्ध. ख्यात ख्यामनाम सब को परिचित. स्वनामधन्य

प्रस्ताव–पु विषय का फैलाव निरूपण. सूचना प्रारभ सूचित निश्चय.

प्रस्तावना–स्त्री पूर्वसूचना भूमिका.

प्रस्तुत–न बात२
–वि आगे रखा हुआ सिद्ध.
–क्रि वि अिस समय अब.

प्रस्थ–न. गहरा व्यक्ति१ विद्या, धन, कला, वक्तृता आदि गुणो के कारण लब्धप्रतिष्ठ व्यक्ति१ आसन१ ६४ तोलो का माप

–माजविणे–धौस जमाना बहुत महत्त्व बढाना

प्रस्थान–न प्रयाण. गमन. यात्रा के लिअे चलने का मुहूर्त१. वस्तुओ का अटबर. ब्रह्मप्राप्ति के लिअे भिन्न भिन्न पद्धतियाँ२

–ठेवणे–यात्रा के प्रारभ के पूर्व चावल, हल्दी सुपारी, पानी पडोसी के घर रखना.

–त्रयी–स्त्री अुपनिषद, वेदातसूत्र तथा भगवद्गीता–तीनग्रथ

प्रहर–पु. तीन घटो का काल.

प्रहसन–न. व्यगपूर्ण नाटिका२.

प्रहार–पु चोट२ प्रहार. आघात.

प्रळय–दे प्रलय.

प्रक्षिप्त–वि छोडा हुआ घुसेडा हुआ (ग्रथ मे, बाद मे)

प्रज्ञा–स्त्री बात के मर्म को झट जानने की मानसिक योग्यता.

प्राकृत–वि. साधारण. परिचित. सादा प्रकृति (मूल माया) से अुपन्न अनाडी क्षुद्र सस्कार के पूर्व की (जन–भाषा).

–बोलणे–अशिष्ट भाषा बोलना.

प्राक्तन–न भाग्य१ दैव१.

प्राक्तनाची दोरी–स्त्री. भाग्य की बागडोर.

प्रागतिक–वि. धीरे धीरे प्रगति करने या चाहनेवाला.

–पक्ष–पु नरम दल.

प्राचीन–न. दैव१. भाग्य१.
–वि पूर्व दिशा का. पुरातन. प्राचीन

प्राचीनाचो दोरी–भाग्य की बागडोर.

प्राचुर्य–न विपुलता२ आधिक्य१.

प्राजल } वि स्पष्ट. सरल. स्वच्छ.
प्राजळ } निर्मल. पवित्र

प्राण–पु देह के पाँच प्राणो से पहला प्राण साँस२. 'प्राण' अर्थात आगे जानेवाला निश्वास (वायु)'–(गीतारहस्य). अत्यंत प्रिय. व्यक्ति.

–ओवाळून टाकणे–निछावर करना. वलि बलि जाना.

–कठी येणे–कलेजा मुँह को आना.

–काढून ठेवणे–बहुत गिडगिडाना. बहुत हठ करना

–घातक वि } प्राणातक. प्राणघाती.
–घेणा–वि }

–जाणे–अन्तिम साँस लेना.

–डोळ्यात अुतरणे–जी पर आ बनना.

–देणे–मर जाना.

–नाथ–पु. पति. पति का सबोधन.

–प्रतिष्ठा–स्त्री. मूर्ति की वेद–मत्रो से स्थापना. सस्थापन१. नीव डालना.

–वायु–पु. अम्लजन.
–विसावा–प्राणों का प्यारा.
–संकट–न. विचित्र स्थिति२. बडी कठिन समस्या२.
–सखा–अत्यत प्यारा.
प्राणात–पु. मृत्यु बडा कठिन संकट
प्राणातिक–वि. असहनीय. तडपानेवाली (वेदना).
–अवस्था–अब तब होना.
प्राणाशी गाठ–जी जोखो मे. प्राणो के लाले.
प्राणेश } पु. पति. प्रेमी. प्रभु.
प्राणेश्वर }
प्राणेश्वरी–स्त्री धर्मपत्नी. हृदय की रानी.
प्राणोत्क्रमण–न मौत२ प्राणपखेरू अुड जाना
प्राणिज–वि प्राणी से अुत्पन्न.
–अन्न–न. मासाहार१.
प्राणी–पु. जीव. प्राणवाला व्यक्ति प्राणी. जतु.
प्रात–पु प्रात. अिलाका. भाषा, चाल ढाल, सभ्यता के कारण बना देश–विभाग, स्थान. अचल (अतिम छोर) परगनेका. अुपशासक जत्था. विषय. हलका. चकला.
–साहेब–पु हाकिम परगाना का सहायक अधिकारी
प्रांतिक–वि प्रात का.
–सरकार–न. प्रात शासक१.
प्रातर्विधि–पु. शौचादि कार्य.
प्रात. स्मरण–न. सबेरे की प्रार्थना२.
प्राथमिक–वि प्रारभिक मौलिक.
–शिक्षण–न प्रारभिक शिक्षा२.
–हुकुम नामा–पु अभियोग का निर्णय होनेके पहले प्राथमिक डिग्री२.
प्रादुर्भाव–पु अुत्पत्ति२. प्रादुर्भाव. प्रारभ.
प्राधान्य–न महत्त्व१. विपुलता२
प्रापचिक–वि. पारिवारिक. सासारिक
प्राप्त–वि. प्राप्त. लब्ध मिला हुआ. आवश्यक.
प्राप्ति } स्त्री. आय. लाभ१
प्राप्ती } सफलता.
–वरील कर–पु वार्षिक आय–पर कर आय–कर
प्रामाणिक–वि सच्चा. अीमानदार. सत्यनिष्ठ विश्वासपात्र. प्रमाणो के साथ.
प्रॉमिसरी } स्त्री. प्रतिज्ञा-पत्र. रुक्का१
– नोट– } तमस्सुक.
प्रायश्चित्त–न भूल करनेपर होने वाला दण्ड१. फिरसे भूल न हो, अिसिलिअे किया गया तप१. किसी प्रकार का दोष न रहे अिस हेतु किया हुआ शुद्धिकर्म. प्रायश्चित्त१
प्रारब्ध–न भाग्य अन्य जन्म के कर्मो का फल१ सचित से जितने भाग के फल (कार्य) भोगने का प्रारभ हुआ, वही प्रारब्ध है– (गीता रहस्य) माथा१.
–अुघडणे–भाग्य खुलना.

–गति–स्त्री. भाग्य का फेर.
–योग–पु जो भाग्य मे बदा हो,
प्रार्थणें / प्रार्थिणे } क्रि. स. (से) प्रार्थना करना (से) माँगना.
प्रार्थना–स्त्री. प्रार्थना. निवेदन१. निहोरा१ बिनति
प्राशन–न पीना१.
प्रास–पु अक्षरों की पुनरावृत्ति. (शब्दालकार).
प्रासाला प्रास–पु तुकबदी२.
प्रासगिक–वि प्रसग के योग्य. अुचित प्रासगिक.
प्रास्ताविक–वि भूमिका के रूप मे. प्रारभ का.
प्राज्ञा–स्त्री. योग्यता महत्त्व१. हिम्मत मजाल.
प्रिन्सिपल–पु प्राचार्य (महाविद्यालय का प्रधान)
प्रिय–पु पति यार. साजन
–वि प्रिय. प्यारा अिष्ट. औठ.
–कर / –नम } –पु पति. प्रेमी यार. सजन. प्यारा. प्रियतम
–तमा–स्त्री घरनी. घरवाली पत्नी. प्रेयसी. नायिका.
–पात्र–वि. लाडला प्यारा.
प्रिया–स्त्री गृहिणी. पत्नी. नायिका. प्रेयसी
प्रीत / प्रीति } स्त्री. प्रेम१. स्नेह१. चाह२.
–पात्र–न प्यारा व्यक्ति१. पत्नी२.
–लावणें–बडे प्रेम से बरताव करना.
–विवाह–पु. अेक दूसरे से प्रेम होने से विवाह. प्रेम–विवाह.
प्रीतिसगम–पु. दो नदियो का संगम (मिलाप), जो आमने सामने आकर मिले.
प्रीत्यर्थ–अव्य के लिअे. के हेतु.
प्रुफ / प्रूफ } न. अुपमुद्रित१. कच्चा मुद्रण१.
–करेक्टर–पु अुपमुद्रित–शोधक. कच्चा मुद्रण सुधारनेवाला व्यक्ति
प्रेत–न. शव१. लाश२ मुर्दा१. मृतजीव१ सयशव१ (खेत में रहे वीर का शव).
–कळा–स्त्री निस्तेजता अुदासी. मुर्दनी.
–भूमि–स्त्री. स्मशान१ मरघट१. कब्रिस्तान१.
–यात्रा–स्त्री अरथी के साथ जनसमूह.
– –निघणें–अरथी निकलना
प्रेम–न प्रेम१. प्रीति२ हिलग१. स्नेह१. चाह२ सनेह१. प्यार१.
–पात्र–न बहुत प्रिय व्यक्ति. प्रेम भाजन१
प्रेमळ–वि भावुक दयालु.
प्रेमा–पु. दे. प्रेम.
प्रेमाने भेटणे–प्रेमसे गले लगाना. समदना.
प्रेमी–वि. हितू स्नेही. प्रेमी. घरबसा.
प्रेरक–वि. गति देनेवाला. प्रेरणा करनेवाला अुत्तेजक.
प्रेरणा–स्त्री. अुत्तेजना चेतना.
प्रेस–पु. मुद्रणालय. समाचार-पत्रों की सामूहिक शक्ति.

प्रेसिडेट–पु अध्यक्ष. सभापति. प्रधान.
प्रेक्षक–वि. देखनेवाला.
–पु. दर्शक.
प्रोत्साहन–न. बढावा१. प्रोत्साहन
प्रोफेसर–पु. प्राध्यापक. आचार्य.
प्रौढ–वि. पूरी तरह बढा हुआ. पोढा. पुख्ता आयु मे वडा. पूज्य. आदरणीय.
प्रौढी–स्त्री. आढ्यता. शेखी. पराक्रम१ अहकार१.
प्लँचेट–न. मृत व्यक्ति से बोलने का यंत्र१.
प्लॅटफॉर्म–पु मच. फलाट(रेलवेका). चबूतरा.
प्लॉट–पु. कथा वस्तु(नाटक की). भूमि का नपा हुआ भाग.
प्लीहा–स्त्री प्लीहा. ति लो.
प्लेग–पु ताऊन(रोग)

फ

फकीर–पु कगाल. भिखारी (मुस्लिम) सडा. फकीर. साँओ.
फक्कड–वि मनमौजी रगीला. सुदर. बहुत अच्छा फाँकडा.
फक्की–स्त्री. फका१ फँकी फकनी. फकाव२
फँक्टरी–स्त्री कारखाना१. निर्माणी
फक्त–क्रि. वि केवल मात्र.
फजिती–पु दुर्दशा२ पके आमो को निचोड लेने के बाद गुठलियो को पानी मे धोकर, अुस पानी की बनायी कढी२.
फजिती } स्त्री दुर्दशा फकडी.
फजीती } फजीहत अप्रतिष्ठा दुर्गति
–चे जिणे–न गरीबी तथा लाचारी का जीवन.
फजीतखोर–पु निर्लज्ज
–वाडा–पु बुरी दशा२ अप्रतिष्ठा२.
फज्जा–पु. फकडी२. दुर्गति२.
फट–स्त्री. सेध दरार. खतरा१. गुजाअिश(बात मे) दुर्दशा.
–क्रि. वि. धत्. चटसे.
–न–कडी बात२. झिडकी२.
–म्हणता ब्रह्महत्या–फट कहा, फटकान खाया क्षुद्र बातसे वडा अुपद्रव मचना.
फटक–क्रि वि, अत्यत(सफेद). चटक, चटक(ध्वनि, जूतेकी).
फटकडी–स्त्री नखरैल स्त्री चतुर तथा सुदर लडकी छलाग (घोडे की) फिटकरी
फटकन् } क्रि वि फट से छूटने ही.
–दिशी } चटसे
फटकणे–क्रि अ. छटकना. खिसकना. दूर होना पहुँचना(पास).
–क्रि स पछोरना फटकना (अनाज) बयने से हवा करना (चूल्हे को).
फटकून–क्रि वि खिचा-सा.
–असणे } खिचा खिचा रहना
–राहणें }
फटक फटक–क्रि वि ढीले जूते की आवाज. पछोरने की आवाज.
फटकळ–वि मुँहफट. बीभत्स बोलने का आदी. अशुभ. बकवादी.

फटका–पु कोचा. मार२. प्रहार. अेक छद कडखा (अुपदेशपरक). फाटक.
फटकारणे–क्रि स. फटकारना. सरसेटना
फटकारा–पु. प्रहार. फटकार२ झपट्टा. झपेटा. धडाका डख
फटकावणे–क्रि. स. फटकारना. आडे हाथो लेना
फटकी–स्त्री फिटकरी. [वस्त्र१.
फटकूर–न. चीथडा१ पुराना जीर्ण
फटफजिती–स्त्री. छीछालेदर दुर्गति. थुक्का फजीहत.
फटफटणे–क्रि अ पौ फटना. प्रातःकाल होना दिवाला निकलना
–न. आग जलाने के लिअे हवा करनेका पखा बैना
फटफटीत–वि सफेदचिट्टा. पीला (मुख). निस्तेज बिना तिलक का माथा (विधवा का) [महाराष्ट्र मे केवल विधवा ही कुकुम तिलक (बिदी) नही लगाती, अन्य सभी-बालिका से लेकर बुढियातक-आठो पहर माथेपर बिदी सुरक्षित रखना कर्तव्य समझती है]
–अुजाडणे–सबेरा होना.
फटराड–स्त्री नीच वेश्या
फटलडी–पु नीच पुरुष
–चें काम–टाग तले से निकलना.
फटाकडा } पु. पटाखा
फटाका } वि. सुदर. फक्कड. तुरन्त ठीक अुत्तर देनेवाला.
फटाकडी–दे. फटकडी.
फटाटणे–दे. फटफटणें.
फटाफट–क्रि वि तडातड (दे मारना). फटफट (पटाखा या मोटार साअिकल की आवाज).
फटिग–पु. अकेला सडा.
–वि विरक्त स्पष्टवक्ता.
फट्टा–दे. पट्टा.
फड–पु. सरकारी कामो का स्थान. फड. अड्डा. अकाओ के लिअे गल्ला जमा करनेका स्थान. टोली२. मण्डली२. गोष्टी२ दगल (मल्लयुद्ध का स्थान). खजूर, थूहर की डाल का छोर.
–अुलगडणे–दगल समाप्त होना. बैठक का काम पूरा होना.
–पडणे–विवाद में रग आना
–मारणे–चर्चा मे जीत होना.
–राखणें–सभा को निबाहना.
फड–पु. निधि२. चंदा. दान.
फडकणें–क्रि. अ लहराना फहरना. थरथराना अकडसे घूमना. फडफडाना.
फडकरी–पु. अड्डे का सचालक. सरकारी कारखानेका प्रधान. अीख की खेतीसे गन्ने काट देनेवाला व्यक्ति
फडकविणे } क्रि. स. फहराना.
फडकाविणे } जोरसे थप्पड मारना.
फडकी–स्त्री. छोटे बच्चो के ओढने का रगीन शाल१. ओढनी.
फडके–न. कपडे का छोटा टुकडा१. छोटा अगौछा१. चिदी२. दो पखोंवाली अेक बडी मछली.

फडणीस–पु. अर्थमत्री (मराठी राज्य मे). तालुके मे मामलतदार का सहायक अधिकारी.

फडताळ–न कबाट, (दीवार में लगा) अलमारी

फडतुस–वि रद्दी. तुच्छ

फडनीस–दे. फडणीस.

फडफड–क्रि. वि. फडफडाने की आवाज पाखो की फटकार की आवाज.

फडफडणे–क्रि अ फडफडाना (पाँखे) फटकारना झिडकारना. थरथराना

फडफडीत–क्रि वि. बरबरा कोरा रूखा (भात)

फडशा–पु खातमा अन्त समाप्ति२.

–पाडणे–सहार करना. अन्त करना. खात्मा करना

फडा–स्त्री. फन१ (नाग का) सेहुड का कँटीला, मोटा पत्ता

फडाड–पु. धमाका विस्फोट.

फडाफडा–क्रि वि दे फडफड.

फडी–स्त्री जुवा बाँधने की धुरा की लकडी. निर्णय१

फड्या निवडुग–पु सेहुड.

फणका / फणकारा } पु झुनझुनी२ (बिच्छू के डक के कारण) झटका (क्रोध से). ठमक२.

फणफणणे–क्रि अ. सताप. दाह होना (ज्वर से). झन्नफन्न करना. आपे से बाहर होना.

फणस–पु. कटहल. कटहर.

–पोळी–स्त्री. कटहल के गूदे की सूखाकर बनायी रोटी.

फणा–स्त्री. फन१ (साँप का). घबरी२ (केले की) गोशाला की भूमिपर से गोबर खुरचने का औजार. अदरक, हलदी का मूल

फणी–स्त्री फन१ (साँप का). साँप१. कघी ककही. घबरी (केले की). बेम (जुलाहे की)

–करडा–चादी की कघी और सिदौरा (विशेषत विवाह मे).

–करड्याची पेटी–स्त्री सिगारदान१.

–वनविणारा–पु कघेरा.

फणेरे–न सीने पिरौने का सामान रखने की पेटी सिगारदान१

फण्या–पु (लकडी आरे से चीरते समय) पच्चर.

–निवडुग–पु. सेहुँड.

फतकल–स्त्री. पलथी मारकर (मजे मे बैठना.

–घालून बसणे / –मारणे } धन्ना दे कर बैठना.

फताडा–वि चपटा सीग मे छोटे सीग निकला हुआ (जानवर). चौडा-सा

फते / फत्ते } –वि सफल विजयी.

फत्तर–पु पत्थर बुद्दू

फत्तेमारी–स्त्री तीन से पाँचतक पालवाला शीघ्रगति जहाज१.

फंद–पु. षडयत्र. विद्रोह दुर्गुण. लत२. अुन्माद छल.

–फितुरी–स्त्री. विश्वासघात दगा.

फदात पडणे–चक्कर मे आना. झमेले मे फँसना

फद्या–पु. चार पाअी का सिक्का (पुराना). अेक पैसा –वि निकम्मा. बेकार.

फन–न. अगवॉमी२ (हल का फार बिठाने की) ज्वार कटने के बाद भूमि मे रहा खूँट. खुत्थी२.

फन्ना–पु. फना खातमा. बरबादी२.

फॅन्सी–वि. महीन तथा सुदर (कपडा). नकली (माल).

फरक–पु अतर. भेद. फर्क. असमानता२. दीवारका कोना.

फरकी–स्त्री. मुख्य अनाज मे दूसरा अनाज थोडासा मिलाकर बोने का काम.

फरताळ–न. दे फडताळ

फरद } न. जोडी मे से अेक वस्त्र१.
फर्द } (शाल, धोती, साडी).

फरपटणे } क्रि स घसीटना घिरीना.
फरफटणे } कढोलना. कढेरना.

फरफरा–क्रि वि. घसीटते हुअे.

फरफरणे–क्रि. अ फर्र आवाज निकलना. फरफराना. फरकना फडकना.

फरमा–पु ढॉचा. जुज (मुद्र-टक चुनकर छापने के लिअे सिद्ध रखा हुआ; जो ८, १२, १६ वा ३२ पृष्टो का होता है). नमूना.

फरमाविणे–क्रि. स. आज्ञा करना. फरमाना.

फरशी–स्त्री. गच१. कुल्हाडी. बडी रुखानी.

फरसबदी–स्त्री. पक्का फर्श१.

फरस बी–न. सेम२.

फरा–पु. कँधे की हड्डी२ रान की हड्डी२ कतार२. बिदिया (गहना). गल्ले का अेक माप (६४ या ४८ सेर का).

फराडा–पु. झपट्टा. अेक ओर से बनाया पत्थर.

फरांडी–स्त्री. ठीहा (चमडा काटने का)

फरा फरा–क्रि. वि. फर्राट के साथ.

फरारी–वि. फरार. भागा हुआ. –स्त्री. वेग१. फर्राटा१.

–होणे–चपत होना.

फरासखाना– पु. डेरो, खेमो, बिछावन आदि वस्तुओ का भडार. आरक्षी (पुलोस) केन्द्र (विशेषतः पुणे मे).

फराळ–पु कलेवा चबेना. नाश्ता. फलाहार. जलपान.

फरी–स्त्री. आधा मन. फरी (छोटी ढाल). जानवर की रान. ओडन१.

फरे–न. दे. फरा.

–मरे–न. नौ नौ ककडियो से अेक खेल.

फर्जी–पु. शतरंज मे वज़ीर (फर्जी).

–जाणे–चौपड के खेल मे सब गोटियाँ बैठ जानेपर १० या २५ का दॉव पडना.

फन्या–पु. जानवरोका हैजा.

फर्लो–स्त्री. निवृतिपूर्व छुट्टी.

फल–न फल१. संतान२. लाभ१. परिणाम१. फार१ वृत्ताका क्षेत्रफल१.

–ज्योतिष–न. फलित ज्योतिष१.

–ज्योतिषी–पु. जोशी. सगुनिया.

–द्रूप–वि फल देनेवाला. सफल.

–प्रदान–न वाङनिश्चय के समय वर के पिता का नारियल से कन्या की कोछ भरना

–श्रुति–स्त्री फल. पुण्य–लाभ.

फलाहार–दे फराळ.

फलक–पु. तख्ता. पटरा. फलक.

फलकारा–पु. पल्ले(अचल)का झपट्टा. उससे उत्पन्न वायु का झकोरा.

फलम–पु. मुहर(सिक्का)का दसवाँ हिस्सा अेक सोने का सिक्का (लगभग तीन रुपयो का). चादी का अेक सिक्का(१ रु = १२।।। फलम)

फलाणा–पु. अमुक. फलाँ. फलाना.

फलुस–स्त्री फलशर्करा. फलो में से निकाली चीनी.

फवारा–पु. फव्वारा.

फॅशन–स्त्री. नया ढग१. नयी प्रथा.

फशी–अव्य फँदे में. फँसा हुआ.

–पडणे–धोखा खाना.

–पाडणे–धोखा देना.

फसकन } क्रि. वि. फसककर
फसदिशी } फटक से.

फसकी–स्त्री. घलुवा. अनाज, आदि बेचनेवाले से लिया हुआ सरकारी कर. श्रावण महीने मे हर सोमवार को स्त्रियाँ तिल तथा चावल की अजुली महादेवपर चढाती है अुसे फसकी कहते है।

फसगत–स्त्री.(को)धोखा१. छल१. फुलासरा१.

फसणे–क्रि अ. धोखा खाना. फुलासरे मे आना छला जाना. अरझना. अुलझना. हानि अठाना. फँसना.

फसफशीत–वि. सूखा रूखा. भुरभुरा.

फसफसणे–क्रि. अ. झाग अुठना. खमीर अुठना. टॉय टॉय फिस होना

फसविणे–क्रि. ठगना. छलना. गठरी मारना.

फसवणूक–स्त्री भुलावा१. चकमा१. धोखा१. ठगी. अनभोरी.

फसवेगिरी–स्त्री धोखेबाजी. विश्वासघात१.

फसव्या–वि. कपटी. विश्वासघाती, अतघाअी.

फस्त–वि. फना. साफ(लूटकर, हडपकर, निगल कर). –स्त्री. फस्द.

फळ–न. दे. फल. फार(बरछी, भाला आदि का)

–फळावळ–स्त्री. सब्ज मेवा१. फलागम१.

–भाजी–स्त्री. फल, जिसकी तरकारी बनती है.
फळातील रेशा–स्त्री खूझा१.
फळास येणे–सफल होना.
फळकवणी–न अधिक पानी से बहुत पतली बनी खाद्य वस्तु (दाल, छाछ)
फळणावळ–स्त्री जानवर को जोडा खिलानेवाले का शुल्क१.
फळणे–क्रि. अ दाये होना प्रसन्न होना. फल लगना. बरदाश्त होना. (गौ आदि). बद करना दूबार
फळफळणे–क्रि अ आवाज के साथ मूतना खुलना (भाग)
फळवाट–स्त्री. चमडा काटने की तख्ती.
फळविणे–क्रि अ. बरदाना. जोडा खाना
फळा–पु. हलका फार फलक लुगदी का स्तर (जो सूखने पर कागज बनता है) तख्ता.
फळी–स्त्री. तख्ता१ किवाड. गुट१. पंक्ति (मेना की) हरावल. मुठभेड
–फुटणे–तितर बितर होना.
–फोडणे–हरावल तोडना.
फाअिल–स्त्री मिसिल नस्ती.
–करणे–नस्तीकरण. विषय को समाप्त करना.
फाक / फाँक–स्त्री. फाँक, फल आदि का लम्बा टुकडा. कबीर (होली के बीभत्स वचन) अतर१.
फाकटणे–क्रि स चौडा करना (पाँव, सडसा आदि). कदम खोलना.
फाकडा–वि. अलबेला. बाँका. छैला. छैला छबीला फक्कड.
फाकणे / फाकणे–क्रि अ. फैलना. छितरना. चौडा होना. प्रकाशित होना. फका मारना.
फाका–पु. फका. नागा फाका.
फाकाटणे–क्रि अ. अलगाना. चौडा करना पसारना.
फांजी–स्त्री फाँजी काला विधारा१.
फाजील–वि. वाहियात आवश्यकतासे अधिक. अशिष्ट
फाटक–न फाटक१ छोटा दूवार१.
फाटका–वि फटा. विदीर्ण गरीब.
फाटक्या अगाचा–छरहरे बदन का.
फाटक्यात पाय घालणे–फटे मे पाँव. देना.
फाटका तुटका–वि फटा पुराना
फाटणे–क्रि अ फटना दरकना अनबन होना तितर बितर होना.
फाटा / फाटा–पु अकुर शाखा२ धारा२. विपर्यातर. छुट्टी२. अीधन.
–देणे–छुट्टी लेना नागा करना. छोड देना.
–फुटला–पख निकाला.
फाटे फोडणे–पख निकालना. मीन-मेख करना.
फाटाफूट–स्त्री. अलगाव१. मुनमुटाव१.
फाटी–स्त्री. टहनी. छोटी शाखा. अीधन१.
फाडकन / फाडदिशी–क्रि. तडाक से. छूटते ही.

फाडणें–क्रि. अ. फाडना. दो टूक करना. चीरना.
फाडून खाणें–टूट पडना. बरस पडना (क्रोध से).
फाडा–पु. पहाडा (गणित). गाही २.
फाणस–पु. फानूस. लालटेन.
फांद–स्त्री. दे. फाजी.
फांदी–स्त्री. शाखा. डाल.
फाद्या फोडणें–मीन मेख निकालना.
फापट पसारा–पु. कबाडा. अटबर. अखरा. व्यर्थ विस्तार.
फामटणें–क्रि. स. अुडाना (वस्तु).
फायदा–पु. लाभ. फायदा,
फायनॅन्स मेंबर–पु. अर्थमंत्री
फाया–पु. फाहा. फाया (अभ्र का).
फार–वि. स्पष्ट. बहुत. अत्यंत. अधिक.
–करून–क्रि. वि. प्रायः
–झालें हंसू आले–असीम दुःख होने से अुदासीन होना. दर्द का हद से गुजारना, है दवा हो जाना (गालिब)
–फार विचारणे–बहुत याद करना.
–आरडा ओरड–स्त्री. कौवा-गुहार १.
–बोलणें–बकबक करना. चहकना.
–थोडें–गिनतीके.
–लांब–क्रि. वि. बहुत दूर, काले कोसों.
फारकत–स्त्री. फारखती. बेबाकी. अलगाव १.
फारशी–स्त्री. फारसी (भाषा).
–वि. फारसी का. विशेष. अधिक.

फारसा / फारसे } क्रि. वि. अैसे कुछ. बहुत बार. अधिक.
फार्म–पु. खेत (प्रायः सरकारी).
फॉर्म–पु फर्मा (मुद्रण में). प्रपत्र. आवेदनपत्र. नमूना. आकार. ढाँचा.
फार्स–पु ढोंग. नाटक (व्यंग). स्वाँग. प्रहसन.
फालतू–वि. फालतू. बचा हुआ. अनावश्यक. क्षुद्र.
फालस–न. बनावटी मोती १.
फावडी–स्त्री. कुदाली. फौडा १.
फावडें–न. फावडा १.
–घालणें–बाधा डालना.
फावड्यानें पैसा ओढणें–पाँचो घीमें होना.
फावणें–क्रि. अ. अवकाश मिलना. फुरसद मिलना. अनुभव होना. सधना.
फाशी / फाशी } स्त्री. जानवरोंका रोग (समयपर पानी न पिलानेसे होता है). फाँसी २. फदा १. फाँसी की टिकटी.
फांशी देणें–फाँसीपर लटकाना.
–जाणें–फाँसी गले लगाना.
फास / फांस } पु. पाश. फँदा, जाल, कमद २.
फासणी–स्त्री. नश्तर से चीरा १.
फासणें–क्रि. स. मलना. ठगना. अुलझाना.
फासळी–स्त्री. पसली. चीरा १. (नश्तरसे)

फासा }पु अटाबंधु (जुअे मे). गूंज२
फासा }पासा (चौपड का) फदा.
फासेपारधी–पु. बहेलिया
फासोळी–दे. फासळी.
फाळ–पु फार अँगुसी२. फाल (हल का).
फाळका–पु अटेरन. चर्खी२. (सूत की लच्छी बनाने की) लम्बा टुकडा (केले के पत्ते का आधा)
फाळणी–स्त्री. बँटवारा१. विभाजन१. खेती की आय पर लगा कर.
फाळसा–पु. फालसा (पेड और फल).
फिकट }–वि. फीका. हलका (रग).
फिक्कट }
फिकीर–स्त्री. चिंता फिक्र.
फिका }वि. फीका निस्तेज, नीरस.
फिक्का }सीठा
फिके }
फिट–स्त्री घुमरी. मूर्च्छा. दौरा१ (रोग का)
फिटणें–क्रि अ खुलना चुकना (ऋण). दूर होना.
फिटंफाट–स्त्री. बेबाक होना. लेन-देन बराबर करना
फितणें–क्रि. अ. ठगना. जा मिलना (विरोधी दल मे)
फितविणें–क्रि स अपनी ओर कर लेना (किसी को). फूट डालना. फुसलाना
फितूरी–स्त्री. विश्वासघात१ हरामखोरी. फुसलाहट.
फितूर–वि. विश्वासघाती.
–होणे–धोखा देना. विश्वासघात करना.
फिदा–वि. अत्यंत प्रसन्न. आसक्त. अनुरक्त फिदा.
फिदारणे–क्रि. स. छितराना. बिखराना (बाल). पथराना (आखे). फुलाना (नथुने)
फिरकी–स्त्री. मुरकी (गाने में). लोच. फिरकी. चक्कर१. घुमान१. पेंच. चकअी (खिलौना). गडारी. लटाओ (पतंग की).
–चे फूल–न. पेंचदार सोने का फूल (सिर का गहना)
फिरंग–स्त्री. तलवार.
फिरंगाण–न. पुर्तुगाली गोवा प्रांत.
फिरगी–पु. युरोपवासी व्यक्ति. फिरंगी.
फिरणें–क्रि. अ. घूमना. मुडना. चक्कर काटना. टहलना. फिरना (सिर). पलटना. बदलना. विरुद्ध होना. (पर) निकलना (पावना).
फिरती–स्त्री. चक्कर१. दौरा१.
–वि. गश्ती. बारी से आनेवाली.
–वर जाणें–दौरेपर जाना.
फिरवाफिरव–स्त्री. हेरफेर१.
फिरविणें–क्रि. स. घुमाना. मोडना. मरोडना. फिराना. कावा काटना (घोडे का). लौटाना. बदलना.
फिरस्ता–पु. यात्री. खोचेवाला.
फिरून–क्रि. वि. फिर से. घूमकर. टहलकर

फिर्याद–स्त्री. अभियोग १. नालिश.
–ठोकणें–न्यायालय में अभियोग दाखिल करना.
–होणें–अभियोग लगना.
फिल्टर–पु. छानने का यंत्र.
फ़िल्म–स्त्री. चित्रपट १. बोलपट १ (बोलनेवाला चित्रपट). रूपित्र (कॅमेरा) से चित्रीकरण की पट्टी.
फिसकटणें–क्रि. अ. बिगडना (काम) टूट जाना (मित्रता). बदलना (विचार).
फिसफिस–स्त्री. फुसफुसाहट (बिल्ली की)
फी–स्त्री शुल्क १. पारिश्रमिक १. कर १.
फीत–स्त्री. फीता १. नाडा १.
फुअी–स्त्री. बुआ. फूफी फूही. सीकर १.
फुकट–वि व्यर्थ. वृथा. विनामूल्य मुफ्त. योंही चट होनेवाला अनायास.
–खाऊ, –चोट, फुकट्या } –वि निर्लज्ज. मुफ्तखोर.
–चा (पु.), –चें (न.) } –वि. हरामका. सेतमेत
फुकटच्या फाकट–क्रि वि व्यर्थही. अकारण
फुकणी–स्त्री. फुँकनी पोली नली.
फुकणें–क्रि स. फूंकना. बजाना (सहनाअी). जला देना. चलाना (धौंकनी). फूंक देना (धन, संपत्ति).
फुकून पाय टाकणें–फूंक फूंक कर पाँव रखना. सावधानी से चलना.
फुंकर–पु. फूंक २.
फुकरणें–क्रि. स. फूंकना
फुका–क्रि. वि व्यर्थ. योंही.
–चा, –चें } क्रि. वि. अनायास. सहज मे
फुकी, फुकी } स्त्री. बच्चों के खेल मे खाली मुठ्ठी.
फुगडी–स्त्री. बालिकाओ का अेक खेल.
फुगणे–क्रि. अ. फूलना. बढना फैलना अकडना (क्रोधसे, अभिमान से). मोटा होना.
फुगवटा–पु. सूजन. फूला हुआ भाग फुलाव.
फुगविणे–क्रि. स. फुलाना. फूंककर फुलाना
फुगा, फुगारा } –पु कुब्बा फुलाहट २ बुलबुला (पानी का). कुप्पा (क्रोधसे). सोना गलाने की सुराही. गुबार
फुगीर–वि. फूला हुआ
–दोडका–वि. शेखीबाज डींग हाँकनेवाला.
फुटकळ–वि. फुटकर. विविध
फुटका–वि. फूटा हुआ टूटा हुआ कानी (आँख)
–डोळा, काजळाने साजरा–अपनी अैबो को छुपाना.
–मणी नसणें–अेक भी गहना न होना. अत्यंत दरिद्र होना.

फुटकी कौडी–स्त्री. कानी कौडी. झझी कौडी.

–तिनीसाज– स्त्री.सअी सांझ.

फुटके कपाळ–न. दुर्भाग्य१. विधवा होना.

–भाडे–न जिस के पेट में कोअी बात न पचती हो. गुप्त बातें चटसे बोलनेवाला.

फुटक्या कपाळाचा–वि. अभागा. सनीचरा. दुर्दैवी.

फुटणे–क्रि वि फूटना. टूटना. फटना. दरकना. ओदरना. अकुरना. अकुर निकलना. अुगना. जमना (दाँत). फैलना (स्याही, कागजपर लिखते हुअे). प्रकट होना (गुप्त बात). अलग होना. अुमडना (रोना). स्वरभेद होना. कर्कश होना (आवाज). बोलने लगना. विवाअी फटना. सीमा लाँघ जाना. दो फाँक होना (मार्ग).

फुटबॉल–पु. हाल गोला. कंदुक.

फुटाणा–पु. भुना हुआ चना. होशियार लडका.

फुटाणे अुडणे } बोलने की झडी
–फुटणे } लगाना.

–फोडणे–तडाकसे अुत्तर देना.

फुटाण्या सारखा अुडणे–तुनक-मिजाज होना. भूमिमें पैर न लगना.

फुटाफूट–स्त्री. दे. फाटाफूट.

फुटीर–त्रि. दरका हुआ. जीर्ण. अपना अपना राग अलापनेवाला.

फुणफुण–स्त्री. जलन. झनझनाहट.

फुपाटा–पु. भूभल२. भूभुर. गर्म राख२. गर्म धूल२.

फुप्फुस–न. फेफडा१. फुप्फुस१

फुरंगुटणे } क्रि अ. कुप्पा होना
फुरंगुटणे } गर्व से अकडना. चनकना.

फुरकणे–क्रि अ. सुडकना. सुडसुडाना. फुरफुराना.

फुरका–पु. सुडकी२.

फुरक्या–स्त्री. (बहु). फुरफुर आवाज.

फुरफुरणें–क्रि. अ. हिनहिनाना. फुरफुराना. फडकना.

फुरसत–स्त्री. अवकाश१. छुट्टी. फुरसत.

फुरसे–न. छोटा जहरीला साँप (विशेषतः कोंकण में होता है और अुछल कर काटता है)

फुलका–पु हलकी चपाती२. फुलका.

फुलणें–क्रि. अ. विकसना. खिलना. चटकना (कली का). मौर निकलना. फूलना (धानी). सूजना. कुप्पा होना. (गर्व से) प्रसन्न होना. फैलना (कोल, पीटने से) खचाखच भर जाना. फदफदाना (सीतला आदि से).

फुलपात्र–न. खोरा१. पियाला१. कटोरा.

फुल-बरडा } पु. कच्ची, पकाअी
– बर्डी } सुपारी२.

–बाग–पु.फुलवाडी२.

–बाजी–स्त्री. फुलझडी.

–माळी–पु. माली.

–मेंगा–पु. हिजडा.
–वात–स्त्री. फूल के आकार की बाती.
फुलविणें–क्रि. स. बिकसाना. फुलाना. अंगार प्रज्वलित करना.
फुलारी–पु. माली.
फुलिसकेप–पु. १६" × १३" के आकार का कागज़.
फुली–स्त्री. फूल१ (फूलकारी का). आडी खडी रेखा से बना चिन्ह. मिरच बोने की लम्बी रस्सी. तारा का चिन्ह१.
–मारणें–काट देना.
फुलें–न (बहु). फूल का बहुवचन
फुलें माळणे–पहलौठी को, पाँचवें महीनेमे कोछ भरना. फूलो की माला बनाना.
–वेचली तेथें गवऱ्या वेचणें–जहाँ राज किया वही सेवक बनना.
फुल पाखरू–न तितली२.
फुलोरा–पु. अनाज के भुट्टोंपर आनेवाला मौर. फुलेरा. सीकुर. फुलहरा.
फुशारकी–स्त्री. अपनी बडाओ. शेखी. आत्मश्लाघा.
–मारणे–गाल बजाना. गाल मारना.
फुसकट–न. भूसी२. चोकर१. बकला१.
–पाडणे–रगेदना. चुरकन करना.
फुसका–वि. कुडकोला. कुरकुरा. भुरभुरा. फुसफुसा.
फुसकुली–स्त्री. धीरेसे पाद१. चुटकी (लेना). व्यग.
फुसफुशीत–वि. फुसफुसा. कुरकुरा.
फुसफुसणें–क्रि. अ. फुफकारना. फुसफुसाना.
फुसलावणी–स्त्री. लालच१ (देना). फुसलाहट.
फुसलाविणें–क्रि. स. फुसलाना बहकाना.
फुस्स–अव्य. साँप, बिल्ली आदि के फुफकारने की आवाज.
फू–स्त्री. फुफकार१. फूंक.
फूट–स्त्री. भेद१. फूट. दरार. अलगाव१. कनी (चावल कूटने से). अचार के लिअे कैरी (जो गिरने से फूट गयी हो). अकुर१. –न. फूट२ (फल).
–पु. १२ अिंचों का नाप. फीट.
–पट्टी–स्त्री. अेक फीट का कैडा, नाप.
–पाथ–पु. पदपथ. पटरी२.
–बॉल–पु. हालगोला.
फूत्कार–पु. फुफकार.
फूल–न. फूल१. पुष्प१. फूल के समान चिनगारी२. चिट्टी बूंदें (जानवर के शरीरपर). फूली२ (नेत्र रोग). कपडे के रोवें. धूप की कालिख. धानी२ (जस्ता, अजवायन की). पतली कतरी हुअी सुपारी. भिलावाँ जलानेपर टपकायी तेल की बूंद. अण्डाशय१. अेक कीडा (गंदे पानी में)

–कोबी–स्त्री. फूलगोभी.
–चळणें–अण्डाशय का स्थान भ्रष्ट होना
–चोचे–पु. सीगी से रक्त खींचने के लिअे बनाये कटाब.
–झडणें–सीकुर चूना.
–झाड–न. केवल फूल लगनेवाला पौधा.
–दाणी–स्त्री. फूलदान १.
–नाही फुलाची पाकळी–फूल न सही, पँखडी सही. अपनी शक्तिभर देना.
–वाहणे–फूल चढाना. कन्यादान करना.
फूस–स्त्री. अुमकान. आनाकानी. छुपा प्रोत्साहन १ अुपेक्षा. प्रश्रय १.
–वि टुच्चा. लचर.
फेकणे } क्रि स. फेकना. डालना
फेंकणे } (दूर) अुछालना. दूर गिराना. वेगसे दौडना (घोडा).
फेंगडा–वि कमान के समान पाँव कर चलनेवाला. फेंगडा.
फेटा } पु. साफा. अिमामा. अटहर.
फेंटा } फेंटा.
फेटाळणें–क्रि. स. अस्वीकार करना. फेक देना. लौटा देना.
फेड–स्त्री. शोधन (ऋण चुकाना). पूर्ति.
फेडणें–क्रि. स. खोलना (वस्त्र). बढाना (मन्नत). अुतारना. साफ करना (हिसाब). लेखाशोधन करना. ठंढी करना (आँखें)
फेण–पु. झाग. फेन.
फेणणें–क्रि. अ. फेंटना. हाथ से मथना.
फेणी–स्त्री. फेनी (मिठाअी). ठर्रा १.
फेंदरणें } –क्रि. स. (नथूने) फुलाना,
फेंदारणें } सिकोडना (नाक भौं),
फेंदरा–वि. चपटी नाकवाला. नकटा.
फेपरे } न. मिरगी २. मृगी २.
फेपरे } अपस्मार १.
फे फे–स्त्री. नाकों दम १. टाँय टाँय. लाचारी.
फेर–पु. घेरा. भेद. भिन्नता २. घटाव. लोच २. फेरा. चक्कर
–करवत–स्त्री बडा आरा (दो जनों से चलाये जानेवाला)
–तपासणी–स्त्री. गवाह को फिर से सफाअी के वकील का प्रश्न पूछना.
–निवडणूक–स्त्री. फिर से चुनाव १
–फटका–पु. चक्कर (लगाना).
–फार } हेर फेर. सुधार. फेरफार.
–बदल } अदल बदल. हेराफेरी २. परिवर्तन. अुलटफेर.
–लागवड–स्त्री. फिर से बोआअी.
फेरा–पु. लपेट २. फेरा. चक्कर. घुमान. दौरा. घेरा. चकचाल २.
फेरिस्त–न. तालिका २. सूची २. फिहरिश्त २.
फेरी–स्त्री. चक्कर १. प्रदक्षिणा. घुमाव १. बारी. मण्डल १, खेवा १. फेरी.
फेरीवाला–पु. खोंचेवाला. फेरी कर बेचनेवाला व्यापारी.

फेस } पु. फ़ेन. झाग.
फेंस }

फेसाळ } वि. फेनिल. फेनयुक्त.
फेंसाळ }

फैर–स्त्री. बाढ (बंदूक, तोफ आदि की). बौछार (बाण, बातों की).

फैलाव–पु. विस्तार. फैलाव. प्रसार.

फैलावणें–क्रि. स. फैलाना. अुडाना (अफवाह). चौडाना.
–पु. निर्णय. निश्चय. फैसला. समाप्ति २.

फोक–पु. लम्बी सीधी टहनी. अेक मछली २. जोर से रेच.
–वि. लम्बा तडगा.

फोकस–पु. किरणकेन्द्र.

फोगी–स्त्री. जहाज की नालपर तिकोना पाल.

फोटो– } पु. छायाचित्र.
फोटोग्राफ– } तसबीर २.

–चा कॅमेरा–पु. रूपित्र.

फोड–पु. फोडा. गूमडा. स्फोटक. फिरकी २, फुटका. फफोला.
–स्त्री. लकडियाँ (चोरी हुअी) (अीधन). स्पष्टता २. फाँक

फोडणी–स्त्री. बघार. छौक.

फ़ोडणें–क्रि. स. फोडना. चीरना. सेंध मारना. तोडना. फूट डालना. प्रकट करना. फाडना (दूध, छाछ). खोलना (ताश का पत्ता)

फोडा नि झोडा–फूट डालो और मार डालो. फूट डाल कर काम निकालो.

फ़ोडून काढणें–खाल अुधेडना. खाल खीचना. कोडे से पीटना.

फोदा–स्त्री. चूत.

फोनो } पु. बोलनेवाला बाजा
फोनोग्राफ }

फोफशा } वि. स्थूल किन्तु अशक्त
फोफसा }

फोपाटा } पु. दे फुपाटा
फोफाटा }

फोफावणें–क्रि. अ. लहलहाना. बादी से फूलना वेगसे चलना (वायुका) बाढ आना.

फोल–न. हलका, पोला दाना. बकला १. भूसा १. चोकर १
–वि व्यर्थ. खाली.

–कट–न खोकली २. बकला १. छिलका १

फौज–स्त्री. सेना. फौज.

–दार–पु. दारोगा.

–दारी–स्त्री. दारोगा का अधिकार. फौजदारी (अभियोग)
–वि. दण्डविधान के अनुसार

– –कायदा–पु. दण्ड विधान. दण्डविधि.

फौजफाटा–पु. रसद के साथ सेना २

फ्या फ्या–अव्य. फिस.

फ्रेम–स्त्री. किनारा (लगाना, चित्र को)

फ्लानेल–न. फ़लालीन १.

ब

बक–पु. बगुला.
–ध्यान–न. बगुला भगत का ढोंग.
–ध्यानी–वि. ढोंगी. पाखण्डी. बक-ध्यानी.
बँक–स्त्री. अधिकोष१. बैंक
बकणें–क्रि. अ. बकना. बडबडाना.
बकनळी–स्त्री. बकनाल. अगुसी.
बकबक–स्त्री. डींग. बकवास१. बकवाद१.
बकबकां–क्रि. वि.(फकी मारने की आवाज). हप.
बकरा–पु बकरा. भेड.
बकरी–स्त्री छेरी बकरे की माँ. बकरी
बकरें–न ममता१.
बकल–न बकसुआ१.
बकवा } पु. बकवाद बकवाद
बकवाद }
बकाण– } पु. बकाअिन बकायन.
बकाणा } (नीम का अेक भेद)
बकाबक } क्रि. वि. हप कर
बकाबका } (खाना). फकी मारकर.
–खाणें–हप कर जाना. हबकना.
बकाल–पु. छोटा व्योपारी. समूह, जिसमें भिन्नता अधिक, अेकता कम हो।
–वस्ती–हर तरह के लोगों की बस्ती
बकासुर–पु. अेकलव्य नगरी का राक्षस राजा. पेटू.
बकी–स्त्री. बगुली. पूतना(कंसकी गुप्तचरी)
बकुळ–पु. } मौलसरी१. बनहुला१.
बकुळी–स्त्री. }
बक्कल–पु. बकसुआ.
–कान–पु. पतलून में लगाया छेददार पैबद.
बखर–स्त्री. देशी भाषा में लिखा गद्य अितिहास, जीवनी या कथा.
बखळ–स्त्री. खुली जगह. आंगन१. खडहर मे वीरान जगह.
–वि. विपुल. बहुत.
बखेडा–पु. झञ्झट. झमेला. बखेडा. साँसत२. हुडदग. झगडा. चकरवा. असमजस.
बखोटा–पु. कंधेका जोड. स्कंधसधी.
बक्षीस–न. पारितोषिक१. अिनाम१.
बंग–स्त्री थैली. बटुआ१.
बगड–पु. अेक मछली२.
बगल–स्त्री. काँख. वगल. कक्ष१.
–थैली–स्त्री. कधेपर लटकाने का झोला.
–बच्चा–पु. पिट्ठू. पिछलगा. समर्थक.
–मारणें–पासा मारना(मेना का)
बगला वर करणे–दिवाला निकालना.
बगलेत असणें–किसी के पिट्ठू होना.
बंगला–पु. बगला. कोठी२. अेक तरह का खाने का पान.
बगळा–पु. बगुला.
बंगाली–वि. बगाली. बंगाल का
–केळ–न. केले की अेक जाति.
–विद्या–स्त्री. जादू१.
बगालें–न. वडा लबा बैंगन१.

बगी–स्त्री चौपहिया शानदार गाडी. (घोडे की).
बंगी–स्त्री. बहँगी. काँवर. पोटली (डाकसे भेजने की)
बघणे–क्रि. स. देखना.
बच–स्त्री. चीनी मोतियों की १२ लडियाँ.
बचक–स्त्री. भरी मुठ्ठी.
बचनाग–पु. बचनाग. सिंगिया विष.
बचनागाची कांडी–स्त्री. अपद्रवी व्यक्ति१.
बचाव–पु. रक्षा२. सरक्षण. बचाव.
बचावणे–क्रि. अ. बचना.
–क्रि. स. बचाना.
बच्चा–पु. बच्चा. बालक. घेरा बढाने के लिअे अगरखे में जोडा हुआ टुकडा कौडी या गोलियों के खेल में डाँड.
बच्चमजी } अव्य. बच्चू (व्यग)
बच्चाजी }
बछडा–पु. बछडा. प्यारा नन्हा.
बछडी–स्त्री. प्यारी मुन्नी.
बछडें–न. नन्हा बच्चा१ शिशु१.
बजबजपुरी–स्त्री अव्यवस्था. घपला१. कुप्रबध१. गडबड झाला१.
बजरंग–पु. हनुमान
बजरबट्टू–पु. अेक प्रकार का ताड (पेड). हनुमान फुर्तीला युवक. बट्टू. बजर बट्टू.
बजाज–पु. कपडे का व्यापारी. बजाज.
बंजारी–पु. बनजारा.
बजावणें } क्रि. स. पूरा करना.
बजाविणें } जताना. बजाना.
बजावणी–स्त्री. कार्यपूर्ति. बजा लाने की क्रिया.
बजावून ठेवणे–कहे देना. चेतावनी दे कर कहना.
–देणें–सहेजना. जताकर सौंपना.
बजेट–न. आयव्ययक१.
बट–स्त्री. गुरची. लट. लच्छा१.
पु.–टट्टू. लैया (बडी कौडी)
–न. अेक तरह का लोहा. छेनी.
–वेणी–स्त्री. केवल दोनों ओर की दो तथा बीच की अेक लट से बनी वेणी.
बॅट–स्त्री. बल्ला (खेलने का).
बटअी–स्त्री. साझे की खेती, जिस में अेक के परिश्रम और दूसरे की मूडी होती है।.
बटकूर–न } लौडी२. दासी२.
बटकी–स्त्री. } अपभोग्य दासी.
बटकीचा पोर–पु. नीच व्यक्ति. दासीपुत्र (गाली).
बटंग–पु. मूँदरीपर नक्काशी करने का हथौडा.
बट छपाओ–स्त्री बटखरेपर सरकारी मुद्रा करने का काम. अैसी मुद्रा का कर.
बटण–न घुडी२. बटन१.
बटणावळ–स्त्री. बट्टा (आढत) विनिमय का वर्तन (दलाली)
बटबटीत–वि. कंजा (आँखें).
–डोळयाचा–वि. चकूरा. कँजी आँखोंवाला.
बटमोगरा–पु, घुघरू मोतिया.

बटलर–पु. नौकर (जो खाने पीने के प्रबंध के लिअे हो)

बटलोह–न. बटलोहा १. तिखु १. फौलाद १. वज्रायस १

बटवडा–पु. बँटवारा. विभाजन.

–पत्रक–न. वेतन नामावली २.

बटवा–पु. बटुआ (सुपारी आदि के लिअे)

बटाअी–स्त्री. बट्टा १. वर्तन १ (दलाली). साझेदारी (जिस में सरकार का आधा भाग हो).

बटांगा–पु. सोने के दाने बनाने के लिअे आधा गोल हिस्सा.

बटाटा–पु. आलू.

बटाटे भात–पु. बटाटे मिलकर बनाया मसालेदार भात.

बटु–पु. बटुक. ब्रह्मचारी.

बट्टा–पु. वर्तन (दलाली)· हानि. धब्बा. कालिख २. घटती खाता. गत्ताल खाता.

–खातें–न. बट्टाखाता १.

–लागणे–घब्बा लगना. आँच आना.

बट्टी–स्त्री. छोटी भेली. टिकिया. बाटी.

बट्टयाबोळ–पु. घपला. गुडगोबर.

बँड–पु. वृंदवादन.

बंड–न. विद्रोह १. विप्लव १. गदर १. पाखण्ड १. ढोंग १.
–वि. अधमी. नटखट.

–खोर–वि. विद्रोही.

–वाला–वि. क्रांतिकारियों में अेक (विशेषतः १८५७ वाला).

बडका–पु. खखार. गाढे कफ की थूक. बलगम.

बडगा–पु सोंटा. डण्डा. गदका. श्रावण वदि १ के दिन दूर जाकर फोडनेका विधिपूर्वक बनाया मटका.

बडतर्फ–वि. वियुक्त. पदच्युत. स्थानभ्रष्ट.

बडतर्फी–स्त्री. वियुक्ति.

बडबड–स्त्री बकबक. कचर कचर. बडबडाहट. गुलगपाडा १. वाचालता.

बडबडणे–क्रि. अ. बडबडाना. बकबक करना. शोर करना. गाल बजाना. गाल मारना.

बडबड्या–वि गपोडा. गपोडिया. बक्की बकवादी. चरचेला. गालू. गप्पीदास. बातूनी.

बडंबा–पु. कोलाहल. शोर.

बडल–न. पोटली २. पोटलिका २.

बडविणें–क्रि. स. पीटना. ठोंकना (लकडो से). अडुआना. पटककर धोना.

बडवा / बडव्या } पु. पढरपूर के श्री विठ्ठल भगवान का पुजारी.

बडा–वि. बडा. विशाल.

–घर पोकळ वासा–बडी दूकान फीका पक्वान.

बंडा–पु अरवी का कंद. कचालू. रोडा. भण्डार.

बंडाळी–स्त्री. विद्रोह १. हडकंप १. लोकक्षोभ १.

बडिवार–पु. बडाअी२. वैभव. महत्त्व बडप्पन. शेखी२.
बंडी–स्त्री. गंजी. कुडती. बडी. लम्बी गाडी.
बडीशेप–स्त्री. सौंफ. बडीसोंफ.
बँडेज–न. गलजदड़ा१. घावपर बाँधने की पट्टी.
बडेजाव–पु· बडाअी२. ठाठ. बडवारी२.
बडोदा–पु. (बडंगा. दोनों दीवारोंपर टिकनेवाली अखण्ड बल्ली). बडेरा.
बढअी–पु. वढअी सुतार.
बढती–स्त्री. बढती. वृद्धि. अुन्नति.
बढाअी–स्त्री. आत्मप्रशसा. बडवारी. बडाअी.
–खोर–वि, बडबोला डींग हाँकनेवाला.
–मारणे–शेखी बघारना. डींग हाँकना
बतावणी–स्त्री. अभिनय१. स्वाँग१ (करना).बहाना१.
बतासा } पु. बतासा
बत्तासा }
बतेला–पु लगभग पाँच सौ खंडी का भार ढोने का पालवाला जहाज.
बत्ता–पु. लोढा. बट्टा. बित्ता. (गोलियों के खेल में)बडी देग.
बत्तिशी–स्त्री. बत्तीस का समूह. बत्तीसी. बत्तीस वर्षोंकी आयु.
–दाखविणे–बत्तीसी दिखाना.
–पाडणें–दाँत अुखाडना.
–रंगविणें–कठिन दण्ड देना. दाँत तोडना.
–वठणे–अशुभ वचन का सत्य होना.
बत्ती–स्त्री. वाती. बत्ती. चौडाअी में आधा फाडा हुआ लम्बा साफा. पटाखे की बाती. पलीता१.
–देणे–बत्ती सुलगाना.
बत्तीस–वि. ३२. बत्तीस
–अक्षरी मत्र–पु 'कृष्णाय वासुदेवाय हरये परमात्मने । प्रणत.क्लेश-नाशाय गोविदाय नमोनमः ।।
–लक्षणी–सब गुणो से पूर्ण. सब बातों मे योग्य. बडा कुलच्छनी
बध्यड–वि निर्बुद्ध. बुद्धिहीन. मंदबुद्धि.
बद–न. गर्मी से अुठा हुआ फोडा कुअियाँ या पिल्लू(गोलियों के खेल मे). बुकनी२.
–वि. खराब.
–कर्म–न. व्यभिचार.
–नामी–स्त्री अप्रतिष्ठा. हेठी.
–फैली–स्त्री. वेश्यागमन१.
–वि. पापी. व्यभिचारी.
–माष–वि. बदमाश. दुष्ट. पापी कुचाली.
–लौकिक–पु. अप्रतिष्ठा. अपकीर्ति
बंद–पु. फीता. तनी२. बंधन मर्यादा२. तख्ता(कागज का) आखरी रंग(गंजीफा मे)
–वि. बंद. रोका हुआ.
बदक–न. बतख१.
बदकन–क्रि. वि. धप से(मक्खन, गोबर जैसी चीजों के गिरने की आवाज).

बदडणे–क्रि. वि. पीटना.
बदर–न. बदरगाह१. बदर१.
–कांठ }पु. सागर का किनारा.
–कांठा }
–वाट स्त्री. सागर या खाडी के पास से जानेवाला मार्ग.
–करणें–जहाज का बंदरगाह में पहुँचना.
बदल–पु. बदलाव. परिवर्तन. हेरफेर.
बदलणे–क्रि. स. बदलना. तबदील करना पलटना.
–क्रि अ. फिर जाना. (बात से) तबदील होना.
बदला–पु. वायदे का समय बढाने के लिअे परिदत्त कर. परिवर्तन. प्रतिशोध. बदला विनिमय.
बदल–स्त्री हेरफेर
बदली–स्त्री. अधिकार के स्थान में परिवर्तन१. बदली.
बंदा–पु. दासी पुत्र.
–वि. पूरा. अखण्ड. रोकडा.
बदाबद–क्रि. वि. फटाफट (मारना).
बदाबदी–स्त्री. अगड बादशाह१ (गेद से पिटने का खेल).
बदाम–पु. बादाम. लाल पान (ताश में).
बदामी–वि. बादामी रंग का. भूरे रंग का गेहुँआ.
बदिस्त–वि. घेरा हुआ. बंधा हुआ (घर का हिस्सा). ब्रह्मचारी. आहातेवाला.
बंदिशाला–स्त्री. कारागार. बंदीशाला. जेल१.
बदी–स्त्री. कुअियाँ. पिल्लू (खेल में).
बंदी }पु. भाट. वैतालिक. बंदी.
बंदीजन }कैदी. बदीवान.
बंदी–स्त्री. रोक. मनाही. बंधान (किसी चीज का).
बंदूक–स्त्री. बंदूक. कडक बिजली.
बदोबस्त–पु. प्रबंध. नियमन. नियत्रण.
बद्दल–अव्य. (के) लिअे. स्थान में. बदले मे.
बद्दू–वि. निंदनीय. कलंकित.
बद्ध–वि. बँधा हुआ. बद्ध. कंजूस.
–कोष्ठ–न. बद्धकोष्ठ१. कब्जियत२.
–मुष्टि–वि जिसकी मुठ्ठी बंद हो. कृपण.
–मूल–वि. जिस की जडें बहुत गहरी पहुँची हो। दृढ.
बधणे–क्रि अ. मान जाना. अनुकूल होना. फंदे मे आना.
बंधन–न. बंधन१. रोक२. निबंध१.
बंधान–न. अधिकार१. सत्ता२.
बंधारा–पु, बाँध. बद. मेंड२.
बधिर–वि. बहरा. सुन्न.
बंधु–पु. भाअी. भैया. बंधु. स्वजन.
–जन–पु. बंधुगण.
–राज–पु. भाअीसाहब. भैया.
बनणे–क्रि. अ. बनना. अवकाश मिलना. बलवान होना. पटना. सधना.
बनविणें–क्रि. स. बनाना. बनवाना, धोखा देना. अुठाना (घर). बँधवाना.

बनशी }–स्त्री. बाँसुरी.
बनसी }
–पु. गेहूँ की जाति.
बनाव–पु. प्रसंग. मेल.
बनावट–स्त्री. गढन. गठन १. गढन्त १.
–वि. बनावटी. अ-खरा. झूठा. कृत्रिम. जाली. नकली.
बनात–स्त्री. बनात.
बनून राहणे–बन बैठना.
बनेल तसें–जैसा होगा. जहाँतक हो सके.
–तेव्हां–अवकाश मिले तब.
बंब–पु. दमकला (आग बुझाने का). छोटा नगाडा. बम्बा (नहाने का पानी गरम करने का). बडी पिचकारी. बुवांकश (अगिनगाडी, निर्माणी याने पुतलीघर का)
–वि. स्थूल. बहुत मोटा. लबालब.
–वाजणें–टाँय टाँय फिस होना. अप्रतिष्ठा होना.
बबर्जी–पु. मांस पकानेवाला रसोअिया. बबरची.
बंब्या–वि. मोटा किन्तु निर्बुद्ध. गँवार.
–पु. चोगा (अनाज जाँचनेका)
बंभर–पु. भौंरा. भ्रमर. अलि.
बया–पु. बया (पंछी).
–स्त्री. स्त्री (घृणा से, क्रोध से).
बयाणा–पु. अग्रिम. पेशगी. अठौनी २. साअी २.
–बाँधणे–बिक्री की वस्तुपर मुहर लगाना.
बयाद–स्त्री. बहाना १.
–लावणे–मीन मेख निकालना. बहानेबाजी करना.
बरकत–स्त्री. यश १. सफलता
बरका–पु. नरम कटहल
बरखास्त–वि. समाप्त. विकीर्ण.
बरग–पु. किलनी से भर जानेवाला जानवरो का रोग. अनाज का छोटा बीज.
बरगडी–स्त्री. पसली
बरची–स्त्री. बरछा. बर्छी.
बरड–स्त्री. बंजर भूमि. दूध न देनेवाली गौ खुर्दरा वस्तु. भुनगा १. घुन १
बरडी सुपारी–स्त्री. उबाल कर सुखायी सुपारी.
बरणी–स्त्री. अमृतबान. काच या मिट्टी का पात्र. कलश १.
बरदास्त–स्त्री. मेहमानी. आदभगत. सुविधा का प्रबध.
–वि. बरदाश्त. सहन (करना)
बरफी }स्त्री. बरफी.
बर्फी }
बरबट–न. खटाअी का गाढा पानी. शोरबा १. कीचड १.
बरबटणे–क्रि अ. सनना. पुतना.
बरहुकुम–क्रि. वि, ठीक आज्ञा के अनुसार.
बरळणे–क्रि अ अंट संट बकना. बडबडाना (नीद मे). बररराना
बर्राना.

बरा–पु. दुवा.
–वि. ठीक. चगा. अच्छा. योग्य. स्वस्थ. अच्छीतरह.
–वाओट–वि. भला बुरा मध्यम.
बरी गत–स्त्री. अच्छी दशा.
बरीक–क्रि. वि तो. सचमुच.
बरू–पु नरकुल. नरकट.
बरे–क्रि. वि. क्षेम. अच्छा. भला. हाँ. ठीक.
–पाहणे–अच्छी दृष्टि से देखना.
–वाटणे–आराम होना. भाना. अच्छा लगना.
बरे वाओट–न. हानि२. मृत्यु२.
–होते–काश!
बर्फ–न. बरफ२. हिम१. हिवार१.
बऱ्यावर असणे–भला चाहना. हितू बनना.
बऱ्या बोलाने–चुपचाप. बाअें हाथ से. सीधी तरह.
बरोबर–क्रि वि. ठीक. यथार्थ. सही. समान. बराबर. साथ साथ.
–अव्य साथ. सग क्यों नही. नि.सदेह. सरीखा.
बरोबरी–स्त्री. समानता. जोड. समसर. बराबरी. तुल्यता
–चा–वि. साथी. सरीखा. तुल्य. संगी.
–करणे (मोठ्याची)–हाथी के सग गाडे खाना.
बल–न. बल१. सामर्थ्य२. शक्ति२. सेना२. बूता१. बिरता१.
–वत्तर–वि. बलवान. अकाट्य. दृढ.
–वत } –वि. बलवान. शक्ति शाली.
–वान } स्थायी. बली. समर्थ. पराक्रमी.
बलाढ्य–वि. बलवान. समर्थ.
बलात्कार–पु. बलात्कार. अत्याचार
बलाबल–न. अपने पराये की शक्ति की तुलना.
बलिष्ठ–वि. प्रबल. बलकट.
बलिदान–न. बलिदान१. कुर्बानी२. आत्म–समर्पण१. हुतात्मता२. हौतात्म्य१.
बलुते–न. पवनी२ (गाँव में १२ पवनी के हक होते है).
बलुतेदार } पु. पवनी का हकदार
बलुत्या } व्यक्ति.
बल्लव–पु. ग्वाला. रसोअिया.
बल्ली–स्त्री. अथले पानी में किश्ती. चलाने का डडा.
बशा } पु स्वामी की अनुपस्थिति में
बश्या } घर, खेत की रखवाली के लिअे नियुक्त महार (अेक पूर्वा-स्पृश्य जाति का व्यक्ति).
बशी–स्त्री. रकाबी. तश्तरी.
बस–क्रि. वि. बस. काफी. पर्याप्त.
पु. साख२. रोब. शान२.
–करणें–चुप रहना.
बसकट–वि. चपटा.
बसकर–न. आसन१. बैठने का साधन.
बसकल–स्त्री. अेक मछली (जो. कार्तिक, अगहन महीनों में मिलती है)

बसणें–क्रि. अ. बैठना. चढना (शरीरपर धूल).नीचे जाना. कम होना. जमना. स्थित होना. लगना(जी). हो जाना (प्रेम). सिद्धहस्त होना. पक्का होना. खाना(मार).दबना. मेल खाना. मिल जाना. चालू होना.

बसले जागी–घर बैठे. अनायास.

–राहून–आसन लगाकर. बैठे रहकर.

बसल्या बसल्या–बैठे बिठाये.

बसवण्णा–पु. लिंगायत पथ का सस्थापक.

बसविणें–क्रि. स. बिठाना. सौंपना. मढना. मिलाना. स्थिर करना. पहले पहल रजस्वला हुअी बहू को मिहराब मे बिठाना.

बसून राहणें(घरांत)–अंडा सेना.

बस्तान–न. प्रबध१(होना). निश्चिति२. प्रभाव(पडना).

–बसणे–(की)चलना. चल निकलना

बस्तनी–स्त्री. वेष्टनी. आवरण१.

बस्ता–पु. पोटली२. बस्ता.

बस्ती–स्त्री. पेडू१. बस्ति. बस्ती. जैनमंदिर१.

बहकणें–क्रि. अ. भटकना. वहियात बनना. फिसलना. नीतिभ्रष्ट होना.

बहकाविणें–क्रि. स. बहकाना. भुकसाना. भुभाडना. चरजना. चंदराना.

बहर–पु. मौसिम. रितु२. बहार२.

बहरी –ससाणा } पु. श्येन. बाज(पंछी)

बहाणा–पु. वहाना हीला. ओखा. मिस. ढोग. निमित्त. आड२.

बहात्तर–वि बहत्तर. ७२.

–रोग–पु. सब प्रकार के रोग.

–रोगाचा खंडोबा–जिसे कअी रोग अेकसाथ हुअे हों वह व्यक्ति.

बहादर–वि. बहादुर. बाँका. पठ्ठे.

बहिरंग–न बाहरी रूप१.

–परीक्षण–न. सरसरी जाँच२.

बहिरंभट–वि. बहरा बधिर.

बहिर्दिशेस जाणे–टट्टी फिरना. शौच के लिअे जाना.

बहिरा–वि. बहरा. अूँचा सूननेवाला. सुन्न. बधिर.

बहिरी ससाणा–पु. श्येन. बाज(पंछी)

बहिष्कार–पु. बहिष्कार. अलगाव. जाति से निकालना.

बहीण–स्त्री. बहन.

–(नवऱ्याची, मोठी)–पौणी.

–भावंडे–न. भाअी बहन.

बहु–वि. बहुत. अनेक. अधिक.

–गुणी–वि. विशेष जानकार.

–चक–वि. बक्की. बकवादी.

–दुधी–वि. बहुत दुधारू(गौ).

–धा–क्रि. वि. प्रायः बहुधा. अधिकतर.

–नायिका–स्त्री. हरबोंग का राज. अंधेरनगरी.

–मत–न. बहुसंख्यक१. बहुमति२.

–मान–पु. सम्मान. आदर.

–मूल्य–वि. बहुमूल्य. बेशकीमती.

–रूपी–पु. बहुरूपिया. बरभसिया.

बहुत } वि. बहुत. कअी. अनेक.
बहूत }
–करून–क्रि. वि. बहुधा. प्रायः
बहुतेक–वि } लगभग सभी.
बव्हंशी–क्रि. वि. } बहुत–कुछ.
बळ–न. बल१. सबलता२. बूता१. सामर्थ्य२. शक्ति२. ज़ोर१. सेना२. बिरता१.
–करणें– बल लगाना.
–कट–वि. दृढ पक्का. मजबूत. बलकट. घनघोर.
–कटी–स्त्री. टिकाऊपन१. दृढता. पुष्टि.
–जबरी–स्त्री. बलात्कार१. अत्याचार१.
–वंत–वि. बली. बलवान.
बळकावणें–क्रि. स हडप जाना. छीनना. बलपूर्वक अधिकार करना हथियाना
बळद–न. खत्ता१. खत्ती२. चौडा१. भूमिमें या दीवार में धान्यागार.
बळी–पु. दलदल में रहनेवाला अेक पछी.
–वि. बलि. बलवान.
–देणें–बलि चढाना.
–पडणें–शिकार होना. बलिदान करना.
बळी राजा–पु. खेतीहर. किसान. देवता के लिअे बलि२
–राणा–पु. प्रसूती के ग्यारहवें दिन चावलसे दो गुडियों का चित्र बनाकर दान करने की विधि.
बळें–क्रि. वि. बलपर. जानबूझकर. अिच्छा न होनेपर भी.
बक्षिसी–स्त्री. } पारितोषिक.
बक्षीस–न. } अिनाम.
–पत्र–न. दानपत्र१.
बा–पु. बाप.
बाअिल्या–वि. स्त्रियों में रहने का आदी. नामर्द स्त्रीलंपट.
बाअिलबुद्धचा–वि स्त्रैण. करलगुवा. स्त्रीवश.
बाअी–स्त्री. महिला. देवी. स्त्री सीतला.
–अव्य. तो सही!
–बाअी–अव्य. हैया री!
बाअील–स्त्री. लुगाअी. पत्नी. रखेल.
बाअू–पु. हौआ.
–करणे } अडचनों का भय
करून ठेवणें } दिखाना.
–वाढणे–डर लगना.
बाक–पु. चौकी (बैठने की).
बांक–पु. झुकाव. मोड२. दबाव१. ढाल.
–दार–वि. बका. बांका. टेढा.
बाका–पु. भोंपू.
–वि. साहसी. शूर. कठिन. टेढा (समय).
बाकी–स्त्री. शेष१. बचत.
–अव्य हाँ.
–ओढणे–अग्रे–नयन. बाकी चढाना.
–चा–बचा हुआ.
–न ठेवणें–साफ साफ कह देना. कुछ कमी न रखना.
–थकणें–अुधार वसूल न होना.

–पूज्य करणे–लेखा शोधन. हिसाब साफ करना.

बॉक्स–स्त्री. संदूक १. पिटारा १. विशेषिका (नाटक या चित्रपट गृह में विशेष स्थान).

बाग–पु. स्त्री. बाग १ बगीचा १. फुलवाडी १. उद्यान १.

–बगीचा–पु. फुलवाडी २.

–वान–पु. माली.

बांग–स्त्री. बाँग. कुकरू कूँ.

बांगडखार–पु. कचियानोन. कचनोन.

बागडणे–क्रि. अ. फुदकना. अुछलना. कूदना.

बागडा–पु. सफेद और छोटी दरियायी मछली.

बाँगडी–स्त्री. कगन १. बंगडी. चूडिया. ध्वनिमुद्रिका (फोनो की प्लेट)

–फुटणे
–वाढणे
–वाढवणें } चूडियाँ ठढी होना. (पति के खेत रहने से)

बागड्या भरणे–चूडियाँ पहनना. डरपोक होना

बागनेट–स्त्री. संगीन. बर्छी.

बागबुक–स्त्री. घबराहट.

बांगरसठ–स्त्री. मागसर सुदि ६.

बागाअिती–स्त्री. नहर के पानी से सिंचाअी होने वाली खेती.

बागुरडा–पु. झीगुर.

बागुलबोवा–पु. हौआ. हौवा.

बाचाबाची–स्त्री. कहासुनी. झगडा १.

बाज–स्त्री. खाट. खटिया चारपाओ. तीन से पाँच तक पाल अुडानेवाली नौका.

बाजट
बाजले } न. खटोला १ खटोलना १.

बाज विणणारा–पु खट–बुनवा.

बाजरी–स्त्री. बाजरा (अनाज).

–चें भूस–न. गुली २

बाजा–पु. वाद्य बाजा

–करणें–नाम को रोना चिल्ल पो मचाना.

बाजार–पु. हाट. बाजार. गज. हटिया २. मडी २. अव्यवस्था २. सट्टी २. गडबडी २. शोरशार.

–करी–वि. हाटू

–गप्प–स्त्री. निराधार अफवाह गप.

–करणे–हाट करना.

–भरणें–हाट लगना. शोर होना.

–भाव–पु निर्ख-भाव.

–माडणे–कुप्रबध करना. अस्तव्यस्त चीजे रखना.

–बसवी–स्त्री वेश्या कुलटा.

–बुणगे–न सेना के अनुचर तथा मोदी आदि. निकम्मों का जमघट

बाजारात तुरी, भट भटणीला मारी –सूत न कपास, कोरी से लठ्ठ लठ्ठ.

–येणें–हाट चढना.

बाजी–स्त्री. दाँवँ १. क्रीडा खेल १ बाना. आदत.

अंगावर येणे–दाँवँ चूकना.

बाजीराव–पु. बडा व्यक्ति. अकडंत. विषयासक्त व्यक्ति.

–चा बेटा–पु. धनी मानी. व्यर्थ की डीग हाँकने वाला व्यक्ति.

बाजू–स्त्री. ओर. तरफ. बाजू. घाँ. घा पक्ष१. दल१. पहलू१. पाली. किनारा१. भुजा. अलंग.

–अंगावर येणे–अँतडियाँ गले पडना.

–घेणें–समर्थन करना. अुकतारना.

–राखणें–मैदान मारना. साख निभाना.

–ला }अेक ओर. पक्ष में. हक़ में
–स }

–मारणे–हटाना. किनारे करना.

बाटगा–वि. भ्रष्ट. धर्मभ्रष्ट. पतित.

बाटणें–क्रि. अ. धर्म बदलना. भ्रष्ट होना. अपवित्र होना,

बाटविणे–क्रि स. धर्म छुडाना. अन्य धर्म का स्वीकार करवाना. भ्रष्ट करना

बाटली–स्त्री. शीशी. बोतल.

बाटुक–न अगारी२. कच्चा डण्ठल.

बाठ }स्त्री गुठली.
बाठी }

बाड–न. पोथा१. सार संग्रह१. अुद्धरण-सग्रह१.

–स्त्री. धार(शस्त्र की). कनात. बाडा१.

–वि. वाहियात.

बाड–वि. सिकुडा. (अनाज). हट्टा कट्टा. तगडा.

पु. सस्ती साडी२. ज्वार या बाजरे का डण्ठल. अींधन के गोल टुकडे.

बाँड–पु सँलेख. बध(दस्तावेज). नमूने के अक्षरों की बही.

बाडगा–वि. निर्लज्ज. अुन्मत. स्वैर. भ्रष्ट. स्वधर्म–शत्रु.

बांडगूळ–न. अमरबेल२. अमरपल्ली२. बादा१.

बाडबिछाना }स्त्री. बोरीया बँधना१.
बाडबिछायत }लबादा१.

बाडस–पु. खम्भे का आधार.

बाडा–वि. चितकबरी. बाँडा. कटवाँ.

बाडी–स्त्री. आहाता१. सीर. चहार दिवारी. बाडी.

बाँडी–स्त्री. अंगिया(स्त्रियोंकी). अगिका. कंचुकी. सीनाबंद१

–गार्ड–पु. शरीररक्षक. मुसाहिब.

बाडुक–न. अगौरा१. अंगारी२.

बाण–पु. बाण. तीर. बान. खदंग. शर. सिलीमुख. अग्निनलिका२. शिवलिंग(नर्मदा मे मिलने वाला).नौका का अूपरी किनारा. पाँच की संख्या. क्रांतिवृत्त से अंतर. महत्त्वपूर्ण बात२.

बाणणें–क्रि. अ. रोम रोम में भरना. भिदना. मनपर अँकित होना.

बाणा–पु. प्रण. प्रतिज्ञा२. टेक२. बाना. अनबँटा रेशम.

बाणेदार–वि. टेकवाला. तेजस्वी. कर्मठ.

बात–स्त्री. गप. बकवाद.

–चीत–स्त्री. बातें. गपसप.

बातमी– स्त्री. समाचार१. संवाद. हाल१. वार्ता. खबर१. संदेस१.

–दार–पु. संवाददाता. खबरी.

–ठेवणें–निगरानी रखना.
–पसरणें–अफवाह फैलना. हवा अुडना. खबर फैलाना.
–फोडणें–बात खोल देना.
बाता मारणें–डीग हाँकना. गप छाँटना.
बाताडया–वि. बातूनी.
बाद–क्रि. वि. वियुक्त. अलग किया हुआ. बाद.
–करणें–निकाल देना. हटाना (खेल से). रद करना.
बादरायण–पु. व्यासमुनि.
–संबंध–पु कही से कहीं मेल (दिखाना). बादरायण–संबंध.
बांदरी–स्त्री. क्षितिज१. सह्याद्री पहाड का पश्चिमी हिस्सा. दायित्व१.
बादला–पु. कामदानी का तार. बादला.
बादली–स्त्री. बालटी. डोलची.
बादशहा–पु, सम्राट्. बादशाह. राजा.
–ची ओळख देणें–घूस देना. मुठ्ठी गरम करना.
बांदें–न. बाँदा१ (आम के पेड पर होनेवाला).
बांध–पु. बंद. बाँध. मेड२ सेतु. आड२.
–काम–न. रचाअी (अिमारत की).
–वरळी –वरोळी } स्त्री. खेत की सीमा दिखानेवाला टीला.
बाधक–वि. प्रतिकूल. बाधा करनेवाला.
बांधणावळ–स्त्री. बनाने की मजदूरी. बँधाअी.
बांधणी–स्त्री. रचना. रचाअी. गठन बनावट. जिल्द. परिवेष्ठन१ (पुस्तक का).
बाधणें–क्रि. अ. प्रतिकूल होना. न पचना. अपचन से पीडा होना आडे आना. हानि पहुँचना.
बांधणें–क्रि. स. बाँधना. बनवाना (मकान). रचना. सजाना. जकडना. रोकना. जुटाना. स्थापित करना. नियमित करना लपेटना.
बांधव–पु. भाअीबंद. नातेदार. बंधुगण.
बाधा–स्त्री पीडा. दु.ख१. विघ्न१. बाधा.
बांधा–पु गठन (शरीर की). हठौती. कद. बनावट२.
बांधा-बाध –बांधी } स्त्री. बोरिया बँधना. सँवारनेका काम. गठरी बनाना. सामान लपेटना.
बाधील–वि. बंधानी. नियमित.
बाधीव–वि. बनवाया हुआ. पक्का
बांधेसूद–वि. गठा हुआ. सुगठित. सुरचित. सुघर. सुडौल.
बानी–स्त्री. अीख पेरनेपर अुसकी जूसी जमा करने का लोहेका बरतन (जिस में लगभग १६ गगरियाँ रस रह सकता है).
बाप–पु. पिता. जनक. बाप.
–घर–न. मायका१.

–जन्मात }क्रि. वि. आजतक कभी.
–जन्मी }अभ्रभर मे
–जादे–पु. बापदादा.
–शेटीची पेंड–स्त्री. चाहे जितनी, मुफ्त मे मिलनेवाली वस्तु.
–रे–अव्य. बाप रे ! बाप रे बाप.
–लागून राहणे–बढ चढकर होना.
–(सावत्र)–पु कठबाप. सौतेला बाप.
बापाचा माल–पु. हराम का माल. खालाजी का घर.
बापास बाप न म्हणणे–किसी की मुरौवत न रखना, किसी की लगी लिपटी न रखना.
बापडा }–वि गरीब. दीन. अनाथ.
बापुडा }विचारा.
–अव्य. भअी !
बापळी–स्त्री. हिंगुपत्री (वनस्पति).
बाब–स्त्री. बात. विषय१.
बाब–स्त्री. जलनीम (वनस्पति)
–पु. पीले रग का भुनगा जो फसल को नष्ट कर देता है.
बाँब–पु ध्वम्. बम विस्फोटक.
बाबत }स्त्री. बात. विषय. बाबत-
बाबद }सबध१.
–क्रि. वि. बारे में. विषय में.
बाबर–पु. बडा भूत. अेक मुगल राजा.
–स्त्री. सिकुडा हुआ द्विदल धान्य का बीज
बाबा–पु. पिता. बूढा. भअी. बालक
–पुता करणें }पुचकारना.
–बाबा करणें }गिडमिडाना.
–लोक–पु. बालबच्चे.
–वाक्य–न. बापदादा की आज्ञा.
––प्रमाणं–किसी के कथनपर अंधविश्वास.
बाबिन–स्त्री. सूत लपेटने की घिरनी,
बाबुन्हा–पु. बाबुना (फूल).
बाबू–पु. बास. अकरा (बीज बोने का बाँस). बाँस की लाठी.
बाब्या–पु. प्यारा बच्चा. बाबू का बिगडारूप.
बाभळ }स्त्री. बबूल१. कीकर१.
बाभुळ }
बाभळीची शेंग–स्त्री. सीगरी.
बाभळीस कांटा लावणे–बदमाश को बदमाश कहना.
बायका–स्त्री. अनेक स्त्रियाँ ('बायको' का बहुवचन)
–मंडळी–औरते कुटुब१.
बायकी–वि. स्त्री संबधी. जनाना.
–शास्त्र–न. वह नियम, जो धर्मशास्त्र मे न हो किन्तु रुढी से ज्ञात हो।
बायको–स्त्री. घरवाली. घरनी गृहिणी. स्त्री पत्नी. लुगाअी. नारी. औरत.
–करणे–विवाह करना. बहू घर में लाना.
–माणूस–न. स्त्री जात अबला
बायक्या– }वि. सदा स्त्रियो मे
बायल्या }रहनेवाला. पत्नी की आज्ञापर चलनेवाला. स्त्रियों के समान मटकनेवाला. नपुसक.

बायसिकल–स्त्री. पैरगाडी.
बॉय स्काअुट–पु बालचर.
बाया–पु. बायाँ (बाअें का तबला) पत्तो का घोसला बनाने–वाला अेक पंछी.
–स्त्री (बहु) स्त्रियाँ. औरतें.
बायोनेट–न. संगीन २. बर्छी २.
बार–पु. बंदूक मे ठूँसकर भरी बारूद. विस्फोट. धडाका. धमाका. फँकी (तमाखू, पान की). लबी छड. बहार २. लेख्य १. पजी (दर्ज)
–अुडविणे–अचानक मैदान मारना.
–करणें–पंजीयन (दर्ज़ करना).
–ठासणें } पान, तमाकू मुँह में
–भरणें } ठूँसना. बदूक मे–कारतूस भरना. पट्टी पढाना.
बारका–वि. छोटासा.
बारकाअी–स्त्री. } सूक्ष्म दृष्टि. छोटी
बारकावा–पु. } बातों की भी छानबीन. कंजूसी.
बारगळणे–क्रि. अ. निकम्मा होना. मर्यादा से छूट जाना. स्वच्छंदी बनना. लुढक जाना. ढुलकना.
बारगीर–पु. अश्वारोही सैनिक.
बारतोंडी–स्त्री. आल (पेड).
बारदान–न. बारदाना १. सौदा रखने का बोरा. टाट १.
बारदानी–स्त्री. बरसाती बयार.
बारनिशी–स्त्री. पत्र-पंजी १. अुल्लेख पुस्त १. पत्रव्यवहार को दर्ज कर रखनेकी बही.
बारभाअी–पु. अनेकों का राज.
–चा कारखाना–पु. कुप्रबंध. घपले-बाजी २
बारव–स्त्री. बावली. कुआँ. जिस में सीढियाँ हों।
बारसे–न. जन्म के बारहवें दिन नामकरण विधि २. बारही २.
–जेवणे } नस नस जानना.
बारश्यास जेवणें } अधिक अनुभवी होना.
बारा–वि. बारह.
–खडी–स्त्री. ककहरा १. बाराक्षरी.
–बंदी–स्त्री. कुरती. कुर्ती.
–महिने तेरा काळ–क्रि वि. सदा. हमेशा. नित्य.
–वा–पु. बारहवाँ. बारहीं २ (किसी के मरने से बारहवाँ दिन).
–वाजणें–दिवाला निकलना. घज्जियाँ अुडना.
–वाजविणें–नाश करना. घज्जियाँ अुडाना.
–वाटा करणें–भगा देना. बारह बाट करना.
– –मोकळया होणें–हर प्रकार से स्वतंत्रता. बारहबाट होना.
–गांवचा मुंज्या } आवारा. जिसका
–पिपळाचा– } कोअी स्थान न हो.
–गांवचें पाणी प्यालेला–बडा धूर्त. चंट. बदमाश.
बारी–स्त्री. दो पहाडियों के बीच का भयंकर मार्ग १. बंदरगाह का घाट १. पारी.
–पु. तमोली.

बारीक–नि. बारीक. सूक्ष्म. सँकरा. छोटा. कृश. पतला.
–कातणें–बाल की खाल उतारना. मीठी बातें कर धोखा देना
–पाहणे–छोटी बातों में भी ध्यान देना.
–भोवरी–स्त्री. मिर्चे (बेली).
–शंख–पु. कृमिशंख
–सारीक–वि. फुटकर. छोटीमोटी.
–हंसणें–मूँछों में हँसना.
बारें–न. मेड मे छेद १. खेत १.
बाल–पु बाल. केश. रोम. हथौडे का चपटा हिस्सा (सुनार का). –न. बालक १. शिशु १. बच्चा १. नन्हा १.
बालक–दे. बाल (नपु).
बालक्रीडा } स्त्री. बच्चो का फुदकना.
– लीला } बालको का खिलवाड.
–गोपाळ–पु बालबच्चे. बालगोपाल.
–बुद्धि–स्त्री. नादानी. अज्ञान १. बालबुद्धि.
–बोध–वि. सरल. भोला. सज्जन. –स्त्री. देवनागरी लिपि. बालबोध.
– –घराणे–न. अच्छे चालचलन का परिवार १. शिष्ट, कुलीन घराना १.
–ब्रह्मचारी–पु. अविवाहित तथा स्त्रीसे दूर व्यक्ति.
–मित्र–पु. लंगोटी यार.
–विधवा–स्त्री. वह कन्या, जिस का पति रजोदर्शन होने के पहले मर जाय.
–वीर–पु. बालचर.

बालंबाल–वि. पूरी तरह.
बालिश–वि. अज्ञानी. मूर्ख.
–ता–स्त्री. लडकपन १. लडकखेला १.
बॉल–पु. गोला. गेंद. कदुक.
बालंट–न. वृथारोप १. झूठा अभियोग १.
बालेकिल्ला–पु. पहाडी किले में ऊँचा छोटा किल्ला. अत्यंत सुरक्षित मोर्चा.
बाल्या–पु. घर में रखा बाल-सेवक. छोकडा.
बाव–स्त्री. बडा कुआँ १. बावली. वापी.
बावचळणें–क्रि. अ. बौखलाना पागल होना. बुद्धि भ्रष्ट होना. दुराचारी बनना.
बावचळलेला–वि. सिडी.
बावची–स्त्री. बायची बकुची. बावची. ग्वार. ग्वारपाठा १.
बावटा–पु. पताका २. झण्डी. बाहू. भुजा २.
–हकारणें–नाविकों का झण्डी दिखाना.
बावन } –वि. ५२. बाधन.
बावन्न }
–कशी–वि. अत्यंत शुद्ध (सोना). पवित्र. निर्दोष.
बावरणें–क्रि. अ. भौंचक्का होना. घबराना.
बावरली गाय कांटे खाय–मरता क्या नही करता.
बावरलेला } वि. बावला. पागल.
बावरा } घबराया हुआ.

बावलें–न मस्तूल की तनियों की दो लकडियाँ. गुडिया२.

बावळट } वि. बावला. पगला. भौडा.
बावळा } मूर्ख. सिलबिल. बुद्दू.

बावें–न. पतवार का हत्था१.

बाशिंग–न. मटुक. कागज तथा झिल्लीसे बनाया हुआ मुकुट, जो वर तथा कन्या को विवाह में, तथा भादों की अमावस को बैलो के सिर, पहनाया जाता है। सेहरा.

–बळ–न. ब्याह के लिअे भाग्य का बल.

बाष्कळ–वि. वाहियात. झूठा. अुच्छृंखल.

बाष्प–न. भाप२. भाफ२ (गला भर आने की स्थिति मे). रुकावट.

बास } पु. बाँस. ओख की अेक जाति.
बांस } जानवर की रीढ का चमडा.

बासष्ट–वि. बासठ. ६२.

बासन–न. आच्छादन१. आवरण१. बस्ता१. बडा बरतन.

बासुदी–स्त्री. बसौधी. रबडी.

बाहणे–क्रि. वि. बुलाना. पुकारना. अुठाना (कमान आदि).

बाहवा–पु. अमलतास (बृच्छ).

बाही–स्त्री. बाँह. दरवाजे की चौखट के खडे खम्भे.

बाहु–पु. बाहु. भुजा२. हाथ. बाँह२.

–पाश–पु. कौरी२. ओल२. गोद२. क्रोड१. समकोण त्रिभुज का पाया.

बाहुला–पु. गुड्डा.

बाहुली–स्त्री. गुडिया पुतली (आँखकी)

बाहुले–न गुडिया२ खिलौना१

बाहुल्य–न अधिकता२ बहुलता२. बाहुल्य.

बाहेर–क्रि वि बाहर छोडकर

–काढणे–निकाल बाहर कर देना. निकलवाना

–ख्याली–स्त्री. व्यभिचार१
–वि. व्यभिचारी. छेला.

–गांवी–क्रि. वि दूसरे गाँव को

–चा–वि बाहर का पराया नाअी१. भगी१

–ची–स्त्री. रजस्वला

– –पीडा–स्त्री. अुपदंश१

–बाधा–स्त्री. भूतबाधा२

–जाणे–शौच या पेशाब को जाना बाहर जाना.

–पडणे–त्याग करना.

–येणे–गुल खिलना

बाह्यात्कारी–क्रि वि अूपरसे दिखावे में.

बाळ–बालक. लडका

–कडू–न. घुट्टी२ कालीकटकी२

– –असणे–घुट्टी में पडना

–गोपाळ–पु. लडकेबाले. बाल बच्चे. बालगोपाल.

–टोंक } पु. बगुला.
–ढोंक }

–बोध कित्ता–खुले मन से काम शुद्ध हृदय से बरताव.

– –वळण–सनातनी परिपाटी का चालचलन.

–बोधी–स्त्री. देवनागरी.
–मुकी–स्त्री. प्रीतिभोज में छिपाकर अलग रखी बानगी (अंत में दिखाकर खाते है; जो न बचा सके अुसे डॉड देना पडता है)
–वेखड–न. पोहकरमूल१. बच१.
–हिरडा–पु छोटी हरड२. हर्र.
बाळगणे–क्रि. स. सम्हालना. पालना. समेटना (पैसा).
बाळत–क्रि. वि. जच्चा. प्रसूत
–घर–न. प्रसूति का कमरा१. जच्चाघर१.
–चुडा–पु. प्रसूत होकर सवा महिना होनेपर नयी चूडियाँ पहनाना.
–निंब–पु नीम१
–पण–न प्रसूति२. प्रसूताकी सेवा. टहल.
–बोळ–पु काला बोल. बोजाबोल.
–विडा–पु. बच्चे के नामकरण के दिन प्रसूता को भेट
–शेप } स्त्री. सोया
–शोप }
–सतोष–पु. बैसगडका.
बाळसें–न. शिशु के बदनपर पुष्टता२. गलफुल्लता२.
–दार–वि. गलफुल्ला भरा हुआ. प्यारा और सुदर.
बाळतीण–स्त्री. अलवाँती. प्रसूता. जच्चा
बाळते–न. शिशु के लिअे आवश्यक वस्त्र१.
बाळी–स्त्री. कन्या. युवती. झूमका१. बाली.
बिकट–वि. औघट. कठिन. दुर्गम. अटपटा. दुस्तर. घनघोर.
बिग–न. कमी२. दोष१. रहस्य१. अेक मछली२.
–बाहेर काढणे–भंडाफोड करना.
– –फोडणे–कलअी खोलना. रहस्य प्रकट करना.
बिगर–अव्य बिना. वगैर.
–अियत्ता–स्त्री. शिशुवर्ग.
बिगार–स्त्री. बेगार. हठात् कराया गया काम१. बेमन का काम१.
बिगारी–पु बेगार के लिअे नियुक्त मजदूर. कुली
बिगुल–पु कडाल. तुरही२.
बिघडणे–क्रि. अ. बिगडना, खराब होना. सडना. न बनना. दूषित होना.
बिघा–पु. } बीघा. बीस बिस्वेका
बिघोटी–स्त्री. } माप. महाराष्ट्र में ३९०० वर्ग गज.
बिघाड–पु. खराबी२. हानि२. मनमुटाव१. अनबन. खटपट२.
बिचकणें–क्रि. अ. चौंकना. भडकना. डर जाना.
बिचकावणें–क्रि. स. चौंकाना. घबराना. डराना.
बिचवा–पु. टेढा खजर. बिछुआ. खंकाली (झाडी).
बिचारा–वि. बेचारा. बापुरा दीन. पामर.

बिछाअीत–स्त्री. बिछायत. बिछावन१. आसन१.

बिछाना–पु. बिछौना. बिस्तरा.

बिजक–न. बीजक१.

बिजन–न. सामूहिक हत्या२. –वि. कत्ल. बिजहन.

बिजवट–न. वीर्य१. बीज१. सतान२.

बिजवर–पु. दुहाजू.

बिजवरा–पु. सिर का अक गहना.

बिजागरी–स्त्री. } कुलाबा१.
बिजागरें–न. } कब्जा१. चूल२.

बिजिक } न. ताश का अेक खेल.
बिझिक }

बिट्टी–स्त्री. अमोरी. कटू करंजा से खेलते हुअे अेक साथ अुठायी जोडी. बीड (पैसों की). गड्डी. पीली कनेर का बीज१.

–चें झाड–न. पीला कन्हेर१.

बिडलोण–न. बिरिया संचरनोन१. कटीला नोन१.

बिडवअी–पु. छावनी प्रमुख. रक्षक.

बिडा–पु. लच्छा. पुलिंदा. टीला.

बिडी–स्त्री. बेडी.. बंधन१. बाधा. बीडी (तमाखू की).

बित्तंबातमी–स्त्री. ठीक संवाद१. पूरी खबर.

बित्तू–पु. कौडियों का अेक खेल.

बिथरणे–क्रि. अ. बिगडना. बहक जाना.

बिंदली–स्त्री. बालक के हाथ में चपटा कंगन१.

बिदागी–स्त्री. पारितोषिक१. दान१ (किसी विशेष कार्य के करने पर). पुरस्कार.

बिंदु–पु बूंद२. सीकर. जल–कण. बिंदु.

–चा सिंधु करणें–तिल का ताड बनाना.

बिन–क्रि. वि. बिना. न.

–घोर } क्रि. वि. निश्चिन्त. सुरक्षित.
–घोक }

–तक्कार–क्रि. वि. चुपचाप.

–तारी–वि. अतन्तु.

–तोड––वि. निरपवाद. निर्दोष अकाट्य. बाँक. करारी. अचूक. –स्त्री. चौपड में करारी हार.

–दिक्कत–क्रि. वि. बेधडक. बेरोक. निरंकुश.

–धोक–दे. बिनघोर.

–भाडयाचें घर–न. कारागार१. जेल१.

–शर्त–वि. अनिर्बन्ध. संपूर्ण (आत्मसमर्पण).

बिनसणें–क्रि. अ. स. बिगडना. अनबन होना. फिसफिसाना (योजना). व्यर्थ होना.

बिनामी–वि. बनावटी. दूसरे के नामपर.

बिनी–स्त्री. हरावल. चौखटका अूपरी हिस्सा१.

–चा–वि. अग्रगण्य. अग्रसर.

बिंब–न. मण्डल (सूरज का). परछाअीं२. केंद्र१. प्रतिपाद्य अर्थ. मूर्ति२.

बिबगें–क्रि. अ. अंकित होना (मनपर). प्रभावित होना.

बिबल–पु. मुस्ता. मोथा.

बिबवा } पु. भिलावाँ. भेला.
बिब्बा }

–घालणें–रोडे अटकाना अडगा लगाना.

–चिडणें } –फफोले होना (भिलावें
–येणें } से). चिढना.

–फांसणे–बिगाडना.

बिबळा–पु. विजयसार (पेड)

बिबाफल–न. कुंदरू १,

बिबाधरा–स्त्री लाल ओंठवाली सुंदरी.

बियाणें–न. बिया १. बीज १. बीजा १. वीर्य १.

बिरडी–स्त्री. } अँखुआ फूटा हुआ
बिरडें–न. } भटमासु या निष्याव का दाना घुडी. मथनी की रस्सी.

बिऱ्हाड–न. रहने की जगह २. भाडे का मकान १. परिवार १. पारिवारिक आवश्यक सामान १.

–आटोपणें–खटिया बिस्तर अुठा जाना. चल बसना.

–करणें–घर बसना.

–करू–पु. किरायेदार.

–बाजलें–न. बोरिया बधना. खटिया बिस्तर.

बिल–न. बिल १. विवर १. देयक १. विपत्र १ (विनिमय पत्र). विधेयक १. प्रस्तुत विधि २

बिलकूल–क्रि. वि. पूरी तरह. बिलकुल.

–नाही–रंच भी नही. बिलकुल नही.

बिलगणें–क्रि. अ. चिपकना कसकर गले मिलना. अरुझाना.

बिलदर–वि. पक्का. धूर्त. घुटा हुआ. घाघ. हरामी.

बिलबिलीत–वि. बहुत नरम. फिसफिसा. अधिक पका हुआ.

बिलमोगरा–पु. घुघरु मोतिया.

बिलवर–पु बिलौर. सोने के कंगन. चूडिया विशेष.

बिलबी–पु. तमरुग

बिल्ला–पु. चपरास का काँटा तमगा. पदक.

बिल्लु–पु. धौर. भिर्र (वृक्ष).

बिशाद–स्त्री. बिसात. सामर्थ्य हस्ती. औकात. मजाल. हिम्मत.

बिस्तरवार–पु. गुरुवार. बृहस्पतिवार

बी–स्त्री. बीया १. गुठली. लहसुन की कली.

बीं–न. बीज १. बिया १.

–बीयाणे–न. बोने के लिअे सुरक्षित अनाज. कंद, पौधा आदि.

–तसा अंकुर–जैसा बीज वैसा फल.

बीज–स्त्री. द्वितीया (तिथि)
–न. बीज १. वीर्य १.
मूल कारण १. गूढ अभिप्राय १.

बीजक–न. बीजक १. चलान १.

बीट–पु, विभाग. चोकन्दर. चुकंदर.

बीड–न. कांती लोहा १. ढलवाँ लोहा १. ठीहा १

बीत ओळ–स्त्री. कागज के दोनों और हाशिया छोडने की लकीर.
बीरबावटा–पु. बीर बहूटी२.
बीरवांगे–न. टमाटर१.
बीहि–पु. बीही. बिलु काश्मीरी नासपाती.
बीळ–न. कमची२ (बाँस की). बिल. बाँबी२. सुखिर१ (साँप का).
–पाडणें–लग्गा लगाना.
बुक–न. पुस्तक२.
– सेलर–पु. पुस्तक विक्रेता.
बुकणी–स्त्री. बुकनी चूर्ण१.
बुकलणे–क्रि. अ. घँसे मारना.
बुक्का–पु. घूँसा. मुक्का. अगरबत्तीका चूर्ण.
बुक्की–स्त्री. घूँसा१. मुक्का१.
बुगडी–स्त्री. स्त्रियोका अेक कर्ण-भूषण अेक मिर्च. अेक चावल.
बुचकळणें–क्रि. अ. स. अेकदम डुबोना. भिगोकर निकालना.
बुचकळा–पु. असमजस२. दुविधा२. अुधेडबुन२.
बुचकळ्यांत पडणें–हकबकाना. हक्का बक्का होना. असमंजस में पडना.
बुचकुळी–स्त्री. गोता१. डुबकी.
बुचका–पु. गुच्छा. लच्छा. पुंज.
बुचडा–पु. जूडा१. खडवा.
बुच्चा–वि. बूचा. कनकटा.
–कारभार–पु. अनधिकार चेष्टा२.
बुजगावणें–न. हौआ१. बिजूका१. बिजूखा१.
बुजट } वि. डरपोक. लजोर. लजीला.
बुजरा }
बुजणे–क्रि. अ. भर जाना. बद होना. भडकना.
बुजविणें–क्रि. अ. भरना. बंद करना.
बुजबुजाट–पु. विपुलता२. अधिकता.
बुटका–वि. नाटा. ठिगना. छोटे कद का.
बुटकुली–स्त्री. बटलोअी. घटी. लुटिया. छोटा बटुआ१ (दाल चुराने का पात्र).
बुटबेंगण–वि गुलगोथना.
बुटकुळी–स्त्री डुबकी. गोता१.
बुट्टा–वि ठिगना नाटा
–पु बेलबूटे की बूद.
बुट्टी–वि. नाटी.
–स्त्री. बूटी भंग. जडी
–स मारणें–नागा करना छटकना
बुट्टेदार–वि. बूटेदार.
बुडकुली–दे. बुटकुली
बुडखा–पु. तना. मूल. जड२. आधार.
बुडणे–क्रि. अ. डूबना. निमग्न होना. चौपट होना. चूक जाना. अथवना.
बुडता–वि. घाटे में रहनेवाला
–पाया–पु. अवनति का प्रारंभ.
बुडबुडा–पु. बुलबुला. बुल्ला.
बुडवणूक–स्त्री. अधःपात१. नाश१. डुबोना. गरकाव१.
बुडविणे–क्रि. स. डुबोना. चभोरना भिगोना. धोखा देना.
बुडव्या–वि. डुबोनेवाला. कलंकित करनेवाला.

बुडी–स्त्री. डुबकी. गोता १. वह गढहा, जिस में कुम्हार का पहिया घूमता है । सागर के तल में लगाया मछली पकडनेका जाल.

बुडीत–न. घटती खाता १. घाटा १. (व्यापार में) –वि. अपलेखित.

–कूळ–न दिवालिया असामी १.

–खत–न. मृत प्रलेख १. वह ऋण-पत्र जिसकी अवधि समाप्त हो चुकी हो।

–खर्च–पु अनुत्पादी व्यय.

–खाते–न. दिवालिया असामियोंका लेखा.

बुडूख–न. तना १. मूल १. जड २.

बुदबळें–न. शतरंज की बाजी २.

बुदी–स्त्री. बुदिया. बुनिया.

–चा लाडू–पु. बुदिया. लड्डू.

–पाडणें–बुदिया बनाना.

बुद्धि–स्त्री. बुद्धि. समझ. अक्ल. विचार १. जी (बदलना). मन १, अुपाय १ होश १. ज्ञान १. प्रज्ञा. विवेक शक्ति.

–कौशल्य–न. बुद्धि की पहुँच २.

–गम्य, –ग्राह्य } वि जो बुद्धिसे जाना जा सके

–चापल्य–न. बुद्धि की तीव्रता २.

–पुरःसर, –पूर्वक } क्रि. वि. जान–बूझकर,

–प्रामाण्य–न. अपनी बुद्धि के निर्णय को ही मानने का भाव.

––वाद–पु. हेतुवाद.

–बळ–न. शतरंज १. समझदारी की मात्रा २.

–भेद–पु बुद्धि में संदेह. द्वेष.

–भ्रंश–पु. क्षणिक पागलपन.

––होणें–अक्ल मारी जाना. अक्ल पर परदा पडना.

–मंद होणे, –मांद्य–न. } बुद्धिका सठियाना. विचार–शक्ति दुबली होना.

–मंत, –वंत, –मान्, –वान् } वि. बुद्धिमान्. चतुर. समझदार होशियार.

–योग–पु. निष्काम कर्मयोग. ज्ञानयोग.

–वाद–पु. विवेचनसहित अुपदेश.

–विलास–पु. कल्पना की अुडान.

बुद्ध्या–क्रि- वि. जानबूझकर.

बुद्रंज–पु. बुद्रंग (पेड).

बुद्रुक–वि. वृद्ध. बूढा. पूज्य. बडा गाँव (दो समान नाम के गाँवों में). दुबला.

बुधला–पु. कुप्पा.

बुधली–स्त्री. कुप्पी. मशाल पर तेल अुडेलने की झारी.

बुबुळ, बुबूळ } न. नेत्रपिंड. पुतली (आँख की)

बुभुक्कार–पु वानर जाति के लोगों की हुमकने की ध्वनि. हुप.

बुभुक्षित–वि. भूखा. लालायित.

बुरखा–पु. घूँघट. बुरका. परदा, ओट २. आड २. छिपाव १.

बुरणूस–पु. नमदा. कम्बल.

बुरबुर–स्त्री. गुर्राहट बडबडाहट. कुडबुडाहट. बूंदाबाँदी.

बुरशी–स्त्री खमीर१. सडाव१. काओ. मढ (दाँत का).

बुरसटणें } क्रि. अ गंदा होना. काओ
बुरसणें } जमना. खराब होना.

बुरा–पु. बूरा (शक्कर) कच्चा अन्न. –वि. बुरा.

बुरूज–पु. बुर्ज. गुर्ज. गरगज. घूगसा. धरहरा. अटाल.

बुरूड–पु बाँसफोडा.

बुल्ली–स्त्री. बच्चे की जननेंद्रिय२.

बुवा–पु. पुरुष. साधु. संत. –अव्य. भओ !

–बाजी–स्त्री. साधुत्व का ढकोसला.

बुळबुळीत–वि. गिजगिजा. नीरस.

बुळा–वि. षंढ. नपुसक. ढीला.

बूच–न. डाट१. काग१.

बूज–स्त्री. आदर१. कदर. स्मृति.

बूट–पु. कसीदे में बेलबूटे. युक्ति२. सूझ२. बूट (चमडे का).

–कातरणे–षडयत्र करना.

बूड–स्त्री. घाटा१. हानि. –न.–पेंदी२. पेंदा१. तली२.

–टेकणें–थोडा बैठना.

बृहती–स्त्री. बडी कटाओ. बरहंटा. गाड. विश्वावसू की वीणा.

बृहस्पति–पु. देवों के गुरु. पाँचवाँ ग्रह. अुत्तम वक्ता. अक्ल का दुश्मन.

बे–वि. दो (पहाडे बोलने में). –अुपसर्ग. नहीं.

–कायदा– } वि. अवैध.
–कायदेशीर }

–गुमान–वि. अुन्मत्त. अुद्दण्ड. बेफिक्रा.

–चव–वि. फीका अलोना. अस्वादु.

–चिराख–वि. वीरान. निर्जन. अुध्वस्त.

–चैन–वि. बेचैन. अस्वस्थ. अकल.

–छूटपणा–अनिबंध बरताव. स्वैराचार.

–जबाबदार–वि. बिना दायित्व का.

–जार–वि. हैरान. परेशान.

–डर–वि. निर्भीक. –न. अेक जंगी जहाज.

–डौल–वि. कुरूप. बेढगा.

–ढब–वि. भद्दा. बेढंगा. विचित्र.

–ताल–वि. स्वैर. स्वच्छन्द. बेताल. (गाने में).

–दम–वि. बहुत (पीटना).

– –मारणें–हड्डी तोडना. हड्डी गढना.

–दाणा–पु. किशमिश२.

–धडक–क्रि. वि. बेधडक. बेरोक. निर्भय. छूटतेही. बेशक.

– –बोलणे–हाँक पुकार कर कहना.

–परवा–वि. बेफिक्र अुदासीन. अुजड्ड. लापरवाह.

–फाम–वि. असीम. अमर्याद. मस्त.

–फिकिर–स्त्री. निश्चिन्त. अुदासीन.

–बंदशाही–स्त्री. कुप्रबध का राज. अंधेरनगरी. अंधेरखाता१. अराजक.

–बनाव–पु. अनबन२. मनमुटाव.

– –होणें–मन में गाँठ पडना.

–लगाम–वि. स्वैर. अनिर्बन्ध.

–वारशी–वि. लावारिस. अनर्ध्यथित.
–शरम–वि. निर्लज्ज पाजी.
–शुद्ध–वि. बेसुध. बेहोश.
–सनदशीर–वि अवैध.
–सुमार–वि. असीम अमर्याद. अमाप. अपरिमित
–सूर–वि बेसुर. वेमेल.
–हतर–वि. बहुत अच्छा परवाह नही.
–होष–वि. मस्त. मतवाला.
बें–न बकरी की आवाज.
–करणे }हार मान जाना. ची ची
–म्हणणें } करना.
बेकी–स्त्री. फूट. दलबन्दी. सम संख्या.
बेगड–स्त्री. जस्ते की झिल्ली.
बेगडी–वि. नकली. दिखावटी.
बेगमी–स्त्री. पर्याप्ति. संग्रह१. प्रबध१.
बेगरूळ–वि बावला. बुद्दू.
बेच–न. लम्बी तिपायी२. लम्बा. काष्ठासन१. न्यायसमिति२.
बेचकी–स्त्री. }अंटी२ घाओ२.
बेचकें –न }दो फाँक२.
बेचन–न. बिक्री२.
–घेणें–खरीदना.
–देणे–बेचना.
–पत्र–न. बिक्री लेख१.
बेचाळीस–वि: ४२. बयालीस.
–अुद्धरणें–गालियों पर मुख खोलना.
–चा अंक असणें (पत्रावर)–पत्र में मौत के समाचार होना. केवल व्यक्तिगत पत्र होने का चिन्ह लिखना.
बेट–न. द्विप१. टापू१. चफाल२. अेक ही जात के पेडों का समूह.
बेटकुळी–स्त्री. मेढक१. मेंढकी. बाँह या पिडरी का पुट्ठा.
बेटी-व्यवहार–पु. कन्या का आदान प्रदान (ब्याह में)
बेड–न. गूमडा१. फोडा१. सूजन१. विस्फोट१. गुप्त बात२.
–फुटणें–भंडाफोड होना. भेद खुलना.
बेडका–पु. खखार. गाढा थूक. कफ. बलगम.
बेडकी–दे. बेटकुळी.
बेडा–पु. पूर्ण पकी सुपारी. दो पत्थरो के बीच छोटा टुकडा (रचाओ में).
बेडी–स्त्री. बेडी. हथकडी. जंजीर. शृंखला. बला. बंधन. रुकावट.
बेडूक–पु. अजिर. मेंढक. दादुर.
बेडें–न. गोशाला२. खावें में रखा मार्ग१.
बेणणे–क्रि स. मोथा हटाना.
बेणवाजा–पु. संघवादन१. वृंदवाद्य१. बाजा१.
बेणें–न. बीज१ (बोने का).
बेत–पु. अिरादा. विचार. योजना२. आयोजन. बेंत. पक्वान.
बेतणें–क्रि. अ. बीतना. ब्योतना. थप्पड जमाना.
बेताचा–वि. आवश्यकता–भर. अनुकूल. अनुरूप. अुचित. प्रमाण-बद्ध. कुछ कुछ. पर्याप्त.
बेतबात–पु. टीपटाप. प्रबंध.

बेताबेतानें–क्रि. वि. धीरज के साथ. सयम से (काम लेना).
बेदर–स्त्री. सुरल. सिआली.
–बेल–पु. कामराज.
बेंदूर–पु. बैलों की पूजा का त्यौहार (असाढ, सावन या भादों की अमावस को).
बेने-अिस्रायल–पु. यहूदी व्यक्ति (यह जाति पुरोगामी, शिक्षित, तथा प्रायः बम्बअी प्रान्त की नागरिक है).
बेंबट–न. बडी तुदी २.
बेबादम–स्त्री. पित्ति (वेली)
बेबी–स्त्री. तुदी. नाभि.
–च्या देठापासून–हृदय तल से. पूरी शक्ति लगाकर.
–चे अुखळ होणे–अच्छे खाने से तोद बढना
बेरणी–स्त्री. दूसरी बार जोताअी.
बेरकी–वि. घुटा हुआ.
–स्त्री. अेक घास.
बेरंग–पु. किरकिरा मज़ा.
बेरड–पु. अेक जाति २.
–वि. बदमाश. निर्लज्ज.
बेरी–स्त्री. तेल, घी की गाद. तलछट.
बेरीज–स्त्री. जोड.
बेल–पु. बेल (पेड और फल). घोडे का अेक रोग.
–घालणें–व्यर्थ घूमना.
–भंडार–पु. प्रभु की मूर्तिपर चढाया बेल तथा 'भंडार' (हल्दी)
– –अुचलणे–बेलभडार अुठाकर शपथपूर्वक प्रतिज्ञा करना. हलफ अुठाना (किसी मुहीम का दायित्व लेने पर).
–खरूज–स्त्री. फोडेवाली खुजली.
बेल तेल–न. तीसी का अुबाला हुआ तेल १.
बेलदार–पु. बेलदार. औड. अिस नाम की अेक जाति २.
बेलवार्गे–न. टमाटर १
बेलाशक–क्रि. वि. बेशक. बेधडक.
बेलिफ–पु. कुर्क-अमीन.
बेल्लोटी–स्त्री. श्रीबर १. बेविन १.
बेवडा–पु. देशी मद्य.
बेशुद्ध–क्रि. वि. बेहोश. मूर्छित.
–होणें–बेहोश होना. गश खाना.
बेसन–न. बेसन १. आलन १.
बेहडा / बेहेडा } पु. बहेडा (पेड और फल). नौकरों की नियुक्ति, वेतन आदि विषयों की सूची.
बेहाय–क्रि. वि. अत्यंत. अति.
बेळकें–न. अंटी २. दो फाँकोंवाली लकडी.
बैंगण–न. बेंगन १. भटा १.
बैंगणी–वि. अरगवानी. बेंगनी (रंग)
बैठक–स्त्री. बैठने का काम. बैठक (व्यायाम). अधिवेशन १. सभा. कजावा १ (अूँटपर बैठने की जगह). मिलकर विचार १. आसन १. दालन १. चौपाल १. पंचायत. बैठक (लगाना). महफिल.

–मारणें–पलथी मारकर बैठना. बैठक लगाना.
बैठा–वि. बैठा हुआ. घर बैठे.
–गुणाकार–पु. बिना लिखे गुनन क्रिया २.
–पगार–पु. निवृत्त वेतन.
–पहारा–पु. बैठकर निगरानी २.
–भागाकार–पु. भागा का अेकदम फल लिखने का ढंग.
बैठी कीर्द–स्त्री. विवरण पुस्त १. अवधी का लेखा लिखकर शेष निकलने की बही. खतियौनी.
बैरागी–पु. विरक्त. साधु.
बैल–पु. बैल. बलीबर्द. सांड. अनपढ. अुजड्ड. अंश (शेअर) का भाव बढानेवाला.
–गाडी–स्त्री. छकडा १. बैलगाडी. सगड.
बैलांची झुड–स्त्री. हलिया. झुण्ड.
बोकड–पु. बकरा. अज. भेड.
–दाढी–स्त्री. केवल ठोढीपर बढनेवाले बाल १.
–बीज–पु. अपने भाअी बहनों को गंदी गालियाँ देनेवाला व्यक्ति.
बोकणा–पु. बडा फंका. मुँहभर कौर.
–भरणें–मुँह में ठूँस लेना. हबकना.
बोका–पु. बिल्ला. बिलाव. मोटा ताजा व्यक्ति.
बोकाळणें–क्रि. अ. बोखलाना. प्रचण्ड होना. वेगसे फैलना. धूम मचाना.
बोकांडीस बसणें–छातीपर चढकर बैठना. मढा जाना. गले मढा जाना.
बोके संन्यासी–पु. बगुला भगत ढोंगी साधु.
बोखा–पु. अकुर. कल्ला. तुर्रा.
बोखाडा–पु. करेरुआ. बिषडोडी.
बोगदा–पु- पहाड के पेट से निकाला सुरग. तहखाना (बदियों के लिअे).
बोंगा–पु. अधखिला फूल २. तोंद. फूला हुआ पेट. बढा हुआ पेट (गर्भिणी का). धोती या साडी की तहों का पेडू के पास बना बोझ.
बोंगाडया–वि. हरबोंग. गँवार. घोंघा (व्यंग).
बोघोणे–न. पतीला १ (चौडे मुँहका).
बोंच–स्त्री. किरकिरी. चुभने का भाव १. गाँस (काँटेकी). वेदना.
बोचक–वि बक्की. वाचाल. गँसीला. खटकनेवाला.
बोचकारणें–क्रि. अ. खरोचना. खरौटना. खुरचना. नाखूनो से, पंजेसे छीलना.
बोचकें–न. पोटली २. गठरी २. पोटरी २.
बोचणी } स्त्री. कसक (जी मे). गाँस.
बोंचणी } अखर. खटका १.
बोचणें–क्रि. स. अखरना. खलना. चुभना. खटकना. गडना.
बोचरखिड–स्त्री. आगे के दो दाँतों में बडी दरार खंडित दतपंक्ति.
बोचरा–वि दतविहीन. खोडे दाँतवाला. खाँडा.
बोचा–पु. चूतड. गांड २.
बोज–पु. महत्त्व १. शान २. प्रतिष्ठा २.

बोजड–वि भारी भरकम. ढीलाढाला. बेढंगा. गोबर गणेश.
बोजवारा–पु. दुर्दशा२. दुर्गति२.
बोजा–पु. बोझ. भार. ऋणभार. हक (संपत्तिपर). चावल का मद्य.
बोट–स्त्री. नौका. जहाज१. जलयान१.
–न. अगुली२. अंगुली. अगुल१.
–खत–न. भिन्न भिन्न पदो तथा विभागों को स्पष्ट करनेवाला लेखापत्र.
–चेपा } वि. कुछ जोर लगाने से
–चेपे } फिसलनेवाला. कुछ नरम.
–दाखविणे–(पर) अगुली अुठाना.
–शिरकणे–(कही) सीग समाना
–वात–स्त्री. अगुली के पोरोंपर बनाअी रुअी की बत्ती.
बोटावर नाचविणे–अुगलियोंपर नचाना.
बोटे मोडणे–अुगलियाँ चटकाना.(से) जलना. कोसना.
बोटे डोळ्यात घालणे (ज्याचीं त्याच्या)–अुसी की जूती से अुसीका सर गंजा करना.
बोटाची (या) थुकी त्या बोटावर करणे–काकाक्षिगोलक न्याय.
बोटावर बोट चढविणें–अंटी मारना.
बोडका–वि. नंगे सिर.
बोडकी–स्त्री. वह विधवा, जिस का मुडन किया हो.
बोडकें–न. सिर१. सर (क्रोधसे)

बोडण–न. स्त्रियो की अेक धार्मिक विधि (कुलदेवता के लिअे किया जाता है। पाँच सुहागिने और अेक कुँवारी, अेक बडी परात में दूध, दही, बडे, भात, रोटियाँ, मधु आदि वस्तुअे, अेक साथ फेंटती है।)
बोडती } स्त्री मुडन१ फजीहत
बोडणी }
बोडणें–क्रि. स सिर घोटना मूँडना. ठगना. फटकारना
बोंड–न. बीजकोष१ बोंडी२ कली२. पकोडा१. चुचुक१ स्तनाग्र१ शिस्नाग्र१
बोडद–न नौका का अेक पासा१.
बोडखा–वि. नगे सिर
बोडलें–न बच्चे को दूध पिलाने का, गौके कान के आकार का, पात्र.
बोडल्याने दूध पिणे–दूध पीता बच्चा होना दूध का बच्चा होना.
बोंडशी–स्त्री. दे. बोड
बोडा–पु. लड.
बोंडी–स्त्री. दे. बोड.
बोथट–वि. भोथरा. गोठिल कुठित.
बोथटणे–क्रि. अ भोथरा होना. कुंठित होना. शिथिल होना
बोचरखिड–स्त्री. खोडे दाँत१
बोंथाटी–स्त्री. दोनो ओर लट्टू लगायी लाठी.
बोंदरी–स्त्री. रुअीका बोरा१ (लगभग १॥ मन).
बोध–पु. अुपदेश. ज्ञान. समझ२. जागरण. अुपलब्धि२.

–गम्य–वि. जो बुद्धि से जाना जा सके.
–पर–वि बोधनीय. अुपदेशपरक.
–शक्ति–स्त्री. जँचा देने की सामर्थ्य.
बोधक–वि. वाचक.
बोधला बाबा–पु. गुलगुथना. मोटाताजा व्यक्ति.
बोनस–पु. अधिलाभाश.
बोब–न. नौका में अगला पाल१. गलही का (अगले हिस्से का) मस्तूल१.
–स्त्री. अुलटे हाथ से ओठों पर आघात कर निकाली ॐ आवाज (विशेषत होली के अवसर पर). कोलाहल१. पुकार.
–मारणे–शोर मचाना. शखध्वनि करना हलदीगुड पीना.
–मारली (काय)–कौनसा तीर मारा.
बोबलणे–क्रि. अ. चिल्लाहट मचाना. ढारे मार कर रोना. गलगजना.
बोबल्या गणेश–पु. बक्की. बकवादी. अभद्रभाषी.
बोबाबोब–स्त्री. धूम. चिल्लपो. कोलाहल१.
बोबडकादा–वि. तोतला.
बोबडा–पु तुतलानेवाला. तोतला. अधपका.
बोबडी–स्त्री. घिग्घी
–वळणे–घिग्घी बँधना.
बोबील–पु. अेक मछली२. सूखी मछली२.
बोभाटा–पु. चखचख२. सुगसुग२
–होणे–बात फैलना. पुकार पडना.
बोयरा–पु. तैरता पीपा (सागर में भय की जगह दिखाने के लिअे)
बोर–न. बेर१.
–स्त्री. बेर का पेड.
–कूट–न. बेर सुखाकर बनायी बुकनी (रायते के लिअे).
–न्हाण–न. होली के दिन अेक वर्ष के बच्चे को दराख, मुरमुरा तथा मिठाअी मिलाकर नहलाने का काम.
–माळ–स्त्री. बेर के आकार के सोने के दानों का हार.
बोरी–स्त्री. बेर का पेड.
बोरू–पु. नरकट. सरकंडा.
बोर्ड–पु तख्ता. फलक. गण(मण्डल).
बोर्डिंग–न. छात्रावास१ (भोजन तथा वसतिगृह१).
बोऱ्या–पु. दुर्दशा२. फजीहत२.
बोल–पु. भाषण. कथन. वचन. बोल. कौल. अुक्ति२.
–का–वि. अच्छा बोलनेवाला.
–घेवडा–वि. वाचाल. बकबादी
–लावणें–दोष देना. अभियोग लगाना.
–वाला–पु. जय-जयकार. अभ्युदय. दबदबा, बोलबाला.
–भांड–वि. झगडालू.
बोलाचाली–स्त्री. कहासुनी. विवाद१.
बोलाचीच कढी बोलाचाची भात–मिस्सों से पेट भरता है; किस्सों से नहीं!

बोलांत बोल नसणें–बोलनेका ठिकाना न होना. चाहे जो बकना.

बोला फुलास गांठ पडणें–काकतालीय न्याय. संयोग की बात होना. बिल्ली के भाग से छीका टूटना.

बोलकेपणा–पु. वाक्पटुता २. सिट्टी २.

बोलणें–क्रि. अ. बोलना. बदना. गालना. बात करना. कहना. अप्रसन्न होना.
–न. बातचीत २. बोलती २

–फिरविणें–बात पलटना. बात चबा जाना.

बोलतां बोलतां–क्रि. वि. बात की बात में चटपट.

बोलून घेणें–हरफ आना (अनुचित बरताव से). फटकार पडना.

बोलण्यावर जाणें–(का) विश्वास करना.

बोलण्यावरून बोलणें (येणें) वाढणें–बात बढ जाना, बात पर बात आना.

बोलणें चालणें–न. बातचीत २. बतकही २.

बोलून चालून–क्रि वि. प्रकट है कि, साफ साफ किसी दशा में.

बोलेल तो करील काय–गरजा सो न बरसा.

बोलट–पु. सिटकनी २ (दरवाजे की). अँकुडा. पायजा.

बोलाविणें–क्रि. स. बुलाना. पुकारना. हंकारना बुलवाना. टेरना.
–न. बुलावा १. निमत्रण १.

बोलावणेंकरी–पु. टहलुवा. हकारी.

बोली–स्त्री. बोली. अलिखित भाषा. अपभाषा. करार.

–बोलणें–मूल्य बदना.

बोवा–दे. बुवा.

बोहणी–स्त्री. बोहनी. प्रथम बिक्री.

–चे प्रहरी–प्रारभ ही में. सबेरे सबेरे.

बोहरी–पु. लोहे के चीजों का, प्रायः मुसलमान, व्यापारी.

बोहले–न. विवाह–वेदी २.

बोळ–पु. कूचा. छोटी गली २. बोल. बीजाबोल.

–कंडी–स्त्री. गलिया १. खोर १. खोरी २. तंग गली २.

बोळके–न. कुल्हड १. कुल्हिया २. चुक्कड १. पोपला. (मुंह).

बोळणें–क्रि. अ. गाढा होना (स्याही). जमना. मंद होना (याद).

बोळवण–स्त्री. बिदाओ. गौना १ रुखसत.

बोळविणें–क्रि. स. सम्मान के साथ बिदा करना. विसर्जन करना. बंद करना.

बोळा–पु. चीथडे का गोला. लत्ता पोतना. पोता. बच्चे के मुंह मे दूध में भिगोकर रखा चीथरा. अव्यवस्थित वस्त्र.

–फिरविणें–गुडगोबर कर देना. पोता फेराना.

बोळथानें दूध पिणें–अंधी खोपडी होना. दूध पीता बच्चा होना.

ब्याण्णव–वि. ९२ बयानबे.

ब्याद–स्त्री. बला. पीडा.

–जाणें–गला छूटना. बला टलना. पिंड छूटना.

ब्यायशी–वि. ८२. बयासी.

ब्यारिस्टर–पु. विधिविशारद. बैरिस्टर.

ब्र–पु. चूँ (ध्वनि). अेक अक्षर.

–सुद्धां न काढणें–चूँ तक न करना.

–निघणें–अेक अक्षर निकलना (मुँहसे)

ब्रॅकेट–पु. घोडिया २. दिवारगीर कोष्ट (चिन्ह).

ब्रश–पु. बुरुस. तूलिका २. झाडू. कूँची २.

ब्रस्पतवार–पु. गुरुवार.

ब्रह्म–न. बाह्यजगत् की तह में होनेवाला नित्य द्रव्य १ (लो. तिलक). अद्भुतता २. परमात्मा १.

–गांठ–स्त्री. जनोअीमें गाँठ. विधाता का लेख. ब्रह्मलिपि २. अटूट संबंध.

–घोंटाळा–पु. घपलेबाजी २. अंधेर नगरी २.

–दंडी–स्त्री. अूँटकटारा १ (झाडी).

–देव–पु. विधाता. बिधना.

–बधु–पु. भ्रष्ट तथा बहिष्कृत ब्राह्मण.

–राक्षस–पु. विद्वान् किन्तु अकडू ब्राह्मण का, मरने के बाद, पिशाच.

–शाळा–स्त्री. वेद पाठ की पाठशाला.

–समंध–पु. ब्रह्मराक्षस.

ब्रह्मानंद–पु. तल्लीनता में आनंद.

ब्रह्मानंदी टाळी लागणें–किसी विचार के चिंतन में पूरी तरह तल्लीन होना.

ब्रह्मास्त्र–न. अंतिम रामबाण अुपाय १.

ब्रह्मी–स्त्री. गोजिया सेम. सुअरा सेम.

ब्राह्मण घेवडा–पु. सूखी मछली २ (व्यंग).

–घालणें
–भोजन–न.
–संतर्पण–न.
} पुण्य के हेतु सम्मान के साथ ब्राह्मणों को खिलाना.

ब्राह्मी–स्त्री. ब्राह्मी. बरमी (वनस्पति).

ब्रीद–न. आन २. टेक २. शील १. बान २.

ब्रेड–स्त्री. पाअुरोटी. डबल रोटी.

ब्लॅकेट–न. धुस्सा १. लोअी २. अूनी कम्बल १.

ब्लाअुज–पु. सलूका. कुरती २. (स्त्रियोंकी)

–पीस–पु. अेक कुरती का कपडा.

ब्लॉक–पु. ठप्पा. साँचा. अेक परिवार के योग्य मकान.

भ

भकाट–न. भूखा रहनेसे सिमटा हुआ पेट (जानवरोंका).
भकास–वि. वीरान. निर्जन. अुदास.
भक्कम–वि. भरकम. दृढ. बलकट. बहुत बडा
भक्त–पु. अुबाले चावल. भात. भक्त. अेकनिष्ठ अुपासक. भगत.
भक्ति–स्त्री. भक्ति. हिलग१ लगाव१ लगन. भजन१. श्रद्धा.
–बसणें–पूरा विश्वास तथा प्रेम होना.
–भाव–पु. श्रद्धा. लगन२.
–मान्–वि. श्रद्धालु. श्रद्धावान्.
–मार्ग–पु. भक्ति से प्रभु पाने का अुपाय
भक्तीचें दुकान माडणें–साधुत्व का आडंबर रचना.
भग–न. व्रण१. घाव१ योनि२. विभव१. अैश्वर्य१.
भंग–पु. भंग, तोडफोड२. टूटने का भय. तरंग२. टुकडा. खण्डन. पराजय२. अतिक्रमण (आज्ञा का) नाश.
–ड–वि. भंगेडी.
–देश–पु. युद्धक्षेत्र.
–पावणें–, –होणें } अुडसना. नष्ट होना. पानी फिर जाना.
भंगणें–क्रि. अ. टूटना. खण्डित होना. विचलित होना. नष्ट होना.
भगत–पु. भक्त. भगत. ओझा.
भगंदर–पु. भगंदर (रोग).
भगभग–स्त्री. दाह१. जलन. बला.
भगर–स्त्री. समा (चावल विशेष). सां.वां. बरी.
भगरा–, भगराळा } पु. चूर (सूखा). मोटा चूर. चुरकुस. बेसन लगाकर सेंकी हुअी मूली का साग.
भगवती–स्त्री शिवपत्नी. लाल मिर्च की बुकनी. मृदंग पर बजाने का अेक ताल.
भगवा–वि. गेरुआ.
–झेंडा–पु. आर्योंका राष्ट्रध्वज. मराठों का राज–ध्वज.
भंगसाळ–स्त्री. विशाल और वीरान भवन१. मंदिर के पूजा–स्थान तथा मंडप के बीच की भूमि. खंडहर१.
भंगी–पु. मेहतर. भंगी. हलालखोर. हेला.
–वि. अवज्ञा करनेवाला.
भगीरथ प्रयत्न–पु. अथक परिश्रम.
भग्न–वि. टूटा हुआ. नष्ट भ्रष्ट. भग्न.
भजणें–क्रि. स. आराधन करना पूजा करना. श्रद्धासे सेवा करना.
भजन–न. भजन१. जप१. आराधन१. सामूहिक, करताल आदि के साथ, भक्तिपरक गायन.
–पूजन–न. पूजापाठ१.
भजनी दिंडी–स्त्री. भजनीकों की मण्डली
भंजन–न. तोडफोड२. विध्वंस१. भंग१.
भर्जे–न. पकोडा१.
भट–पु. पाध्रा. धार्मिक विधि करानेवाला ब्राह्मण. पुरोहित. वीर. योद्धा

भटकी–स्त्री. पुरोहित का काम.
भटपण–न. पुरोहिताची.
भटजी–पु. पुरोहित.
भटाला दिली ओसरी, भट हात पाय पसरी–अगली पकडकर पहुँचा पकडना. दिया हाथ, खाने लगा साथ.
भटकणे–क्रि. अ. व्यर्थ घूमना. भटकना चक्कर लगाना. घूमना–फिरना. मारे मारे फिरना.
भटक–भवानी–स्त्री. घुमक्कड स्त्री.
भटक्या–वि. आवारा. घुमक्कड.
भटारखाना–पु रसोअी घर.
भट्टी–स्त्री. अंगीठा१. अलाव१. भट्ठी. आँवाँ१ (कुम्हारका). कौडा१. भाड१ (भूंजे की भट्ठी). पजावा१ (ओटो का). भट्टी मे औषधि बनाने का ढग. मद्य बनाने का कारखाना. मण्डी.
बिघडणे–काम बिगडना (थोडी भूलसे)
भडक–स्त्री. ओप१. चमक. भडक. –वि. चमकदार. अधिक (लाल; तीव्रा). अधिक गहरा (रंग).
भडकणें–क्रि. अ. धधकना. भडकना. प्रज्वलित होना. चिहुँककर भागना. आपे से बाहर होना. बौखलाना. भटकना.
भडका–पु. धधक२. बडी लपट२. भभूका. अेकाअेक अधिकता (पीडा, क्रोध आदि की).
भडकाविणें–क्रि. स. (थप्पड) जमाना. धधकाना. भडकाना.
भडभड भडभडां } क्रि. वि. जोरों से. अेका अेक. अुछालकर (कै करना) चटपट (बोलना).
भडभडचा–वि. बकवादी (जिस के पेट मे कोअी बात न पचे). भडभडिया.
भडभडणें–क्रि. अ धधकना. अुफेनना. छाती अुमड आना.
भडभडून येणें–अुछाल आना. अुकसना. अुभरना.
भडभुजा–पु. भुजवा. भडभूंजा
भडवळ–स्त्री भूमिमें दरार.
भडवा–पु. भडुआ.
भडाग्नि–पु. बिना मंत्रों के चितामें आग२.
भडाभड–क्रि. वि. जल्द. अेकसाथ. धडाधड.
भंडार–न. भाण्डार१. भंडार१. कोषागार१. हलदी की बुकनी२.
भंडारा–पु. रोली२. साधु, संतों को दिया भोजन.
भंडारी–पु. नाविकोंका, ठर्रा बनाने का, अुद्योग करनेवाली जाति तथा अुस का व्यक्ति. नौका में रसोअिया.
भंडावणें–क्रि. स. बहुत सताना. तंग करना. नाकों दम करना.
भंडी–स्त्री. अंत्याक्षरी. दुर्दशा.
भणभण–स्त्री. भिनभिन.
भणभणणें–क्रि. अ. भिनभिनाना. कान फट जाना. गुनगुनाना.

भणंग–पु. कंगाल. अनाथ.
–भिकारी–पु. अनाथ भिखारी.
भत्ता–पु. भत्ता (यात्रा आदि के लिअे व्यय). यात्राधिदेय. चबेना.
चबेनी २. अर्थ-सहाय.
भदाडा–वि. गलगुथना. टेढामेढा.
भद } न. खप्पर १ (अंगारों से भरकर
भंदें } सिरपर अुठा, नाचते है)
टाँय टाँय फिस १.
भद्र–न. मंगल १. भद्र १. कल्याण १. मंदिर के दो खम्भों के बीच की जगह २. सिंहासन १.
–वि. मंगलकर. अनुकूल.
शुभ. शिष्ट.
–देश–पु. मित्र देश.
–पुरुष–पु भद्र पुरुष. सभ्य सज्जन (व्यंग).
भद्रा–स्त्री. शुक्ल पक्ष की द्वितीया, सप्तमी, दशमी तिथियाँ.
–नक्षत्रावर जन्मणें–अभागा, दरिद्र होना.
भंपक–पु. धौंस देनेवाला.
लपोड शख. गप्पीदास.
भपका–पु. नोंकझोंक २. तडक भडक २. नखरा. भभक २. भभूका.
भपकारा–पु. अुग्रगंध २. झाँस २.
भप्प–क्रि. वि. भभक के साथ.
फूलकर (सूजन).
भबकणें–क्रि. अ. भडकना. भभकना.
भंबेरी } स्त्री. फजीहत. अुपहास १.
भंभेरी }
भय–न. डर १. भय १. संदेह १. खटका १. खतरा १. संकोच १. खौफ १. खँभार १.
भयंकर–वि. भयंकर डरावना. भयप्रद. भयानक. खतरनाक. भयावह.
भय कातर } वि. डरा हुआ. घबराया
–चकित } हुआ. सहमा हुआ. डर-
–भीत } पोक. कायर. भयभीत.
– –होणें–सकपकाना. भयभीत होना. डर जाना. सगबगाना.
–विव्हल–वि. भयभीत. घबराया हुआ. भयाकुल.
– –होणें–कलेजा काँपना. जी घबराना.
भयाकुल }
भयाक्रांत } दे. भयविव्हल
भयातुर }
भयानक }
भयावह } दे. भयंकर.
भय्या–पु. प्रायः अुत्तर भारतीय व्यक्ति, जो महाराष्ट्र में अधिकतर प्रहरी या चपडासी होता है। पुरबिया. भाअी.
भर–पु. अुभाड. जोश. समृद्धि २. जोर. बाढ २. बहार २. पुरजोश. भरमार २. आवेश १. रंग (गाने में). आकर्षण. ध्यान. भार.
–स्त्री. भराव १. पूरन १. भरन १. जोड १.
–क्रि. वि.–भर. जितना. भर में.
–वि–अैन. भरा हुआ.

–अभर–स्त्री. भरने और अंडेलने का काम. हेराफेरी.
–करणे–घर भरना (किसीका)
–गच्च–वि. भरपूर आकंठ.
–गच्ची–वि. कामदार
–घालणें–और जोडना. भराव डालना.
–जरी–वि. कलाबत्तू से बना.
–जवानी }स्त्री. अैन जवानी.
–ज्वानी }
–दार–वि. भरा हुआ. गठीला.
–दोन प्रहरी–क्रि वि. चिलचिलाती धूप में. अैन दोपहर में.
–दौड–स्त्री. पूर्ण वेग (घोडे का).
–धाव–वि. वायु वेग से. सरपट. दुलकी चाल.
–नवती–स्त्री अैन तारुण्य१. तरुणाअी का जोश१.
–पाअी–स्त्री. पूर्ति. भरपाअी.
–पूर–वि. भरपूर. पूरी तरह. चकाचक.
– –वार–पु. गहरा हाथ.
–भक्कम–वि. बहुत भरपूर. दृढ.
भरीं घालणें–अुकसाना. फँसाना१ (काम मे).
–पडणें–तुलना
–भरणे–लट्टू हो जाना. (के पीछे) पागल हो जाना.
भरीस पडणे–पीछे पडना.
भरकटणें–क्रि. स. जैसे तैसे पूरा करना. लिख मारना. चटपट रगडना.
–क्रि. अ. वाहियात बनना.

भरकन }क्रि. वि. चटसे. झट. पलक
–दिशी } मारते.
भरंगळणे–क्रि. अ. मौंचक्का होना. बकना.
भरून येणें–भरपाअी होना. घाव पूजना.
भर बाजारांत–क्रि. वि. सरे बाजारमें.
भरड–स्त्री. मोटा पिसान. रवा१.
–वि. मोटा पिसा हुआ.
भरडणे–क्रि स. मोटा पिसना. भद्दी तरह काम करना.
भरडा–पु. अरदावा भरता. खुद्दी२. कुरकट. कुरकुटा. भादों में अुपजनेवाली कुलथी२.
भरण–न. बल्ली और खम्भे के बीच का टुकडा पोषण१. अेक बार भरने का परिमाण१ भराव१.
–पोषण–न. भरण-पोषण१. पालन-पोषण१.
भरणा–पु. भुगतान. चुकौता. भरना (कोषागार मे). निधि२. जमाव. संख्याधिक्य. निर्धारित कर. दुधाडी२.
भरणावळ–स्त्री. भरनेकी मजदूरी.
भरणे पावती–स्त्री. चुकौतेकी प्राप्ति (रसीद).
भरणे–क्रि. वि. भरना. पूरा करना. बंद करना (छेद). ठूँसना. डालना. सपन्न होना (सभा, अधिवेशन आदि). खानापूरी करना. पहनना (चूडियाँ). बुनना (चारपाअी).

–क्रि. अ. मोटा होना. गूदेदार होना. अुतरना (माप से). पूर्ण होना (अवधि). पूजना (घाव). भर जाना. लगना (हाट). भरना (रंग).

भरतकाम–न. कारचोब १. कसीदा १. सलमे, सितारे का काम १.

भरताड–स्त्री. लबादा १. रहँट की भरी लुटिया.

भरती–स्त्री. ज्वार कटाल १. जोन्हरी.

–सुकती–स्त्री. ज्वार-भाटा १.

भरते–न. अुमड २. बाढ २. अुफान १.

भरभर–क्रि. वि. शीघ्र. खरखर. वेगसे. खरखरा.

भरभराट–स्त्री. अुत्कर्ष १. विभव १.

भरमसाट–वि. अव्यवस्थित. बहकी बहकी (बाते). बेतहाशा. अत्यधिक.

भरले कुंकू–न. पूर्ण सौभाग्य १. सुहाग १.

–घर–न. सुखी तथा सतानयुक्त परिवार.

भरलेला–क्रि. वि. भरा हुआ. आप्लावित.

भरल्या ओटीने–क्रि. वि. नन्हे मुन्ने के साथ सुखसे.

–कुकवाने जाणे–पति तथा बालबच्चों के समक्ष मरना.

–पोटी–क्रि. वि. भरपेट खानेपर. सब सुखसुविधा के रहते.

भरवणे) क्रि. स. खिलाना.
भरविणें) अुकसाना. करना (सभा).

भरंवसा–पु. विश्वास. भरोंसा. निश्चिती २.

भरंवश्याच्या म्हशीला टोणगा–भरोंसे की भैंस, पाडा बियानी. जहाँ विश्वास हो वही पर टाँय टाँय फिस होना.

भराभर–क्रि. वि. लगातार. चटपट.

भरारी–स्त्री. अुडान. फुरहरी के साथ आकाश-गमन.

–मारणें–अुडना (बात में).

भरीत–न. भुर्ता १. रायता १.

भरीव–वि. ठोस. लदा हुआ. गूदेदार.

भरेकरी–पु. बजाज़.

भलता–वि. असंगत. अप्रस्तुत. अनोखा. अैरागैरा. विचित्र. अनसोचा. भलता.

–सलता–वि. जिनका संबध न हो. अैरागैरा.

भलभलतें–वि. बिना सिरपैर की (बात). शोभा न देनेवाला.

भलतीकडे–क्रि. वि. अयोग्य मार्ग से. विचित्र.

भला–वि. भला. सज्जन. भद्र. अच्छा. शिष्ट. बडा. बहुत (बडा).

भलाअी–स्त्री. अच्छाअी. सज्जनता.

भलामण) स्त्री. अनुरोध १. रुक्का १.
भलावण)

भले–अव्य. क्या खूब! वाह जी!

–शाबास–अव्य. धन्य हो महाराज! कमाल किया!

भल्या माणसा–अव्य. भले आदमी!

भंवअी–स्त्री. भौं. भौंह. भृकुटि. भ्रू.

भवंया चढविणें–भौंह तानना. भौंह चढाना. माथेपर बल पडना.
भंवतालचा–वि. आसपास का
भवति न भवति–स्त्री. अूहापोह१. चर्चा. अुधेड-बुन
भंवती–क्रि. वि. चारों ओर. अिर्दगिर्द. आसपास.
भवन–न. घर१. मकान१. भवन१.
भंवरा–पु. भ्रमर. भौरा.
भंवरी–स्त्री. भौंरी. काटी हुअी, फसल के पूलों की, गोल रचाअी.
भवितव्य–न. } अंत१.
भवितव्यता–स्त्री. } परिणाम१. होनी२. होनहार१ भावी२. भविष्य१. भवितव्यता.
भविष्य–न. होनी२. होनहार१. भविष्य की बात२.
–काळ–पु. भविष्यत् (व्याकरण में).
–पाहणे–होनी जानना. होनी देखना.
भव्य–वि. विशाल. भव्य. शानदार. –न. कल्याण१. हित१.
भसकन } क्रि. वि. घपसे (घोपना).
भसदिशी }
भसकापुरी–स्त्री. खराब तमाकू. लाल मिर्च की बुकनी.
भसभोंगळ–वि. ढीलाढाला. लापरवाह.
भसाडा–वि. टेढामेढा और बडा. भस्सड. कर्कश (आवाज)
भस्म–न- भभूत२. विभूति२. क्षार१. राख२. भस्म१. भस१.
–रोग–पु. भस्मक.
भस्मासुर–पु. सब को जलानेवाला राक्षस बडा पेटू.
भळभळ } क्रि. वि. वेग से (बहना,
भळभळां } खून). झडी लगकर(आँसू).
भक्ष–न. अन्न१. आहार१.
–स्थानीं पडणें–शिकार होना. निगला जाना. हडप किया जाना.
भाअू–पु भाअी भ्राता. बंधु. सहयोगी. सदाशिवरावभाअू पेशवा.
–गर्दी–स्त्री. बहुत भीड. भभ्भड घमासान युद्ध१.
–जी–पु पति का भाअी, पति का मित्र. बहनोअी.
–बंदकी–स्त्री. भाअीचारा. भाअी भाअी का वैर१.
–बीज–स्त्री. कार्तिक सुदि२. भैयादूज. यमद्वितीया.
भाक–स्त्री. कौल१. आश्वासन१. साख. शपथ.
भाकणें–क्रि. स. भविष्य बताना. गिडगिडाना.
भाकड–वि. दूध न देनेवाली (गाय, भैंस). खाली (तिथी, जब कोअी धार्मिक कार्य न हो). व्यर्थ का (धंधा).
–कथा–स्त्री. व्यर्थ की बातें. नीरस कहानी.
भाकर } स्त्री. रोटी (ज्वार, बाजरे
भाकरी } की).
–काला–पु. दूधरोटी.
–खाअू } वि. परिश्रम करनेवाला.
–मोड्या } कुली (व्यंगसे).

–तुकडा–पु. मोटा खाना.
भाकरीचा खेळ–पु. पानीपर ठीकरी चलाने का खेल.
–ची चाकरी–स्त्री. पेट के लिअे सेवा.
भाकऱ्या भाजणे (लष्कराच्या)– किस्सा मोल लेना आ बला मेरे गले पड.
भाग–पु. भाग. विभाग. टुकडा. हिस्सा. अश (शेअर). अंग. खण्ड. कूरा. बाँट. भाग्य थकावट २. भागा का फल (गणित). विभाजन. आवश्यकता २.
–असणें–आवश्यक होना.
–आहे–चाहिये
–कारकून–पु. कानूनगो.
–पडणे–पडना (अनिच्छा से विवश होना. करना).
–तुटणें–भाग फल पूरा आना (निःशेष).
–पाडणें–विवश करना. जबरदस्ती कराना.
भांग–पु. मांग २ (बालों की). अष्टमी तिथी को समुद्र में भाटा.
–स्त्री. भंग. बूटी.
भांगणी–स्त्री. खेत में रखी पगडण्डी.
भागणें–क्रि. अ. थकना. शिथिल होना, गुजर होना. चुक जाना. भागहार करना.
भांगणें–क्रि. अ. समुद्र में भाटा. होना.
भांगरूड–स्त्री. ककरोंदा.
भांगलणी–स्त्री. फसल से घासपात हटाना.
भागवत–पु हरिभक्त. हरिदास. हरिकीर्तन करनेवाला.
–न. भागवत (पुराण).
–धर्म–पु. प्रभु के सगुण स्वरूप की भक्ति से मोक्ष प्राप्त होता है, अैसा माननेवालो का पथ
भागानगर–न. दक्षिण हैदराबादका पुराना नाम.
भागाची भरती–स्त्री. पानी में साधारण ज्वार.
भागीदार–पु साझी. भागी.
भागीदारी–स्त्री. भागिता. साझा १.
भागुबाअी / भागूबाअी } वि (स्त्री). कायर डरपोक. भगोडा.
भांगेत तुळस / भागेमध्ये तुळस } भंग के खेत में तुलसी का पैदा होना. असभ्य माँबाप के घर सुलच्छनी बेटे का होना.
भाग्य–न. भाग्य १. प्रारब्ध १. दैव १. भागधेय १.
–अुदयास येणे / –स्फुलणें } भाग खुलना. भाग जागना. सितारा चमकना.
भाग्यवंत / भाग्यशाली } वि. भाग्यवान्
भाग्योदय–पु अच्छे दिन.
भाचा–पु. भाँजा. ननदका बेटा.
भाची–स्त्री. भाँजी.
भाचे जावअी–पु. भाँजी का पति.
भाचे सून–स्त्री. भाँजे की पत्नी.

भाजक–पु. भाजक (गणित).
भाजणी–स्त्री. सतनजा का भूनकर बनाया आटा. बुआाी के पहले भूमि जलाने का काम १.
भाजणे–क्रि. अ. दाझना. जलना.
–क्रि. स.–सेंकना (रोटी). भूंजना. गरम करना. कलाना. अकोरना. भूनना. सताना.
भाजणी–स्त्री. श्रेढी (गणित).
भाजलेली तंबाखू–स्त्री. कंकड १.
भाजलेले–वि (न). भुना हुआ.
भाजी–स्त्री. सब्जी. साग. सालन १. भाजी. तरकारी.
–पाला–पु. सागभाजी २.
–बाजार–पु. सब्जी मण्डी २.
–भाकर–स्त्री. सागसत्तू १.
–वाला } वि. कुंजडा. काछी
–विक्या }
भाट–पु भाट. चारण. स्तुतिगायक. बक्की. भाटे के समय समुद्र या नदी में दीख पडनेवाला भीटा. ओख का खेत.
भाटवण–न. करेला १ (पौधा).
भाटी–स्त्री. छिछला जल १. नदी, खाडी के किनारे अुपजाअू भूमि. कछार १. बिल्ली.
भाड–स्त्री. व्यभिचार की दलाली.
–न. भट्टी २. भाड २
–खाअू–वि. वेश्या का दलाल.
भाडकुदळ } वि. झगडालू.
भाडखोर }
भाडण–न. झगडा १. टंटा १. कलह १. बखेडा १. चकडवा १. फसाद १.
–अुकरून काढणें–झगडा खडा करना.
–अुभें राहणें–झगडा शुरू होना. गुलझि लना.
भांडणें–क्रि. अ. झगडना. झगडा करना.
भांडवल–न. पूंजी २. पुंजी २. साँठी २. संग्रह १. कुलचा १. मूलधन १. चलपूंजी २ (चालू पुजी). लागत २.
–बाहेर पडणें–भंडाफोड होना.
–शाही–स्त्री. पूंजीवाद १.
भाडळी मत–न सहदेव-पत्नी भाडली का बनाया फलित ज्योतिष १.
भांडाभांड } स्त्री. झगडा १. लडाअी
भांडाभाडी } झगडा १. हंगामा १. अुपद्रव १.
भांडीर–न. भाण्ट (झाडी).
भाडें–न. किराया १. भाडा १ महसूल १. भाटक १ (सयान का = रेलवै का). अुद्वहनी २ अुजरत २
–करी–पु. किरायेदार. भाडेका टट्टू. असामी.
–चिट्ठी–स्त्री. } सरखत १.
–पट्टा–पु. }
–तोडें–न. किराया शिराया १.
भाडोत्री–वि. केवल पेट के लिअे बना (मजदूर). किराये का. भाडेपर काम करनेवाला.
भांडें–न. बरतन १. बर्तन १. पात्र १. भाण्डा १ तोप २. कछरा १ (मिट्टी का, चौडे मुंह का).

–डागणें–तोप दागना.
–फुटणें–प्रतिष्ठा में कलंक लगना. बहुत रेच होना.
भाडीकुडी–स्त्री. भाँडे बरतन १.
भांड्यास भाडे लागणें–आपस में मतभेद होना.
भांढ–स्त्री. भांड (वनस्पति).
भात–न. धान १. साल २. अनछिला चावल १.
–पु. पकाया चावल. भात.
भातकण, –गोटा } –पु. चावल में अनछिला चावल
–जमीन–स्त्री., –शेत–न } धान की खेती.
भातण, भात्याण } न. धान के डण्ठल १.
भातवडा–पु. ज्वार के रवे को अुबाल कर बनायी तथा धूप में सुखायी पपडी (खाद्य).
भाता–पु. धौकनी २. खाल २. तरकस १. तूणीर १.
भातुकली–स्त्री. बालिकाओं का घरेलू सम्मेलन १. अेक खेल १.
भादरणी–स्त्री. बाल काटने का काम (भेंस, भेड आदि के)
भादरणे–क्रि. स. हजामत करना.
भादवड–स्त्री. भादों के दिन १.
भादवा–पु. भादो. भाद्रपद.
भादा, भाद्या } वि. बधिया.
भाद्रपद–पु. हिंदुओं का छठवाँ महीना. भादों.
भान–न. होश १. ध्यान १. स्मरण १. भान १. आभास १. ज्ञान १. सुधबुध २.
–विसरणे, –हरपणे } अिल्ली बिल्ली भूलना अपने आप को भूल जाना.
भानगड–स्त्री. चकरबा १ असमजस १. मामला १. माजरा १. झमेला १.
–करणे–झीखना. झिकझिक करना.
भानावर येणे–सँभालना. होश आना-
भाबडा–वि. भोला. सीधा सादा.
भाबावणें–क्रि. अ गडबडाना भ्रम मे पडना. भौंचक्का रह जाना.
भामटा, भामट्या } पु. चरपट. अुचक्का. बदमाश.
भार–पु. भार. बोझ वजन. तौल. दायित्व. आधार भारीपन. सभार. आठ सहस्त्र तोले का वजन.
–दस्त–वि. महत्वपूर्ण. गभीर. प्रौढ
भारंग–स्त्री. भारंगी. बरगी चिनियारी. भारगी
भारजाभूळ–स्त्री. दादमारी
भारभार–वि. अुतनेही वजन का.
भार–भूत वि. बोझल. भारी. भारभूत. व्यर्थ.
–वाहक–वि. बोझ ढोनेवाला. गधा. भारवाहक.
भारणें–क्रि. स. जादू करना. मोहनी डालना. मोह लेना.

भारत–न. अफगानिस्तान से चीन तक तथा हिमालय से सिहल तक का देश (पुराने समय मे). आर्यावर्त हिंदुस्थान. महाभारत.

भारशिग–न. साँभरसीग १.

भारा–पु. पूला. पुलिंदा.

भारावणे–क्रि. अ. सो जाना (पाँव). सुन्न होना. झन्ना अुठना.

भारी–स्त्री. छोटा मुठ्ठा १. लकडी का गठ्ठा १.
–वि–भारी. वजनदार. बहुत.

भारूड–न. लम्बा, तग करनेवाला किस्से, कूटप्रश्न, पहेलियाँ, बुझौवल, रूपक आदि का संग्रह १.

भार्या–स्त्री. पत्नी. स्त्री.

भाल–न–माथा. मत्था. ललाट.
–स्त्री. भाले का फल. शपथ.

भालदार–पु. वेत्रधारी.

भाला–पु. साँगी. भाला. बरछा. आँठी २. गौ के पिछले पैरों को बाँधने की रस्सी (दुहते समय).

भालू–स्त्री. रीछ १. भालू १.

भाव–पु अंकाव. निर्ख. दर २. दाम. भक्ति २. भावना २. स्वभाव.

भावजय–स्त्री. भौजाअी. भाभी. भावज.

भावंड–न. भाअीबंद १.

भावंडें–न. (बहुवचन). अेक ही माँबाप की सतानें.

भावना–स्त्री. कल्पना. श्रद्धा. पुट (रसायन में). भाव १. रोग के लच्छन. हस्ती.

भाविक–वि. श्रद्धालु. भावुक.

भावी–स्त्री. होनी. होनहार १.

भावीण–स्त्री. देवदासी.

भावोजी–पु. देवर. जेठ.

भाषण–न. भाषण १. वक्तृता २. बातचीत २.

भाषा–स्त्री. भाषा. लिपिबद्ध साहित्ययुक्त बोली. परिभाषा.
–करणें–बात करना

भाषांतर–न. अनुवाद १. अुल्था १.

भाषांतरित–वि. अनूदित. अनुवादित. अुल्था किया हुआ.

भाष्य–न. सूत्रग्रंथ की टीका २. विवरण १. व्याख्या २.

भास–पु अेक नीले रंग का पंछी. मन पर प्रभाव. सम्भावना २. झलक २. आभास.
–होणे–जान पडना. आभास होना.

भासणे–क्रि. अ भासना. आभास होना. प्रतीत होना.

भाळ–न. माथा १.

भाळणें–क्रि. अ. मोहित होना. मुग्ध होना.

भिकार–न. भिखारियों का झुण्ड १.
–वि. रद्दी. बेढंगा. दरिद्र.

–चाळा–पु. बुरी लत २.

–चोट–वि. कंजूस. रद्दी. नालायक. तुच्छ

–डा–पु. भिखमंगा. क्षुद्र.

भिकारी–पु. भिखारी. भिखमंगा. कंगाल. खोंचिया.

भिग–न. आअीना १. दर्पण १. शीशा १. कांच का टुकडा. अेक सफेद समुद्री मछली २.

भिगरी–स्त्री. बिलनी(कीडा) भौंरी. भिग. चकअी (खिलौना).तकली. –असणें(पायावर)–पाँव में सनीचर होना. पाव में घनचक्कर होना.

भिजकट } वि. कुछ भीना.
भिजका } गीला-सा
भिजट }

भिजणे–क्रि. अ भीगना. भीजना. गीला होना. सीझना. चकचकाना. सराबोर होना. सगबगाना.

भिजत घोंगडें–न खटाअी में पडा काम १.

भिज पाअूस–पु. धार बाँधकर शांति से पडनेवाली बारिश २.

भिजविणे–क्रि. स भिगोना. गीला करना. लथपथ करना.

भिडणे–क्रि. अ. सटना. भिडना. हिलगना. मुठभेडना. कुश्ती करना. झूझना.

भिडविणें–क्रि. स. सटाना. भिडाना. लडाना. मिलाना. हिरकाना.

भिडलेला–क्रि. वि. सटा हुआ. मिला हुआ.

भिडी–स्त्री. गुलेल.

भिडू–पु. गुअियाँ. खेलाडी(अपनी पाली का).सहायक.

–वांटून घेणें–पाली बनाना. लडकों के जुट्टे से चुनना.

भिणें–क्रि अ. डरना. चिहुँकना. भयभीत होना. सकाना. शंका करना. संकना. कदराना.

भित्यापाठी ब्रह्मराक्षस–डरा सो मरा.

भित–स्त्री. दिवाल दीवार. भीत.

भिताड–न. टेढी मेढी दीवार.

भित्रा–वि. डरपोक. कायर. गादड-भीरु. कचदिला. हौलू.

भित्रेपणा–पु. कायरता. कायर पन १. कदराअी २.

भिनर्णे–क्रि अ. अंदर फैल जाना. तर करना. व्याप्त करना. भिदना.

भिन्न–वि. विभाजित. दूसरा. अन्य. भिन्न. और. अलग. पृथक.

भिरकावणें } क्रि. स. घुमाकर वेगसे
भिरकाविणें } फेंकना. झटकारना. चक्कर देना.

भिरकें–न. सगड १. लहडू १. रहडू १. छकडा १.

भिरभिर–क्रि. वि. गिरगिराकर (घूमना, लट्टू के समान).

–पाहणे–चकर मकर करना(आखें).

–हिंडणें–जूतियाँ चटकाते फिरना.

भिरभिरें–न. गिरगिरी २(खिलौना).

भिलघोत्रा–पु. भभींदु. कुतिल. सिआल काँटा.

भिलावा–पु. भिलावाँ. भल्लातक. कनल.

–घालणें–रोडे अटकाना. मीनमेख निकालना. भिलावें का तेल लगाना.

भिल्ल–पु. भील.

भिल्लीण–स्त्री. भीलनी.

भिवअी–स्त्री. भौं. भ्रुकुटी. भ्रू. भौंह.

भिवया मोडणें–आँखें मटकाना.

भिवविणें–क्रि. स. डराना. घबराना. डाँटना.

भिस्त–स्त्री. अवलंब१. आधार१.

भिस्ती–पु. सक्का. भिश्ती. मशकी.

भिक्षा–स्त्री. भीख. भिक्षा. भिखिया. धार्मिकदान.

–पात्र–न. चमला१. भीख माँगनेका पात्र. कचकोल१ (नारियल का बना पात्र).

–वळ–स्त्री. अुपनयन में बटु को माता तथा अन्य सुहागिनों से दी गयी भेट. अैसी भेटों के साथ बटु का चलसमारोह१.

–वृत्ति–स्त्री. भिक्षा से आजीविका. गदाओ. फकीरी.

भिक्षु–पु. बौद्ध संन्यासी.

भिक्षुक–पु. अुपाध्याय. पुरोहित.

भिक्षुकी–स्त्री. धार्मिक कृत्य कराकर ही आजीविका. पुरोहिताओ.

भीक–स्त्री. भीख. दानपुण्य१. खोंची. कमी.

–घालणें–किसी चीजपर थूकना.

–न घालणें–जूती की नोंकपर मारना

–लागणें (काय)–कौनसी बला पीछे लगना

भिकेची हंडी शिक्यास चढत नाहीं–भीख की हँडिया सिकहर पर नहीं चढती.

भिकेचे डोहाळे लागणे–भिखमंगे की वासना के लच्छन होना.

भीकबाळी–स्त्री. पुरुषों के दाहिने कान में पहननेकी बाली.

भीड–न. बढअी का अेक औजार.

–स्त्री. संकोच१. आदर१. अनुरोध१. लिहाज१. प्रतिष्ठा. पूछ.

–खर्च करणें–अनुरोध करना.

–चेपणे–हिल जाना.

–धरणे–लिहाज करना.

–पडणें–प्रेमसे आग्रह होना.

–मोडणें–लिहाज न करना.

भिडेस घालणे–बहुत आग्रहसे किसी काम में घसीटना.

भीडभाड–स्त्री. लिहाज१. सकोच१ मुरौवत परवाह.

–ठेवणे–लिहाज करना.

भीति–स्त्री. भय१. डर१. हौल. आशंका.

भीतीने धडकी भरणें–हौल पैठना. हौल बैठना.

भीरु–वि. कायर. डरपोक.

भीष्म प्रतिज्ञा–स्त्री. कठिन प्रण. वह प्रण जो कभी न टले.

भुअी–स्त्री. भूमि. पृथिवी. भित्ति.

–आवळी–स्त्री. जर आँवला१. जरामला२ भद्र आँवला१. पताल आँवला१.

–अुबर–पु. तोटमिला. काटगुलर.

–काकडी–स्त्री. गोरुम१.

–कोट–पु. मैदान में बना किला.

–कोहळा–पु. बिलाअी कंद. बिदारी कंद.

–घर–न. तहखाना१.

–घोळ–पु. छोटा नोनिया.

–चणे–पु. मुंगफली२.

–चांफा–पु. भूमिचपा.
–छत्री–स्त्री. कनकुचू १. कुकुरमुत्ता १.
–तरवड–स्त्री. सोनामखी.
–दोडी–स्त्री. विषडोडी. करेरुआ.
–नळा–पु. आतिषबाजी का अनार.
–निब–पु. भू चिरायता.
–पाडळ }–स्त्री. भुअीपाडर.
–पाडळी }छिरेटा. हिअेर अमटी की बेल. छिरहटा.
–पाथरी–स्त्री. गोभी. गोजिया.
–बळ–पु. बन–नियार.
–मूग–पु. चीनी बादाम. मूगफली २
–रिंगणी–स्त्री. भटकटारी.
–मीठ–न. सफेद मिट्टी, नमक तथा पानी से बना लेप १.
–सरपट–क्रि. वि. भूमिसे लगकर.
–सर्पटी–स्त्री. चुका तिपाती.

भुकणी }–स्त्री. बुकनी. चूर्ण १.
भुक्की }
भुकणे–क्रि. अ. भूंकना (कुत्तेका).
भुकेने व्याकुळ होणे–अंतडी सूखना.
भुक्कड–वि. भुक्खड. बुभुक्षित. रद्दी.

भुके कगाल }वि. कगाल. द्ररिद्र.
–बगाल }
भुकेला–वि. भूखा
भुगा–पु भौरा. भ्रमर. भुनभुन २.
भुज–पु बाहु भुजा २. हाथ.
भुजंग-पु. बडा सांप. नाग. भुजंग.
–प्रयात–न. अेक छद (चार चरण; प्रत्येक मे बारह अक्षर; चार यगण)

भुडा–वि. बिना सींग का. भुडा. मुडकर नीचे की ओर झुके सींगवाला
भुणभुण–स्त्री भुनभुन
भुताटकी–स्त्री. पिशाच का अूधम १. जादू १. अिन्द्रजाल १.
भुतावळ–स्त्री. भूतो का जमघट १ निकम्मे लोगोंका गुट १.
भुदगा–पु. अधजला अन्न चिथडा
भूतेखेते–न भूतपिशाच १
भुत्या–पु भवानी देवीका भक्त.
भुभुःकार–पु. हनुमान् की आवाज
भुमका–स्त्री. अफवाह सुगसुग.
भुयजाबुळ–न बनजामुन १.
भुयबोर–न झरबेर १
भुयार–न. सुरग २ कदरा २
भुरकणे–क्रि अ. सुडकना सुडसुडाना.
भुरका–पु. सुडका
–वि. भूरे रगका
भुरकन्–क्रि. वि फुरफुरी के साथ.
भुरकट–वि मटमैला सफेद (रग).
भुरडी–स्त्री अेक प्रकारका बगुला.
भुरदंड–पु. डाण्ड १ हानि की पूर्ति २ (अपनी मूर्खता के कारण).

भुरभुर }–क्रि वि. सहसा पवन से
भुरुभुरु }उडनेवाले (बाल) धीरे धीरे.
भुरळ–स्त्री. मोह १. भ्रम १. जादू १.
भुरी–स्त्री. आँख में आनेवाली सफेद झिल्ली.
भुरूंडी–स्त्री. हाथिशूर. शिरियारी.
भुऱ्या रंगाचें–भूरे या बादामी रंग का. कपिश रंगका.

भुर्दंड–दे. भुरदंड
भुर्रे–क्रि वि. फुर्रर्रे. फुरहरी लेकर.
भुलणे–क्रि. अ. भूलना. भ्रमित होना. मोहित होना. भुराना. ठगना.
भुलथाप–स्त्री. भुलावा १. झूठी आशा
–देणे–झूठी आशा दिखाना. सब्ज बाग दिखाना.
भुलविणें–क्रि. स. मोहित करना. भुलावा देना. भुलाना.
भुलोबा–पु. बिजूका. बिजूखा.
भुवओ–दे. भवओ.
भुसकट–न भूसा १ भुस १. भुरकुस १.
–काढणें } दम घोटना. नाक मे दम
–पाडणें } करना.
भुसभुशीत–वि. भुरभुरा. कुडकीला. थोथा.
भुसार–न. किराना १.
भुसारी–पु. पसारी. किराने का व्यापारी.
भुस्सा–पु. भूसी २. भूसा. सरास. माटक फूकस.
भुळकडी } स्त्री. पेट जारी होना.
भुळकाडी } पतला रेच १. बोरे के छेद
भुळकुडी } मे अनाज का बाहर निकलना.
भूतकेश–पु. श्रीवर बेबिन (पौधा)
भूतकेशी–स्त्री. भुतकीस
भूवैकुठ–न. पढरपुर क्षेत्र १.
भूशिर–न. अतरीप १.
भूक–स्त्री भूख. कामना. तीव्र अिच्छा.
–मारणें–पेट की खबर न लेना. पेटपर पट्टी बाँधना.
–लाडू–पु. पाथेय. भत्ता.
–हरपणे–पेटकी खबर भूल जाना.
भूकंप–पु. भूचाल २ भूकंप.
भूगर्भ शास्त्र–न. भूतत्व विद्या २.
भूत–न. भूत १. पिशाच १ पंच–महाभूतोंसे प्रत्येक. पैदा हुअी हरअेक वस्तु २.
–वि. अतीत. होनेवाला.
भूत–दया–स्त्री. सार्वलौकिक परोकारिता. भूतदया. विश्वप्रेम १.
–बाधा–स्त्री. पिशाच बाधा.
–वैद्य–पु. ओझा
भूतपळ–पु. ब्रकर (वृक्ष)
भूमध्य रेषा–स्त्री. भूमध्यरेखा. निरक्ष १. विषुवत् रेखा.
भूमि–स्त्री. दे. भुअी.
भूमिका–स्त्री. नाटक में स्वाँग, अभिनय १. स्थान १. स्थिति. विचारधारा. स्थापन १. मूल हेतु १. निरूपण १.
भूयमी–स्त्री. भूरसी (दक्षिणा).
भूल–स्त्री. मूर्छा (औषधी सुंघाकर) मूछित करने की दवा. भ्रम १. भूल. गलती.
भूल भुलैया–स्त्री. भूलभुलैया १. भ्रममें डालनेवाली चक्करदार रचना.
भूषण–न. भूषण १. गहना. अलंकार १ शोभा २.
भूषणावह–वि. शोभा देनेवाला. सराहनीय.
भूषविणें–क्रि. स. सजाना. सँवारना गौरव प्रदान करना.

भूस–न. दे. भुस्सा

भेकड–वि. डरपोक. कायर.

भेग–स्त्री. चीर. दरार.

भेट–स्त्री. भेंट. मिलन १. साक्षात् १. मुलाकात. सौगात. अुपहार १. सामना १. तोहफा १.

भेटणें–क्रि. अ. मिलना. भेंट देना. गले मिलना.

भेटविणें–कि. स. मिलाना.

भेटण्याची जागा–स्त्री. सहेट. मिलन स्थान. प्रतीक्षागृह १.

भेटीगांठी–स्त्री. मेल–मिलाप १. सांठ गांठ.

भेडसावणें } क्रि. स. डराना. भय
भेडसाविणें } दिखाना. डाँटना

भेडा–पु. कच्ची अीट २. घोडे के घुटनेपर होनेवाली गाँठ २. पारस पीपल. गजदण्ड (झाडी). भिंडा रामतुरअी २. अेक कीडा.

भेंडी–स्त्री. भिंडी (तरकारी)

भेंडोळे–न. बेलन की तरह लपेटा गोलक १. गेंडुरी २.

भेद–पु. भिन्नत्व. अलगाव. अंतर. भेद. प्रकार. शत्रु को जीतने का अेक अुपाय. फूट २. रहस्य.

–भाव–पु. दुराव. अंतर. भेदभाव.

भेदक–वि. भिदनेवाला. अंतरतम में प्रवेश करनेवाला. भेदक.

भेदरट–वि. गादड. डरपोक. खपुआ. कायर. भीरु.

भेदरणें–क्रि. अ. डर जाना. घबराना. भयभीत होना.

भेदाभेद–पु. भिन्नभाव. अंतर. अच्छा-बुरापन. कमबेशी २.

भेरिया–पु. धौर. भिर्रं (वृक्ष)

भेलकंड } स्त्री. लडखडाहट. चक्कर १.
भेलकंडी }

भेली–स्त्री. गुडकी बट्टी. भेली.

भेषज–न. औषध १. दवा २.

भेसळ–स्त्री. मिश्रण १. मिलावट.

भेसूर–वि. डरावना. भयंकर. बीभत्स.

भेळ–स्त्री. चबेना १. चबेनी १. बहुरी.

भैरोबा–पु भैरव देव.

भोअी–पु. कहार (पालकी अुठाने-वाला). धीवर.

भोक } न. छेद १. सुराख १. संगरा १.
भोंक } (कुअें में दमकल लगाने का छेद)
–पु. कुत्तेका भूंकना.

–पाडणें–वसीले के बलपर प्रवेश पाना.

भोकर } स्त्री. लिहसोंडा १. निसोरे १.
भोकर } बहुवार १. बडा लखोटा १

–वाळी–स्त्री. झूमक (गहना).

भोकाड–न. रोने के लिअे बिचकाया मुंह १.

–पसरणे } अेकाअेक जोरसे रो पडना
–वासणे } (बच्चोंका).

भोक्तव्य–वि. जो भोगना पडता हो (सुख, दुख).

भोक्ता–वि. अुपभोग करनेवाला. रसिक. कनरसिया. अच्छी तरह भोजन करनेवाला.

भोक्तृत्व–न. प्रारब्ध१.
–अुभे राहणे–दुर्भाग्य जागना.
भोग–पु. सुख दुख का अनुभव. अुपभोग. भोग. प्रारब्ध. होनहार. सभोग.
–अुभा राहणे / –येणे } भाग फूटना. संचित का फल भोगना.
भोगवटा–पु. अुपभोग कब्जा
भोगविडा–पु नौ पान, नौ सुपारियाँ आदि से बना ताबूल (मकर सक्राति के दिन नौ ब्राह्मणों या सुहागिनो को अैसे नौ तांबूल दान दिये जाते है)
भोगविलास–पु. आमोद प्रमोद. सुख चैन. भोगविलास.
भोगी–स्त्री. मकर सक्राति के पहले का दिन.
भोग्या–पु थन्ना (व्यक्ति, पत्थर या खम्भे को बनाते है).
भोगणे–क्रि. स. भुगतना. अुपयोग करना.
भोगळा–वि शिथिल. ढीला अस्तव्यस्त लपेटा हुआ. घामड नगा.
–जमाखर्च–पु. अधेर खाता.
भोजन–न. भोजन१ खाना२. जीमना.
–दक्षिणा–स्त्री. ब्राह्मणों को भोजन देनेपर दी हुअी दक्षिणा.
–भाअू–पु. कामचोर किन्तु पेटू व्यक्ति. भोजनभट्ट.
भोट / –मामा } वि. बुद्दू. भोला.
भोंडला–पु. कुँवर महीने के प्रथम १५ दिन कुमारियोका समारोह.
भोत–पु. गल्लेका बोरा. खाल में भूसी भरकर बनाया आकार. मशाल२.
भोंपळा–पु कददू. मीठा कद्दू. कडवी तुंबी२. कुम्हडा.
–फुटणे (भ्रमाचा)–कलअी खुलना.
–येणे (हाती)–भिखारी बनना.
भोपळी–स्त्री. कद्दू या कुम्हडे की बेल.
–मिरची–स्त्री. मोटी और कम तीता मिर्च.
भोपळ्या अेवढे पूज्य–प्राप्ति के नाम पर शून्य. कुछ भी नही.
–रोग–पु. मेद बढानेवाला रोग.
भोबा–पु छोटा कच्चा कद्दू.
भोबा–पु. हौआ.
भो भो–क्रि. वि. कुत्ते के भूंकने की आवाज.
भोरडी–स्त्री. करांकुल१ (पछी) सोनेके तारसे गूंथी मूंदरी
भोरपी–पु दे बहुरूपी.
भोवणें– / भोवणे– } क्रि. अ चक्कर आना पीडा देना ग्रसना.
भोंवतालीं / भोवती } क्रि. वि चारों ओर. अिर्द गिर्द. आसपास.
भोवरा / भोवरा } पु. लट्टू अैड. भौंरा. घर्ग्रा (पानी का भँवर). गोमर (घोडे के शरीर पर). भँवर. भ्रमर. निसोथ (वनस्पति)
–असणें (पायाला)–पाँव में सनिचर होना.

भोंवऱ्याचा खिळा–गूंज२ (लट्टू की कील).
भोंवऱ्यात सांपडणे–घऱ्ही में दबाया जाना. बडे सकट में फँसना.
भोवरी } स्त्री अेक बेल अेडी में
भोवरी } बनी गाँठ (काँटा चुभने से).
भोवळ } स्त्री. घुमटा१. चक्कर१
भोवळ } (सिरका).
भोसकणे } क्रि स हूलना. भोकना.
भोंसकणे } घुसेडना. घोंपना. गडाना.
भोसका भोसकी–स्त्री. छुरामारी.
भोंसके–न. सुराख१. बडा छेद१.
भोसडी–स्त्री. कूत.
भोसडणे–क्रि. अे फटकारना. दुतकारना.
भोसडपट्टी–स्त्री. फटकार.
–काढणे–आडे हाथो लेना. खूब फटकारना.
भोळसर–वि. सिलबिल गवरु.
भोळा–वि. भोला. भोलाभाला सीधासादा अवढर.
–नदी–पु. बछिया के ताऊ
–नाथ–पु. भोलानाथ.
–भाव–पु. श्रद्धा२. अंधभक्ति२.
––सिद्धीस जाव–भूले बिसरे राम महाअी.
भोळें–वि. (न). देखो भोळा.
भौतिक–वि अैहिक. पंचभूतसंबंधी.

भ्रंम–न. चोरीसे सोने में मिलावट (गहना बनाते समय सुनार करे) लोहकिट्ट१.
–पु. मंगल (तारा). मंगलग्रह.
–वासर–पु. मगलवार. भौमवार.
भौरसाल–पु. भौलन. बुदरू. बरथोआ.
भौरा–दे. भौवरा.
भ्याड–वि. डरपोक कायर
भ्रतार–पु पति.
भ्रम–पु. भ्रम. चक्कर. मोह अपसमझ. धोखा मिथ्याज्ञान. भ्रान्ति२.
–रस–पु. मद्य. शराब. मोह.
भ्रमाचा भोपळा–पु. भरम की गठरी.
– –फुटणे–भ्रमपरिहार.
भ्रमण–न. } भ्रमण१. घूमने का
भ्रमंती–स्त्री. } काम१. भटका१. गश्त१. चकचाल१.
भ्रमिष्ट–वि. सनकी. पागल. भ्रात.
भ्रष्टाकार–पु छूत२. छुआछूत से अुत्पन्न दोष.
भ्रष्टाचार–पु अनाचार. दुराचार.
भ्राता–पु. भाअी. बंधु.
भ्रातिष्ट–वि. सनकी. झक्की.
भ्रातृव्य–पु. भतीजा.
भ्रूणहत्या–स्त्री. गर्भ की हत्या. गर्भपात

म

मअू–वि. मृदु. नरम. मुलायम. चिकना. विनीत.
–करणे–गुलगुलाना (आम).
–पायांचा–वि. नपुसक.
–रेशीम–वि. दीन. बहुत नरम
–सापडले की लागले कोपराने खणायला–चिकना देख फिसल पडे.

मकर–न. छल१. ढोंग१. मगर१. मकरराशि२.
–कुडल–न. मकराकृत कुंडल(बाली).
–ध्वज–पु कामदेव. मदन.
–वृत्त–न. क्रान्तिवृत्त१.
–सक्रांत–स्त्री. अुत्तरायण का प्रारंभ१. संक्रान्ति.
मकरंद–पु. पुष्परस. मधु. मकरद. अेक मिठाअी२.
मकळी–स्त्री. अेक कीडा१ (खटमल चुगता है).
मका–पु. मकअी२. मक्का.
मकाण–न मकान१. अड्डा१. मंज़िल२.
मकाणा–पु. मकअी का दाना. मकअी की घानी. कमलबीज. मखाना.
मकुडचाचा खिळा–पु. गुलमेख२. फुलिया२.
मक्ता–पु. ठेका. ठीका. अिजारा. स्वत्व.
मक्तेदार–पु. ठेकेदार. खेती का साझेदार.
मखमल / मखमाल } स्त्री. मखमल(रेशमी वस्त्र). गुलजाफरी(अेक फूल-पौधा तथा अुसका फूल).
मखमाली–वि. मखमली.
–किडा–पु. चंद्रवधूटी२ बीरबहूटी२.
मखर–न. बाँस की जालीदार सजायी महराब(गणपति-अुत्सव में; विशेषतः विवाहित कन्या के पहले पहल रजस्वला होनेपर).
मखलाशी–स्त्री लीपा पोती. टीका टिप्पणी.
मखान–न. मखान१(कमलबीज)
मख्ख–वि. घाघ. पक्का. जिसके विचार का पता किसी को न लगे.
मग–क्रि. वि. फिर. के बाद. अनंतर. तो फिर.
मगज–पु. गूदा. सारभाग. गुद्दा. मज्जा(रस). तत्व. मस्तिष्क.
मगदूर–पु. क्षमता. सामर्थ्य२. शक्ति२. मूल्य.
मगर–पु. गाह. मगर. घडियाल. नक्र मगरमच्छ.
–मस्त–वि. गर्विल. अुन्मत्त. मस्त.
–मिठी–स्त्री. गहरी पकड. चंगुल.
मगरूर–वि. अुन्मत्त. घमण्डी. अुखडी (बाते).
मंगल–न. मगल१. भाग्य१. कल्याण१. –वि. शुभ. मंगल मंगलकारी.
–कार्य–न. ब्याह, शादी आदि कार्य१.
–दायक–वि. शुभकारी. मंगलप्रद.
–वाद्य–न. मंगल कार्य के समय मंजुल बाजा१. शहनाअी२.
मंगलाष्टक–न. अुपनयन या ब्याह के ठीक मुहूर्तपर गाया जानेवाला श्लोक (जो शार्दूलविक्रीडित छंद में होता है).
मंगल्यागरु–न. मगलागरु१.
मगळ–पु. मंगल(ग्रह). अंगारक
–मूर्ति–पु. गणेश देव.
–सूत्र–न. विवाह में कन्या के गले में पहनाया जानेवाला सोने का

सुहाग–चिन्ह (जो कांच के काले दानों में गुंथा जाता है).

मंगळागौर–स्त्री. विवाह से पाँच वर्षोंतक सावन के प्रत्येक मंगलवार को स्त्रियो का सामूहिक गौरीपूजन.

मंगुसवेल–स्त्री. सरहटी. नकुलकंद १. सर्पाक्षी.

मग्न–वि मग्न. मगन. डूबा हुआ. निमग्न. विलीन.

मघां / मघांशी } क्रि. वि. कुछ समय के पहले. अभी अभी.

–च–क्रि. वि. कब का.

मंच / मचक } पु. पलँग. बडी चारपाई २. माँच. मचान.

मचमच–स्त्री. खाते समय मचक कर खाने से आवाज. व्यर्थ बकवाद १.

मचवा–पु छोटा जहाज (पालवाला).

मचूळ–वि. कुछ खारा (पानी) अस्वादु

मचोटी–स्त्री. केसरी (वनस्पति).

मच्छ–पु. मछली २. घाट का छोटा बुर्ज (कुल्हाडी के आकार का, पानी के जोर को रोकने के लिअे)

मच्छर–पु. अंगोरा. मच्छर. मस. डास.

–दाणी–स्त्री. मसहरी

मजकूर–पु. समाचार. लेख (पत्र का) विषय.

मंजन–न. दाँत साफ करने का चूर्ण १. बुकनी २.

मजबूत–वि. दृढ. पक्का. टिकाऊ. चलाऊ कडा. कठठा

मंजरी–स्त्री. मजरी. बौर १ कोपल १. छोटी मजीरा.

मजल–स्त्री. पडाव १. मँजिल. चला हुआ अतर १. हिम्मत.

मजला–पु. तला (मकान का, जहाज का)

मजा–स्त्री आनद १. मजा १. गम्मत.

मजाल–स्त्री. मजाल बिसात. सामर्थ्य

मजिष्ठ–पु. मजिठ

–मेह–पु. लाल पेशाब का रोग.

मॅजिस्ट्रेट–पु. न्यायाध्यक्ष.

मजुरी–स्त्री. मजदूरी. पारिश्रमिक १ अुठौनी. भाडा १ कटाअी.

मजुरी–स्त्री. समोदन १. मान्यता स्वीकृती.

मजुळ / मंजुळवाणा } –वि मधुर (आवाज). मंजुल. मजु कलकल.

मजूर–पु. मजदूर. श्रमिक. नौकर श्रमी. कुली कवारी.

मंजूर–वि. मान्य. पसद स्वीकृत सहमत.

मजेदार–वि. मजदार. सुदर. सलोना. मनोहर. चटकीला.

मज्जा–स्त्री. मज्जा. अस्थिसार १. गूदा १.

–ततु–पु. ज्ञानततु. शिरा २.

मज्जाव–पु मनाही २. निषेध. रोक २.

मटकन्)क्रि. वि. चट से चुपकी से
मटदिशी)(घबराहट के कारण).
मटकी–स्त्री. मोठ मठ. अेक दलहन.
मटन–न. मांस१ (बकरे का)
मटामट–क्रि. वि. लगातार(चुम्मी).
मटार–पु. मटर मटरी२. केराव.
मटटयास येणे–पाँव फूलना, (थकावट से).
मठ–पु. मोठ२ मठ२. सघाराम. कर्नाटकी सगीत मे अेक ताल
शिकार के लिअे खोदा हुआ गढा१ मठ (साधुओ का), स्थान.
मठ्ठ–वि. निर्बुद्धि बुद्धिहीन.
मठ्ठ–पु. बिना मक्खन निकाले दही की छाछ२ बघारी हुअी छाछ
मंडअी–स्त्री. गद्दी मडी.
मडके–न. मटका कुडा. कुडा (चौडे मुँह का मटका) धमनभात (रोगन किया हुआ).
मडक्याचा तराफा–पु. घन्नाअी२. घन्नाअी२ घटनअी२ घटनाअी२ घननैर
मडण)न मडन१. समर्थन१.
मडन)
मडप–पु. मडप मँडवा चदोवा.
मंडपी–स्त्री मूर्तिपर टगा हुआ बाँस का मकुट
मडम–स्त्री. नखरैल स्त्री. अीसाअी ढग से रहनेवाली महिला.
मडल)न वृत्त१ घेरा१ परिधि२.
मडल)वलय१ प्रात१ (चालीस योजन तक का). गोल रचना२. ४२ दिनों का समय१. गोष्टी२. मण्डल१. मंडली२. संस्था२.
मंडळी–स्त्री. प्रमण्डल१. संस्था. संघ१. कुटुब१. पत्नी.
मंडित–वि. सुशोभित. अलंकृत. मण्डित.
मढे–न. प्रेत१. मुर्दा१. लाश२. शव१.
मढणे)क्रि. स. मढना. लपेटना.
मढविणे)मढवाना.
मढी–स्त्री. साधु–सदन१. कुटिया.
मण–पु. मन (तौल तथा माप). चालीस सेरो का नाप छ बीघे भूमि२.
मणका–पु. अेक मन का बटखरा. घाटी२. तावीज. मोहरा (पीठ की रीढ का) कशेरुक. मणि२. घिरनी२.
मणगट–न. कलाअी२. पहुँचा१. गट्टा१.
–धरणे–अपराध मे पकडना
मणगटात जोर असणें–अपने बलपर विश्वास होना. असमर्थ होना.
–चुना घालणें–कोलाहल मचाना
मणगटी–स्त्री. छोटे बच्चों के पहुँचे में पहनाया अलकार१. पहुँची.
मणि–पु. हीरा. रत्न. मणि२. गुटका गुरिया (हार में). योनिलिंग१.
–कार–पु. जौहरी. रत्नकार.

–घोळणी–स्त्री. दाने बनाने का सुनार का औजार१.
–बध–पु कलाओ२. अेक वर्णिक छंद (प्रत्येक चरण में नौ अक्षर; भ, म, स, गण).
–मगळसूत्र–न. विवाहिता का सौभाग्य–चिन्ह–अलंकार.
मण्यार } पु अेक सांप. जौहरी.
मणेर } मणियार. मनिहार. चूडिहार
मत–न. सम्मति२. राय२. मत१. मलाह२ पथ१ (धर्म-मत).
–दार–पु मत दाता.
–देणें–मत देना (चुनाव, सभा में)
–पत्रिका–स्त्री. मत-पत्र१.
मतांतर–न. भिन्न भिन्न विचार१.
मताभिमानी–वि अपने पथ या दल पर अटल विश्वास रखनेवाला.
मतरणे–क्रि. स. मंत्रित करना आकर्षित करना
मतलअी–स्त्री. अीशान दिशासे बहनेवाली वायु.
मतलब–पु हेतु मतलब. तात्पर्य.
मतलबी–वि. कपटी. स्वार्थी.
मति–स्त्री. बुद्धि. मति
–चालणे–बुद्धि काम देना.
–भ्रम } पु. उन्माद. बुद्धिभ्रंश.
–विभ्रम }
–मद–वि. अुजड्ड. अनाडी अनजान. निर्बुद्धि.
मत्तर–पु. भूमि मापने का परिमाण.
मत्ता–स्त्री. संपत्ति. मता.
मंत्र–पु. मंत्र. वेद-ऋचा२. गुर. रहस्य. गुप्त सलाह२.
–जागर–पु. ब्राह्मणों का वेदपाठ
–तंत्र–पु. जादू-टोना. जंतर–मंतर.
मंत्री–पु. मंत्री. सचिव.
मत्सर–पु. डाह. मत्सर. कीना.
मत्स्याक्षी–स्त्री. मछली. मछेंद्री. जलपीपर. पनिसिगा. गंगा-तिरिया.
मथक–न. अड्डा१. महत्त्वपूर्ण स्थान. प्रधान कार्यालय१.
मथणे } क्रि. अ. मिल जाना. अेक
मथणे } राय होना. मथना. बिलोना. छान बीन करना. मार डालना.
मंथन–न. मंथन१. अूहापोह१.
मथवणें } क्रि स. मोहित करना.
मथविणे } लुभाना. आकर्षित करना.
मथळा–पु. शीर्षक१.
मद–पु. नशा. मस्ती२ विषयेच्छा२ गर्व. हाथी के मस्तक का स्राव. अुन्माद.
मद–पु. शनि ग्रह
–वि. कुंद. मंद. सुस्त. अलस. मूर्ख. धुधला. हलकी (आवाज). धीमा.
–पणा–पु. सिठाओ. मंदता२.
–वार–पु. शनिवार.
मदत–स्त्री. सहायता. मदद. मदक२ (नशीली चीज).
–करणे–सहायता पहुँचाना हाथ बटाना.
–नीस–वि सहायक.
मदन–न. अेक बार दौरी किया हुआ गल्ला१. कामदेव१.

–फळ–न. मैनफल१. करहाट१. करहार१. शिफाकंद१.

मदनाचा पुतळा–पु. अत्यंत सुंदरी. कामदेव के समान रूपवान.

मदनाची छडी–स्त्री. अति सुंदर युवती.

मदांध–वि. मतवाला. मदांध.

–होणें–चरबी छाना (आँखों में).

मदार–स्त्री. भार. लक्ष्य१. आधार१. ऊंट के पीठ का कूबड१.

मदार–पु. सफेद आक. कल्पवृक्ष. अेक फूल पौधा.

–माला–अेक वर्णिक छंद.

मदिर–न. मंदिर१ पूजास्थान १. घर१.

मंदील–पु. सिरबद. कामदार साफा.

मद्दड–वि. अनाडी. मदबुद्धि.

मद्य–न.मदिरा२. शराब१ मद्य१.

–पी–वि शराबपायी. मद्यपी. शराबी.

–सार–न. सुरासार१. अल्कोहोल.

मध–स्त्री. पु मधु१. शहद१.

–पोळें–न. मधु छत्ता.१ मधु कोष१.

–माशी–स्त्री. शहद की मक्खी. मधुमक्षिका.

मधाचें बोट लावणें–ललचाना. आशा दिलाना.

मधला–वि बीच का. मध्यगत.

मधल्या मध्यें–क्रि. वि. बीच ही में अकारण. अनधिकार से.

–वाटेनें जाणें–कतराना. बीच का रास्ता लेना.

मधु–न. शहद१. पुष्परस१. मद्य१ –पु. चैत्र महीना१. बसंत रितु२ –वि. मीठा. मधुर.

–कर–पु. भौंरा. भ्रमर.

–करी–स्त्री. भौंरी. भ्रमरी. मधुकरी (किसी तप को करनेवाला, रोटी दाल की भिक्षा मागता है वह),

–माधवी–स्त्री. मधुमाधवी.

–मालती–स्त्री. मालती लता मधुमालती.

–मेह–पु. बहुमूत्ररोग. मधुमेह.

मधुर–पु. मधुर. मीठा. सुस्वादु प्रिय.

मधुरा–पु. गलेके आसपास फुन्सियाँ निकलकर आनेवाला ज्वर.

मधील–वि. भीतर का. भीतरी.

मधून–क्रि. वि. बीच मे. बीच में से.

–मधून–क्रि. वि. कभी कभी.

–विस्तव जात नाही (दोधाच्या)– दोनों में आग पानी सा वैर है.

मधोमध–क्रि. वि. ठीक बीच में. बीचोबीच.

मध्य–पु. बीच का भाग. केंद्रभाग. कमर२.

–वि. बीच का, मध्यम.

–बिंदु–पु. केन्द्रीय बिन्दु.

–भाग–पु. मध्यविभाग.

–वर्ती–वि. केन्द्रीय.

– –सरकार–न. केन्द्रीय शासन१.

मध्यस्थ–पु. अगुआ (विवाह में). मध्यस्थ. बीच-बिचाव करनेवाला. तटस्थ.

मध्यस्थी–स्त्री. बिचवाअी. पंचायत.

मध्यंतरीं–क्रि. वि. अिस बीच. बीचमें.
मध्यम–पु. संगीत में म (सुर). रजोगुण.
–वि. साधारण.
मध्यें–क्रि. वि. भीतर. अदर. बीचमें. में.
–तोंड घालणें–बीचमें कूद पडना.
मन–न. मन १. जी १.
–अुडणें–जी अुचटना
–कवडा–पु. मन बूझनेवाला व्यक्ति.
–कापणें–जी घबराना. जी काँपना.
–कचरणे } हिम्मत हारना. मन
–खचणें } कच्चा होना.
–खाणे–मन काटना. अपने पर ही क्रोध आना.
–गडबडणे–मन घबराना.
–घालणे–ध्यान देना.
–जाणें–जी चलना. मन ललचाना.
–दुग्धांत पडणें–मन दुविधा में पडना.
–धरणी–स्त्री. मनाने की चेष्टा. मनावन १. चापलूसी.
–न–न. चिन्तन १. मनन १
–पाहणें–मन बूझना. मन की थाह लेना.
–बसणें–जी आना (किसी पर). आसक्त होना.
–मानेल तसें करणें–मनमौजी होना.
–मारणें–मन मारना.
–मिळणें–जी मिलना. अनुकूल–हृदय होना.
–मिळाअू–वि. मिलनसार. मेल जोल रखनेवाला.
–मुराद–वि. अपनी अिच्छाभर. पूरी तरह.
–मोकळा–वि. निष्कपट. शुद्ध मनवाला.
–मोकळें करून–साफ साफ. खुले मन से.
–मोठे करणे–अुदारता का बर्ताव करना
–मोडणें–जी खट्टा करना.
–लज्जा–स्त्री. मन की लाज. मर्यादा.
–विटणें–जी अूब जाना. मन अुचट जाना. घृणा होना.
–सोक्त–क्रि. वि. यथेच्छ. स्वैर. स्वच्छद.
–स्ताप–पु. मानसिक पीडा २.
–स्थिति–स्त्री. मानसिक अवस्था.
मनाजोगा–वि (पु.) } मन पसद.
मनाजोगें–वि (न.) } अिच्छानुकूल.
मनापासून–क्रि. वि. हृदयतल से.
मनात आणणें–सोचना. मन में चुभना.
–गांठ बांधणें–ध्यान में रखना. मन में ठानना.
–ठसणे–गले से अुतरना (बात). गले के नीचे अुतरना
–ठेवणें–मन में छिपा रखना.
–भरणें–पसद आना. भाना.
–माडे खाणें–मन के मोदक खाना. मन के लडडू खाना.
मनातील अढी काढणें–मन की गाँठ खोलना.
मनातल्या मनात जळफळणें–(मन ही मन) कुढना. जलना. छटपटाना

मनातून अुतरणें–मनसे अुतरना.
मनाने करणें–अपनी बुद्धिसे काम करना.
–घेणें–मन में जमना.
मनाला गोष्ट लागणें –हिये में लोन सा लगना.
–द्रव येणें–मन पसीजना.
–लावून घेणें–मन भारी करना. (छोटी मोटी बातसे)
मनावर घेणें–ठान लेना. मन बढाना.
मनास आणणें–ध्यान देना. मान लेना
–येअोल तसे वागणें–यथेच्छाचारी वर्तना
–येणें–पसद आना, मन को भाना.
मनासारखा–वि मन भाया. मन-पसत.
मनी मानसी नाही–कल्पना तक न होना.
मनोकामना–स्त्री. हार्दिक कामना.
मनोगत–न. हेतु१. अभिप्राय१. मन मे अकित.
मनोदय–पु. विचार. अिरादा. रुख. अभिप्राय.
मनोभावे–क्रि. वि. लगन के साथ.
मनोमन साधन–स्त्री.मन ही मन को पहचानता है मनःसवेदना से जान जाना.
मनोमय–वि मनमें कल्पित. मानसिक.
मनोरजक–वि मन को आनन्द देनेवाला. मनोरंजक.
मनोरंजन–न. मन-बहलाव१. मनोरजन. आनद१.
मनोरथ–पु. मन की बात. अिच्छा. मनोरथ.
मनोरम–वि. मनोहारी. सुदर. मोहक. मनोरम.
मनोराज्य–न. मन के मोदक१.
मनोवृत्ति–स्त्री. मनोगति. झुकाव१.
मनोव्यथा–स्त्री. मानसिक व्यथा. चिंता.
मनोहर–दे. मनोरम.
मनगट–दे. मणगट.
मनशीळ–न. मैनसिल१. मनसिल१.
मनस्वी–वि. सयमी. स्वेच्छाचारी. सनकी निर्भीक. अत्यत. बहुत. सिरखपा.
मना, मनाअी } स्त्री. मनाही. प्रतिबध१.
–करणे–हाथ पकडना. रोकना. मना करना (अिशारे से).
–हुकूम–पु. मनाही का आदेश.
मनी–स्त्री. बिल्ली (बालभाषा मे).
मनु–पु. विधाता के अेक दिन के चौदा अधिकारियो से प्रत्येक. मनु महाराज. योग्य समय.
–पालटणें–समय का परिवर्तन होना.
मनुका–स्त्री बडी किशमिश. मुनक्का.
मनुष्य–पु मानव. मनुष्य. व्यक्ति. आदमी. पुरुष. नर.
–बळ–न. मित्रों का सहाय१. मानव. शक्ति२.
मॅनेजर–पु. प्रबन्धक.
मनोरा–पु. धौरहरा. मिनार२. लाट२. सूच्याकार स्तंभ.

मनोळी–स्त्री. बढअी का अेक औजार.
ममता–स्त्री. अपनौवा१. स्नेह१. प्रेम१. ममता.
–लावणें–मन लुभाना.
ममताळू–वि. प्रेमी. दयालु.
मयत–वि. मरा हुआ.
मयूरशिखा–स्त्री. मोरशिखा (लाल-मुर्गा)
मरगळ–स्त्री. शिथिलता थकावट से ढीलापन१. ग्लानि.
मरगळणें–क्रि. अ. पाँव फूल जाना. थक जाना.
मरण–न मृत्यु२. मौत२ घाटा१.
–कळा–स्त्री. मृत्यु के चिन्ह. अुदासी.
–घिरटया घालणें–हथेली पर जान होना
–प्राय–वि. अत्यत. मरण–तुल्य.
– –दु:ख होणे–लज्जा से गड जाना.
मरणें–क्रि. अ. मरना. सांप सूंघ जाना. सिधारना. कुम्हलाना. लय होना. अकाजना. बाद होना (गोटी). सूख जाना (रस). शात होना (भूख, प्यास). मर पचना. जान देना. बँधा हुआ होना (पानी). समाप्त होना.
मरत मर्ढें–न. बहुत दुबला (व्यक्ति)
मरता मरतां वाचणें–किसी तरह बच जाना. भयकर बीमारी से चंगा होना.
मरण जाणणें–मृत्यु की आहट पाना.
मरणाच्या दारी टेकणे–अब तब होना. घडी दो घडी का मेहमान होना.
मरणादारीं कीं तोरणादारी जावे–(किसी के घर) मौत होनेपर या शादी ब्याह होने पर अवश्य जाना चाहिये.
मरण उद्यावर ढकलणे (आजचे) मरणाला रात्र आडवी करणें }– किसी बहाने सकट को टाल देना (कुछ समय के लिअे).
मरत वाझ–स्त्री. जिस की कोअी संतान न बचनेसे बाँझ.
मरतुकडा–वि. बहुत कृश. क्षीण. मरियल.
मरमजळ–स्त्री. झाड की हल्दी.
मरवा–पु. मरुआ (पौधा)
मरूं घातलेला–अब तब (है)
मरून जगणे–मरनेपर कीर्तिरूपमें चिरंजीव होना.
–पडणें–लाश पडना
मरेमरेतो मारणे–मुरकस निकालना. मार मारकर अचार बनाना.
मराठमोळा–पु. मराठोकी चालढाल.
मराठा–वि. महाराष्ट्र का निवासी.
मराठी–वि. मराठाओंका
–स्त्री. मराठी भाषा मरेठी (वनस्पति; पीले फूल).
मराठे शाही–स्त्री. मराठो का कार्यकाल१.
मराळ–पु. हंस पंछी.
मरीआअी–स्त्री. क्षुद्रदेवता१. मरी माता.
मरूळ–स्त्री. रेतीला.

मर्जी–वि. अिच्छा. पसंदगी. मर्ज़ी. कृपा.
–खप्पा होणे–अप्रसन्न होना. बिगड जाना.
–तून अुतरणें–मन से अुतारना.
–देवाची–प्रभु की अिच्छा !
–बसणें–कृपा हो जाना.
–बाहेर–अिच्छा के विरुद्ध.
–मोडणें–मन के विरुद्ध काम करना.
–राखणें–मन रखना (किसी का)
–संपादणें–कृपापात्र बनना.
मर्द–पु. पुरुष. वीर. पति.
–पणा–पु. पराक्रम. शौर्य.
मर्दानी–वि. पुरुष के योग्य. मर्दानी.
–खेळ–पु. बल का खेल. मैदानका खेल.
मर्दुमकी–स्त्री. पराक्रम.
मर्म–न. सार१. भेद१. रहस्य१. गुप्त शक्ति२. गुणधर्म१. मर्मस्थान१. मर्म१. युक्ति२.
–भेदक–वि. जी में गहरी चोट करनेवाली (बात). मर्मभेदी.
–ज्ञ–वि. रसिक. जानकार.
मर्यादवेल–स्त्री दो पाती लता.
मर्यादशीर–वि. शिष्टाचारी. विनम्र.
मर्यादा–स्त्री. सीमा. मर्यादा. मान१ आन प्रतिष्ठा. नियम१. सभ्यता. अढन. लोकलज्जा. कानि.
–अुल्लंघणें–हाथ पाँव निकालना.
–घालणें–हद बाँधना
–पाळणें–हटकन मानना.
–राखणें–आदर करना. शिष्टाचार का पालन करना.
मलअी–स्त्री. मलाअी. कुलफी. अूधम१. धींगाधींगी.
मलखाब–पु. मलखम.
मलबारी हळद–स्त्री. वन आदा१.
मलम–न. पु. लेप१ (घाव का). मरहम१. मलहम१.
–पट्टी–स्त्री. मरहम पट्टी.
– –वाला–पु. घावरिया.
मलमल–स्त्री. महीन कपडा१.
मलमा–पु. मलबा.
मलावरोध–पु. पेट का मल न निकलना. कब्ज़. मलावरोध.
मलिदा–पु. चूरमा. मलीदा. पौष्टिक अन्न.
मलिन / मलीन वि. गँदला. मलीन. मैलाकुचैला. कंदैला.
मलूल–वि. मुर्झाया हुआ. कुम्हलाया हुआ. शिथिल. क्लान्त. अुदास. निस्तेज.
मलेरिया–पु. जूडी ज्वर.
मल्ल–पु. अखडैत. मल्ल. पहलवान.
मल्लिका–स्त्री. वह हंस पक्षी जिस के पाँव तथा चोंच भूरे रंग के हों । मोतिया१.
मल्हारी–पु. शिव का अेक अवतार. अेक देवता.
मवाली–वि. गुण्डा. बदमाश.
मवाळ–वि. नरम. मृदु (भाषण, स्वभाव)
मवाळे–न. हाथी के दाँतपर चढाया कडा१.
मशक–पु. मच्छर. क्षुद्र व्यक्ति. मशक (पानी की).

मशागत–स्त्री. परिश्रम१. सेवा. सार सँभाल१. कडी मेहनत (खेत में).
मशाल–स्त्री. मशाल. कपडे की मोटी बत्ती.
–दिवसां लावणें–अत्यंत प्रसिद्ध होना.
मशालजी–पु मशालची.
मशी–स्त्री. काली स्याही (लिखने की). हाँडी की पेंदी में स्याही.
मशी–क्रि. वि. मुझसे.
मशीद–स्त्री. मस्जिद.
मशीरी) स्त्री. तमाकू जलाकर
मशेरी) बनाया दाँतौन१.
मस–पु. शरीरपर काला दाग. मसा.
मसण–न. स्मशान१. मरघट१.
–खाअी–स्त्री. चिता बनाने का स्थान१. अुजडा हुआ घर.
–जागविणे–भूतों को जगा कर कुछ अजीब कराना.
–वटी–स्त्री. मरघट१.
मसणांत गोवऱ्या जाणें–मरने के योग्य होना. बहुत बूढा होना. कब्रमें पाँव लटकाये बैठना.
–दिवा लावणें–निरर्थक काम करना.
–देखील कावळ्यांचा अुपद्रव–कही भी आराम नही. स्मशान में भी कागारोली.
मसणा–वि. फलाना (क्रोध से, नाम याद न आनेपर).
मसलत–स्त्री. विचार विनिमय१. योजना (बनाना). दाँव पेंच का विचार.आपसी परामर्श१. मशविरा१. सिद्धता. मंत्रणा१. अठकौसल१. पंचायत.
मसाण–न. मरघट१. मसान१.
मसार–वि. रेतीली (भूमि).
मसाला–पु. मसाला. सामग्री२. डामर तथा ओट के रोडे के मिश्रण से बनायी मिट्टी.
मसुदा–पु. कच्चा लेख. खर्रा. खाका. मसौदा. प्रारूप.
मसूर–स्त्री. मसूर१.
मसूरी देवी–स्त्री. चेचक, जिस में मसूर के समान फुन्सियाँ निकले।
मस्करी–स्त्री. मश्करी. ठठोली. ठोली. दिल्लगी. मज़ाक१.
–ची कुस्करी होणे–दिल्लगी अच्छी भी है; बुरी भी. हँसी हंसी में झगडा होना.
मस्त–वि. मस्त. अुन्मत्त. मोटाताजा. बहुत मात्रा में. सुदर.
मस्तक–न. सीस१. सिर१. मस्तक१. माथा१. शिरोभाग१.
–ठेगणें करणें–नम्रता से बरताव करना.
–डोलविणे–सिर धुनना.
–द्वार–न. मूर्धा२.
–पट्टी–चौखट की अूपरवाली तख्ती (बारी या दरवाजे की).
–शूळ–पु. सर दर्द. माथा–ठनकी२.
मस्ती–स्त्री. नशा१. मस्ती. धीगाधीगी. अुन्माद१.
मस्सी–स्त्री. चिल्ला. चिलर. बैरि
महंत–पु. धार्मिक शिक्षा के आचार्य. महंत. बडा नेता. पंडित
महंती–स्त्री. बडप्पन. महत्ता. महंत. का काम१.

महदंतर–न. बडा अंतर१.
महत्त्व–न. महत्त्व१. योग्यता२. प्रतिष्ठा२.
महत्त्वाकांक्षा–स्त्री. अुत्कट आकांक्षा
महशूर–वि. प्रसिद्ध. प्रकट. मशहूर.
महसूल–पु. राजस्व. लगान.
महा–वि. बहुत बडा. महान.
–अेकादशी–स्त्री. असाढ तथा कार्तिक सुदि ११.
–देवा पुढचा–वि. बछिया के ताअू.
–निद्रा–स्त्री. मृत्यु.
–नुभाव–पु. श्री चक्रधर से संस्थापित द्वैतवादी (श्रीकृष्ण भक्ति) मत.
–मारी–स्त्री. मरी. हैजा१.
–मूर्ख–वि. अुजड्ड. अक्ल का दुश्मन.
–राज आबा–पु. महाराज आम
–राष्ट्र–पु. वह प्रदेश, जिस के अुत्तर मे नर्मदा, पूरब में आंध्र, दक्षिणमें कर्णाटक अेवं पश्चिम में सिंधु-सागर (पश्चिम समुद्र) है।
–राष्ट्री–स्त्री. अेक प्राकृत भाषा.
–रुख–पु: महानीम. अर्ण. कालानीम. वरसंग. महारुख.
–रोग–पु लाल कोढ. अपरस.
–शतावरी–स्त्री. बडी शतावर.
–शिवरात्र–स्त्री. माघ वदी १४.
महाग–वि महँगा. अकरा. परिश्रम से प्राप्य.
–लागणें–महँगा पडना.
महागणें–क्रि. अ. महँगा होना.
महागरा–वि. महँगा बेचनेवाला.
महागाअी–स्त्री. महँगी. महँगाअी. महँगी अधिदेय१ (भत्ता).
महार–पु. अेक पूर्वास्पृश्य जाति.
–कावळा–पु. काकोल. काला कौआ.
–की–स्त्री. महार के, गाँव में हक१.
–चावडी–स्त्री. महारों की चौरी
–पोर–न. गाँव के पूर्वास्पृश्यों का समूह.
–वाडा–पु. महारों की बस्ती. कुप्रबंध.
महाल–पु. परगना. महल अंत:पुर रनवास. राजभवन. नाअी.
–करी–पु. चमारों का चौधरी. परगने का अधिकारी.
महावत–पु. हथवाल. महावत.
महाळ–पु. भादो के अधेरे पखवारे मे पितरों का श्राद्ध.
महाळुग–न. बिजौरा१. तुरंज. गलगल
महिना–पु. मास महीना.
महिनेमाह–क्रि वि हर महीने.
महिन्या काठी–क्रि. वि. मासिक. हर महीने के अंतमें.
महिमा–पु. श्रेष्ठता२. विभव. महिमा२
महिराप–स्त्री. महराब.
महिला–स्त्री. सभ्य स्त्री. महिला.
महिषीकंद–पु भैंसा कंद.
मळ–पु मैल मैला. कूडा करकट. मल बीट. पाप. दोष. खूँट२ (कान को).
मळअ / मळकी } स्त्री. गंगबरार (जिस में मिट्टी, कचरा आदि बाढ ले आयी हो)

मळकट } वि. मलिन. मैला.
मळका }
मळखाऊ } वि. गर्दखोर.
मळखोर }
मळणें–क्रि. अ मैला होना. खराब होना. मलना. दँवरी करना. गूँधना. माँडना.
मळणी–स्त्री. दँवरी, दाँयें.
मळविणें–क्रि. स. गंदा करना. मैला करना.
मळी–स्त्री. कीट १ (शरीर का). बाढ से जमी मिट्टी. फेन १. झाग १. मलाओ (शक्कर आदि की).
मळभ–न. मेघपटल १. बदली २.
मळमळ–स्त्री. मतली. बेचैनी (संदेह से).
मळमळणें–क्रि. अ. मिचलाना. अुबकाओ होना. जी मिचलाना.
मळमळीत–वि. अलोना. नीरस. फीका. बेढव. स्वादहीन. निस्तेज. पिलपिला.
–सौभाग्या पेक्षा ढळढळीत वैधव्य बरे–अैसे (गये बीते) सुहाग से रडापा भला.
मळवट–पु. माथेपर चदन, कुंकुम का लेप.
–भरणे–खार अुतारना.
मळवा–पु. चट्टान का मैल खानेवाली मछली २.
मळवाचे–न. टंगा हुआ चमडा १ (गाय, भैस का).
मळसूत्र–न कन्ना १ (पतंग का). पेंचदार कील २.

मळा–पु. बगीचा अेक तरह का तिल.
मळेकरी–पु. बागवान.
मळयांतील घोळ–पु. लोनी साग भेद.
मक्षिका–स्त्री. मक्खी.
–पात–पु. असगुन.
माअी–स्त्री. माँ या बहन को बुलाने का शब्द.
माअीणमूळ–न. मायमूल १
माअुली–स्त्री. माता. जलदेवी.
माअू–स्त्री. शिरकिस्त शिरखिस्त.
माकड–न. बदर १. मर्कट १. कौडी के खेल में हारवाला अंतिम खिलाडी.
–टोपी–स्त्री. कनटोप १
–तोड्या–वि. बेढगा मुंहवाला. बदरमुखी.
–हाड–न. राढ के अंत में होनेवाली गुदाके अूपर की हड्डी
माकडाच्या हातीं कोलीत–अिक नागिन और पख लगाअी.
माकडी–स्त्री. डाँड रखने की खूटी का छेद. कोयागधल (वेल). सँडसी.
माकण–न. पानी ढोने के लिअे बनी लकडी या लोहे की कावर २ (बैल, भैसा, या घोडे के पीठपर लादते हैं) टूकरी में अेक दाँव १.
माका–पु. अंगारक (पौधा). भंगरा. भृंगिराज.
माखणें–क्रि. स चुपडना. पोतना.
माग–पु. करवा. मार्ग सुराग टोह २. बागमें झरना.

–काढणे–टोह लगाना. टोह लेना.
–मूस–पु. पता. सुराग छोडा हुआ चिन्ह.
माग–पु. अेक पूर्वास्पृश्य जाति का व्यक्ति (फाँसी देने का काम करनेवाला). निर्दयी. कठोर हृदयी.
–गारोडी–पु भैसो को बेचने तथा अुन के बाल काटनेका काम करनेवाली अेक जाति का व्यक्ति. मदारी. सँपेरा.
–हृदयी–वि. निर्दयी. महादुष्ट.
मागचा } वि. पीछेका. पीछेवाला.
मागला } पहलेका. पिछला.
–पाय–पु. पीछेहट २.
मागणी–स्त्री. माँग. मँगनी. सगाअी.
–करणे–माँग पेश करना.
–वालणें–सगाअी का प्रस्ताव करना
मागणें–न. प्रार्थना २. याचना २.
–क्रि. स. माँगना. याचना करना हाथ रोपना.
मागल्य–न. मगल १. कल्याण १. पवित्रता २.
मागसणे–क्रि. अ. पिछडना. पिछड जाना.
मागासलेला–वि. पिछडा हुआ.
मागाहून–क्रि. वि. बादमें. पीछे से.
मागील–वि. पिछला. पहले का.
–दार–न. पिछला दरवाजा.
–दाराने–बहानेबाजी से.
मागून–क्रि. वि बाद मे. पीछेसे. माँगकर.
–आलेले लोण पुढें पोंचविणें–पीछे से आयी सो आगे चली.
–पुढून बाप नवरा–दोनों हाथ लडडू होना.
मागें–क्रि. वि. पहले. किसी समय. पीछे. पीठकी ओर
–आलेली–विधवा हो जानेसे नैहर में लौटी हुअी.
–घेणे–पीछे हटना.
–टाकणे–पीछे छोडना. पीछे डालना (धन). बचाना
–पडणें–पिछडना. पूछ न होना. बचना (धन)
–पाय घेणें–पीछे हटना. कदराना.
–पुढे–क्रि. वि. आगे पीछे. चारों ओर. कभी न कभी. किसी दिन.
–पुढे करणे–सात पाँच करना. हिचकिचाना.
– –कोणी नसणें–आगे पीछे न होना. गृहस्थी का झंझट न होना.
– –न पाहणे–आगा पीछा न सोचना.
– –पाहून वागणें–आगा पीछा सोच कर चलना.
–राहणे–पीछे छूट जाना. पिछडना. पीछे रहना (बढावा देने को). प्रकट न होना.
–लागणें–पीछे पडना. पीछे लगना.
मागेला–पु. अेक जाति (कोंकण में).
मागोमाग–क्रि. वि. पीछे पीछे. तुरन्त (पीछे).
मागोवा–पु. अनुसरण (पदचिन्हों का). पीछे चलना (संतोंके).

मागोसा–पु. टोह२. पदचांप.
माघ–पु. माघ महीना.
माघार–स्त्री पीछेहट. पीछे हटना.
–पण–न. नव विवाहित कन्या का ससुराल से मायके जाना
माघारां–क्रि. वि. वापस. लौटकर.
माचकणा–पु. रीढ२.
माचण–स्त्री. छोटा मँडवा१. नौका की गति बदलने के लिअे पाल को पलटने का काम. नीव भरने का मलबा१.
माचिपत्री–स्त्री. मत्सारु२.
माज–पु. रसोअी के बरतन की पेंदी में मिट्टी का लेप. अेक मछली२. आलग (जानवरों का). मस्ती२. मैथुनेच्छा२. मद. गर्व. नशा. अुन्मत्तता१.
माजणें–क्रि. स. अुन्मत्त होना. नशा छाना. आँखों मे चरबी छाना. बहुत मोटा होना (शरीर; पौधा). मचना. फैलना.
मांजर–न. बिल्ली२. म्याँअु१. बिलाव१ गाजर का गूदा१.
–आडवें येणें–असगुन होना. काम में विक्षेप आना.
मांजरपाट–पु. अेक मोटा कपडा.
मांजराची मावशी–स्त्री. छछूदर१.
मांजराच्या गळचात घाट कोण बाँधणार१–म्याँअू का ठौर कौन पकडे?
–पावलानें येणें–बिना आहट के आ धमकना.
माजी–वि. भूतपूर्व. पुराना.
–क्रि. वि. भीतर.
माजूम–स्त्री. माजून१. भांग की बर्फी.
माजोरा–वि. कृतघ्न. अुन्मत्त. अकडू.
माझा–वि. मेरा.
–मी–अकेला दम. मैं अकेला.
माझी–वि (स्त्री). मेरी.
माझें–वि (न.) मेरा.
–च नाक वर–चीत भी मेरी, पट भी मेरी
माझ्या–कडे तरी पहा–मेरी दशा पर गौर करो. मेरी तो मर्यादा रखो.
–बापाच्याने होणार नाही–मुझ से कभी न होगा.
माटमुट–स्त्री. डर से चिंता.
–करणे–कलेजा धकधक करना.
माठ–पु. मर्सा. मरषा (साग). मटका. कुजा. झज्झर.
माड–पु. नारियल का पेड. माड.
माड–पु. रचाअी२. डौल. प्रबध
मांडणी–स्त्री मांड राग (संगीत) सजावट२. विवेचन१ खाका१. अेक रोग (रान की हड्डी का सडना). आसन (जमाना, पीढेपर).
–चोळणा–पु. जांघिया.
माडणें–क्रि. स. प्रबंध से रखना लगाना. सजाना. खोलना (दूकान). टिप्पण करना (बही में). दर्ज करना. प्रतिपादन करना. बनना (अनाजका दाना).
मांडलिक–पु. संस्थान का नरेश.

मांडव–पु. मँडवा. मंडप. शामियाना.
-आवस–स्त्री. फाल्गुन अमावस.
–परतणी–स्त्री. }कन्या पक्ष से
–परतणे–न }बारतियों को
बिदाओ के दिन दिया प्रीतिभोज.
माडवी–स्त्री. मांडा१. मंडपी. गुदाम (बदरगाह पर). कोठार१.
माडा–पु, नया पौधा
माडा–पु. मॉडा (बहुत पतली मीठी रोटी).
माडी–स्त्री. अटारी ऊपर का तला१ (घर का). नारियल का ठर्रा१.
माडी–स्त्री. रान. जंघा. पलथी आसन१ (घोडेपर). अँकवार१. अंक१. कोल१. अछग१. गादर. जाँघ. कौरी
–अघडी करणे (आपली च)–अ ही दोष प्रकट करना
–खालचा–परका हुआ (घोडा).
–ठोकून उभे राहणे–ता ठोक कर लडने को सिद्ध होना.
–देणे–किसी के मरते समय गोद मे लेना.
–पालटणे–नियोग करना (पुत्र के हेतु)
–मोडणे–लिखने के लिअे पलथी मार कर बैठना
–वर घेणे–अंक लेना गोद लेना. (दत्तक पुत्र).
– –देणें–दत्तक देना.
माडीस माडी लावून बसणें–बराबरी करना. टक्कर लेना.

माण–स्त्री. सूजन१ (जानवर के गर्दन में). चिकनी मिट्टी. चौडे मुँह की मटकी. गन्ने का रस जमा करने का बरतन१. मोटी किस्म का बाँस. स्तर१ (मिट्टी का).
माणसाने काय बोलावें–अब तो हद हो गयी.
माणसाळणे–क्रि. अ. हिलना. परकना. परिचित होना.
माणिक }न. मानिक१.
माणीक }
माणसातून अुठणें–समाज से अलग होना.
-अठविणें–जीवन को दूभर बनाना
माणुसकी–स्त्री. शिष्टता मनुष्यता. भलमनसी सुजनता
माणुस घाण्या–वि. अेकांत–प्रिय. मिलनसार न होनेवाला.
माणूस–पु मानव मनुष्य. व्यक्ति. अदमी मानवजात रोजीस काम करनेवाला मजदूर. कारीगर
–बळ–न संघ-शक्ति२ सख्या-बल१.
मात–स्त्री. शतरंज में अंतिम शह और मात.
–करणे–मात करना. शह–मात करना.
–कापड–न. कपडमिट्टी२.
–काम–न मिट्टी के खिलौने बनाने का काम१
–खाणें–मात खाना. हारना.
मातट–वि. मटियाला. धूल-सना.

मातणें–क्रि. अ. घमण्ड करना. मस्ती में आना. अुन्मत्त होना.
मातबर– वि. संभ्रान्त. श्रीमान. कीमती. पक्का.
मातलेला–क्रि. वि. अुन्मत्त. मातल. मतवाला.
माता–स्त्री. माता. माँ. शीतला.
–पितरें–न. माँ बाप.
–मह–पु. नाना
–मही–स्त्री. नानी.
माती–स्त्री. मट्टी. मिट्टी. धूल. मृत्तिका. कचला १(भिगी मिट्टी) खाक(क्या समझते हो). खराबी. मृत्तमाम१. माटी.
–कालविणे(अन्नात)–किसीकी रोजी मार देना. मिट्टी पलीद करना.
–चा घोडा–पु. घोरिला.
– –दिवा–पु. कोसा.
– – पेला–पु. सनहकी२. कसोरी२. सकोरी२.
– – हुक्का–पु. गौरिया.
–ची हडी–पु. कमोरी२(दहीं की मटकी). हँडिया२ हाँडी२.
–चे कुल्ले–पु. व्यर्थ का आडंबर.
–चें भाडे–न. दे. मातीचा पेला.
–देणें–अंत्यकर्म करना. मिट्टी डालना.
–लोटणें–भूल जाना.
–होणें–गुडगोबर होना.
मातीत मिसळणे–नष्ट हो जाना.
मातीने लिंपून टाकणें–मटियामेट होना. खामना.
मातीला जाणें–मय्यत में जाना.
–माती मिळणें–आज मरे कल दूसरा दिन होना.
मातीसूळ–पु. हेजुरचेअी.
मातुश्री } स्त्री. माताजी.
मातोश्री }
मातृ–भूमि–स्त्री जन्मभूमि. वह देश जिस पर अत्यधिक श्रद्धा और अपनौवा हो.
–भोजन–न. जनोअी देने के पहले अंतिम बार, माता की गोद में बैठकर माता के हाथों, पुत्र का भोजन.
मातेरे–न सत्यानाश१. दुर्दशा२. अप्रतिष्ठा२.
मात्र–क्रि वि. केवल. मात्र. –अव्य. हर अेक. किंचित् भी. तक.
मात्रा–स्त्री. मात्रा. स्वर सूचक चिन्ह१ (ॅ ॅं अैसा चिन्ह). वर्ण का अुच्चारण करने की अवधि. औषधी की गोली. रसायन१. वृत्तिविषय१. हिम्मत. बिसात.
–चालू न देणें–सिट्टी पिट्टी भुला देना.
–पद्धति–स्त्री. दशमलव मापन विधि.
–लागू पडणें–ठीक निशाना लगना.
मांत्रिक–वि. मंत्र शक्ति का जानकार जादूगर तंत्र-मंत्र का काम करनेवाला. मात्रिक
माथण } स्त्री. मथनियाँ. मथनी.
माथनी }

–करणें–नौका में अेक ओर का पाल दूसरी ओर बाँधना.

माथा–पु. माथा. कपाल. मथानी का
माथें–न. सिर. चोटी (पहाड की). मस्तक.

–अुजळ होणें–सब दोषारोप दूर होना.
माथाकूट–स्त्री. माथापच्ची.
माथीं मारणे–सिर मढना.
माथेफिरू–पु घनचक्कर. सिरफिरा.
मांद–स्त्री. दँवरी के समय होनेवाले गल्ले का ढेर १. चौडे मुंहवाली नांद (पानी के लिअे).
मांदार–पु. अकाव. अकवन. मंदार. आक. अकौवा.
मादी–स्त्री. मादा. स्त्री-प्राणी.
मादी–स्त्री. झुण्ड १.
माद्य–न. मंदता. सुस्ती. अलसाओ.
माधवलता–स्त्री. मदमल्ली.
माधवी–स्त्री. मोतिया १. माधवी.
माधुकरी–दे. मधुकरी.
माधुर्य–न. मधुरता २. मिठास २.
माध्यम–न. द्वार १. साधन १. माध्यम.
माध्यान–स्त्री. दुपहरी.
मान–स्त्री. गरदन. गर्दन. घीच. सम्मान १. मान १. कदर २. अभिमान १. गर्व १. अैंड. आराम १. मान मर्यादा. हक १. अधिकार १. माप १. परिमाण १. औसत. सीमा. गटअी.

–अडकणें–गर्दन फँसना.
–करी–पु. सम्मान का हकदार (ब्याह, सभा, राजसभा में).
–खंडना–स्त्री. अपमान १.
–खाली घालणें–सिर नीचा करना. गरदन झुकाना.
–खोडा–पु, रस्सी का अडगोडा १.
–गुटी–स्त्री. गर्दन. ग्रीवा.
– – स बसणें–गर्दनपर सवार होना.
–टाकणे–गरदन झुक जाना.
–डोलविणें–सिर धुनना. वाहवाही करना.
–ताठ ठेवणें–आत्माभिमान से डटे रहना.
–तुकविणें–प्रशंसा में गरदन झुकाना.
–धरणें–गरदन अैंठ जाना.
–धन–वि. सम्भ्रान्त.
–नीय–वि. माननीय. पूज्य.
–पत्र–न. सम्मान पत्र १.
–पान–पु. सम्मान का हक. सम्मान–सत्कार.
–भंग–पु. अनादर. अपमान.
–मान्यता–स्त्री. आदर १. प्रभाव १.
–मुरगाळणें–गरदन मरोडना.
–मोडी–स्त्री. खडी ढलान
–वर करणें–सिर अुठाना. साधारण से धनी होना.
– –न करणें–मर्यादा से बरताव करना. सिर न अुठाना.
–वांकडी करणें–गरदन हिलाना. (अस्वीकार करना).
–वाकविणें–गरदन न अुठाना चुपचाप सह लेना.
–सोडविणें–गरदन छुडाना. छुटका पाना (संकट से)
–हानि–स्त्री. अपमान. अप्रतिष्ठा. मानहानि.

मानाचें पान–न. साधारण किन्तु आदर के साथ दी गयी भेंट.
मानेचा काटा ढळणें–गरदन झुक जाना (मूर्छा, मृत्यु मे).
मानेनें पाहाणें (खालच्या)–तिरछी नजर से देखना.
मानेवर सुरी ठेवणें–गरदनपर छुरी फेरना.
मानभाव–पु. चक्रधर स्वामी का चलाया हुआ धर्मपथ.
–वि. कपटी.
मानभावी–वि. दिखावटी. ढोंगी. कपटी.
मानवणें–क्रि. अ अभ्यस्त होना (जलवायु से). पचना. अनुकूल होना. पसद आना.
मानी–वि. अहंकारी. आत्माभिमानी. हठीला.
मानीव–वि. माना हुआ.
मान्य–वि. आदरणीय. पसद. मान्य. स्वीकृत. सम्मत.
–करणे–मान लेना. मान जाना. सही भरना.
–होणें–स्वीकृत होना. सम्मत होना.
मान्यता–स्त्री. स्वीकृति. सम्मति. अनुमोदन १. आदर १. कीर्ति.
मानस–स्त्री. मूसे को पकडने की, लकडी की मुसदानी.
–न. मन १. चित्त १. मान सरोवर १.
–पु. विचार (अिरादा). हेतु.
–पुत्र–पु. पुत्र के समान अत्यंत प्रिय व्यक्ति. माना हुआ पुत्र.
–पूजा–स्त्री. मानसिक पूजा.
–शास्त्र–न. मनोविज्ञान १.
–सरोवर–न. मानसरोवर १.
मानसिक–वि. मानसिक. मन सबधी. काल्पनिक.
–जुलूम–पु. मानसिक अत्याचार.
माप–न. माप १. नाप १. परिमाण १. मान १. मानदंड. गिनती २.
–आणि पाप–पूरा तोल चाहे महँगा बेच.
–घालणें (पदरी)–अपराध प्रमाणित कर देना.
मापटें–न. आध सेर का माप १.
मापणें–क्रि. स. मापना.
मापाड्या / मापारी }–वि सरकारी गुदाम से या थोक माल से माप कर देनेवाला.
मापी–वि. माप से (तौल से नही).
माफ–क्रि. वि. क्षमा. मुआफ. माफ.
–करणें–छोड देना. क्षमा. करना. परिहार करना (दण्ड, कर, सजा).
–चिट्ठी–स्त्री. परिहार–पत्र १.
माफक–वि. अनुकूल. योग्य. मध्यम.
माफी–स्त्री. क्षमा–परिहार. मुक्ति
–चा साक्षीदार–पु. मुखबिर. राजक्षमा–प्राप्त अभियुक्त.
माभळभट्ट–पु. बेढंगा व्यक्ति. ढोंगी साधु.
मामंजी–पु. ससुर (आदर से बुलाने का शब्द)
मामलतदार / मामलेदार }पु. करोडी. तहसिलदार.

मामा–पु. मामा. मामूं. पत्नी का पिता. भोटा व्यक्ति. चूहा (रात में कहते हैं)

–बनविणें–धोखा देना. बनाना. मस्करी करना.

मामी–स्त्री. मामा की पत्नी. पत्नी की माँ.

मामिज्वा–पु छोटा किराअीत.

मामुली–वि. मामूली. साधारण.

मामे बहीण–स्त्री. ममेरी बहन.

–भाअू–पु. ममेरा भाअी.

–सासरा–पु. पति या पत्नी का मामा.

–सासू–स्त्री. पति या पत्नी के मामा की स्त्री.

माय–स्त्री. माता माअी.

–देश–पु. मातृभूमि.

–पोट–न. शरणस्थान १. विश्वास योग्य आश्रय १.

–वहिण–स्त्री बहू बेटी. माँ बहन.

–बाप–पु. माँ बाप. मातापिता.

–बोली–स्त्री. जन्म भाषा.

–राणी–स्त्री. अनाडियो की अेक क्षुद्र देवी. जल देवी.

–व्याली आहे (कुणाची)–किसकी हिम्मत पडती है?

मायणी–स्त्री. लोहे का छल्ला. (मूसल, चक्की में लगा).

मायना–पु. सिरनामा. शीर्षक (पत्र के प्रारंभ मे). मसौदा.

मायफळ–न. माजूफल.

माया–स्त्री. अीश्वर शक्ति (सृष्टी करने में साधन होनेवाली). अिंद्रजाल १ प्रकृति. भ्रम १. आभास १. नाशवंत स्वरूप १. अविद्या. अज्ञान १. स्नेह १. प्यार १. करुणा. लक्ष्मी. सचित धन १. हाशिया १.

–जाल–पु. गोरखधंधा.

–पाश–पु. मोह. मायाजाल.

–ममता–स्त्री. दया १. प्रेम १.

मायावी–वि. छली. मायावी, मात्रिक. दिखावटी

मायाळ–स्त्री. पोअी.

मायाळू–वि. प्रेमी. स्नेहपूर्ण. भावुक. प्यारभरा.

मार–पु. मार २. पिटाअी २. ताडन. –क्रि वि. अैसे,

–का–वि. मरकहा.

–खाणें–पीटा जाना. पिटना.

–झोड–स्त्री. मारपीट. सिर फडौवल.

–णारा–वि. हत्यारा. घालक. मारनेवाला.

–देणें–पीटना. मुंह की खिलाना.

–बसणें–पिट जाना. मार पडना.

–हाण–स्त्री. मारपीट. मारकाट.

मारणें–क्रि. स, मारना. हनना. पीटना. कुहना. गला घोटना. घाना. तीव्रता को नष्ट करना (रसायन). छीनना. दबाना (मनोविकार). गाडना (खूंटी, कील). निभा लेना (सकट से). लिख मारना

(मिसाल आदि पर). चलाना (शस्त्र). जीतना (युद्ध). लगाना (दौड, जोर). मार लेना (धन);

मारवाडी–पु राजस्थानी बनिया. –वि. कजूस. कतरब्योंत से धन कमानेवाला.

मारविणे–क्रि. स, हनवाना. कटवाना. पिटवाना. मरवा डालना.

मारा–पु. जोरदार हमला. मार२. निशाना. हमले के योग्य स्थान. भरमार (आलोचना की)

माराडी–स्त्री. हर्कुकान्त

मारामार–स्त्री. खीचातानी. लाले१. अडचण.

–पडणें–लाले पडना.

मारामारी–स्त्री हाथापायी. मारपीट. गुत्थमगुत्थी. खूनखच्चर१ खूनखराबा१.

मारुती–पु. हनुमानजी

–चे शेपूट–न शैतान की आँत२. जिसका अन्त न दिखायी दे.

मारू–वि मोहक. नखरेबाज. मनोहर.

मारून–अव्य. मार कर. खूब खुलकर.

–टाकणे–काम तमाम करना. मार डालना.

–मुटकून–क्रि. वि ठोक पीटकर. जबरदस्ती.

मारे–क्रि. वि. बहुत बढबढकर.

मार्क–पु. अंक.

मार्ग–पु. मार्ग रास्ता. राह२. पथ. गैल२. सडक२ अुपाय२. पंथ (धार्मिक) सप्रदाय. रीति२.

–क्रमण–न. मार्ग में चलना.

–चुकलेला–वि. पथभ्रष्ट. गुमराह.

–दर्शक–वि. मार्गदर्शक. पथ प्रदर्शक.

–धरणें–चलते बनना. मार्ग काटना.

–प्रतीक्षा–स्त्री. राह (देखना). बाट (जोहना). प्रतीक्षा.

–फुटणें–रास्ता फूटना.

–शीर्ष–पु. अगहन. मार्गशीर्ष महीना. मगसिर.

मार्गावर येणें–सुधर जाना. रास्तेपर आना.

मार्गाला लागणें / मार्गीं लागणे } चलता होना. ठीक तरह चलना.

–लावणे–चलता करना रास्तेपर लगाना.

मार्दव–न. मृदुता२. कोमलता२. नरमी२.

मार्फत–अव्य. द्वारा.

मार्मिक–वि. मर्मज्ञ. सारगर्भित.

माल–पु. सामान. धन. माल. बिक्री की वस्तु. साज सामान.

–मत्ता–स्त्री. संपत्ति धन दौलत.

–मसाला–पु. सामग्री२. मसाला. मलबा.

–मिळकत–स्त्री. स्थिरसंपत्ति. भूसपत्ति.

–विक्रीचा पैसा–पु. गल्ला.

मालक–पु. स्वामी मालिक. शासक. पति. नायक (गिरोह का).

मालकांगणी / –कांगोणी } स्त्री. माल–कागनी.

मालकी–स्त्री. अधिकार. सत्ता.

मालगा–पु. अेक तरहका अगूर.

मालती–स्त्री. मटके का ढकना. बडी दियली. मालती (फूलपौधा). अेक छंद (न, ज, ज, र, गण)

मालमी–स्त्री. कुतुबनुमा १ (मराठों के बेडे में).

मालवणें–क्रि. स. बुझना (बत्ती). समाप्त होना.

मालविणें–क्रि. स. बुझाना (बत्ती) गुल करना.

माला–स्त्री. माला. हार १. पंक्ति.

मालिन्य–न. मलिनता २. मालिन्य १.

मालिस–न. मालिश १. मर्दन १. चंपी २.

मावडा–पु. हलका नीला रग.

मावडी–स्त्री. अुबलते हुअे गन्ने के रस को हलाने का लकडी का कडछा १.

मावणें–क्रि. अ. समाना.

मावंदें–न, काशी, प्रयाग, गया की यात्रा से लौटने पर प्रीति भोज १.

मावस बहीण–स्त्री. मौसेरी बहन.

–भाऊ–पू. मौसेरा भाअी.

मावसा–पु. मौसी का पति.

मावशी–स्त्री. मौसी. खाला.

मावळ–न. महाराष्ट्र के अंतर्गत, पुणें के आसपास, अेक प्रदेश १.

मावळण–स्त्री. फूफी.

मावळा–पु. 'मावळ' का निवासी. मामा शिवाजी महाराज का वीर सैनिक.

मावळणें–क्रि. अ. अस्त होना. अथवना. मिट जाना. शांत होना. लुप्त होना.

मावळती –बाजू } स्त्री. पश्चिम दिशा

मावा–पु. खोया (दूधका). मावा. फसल का कीडा.

माशी–स्त्री. मक्खी. मक्षिका.
–वि. माशा (तौल) के बारे में.

–लागणें–मक्खी गले में अटकना. गहने की लाख दिखाअी पडना.

–शिकणें–बहाना मिलना (न करने का). पहलेही गस्से में बाल.

माशाचें जाळें–न. मछली पकडने का जाल. महीन और विरल वस्त्र १.

माशाने गिळलेलें माणिक–न. हानि, जिसकी पूर्ति कभी न हो सके.

माशा मारीत बसणें–मक्खी मारना. व्यर्थ समय काटना.

माशी न अुडणें (तोंडावरची)–दब्बूपन से कुछ न बोलना बुद्दू होना.

–बसूं न देणें (नाकावर)–मक्खी नाकपर न बैठने देना.

माशीला माशी– हूबहू प्रतिलिपि करना (बिना सोचे समझे).

मांस–न. मांस १. सगौती २ गोश्त १. कलिया १ (तुला हुआ). आमिष १.

–मच्छर–न. मास. मच्छी आदि खाद्य.

मासड भात–न. अेक धान (जिस का चावल लाल और हलका होता है).

मासला–पु. नमूना. बानगी २. ठाठ.

मासलेवाअीक–वि. सुंदर. नमूनेदार. विचित्र. सनकी.

मासळी–स्त्री. बिक्री की छोटी मछलियों का ढेर.

मासा–पु. मछली२. मत्स्य१. चदक, सींगी (मछली-विशेष). शफरी२. सफरी२. आठ रत्ती का तौल. माशा (चार आने भर).

मासोळी–स्त्री. छोटी मछली झिंगवा. पैर की अुगली में पहनने का स्त्रियोंका अेक गहना (चांदी का तथा मच्छली के आकार का होता है).

मास्तर–पु. कलाकार. शिल्पकार. शिक्षक. अध्यापक. पंडितजी. गुरुजी.

माहात्म्य–न. महिमा२. श्रेष्ठता२. प्रभाव१. चरित्र.

माहिती–स्त्री. जानकारी. ज्ञान१.

माहितगार–वि. जानकार. गुणी

माही–पु. माघ महीना
वि. माघ का.

माहीत–वि. ज्ञात. परिचित. मालूम.
–आहे–जानते हैं! छोडो जी!

माहूत–पु. महावत

माहे–पु. महीना.

माहेर } न. मायका१. नैहर१.
माहेर घर } मैका१. आसरा१. वासस्थान. जन्मस्थान (जहाँ बहुतायत हो)
–पण–न. मायके में रहना
–करीण } स्त्री. चिरंटी.
–वाशीण } (मैके आयी हुअी सुहागिन)

माळ–स्त्री. माला. हार१. अकमाल (छोटी माला). जपनी. दलपंक्ति. पंक्ति. श्रृंखला. ताँता१. शारदीय नवरात्र का प्रत्येक दिन१. चरखे की डोरी.
–घालणें–माला पहनाना (वर, कन्या का अेक दूसरे को). पंढरपुर की यात्रा के व्रत की शपथ करने का चिन्ह१. किसी को नेता बनाना.
–रान–न. बंजर१ पथरीली भूमि.२.

माळवद–न. बाँस के टुकडों से पटाव और अुसपर मिट्टी का भराव डालकर बनाया मचान (पटाव से छप्परतक).

माळी–पु. माली. बागवान. कुंजडा.

माळोंचा–पु. मचान (खेत में) लम्बी घडौंची२ (कमरे में बोरे रखने के लिअे)

मिचकणे } क्रि. स. मिचकाना
मिचकविणें } मटकाना. पलक मारना.

मिजास–स्त्री. अकड. अभिमान१.
–जाणे–आपे से बाहर होना.
–ठेवणें–मन रखना.

मिटकी–स्त्री. मिले हुअे होठो को दबाकर अलगाने में होनेवाली ध्वनि (चपचप)
मिटक्या मारणें–चपचप करना लार टपकना.

मिटणें–क्रि. स. बंद होना. सकुचना. (फूल). समिटना. पाक होना (झगडा). समाप्त होना.

मिठाओचें ताट–न. गिरदा१ (लकडी का).
मिठागर–न. नमक बनाने का कारखाना१
मिठी–स्त्री. घपची. आलिंगन१.
–मारणे–आलिगन करना. अंक भरना गले लगना.
मिठ्ठी–स्त्री. अरुचि (बहुत मीठा खानेसे).
मिणमिण–स्त्री. कुलबुलाहट.
–क्रि. वि. टिमटिम.
मिणमिणणे–क्रि. अ. झिलमिलाना. टिमटिमाना. मद प्रकाश देना
मितभाषण–न. थोडा किन्तु निश्चित बोलना१.
मितभाषी–वि. कम बोलनेवाला. मितभाषी.
मितव्ययी–वि. सोच समझकर खर्च करनेवाला. मितव्ययी.
मिताक्षरी–स्त्री अेक सकेत-बोली.
मिति स्त्री. सीमा परिमाण१.
मिती निश्चित संख्या तिथि. अुधार-वृद्धि (सूद).
मित्र–पु मित्र. हितू. गाढा स्नेही. सहयोगी दोस्त. सखा. सगी. साथी. सूरज.
–त्व–न मित्रता२ गठौती२. गठौत२. दोस्ती२.
–द्रोह–पु. विश्वासघात.
मिथ्या–वि झूठ. असार. नश्वर.
मिधा–वि दर्बल लज्जित प्रसूति के बाद रजस्वला होने के पहले ही गर्भ रहने से अुत्पन्न (संतान).
मिनतवारी–स्त्री. प्रार्थना. मनावन१.
–ने–क्रि. वि. बहुत मनाने के बाद. किसी तरह.
मिना–पु. मीना. सोने चाँदीपर किया गया रंगीन काम.
मिनिट–न. क्षण१. मिनट१. टिप्पण१. कला का ६० वाँ अंश१.
मिनिस्टर–पु, मंत्री.
–ॲग्रिकल्चर–कृषि मंत्री.
–अिन चार्ज–प्रभार मंत्री.
–अेज्युकेशन–शिक्षा मंत्री.
–अेक्साअिज–मादक मत्री.
–डेव्हलपमेंट–विकास मंत्री.
–पब्लिक हेल्थ–लोक स्वास्थ्य मंत्री.
– –वर्क्स–लोक कर्म मंत्री.
–फायनान्स–अर्थ मंत्री.
–फूड–अन्न मंत्री
मिया–पु अिस्लाधर्मी पुरुष.
–मूठभर दाढी हातभर–छोटे से मियाँ बडीसी दुम
मिरची–स्त्री. बडा लाल मिर्चा१.
–झोंबणें (नाकाला)–तिलमिलाना. आग बबूला होना.
मिरजोळी–स्त्री. झाल (वेल)
मिरपूड–स्त्री. काली मिर्च की बुकनी.
मिरवणूक–स्त्री चलसमारोह१. जुलूस१ सवारी.
मिरविर्णे–क्रि अ. बाजे के साथ नगर में घूमना. अकड कर चलना. किसी बहाने झलक दिखाना (विशेष में स्त्रियों का).

मिरास–स्त्री. पैतृक अधिकार१. संपत्ति२. मिरियासी.
–पट्टी–स्त्री. मिरीयासी का कर१.
मिरी–पु. मीरा (खेल में पहले खेलने का अधिकारी). चित्त पडी कौडी२. चुनट (धोती की). काली मिर्च की बेल.
मिरें–न. गोल मिर्च२. काली मिर्च२.
मिलाफ–पु. मिश्रण. अेका.
मिशन–न. म५१ (किसी सप्रदाय के प्रचार का केन्द्र).
मिशनरी–पु. अीसाअी धर्म का प्रचारक.
मिशाळ–वि. घनी मूंछोवाला.
मिशी–स्त्री मूंछ.
–अुतरून देणें–टाग तले से निकलना.
–भादरणे–मूंछ नीची होना.
–वर ताव देणे } मूंछ अेठना.
–ला पीळ भरणे }
– –तूप लावणे–बहुत अकडना
मिश्र } वि. मिला हुआ. मिश्रित.
मिश्रित } सकार्ण (जाति).
मिश्रण–न. मिलावट२. घोल१. मिश्रण.
मिष–न. मिस१. वहाना१. हीला१ स्वाँग१ छल१. ओखा१.
मिष्ट–वि. मीठा. मधुर स्वादिष्ट.
–भाषणी–वि मधुरभाषी. मिठबोला.
मिष्टान्न–न मिष्टान्न१. पक्वान१. मिठाअी२
मिष्मीतीत–स्त्री. ममिरान. ममिर. ममिरा.

मिसकीन–वि. घूर्त. बगल में छुरीवाला.
मिसरूड–स्त्री. रेख.
–फुटणें–रेख भीजना.
मिसळ–स्त्री. मिलावट. मिश्रण१. पकी भाजियो की मिलावट से बना खाद्य१.
–असणें–खोट होना (चाँदी, सोने में). मिलावट होना.
मिसळणें–क्रि अ. स. मिलाना. घोलना मिला देना. हिल मिल कर रहना. सनना. रहना. सानना. आमेजना.
मिसळलेले } –क्रि वि. मिश्रित.
मिसळीचे } मिलावटी. खजरा.
मिस्कील–दे. मिसकीन.
मिस्तरी } पु. कुशल बढअी कारीगर.
मिस्त्री }
मिस्सी–स्त्री. दंतमंजन१. दाँतौन१.
मिळकत–स्त्री. प्राप्ति. आय१. लाभ१. सपत्ति. मिलकियत.
मिळणे–क्रि. अ. पाना. प्राप्त होना. मिलना शामिल होना (दल मे).
मिळमिळीत–वि अलोना. नीरस. फीका. पिलपिला.
मिळवणी–स्त्री. जोड (सख्या, वस्तु का). पानी डालकर बनाया मिश्रण१. सगम१.
मिळवणे } क्रि. स. मिलाना. पाना.
मिळविणे } सरोजना. प्राप्त करना. जोडना. कमाना (धन, यश).
मिळवता–वि. कमासुत. कमाअू.

मिळालेला–क्रि. वि. मिला हुआ. हिला हुआ. सटा. मिलित. शामिल.

मिळून मिसळून वागणें–मिलजुल कर काम करना

मी–सर्व. म

–आहे–मैं हूँ. हूँ.

–पणा–पु. अहंकार. घमण्ड १. हमेव १.

–म्हणणें–जोश में होना.

–मी म्हणणे–मूँछपर ताव देना. अपने आप को सर्वश्रेष्ठ लगाना.

मीठ–न. नमक १. नोन १. लवण १. करकच १ (समुद्री). लोन.

–तोडणें–कम खिलाना (कन्या मोटी न हो अिस लिअे).

–भाकर–स्त्री. साग–सत्तू (नम्रतासे कहा जाता है).

–मसाला–पु मिर्च मसाला.

–मोठे खारट असणें–स्वामी बहुत कडे स्वभाव का होना,

–मोहऱ्या ओवाळणें–दीठ अुतारना. राअी, नोन अुतारना.

मीमासा–स्त्री. षट् दर्शनों में पाँचवा दर्शन १. विश्लेषण १. विवेचना.

मुकटा–पु नहाने पर (पूजापाठ के लिअे). पहनने का रेशमी वस्त्र.

मुकणा–पु. न पकनेवाला दलहन का दाना.

–हत्ती–पु. दंतविहीन हाथी. मकुना.

मुकणें–क्रि. स. वंचित होना. गँवा देना.

मुकदमा–पु. न्यायलय–प्रविष्ट विषय. अभियोग. दावा.

मुकसी–वि. सुनहले बूटेदार.

मुका–पु. चुंबन. बब्बी २ (बच्चों की). चुम्मी २

–वि. गूँगा. मूक. औंगा. अबैन. चुप. छेद न पडा (फोडा).

–नारळ–पु. कच्चा नारियल.

–मार–पु. छिपी चोट २. मअू मार २. वह मार, जिसका कोअी चिन्ह न दीख पडे.

–मुलगा होणे–पहले पहल रजस्वला होना.

मुकाटयां मुकाटयानें } क्रि. वि. चुपचाप. बिना बोले. बावें हाथ से.

–काम करणें–कुल्हिया में गुड फोडना.

मुकादम–पु. अगुआ. जमादार. मुकद्दम. कारिन्दा. सरबराह.

मुकाबला–पु. पडताल २. तुलना २. टक्कर २. सामना.

मुक्काम–पु. अड्डा. पडाव. बसेरा. मुकाम. गाँव (सिरनामे में). विराम. चट्टी २ (हिमालयमें).

मुकुट–पु. मुकुट. शिरोभूषण (राजा, देवताका). किरीट. कलँगी २.

–मणि–पु. मुकुटका रत्न. अग्रणी. श्रेष्ठ नेता. सिरताज.

मुकुल–पु. न. मुकुल १. बडी कली २. कमल १. घोडे के मत्थेपर भँवरी २.

मुकुलित–वि. अधखिला. संक्षेपमें.

मुके–वि. गूँगा. चुप. निरीह.

मुक्त–वि. मुक्त. बंधनहीन. स्वतंत्र. अनिर्बन्ध. खुला. छोडा हुआ.
–द्वार–न. वह स्थान जहाँ जाने आने में कोअी रोक टोक न हो.
मुक्ता–स्त्री. मोती १.
मुक्ति–स्त्री. छुटकारा १. मुक्ति. मोक्ष १.
मुख–न. मुंह १. मुख १. चेहरा १. मुद्रा २. द्वार १. मार्ग १. प्रथम संख्या २ (गणित श्रेणी). चतुर्भुज के आधार के सामने की भुजा २.
–चर्या–स्त्री. मुख मुद्रा.
–जली–स्त्री. मुखजली (पौधा).
–डा–पु. चेहरा. मुद्रा २. मुंह. मुखडा.
–दुर्बळ–वि. समयपर अुत्तर न देनेवाला. बोलने में कच्चा.
–पृष्ठ–न. आवरण–पृष्ठ १ (पुस्तक का). मुख पृष्ट.
–मार्जन–न. हाथ, मुंह धोने की क्रिया २.
–रस–पु. लार २. थूक २. गंदी बात २.
–वटा–पु. चेहरा. बनावटी मुख (चाँदी, सोने का जो देवता के लिअे बनाया जाता है). धड की मूर्ति २.
–शुद्धि–स्त्री. भोजन के बाद पान, सुपारी.
–सेक–पु. कुल्ला (पानी से).
–स्तंभ–दे. मुखदुर्बळ.
मुखत्यार–पु. सर्वाधिकारी. परंपरा से अधिकारी. नियोजित प्रतिनिधि. मुख्तार.
–नामा–पु. अधिकार पत्र. मुख्तारनामा.
मुखोद्गत–वि. कंठस्थ.
मुख्य–वि. प्रमुख. प्रधान.
–जागा–स्त्री. केन्द्रस्थान १. अड्डा १.
–तत्त्व–न. सारभाग १. सारांश १. सत्त १.
मुगदळ–स्त्री. मूंग बोने योग्य भूमि.
–न. मूंग के आटे का लड्डू १.
मुगळा–पु. चिअूंटा. चाँटा.
–लागणे–अुतावला होना.
मुंगी–स्त्री चिअुंटी. कीडी. चींटी. पिपीलिका. कामका आवेग १. बधिरता (किसी अिंद्रिय में).
–च्या पावलानें–बहुत धीमे.
मुगुट–दे. मुकुट.
मुगूस–न. नेवला.
–वेल–स्त्री. सरहटी.
मुंग्या येणें–सो जाना (हा , पाँव) झन्ना अुठना.
मुग्ध–वि. मौन. मूर्ख. भोला. संदर (बच्चा). अनखिला.
मुग्धा–स्त्री. सोलह साल की कन्या. सुदरी युवती.
मुचलका–पु. प्रतिज्ञापत्र (न्यायालय में अुपस्थित, या भविष्य में कोअी अनुचित काम न करने का). मुचलका.
मुंज]
मुंजी] स्त्री. अुपनयन संस्कार १. जनोअी देने का समारोह १.
मुंज (घास). अेक तरह की भेड.

मुजरा–पु, प्रणाम (झुककर). तमाशे में समाप्ति का गीत. मीना. रकम.

मुंजा–पु. अुपनीत बटु. ब्रह्मचारी.

मुटका–पु. धीरे धीरे मुक्का. (चंपी में). मुठ्ठी में दबाकर बनाया आटे का लोंदा हल का हत्था. शरीरकी जुड्डी बाँधकर जलमें छलाग २.

मुठ्या–पु हल का हत्था. अेक तरह का केकडा.

मुंड–न. तीन की संख्या (गुल्ली डण्डे के खेल में). सिर १. मूंड १.

मुंडकें–न. गले से सिरतक का हिस्सा. मूंड १.

मुंडण–न. मुंडन १. हजामत २.

मुडणे–क्रि स. मूंडना सिर घोटना. शिष्य बनाना. ठगना

मुडदेफरास–पु अरथी अुठाकर चलनेवाला स्मशान के सामान का व्यापारी

मुंडावळ–स्त्री. सिहरा १. सेहरा १. मौर १.

मुडासें–न. छोटा साफा १. मुंडास १.

मुंडी–पु. सन्यासी.
–स्त्री. मूंड १. सिर १. गर्दन.

–हलविणें–हाँ मे हाँ मिलाना.

–मुरगाळणें–गर्दन मरोडना. गला घोट देना.

मुडदा–पु. मुर्दा. लाश २. शव १.

–पाडणें–मार डालना.

मुडदूस–पु. सुखंडी २ (बच्चों का रोग) अंगशोष. अुडनी २.

मुडपणें–क्रि. अ. दोहराना. लचकना. मोच खाना.

मुडा–पु. पच्चीस मन गल्ले की खत्ती २.

मुडा } पु. कंधा. मुठ्ठी बाँधा हाथ.
मुढा } मशक का मुंह. हिजडे का साथी. केले का बडा पत्ता.
–वि. बिना आभूषण का (हाथ, गला). सीगकटा. मुर्रा.

मुढेरी–स्त्री. मुडेर.

मुतारी–स्त्री. मुतने की सार्वजनिक मोरी. पेशाबखाना.

मुतखडा–पु. मूत्रकृच्छ. कंकड. पथरी.

मुतणें–क्रि. अ. पेशाब करना. मूतना.

मुताने दिवा पाजळणे–पेशाब से चिराक जलाना. अत्याचार की अति करना.

मुदगल–पु. मुगदर (व्यायाम के लिअे).

मुदत–स्त्री. समय १. अवधि. अवकाश १. मुद्दत. मियाद.

मुदपाकखाना–पु. रसोअी घर.

मुद्दल–न. पूंजी २. पुजी २. ऋणपुजी २.

मुद्दा–पु. विचारणीय विषय. हेतु. बाबत २. मन्तव्य. अिरादा.

–पत्ता–पु. प्रमाण. सबूत. पूरी जानकारी.

मुद्देसूद–वि. सप्रमाण. विषय को लेकर. सुसंगत.

मुद्याची गोष्ट–स्त्री. महत्त्वपूर्ण बात. सारभूत विषय१.

मुद्दाम–क्रि. वि. जानबूझकर. चाहकर. विशेष हेतुसे. हठसे.

मुद्रण–न. छापने का काम१. मुद्रण. –कला–स्त्री. मुद्रण के काम मे कला.

मुद्रा–स्त्री. मुद्रा. ठप्पा१. अंगूठी. छाप१. कुडल१. आकृति.

मुद्रिका–स्त्री. मूंदरी. अंगूठी. मुद्रिका.

मुन्सफ–पु. दिवानी न्यायाध्यक्ष.

मुनि) पु. मुनि. ऋषि. तपस्वी.
मुनी) मौनी.

मुनीम–पु. कारिंदा. अभिकर्ता. आढतिया.

मुबई–स्त्री. बम्बई नगर१.

–करणें (जिवाची)–मौज शोक में खर्च करना.

मुबलक–वि. भरपूर. अनगिनत. बिपुल.

मुभा–स्त्री छूट. अनुज्ञा.

मुरकणें–क्रि. अ. नखरे करना. लोच खाना. मुरुकना. लज्जासे बल खाना. लचकना.

मुरका–पु. नखरा. लचकन२. विनय या लज्जासे बल (खाना) मुरकी२.

मुरकी–स्त्री. (कान का अेक गहना) लोच (तंतु वाद्य पर). मुरकी२

मुरकुंडी–स्त्री. अंगसंकोच१. –वळणें–लोटपोट होना (हँसते हँसते).

मुरगळणें) क्रि. अ. स. मोच आना.
मुरगाळणें) मरोडना अेठना. अुमेठना.

मुरड–स्त्री. मुडाव१. अेठन. ढब१. पेंच१.

–शेंग–स्त्री. मरोड१. तह. लपेट मरोर फली.

मुरडणें–क्रि. अ. स. लचकना. सिकुडना. मोडना. मुडना. बल खाना.

मुरडा–पु. अेठन. मरोड१ पौधोका अेक रोग.

मुरणें–क्रि. अ. सगबगाना भिदना. सीझना. भिगना. सोखना. मँजना. अभ्यस्त होना. दबना (अिच्छा, वासना).

मुरदा–पु. मुर्दा. लाश२.

मुरदुंग्या–पु. 'आटयापाट्या' के खेल में अगुआ.

मुरंबा–पु. मुरब्बा.

मुरब्बी–वि. पक्का जानकार. अनुभवी. मँजा हुआ. सरक्षक. बडा.

मुरमुरा–पु. मुरमुरा. परमल.

मुरली–स्त्री. नदीकिनारे अेक घास१. मुरली. बाँसरी.

मुरलेला–वि. मँजा हुआ. सीझा हुआ. –असणें–कूटकूट कर भरा होना

मुरलेलें खोड–न. खुर्राट. खुरौंट. (बूढे के लिअे व्यग).

मुरवत–स्त्री. लिहाज१. मर्यादा१. आदर१. मान१. मुरव्वत.

मुरळी–स्त्री. देवदासी.

मुरांबा–पु. मुरब्बा.
मुरूडशेंग–स्त्री. मरोरफली.
मुरूम–पु. मुरमुरा पत्थर. बजरी२. सेलखडी२. मुंहासा (तरुणाअी के चिन्ह).
मुर्दा–पु. मुर्दा. मुरदा. लाश२.
मुर्दाड–वि. मरियल. कायर.
मुर्दाडी–स्त्री. मरे जानवर की खाल.
मुर्वत–दे. मुरवत.
मुलें–न. कुहासा१. सह्याद्रि के माथे से तलहटी तक होनेवाला पूर्वी भाग.
मुलकी–वि. स्थानीय. आयम (सरकारी माल गुजारी) दीवानी या माल (विभाग).
मुलगा–पु. बेटा. पुत्र. लडका. छोकडा.
मुलगी–स्त्री. बेटी. पुत्री. लडकी. छोकडी. कन्या.
–अुजविणें–कन्या को ब्याहकर अुऋण होना.
–गळी लागणें–कन्या ब्याहने योग्य हो जाना.
–प्रथम पतीकडे जाणें–गवनचार१.
–सांगून येणें–ब्याह का प्रस्ताव होना (कन्या की ओर से).
मुलाचे पाय पाळण्यांत दिसतात–होनहार बिरवान के होत चीकने पात.
मुलाखत–स्त्री. साक्षात्१. भेंट. मुलाकात.
मुलामा–पु. मुलम्मा.
मुलूख–पु. प्रांत. प्रदेश. स्वदेश. मुल्क.
–गिरी–स्त्री. आक्रमण१. परदेश गमन१.
–मैदान–स्त्री. विजापुर की तोप (मुंह का घेरा ४ फीट ८ अिंच) लडाकी स्त्री.
मुलखाचा–वि. बहुत. अत्यंत.
मुलखा निराळा / –वेगळा } वि. विचित्र. सबसे अलग.
मुलें–बाळें–न. बालबच्चे. संतान२.
–माणसे–न. परिवार के लोग१.
–लेकरे–न. बालबच्चे१.
मुशाफर–पु. यात्री. प्रवासी. मुशाफिर. बटोही.
मुशाफरी–स्त्री. यात्रा.
मुशाहिरा–पु. वेतन. मजदूरी२. पारिश्रमिक.
मुशी–स्त्री. खारे पानी की अेक मछली.
मुष्टि–स्त्री. मुठ्ठी. हत्या१. घूंसा१.
–प्रहार–पु. घूंसामार१.
–प्रयोग–पु. मूठ लगाने की क्रिया (जादूटोना).
–मैथुन–न. मूठ मारना१.
–मोदक–पु. घूंसामार.
मुसकट / मुसकाड / मुस्कट } –न. थूथन१. थूथनी२.
–फोडणें–थूथनी कुचलना.
मुस्कटात देणें–मुंहपर थप्पड जमाना.
मुस्कटदाबी–स्त्री. मुंहठठाअी. मुंह ठठाना. विचार–स्वातंत्र्य पर रोक.

मुसकी–स्त्री. बैल के मुंहपर बांधने की जाली.

मुसक्या–स्त्री. मुश्कें.

मुसंडा–पु. मुसलमान. मुस्टंडा.

मुसंडी–स्त्री. झपट्टा.

मुसंबें–न. मुसम्मी १. नारंगी २.

मुसमुसणें–क्रि. अ. गदराना. पकनेपर आना. सिसकना. क्रोध से भर जाना.

मुसलमान–पु. अिस्लाम धर्मावलंबी. मुसलमान.

–करणें (मारून मुटकुन)–जबरदस्ती से अनुकूल बनाना.

मुसळ–न. मूसल १. मूसरा १.

–केरांत (सगळेंच)–सब गुडगोबर होना.

–देवता–स्त्री. ढीठ स्त्री.

–धार–वि. मूसलाधार. मूसलधार (वर्षा)

–स्नान–न. किसीतरह शरीर पर पानी अुंडेलकर स्नान.

मुसळा–पु. चौडी पेंदीवाला नुकीला लम्बा पत्थर (डालने में)

–चें धनुष्य करणें–असम्भव को सम्भव बनाना. आकाश के तारे तोड लाना.

–ने टिऱ्या बडविणें–बौखलाना.

–स अकुर फुटणें–अनोखी बात होना. आकाश बांधना.

मुसळी–स्त्री. घोडे के पिछले पैरों का अेक रोग. काली मुसली (औषधि)

मुस्ता–पु. पिंजियारे का धुनकने का बेलन. मोथा. मुस्ता.

मुहूर्त–पु. दो घडियों का समय (४८ मिनट). शुभवेला २. मुहूर्त. शुभकाल. महूरत.

–करणें–श्रीगणेश करना.

–मणि } पु. कन्या के गले में, शुभ
–मणी } घडी में बांधी, अेकलडिया. पोत.

–मेढ–स्त्री. विवाह मंडप या घर बनवाने के प्रारंभ में गाडा खम्भा.

– –रोवणे–शुभ कार्य का प्रारंभ करना.

मुळमुळ–क्रि. वि. धीरे धीरे (रोना). अस्पष्ट (बोलना).

मुळव्याध–स्त्री. अर्श. बवासीर.

मुळा–पु. मूली. मूलिका २. सींपका कीडा (अिस सींपसे चूना बनता है)

मुळा–वर येणें–सर्वनाश का कारण बनना.

–शीं हात घालणें–तह को पहुंचना.

मुळाक्षरें–न. वर्णमाला २.

मुळी–स्त्री. जडी. जड.

मुळी–क्रि. वि. बिलकुल. वास्तव में.

मुळु मुळू–क्रि. वि. धीरे धीरे (रोना).

मुळें–क्रि. वि. के कारण. से.

मुखशुद्धि–स्त्री. मुखशुद्धि (भोजन के बाद पान आदि).

मूक–वि. गूंगा. चुप. मौन.

–अभिनय–पु. केवल हाथ और अभिनीत नाटय–दृश्य.

–चित्र–न. मूकचित्र (चित्रपट).
मूग–न. मूँग १.
–गिळून बसणें–चुप्पी साधे बैठना.
मूठ–पु. बैल की खुगीर २.
–स्त्री. मुठ्ठी. चंगुल. गर्भ १. मुष्टि मुठ्ठा १. कुकडी. हत्था १. दस्ता १. हाथा १. मुठिया. हथेरा १. गह (हथियार की). कब्जा १.
–आवळणे–कंजूस बनना. दान रोकना. गह बैठना.
–दाबणें–मुठ्ठी गरम करना. घूस देना.
–भर मांस चढणें–छाती तन जाना. फूल जाना (आनंद, गर्वसे).
–माती देणें–मृतक का अंत्यकर्म करना. समाप्त करना.
–मारणें–अनछर पढकर मारना.
मुठीत असणे–मुठ्ठी में होना.
मूढ–वि. मूर्ख. अनाडी. अज्ञ. मूर्च्छित.
मूत–न. मूत्र १. मूत १. पेशाब १. मुतास १.
–आणणे–नाकों दम करना. कंकड बैठाना.
–येणें–पेशाब निकल आना. पेशाब बन्द होना.
मूद–स्त्री. बाटीवाले कडछे से ढाला हुआ भात. कलश के आकार का, स्त्रियों की वेणी का गहना.
मूर्ख–वि. मूर्ख. गँवार. गधा. अजहद्. अज्ञानी. घनचक्कर. घसखुदा. अक्लका दुश्मन. निर्बुद्धि. हरबोंग. अप्रबुद्ध. अलडबलड. गोबर गणेश. गहेलरा. मूढ. नासमझ; गावदी.
–श्रीमंत–आँख का अंधा, गांठ का पूरा.
मूर्च्छा–स्त्री. मूर्च्छा. बेहोशी. गश १. चक्कर १. घुमरी. गिरगी.
मूर्च्छित–वि. बेहोश. मूर्छित.
मूर्ति–स्त्री. प्रतिमा. मूर्ति. देह.
–तितक्या प्रकृति–जितने मुंह उतनी बातें.
–मान } वि. प्रत्यक्ष. रोकडे.
–मंत }
मूल–न. बच्चा १. बालक १. नन्हा १. संतान २. मूल १. जड २.
–तत्त्व– } न. मूलद्रव्य १. तत्त्व १.
–द्रव्य– }
–प्रकृति–स्त्री. आदिमाया. मूलमाया.
–मरणें–कोख अजड जाना.
मूल्य–न. मूल्य १. कीमत २.
–वान्–वि. बहुमूल्य. कीमती. महँगा. गब्बर.
मूस–स्त्री. घरिया. प्रघटी. ढाँचा १. साँचा १.
–ओतणें–गठीला बदन होना.
मूळ–न. जड २. तना (पेड का). मूल १. प्रारंभ १. अश्लीसवाँ नक्षत्र १. चलावा १ (वर को विवाह मंडप में लाने; गौने में). असल.
–घटक–पु. मूल तत्त्व.
–चा–वि. स्वभाव से. प्रारंभ से. खरा. सच्चा.
–चिठ्ठी–स्त्री. ब्याह का निमंत्रण पत्र १.

–धाडणें–कन्या को लिवा लाने के लिअे किसी को भेजना.
–पीठिका–स्त्री. मूल आधार१. आदिकारण१. प्रारंभिक अवस्था.
–पुरुष–पु. मूल पुरुष. प्रथम पुरखा. आदि संस्थापक.
–व्याध–स्त्री. अर्श१. बवासीर.
–स्वभाव–पु. जन्मस्वभाव.
मृग–पु. हिरन. पशु. मृग. मृगशिरा. पाँचवा नक्षत्र. मृगनक्षत्र की वर्षा२.
–जळ–न. मृग मरीचिका२.
–तृष्णा–स्त्री. मृगतृष्णा. असम्भव बात.
मृगया–स्त्री. शिकार१. आखेट१. मृगया.
मृगाचा किडा–पु. बीरबहूटी२.
मृत–वि. मरा हुआ. व्यर्थ. भस्म बनायी (धातु).
–प्राय–वि. मरा-सा. मृतप्राय.
–भाषा–स्त्री. वह भाषा, जिस का बहुत कम अुपयोग किया जाता हो।
–मनुष्याच्या जागीं ठेवलेला घट आणि दिवा–पु. घडी दिआ.
मृत्तिकालवण–न. खारी नोन.
मृत्यु–पु. मृत्यु२. मौत२. गंगालाभ. स्वर्गवास. मीच. देहांत.
–पत्र–न. रिक्थ-पत्र१. अिच्छापत्र१. वसीयत-नामा१.
–पावणें–स्वर्गवास होना. मर जाना.
–मुखीं–क्रि वि. काल के गाल में
मृदंग–पु. मृदंग. मांदर (विशेष प्रकार).
मे–पु. मवी (महीना).
मेकड]
मेकुड] न. रेंट की झिल्ली२. नाक की मैल२.
–मेकी–स्त्री. अेक तरह की ककडी.
मेख–स्त्री. खूंटा१. मेख. मर्म१. खूबी. कील
–मारणें–अडंगा लगाना. भाँजी मारना. मेख मारना.
मेखला–स्त्री. करधनी. किंकिणी
मेंग–स्त्री. कवच१. केंचुली.
मेंगा]
मेंग्या] वि. बुद्दू. ढीला. पिलपिला षंढ.
मेघ–पु. मेघ. बादल. मेह. जलद. वारिद. करघर.
–डंबरी–स्त्री. गुबद१. छत्री.
–समुदाय–पु. घटा२.
मेघाच्छादित–वि. मेघाछन्न.
–होणे–घुमडना.
मेंचट–वि. चीकट.
मेज–न. पटल१. मेज़२.
मेट]
मेटें] न. घुटने का जोड१ (घोडे का). सैनिकी चौकी का स्थान१.
मेटाकुटीस येणें–थक जाना. पस्त होना.
मेंड–स्त्री. मींड. गमक (संगीत में).
मेढ–स्त्री. खूंटा१. खम्भा१. ध्रुव तारा१. आधारस्तम्भ१.
मेंढपाळ–पु. गडरिया.
मेंढरू–न. भेड१. मेमना१.

मेढशिंगी–स्त्री. मेढासिंगी.
मेंढा–पु. भेड. भेडा. मेढा. मेष.
मेंढी–स्त्री. मेषी. भेड़ी. गाडर.
मेण–न. मोम१.
–कापड–न. मोमजामा.
–घुष्या–वि. ऊपरसे शांत किन्तु धूर्त.
–चट–वि. चीकट. ढीला (व्यक्ति). पिलपिला (भात). मद. बुद्दू.
–बत्ती–स्त्री. मोमबत्ती.
मेणा–पु. सिबिका२. डोली२
मेतकूट–न. चावल, दालें, राअी, मेथी आदि पीसकर बनाया आटा. दही में मिलाकर बनायी चटनी. गाढी मित्रता२.
जमणें–मन मिलना.
थी } स्त्री. मेथी.
या }
–पु मेद. चरबी२. मुटाअी२.
–स्त्री. हिना. मेहँदी.
-पु मस्तिष्क. भेजा. दिमाग़.
स्त्री. मेड. मर्यादा. समय१.
णी–पु. सिरमौर. माला के य में होनेवाली मणि.
त्री. डाकगाडी. मेल१.
व्य. चलो! छी:!
क्रि. (पु.) मर गया. मरा.
वि. दुष्ट. नीच. (दे. मेलँ).
क्रि. (स्त्री) मरी. मर गयी.
(न). मरा. मर गया. मरा
ा–दे मेलँ.
हराम का खाना१.
–मढे आगीला भीत नाहीं–ओखली में सिर दिया फिर मौत का क्या डर?
मेलेलें–क्रि. वि. मरा हुआ. हराम का
मेल्या–अव्य. दुष्ट! (गाली, स्त्रियों की).
–चें तळपट होवो–नीच! तेरा सत्यानाश होगा.
–पेक्षां मेला होणें–लज्जा से गड जाना.
मेव्हणा–पु. साला. बहनोअी.
मेव्हणी–स्त्री. साली.
मेव्हण्याची बायको–स्त्री. सलहज (साले की स्त्री.)
मेष–पु. मेढा. मेषराशि२.
–पात्र–न. कायर. गांडू. बुद्दू.
मेस्त्री–पु. लुहार, बढअी, थवअी का नायक. निरीक्षक.
मेहतर–पु. भीलो का मुखिया. अगुआ. भगी.
मेहनत– } स्त्री. परिश्रम१. मिहनत.
–मजुरी– }
मेहुण } न. दंपति१ (भोजन के लिअे
मेहूण } निमंत्रित).
मेहुणा–पु. साला. बहनोअी. शालक.
मेहुणी–स्त्री. साली.
मेहेरबान–वि. कृपालु. दयालु. माननीय.
मेहेरबानी } स्त्री. कृपा.
मेहेरबानगी }
मेळ–पु. मेल. पटरी२ (बैठना). संगति२.

मेळा–पु. मण्डली (विशेषतः भाद्रपद शु. ४ से १४ तक होने वाले गणपति-उत्सव के दिनों में बालक, बालिकाओं की गणवेषधारी, अनुशासित, मण्डली; जो राष्ट्रसेवा के गीत गाती है). समूह. जमघट.

मेळावा–पु. झुण्ड (दर्शकों का). संघ-संचलन (सैनिकों का). मेल.

मैंत्र–पु. मित्र. स्नेही.

मैत्रिण–स्त्री. सहेली. सखी. आली.

मैत्री–स्त्री. मित्रता. स्नेह. मैत्री. मेलजोल १ हेलमेल १.

मैथुन–न. संभोग १. मैथुन १. स्त्री-प्रसंग १.

मैंद–पु. सुहागा (जोतनेपर ढेले फोडने का). हेगा ठग.

मैदा–पु मैदा. बहुत महीन आटा.

मैदान–न. मैदान १. विस्तृत समतल भूमि २.

मैना–स्त्री. सारिका. मैना. तोती.

मैल–पु. मील. आधा कोस. मैल २. मल.

–खोर–वि. मैल खोरा.

मैलागर–पु. मलयज (चंदन)

मोआ–स्त्री. अेक मछली (कुँवर, कार्तिक में पकडते हैं).

मोकलणे–क्रि. अ. स. भेजना. खुला. छोडना.

मोकळा–वि. खुला. मुक्त. विलग. स्वतंत्र विस्तृत, खाली हाथ (होना). फैला हुआ. लम्बा चौडा.

–चाकळा–वि. खुलकर. अलग अलग

मोकळीक–स्त्री. छूट. स्वतत्रता.

मोकळें–(न.) दे. मोकळा.

–मैदान–न. अविरोध क्षेत्र. पूर्ण स्वतंत्रता. मनमानी करने का मौका.

मोकळया मनानें–खुलकर. साफ साफ.

मोका–पु. अवसर. मौका. नाका. टोल.

मोकाट–वि. अंडबड. अनिर्बध. अनर्गल मनमौजी.

मोखा, मोखाडा } पु. मोखा. फरवाह.

मोखार–वि. मृदु. मुलायम. सुदर.

मोगर, मोगरा } पु. मुँगरा. लकडी का हथौडा सोनेके के तार में छोटी गाठ (जिसमे पिरोया मोती गिर न जाय)

मोगरा–पु. मोतिया.

मोगरी–स्त्री. मोतिया का पौधा १. मुँगरा १. मूली की लाल फली.

मोगल, मोगल } पु. मुगल चगताओ.

मोगलाओ–स्त्री. अन्याओ राज १. अधेर खाता १ (हैदरावाद के निजाम के कारण).

मोगली अेरड–पु. बडी दती २. मुगलाओ अरंड.

–बेदाणा–पु. बडी किशमिश २

मोघम–वि. अनिश्चित. ऊपर ऊपर. संदिग्ध.

मोचा–पु. मोज़ा. जुर्राब. अेक प्रकार का जूता.
मोची–पु. चमार. मोची.
मोजका (पु) }वि. आवश्यकता–भर.
मोजकें (न) }गिना हुआ. परिमित.
मोजदाद–स्त्री. गिनती. हिसाब१.
अंकन१.
–पट्टी–स्त्री. पटरी (१२ अिंच नापने की)
मोजणी–स्त्री. गिनती. मापन१. पैमाअिश.
–दार–पु. पैमाअिश करनेवाला व्यक्ति.
मोजणें–क्रि स. अंकन१. गिनना. नापना. कूतना. पर्वाह करना.
मोजा–पु. मोजा.
मोट–स्त्री. थैल१. पोटली. चरस१. चरसा१. पुरवट१. चारों पाँव बाँधने से पशु की स्थिति. दस हजार.
–करी–पु. चरसी.
–धरणें–चरस चलाना.
–बांधणे (बाऱ्याची)–असम्भव बात. हवा में गाठ मारना.
–वण–न. जलकुण्ड१ (जहाँ चरसे का पानी गिरता है)
मोटार–स्त्री. घूमगाडी. मोटर१
मोटेच्या बैलाचा मार्ग–पौदर२.
मोठा–(पु) }वि. बडा. मोटा. श्रेष्ठ.
मोठें–(न) }महान्. बहुत स्थूल.
–कर्णाचा अवतार–बडे दानी (व्यंग) जो ठहरे.
–घास–पु. गफ्फा.
–तुकडा–पु. खडिया२.
–शहाणा–वि. बडे बुद्धिमान्. (व्यंग). अक्ल की दुम२.
–हत्ती–पु. गयंद. खखा.
मोठी तान–स्त्री. भुअीपाडर
–दुधी–स्त्री. लालदुधी
–नणंद–स्त्री. पौणी.
–नीळ–स्त्री. बडो नील
–मुंडी–स्त्री. बडी मुंडी
मोठें चोंचे–न. बनपात१. सिंघिन जनश्च१. पाट१,
मोठें करमळ–न. चाल्त.
–तिरफळ–न. तुंबरू फल
मोठे पणा––पु. बडाअी. महानता२. प्रतिष्ठा.
मोठे पोट–न. बडा पेट१. अुदारता२.
–शेत–न. कोलिया२. लम्बा खेत१.
–रोहिस गवत–न. बडा रोंहिश१
मोठे वस्ताद–पु. गहरे लोग.
मोठें हाड–न. हड्डा१.
मोठ्यानें हँसणें–कहकहा लगाना. ठहाका मारना. अट्टहास्य करना.
मोड–पु. हार२. अँखुआ. कोंपल. मसा मस्सा (बवासीर से). –स्त्री. खुर्दा१. माँज. रेजगारी. कबाड (पुराने बरतन आदि). झुकाव (भाषाका). मोड. पद्धति. लिखावट.
–कळीस येणें–गिरने की दशापर होना. टूटनेपर होना. दुर्दशा होना

–का तोडका–वि. टूटा फूटा
–घेणारा–पु. कबाडिया.
–तोड–स्त्री. तोड फोड१.
मोडणी–स्त्री. ढंग१ (भाषा का). भुट्टे काटने की पद्धति.
मोडणें–क्रि. स. तोडना. बिगाडना. भंग करना. मटकाना (आखें). भुलाना (सिट्टी पिट्टी). गिना जाना.
–क्रि. अ. भंग होना. बिखर जाना. भाँज करना. बेच देना (पुरानी मूल्यवान वस्तु). खट्टा करना (मन). खंडन करना. गँवाना. (समय). शान्त होना (दंगा).
मोडता–पु बाधा२. रुकावट२.
मोडशी–स्त्री. रेच१ (सर्दी से). दस्त. जुल्लाब.
मोडी–स्त्री. मराठी की अेक लिपि (शीघ्र लिखने के लिअे).
मोडून काढणें–तोड देना. खंडन करना. विफल कर देना.
–येणें (अंग)–अंग टूटना.
मोढा–पु. नदी मे घुसा तथा पानी से ढका भूभाग.
मोत–स्त्री. मृत्यु. मौत.
मोतद्दार–पु. साअीस.
मोतरिंगणी–स्त्री. मोतरिंगनी बृहती भेद.
मोताद–वि. दरिद्र. गरीब. मुहताज.
मोतिबिंदु–पु. मोतिया बिन्द.
मोतीं–न. मोती१. गौहर१.
मोती चूर–पु. मोती चूर१.
मोत्यांची ओळ–स्त्री. सुंदर लिखावट.
मोद–पु. आनंद. आल्हाद. मोद.
मोदक–पु. पक्वान्न-विशेष (गणेशजी को प्रिय).
मोदी–पु. भंडारी. मोदी. परचूनी.
–खाना–पु. भण्डार (सेना के अुपयुक्त सामान का संग्रह स्थान).
मोफत–वि. निःशुल्क. मुफ्त.
मोबदला–पु. बदला. बदले में लाभ.
–क्रि. वि. बदले में.
मोबार–न. खाडी का मुख१.
मोर–पु. मोर. शिखी. मयूर. केहा. अेक गहना.
–कुंचा–पु. / –चेल– न. } मोर छल. मोरपंख का चँवर.
–चग–पु. मुरचंग
–चूत–न. नीला थोथा१. नीला तुतिया१. खपरिया१.
–मासी–स्त्री. अेकांगी मुरा.
–वेल–स्त्री. चूर्णहार१. चूरनहार१. मरोरफली. मोरहरी. मुर्हरी.
–शेंडा–पु. मोर शिखा२. लालमुर्गा.
–शिंग–न. पीतल की अेक तुरही२.
मोरा–वि. चितकबरी.
–चे पिल्लूं–न. मुरेला
मोर्चा–पु. मोर्चा. घुसबन्दी२. गरगज. तोपों का अड्डा. चौकी२. (सैनिक). जंग (तरवार का).
मोर्चे बंदी–स्त्री. किलाबंदी मोर्चाबंदी. व्यूहरचना.

मोरणी–स्त्री. स्त्रियों की नाक का अेक गहना १. पहुँसुली.

मोरंबा } पु. मुरब्बा. (आम का).
मोरांबा }

मोरी–स्त्री. नाली. मोरी. अेक मछली

मोर्तब–न. राजमुद्रा २.

मोल–न. मूल्य १. कीमत २. आध १. मजदूरी २.

–करी–पु. कुली.

–करीण–स्त्री. महरी. कमेरी.

–तोल–न. दरमुलाअी २.

–मजुरी–स्त्री. मिहनत-मजदूरी.

–वान्–वि. मुल्यवान्. कीमती

मोसंबी–स्त्री. सकोतरा १. चकोतरा १. नारंगी

मोसम–पु. रितु २. मौसिम.

मोह–पु. महुवा (पेड). चित्तभ्रम. बेहोशी २. मोह. प्रेम. दुलार. भ्रन्ति २. अज्ञान.

–नष्ट होणें–होश ठिकाने आना.

मोहक–वि. आकर्षक. मोहक. सुंदर.

मोहडा–पु. मौआ.

मोहपाश–पु. मोहजाल. प्रेमपाश.

मोहनभोग–पु मोहनभोग. हलुआ विशेष. अेक चावल. आम-रस को औटा कर बनायी मिठाअी.

मोहटी–स्त्री. छप्पर का छोर १. छज्जा १.

मोहडा–पु. मौआ. महुवा.

मोहतुर–पु विधवा–विवाह.

मोहन–न. मोयन (गूँथे हुअे आटेमें)

मोहनी–स्त्री. जिंगन १ (पेड).

मोहबत–स्त्री. प्रेम १. आपसी स्नेह १. मुहब्बत २.

मोहर } स्त्री. मुहर (सिक्का). हरावल
मोहोर } (सेना की). हुनर.
–पु. बौर. मौर. गोछअी २.

मोहरकी–स्त्री. जानवरों के मुँहपर बाँधने की जाली

मोहरा–पु. शतरंज की गोटी २ (बादशाह और पियादों को छोड अन्य). अगुआ मुखिया. गुणी व्यक्ति. मृदंग का अेक ताल. हुलिया. काले नाग के सिर की मणि. जहर–मोहरा.

–अिरेस पडणे–प्रतिष्ठा की रक्षा के लिअे प्राणों की बाजी लगाना.

मोहरी–स्त्री. राअी. सरसों. अेक मृदंग १.

मोहरेदार–वि. चिकना. सिलपट. चमकीला.

मोहल्ला–पु व्यूहरचना २. मुहल्ला.

मोहाचा नारळ–पु. मधु नारियल.

–वृक्ष–पु. महुवा.

मोहीम–स्त्री. मुहीम महत्त्वपूर्ण कार्य १. चढाअी. दौरा १.

मोहोर–पु. दे. मोहर.

मोहोरकी–दे. मोहरकी.

मोहोळ–स्त्री. आस्तीन का, कलाअी का भाग १ पायजामे का टखनेपर होनेवाला हिस्सा १.
–न. छत्ता १. मधुछत्ता. छतना.

मोळ–पु. छप्पर का तिकोना हिस्सा नरअी सावेबागे (जिस से झाडू बनते हैं)

मोळा–पु. रीति२. परिपाटी२. कील२. खूंटा.

मोळी–स्त्री. अंटिया (आंधन की). गट्ठा१. बींडा१.

–बांधणें–अँटियाना.

–विक्या–वि. लकडहारा.

मौज–स्त्री. मज़ा१. गंमत. सुदर दृश्य१. तमाशा१. मनोरंजन१. विनोद१. किलोल. आमोद-प्रमोद१.

–असणें–चैन की बन्सी बजना. अजीब बात होना.

–करणें–गुलछर्रे अुडाना. विनोद करना.

मौजा–पु. मौजे–न. } देहात. मौज़ा.

मौजीबंधन–न. अुपनयन१.

मौन–न. मौन१. चुप्पी२. गूंगापन१. सन्नाटा१. अबैन१.

–बसणें–सांस तक न लेना.

म्याअू–अव्य. बिल्ली का शब्द. म्यांअु.

म्यान–न. खाप२. म्यान१. शस्त्र का घर१.

–घालणें–पानी को ज़हरीला बनाना.

–करणें–शस्त्र को म्यान करना.

म्यानेजर–पु. प्रबंधक.

म्यानेंजिग–अेजंटस्–पु. प्रबंध. अभिकर्ता.

–कमेटी–स्त्री. प्रबंध समिति.

–डायरेक्टर–पु. प्रबंध संचालक.

म्युनिसिपल कार्पोरेशन–न. निगम१. नगर निगम१.

म्युनिसिपॅलिटी–स्त्री. नगरपालिका. नगरसमिति.

म्लान–वि. म्लान. मुरझाया हुआ. क्लांत. निस्तेज. खिन्न.

म्लेछ म्लेंच्छ } पु. यवन. अनार्य. विधर्मी व्यक्ति.

म्हटलें–अव्य. सुना! समझे! –क्रि (न). कहा.

म्हण–क्रि. बोल. कह. –स्त्री. कहावत. लोकोक्ति

म्हणजे–अव्य. अर्थात्. याने. तब बस! पर. तो. क्या मतलब?

म्हणणें–क्रि. अ. बोलना. अुच्चारण करना. पाठ करना. कंठस्थ करना.

म्हणता म्हणतां–क्रि. वि बात की बात में. थोडेही समय में.

म्हणविणे–क्रि. स. कहलाना. कहलवाना. बताना. लगाना.

म्हणून–क्रि. वि. अिस लिअे. सो. जिससे. यों. नामक. तो अुससे. भी. कहाँ.

–साठी–क्रि. वि. अिस लिअे.

म्हशी केळें म्हशेळें } न. मोटी छाल का केला.

म्हशीचा प्राणनाथ–पु. पाडा. भैंसा सुस्त मूर्ख व्यक्ति.

म्हसणवटी–स्त्री. स्मशान१. मरघट१.

म्हसोबा–पु महिषासुर. अेक क्षुद्र देवता. दुष्ट व्यक्ति.

म्हातारचळ–पु. बुढभस.

म्हातारडा–वि. बूढा. खूसट (तुच्छता बोधक)
म्हातारा–वि. वृद्ध. बूढा. पुनर्वसु (नक्षत्र).
–पु. गोलोभी २ (पौधा)
–कोतारा–वि बूढा.
म्हातारी–स्त्री. बुढिया. वृद्धा. महतारी. आक की रुई.
–चा वेल–पु विधारा (बेल).
–मेल्याचें दुःख नाही; काळ सोकावतो–बुढिया मरने का नहीं, यम पहुँचने का डर है।
म्हाळसा–स्त्री. खंडोबादेव की स्त्री. कर्कशा.
म्हैस–स्त्री. भैंस. छः पांववाला अेक जंतु १. केले के फूल की काली पंखडी.
–पिळणें–भैंस दुहना.
म्होरक्या–पु. नेता. अगुआ.

य

यः कश्चित्–वि. तुच्छ. बहुत छोटा.
यकृत्–न. यकृत १. गुदा १.
यच्चयावत्–अव्य. सब के सब.
यजमान–पु. यज्ञ करनेवाला व्यक्ति. स्वामी. यजमान परिवार का प्रधान व्यक्ति. पति.
–कृत्य–न यजमानी २. पुरोहित-वृत्ति २.
यजमानीण–स्त्री यजमान की स्त्री. मालकिन.
यटक–न. बैलगाडी का जुआ बांधने का रस्सा १. युक्ति २. मर्म १.
मोहर्‌ वि ते–पु. विश्राम (पद्य में. अक्षरपर). औ सन्यासी.
मोहटीभंग–पु. यतिभग. छज–होणे–सकता पडना.
मोहडत्कचित्–क्रि. वि. थोडा भी.
मोहतू अत्यल्प.
मोहनन्न–पु. यत्न. जतन. चेष्टा २.
मोहर्न परिश्रम.
यंत्र–न. यंत्र १. कल २. साधन १. गूढ आकृति २.
यथा–अव्य. जैसा.
–काल } क्रि. वि. नियत समयपर.
–काळी }
–क्रम–क्रि. वि. नियत क्रम से.
–शक्ति–क्रि. वि. शक्तिभर. भरसक.
–पूर्व–क्रि. वि. पहले के समान.
–मति–क्रि. वि. अपनी बुद्धि के अनुसार. यथामति.
–योग्य–क्रि. वि. बिलकुल ठीक. यथोचित. यथायोग्य.
यथार्थ–क्रि. वि. सच. सही. वास्तविक. यथार्थ. ठीक समीचीन. अुचित.
यथावकाश–क्रि. वि. सुविधानुसार.
यंदा–क्रि वि. अिस वर्ष आंअिदा.
यदाकदाचित्–अव्य. यदि. हो सकता है.
यदृच्छा–स्त्री. प्रभुकी अिच्छा: संयोग.

यद्यपि–अव्य. यद्यपि. अगरचे. गो कि.
यम–पु. जम. यमराज. निर्दयी व्यक्ति. संग्रम.
–द्वितीया–स्त्री. भाऔ दूज२. कार्तिक शु. २.
–पाश–पु. मृत्यु का फंदा.
–पुरी–स्त्री. यमराज का स्थान१. यंत्रणाओं की जगह.
– –स पाठविणे–मार डालना.
–यातना–स्त्री. अकल्पनीय दुख१. भयंकर कष्ट१.
यमक–न. अत्यानुप्रास१. तुक१. यमक१.
–जुळविणें–तुकबन्दी करना.
यव–पु. जौ. यव.
यवोची–स्त्री. शखिनी (वनस्पति).
यश–न. जश१. यश१. कीर्ति२. भाग्य१. भलाऔ२.
यशापयश–न. हारजीत२. मान-अपमान१. जश–अपजश. भलाऔ-बुराऔ१.
यस्‌फ्यस्‌ करणें–गिटपिट करना.
यशस्वी–वि. यशी. यशस्वी. भाग्यवान. लाभकारी.
यहुदी–पु. यहूदी. अिस्त्रायल,
यळकोट–दे. अेळकोट.
यक्ष–पु. अेक देवयोनी. यक्ष.
यक्षणी–स्त्री. यक्षजाति की स्त्री.
–ची कांडी–स्त्री. जादूअी डण्डा.१
– – –फिरणें–अकल्पनीय परिवर्तन होना.
यज्ञ–पु. याग. हवन. यज्ञ. आत्म-बलिदान.
–कुंड–न. वेदी२. वेदिका२.
यज्ञोपवीत–न. जनेअू.
याग–पु. हवन. याग.
याचक–पु. याचक. भिखमंगा. भिखारी.
याचना–स्त्री. प्रार्थना. याचना.
यातना–स्त्री. यंत्रणा. पीडा. यातना. वेदना.
यातायात–स्त्री. त्रास१. कष्ट१. परिश्रम१. जन्ममरण का फेरा१.
यात्रा–स्त्री. तीर्थयात्रा. जात्रा. मेला. मृत्यु.
यात्रेकरू–पु. जात्री. यात्री.
याद–स्त्री. स्मरण१. याद. तालिका. सूची.
–गिरी–स्त्री. स्मृति. स्मरण१. स्मारक.१
यान–न. सवारी२. यान१. विमान१. गाडी२.
याने–सर्व. अिसने.
याम–पु. प्रहर तीन घंटों का समय
याम्योत्तर रेषावृत्त–न. मध्यरेखा वृत्त१. अयनान्तवृत्त१. याम्योत्तर रेखा२.
यारी–स्त्री. सारस१ (भारी बोझ अुठाने का यंत्र),
यार्ड–पु गज. तीन फीट.
यावेळी–क्रि. वि. अिस समय. अिन-दिनों. अभी.
याज्ञिकी–स्त्री. पुरोहिती.
युक्त–वि. सहित. योग्य. निमग्न
युक्ता युक्त–वि. भला बुरा.

युक्ति–स्त्री अच्छा अुपाय१. तरकीब. खूबी. युक्ति. चाल. रहस्य१. विवेक१. हथकंडा१. सिप्पा१. ढंग१. हुनर१. दाँवपेंच१. कटखना१.

–काढणें–घात लगाना

–ने घेणें–धीरे धीरे वश में करना.

–लागू पडणें–सिप्पा बैठना.

–प्रयुक्ति–स्त्री. भिन्न भिन्न अुपाय१ (भले बुरे).

–बाज–वि. चतुर. निपुण. कल्पनाशील. कल्पक.

–शिकविणें– पट्टी पढाना.

–सुचणें–अक सूझना.

युग–न. युग१. जुग१. –वि. चार(संख्या).

युद्ध–न. युद्ध१. लडाअी२. बडा अगडा१. भिडन्त२. संग्राम१. रण१. समर१.

–करणें–खेत लेना. लोहा लेना.

–जिकणें– खेत रखना.

–क्षेत्र–न. मैदान१. युद्धभूमि२. रणभूमि२. समरांगण१.

– –साफ ठेवणारें सैन्य–न. किरावल२.

युद्धांत मारलें जाणें–खेत रहना. काम आना.

युद्धास जाणें–कमान पर जाना. लडाअीपर जाना.

–तोंड लागणें–युद्ध छिड जाना. मुठभेड होना.

–दंड थोपटणें–खम ठोंकना.

युद्धासंबंधीं–वि. सामरिक.

युनिफॉर्म–पु गणवेष.

युनिव्हर्सिटी–स्त्री. विश्वविद्यालय१. विद्यापीठ१.

युरेजिअन–पु. केरानी. किरंटा.

युवक–पु. युवक. तरुण. युवा. नौजवान.

युवती–स्त्री. युवती. तरुणी.

युवराज–पु. युवराज. ज्येष्ठ पुत्र. जीवित राजा का अुत्तराधिकारी.

यूनिट–पु. अिकाअी२. अेकांक१. अेकाअी२.

ये–क्रि. आ(अीधर). आ जा.

येअील त्या मूल्यास विकणें–औने पौने करना.

ये जा–स्त्री. आवाजाही. यातायात. आवागमन१. चलाचली.

येअून जाअून–क्रि. वि. बीच बीच में. बचा खुचा. आखिर.

–ठेपणें–आ धमकना. आ बीतना. आखिर

येणें–क्रि. अ. आना. जानना. लगना सकना. बिदा होना. (फल फूल). होना. बनना.

–न. पावना१. ऋण१. शेष१.

–प्रमाणें–क्रि वि. अिस प्रकार. अिस तरह.

येता–क्रि. आ जाता(तो).

येतां जातां–आते जाते. सदा. हमेशा.

येथ पावेतों –वरं } क्रि. वि, यहांतक. अबतक.

येथून–अव्य. यहांसे.

येथें–क्रि. वि. यहाँ. यहाँपर.
–च घोडें पेंड खातें–यहींपर हम चकरा जाते हैं।
येरझार–स्त्री. आवाजाही. चहलकदमी.
येलतर–पु. बरवेल.
येशू–ख्रिस्त } पु. ईसा. ईसा मसीह.
येसर–पु. बस्त्र. बस्तर (पेड).
येळकोट–दे. येळकोट.
योग–पु. संयोग. संजोग. संग. भाग्य, योग–साधन १. योग (ज्योतिष). समत्त्व. युक्ति २. कार्य–कुशलता २. औषधी २.
–क्षेम–पु. आजीविका २. गुजारा.
– –चालविणें–आजीविका की चिंता से मुक्त कर देना.
योगायोग–पु. संयोग.
योगें–अव्य. से. साथ.
योग्य–वि. योग्य. उचित. मान्य. ठीक. यथार्थ. वास्तविक. दुरुस्त.
–वेळीं–ठीक समयपर. काल पाकर. यथा समय.
–व्यवस्था होणें–हिसाब बैठना. उचित प्रबंध होना.
योग्यता–स्त्री. क्षमता. योग्यता. सपूती.
–असणें–गहरे में होना.
योजक–वि. युक्ति से काम करनेवाला. कल्पक. संयोजक.
योजणें–क्रि. अ. रखना (योग्य पद पर). सोचना. योजना बनाना. प्रस्ताव करना. निश्चित करना. नियुक्त करना.
योजन–न. चार कोस १. नौ मील १. पाँच मील.
योजना–स्त्री. विचार १. योजना. आयोजन १. प्रबंध १. प्रस्ताव १. रचना.
योद्धा–पु. लडाका. वीर. योद्धा. शस्त्रधारी. सामंत.
योनि } स्त्री. जन्मस्थान १. जाति.
योनी } (प्राकृतिक). जननेंद्रिय (स्त्री की),
योषिता–स्त्री. लुगाई. अ-सती स्त्री.
यौगिक–वि. प्राकृतिक. योगरूढि (शब्द).
यौवन–न. तरुणाई २. यौवन १.

र

रंक–वि. रंक. गरीब. निर्धन. क्षुद्र.
रकटा–पु. फीता, खजूरा (वेणी बाँधने का)
रकटें–न. फटा. कम्बल १. फटा पुराना वस्त्र.
रकम } स्त्री. रकम. संख्या. धन. पद
रक्कम } (लेखा, अिकरार में)
रकमेस येणें–थक जाना. अुत्साह नष्ट होना.
रकाना–पु. खाना (कागज पर). स्तम्भ (समाचार पत्र को)

रक्त–न. रक्त१. लहू१. लोहू१. खून१. रुधिर१.
–वि. लाल. रक्त के रंग का.
–आटविणें–कडे परिश्रम करना.
–आहुली–स्त्री. बडी जाल. रक्त आहुली.
–कमल–न. लाल कमल१.
–कोरांटा–पु. पीयाबासा. लाल कटसरैया
–चंदन–न. लाल चंदन१. रक्तसार१. देवी चंदन१.
–निशोत्तर–न. लाल निसोथ१
–पात–पु. रक्तपात. खून खराबी२. मार काट२.
–पिती–स्त्री. अपरस१. महारोग१· रक्तकोढ१.
–पिपासू–वि. खूंखार. क्रूर. निर्दयी.
–बंबाळ–वि. लहूलुहान. खून से लथपथ.
–बीज–पु. खटमल. अेक असुर. अनार.
–माणक–पु. बडी खजूरी२ (द्वीपांतर).
–रोहिडा–पु. रोहिडो.
–शेवगा–पु. लाल सहजन.
–वहिनी–स्त्री. नस. रक्तवाहिनी (नली).
–शोषण–न. खून का सूखना. खून चूसना. शोषण१.
–स्त्राव–पु. खून का बहना. रक्तस्त्राव.
रक्ताची आण–स्त्री. सिर की शपथ.
रक्तातिसार–पु. रक्तातिसार.
रक्ताभिमान–पु. वंश का अभिमान.
रक्ताशय–पु. हृदय.
रक्तासन–न. लाल दुपहरी१. (पौधा).
रक्तोत्पल–न. लाल कमल१.
रखडणें–क्रि. अ. खटाअी में पडना (काम). शिथिलता से चलना. कष्ट में दिन बिताना. घूमते रहना.
रखडपट्टी–स्त्री. कष्ट से गुजारा१. रगडा१.
रखरख–स्त्री. चिलचिलाती धूप. आग (पेट की).
रखरखणें–क्रि. अ. आँतें कुलबुलाना. धधकना. गला सूख जाना.
रखरखलेला निखारा–पु. धधकता. अंगारा. तेजस्वी व्यक्ति.
रखरखीत–वि. चिलचिलाती (धूप) सूखा हुआ. बिलकुल शुष्क. वीरान.
रखवालदार–पु. प्रहरी. रक्षक. रखवाला.
रखवाली–स्त्री. पहरा देने का काम. निगरानी. रखवाली. रखवाअी.
रखेली–स्त्री. रखेली. रखनी. सुरैतिन.
रग–स्त्री. नाडी. नस. रग. मस्ती. जोर१. पीडा. वेदना. हूक.
–जिरविणें–आदत भुलाना. मस्ती झाडना.
रंग–पु. रंग. मजा१. वर्ण. प्रभाव. चंग (गंजीफा में). बहार२. लच्छन. रंगमंच. ढंग.

–अुडणें–रग फीका होना. रग अुतरना. रग अुडना.
–अुडविणें –खेळणें } होली खेलना. फाग खेलना.
–काम–न. रंगाओ२.
–चढणे–मजा आना. तूल पकडना. रगत आना.
–ढग–पु रुख. हावभाव. लक्षण.
–दिसणे–लच्छन दिखायी देना.
–देवता–स्त्री. रग–मच का देवता.
–भरणे–रग कटना. रग जमना.
–पचमी–स्त्री. फाल्गुन वदि५. रग खेलने का दिन.
–पट–पु. नाटक के पात्रों के रगने का कमरा.
–बाशा–स्त्री. पपरी. पनडी पद्मावती.
–भूमि–स्त्री. रगस्थल. रग–मच.
–मडप–पु. कुश्ती का क्रीडास्थल. रग–भवन.
रंग–महाल–पु. रगमहल. विलास मदिर.
–रूप–न. रग तथा आकार. रंगढंग.
–रूपास आणणें–अच्छी दशा प्राप्त करना. अुन्नति करना.
–येणे–पुरबहार मे आना.
–वल्लिका –वल्ली } स्त्री. चौक पूरना. भूमिपर चित्र (बनाना).
रगविणे–क्रि. स. रंगाना. रंग जमाना कलापूर्ण ढंग से कहना. जमाना (थप्पड). खाना (पान).

–शिळा–स्त्री. पढरपूर के विठ्ठल के सामने होनेवाली बडी शिला, जिसपर भक्तगण नाचते है.
–सही–स्त्री. तीन पासों से चौपड का अेक खेल१.
रंगाओी–स्त्री रंगवाओी.
रंगात भग होणे–रग में भग पडना. मजा किरकिरा होना.
–येणें–रग बाँधना
रगारी–पु रंगरेज.
रंगीत–वि. रगीन.
–तालीम–स्त्री. नाटक का पूर्व प्रयोग१.
रंगीबेरगी–वि. रगबिरगा.
रगेल–वि रँगीला विलासी. रसिक.
रगडणे–क्रि. वि. रौदना. दबोचना. दबाना (पैर) अभेरना टकराना
रगड–क्रि. वि. बहुत. चाहे जितना. अनगिनत. भरपूर.
रगडा–पु. बहुत बडा कारखाना (काम का). भीड२. भार अेक अूखल. रगडने का काम.
रगडून–दे. रगड.
–जेवणे–अफर कर खाना.
रंगण–न. मंडल१. घेरा१. क्रीडास्थल१ चक्कर की रेखा२. कावा१ (घोडे का).
रगणात येणे–मैदान मे आना.
रगणे–क्रि अ. मगन होना. तल्लीन होना. रगना.
रगत रोटी–स्त्री. सैनिक की नौकरी.
–रोडा–पु. रोहिडा.
रघत–दे. रक्त.

रचणावळ–स्त्री. रचाओ.
रचणे–क्रि. स. ठीक से रखना. ढेर लगाना. बनाना (गीत). चुनना. सिरजना रचना.
रचना–स्त्री. रचना. गढन्त १. गढन २. सर्जन १. बनावट. सँवार.
–कार–वि. गढैया.
रज–पु कण (धूल का). पराग १. रजोगुण. स्त्रियो का मासिक धर्म.
रजाचा गज करणे–तिल का ताड बनाना.
रजओ–स्त्री. लोही. रजाओ.
रज कण–पु धूलि-कण.
रजस्वला–स्त्री. मासिक धर्म से होनेवाली स्त्री.
रजक–पु. धोबी.
रंजक–वि. आनदकारी
–स्त्री. तोडेदार बदूक मे अुपयुक्त बारूद.
रंजणे–क्रि. अ. दुखी होना. पीडित होना.
रजत–न. चाँदी २. रूपा १.
रंजन–न. प्रसन्नता २. आनद १.
रजनी–स्त्री. रात. रात्रि. निशा.
रजपूत–पु. राजपूत. राजस्थानी.
रजा–स्त्री. अनुज्ञा सम्मति छुट्टी. नागा १.
रजिस्टर, रजिष्टर } न. लेखा-पुस्त १. पजी २. रजिस्ट्री.
–करणें–पंजीयन १. पजी लेखन १. डाकसे पंजी कर भेजना.
रंजीस–वि. खिन्न. अुदास. निराश.
रज्जु–स्त्री. डोरी. रस्सी. धागा १. तंतु १.
र ट प करणें–रुक रुककर पढना. बडी कठनाअीसे पढना.
रटरटणे–क्रि. अ. खदबदाना.
रट्टा–पु. घूँसा. जोरसे चोट २.
–देणें–घूँसा जमाना.
रड–स्त्री. रोना १. भुनभुन.
–कथा–स्त्री. } रामकहानी २. भाग्य
–गाणें–न. } को रोना. दुखडा.
– –गाणें–रोना रोना. दुखडा रोना.
–तोंड्या–वि. रोनी सूरतवाला. चिडचिडा.
रडका–वि. रुवासा. खिन्न. अुदास. निराश.
रडकुडी–वि. रुवासा. हताश. हतोत्साह.
–स येणें–जी निढाल होना. जान हलाकान होना. रुवासा होना.
रडून रडून डोळे सुजविणे–आठ आठ आँसू रोना.
रडणें–क्रि. अ. रोना. आँसू बहाना.
रडत खडत–क्रि. वि. जैसे तैसे. से. धोकर. अुदासीसे.
–राव–पु अुत्साह हीन बुद्दू.
– –घोड्यावर–जबरदस्ती शहीद बनाना.
रडवा–दे. रडका.
रडविणें–क्रि. स. रुलाना. तंग करना. पदाना. बहुत सताना.
रंडकी, रडा } –स्त्री. विधवा राड (तुच्छता से). निराधार स्त्री. व्यभिचारिणी.

रडारड–स्त्री. कुहराम१. आक्रोश१. रोना धोना१.

रडी–स्त्री. रोगटी (खेल में).

रंडी–स्त्री. वेश्या. रडी. रानी (ताश मे).

–बाज–वि. वेश्यागमनी. व्यभिचारी (पुरुष).

रडुबाओ } –वि. डरपोक. दुर्मुख.
रडया } अुत्साहहीन. सुस्त.

रडे–न. रोना१. रुदन१. रुलाओ२. रुवाओ२.

रण–न युद्धभूमि२. युद्ध१. लढाओ२ रेगिस्तान१.

–कदन–न. घमासान१. मारकाट२.

–गाडा–पु. गुराब. टँक (सैनिकी.)

–झुझार–वि. रणबाँकुरा. लडाका.

–धुमाळी–स्त्री. घमासान.

–नवरा–पु रणनेता. सेनापति. महान् वीर.

–बहिरी–स्त्री. रणसिंघा१.

–भूमि–स्त्री. रणस्थल१. रणमैदान१.

–भेरी–स्त्री. रणसिंहा१.

–यज्ञ–पु. रण–यज्ञ.

–रग–पु. घनघोर सग्राम.

–वाद्य–न. जंगी बाजा१. मारू बाजा१.

–शिग–न. रणसिघा१. सीग१.

–शूर–वि. वीर. रणबाँकुरा.

रणागण–न. रणभूमि२. रणस्थली२.

रत–वि. मगन. रममाण. अनुरक्त.

रतन–न. रत्न१. हीरा१. मणि२.

–जोत–स्त्री. रतनजोड.

रतवेल–स्त्री. भुअी ओकरा (वनस्पति)

रताळू } –न- शकरकद१. कदा१.
रताळ }

रती–स्त्री. रत्ती. घुघर्ची

रतीब–पु. रातिब. बधेज.

रत्न–न. रत्न१. रतन१. जवाहिर१. मणि२. सर्वोत्तम व्यक्ति१ सपूत१. मूर्ख.

–अुकिरड्यावर फेंकणें–घूरे पर मोती डालना.

–खचित } वि. जडाअू
–जडित }

–गंधी–पु. गुल–अी–तुरा (पेड).

–पारखी–पु जौहरी. रत्नपारखी.

रथ–पु. देव, देवी की मूर्ति की गाडी२ राजाओ का वहित्र (पुराने समय मे). रथ.

–यात्रा–स्त्री आषाढ शु. २ को होनेवाला अुत्सव१. रथयात्रा.

–सप्तमी. स्त्री. रथसप्तमी. माघ शुक्ला ७.

रदबदली–स्त्री. अनुनय-विनय१.

रद्द–वि. रद. बेकार. वियुक्त. खारिज. नष्ट.

–होणें–वियुक्त होना. बाद होना. कटना.

रद्दा–पु. गारा. लुगदी२. लौदा.

रद्दी–स्त्री. रद्दी (कागज आदि). खचरा१. कूडा करकट१.

–वि. रद्दी. बेकार. निकम्मा. खराब. तुच्छ. सडियल.

रधणे–क्रि. स. रदना. रंदेसे लकडी को चिकनी बनाना.

रधा–पु. रदा

रपकन्–क्रि वि. तडाकसे.

रपका–पु. तडाक से घूंसा. मृदु और गीली वस्तु के गिरने की आवाज.

रपाटा–पु. जोरसे थप्पड२. घूंसा. तीव्र वेग.

रपेट–स्त्री. टहलने का व्यायाम. घुडदौड.

रफू–पु. रफू (फटे कपडे के छेद में तागे भर कर ठीक करना)

रबर–न रबड१. हलका अनाज१:

रब्बी–स्त्री बैसाख-फल१. बसती-फपल२ रबी.

रभा–स्त्री केले का पेड स्वर्ग की सुदरी वेश्या भद्दी स्त्री (व्यग) –पु. चमडा काटनेका औजार.

–तृतीया–स्त्री अगहन शुक्ला तृतीया

रमणा–पु. बाग ब्राह्मणो को दक्षिणा बाँटने का स्थान. शोर. जोने का चबूतरा

रमणी–स्त्री सुदरी. पत्नी

रमणीय–वि. रम्य मनोहर. रमणीक रमणीय. गुलजार.

रमणे–क्रि. अ आसक्त होना. रमना मौज करना आनन्द करना. अधर अधर घूमना. मन बहलाना मगन होना सभोग करना.

रमत गमत–क्रि वि मौज करते हुअे. मजे मे चल कर.

रमता राम–पु. घुमक्कड. मनमौजी.

रमविणे–क्रि. स. रजन करना. बहलाना. आनंद देना.

रमारमी–स्त्री. घर ही के घर (रहना) बराबरी (आय-व्यय की).

रम्य–वि दे. रमणीय.

रयत–स्त्री. प्रजा. जनता. रैयत.

–वारी –पद्धत } स्त्री. काश्तकारी पद्धति.

रया–स्त्री. योग्यता. मूल्य१. गुणपरीक्षा. मान१. शोभा.

रवथ–पु. पागुर जुगाली२.

रवा–पु. कण सूजी२. भेली२. बहुत छोटा टुकडा (सोने का). क्षार की पुट देकर बनायी हल्दी की गाँठ (जिसे घिस कर तिलक लगाते है).

रवानगी–स्त्री विदाअी. भेजने की क्रिया. प्रस्थान१. रवानगी.

रवाना–वि. प्रेषित भेजा हुआ. रवानगी

रवाळ–वि. रवादार. दानेदार.

रवि–पु सूरज. सूर्य. रवि, आक का पौधा.

–ग्रावा–पु. सूर्यकात मणि२.

–वार –वासर } पु अितवार. रविवार.

रबी–स्त्री. अरअी. मथानी. रअी. मशक के मुंह मे रखी बाँस की छिपटी.

रस–पु. आसव. अर्क. रस. स्वाद. रुची२. लासा. पारा. विष. पानी. दूध.

–कापूर–पु. रंस कपूर

–पूर्ण–वि. चहचहा. आनददायी.

–द–स्त्री रसद (सेना की सामग्री). आगम-वसुली

–भग–पु. बेमजा किरकिरा मजा. निरुत्साह.

–भरित–वि. रसपूर्ण. रसभीना. रसमग्न. रसमसा.

–रसणें–क्रि अ. चकचकाना. गदराना. धधकना.

–वंती–स्त्री. वाणी. वक्तृता. मधुर भाषण१ मीठी बोली.

–रशीत–वि. रसभीना. गदराया हुआ प्रखर.

–हीन–वि. असीझा. अस्वादु. फीका. –स्त्री. पृथिवी.

रसा) पु रसा. रसदार तरकारी२.
रस्सा) शोरबा.

रसातळ–न. पाताल१.

रसातळात जाणें–मटियामेट होना.

रसायन–न. रसायन१. कीमिया२. धातुपरिवर्तन१.

रसांजन–न. रसगन्ध१. रसवंती२. रसांजन१. रसौत१.

रसाळ–वि. रसभीना. रसमसा. अति मधुर. चटकीला. विनोदपूर्ण. चटपटा.

रसिक–वि. मर्मज्ञ. प्रेमी. रसिया. भावुक. सहृदय. रसिक. आनद-वर्धक.

रसिकता–स्त्री. रसीलापन१. रसिकता. मर्मज्ञता. भावुकता.

रस्ता–पु. मार्ग. राह२. रास्ता. अुपाय.

रस्तोरस्ती–क्रि. वि. हर मार्ग मे.

रहदारी–स्त्री. आवागमन१ यातायात.आवाजाही. मार्ग-कर१. चुगी.

रहस्य–न. गुप्त बात२. मित्रता२ गुप्त भेद१. रहस्य१. मर्म१. हँसी मजाक१.

रहाट–पु रहँट. चर्खी२(पानी निकालने की). चरखा. गडारी२. अटेरन१. रहँटी२. रहँटा.

–गाडगें–न रहँट१(जिस पर मटकों की माला होती है) भाग्य चक्र१. अूँचनीच

–पाळणा–पु. अेक चक्र(जिस मे चार खटोले लटकते है, अुस मे आदमियों को बिठाकर चक्र को घुमाया जाता है). चक्कर

रहाटी–स्त्री. अमराअी. रहँटी. रीति. व्यवहार१. संसार की गति.

रहाड) स्त्री. कीचड१. हौज(रंग से
रहाडी) भरा; होली के दिनो में कूदने के लिअे). गारा१.

रहाणी–स्त्री. रहन सहन१. बरताव का ढग. आचार-विचार१.

रहाणीचें मान–न. आवश्यक व्यय का परिमाण. रहन-सहन को निभाने के व्यय का प्रमाण१.

रहाळ–स्त्री. प्रदेश. प्रांत.

रहित–वि. बिना. छोडकर. रहित. वर्जित.

रहिवासी–वि. निवासी रहनेवाला. बाशिदा.

रहीत–वि. स्थगित. रद्द. निलम्बित (लेखा). अुदरत (खाता).

रक्षक–वि रक्षक रक्षणकर्ता.
–पु प्रहरी. पुलीस२. सिपाही.

रक्षण–न. रक्षा२. बचाव१. अडतला१. सहारा१.

रक्षणे–क्रि. स. राखना. बचाना. रक्षा करना.

रक्षा–स्त्री. राख. भस्म.

राअी–स्त्री. राअी. सरसो घनी झाडी. ताबा१.

–चा पर्वत करणे–तिल का ताड बनाना.

राअुत–पु. घुडसवार.

राअुळ–पु. राजा. श्रीकृष्ण. महात्मा. बेम बनानेवाली जाति. बद्रीनारायण का पुजारी.
–न. मंदिर१. प्रासाद१.

रांकट–वि मजबूत और खुर्दुरा. जंगली. कठोर.

राका–स्त्री. पौर्णिमा.

राकेल–न. मिट्टी का तेल१. किरासन१.

राख–स्त्री. राख. भस्म१. खेह. खार१. गरदा१.

–रागोळी–स्त्री. विध्वंस१. सर्वनाश१.

–सावडणे–प्रेतदहन के बाद राख जमाकर पानी मे बहाना (साधारणतया तीसरे दिन).

राखडी–स्त्री. स्त्रियो की वेणी मे गूँथने का अेक सोनेका गहना.

राखण–स्त्री. रक्षण१. रक्षा. पहरा१ रखवाली. ग्रामदेवता का चढावा१.
–न. प्रसूती के दस दिनों मे जच्चागार मे रखा हुआ मटका, जिसमे हर दिन भात की आहुति देते है ।

–दार–पु. रखवाला. चौकीदार.

–लागणे–प्रबंध हो जाना. अवकाश मिलना.

राखाडी–स्त्री. राख का ढेर१. बिखरी हुअी राख.

राखुंडी–स्त्री. कडा जलाकर बनाया दंतमंजन१.

राखणावळ–स्त्री. रखवाअी. रखवाली.

राखणें–क्रि. स. रक्षा करना. रखवाली करना. बचा रखना. रखना. घर बैठना. सैतना.

राखण्या–पु. चरवाहा.

राखांदुली–स्त्री. प्रसूता के गले मे बाधने का पीला धागा, जिस में दो सोने के दाने और हल्दी की गाठें आदि बाँधते है (नामकरण विधि-के दिन)

राखी–स्त्री. राखी (रक्षाबंधन की पूनम को).

–पुनव–स्त्री. श्रावण पौर्णिमा. रक्षाबंधन का दिन१. सलौनी. राखीपूनो.

राखीव–वि. सुरक्षित. आरक्षित.

–खातें–न. आरक्षित विभाग (सरकारी)

–जागा–स्त्री. विधिमण्डल में प्रतिनिधि का आरक्षित स्थान.

राखोळी–स्त्री. चरवाहे की मजदूरी.

राग–पु. रग. ललाओ२. प्रेम. क्रोध. गुस्सा. खुनस२. राग (संगीत)· अमरख. कोप. रिस. क्षोभ.

–आणणें–चिढाना.

–करणें–खार खाना.

–काढणें–खार अुतरना.

–गिळणें–गुस्सा थूक देना. गुस्सा पी जाना.

–नाकावर असणें–गुस्सा नाकपर होना (रहना).

–मानणें–अप्रसन्न होना.

–येणें–क्रोध आना.

रागानें लाल होणें–आग बबूला होना. अंगारा होना. आपेसे बाहर हो जाना.

रागावणें–क्रि. अ. क्रोध में आना. घूम पडना. सतराना. चनखना. रूठना.

रागीट–वि. क्रोधी. गुसवर. गुस्सैल.

रांग–स्त्री. पंक्ति. कतार. पाँति. तांता१.

रांगण–न. कुम्हार की भट्टी की राख.

रांगणें–क्रि. अ. रेगना. घिसकना.

रागत–क्रि. वि. घुटुकन. घुटुरुवन.

रांगोळी–स्त्री. अेक सफेद पत्थर (दुग्ध पाषाण) की रवादार. बुकनी. अुस बुकनीसे बनायी आकृतियाँ (सथिया आदि) साँझी. [प्रतिदिन सबेरे गोबर से भूमि पोतकर तुलसी के आगे, देवहरे के सामने, दरवाजे में भिन्न भिन्न आकृतियाँ बनायी जाती है; चौक पूर कर अुनमे रंग भरे जाते है। अिसे 'रागोळी काढणें' कहते हैं।]

रागोळे–न. 'रांगोळी से' सथिया आदि बनाने का साँचा, जिस से अेक साथ, भूमिपर चाहे जितनी लम्बी कतार बनायी जाती है।

राघू–पु. तोता. सुग्गा. साजन. बालम.

राज–कवि–पु. वह कवि, जिसे राजाश्रय प्राप्त हो. राजकवि.

–कारण–न. राजनैतिक कार्य१. राजकीय चाल२. चतुरता२. गुप्त रहस्य१.

–कारणी–वि. राजनीतिज्ञ.

–कीय–राजनतिक.राजकीय. राजनीतिक.

– –कैदी–पु. राजनैतिक बन्दी.

–केळी–स्त्री. केले का अेक प्रकार (पेड और फल).

–क्रांती–स्त्री. राजक्रांति. विप्लव.

–गिरा–पु. कलगा, राजभोग ?

–चिन्ह–न. राजमुद्रा२·

–दूत–पु. सरकारी, वैदेशिक प्रतिनिधि. राजदूत.
–द्रोह–पु. प्रस्थापित सरकार के विरुद्ध विश्वासघात. राजद्रोह.
–धानी–स्त्री. राज–शासन का केन्द्रीय स्थान.
–धोत्रा–पु. राजधत्तूरा.
–निष्ठ–वि. सरकार से ओमानदार.
–निष्ठा–स्त्री. शासनपर श्रद्धा.
–नीति–स्त्री राज करने की विद्या. राजनीति.
–नीतिज्ञ–पु. सामसाली. राजनीतिज्ञ.
–पत्र–न. सरकारी निर्णय का संलेख. राजाज्ञा-पत्र.
–पुरुष–पु शासक
–बिडा–वि. अतिसुदर (पुरुष)
–वेल–पु. बरुण (पेड). बरना.
–भाग–पु. राजकर.
–मंदिर–न. राज महल १. विलास मंदिर १.
–मान्य–वि. सरकार को मान्य. श्रीयुत के अर्थ में आनेवाले शब्दो से अेक. सर्वसमत.
–मार्ग–पु. राजपथ. सडक २ सीधा-मार्ग. सर्वसमत पद्धति २.
–यक्ष्मा–पु. तपेदिक. कफक्षय.
–योग–पु. अेकाग्रचित्त से अीश्वर प्राप्ति का अुपाय. बडा लाभकारी संयोग (ज्योतिष्य के अनुसार).
–रोस –पणें } क्रि. वि. खुल्लम खुला. सब के सामने.
–वट–स्त्री. कार्यकाल.
–वर्खी बांगडी–स्त्री. अेक तरह की चूडियाँ.
–वाडा–पु. राजमहल.
–विद्या–स्त्री. कर्मयोग-मार्ग १.
–विलासी–वि. राजसी (ठाठ). गुलछर्रे अुडानेवाला.
–शक–पु. ज्येष्ठ सुदि १३, आनदनाम संवत्सर, शालिवाहन शक १५९६ से प्रारभ हुआ सवत्सर (श्री शिवाजी महाराज का राज्याभिषेक दिन).
–श्री–पु. राजशासक. बडा कर्मचारी. श्रीयुत के लिअे पुराना शब्द. सनकी व्यक्ति. महाशय (व्यग).
–सभा–स्त्री. केन्द्रीय विधिमण्डल १. राजसभा.
–हंस–पु. सोनापक्षी. राजहस.
राजण–स्त्री. खिर्नी १ (पेड).
–बडी –वाडी } स्त्री. अंजनहारी. बिलनी. गुहेरी. अंजनी. गुहाजनी.
राजणी–स्त्री. खिरनी.
राजस–वि. रजोगुणवाला. क्रोधी. सुकुमार. सुदर. प्यारा.
–वाणा–वि. सुदर और प्यारा.
राजा–पु. नरेश. नृप. नृपति. भूपाल. राजा. नरेन्द्र. शासक. सामंत. प्यारा बालक. जनप्रिय नेता. अुदार व्यक्ति. बादशाह (ताश में; शतरंज में)

–प्रधान सोडणें–चातुर्मास्य में भात और दाल न खाने का व्रत रखना.
–वर्तमणि–पु. रेवटी२.
–वळ–स्त्री. अेक प्रकार का चावल.
–ळू–न. सफेद, अरबी२.
–ळें–न. अेक केला.
राजी–क्रि. वि प्रसन्न खुश. राज़ी. –स्त्री. पंक्ति घना समूह (पेडों का).
–खुषीनें–समझबूझकर. पूरी मान्यता के साथ
–नामा–पु. त्याग पत्र. मान्यतापत्र
राजेरजवाडे–पु. राजा–महाराजा. कअी नरेश
राजेश्री–वि. महाशय. मूर्ख. श्रीयुत.
राज्य–न. राज१. राज्य१. शासन१. राष्ट्र१. हार२ (खेल में).
–क्राति–स्त्री. राज्यक्राति. सफल विप्लव१.
–घटना–स्त्री. शासन–सविधान१.
राज्याभिषेक–पु, राजगद्दीपर प्रस्थापित करने की विधि.
राटचा–पु. पाल का रस्सा लटकाने की जगह२.
राठ } वि. खुरदुरा. खुरखुरा. रूक्ष.
राठ } अुजड्ड.
राड–स्त्री. दे. रहाडी. कीचड१. गारा१.
राड–स्त्री. वेश्या. रंडी. विधवा (तुच्छतासे). दासी.
–पण–न. रंडापा१.
–रूं–न. अनाथ विधवा२.
–रोटी–स्त्री. खेत रहे सैनिक के परिवार को सरकारी दान१ (भूमि).
–लेक–पु. रंडापुत्र (गाली).
राडा–पु. बहुत काम. काम का बखेडा.
राडापोरे–न. परिवार के नौकर चाकर१.
राडेचा–वि. दोगला. खचरा(गाली).
राडेच्या–अव्य. अेक गाली (योंही).
राणा–पु. राजा. नेता.
राणी–स्त्री राजपत्नी. रानी. बेगम (ताश में).
–माशी–स्त्री. रानी. मधुमक्खी
–वसा–पु. अत.पुर. रनवास.
रात–स्त्री. रात्रि. रात रजनी.
–किडा–पु. रात मे किर्रर्र आवाज करनेवाला कीडा. झीगुर.
रातंबा–पु. } विषाबिल. महादा.
रातंबी–स्त्री. }
रातबे–न. दे. अमसूल
रातांधळा–वि. रतौंधा२.
राताळें–न. शकर कंद१.
रातोरात–क्रि. वि. रात ही मे. अुसी रात को
रांधण–न. मिट्टीका तवा१ रसोअी२. हाँडी२.
रांधणें–क्रि. स. पकाना. रसोअी बनाना.
रांधा–पु. लुगदी२. पकाया मिश्रण. –क्रि. पकाओ.
रान–न. जंगल१. बन१. अरण्य१. बंजरभूमि२. झंखाड.

–अळू–न. सफेद अरवी२.
–आले–न. जगली आदा१.
–अुठणें–खलबली पडना. हलचल मचना.
–अुठविणे } हँकवा करना.
–काढणे }
–अुडीद–पु. मषवन. मशवन. बन अुर्दी२. माषपर्णी२.
–अुठविणारा } –वि. हँकवा.
– काढया } हँकवैया.
–कर्डअी–स्त्री. कुसूम.
–कापशी–स्त्री. बनकपास.
–कादा–पु. कादा. जंगली प्याज. कित्था.
–कावळा–पु. काला कौआ.
–केळ–स्त्री. जंगली केला१
–कोंबडा–पु. } जगली मुर्गा.
–कोंबडें–न. }
–जिरे–न. बनजीरा१. कालाजीरा१.
–गाजा–पु. सारिवन. शालपर्ण.
–घेवडा–पु. जगली सेम.
–जाअी–स्त्री. चुरनहार
–टाकळा–पु. कसोंदी. बडी कसोदी२ सरी कसोंदी२. गजर साग२
–टी–वि. हरहाअी. जगली. असभ्य
–डुक्कर–न. जगली [illegible]र१.
–ताग–पु. [illegible]. शणअी२. झुझुनिया. पटवन१. घागही१.
–तिखी–स्त्री. [illegible]लान.
–तुरअी–स्त्री. [illegible] तुरअी.
–तुळस–स्त्री. [illegible]तुलसी. ममरी. कररी. बाबरी.
–दवणा–पु. जंगली दवना.
–दांडगा–वि. अडबगनाथ. धोकड. राक्षस.
–द्राक्ष–स्त्री. आमधुक जगली अगूर.
–धणे–पु अजमूदा.
–निर्गुडी–स्त्री. बन निर्गुडी.
–पडवळ–न. जगली चिचोंडा१.
–पिंपळी–स्त्री. बन पीपल.
–फळ–न. लौना१.
–बोर–न हाहूबेर१. झरबेरी२.
–भाल–न. सरिवन१ (पौधा) पिठवन१. दौला१.
–मयाळ स्त्री. जंगली पोअी.
–महाळुंग–न. जंगली बिजोरा१.
–मिरी–स्त्री. दहन. कांच कंच.
–मूग–पु. मुगौन. मुगवष्ट.
–मेथी–स्त्री. कदलय.
–मोगरी–स्त्री. वेल.
–वांगें–न. दे. डोरली.
–शेणी–स्त्री. गोहरा१ कंडा१.
–शेर–पु. सोमलता२.
–सुरण–पु. जंगली सूरण.
–हरभरा–पु. रुद्रवंती२ (वनस्पति).
–हळद–स्त्री. जंगली हल्दी. बन हल्दी.
रानोमाळ–क्रि. वि. हर जगह. (तितर-बितर होकर) जहाँ भी रास्ता मिले.
रांपी–स्त्री. रापी (चमार का अेक औजार).
राब–स्त्री. जूसी. लपसी (बीमार के लिअे). भुनी हुअी भूमि. भूमि भुनने का कूडा करकट.
–पु. आवाजाही२. कडा परिश्रम.

राबणे–क्रि. अ. हिल जाना. कडे परिश्रम करना. मँजना. अभ्यस्त होना.

राम–पु. श्रीरामचद्र. परशुराम. बलराम. दम. तथ्य. अेक रुंपया. राम(दुःखोद्गार).

–गोळा–पु. छाछ में भिगोया धानी के आटे का लोंदा.

–टोला–पु. पहला प्रहार(गिल्ली डण्डे के खेल मे).

–दास–पु. श्रीरामदास('दासबोध'के रचयिता, शिवाजीमहाराज के गुरु).

–दासी–पु. श्रीरामदास के पंथ का अुपदेशक.

–दूत–पु. हनुमान्

–नवमी–स्त्री. चैत्र शुक्ला नवमी.

–पत्री–स्त्री. नकली जावित्री.

–पारा }पु. प्रभात. तडका.
–पाहारा}

–पात्र–न. पानी पीने का पियाला. खोरा. आब खोरा.

–फळ–न. रामफळ. सीताफळ. शरीफा.

–बाण–वि. रामबाण. अकसीर. अचूक. अव्यर्थ.
–पु. रामशर. पटेर.

–रगडा–पु. भीडभडक्का. बडा कारखाना(धरेलू काम का).

–रट्टा–पु. जोरसे आघात.

–राज्य–न. पूरी स्वतंत्रता१, सुखी, सभ्य प्रजातंत्र राज्य१

–राम–पु. राम राम. नमस्कार. वंदन.

––ठोकणे–बिदा लेना. अलग हो जाना.

–वर दायिनी–स्त्री. तुलजापूर की देवी.

–शाली–स्त्री. आराम शीतला.

रामायण–न. रामचरित१. रामकहानी२.

रामोशी–पु. अेक जाति और अुस का व्यक्ति(पहले अधिक तर डाकू या प्रहरी का काम करते थे).
–वि. डाकू. बदमाश.

राय–पु. राजा. स्वामी.
–न. सोने में डाँक लगाने का मिश्रण१. ताबा१.

– आवळा–पु. हरफा रेवडी. (छोटा आँवला)

–कुरा–पु. }अेक पेड(कोकण में
–कुरी–स्त्री. }अिस की लकडी मशाल का काम देती है)

–घोळ–स्त्री. अेक साग.

–नेवाळी–स्त्री. रायनेवारी. रायबेल.

–बोर–स्त्री. रायबोर१(पेड और फल)

–भोग–पु. रामबिलास(अेक चावल).

–माड–पु. नीरा(पेय)जिस से बनता है वह नारियल का पेड.

राया–पु. साजन. सजना.

रायतें–न. रायता.

रायवळ–न. जंगली लकडी२. साधारण आम१.

राव–पु राजा. सम्मानदर्शक शब्द.

रावण–पु रावण राक्षस. भयकर दुष्ट व्यक्ति.

–राज्य–न. तानाशाही दुष्ट राज्य१.

रावणी–स्त्री अण्डे सेने का प्रबध१. चमार की कुडी.

रावा–पु तोता सुग्गा. पिसी हुअी हल्दी.

राशि) स्त्री. राशि१. ढेर१. पुज१.
राशी) समुच्चय१. जोड. हलकी शराब.
–वि. रासी. घटिया

राष्ट्र–न. प्राकृतिक भौगोलिकता, अेक अितिहास, अेक भाषा, समान सस्कृति तथा साहित्य, अेव समान शत्रुत्व अिन पाँच सिद्धान्तोंपर अेक रहनेकी अिच्छासे संगाठित जन समूह१. देश१. राज्य१.

–गीत–न राष्ट्र का अभिमान-गीत१. राष्ट्रीय गीत१.

–ध्वज–राष्ट्रीय झण्डा. राष्ट्रध्वज.

–सभा–स्त्री. राष्ट्रीय महासभा.

राष्ट्रीय–वि. राष्ट्रीय. राष्ट्रविषयक.

–त्व–न. स्वधर्म, स्वदेश, स्वभाषा, स्वत्व का योग्य अभिमान१.

रास–पु. गडा. राशि२. ढेर. रास. रास (क्रीडा) २.
–क्रि. वि. सीधा (कपडा ब्योंतने में) चिकनी (सुपारी)

रासना–पु. रायसन. रासन.

रास नाहणें) न. ब्याह मे वरपक्ष की
–न्हाणे) स्त्रियों को कन्यापक्ष की ओर से नहलाने का समारोह

रामणी) स्त्री. बोआअी के बाद बीज
रासनी) को ढकने की हेगी.

रासबेरी–न रसभरी२ (फल) रसभरी का पेय.

रास्त–वि. योग्य. अच्छा. ठीक.

रास्ता–पु. धारीदार साडी२.

रास्ना–दे. रासना.

राहटी–स्त्री. प्रथा. रीत. नियम१. क्रम१.

राहडी–स्त्री. कीचड१. खाअी.

राहणे–क्रि अ. रहना. ठहरना. रुकना बचना. बसना. समाना. थमना. शिथिल होना.

राहणारा–वि. निवासी. रहनेवाला.

राहविणें–क्रि स. रोक रखना. ठहराना. रहने को बाध्य करना.

राहाट–पु. दे. रहाट.

राहाटी–दे. राहटी.

राहाड–स्त्री. जलते अंगारों की खाअी.

राहाडी–स्त्री. दे. राहडी.

राहाणी–स्त्री. रहन-सहन१. वेश१. आचार१.

राही–स्त्री. राधिका (श्रीकृष्ण की वृद्ध महरी)

राहुटी–स्त्री. छोटा खेमा१.

राहू–पु. नवग्रह में आठवाँ ग्रह. भू–छाया२. बला२.

–सारखा मागें लागणें–हाथ धो कर पीछे पडना.

राहून राहून–क्रि. वि. बीच बीच में. रह रह कर.
राळ–स्त्री. राल१. धूना१. अेक कीडा. फजीहत. सोने का पिण्ड१. सारक. साल (वृक्ष)
–अुडविणे–अनाप शनाप बाते करना.
–करणे–धज्जियाँ अुडाना.
राळा–पु. चीना. चेना.
राळ्याचा थाळा करणें–बात का बतंगड बनाना.
राक्षस–पु. भयकर व्यक्ति. अमानुष कार्य करनेवाला व्यक्ति. दानव.
–गण–पु. जन्म-नक्षत्र को देख बनाये हुअे तीन गणों मे से अेक.
–वेळ–स्त्री. सअी साँझ.
राक्षशीण–स्त्री दुष्टा. कर्कशा. दानवी.
राक्षसी–वि. प्रचण्ड. डरावना. तामस.
–धान्य–न बाजरा१.
–माया–स्त्री. निशाचरी माया. कपट१.
राज्ञी–स्त्री. रानी
रिकबी / रिकाबी } स्त्री रेकाबी. पादधारणी. रिकाबी.
रिकशा / रिक्शा } स्त्री. आदमी-गाडी (आदमी से खीची जानेवाली सवारी)
रिकामका / रिकामचोट / रिकामटेकटा } वि. अकारण. बेकार. व्यर्थ का. निकम्मा. खाली बैठा. आलसी.
रिकामपण–न. अवकाश१. फुरसत२. खाली समय२.
रिकामा–वि. खाली. पोला. व्यर्थ का. बेकार निष्प्रयोजन. खाली हाथ. रिक्त. बेकाम.
–डोल / –ताठा } पु. बेकार की अकड२. व्यर्थ की डीग२.
रिकामी–वि. (स्त्री). दे रिकामा.
रिकामे–वि. (न). दे. रिकामा.
–करणें–खाली कर देना (घर, बरतन). अुगरना.
रिकिबी / रिकीब } स्त्री दे. रिकबी.
–न्हावी, कुडाला तुबडया लावी–सब काम थक्का, तो बरा काम तक्का.
रिक्त–वि. खाली रिक्त.
–पाणि / –हस्त } वि. खाली हाथ.
रिगण–न. चक्कर१. घेरा१.
–चेडू–पु. अगड बादशाह (गेद का खल).
–मूळ–न रेगनी की जड२.
रिगणी–स्त्री. रेगनी झटकटैया. कटरी. लघु कटाअी.
रिगणे–न. नन्हे का अेक खिलौना. (डबेल की तरह).
रिघणे–क्रि. अ. घुसना प्रवेशित होना. अंदर जाना.
रिघाव–पु. प्रवेश. मार्ग.
रिचविणे–क्रि. अ. ढहना. अुमड पडना.
–क्रि स. अुंडेल कर खाली करना. अुगरना, ढेर लगाना.

रिझणे–क्रि. अ. रीझना. प्रसन्न होना.
रिझविणें–क्रि. स. रिझाना. बहलाना.
रिठा–पु. रीठा.
रिण–न. ऋण. १ कर्ज १.
–करी–पु. महाजन. लेनदार.
–को–पु. रिनिया.
–ग्रस्त–वि: ऋणग्रस्त.
रिता (पु) रिती (स्त्री.) रिते (न) } वि रिक्त. खाली. पोला. रहित.
रिद्धि–स्त्री. विभव. धनदौलत.
–सिद्धि–स्त्री. सब प्रकार का सुख १.
– –पाणी भरणे–पाँचों घीमें होना.
रिपरिप–स्त्री. भुनभुन. बकझक. रिमझिम.
रिपु–पु. शत्रु. बैरी. अरि. द्वेषी.
रिपेर–स्त्री. मरम्मत. दुरुस्ती.
रिपोर्ट–पु, विवरण. संवाद.
रिपोर्टर–पु. सवाद–दाता.
रियासत–स्त्री. शासन–काल १. राज्य १.
रिवाज–पु. रिवाज. पद्धति २. रीति २. शिष्टाचार. रूढी २.
–पडणें–चलन हो जाना.
रिसाला–पु. अश्वारोही सेना विभाग. रिसाला.
रिसीट–स्त्री. प्राप्ति (रसीद).
रीत–स्त्री. रिवाज १. परिपाटी. रीति. ढंग. चलाव १. चलाना १.
–पाडणें–रिवाज पकडना.
–भात–स्त्री चाल–चलन १. रहन–सहन १.
रीति–दे. रीत.
रीतिनुसार रीत्यनुसार } –क्रि. वि. रिवाज के अनुसार. हिसाब से.
रीप–स्त्री. तख्ते की चीर या पट्टी (छाजन बनाने मे).
रीम–न. रीम १. बीस दस्ते कागज की गड्डी २ (४८० या ५०० कागज होते है).
रीस–न. रीछ १. गंदा व्यक्ति १. –स्त्री. क्रोध १. घृणा.
रीळ–न. धागे की धिरनी २ (लपेटे हुअे धागे के साथ).
रुअी–स्त्री. अकाव १. अकवन १. अर्क १ (पेड). मदार १. आक १.
–फूल–न. आक का फूल १.
– –कांठ–पु. आक के फूल की आकृति से बुना गोट.
रुका रुक्का } पु. अेक पाअी २. आधा पैसा (१॥ पाअी का सिक्का था). भूमिमापन का अेक परिमाण. पत्र. सलेख.
रुकार–पु- हाँ २. सम्मति २. अनुज्ञा २. मिलान करने पर किया 'रु' का चिन्ह.
रुखरुख–स्त्री. चिंता. कसक. सिटपिट.
रुखवत–न. कन्या के घर ब्याह के लिअे जाने के पहले वर के लिअे जनवासे में भेजी मिठाअियाँ २.
रुग्ण–वि. बीमार. रोगी. रुग्ण.
–परिचर्या–स्त्री. रोगी की सेवा–टहल. शुश्रूषा.

रुग्णालय–न. रुग्णालय १. अस्पताल १.

रुचकर–वि. रुचिकर. मधुर. स्वादिष्ट. अच्छा लगनेवाला.

रुचणें–क्रि. अ. भाना. पसंद आना. अच्छा लगना.

रुचि / रुची } स्त्री. स्वाद १. चाह. आसक्ति. प्रवृत्ति. शोभा.

–कर–दे. रुचकर.

रुचिर–वि. सुदर. मनमोहन. मनोहर. मीठा.

रुजणे–क्रि. अ. अुगना जमना(बीज) अँखुआना. अकुर निकलना. भिदना (अुपदेश, बात).

रुजवात / रुजुवात } –स्त्री. तुलना (करना). पडताल. प्रत्यक्ष बातचीत.

रुजू–वि. मान्य. सम्मत. पसद.

–घालणे–तुलना करना. पडतालना.

–होणें–चढना (काम पर). मान्य होना. सामने आना.

रुटुखुटु–क्रि वि. धीरे धीरे. किसी तरह.

रुड–न. मस्तक १. सिर १. मुड १.

–माला / –माळ } स्त्री. नरमुडों की माला.

रुणझुण–वि. छुनमुन. छुनन मुनन. छमछम. रुनझुन. रुनुक झुनुक.

रुणझुणणे–क्रि. अ छमछमाना.

रुतणे–क्रि अ. गडना. चुभना. धँसना. अुलझना.

रुद–वि. चौडा. विस्तृत.

रुंदट–वि. अधिक चौडा. कुछ फैला हुआ.

रुदन–न. रोना १. शोक १. रुदन १.

रुंदावणें–क्रि. अ. चौडा होना. मुटाना.

रुदी–स्त्री. चौडाअी. चौडान १. अर्ज (वस्त्र की).

रुद्र–पु. रुद्र. शिवजी. ग्यारह का गुट. रुद्री २.

–जटा–स्त्री. अीशरमूल १.

–वंती–स्त्री. लाणा. रुद्रवती.

रुंधणे–क्रि. स. रोकना. प्रतिबंध लगाना.

रुधिर–न. रक्त १. लोहू १. खून १. रुधिर १.

रुधिराभिसरण–न. रक्त का शरीर भरमें चक्कर १.

रुपडी–स्त्री. रुपली (रुपये के लिअे तुच्छतावाचक शब्द).

रुपणें–क्रि. अ. चुभना गडना. धँसना.

रुपया / रुपाया } –पु. रुपया. गुरु नानक का अनुयायी.

रुपें–न. रूपा. रजत. ज्वार की हरी पत्ती.

रुपेरी–वि. सफेद. चांदी का मुलम्मा किया हुआ.

–बेडी–स्त्री. सेवावृत्ति. आर्थिक लाचारी.

रुबाब–पु. धाक २. अकड २. डौल.

रुमझुम–वि. रुनझुन.

रुमडा–पु. कच्चा नारियल.

रुमडी / रुमणी } –स्त्री. हलका हत्था १.

रुमाल–पु. तौलिया. रूमाल साफा. बस्ता. पटवारी को दान में दी हुअी सरकारी भूमि.
रुमाली–स्त्री. मुद्गर घुमाने का अेक ढग १. चड्डी (लंगोट). सेंध (दीवार मे) अेक कबूतर.
रुष्ट–वि. अप्रसन्न रूठा हुआ.
रुसणे–क्रि. अ. रूठना. रीसना. गुस्सा करना. क्रुद्ध होना.
–फुगणे–रूठना. भरा बैठना.
रुसवा–पु रूठन. रिसाअी २.
रुळणे–क्रि अ. लटकना. लोटना. झूलना (खुले बाल). परचना. हिलना. मिलना.
रुळलेला–वि. हिला हुआ. गाढा परिचित. मँजा हुआ.
रुळावर येणें (गाडी)–रास्तेपर आना
रुक्ष–वि. अनेही. विरक्त. रूखा. कठोर.
रू–पु रुअी
रूढ–वि रूढ बढा हुआ. प्रसिद्ध (समाज मे). चालू.
–शब्द–पु. वह शद्व जो प्रकृति और प्रत्यय की किसी प्रकार की अपेक्षा न कर के अर्थ का बोध करता हो।
रूढि } स्त्री. चलाव १. रिवाज १.
रूढी } प्रथा.
रूप–न रूप १. दिखावा १. आकार प्रकार १ मुद्रा १. सुन्दरता २. सुघराअी २. शद्व या वर्ण का. वह रूपान्तर, जो विभक्ति प्रत्यय आदि लगाने से वनता है। व्यक्त सख्या (बीज गणित).
–पालटणे–हुलिया बदलना. भेस बदलना.
–माडणें–योजना थोडे मे बताना ढाँचा बनाना
–रंग–न. आकार-प्रकार १. रंग १.
–रेषा–स्त्री. रूप-रेखा. ढाँचा १. खाका १. डौल १.
–लावण्य–न. रूप १ सुन्दरता २.
–लिपि–स्त्री सारणी सूत्र १.
–विकार–पु. रूपान्तर.
रूपक–न. अेक अर्थालकार. रूपक. (अुपमान और अुपमेय का अभेद). अेक ताल (सात मात्रा).
रूपान्तर–न. दूसरा रूप १ (बदलना). रूपान्तर १.
रूळ–पु. अेक तरह का पायल. डण्डा (लकीर खीचने का). पटरी (आयो-मार्ग, रेल्वेकी). बेलन (छापाखाने मे स्याही लगानेका). सडक बनाने का गोल रोलर.
रे–अव्य. अरे. हे
–पु. अेक मछली २.
रेकणे } क्रि. अ. रभाना (गाय, भैसका)
रेकणें } भर्राना रेकना
रेकला–पु. लढिया (अेक बैल की गाडी). अिक्का. हेगी २ (खेत की मिट्टी समतल बनाने की). सुरग अुडाने का औजार रहँकला.
रेकॉर्ड–न. अुल्लेख १. अुल्लेख-पुस्त १. आलेख १. विक्रम १ (पराकाष्ठा). ज्ञात–प्रमाण १. लेख–प्रमाण. ध्वनि–आलेख (ग्रामोफोन का).

–कारकून–पु. अुल्लेख–पाल,
रेखा–स्त्री. रेषा. लकीर. मर्यादा.
रेखाटणें–क्रि. स. चित्रित करना. आलेखन१. रेखना. आडी सीधी लकीरें खींचना.
रेखीव–वि. गठीला (शरीर). सुंदर. मनोहर. सजीला.
रेंगणें–क्रि. अ. रेंगना. अलसेठ से काम करना.
रेंगापोंगा–पु. दुर्बल लोग.
रेंगाळणें–क्रि. अ. अलसाना. सुस्त पडना. पिछडना. थक जाने से शिथिल हो जाना.
रेघ–स्त्री. रेषा. लकीर. पंक्ति. सतर.
–काढून देणें–शिष्टाचार के नियम बता देना.
–मारणें–लकीर खीचना. सीमा बाँध देना.
रेघी–वि. रेषा में लिखी (संख्या).
–अुजळणी–स्त्री. रेषा में लिखी संख्या में पहाडे.
रेघोटी–स्त्री. रेषा.
रेघोतळी–स्त्री. सुनार का वह औजार जिस से गहनों या बरतनों पर नक्काशी की लकीरें बनती हैं।
रेच–पु जुलाब. दस्त. रेच.
रेचक–न. रेचक१ (कोष्ठ शुद्धि की औषधि). प्राणायाम में साँस छोडना.
रेचन–न. रेचक१. जोरसे दस्त१.

रेज–पु. धातु का कण. छोटा सिक्का. छर्रा. अेक मुर्गा.
रेजा–पु. चिंदी२. लोहे की छड२ (खिडकी में). पासेपर होनेवाली बुंदकी. सोने या चाँदी का रस ढालकर छड बनाने का औजार.
रेट–न. मोटी रोटी२.
–स्त्री. धकापेली२ भीडभडक्का१, जोरसे धक्का (किसी वस्तु को खिसकाने के लिअे).
रेटणे–क्रि. स. आगे धकेलना (जोरसे). किसी तरह चलाना. विपुलता. होना.
रेटा–पु. धक्का.
रेटारेटी–स्त्री. धक्कधक्का१. धकापेली.
रेंड–पु. दूसरी ठोंक (गुल्ली डण्डे में).
रेडकूं–न. भैंस का बच्चा१.
रेडा–पु. भैंसा. कटडा. पडवा.
रेडी–स्त्री. भैंस की बच्ची. छोटी भैंस.
रेडे कापशीण–स्त्री. नर्म.
रेणु–पु. पराग. धूलिकण. संभालू का बीज.
रेणुकबीज–न. रेणुका. संभालू का बीज
रेत–न. शुक्र१ (पुरुष का). वीर्य. पारा.
रेत } स्त्री. बालु१. सिकता. रेत.
रेती } सोने का कण. सुखवन१.
रेताड–वि. बलूआ. रेतीला.

रेंद–स्त्री. } गारा १. कोचड १. कूडा
रेदा–पु. } करकट १. तलछट १. ठर्रे का ठेका १. दारू बनाने के लिअे सडायी वस्तु.

रेप–स्त्री. हूक (बुखारसे) चट्टान.

रेफ–स्त्री- रकार १. रेफ १.

रेमेडोक्या } वि बुद्दू मंद-बुद्धि,
रेम्याडोक्या }

रेलचेल–स्त्री. रेल. भरमार. अधिकता.

रेलणें–क्रि. अ. रेलना. झुककर बोझ डालना (शरीर का).

रेलवे–स्त्री. अयोमार्ग १. अगिनगाडी.

रेव–स्त्री. महीन बालू १. रेत (अनाज में मिली). कीचड.
–न आकाश में सफेद बादलों की पट्टी २.

रेवकद–स्त्री. सज्जीबूटी.

रेवडी–स्त्री. रेवडी.

–अुडणे–धज्जियाँ अुडना. थुक्का फजीहत होना.

रेवण–स्त्री. ढालुवाँ किनारा १. किले की घुसबन्दी या खाअी के पास बना ढालुवाँ टीला १.

रेवती–स्त्री. २७ वाँ नक्षत्र १. बलराम की स्त्री. अठग्नी. चमेली.

रेवदचिनी–स्त्री. रेवंद खटाअी.

रेवाचिनी–स्त्री. नील का पौधा. रेवा.

रेवीपेवी–क्रि. वि. जैसे तैसे. अिधर अुधर हुआ (अनाज).

रेशन–न. सीधा १ (सरकारी नियमित परिमाण में अनाज). नियमित बँटवारा १. राशन १.

रेशमाची गांठ–अटूट संबंध. अडिग गठबंधन (पति-पत्नी; जीवात्मा–परमात्मा).

रेशमी–वि. रेशमी. रेशम का बना.

–किडा–पु. चपा (कीडा). कुसवारी

रेशा–स्त्री. तन्तु १. खूझा (फल में रेशेदार भाग).

रेशीम–न. रेशम १.

–काठी–वि. रेशमी किनारीवाला (वस्त्र).

–संत्रें–न. अेक संतरा (केवल तेल के अुपयोगी).

रेषा–स्त्री. रेषा. लकीर. पंक्ति. तन्तु १ (देखो रेखा).

–अुपटणें–भाग्य चमकना.

रेस } पु अेक आने का २५ वाँ हिस्सा
रेंस } –स्त्री. घुडदौड की होड

–भर–क्रि वि. तनिक भी

रैकूर–स्त्री. कोथागंधल १.

रोकड–स्त्री. रोक. रोकड. नकद-रकम.

–वही–स्त्री. रोक-पुस्त १. रोकड बही.

रोकडा–वि. रोकडा. रोक. नकद. साफ साफ. मुंहतोड (अुत्तर). हुंडी.

रोकडी हुंडी–दर्शनी हुंडी (धनादेश).

रोख–वि. रोकडा.

–ठोक–वि. रोक. नकद. खरी खरी बात.

–रक्कम–स्त्री. रोक धन१. बचत.
–विक्री–स्त्री. रोक विक्रय१.
रोख–पु. रुख झुकाव. रुझान. साध्य. टकटकी२. हेतु. रोक२.
–बदलणे–हवा पलटना. हवा फिरना.
रोखणें–क्रि. स. रोकना. प्रतिबंध करना. तानना (बंदूक). टकटकी लगाना. निहारना.
रोखा–पु. संलेख (दस्तैवज). करारनामा (सविदा लेख). करारपत्र. मुद्रांक (स्टांप). प्राधिलेख (रेहन नामा). पट्टलेख.
रोखीने–क्रि. वि. रोकडा. नकद.
रोखून धरणे–अटकाना. रोके रखना.
–पाहणे–घूरना. टकटकी बाँधना
रोखेबाजार–पु. सरकारी हुन्डी का बाजार.
रोग–पु. बीमारी२. व्याधि२. पीडा२ गोभा (पेडों का रोग). झंझट२. बला२.
–ट–वि. रोगी. बीमार.
–निदान–न. रोग की परीक्षा२.
–भावना–स्त्री. रोग के लच्छन१.
–राअी–स्त्री. बीमारी आदि अुपद्रव१.
–शात्यर्थ बली–पु. चलावा.
रोगण–न. रोगन१.
रोगन–न. चरबी जैसा अेक पदार्थ. रोगन१.
रोगिष्ट–वि. व्याधिग्रस्त. रोगी. बीमार.
रोगी–पु, रोगी. बीमार. रुग्ण. रोगिणी (स्त्री).
रोचक–वि. रुचिकर. रोचक. स्वादिष्ट. प्रिय.
रोज–न. जहाज के ढाँचे की प्रधान लकडी२,
–पु. दिन. दिवस. चौबीस घटे. अेकदिन का वेतन. रोज़ी
–क्रि, वि. हरदिन. प्रतिदिन. रोज़. नित्य.
–काम–न. प्रतिदिन के काम का लेखा१. कार्य-लेखा१. कार्य-लेखा-पुस्त१.
–कीर्द–स्त्री. दैनिक पजी१. रोज़नामचा१.
–खर्डा–पु. कच्चा लेखा.
–गार–पु. धंधा. नौकरी. व्यवसाय१. पेशा.
–चा–(पु.) –चें–(न.) रोजच्या रोज प्रतिदिन. हरदिन दैनिक. आये दिन. प्रतिदिन का.
–न दारी रोजंदार स्त्री. दैनिक वेतन१.
रोजनामा–पु. न्यायालय का पजी-पुस्त (टिप्पण-बही).
–मजुरी–स्त्री. –मुरा–पु. दैनिक वेतन१. रोजंदारी२.
–मेळ–पु. दैनिक लेखा-सतुलन.
रोजा–पु. मुस्लीमों का व्रत (दिनभर अुपवास; रात में भोजन).

रोजी–पु तीन साल तक टिकनेवाले पेड की रुअी२
–स्त्री रोजी.
रोज्याचे फूल–न. गुलजाफरी१.
रोट } पु मोटी अगाकडी२. मोटी
रोटगा } रोटी२
रोटी–स्त्री. रोटी. फुलका१. चपाती. पाअुंरोटी
–व्यवहार–पु. पंगत में भोजन. अेक दूसरे के हाथ का खाना खाना.
रोठा–पु. नारियल के पेड को खोखला बनानेवाला कीडा. पकी सुपारी (सफ़ेद).
रोड–पु. सडक. राजपथ.
रोंड } वि. कृश. दुबला छरहरे
रोंडका } बदन का
रोडगा–पु रोट. लिट्टी२.
रोडा–पु. रोडा.
रोंडावणे–क्रि अ. दुबलाना. दुबराना. क्षीण होना. पतली होना (सभा).
रोदन–न. रोना१. शोक१.
रोध–पु. रुकावट२. विरोध. प्रतिरोध
रोधणे–क्रि. स. रोकना.
रोप–न } गाछ१. पौधा१. क्षुप१.
रोपा–पु. } तीर१.
रोपटें–न. }
रोपदळ–न नारियल या सुपारी का पौधा१
रोम–न. रोआं१. रोम१. लोम१. रोयाँ१. रोगटा१.
रन्ध्र–रोमकूप१. रोमरंध्र१.
रोमांच–पु. पुलक. रोगटे खडे होना. रोमांच. सिहरी२.
रोमांचित होणें–पुलकित होना. रोमांचित होना.
रोयली–स्त्री. छोटा लंगर१.
रोवण–स्त्री. भुरभुरापन (भूमि का).
–घेणे–अण्डा सेना (मुर्गीका).
रोवणें } क्रि. स. रोपना. गाडना.
रोंवणें } स्थिर करना. घुसाना. बोना. चुभाना.
रोवळी–स्त्री. चंगेर. चंगेली. छलनी के समान छिद्रोंवाला धातु-पात्र१.
रोंवा–पु. चमडेपर नक्काशी करने का औजार.
रोशें } न. रुसा–घास२.
रोशेल } अुससे बनाया तेल१.
रोष–न. क्रोध१. गुस्सा१. रोष१.
रोषणाअी–स्त्री. रोषनाअी. आराअिश. रोशनी. जगमगाहट.
रोह–पु. अंकुर. कल्ला. हिरन.
रोहशेल–न. दे. रोशें.
रोहण–पु.. रोहिन
रोहिणी–स्त्री. चौथा नक्षत्र१. नौं वर्षों की कुमारी. बिजली. रोही (हिरनी). बलराम–माता. शुद्ध रक्त–वाहिनी.
रोहितक–पु. हरिन् हर्र. सोहग. हरिहर. रोहिणी
रोहिला–पु. रुहेला (रुहेलखंड का निवासी).
रोहिस–पु. रुसाघास. गंधवेना·
रोही–स्त्री. मीठे जल की अेक सुंदर मछली. नील गाय.

रौद्र–वि. भयंकर. डरावना.
–पु. अेक रस (रौद्र रस).
रौप्य–न. रूपा १. चाँदी २.
–माक्षिक–न. रूपा मक्खी २.
–मुद्रा–स्त्री–रुपया १.
–शृखला–स्त्री. सरकारी नौकरी.
रौरव–पु. रौरव नामक महान् नर्क.
ऱ्हस्व–वि. छोटा. कम लम्बा. बौना.
–स्वर–पु. अक–मात्रिक अक्षर.
ऱ्हास–पु. क्षीणता. नाश. ऱ्हास.

ल

लकड–स्त्री. बहुत ऊँचा नारियल का पेड १. लम्बतडंग व्यक्ति १.
–कोट–पु. खम्भों का बाडा. कटघरा.
लकडा–पु. लम्बी लकडी २. कडी, सूखी वस्तु २. बोझ, जोरों की माँग २.
–लावणें–पीछे पडना.
लकडी–स्त्री. गाढी, कडी जूसी (गन्ने की)
–वाचून मकडी वळत नाही–बिना डण्डे से, भूत नहीं मानता.
लकतर–न. चीथडा १.
लकब–स्त्री. ढंग १. लत.
लकलक–क्रि. वि. जगमग. चमकीला. चमचम.
लकलकणें–क्रि. अ. जगमगाना. चमचमाना.
लकलकाट–. जगमगाहट २. चमचमाहट २.
लकवा–पु. लक़वा. पक्षघात.
लका } पु. अेक तरह का कबूतर.
लक्का } लक्का.
लंका–स्त्री. वह तमाकू जो कृष्णा और गोदावरी के बीच के प्रदेश में होता है। लंका (रावण की नगरी). सिहल १. राड (क्रोध से). जारिणी. वह स्त्री जिस के शरीरपर अेक भी गहना न हो।
लकाकी–स्त्री. चमक झलक. कान्ति.
लकुच–न. बडहल १. लकूच १ (फल).
लंकेची पार्वती–अलकार-रहित सुहागिन.
लंकेंत सोन्याच्या विटा–दिल्ली की कमायी दिल्ली में गँवायी.
लकेर } स्त्री आलाप १. मधुर तान
लकेरी } (गाने की). झलक. चमक.
लक्कड कोट–दे. लकड कोट.
लक्ख } वि. स्पष्ट. साफ साफ. कोरा.
लख्ख } (जवाब). जगमग. दमकीला.
लखपंचोतरी–स्त्री. बडबोली. विचित्र बात. गप्प. दिखावा १.
लखलख–दे. लकलक.
लखलखणें–लकलकणे.
लखलखाट–दे. लकलकाट.
लखलखीत–दे. लक्ख.
लखलाभ–पु. अलभ्य लाभ.
–क्रि. वि. मंगलप्रद. शुभ (व्यंग)
लखेरा–पु. लाखभरे गहने बनानेवाला. लखेरा.

लखोटा–पु पत्र. लिफाफा.

लग–स्त्री. }चाँड२. आधार१.
–खांब–पु }

लग–न.मछलियाँ पकडने का छोटा जाल.

लगट–स्त्री. दबाव से पीछा१. जोरों का हमला१. हिलग. गाढी मित्रता लोहे की बहँगी, (बैल के पीठपर पानी के घडे रखने को).

–करणे–हिलगना. जोरदार पीछा करना. भिडना.

लगटणे–क्रि स. सटना. चिपकाना. मिलाना भिडना

लगड–पु. बाज (पंछी)
–स्त्री. सोने-चादी की छड.
दे लगट.

लगडणें–क्रि अ. लंगडाना. भचक कर चलना.

लगडदीन–वि. लंगडेबाबा (हँसीमें).

लंगडा–वि लंगडा. पगु. अपाहिज.

लगडी–स्त्री, अेक खेल (अेक पाँव से घेरे म पकडने का).

–सबब–स्त्री. बहानेबाजी.

लगत–क्रि वि. बिलकुल पास. सटकर.

लगदा–पु. लोदा. बोटी२. नकली सोना. लाख की भरती२. लुगदी२.

लगबग–स्त्री. जल्दी. अुतावली. फुर्ती.

लंगर–पु. लंगर (जहाज का). भारी गहना. ढेंकुली.

लगाम–पु. बाग२. बागडोर२. करियारी२. नियंत्रण.

–घालणें–नियंत्रित करना.

लगाव–पु. निशाना मारने का स्थान. संबंध.

लगावणे }क्रि. अ. जड देना. लगाना
लगाविणें }(चोट). दे मारना.

लगीन–न. ब्याह१. विवाह१.

–घटका–स्त्री. ब्याह का ठीक मुहूर्त१. अन्तिम क्षण१.

–घर–न. जनवासा१. ब्याह में कन्या का घर१.

–घाअी–स्त्री. घपलेबाजी. गडबडी.

लगेच–क्रि. वि. तुरन्त. अेकदम.

लंगोट–पु. लंगोट. लंगोटा. रुमाली२.

–बद–पु. ब्रह्मचारी.

लंगोटी–स्त्री. कौपीन. लंगोटी. कछनी. आडेबंद१.

लगोरी–स्त्री. गड्डी या गढ नामक खेल में गोल चपटी ठिकरी.

लगोऱ्या–स्त्री. गड्डी. गढ (खेल)

लगोलग–क्रि. वि. लगातार. ताबडतोड

लग्गा–पु. लाग. मौका. आश्रय. वसीला.

–लावणें–वसीला गाँठना.

–साधणें–पाँचों घी में होना.

लग्न–न. विवाह१. ब्याह१. शादी२. लग्न१(ज्योतिष).लगन१ (मुहूर्त). अेकता२. लगाव१.
–वि. लगा हुआ. आसक्त. संबद्ध.

–करणें–ब्याह करना. हाथ पीले करना. हाथ पकडना.

–कळा–स्त्री. ब्याह के समय कन्या के मुख की आभा
–कार्य–न. मंगल कार्य १ (अुपनयन, ब्याह आदि). ब्याह–शादी २.
–घटका–स्त्री. लग्नवेला. मुहूर्त का क्षण.
–घर–न. जनवासा १. विवाह-गृह १.
–चिट्ठी–स्त्री. लग्नपत्रिका.
–चुडा–पु. कन्या तथा बारातिनियों को चूडियाँ पहनाने की विधि.
–तीथ–स्त्री. विवाह-तिथि.
–पत्रिका–स्त्री. लगनपत्री.
–मास–पु / –सराअी–स्त्री. विवाह के दिन. सहालग १.
–साडा–पु. कन्या की ओर से वर की माता को दी हुअी कीमती साडी.
–सोहळा / –सोहाळा –पु. विवाह का अुत्सव.
–होणें–हल्दी लगना. बिवाह निबटना.
लघणें–क्रि. स. लाँघना.
लंघन–न. अुपवास १. व्रत १ (रखना). लाँघना १.
लघवी / लघ्वी स्त्री. मूत. मूत्र १. पेशाब.
लघळपणा–पु. छेडखानी २. विषयासक्ति. बकवाद १.
लघु–वि. छोटा. लघु. हलका. अेक मात्रा (संगीत).
–आवळी–स्त्री. छोटा आमला.
–अिंद्रावण–न. फरफेंदु १. अिंद्रायण १.
–अुंदिरकानी–स्त्री. छोटी मूसाकर्णी
–अेरण–स्त्री. छोटी अरनी
–कथा–स्त्री. छोटी कहानी (साहित्य–प्रकार). गल्प.
–कसअी–पु. छोटा कांस.
–कोण / –कोन पु. न्यून कोण.
– –त्रिकोण–पु. न्यून कोण त्रिभुज.
–घेवडा–पु. छोटी सेंबी २.
–चाकवत–श्वेत चिडी २.
–तम साधारण भाज्य–पु. लघुत्तम–मापवर्तक.
–त्व–न. हेठी २. लघुता २.
–पिंपरी–स्त्री. छोटी पाखर.
–बाहवा–पु. छोटा अमलतास. बनबेहरा. सोनालु. किरवारो.
–रक्तकावळी–स्त्री. काकमारी. काकफल १.
–रोहिस–न. रोहिस. सौधिआ.
–लेखन–न शीघ्र-लिपि २. संकेत–लिपि.
–पद्धति–स्त्री. शीघ्र–लिपि. पद्धति.
–लेखक–पु. शीघ्र–लिपिक. संकेत–चिन्ह–लेखक.
–शंका–स्त्री. पेशाब १.
–शिदी–स्त्री. छोटी जंगली खजूर.
–शेरणी–स्त्री. छोटी हाअूबेर.
लचक–स्त्री. हूक. कसक. लचक. हूलाहूल. चमकौवल. लोच.
लचकणें–क्रि. अ. लचकना. लचना. झुकना (नखरेसे). मटकना.
लचका–पु. गस्सा (नोंचकर, काटकर).

लचांड–न. झंझट १. झमेला १. बल २.

लज्जत–स्त्री. स्वाद १. मिठास.
–दार–वि. स्वादिष्ट. मधुर.

लज्जा–स्त्री. लज्जा. लाज. विनय १. झेंप. संकोच १. शर्म. सकुचाअी. मर्यादा.

लज्जायमान–वि. लज्जित. शरमाया हुआ. लजीला.

लज्जाहोम–पु. विवाह में धानियों का हवन.

लज्जित होणें–झेंपना. चपना. लाजना.

लट–स्त्री. झाँट. पशम. ६० कागजों का पुलिंदा १.

लटक–स्त्री. ढंग १. लौ. लटक.
–न. अेक छंद.

लटकणे–क्रि. अ. लटकना. टँगना.

लटकविणे } क्रि. स. लटकाना.
लटकाविणे } टाँगना.

लटका–(पु) }
लटकी (स्त्री) } वि. झूठा. असत्य.
लटके (न) } लुच्चा. खोटा.
निकम्मा. रह गया (अंग). अकारण.

–ताठा–व्यर्थ की अकड.

लटपट–स्त्री. तिकडम. चालाकी. खडखडाहट. धांधली. घबराहट. गडबडी.

लटपटणें–क्रि. अ. डाँवाडोल होना. डगमगाना. लडखडाना. काफूर हो जाना. घबराना. बेकार होना.

लटपटपंची–स्त्री. सिट्टी. पपलेबाज़ी चालाकी. अुथल पुथल.

लटपटीत–वि. डाँवाडोल. ढुलमुल. चंचल. अस्थिर.

लटपट्या–वि. चटपटिया. चपल. गडबडिया.

लटांबर–न. अटंबर १. झुण्ड १. लेहँडा १.

लटलट } क्रि. वि. थरथर. काँपते
लटलटां } हुअे (भयसे). हिलना (जल्दी से).
–करणें–थरथराना. झूमना. (झूमक आदि). चमकना (मोती).

लटुपटी–वि. सेंतमेंत. झूठमूठ का

लठ्ठ–पु. लठ. सोंटा.
–वि. मोटाताजा. स्थूल शरीर का. मोटा. स्थूल.

–निरंजन } पु. बहुत मोटा. मुस्टंडा
लठ्ठंभारती } बेफिक्रा.

लठ्ठा–लठ्ठी–स्त्री. गुत्थमगुत्था. १. भिडंत. हाथाबाही. हाथापायी. लडाअी–झगडा १.

लठ्ठ्या–पु. छैला. आवारा व्यक्ति. दाढीजार.

लड–स्त्री लडी. सिलक. हार. माला.

लंड–पु. लंड (शिश्न). अुन्मत्त व्यक्ति. पाखंडी. ठग.
–वि. स्वच्छंदी. आवारा.

लडबडणें–क्रि अ. लडखडाना. लथपथ होना. चिकट होना.

लडिवाळ } वि. प्रिय. लाडला. प्यारा
लडिवाळा } लडैता.

लडी–दे. लड.

लॅडीस–न. ताश का अेक खेल (३२ या ४८ पत्तों से).

लढणें–क्रि. अ. लडना. युद्ध करना. झगडना. झूझना. टकराना.
लढत–स्त्री. लढन्त. भिडन्त.
लढवय्या–वि. योद्धा. लडाका. रण–बाँकुरा.
लढविणें–क्रि. स. लडाना. भिडाना. स्पर्धा करना. टकराना.
लढा–पु. झगडा. टंटा. रण-गाडा.
लढाई–स्त्री. लडाई. युद्ध१. झगडा१. संग्राम१.
–जिंकणें–युद्ध में विजय पाना.
लढाऊ–वि. लडाका.
लता–स्त्री. बेल. लता. वल्ली.
–मडप–पु. लताकुञ्ज. लताभवन. लतामण्डप.
लत्ता–पु. चीथडा
–स्त्री. लात.
लत्तेस शनी येणे–जन्म राशिसे दूसरे स्थान में शनिग्रह का होना.
लपका–पु लोदा. कीचड का गोला.
लंपट–वि. कामुक. विषयासक्त.ढीला.
लपणें–क्रि. अ. छिपना. लुकना. गुप्त रहना. दबना.
लपंडाव–पु. लुका-छिपी२. अेक खेल. आंखमिचौनी२. चाल-बाजी२. छल-कपट१.
लपत छपत / लपून छपून } क्रि. वि. चोरी से. छुप छुप कर.
लपविणें–क्रि. वि. छिपाना. ओट में करना. गुप्त रखना. गोपना.
लप्पं छप्पं–न. बैठकबाजी. बहानेबाजी.
लपेट–स्त्री. घेरा१ परिधि लू. ढग१. (बोलने,लिखने का). पद्धति. लपेट.
लपेटणें–क्रि. वि. लपेटना. तह करना. समेटना.
लपेटणी–स्त्री. लपेटन. वेष्टन१ लपेट. फँसाव१.
लपेटी–स्त्री. ढग (जल्द लिखने का). कैडा१. लहजा१.
लफंगा / लफंग्या } वि. लुच्चा बदमाश कुचाली. लफगा.
लफडें–न. झंझट१. प्रपंच१ बखेडा१.
लफ्फा–पु मूल्यवान वस्त्र का बडा अंचल. जरीदार कपडा. गोल अिमारती लकडी२. लप्पा (घरन मे लगाया जोड). मोतियो का कअी लडियो का हार.
लंब–पु. सहावल. साहुल लम्ब (भूमितिमें)
–क–पु. लंगर (धरम घडी का)
–कर्ण–पु. गदहा. गधा.
–रेषा–स्त्री. खडेवल की रेषा. लम्ब रेषा.
–वर्तुळ–न. लम्बगोल१. लम्बवृत्त१.
–वृत्त–न. अण्डवृत्त१. दीर्घवृत्त१.
लंबा–चवडा–वि. लम्बाचौडा.
लंबायमान–वि. दीर्घ. बहुत लम्बा. चंपत.
लंबे करणें–अुडा ले जाना. पीटकर कचूमर निकालना.
लबराण–न. मस्तूल का तनाव.

लबाड–न. मद्रासी पान १(खाने का) –वि. लुच्चा. झूठा.

लबाडी–स्त्री. बदमाशी. लुच्चापन. कपट. चालाकी. अंटी. टेकली टेक.

–करणे–शरारत करना. हाथ पाँव निकालना,

–लाताडी–शोहदापन. बदमाशी.

–शिकविणे–पट्टी पढाना.

लब्ध–वि प्राप्त. कमाया. पाया हुआ.

–प्रतिष्ठ –प्रतिष्ठित } –वि. शेखी बघारने-वाला. अपने को बडा लगानेवाला.

लभ्यांश–पु. लाभ.

लय–स्त्री.धुन २. मेल. ताल में विश्राम (संगीत).

–पु. लोप विनाश. चित्तवृत्ति की तद्रूपता २.

–लूट–स्त्री. भरमार. अधिकता.

ललकार–पु ललकारणी–स्त्री. } पुकार २ (संसद के अध्यक्ष के प्रवेश के समय; राजा के दरबारमें पहुँचनेपर). जोर से आवाज कसना. ऊँचे स्वर में गाना.

ललकारणें–क्रि. अ. जोर से पुकारना. हकरना. हूँकना. चिल्लाकर बोलना (डौंडी में). खडे सुर में गाना.

ललकारी–स्त्री. पुकार. गर्जना. ललकार. आलाप.

ललना–स्त्री. महिला. सुंदरी.

ललाट–न. माथा १.

–रेखा–स्त्री भाग्यरेखा.

ललुपतु–स्त्री. लल्लोचप्पो १. चापलूसी. खुशामद.

लव–स्त्री. लोम. रोवाँ.

–पु. अणु. अंश (बहुत छोटा).

–वि. किंचित् थोडा. तनिक. रच.

–लेश–पु. कण.

– –नसणे–तनिक भी न होना. नाम के वास्ते भी न होना.

लवकर–क्रि. वि. जल्द. झट. समय रहते. शीघ्र. चटपट. समय से पहले.

लवंग–स्त्री. लौंग. सीक (नाक में) खुभी (कान में). कनक कली.

–काचरी (सुपारी)–अबाली सुपारी की लौंग के आकार की कतरन.

लवंगी–वि. छोटा-सा (लौंग के आकार का).

–फटाकडा–पु. छोटा किन्तु अच्छी आवाज करनेवाला पटाका.

–मिरची–स्त्री. लौंगिया मिर्च.

लवचिक लवचीक } वि. लचीला. लचलचा. मुलायम लगलग.

लवंडणें–क्रि स. हलकाना. लुढकाना.

–क्रि. अ. लेटना. लुढकना.

लवडा–पु पुरुष का मूत्रेन्द्रिय.

लवण–न. नमक १. लूण १. नीची जगह २ (ऊँचे से हो कर दूरतक नीची). गहरी मोड २. जोडपर गढ्ढा.

लवणा–वि. निहुरा.

लवणें–क्रि. अ. झुकना. नवना. हिलना (फुर्ती से). दबना.

लवथवणें–क्रि. अ. थलथलाना.

लवरात–स्त्री श्रीबर. बेबिन.

लवली–स्त्री हरफा रेवडी. (पेड). –क्रि. झुकी.

लवाजमा–पु. लवाजमा. साथ में रहनेवालों की भीड भाड२. अिकठ्ठी आवश्यक सामग्री२.

लवाद–पु. मध्यस्थ. पच. सालसी२.

–कोर्ट–न. सरकार-मान्य पचायत२.

लवाळा–पु नागरमोथा.

लष्कर–न.सेना२ छावनी२ भीडभाड२.

–पु. जहाजी सेवकों का दल१.

–च्या भाकरी भाजणे–झगडा मोल लेना.

–भरती–स्त्री. रगरूटों की भर्ती.

लष्करी कायदा–पु. सैनिकी सत्ता२.

लस–स्त्री. चेप. लासा.

लसणा–पु. सान का पत्थर.

लसण्या–पु बिल्लौर.

लसलस–स्त्री. चुलबुलापन१.

लसूण–न. स्त्री. लहसुन१.

–घास–न. घोडे की घास.

लहंगा–पु. घघरिया. घघरा. लँहगा

लहडणें–क्रि. अ. फलों से भर जाना.

लहर–स्त्री. हिलोर. तरंग१. लहर. सनक. अुमग. झक. हूक. झोंका (हलका). महक. मौज. लहर (साँप के काटने से बीच बीच में बेहोशी). मोडदार धारी (कपडे में).

–येणें–सनकाना. सनकारना. सनक सवार होना.

लहरी–वि. सनकी. झक्की. मनमौजी.

लहान–वि. छोटा. लघु. अल्प. नन्हा. खुर्द

–लाजाळू–स्त्री. छुअी मुअी. शर्मानी. लाजवती. लज्जावंती.

–शिपी–न. शिल्पिकतृण१.

–खुळखुळा–पु. छोटी शणपुष्पी.

–गा–वि. नन्हासा. छोटासा.

–चच–स्त्री. छोटी चंचु.

–तोंडी मोठा घास–छोटा मुँह बडी बात.

–थोर –मोठा } वि. छोटेबडे. सब मिलकर.

–पण–न. बचपन१. छुटपन१. लघुता२.

–मयाळ–स्त्री. छोटी पोअी.

–शेताचा धनी–अँगवारा

–सर–वि. छोटासा.

–सहान–वि. छोटा बडा. हर तरह का. हलका.

लहाना–वि. छोटा (भाअी).

लळलळ लळलळां } क्रि. वि. लपलपाती (जीभ).

लळा–पु. अति स्नेह. ममता२. बच्चे का हिल जाना.

–लागणें–हिल जाना.

–लावणें–ममता से आकर्षित करना (बच्चे को). परचा लेना.

लळित–न. नवरात्र के अन्तिम दिन भवानी के आगे गीतों बाजो के साथ स्वाँग बनाकर अभिनय करना.

लक्ष–पु लाख की सख्या २. लखोरी २ (पूजा)

–न. ध्यान १. गौर १. लक्ष्य निशाना १.

–चौऱ्यायशी योनी–स्त्री. चौरासी में पडना.

–न देणे–अनसुनी करना. टालमटूल करना.

–वेधणें–सुचाना. ध्यान दिलवाना.

लक्षण–न. चिन्ह १. लक्षण १. लच्छन १.

लक्षणा–स्त्री. शब्द की वह शक्ति जिसके द्वारा अुसका अभिप्राय जाना जाता है। लक्षणा.

लक्षाधीश–पु. लखपति.

लक्षानुलक्ष–क्रि. वि. लाखों. अनगिनत.

लक्षिणें–क्रि. स. लखना. देखना. ध्यान देना. जानना.

लक्ष्मी–स्त्री. धन १. संपत्ति. विष्णुपत्नी. लक्ष्मी. सुंदरी. पत्नी

–ची मोठी बहीण–दरिद्रता. निर्धनता.

–नारायणाचा जोडा–अनुरूप दंपति १. वर-कन्या की जोडी.

–पूजन–न. ब्याही कन्या का पहले पहल वर के घर में पग धरनेपर होनेवाला देवता-पूजन १ आश्विन अमावस को व्यापारी की लक्ष्मी-पूजा २.

लक्ष्य–न. लक्ष्य १. निशाना. ध्यान.

लक्ष्यार्थ–पु. सूचित अर्थ. लक्षणा से होनेवाला अर्थ.

लाक–पु. दुविया मटर २. लतरी २. खेसारी २. कसूर.

लाकण–पु. बाघ आदि शिकार को फँसानेका फदा.

लाकडी–वि. लकडी का बना.

–खेळ–पु. लकडी के खिलौने

–घोडी–स्त्री. तिपाओ (मृदग रखने)

–लास–पु. कलबूत १ (चमार का).

लाकूड–न. लकडी २. ओधन १. काष्ठ १.

–फाटा–पु. ओधन की सामग्री २.

लाख–वि. लाख (संख्या). बहुत अच्छा (व्यक्ति). पते की (बात). –स्त्री. लाख. लाह. (देखो लांक).

–दाणा–पु. चीन की लाख.

–पंचोऱ्या–वि. बक्की. बैठकबाज.

–लोटें–न. लाख से मढा मटका १.

–माणूस–पु. बहुत मिलनसार तथा भला व्यक्ति.

लाखन–न. कच्ची सिलाओ २.

लाखलिप–स्त्री. लिपा–पोती.

लाखा–पु. कच्चा धागा. लाखा (गेहूँका रोग). चिन्ह.

–कातरणें–भेड के कानपर निशान लगाना (बचपन में; कतर कर).

लाखाडी–स्त्री. लाख की छड.

लाखी–वि. मटमैला लाल, लाख के रग का. गर्रा.

–शाअी–स्त्री. लाख के रस में काजल मिलाकर बनाअी स्याही.

लाखों–वि. लाखों. अनगिनत.

लाखोटा–पु. पत्र (मुहरबद). चिपकी वस्तुओ का पूला. लुगदी २.

लाखोली–स्त्री. लखौरी (फूलो की देवता को; गालियो की).

लाग–पु. मौका. अवसर. सम्भावना २. लगाव. स्पर्श. अुपज २. चोली की कांख में जोड का टुकडा. आधार. चौपायो का अेक रोग. सुराग. पता सबध. पहाड में सुरक्षित चरागाह. संभोग (कौआ, साँप आदि का) तार को ठीक रखने की गरेडी. भारी हथौडा.

–लागणे–लग्गा लगना.

–वग–स्त्री. वसीला १. संबध (बडे लोगों से).

लांग–स्त्री. खेत की सीमा पर बनायी नाली. सागर का किनारा.

लागट–वि. चुभनेवाला. लालची. सडैल.

लागण–स्त्री अीख में पहली बार दिया पानी १. खेती की भूमि. शिकार १ (ताअून हैजा आदि का).

–न रोपने का पौधा १.

लागणे–क्रि. अ. लगना. छूना. जमना (पौधा). चोट आना. चुभना (बात). भिद जाना (मन मे). बैठ जाना (ढकना). बंद होना (दरवाजा, खिडकी). बैठना (अर्थ) पडना (आदत). अभ्यस्त होना (शिष्टाचार से). शुरु होना (स्थल, काल). मिल जाना (नौकरी). होना (संबंध मे कोअी). पडना. मिलना (नदी, पहाड, संदर्भ). अंकुरना (पेड). लद जाना (फलों से). जल जाना (भात, तल में). सडने. लगना. काटना (जूते का). ठीक होना (नमक, मिर्च, मीठा). अुठ जाना (खर्च) हकलाना (बोलते हुअे). काम देना. जिम्मे होना (कार्य विशेष का). झडी बाँधना (वर्षा का लगातार होना) चढना (भूत) आना (दस्त, पेशाब) बँटाना (हाथ). चले जाना (छिछले पानी मे-नाव या जहाज का). पीडा होना (पानी, हवा, अुपवास से).

लागत–न. किराया १. व्यय १.

–गुण–पु देखादेखी से प्राप्त गुण. संगति का प्रभाव.

लागलाच–क्रि. वि. तुरन्त अुसी क्षण.

लागवड–स्त्री. बोआअी (खेती के सब काम). आवश्यक व्यय.

लागाबांधा–पु. लगाव. लगालगी २. लगावट २. संबध.

लागीं–अव्य के लिअे. को.

लांगी–पु. जलमार्ग (नहर, नाल, नाली).

लागू–क्रि. वि. सधा हुआ. संबंधित. लागू. प्रभावी.

–करणें–जारी करना.

–पडणें–लागू होना. अुपयुक्त होना. प्रभाव पडना.

लागोपाठ–क्रि. वि. लगातार. ताबडतोड. अेक के बाद अेक.

लागो भागो दिवाळी–लगा तो तीर नही तो तुक्का.

लाघव–न. लघुता२. हलकापन१. कुशलता२. कैडा१. चापलूसी२. चालाकी.

लाघवी–वि. प्यारा मनमोहन. चतुर. बहुत बोलनेवाला. धूर्त.

लाच } पु.स्त्री. घूस२. अुत्कोच१.
लांच } लालच१. रिश्वत२. प्रलोभन१. अंकोर१.

–खाअू–वि. घूसखोर.

–घेणें–हाथ रगवा. घूस लेना. अंकोरना.

–लुचपत–स्त्री. घूस. रिश्वत.

लाचार–वि. दीन. अगतिक. लाचार.

लाचारी–स्त्री. दीनता. दैन्य१.

लांछन–न. चिन्ह१. दाग१ धब्बा१. कालिख२. कलंक१.

लाछित–वि. कलंकित.

लाज–स्त्री. लाज. लज्जा. शर्म. मर्यादा. सकुचाअी. झेंप. संकोच१.

–कोळून पिणे–निर्लज्ज होना.

–झांकणे } लाज रखना.
–राखणें }

–लज्जा–स्त्री. लाज-शर्म.

लाजणें–क्रि. अ. सकुचना. सकुचाना. लजाना शरमाना झेंपना. सकपकाना. गड जाना.

लाजरा(पु). } झेपू. शरमीला.
लाजरी(स्त्री) } लजीला. लजौहाँ.
लाजरे–(न) } (देखो लाजाळू)

लाजविणें–क्रि. स. लजाना. शरमाना. कान काटना(अधिक गुण से).

लाजाळू–वि. दे. लाजरा.

लाजाळू–न. लजालू१. लजारू१. लजाधुर१.

लाजिरवाणा–वि. शरमीला. लज्जित.

लाजिरवाणी–वि.(स्त्री). शरमानेवाली. कलकित करनेवाली. अपमान-कारक

लाजिरवाणें–वि. (न). निंद्य. लज्जाप्रद.

लाट–स्त्री. लहर. तरंग गोभ. गोभा. हलका१ हिलोर. ढेकी(धान कूटने की) जाठ (कोल्हूका) ढेंकुली. आडी लकडी(मदिर में दर्शन करने की जगह की सीमा) लकडी का हथौडा१. लाट (बडा स्तभ).

पु पुलिंदा. गठ्ठर. थोक. चैन२. भाग्य.

–अुसळणे–वाढ आना(किसी बात विवाद, रिवाज में)

लाटणें–न. बेलना१.

–क्रि. स. बेलना(रोटी). पहिया घुमाना(विशेषतः पाँव से). हडपना. लील जाना.

लाटण्या–वि. हट्टा कट्टा. अजडु.
लाटा (लाट का बहुवचन) येणें–लहराना. हलकना.
लाटी–स्त्री. पापड बनाने के आटे के लोंदे की बनी टिकिया. लाट. बल्ला १.
लाटघा गंगाजी } वि. मुफ्तखोर.
–गगाराम } लूटनेवाला.
लाठी–स्त्री. लाठी. गोजी (गोरू हांकने की). डण्डा १.
–चालविणें–लाठी चलाना.
–राज्य–न. तानाशाही २.
लाड–पु. लाड–प्यार. दुलार. अेक जाति (पान सुपारी बेचने वाली)
–पुरविणें–हौस बुझाना. मनशा पूरी करना.
लाडका–(पु.) } वि. लाडला. अलक–
लाडकें–(न.) } लडैता. प्यारा. दुलारा.
लाडकी–वि. (स्त्री.) अत्यंत प्रिय. लाडली.
लाडला–क्रि कुरेल में आया (पंछी). नखरे करने लगा.
लाडावणें–क्रि. अ. नखरे करना. प्यारसे सिरपर चढना. अितराना.
लाडिकपणा–पु. लाड प्यार से नखरा.
लाडी-गुडी } स्त्री. चापलूसी.
–गोडी } चाटुकारी.
लांडगा–पु. भेडिया. हुंडार. कोगी. वृक.
लांडगे–तोड–स्त्री. अचानक. हमला तथा मारकाट.
लांडा–वि. पूंछकटा. कटल्लू (मुसलमान). सिरकटा. अधूरा. अूंचा (वस्त्र).
–कारभार–पु. अनधिकार. हस्तक्षेप.
लाडिस–न. दे. लॅडिस. ठेलागाडी. (अयो मार्ग–रेल्वे–का निरीक्षण करने की)
लाडी करणें–अंगारोंपर होकर चलना.
लांडी लबाडी–स्त्री. छल-कपट १.
लाडू–पु. लड्डू. गोल बट्टियाँ २. मुक्का.
–संत्रा–पु. अेक नारगी (बगाल, आसाम में होती है).
लांडोर–स्त्री. मोरन. शिखरन.
लाण } स्त्री. कटाओ. (फसल की).
लाणी } भेडों के अून की कटाओ. अंतिम छोर १. आसरा १.
लात } स्त्री. लात लत्ता प्रहार १.
लाथ }
–मारणे–लतियाना. त्याग देना,
लाथा बुक्क्या–स्त्री (बहु). लात-घूंसा १.
–मारणें–कचरकूट १. मारकूट २ लात घूंसो से पीटना
लाथाडणे–क्रि अ. लतियाना. पैरोंसे रौदना.
लादणे–क्रि. स. लादना भार रखना. अेक पर अेक चुनना.
लादी–स्त्री. गढा पत्थर १. पटिया (फर्श बनाने की).
लाधणें–क्रि. अ. मिलना. प्राप्त होना. काम आना.

लापट–वि. ढीला.
लापशी–स्त्री. सागूदाना, चावल, तवाखीर आदि से बनायी खीर. लपसी.
लाफा–स्त्री. तख्ते को मजबूत बनाने के लिअे दिया जोड.
–स्त्री. लम्बी चौडी बात. गप. अतिशयोक्ति.
लाब–वि लम्बा. दीर्घ. दूर.
–क्रि. वि. दूर फासले पर. दूरी पर.
–अुडी–स्त्री. कुलाँच. कुदान १. चौकडी छलाग.
–कान्या–वि. गधा
–च लांब–वि. लम्बा चौडा. बहुत लम्बा.
–बसणे –रजस्वला होना.
–लाब गोष्टी सागणें–लम्बी चौडी गप हाँकना.
– –चे–बहुत दूर के.
–टाग्या–वि. लम्ब तडंगा.
–रुद } वि. लम्बा चौडा. ढीला–
–लचक } ढाला. विशाल.
लाबट } वि. लंबोतरा. थोडा लंबा
लाबसर }
लाबडा–वि. लम्बायमान.
–पु. साँप.
लाँबण–स्त्री दूर अंतर १. धीमेपन. दीर्घसूत्रता लम्बी चौडी बात.
–दिवा–पु. झलमला.
लाबणीवर टाकणे–टालमटूल करना. बार बार स्थगित करना.
–पडणें–खटाअी में पडना.
लांबणें–क्रि. अ. दीर्घ होना. बढना. (समय). खटाअी में पडना. वृद्धि होना.
लांबविणें–क्रि. स. लम्बाना. देरी करना. बढाना. तानना. पसारना. अुडाना. फतली करना (छाछ, दाल).
लाबी–स्त्री. लम्बाअी. दीर्घता. लंबान. लंबापन १.
लांबून–क्रि. वि. दूरसे. परे हटकर.
लाबोडा–वि. लंबोतरा. अंण्डाकृति. लबार.
लाबण दिवा–पु. झलमला (दीया)
लाबशी–स्त्री. लपसी. खीर.
लाभ–पु. लाभ. प्राप्ति २. फायदा. मुनाफा. बरकत २ (गल्ला मापने में पहले माप की गिनती). बढती २. गप्फा. ओत २.
–दायक–वि. लाभकारी.
–देणें–कृपा करना.
लाभणें–क्रि अ. मिलना. प्राप्त होना. लाभकारी होना. अच्छे ग्रह होना.
लामण दिवा–पु. झलमला (दीया).
लाभाच्या वेळी बिब्बा घालणें–हत्येपर काटना. प्राप्ति के समय बाधा डालना.
लायक–वि. लायक. समर्थ. गुणवान्. सुयोग्य.
लायकी–स्त्री. सुयोग्यता. क्षमता. सामर्थ्य.
–चा दाखला–हैसियत का प्रमाण-पत्र.

लाल–वि. लाल. रक्त (रंग). सुर्ख. अरगवानी. प्यारा (बालक).
–पु. मानिक. लाल (रत्न)
–अंबाडी–स्त्री. पटवा १.
–अेरंड–पु. लाल अेरंड.
–कमळ–न. कोकनद १.
–पाडळ–स्त्री. लाल पाडरी.
–बावटा–पु. कर्मनिष्ठों (कम्युनिस्टों) का झण्डा.
–बिबळा–पु. बिजेसार.
–भडक–वि. लाली लाल. लालम लाल. लाल घुसरैल.
–भोपळा–पु. मीठा कद्दू. कदुवा.
–मांदार–पु. लाल मंदार.
–मिरची–स्त्री. लाल मिर्च.
–मुळा–लाल मूली २.
–रातांळू–न. रतडा दमणिया १. रतालु १.
–सावर–स्त्री. रगत सेमल.
लालची–वि. लालची. अति लोभी.
लालडी–स्त्री. मानिक (रत्न) की कनी. लालडी १ (नगीना).
लालन –पालन न. पालन-पोषण १. लाड-प्यार १.
लालसा–स्त्री. लालसा. अधिक अभिलाषा. हौस. हवस.
लालित्य–न. मनोहारिता २. सुदरता २.
लालूच–स्त्री. लोभ १. लालच १.
लावणी–स्त्री. लावनी (गाने का विशेष ढंग). बोआअी.

लावणे–क्रि. स. लगाना. जुडाना. चिपकाना (टिकट). भेजना. आकना (दाम). सजाना (दूकान). किनारे पहुँचाना (जहाज). रखना (दाँव पर). चुनना (ताश). ठीक स्थान पर बैठाना. मढना (दोष). बोना. धरना (सान). करना (प्रबध).
लावण्य–न. सुदरता २. रूप १. शोभा २. लावण्य १.
–खाणी–स्त्री. अत्यत रूपवती. सुदरी.
लावा–पु. लवा. पंछी. बोटी २ (मास की).
लावालाव –लावालावी स्त्री. झगडा (करवाना). अेक दूसरे को लडाना.
लावून घेणें–किसी तरह लपेटना. (साडी). जी खट्टा कर लेना. भारी करना (मन).
–पाहणें–मिलान करना.
–बोलणे–चुभती कहना. ताना मारना.
लास–पु. लोहे की छडसे दाझना. (रोग-निवारण के लिअे). अैसे दाझने का दाग. कलबूत (चमार का).
लाहणी–स्त्री. कटाअी (फसल की). दीवट
लाही–लाजा १. धावा १. संताप १.
–फुटणें–मटियामेट होना.
–होणें (अंगाची)–आग बबूला होना.

लाहो–पु. लाभ.
लाहोर–स्त्री. अेक साल की बकरी.
लाहया–स्त्री. धानियाँ
लाळ–स्त्री. लार लासा.
–घोटणें–लार टपकना चापलूसी करना.
लाक्षणिक–वि. बोधक. सूचक. अप्रत्यक्ष. साकेतिक
लिखा–स्त्री. (बहु.) जू के अंडे.
लिखाण–न. लेखन१. लेख१.
लिखित–वि. लिखा हुआ. लिपिबद्ध. –न. चिट्ठी२. पत्र१.
लिंग–न. पुरुषका जननेंद्रिय१. लिंग (व्याकरण मे). पिण्ड (महादेव का चिन्ह). शिवलिंग. चिन्ह१. लक्षण१ प्रकृति२ (सांख्यमत).
–देह–पु. –शरीर–न. } लिङ्ग देह.
लिंगटणे–क्रि. अ. चिपकना. पीछे पडना
लिंगाड–न. झमेला१. किचकिच२. बला२. अेक व्यायाम१.
लिंगायत–पु अेक शैव पंथ और अुस का व्यक्ति.
लिंडबिंडणें–क्रि. अ. ढीला, लटकता होना.
–क्रि. स. लथपथ करना. सनना (मिट्टी आदि से).
लिंपणे } क्रि. स. बंद करना (बिल, लिपणे } छेद). लीपना. पोतना. सँभितना.
लिपि–स्त्री. लेखनपद्धति. लिपि.
लिप्त–वि. लेप किया हुआ. अुलझा हुआ. लगा हुआ.
लिप्ताळा–वि. दूषित (दोष लगाने से), दबैल. शर्मिंदा.
लिप्सा–स्त्री. लोभ. लालच१.
लिंब–पु. नीम.
लिंबलिंबीत–वि. पिलपिला. बहुत नरम.
लिंमलेट–न. नीबू का सत्व पडी मिठाअी.
लिंबारा–पु. काली खजूर. दिंकरलिंग.
लिंब–न. नीबू.
लिलांव–पु. नीलाम. क्रोश-विक्रय.
–दार–पु. क्रोश-विक्रेता. नीलामदार
लिव्हर–न. यकृत्१. कलेजा१.
लिसा–स्त्री. बुरा (खाण्ड).
लिहिणें–क्रि. स. रचना करना. (ग्रथ). अंकित करना. लिखना.
–पुसणें–शिक्षा प्राप्त करना.
–वाचणे–लिखना पढना.
लिहितां वाचतां येणें–अक्षर-ज्ञान होना. शिक्षित होना.
लिहिणावळ–स्त्री. लिखने का पारिश्रमिक१.
लीख–स्त्री. जू का अण्डा. रेशम बुनाअी में सफेद बुंदकी.
लीद–स्त्री. घोडे, गधे, अूंट, हाथी आदि जानवरों का मल१. ली
लीन–वि. लीन. तन्मय. मग्न. न विलीन.

लीनता–स्त्री. नम्रता. लीनता.

लीला }स्त्री. लीला. क्रीडा. खेल.
लीळा }माया (प्रभुकी). प्रेम विनोद. विचित्र वर्ताव.

लीलावान्–वि. लीलामय.

लीली–स्त्री हरा केला १.

लीलेनें–वि. हँसते हँसते. सहज मे.

लुकडा–वि. लगलग. कृश. दुबला पतला.

लुकण–न. लुक १. रोगन १. चिपकानेका मिश्रण १.

लुकलुकणें–क्रि. अ. चमकना. टिमटिमाना (दिया). झलझलाना. चमचमाना.

लुगडे–न. साडी (नौ गज लम्बी). सिरोपाव (पुराने समय में).

लुगदा–पु. लुगदा. लोदा.

लुगा–पु छोटा भुट्टा टटुआ.

–सुगा–वि. क्षुद्र. तुच्छ (व्यक्ति). छुटभइया.

लुगी–स्त्री. लुगी. तहमत. नाओ का कपडा.

लुचपत–स्त्री. अन्याय से प्राप्त धन १.

लुच्चा–वि लुच्चा. कुचाली. खोटा. शठ. दुराचारी. शोहदा. चालाक. धूर्त.

लुच्चेगिरी–स्त्री. लुच्चाओ. खोटाओ बदमाशी. पाजीपन १.

लुटणें–क्रि स. लूटना. ठगना. छीनना. नष्ट करना.

लुटपुट–स्त्री. दौड-धूप (बच्चे, चूहे की). फुदकना. भरभार.

लुटपुटणे–क्रि अ ढीला होना. कमजोर होना

लुटपुटीचा }वि सस्त मेल की, नकली.
लुटुपुटीचा }कल्पित.

लुटलुट–}क्रि वि. लचक-मटक
लुटुलुटु }लटकेसे.

लुटारू–वि लुटेरा. डाकू.

लुटालूट–स्त्री. लूट-खसोट लूटमार. लूटखूद.

लुडकणें–क्रि. अ. धीरेसे लेटना लुढकना.

लुडबुड–स्त्री हस्तक्षेप १ छेडछाड.

लुडबुडणें–क्रि. अनधिकार चेष्टा करना. चुलबुलाना. अडगा लगाना. टाग अडाना.

लुडबुड्या–वि. व्यर्थ दौडधूप करनेवाला चुलबुला.

लुप्त–वि. लुप्त अदृश्य. अन्तर्हित. गायब.

–प्राय–वि. नही के बराबर.

–होणें–खो जाना. हेराना

लुबरा }वि. लबरा. बिना पूछे बीच
लुब्रा }म बोलनेवाला लुतरा

लुबाडणे–क्रि. स. लूटना. छीनना.

लुब्ध–वि. आसक्त. लोभी. मुग्ध. मोहित.

लुब्रा–दे. लुबरा.

लुला–वि. लूला. पगु. अपाहिज. ढीला- लटकता हुआ. अपूर्ण.

–पांगळा–वि. लूला–लंगडा. अपाहिज.

लुलुपुतू–स्त्री. चापलूसी. गिडगिडाहट. मिन्नत.

लुसलुशीत–वि. बहुत कोमल. लहलहा. सुकुमार लगलग.
लुहुरिज–न बारटग १.
लुळा (पु.) लूला जीर्ण. निकम्मा.
लुळे (न)
लूक–स्त्री. लू. गरम हवा का झोंका १.
लूट–स्त्री. लूट. डकैती, विपुलता. भरमार.
–फाट–स्त्री. लूटमार.
लूत–स्त्री. त्वचारोग (कुत्ते को).
लूथ–पु. भसमकद
लूता–पु पु. लूता २. मकडी १.
लेक–पु. पुत्र.
–स्त्री. पुत्री. लडकी.
–वळा–पु. दोगला. जारज. हरामी. वर्णसकर.
लेकाचा–पु. माओ का लाल! बेटा! साला (तुच्छता से).
लेकरूं–न. बच्चा १ नन्हा १. बालक १.
लेकरे-बाळें–न (बहु) .बालबच्चे १.
लेकुर-वाळा–वि. बाल–बच्चेवाला.
लेकुर-वाळी–वि. (स्त्री) लडकौरी.
लेख–पु. लेख. लिपिबद्ध संलेख. (दस्तैवज) प्रबध रचना २.
लेखाक–पु. निबध का विभाग.
लेखक–पु. लेखनिक. लिपिक. लिखनेवाला व्यक्ति. लेखक. मौलिक रचना करनेवाला
लेखणी–स्त्री. लेखनी. लिखने का साधन. कलम.
–करणे–लेखनी बनाना.
लेखणे–क्रि. स. गिनना. आकना. जानना. पर्वाह करना.
लेखन–न. लेखन कार्य १. शैली (लिखने की).
–प्रशस्ति–स्त्री. सरकारी लेख पत्रों मे लिखने का निश्चित पददर्शक सबोधन १ (शिवाजी महाराजने निश्चित किया था).
–सीमा–स्त्री. पत्र का अन्त १. अिस अन्त के लिअे लगी सरकारी मुद्रा (पेशवाओं की).
लेखीं–क्रि. वि. विचार में, मत से.
लेचापेचा–वि. दुबला. ढुलमुल. ढीला. पोचा. निर्बल.
लेंची–स्त्री. कंघअी ककहिया. पेटारी.
लेजीम–स्त्री. न. लेज़म १ (व्यायाम मे).
लेंड–स्त्री. दो की गिनती (गिल्ली डण्डे में).
–न. लेंड १. मल की बत्ती २.
लेडी–स्त्री. मेगनी, लेडी. घोडे की पूंछ के नीचे से लगायी चमडे की पट्टी.
–पिंपळी–स्त्री. छोटी पीपल
लेडूक–न. लेड १. मल की बत्ती २
लेढार–न. लेहडा १. अटबर १.
लेणें–अलंकार १. पहनावा १. आभूषण १.
लेप–पु. अेक मछली (काली पीठ, सफेद पेट). लेप. अुबटन. रजाअी २. लिहाफ.

लेभळा–वि. दुबला. बुद्दू.
लेवविणे–क्रि. स. पहनाना.
लेश–पु. कण. अणु. अत्यल्प भाग.
लेस–स्त्री. फीता१. बूट के बंद१. कलाबत्तू की किनारी.
लोक–पु. लोग. जन. समाज. जगत्. अनजान व्यक्ति.
–कथा–स्त्री. किंवदंती परपरागत, घरेलू कथा. कहानी.
–गंगा–स्त्री. जनता की गगा.
–गीत–न. घरेलू अलिखित गीत.
–तंत्र–न. –वि. } प्रजातत्र१. गणतत्र१.
–नायक–पु. नेता. परमश्रेष्ठ माधव श्रीहरी अणे (आजकल बिहार के गवर्नर).
–प्रवाद–पु. जनप्रवाद. अफवाह२.
–मत–न. जनता का विचार१.
–मतानुवर्ती–वि. जनतंत्र. प्रजातंत्र (शासन).
–मान्य–वि. जनप्रिय (नेता). –पु. स्व. श्री बाळ गगाधर टिळक.
–लज्जा–स्त्री. शिष्टता की मर्यादा. जन-लज्जा.
–वार्ता–स्त्री. अुडती खबर.
–शाही–स्त्री. जनतंत्र शासन१.
–संख्या–स्त्री. विशेष स्थान में होनेवाले लोगों की गिनती.
–संग्रह–पु. समाज सब प्रकार से सुखी रहे अिस लिअे हर अेक व्यक्ति के गुण का अुपयोग. कर लेने के लिअे सबसे प्रेमभाव से बरताव
–सत्ताक–वि. प्रजातत्र.
–स्थिति–स्त्री. जनता का सुखदुख१.
लोकाचार–पु. रूढ. रीतरिवाज.
लोकापवाद–पु. जनप्रवाद. जननिंदा२.
लोकेषणा–स्त्री. कीर्ति का लोभ.
लोकोक्ति–स्त्री. कहावत
लोकोत्तर–वि. अलौकिक असाधारण
लोकर } स्त्री. अून१.
लोकर }
लोकलफंड–पु स्थानीय कर.
–बोर्ड–न. स्थानीय पचायत२.
लोखंड–न. लोहा१. आयस१. खेडी२ (देसी लोहा).
–काम–न. लुहारी२.
लोखंडाचे चणे खाणें–अनयक कष्ट अुठाना.
लोखंडाची खिट्टी–स्त्री. लोहेकी चिटकनी.
–फणी–स्त्री. अुस्तरा१.
लोखंडी–स्त्री. लोहँडा१. (लोहे की कढाअी). अंजनी. कुटकी (औषधि)
–वि. लोहे का बना. मजबूत (शरीर). टिकाअू.
–केळ–न. काठकेला१.
–नरमादी–लोहेका जमुरका. पायजा
लोंगर–न. घवारि२ (केले की). घौर१. घौद१.

लोचट–वि. चिमडा. लचीला. निर्लज्ज.

लोट–पु. मैलाव. अुभाड. वाढ२. बहाव१. बडी लहर२. दबाव (यंत्र के घुमने से).

लोटण–पु. अेक कबूतर. लोटन.

लोटणें–क्रि. स. धकेलना. जोर से आगे बढाना. जल यंत्र को घुमाकर पानी खींचना. बिताना(दिन). गले के नीचे अुतारना. वाढ की तरह टूट पडना(सेना का). खिसकाना.

–क्रि अ. भीड लगना. बीत जाना अति होना. लेटना

लोटा–पु लोटा. डोलची२.

लोटागण–न. दंडवत प्रणाम. अूंचे से लुढकने का भाव.

लोटालोटी–स्त्री. धकापेली. रेलपेल.

लोटी–स्त्री. लुटिया. लोटी.

लोठ्या–वि. अडबग. अडबगा. संडा.

लोड–पु गावतकिया. बरमे का हत्था

लोढणे–क्रि. स. ओटना. अध्ययन करना.

–न. अडगोडा१. ठोंकर२. बला१.

लोंढा–पु बहाव(जोरदार). रेला. विपुलता२.

लोंढ्या बरोबर वहात जाणें–भेडिया घसान.

लोण–स्त्री. खाडी के किनारे अेक घास१. लूण१. नमक१.

–न. 'आट्यापाट्या' के खेल में जीत.

–अुतरणें–दीठ अुतारना.

–पोंचविणें–परंपरासे पहुँचाना.

–बारगळणें–खेल के नियम के विरुद्ध जाने से बाद होना.

–लागणें–हार होना(' आट्या-पाट्या ' में).

लोणचें–न अचार१. सलाद१. अथान१ अथाना१.

लोणा–पु. अेक चावल. क्षार. खार. चमक२(चेहरे की). लोना.

लोणकढी थाप–स्त्री. हैदराबादी गप. बिलकूल झूठ खबर.

लोणकढें–वि. मक्खन का ताजा घी.

लोणार खार–पु. लोन खार.

लोणारी–पु. अेक जाति का व्यक्ति, जो कोयला तथा चूने की भट्टी लगाता है।

लोणी–न. मक्खन१. माखन१. नवनीत१.

–खाअून ताक देणें–लाभ स्वयं अुठाकर कष्ट दूसरेसे करवाना.

–लावणे–खुशामद करना.

लोध्र–पु. लोध(पेड). लोध्र.

लोप–पु. लोप. अभाव. नाश.

लोपणें–क्रि. अ. लोप होना. लुप्त होना. अदृश्य होना.

लोंबकळणें / लोंबणें } क्रि. अ. लटकना. टंगना. झूलना. दुविधा में रहना. अधूरा रहना.

लोंबर–न. / लोंबी–स्त्री. } बडी बाल(गहूँ, बाजरे की). लटकता भुट्टा१.

लोभ–पु. लोभ. लालच. कृपादृष्टि२. प्रेम२.
–नीय–वि. लोभ के योग्य. लोभनीय. स्पृहणीय. आकर्षक.
लोभविणे–क्रि स. सिहाना. ललचना.
–सुटणें–हिर्स छूटना. लालच हावी होना
लोभाविष्ट } वि. लालची. लोभी.
लोभी } कृपण. कंजूस.
लोल–वि. चचल. अस्थिर. अुतावला. लंपट. अपाहिज.
लोलक–पु लटकन(बाली में). लोलक.
लोलुप–वि बडा लोभी. चटोर. परम अुत्सुक.
लोह–न. लोहा१. आयस१. कुलथी का आलन.
–वि लोहे का. लाल.
–किट्ट–न. लोहे का मैल. मंडूर (औषधि).
–चुबक–पु. चुम्बक. लोहकान्त.
–भस्म–न. लोहे का प्राणिद (रसायन).
–मार्ग–पु. अयोमार्ग. संयान. रेलवै.
लोहार–पु. लुहार. लोहार.
–काम–न. } लुहारी. लोहारी.
–की–स्त्री. }
–साळ–स्त्री. लोह शाला. लोहे का कारखाना.
लोही–स्त्री. लोहे का कंडाल(पानी गरम करने को). अेक अूनी वस्त्र. मुहर(सोने की).
लोळ–पु बहुत बडा जीव जबादा. भभका(आग).
लोळण–स्त्री. लोट. लोडन. लुढकने का भाव१.
–फुगडी–स्त्री. लडकियों का खेल (अेक दूसरे के पाँव के अँगूठे फँसाकर लुढकना).
लोळणें–क्रि. अ, लोटना. बिस्तर में लुढकना. करवट बदलना. धोती का छोर भूमिपर लुढकना. व्यर्थ पडा रहना(वस्तु का).
लोळविणें–क्रि. स. पटक देना. घराशायी करना. चित मारना. बहुत सताना.
लोळा–पु. लटकन(घडी, घंटी में). लोंदा.
लोळी–स्त्री. घंटा या घंटी में लटकन (बजाने को). लोलक१. रेटकी बत्ती. गलकंबल१. लुठन१ (घोडे या गधे का).
लौकर–दे. लवकर.
लौकिक–पु. प्रतिष्ठा. कीर्ति२. बोलबोला१. व्यवहार में कुशलता२.
–वि. सांसारिक. अिस लोक का. लौकिक. व्यवहारिक
–ऋण–न. समाज सेवा का दायित्व१.
लौकिकाचार–पु. शिष्टाचार.
लौंद–वि. अडबग. पाजी.
लौल्य–न. लालच१. लोभ.

व

व–अव्य. और. तथा. व.
वओ–स्त्री. आड. मेड. खांवां१.
निवडुग–पु. सेहुंड.
वओस–न. बेकार रुओ. चिथडा. (यंत्र साफ करने के काम में).
वकट–स्त्री. अेक की गिनती (गिल्ली डण्डे के खेल में)
वंकनाळ–स्त्री गर्भ-पोषण-नलिका.
वकीली लढविणे–कानून छांटना.
वकील–पु. वकील. विधिज्ञ. राजदूत. प्रतिनिधि (देश का).
वक्तव्य–न. कथन१. वचन१. वक्तव्य१.
वक्ता–पु. वक्ता. बोलने मे निपुण व्यक्ति. भाषणपटु.
वक्तृत्व–न. प्रभावी भाषण१. वक्तृता२
वक्र–वि. टेढा. बांका. घुमावदार.
–दृष्टि–स्त्री. अवकृपा क्रोध की दृष्टि. वक्र दृष्टि.
वक्री येणें–किसी ग्रह का अपने मार्ग से पीछे हटना.
वक्रोक्ति–स्त्री व्यगवचन१. अेक साहित्यिक अलंकार.
वखमा–पु. विखमा२ (झाडी).
वखर–न. हेंगा१.
वखवख–स्त्री. बहुत खाने की लालसा.
वखवखणें–क्रि. अ. पेट में चूहे दौडना. बहुत लालच करना.
वखार–स्त्री. कोठी. वखार. कोठार१. भाण्डागार१. वस्तुगृह१.
वग–स्त्री. कृपा. प्रश्रय१.
–वशिला–पु. वसीला१. प्रतिष्ठा.
वंगण–न. औंगने का तेल.
वंगणे–क्रि. अ. औंगना.
वंगविणें–क्रि. स. सीधा करना (मार मार कर). होश ठिकाने लाना.
वगळणे–क्रि. स वरजना. अलग रखना. शेष रखना. छोड देना. अनादर करना
वगैरे–अव्य. आदि. आदिक. वगैरह. अित्यादि.
वचक–पु. आतंक. धाक२. डर. दरेरा.
वचकणे–क्रि. अ. धाक मानना डर जाना.
वंचक–वि. वचक. ठग. धूर्त. शोहदा.
वचन–न. कथन१. भाषण१. कौल१. अुक्ति२. वचन१. प्रमाणभूत वाक्य१. अुद्धरण१. शब्दका वह विधान जिस से अेक, दो या अनेक का बोध हो (व्याकरण).
–चिट्ठी–स्त्री. प्रतिज्ञा अर्थपत्र१. रुक्का१. तमस्सुक१.
–भंग–पु. विश्वासघात.
वचनाचा धड–वि. बात का पक्का.
वचपा–पु. बदला. भरपाअी.
–काढणें–बदला लेना. वैर निकालना. पूर्ति करना
वजन–न, भार१. वसीला१. तौल१. बटखरा१. प्रभाव१. दबाव१. मान१. असर. महत्त्व१.
–दार–वि. भारी. बोझल, वजनदार. प्रतिष्ठित.

वजनी–वि. तौलसे. तौल कर.
वजा–वि. कम. बाद.
–अव्य. तरह का. नुमा.
–बाकी–स्त्री. घटाव१. शेष. बाकी.
वंजारी–पु. बनजारा.
वजीर–पु. प्रधान मंत्री (सरकारी). दिवान. वज़ीर (शतरंज में)
वज्र–न वज्र१ (अिन्द्र का शस्त्र). हीरा१. गाज२. बिजली२.
–चूडे मंडित–सुहागिन के लिअे लिखने की अुपाधी. [अलंकार.
–टीक–स्त्री. स्त्रियों के गले का
–देही–वि बहुत अच्छा स्वास्थ्य तथा बहुत बलवाला (शरीर).
–पात–पु. आकस्मिक दुर्घटना२. वज्राघात. गाज गिरना.
–मुष्टी–पु. अेक शस्त्र, जो हाथकी अुगलियो में पहनते है। वघनहाँ.
–मूल–स्त्री. जगली अुडद, वज्रमूली.
–लेप–वि. अभेद्य. अविच्छेद्य.
–पु. चूने के पत्थर पर बनाया. मजबूत करनेवाला, लेप.
वज्राघात–दे. वज्रपात.
वज्री–स्त्री. पाँव का मैल घिसकर निकालने का खुर्दरा पत्थर१. (पीतल की भी 'वज्री' बनाते हैं)
वट–पु. बरगद.
–स्त्री. रेशम के तन्तु१.
–वि–कुल. सब मिलकर.
–पौर्णिमा
–सावित्री } स्त्री, जेठ की पुनम को बरगद के पेड के नीचे सावित्री की पूजा का व्रत१.
–हुकूम–पु. विशेषाज्ञा (सरकारी). आर्डिनैन्स.
वटवट–स्त्री. बकवाद१. किचकिच.
वटवटणें–क्रि. अ. बकना. अटसंट बोलना. बहुत बोलना.
वटवणें
वटविणें } क्रि. स भुनना (अर्थपत्र = नोट, धनादेश = चेक, हुडी आदि)
वटवाघुळ–न. गादुर१. चमगादड१ चमगीदड१.
वटारणे–क्रि. अ आँख निकालना तरेरना (आँखे).
वटाव–पु. बट्टा. वर्तन (दलाली).
वटावणें–दे. वटवणें.
वठणे–क्रि. अ. रास्तेपर आना. मानना. स्पष्ट होना. साफ दिखायी देना. सच होना (शाप). सूख जाना (पेड). रग आना (भाषण, अभिनय में).
वठणीवर आणणे–रास्तेपर लाना.
वड–पु. बरगद. तौल के पहले, अेक जैसे मोतियों को चुनना.
–सावित्री–दे. वटसावित्री.
वडवानल–पु. वडवाग्नि. वडवानल.
वडस–पु. आँख की पुतलीपर बढनेवाली सफेद कौडी.
बडा–पु. बडा (पकौडा). बटक.
वडघाचें तेल वांग्यावर–अस्तबल की बला बंदर के सिर. ठोकर लगी पहाडकी, तोडे घर की सिल.
वडारी–पु. अेक जाति का व्यक्ति (पत्थर फोडना, कुआँ खोदना आदि काम करनेवाला)
वडिलार्जित–वि. परंपरा से प्राप्त. पैतृक.

वडी–स्त्री. वटी. टिकिया (चिपटी)
वडील–पु. पिता. बापू. बाबूजी.
–वि. बडे (अग्रमे). पुरखा.
बडे बूढे. श्रेष्ठ.
–की–स्त्री. बडा होने से सम्मान
तथा दायित्व का हक.
–घराणें–न. बडे भाओ का परिवार.
–धारें–न. बडे बूढे १.
वण–पु. क्षत-चिन्ह. घाव का दाग.
दाँत का निशान (काटनेपर).
घट्टा. घाव का चिन्ह (चेचकसे).
वणवण–स्त्री व्यर्थ परिश्रम.
–हिंडणें–मारा मारा फिरना.
वणवा–पु दाव दावा २. दावानल.
वतन–न. जागीर २. पैतृक
अधिकार १.
–दार–पु. अिनामदार.
–वाडी–स्त्री पैतृक भूसंपत्ति.
वतीने–क्रि. वि ओर से (किसी की).
बदले में.
वत्स–न. बच्चा १. बालक १.
बछडा १.
वत्सल–वि. दयालु. प्रेमी.
वत्सलता–स्त्री. स्नेह १. कृपा. ममता.
वदणे–क्रि. अ. बोलना. बदना.
वदंता–स्त्री. अफवाह. किंवदन्ती
वंदणें–क्रि. स. नमस्कार करना.
वदन करना. आदर करना.
वंदन–न. प्रणाम १. नमस्कार १.
वदन १. वदना २.
वंदनीय–वि. आदरणीय. पूज्य.
वंदित–वि. पूजित. वंदन करते हुअे.
वंद्य–वि. वंदनीय. आदरणीय.
वदन–न. मुँह १ मुख १. वदन १.
वदान्य–वि. अुदार. दाता. वक्ता.
वद्य–पु. अंधेरा पक्षवारा. कृष्णपक्ष.
–वि. बदि.
वध–पु. वध हत्या २. कत्ल २.
खून १. सहार.
–स्तंभ–पु. फासी की टिकटी .शूली
चढाने की कील.
वध्य–वि. मारने योग्य. वधार्ह.
वधू–स्त्री. कन्या (विवाह मे). बहू.
पत्नी.
–चा वरगृह प्रवेश–गौना १.
–पक्ष–पु कन्या के नातेदार आदि.
घराती.
–वर–न. कन्या और दूल्हा.
दंपति १.
वंध्य–वि. जिस में फल न लगे
(वृक्ष). व्यर्थ. निष्फल.
वंध्या–स्त्री. बांझ. बाँझनी.
–पुत्र } पु. बाँझ का बेटा. असम्भव
–सुत } बात.
–मैथुन–न. व्यर्थ परिश्रम १.
वन–न. पानी १. जंगल १. बन १.
वीरान देश १.
–कोद्रू–न. बनकं कोदो.
–गाय–स्त्री. बनैली गाय.
–गोबी–स्त्री. गोभी.
–चर–पु. पौराणिक नाटक में
विदूषक. बदर.
–वि. जंगल में घूमनेवाला.
–चराओ–स्त्री. चौपायों को जंगल में
चराने का सरकारी कर १.

–जाअी–स्त्री. संगकुपी. (झाडी).
–भोजन–न. वन-भोजन १.
–राज–पु. सिंह.
–वास–पु. जंगल में बस्ती २. संकट-समय. बुरे दिन.
–स्पति–स्त्री. वनस्पति. हरियाली. बूटी.
वनसे } स्त्री. ननंद को बुलाने का
वन्सें } आदरार्थी शब्द.
वन्समोर–क्रि. वि. फिर से (नाट्य या गायन पसंद आनेपर).
वपन–न. हजामत २. बालों को सफाचट करना.
वपु–पु. देह २ शरीर.
वय–न. आयु २. अम्र २. अवस्था २. जवानी २. बुढापा १.
वयस्क } वि. पुख्ता. पोढी आयुवाला.
वयस्कर } बूढा.
वयांत आलेली–वि. सयानी (कन्या).
वयांत येणें–सयाना होना. होश संभालना. विवाहयोग्य होना. बालिग होना.
वयोवृद्ध–वि. अनुभवी. आयु में बडा.
वर–पु. निश्चित आशिष (किसी देवतासे प्राप्त). वरदान. दूल्हा. जमाअी. पति.
–वि. श्रेष्ठ. तक.
–काती–वि. दिखावटी.
–काम–न. सहायक काम.
–डोकें काढणें–सिर अुठाना अुन्नति करना.
–तोंड करणें–निर्लज्ज बनना.
–दक्षिणा–स्त्री. दहेज १. वरदक्षिणा.
–धावा–पु. घुडचढीके लिअे (दूल्हे को विवाह मण्डपमें लिवा लाने को) जानेवाला कन्या का भाअी.
–पक्षीय–वि बाराती.
–पाहणें–जमाअी ढूंढना.
–माअी } स्त्री. वर की माता.
–माय }
–मूठ–स्त्री. ब्याह में गठबंधन को छुडाने के लिअे (कन्या की बहन को) दिया हुआ शुल्क १.
–योजना–स्त्री. जमाअी का चुनाव.
–संशोधन–न. सुयोग्य जमाअी की खोज २.
–खर्च–पु. फुटकर व्यय.
–चढ–वि. अति बढकर. मुंह चढा.
––पणा–पु. धृष्टता का बरताव. अकडूपन.
–चष्मा–पु. प्रभुत्व (दिखलाना).
–चा भाग–पु. सायर. अूपरी हिस्सा
–चे वर–क्रि. वि. बारबार.
–चें दूध–न. नन्हे बच्चे को दिया हुआ गाय, भैंस का दूध (माता का न मिलनेसे).
–पांगी–क्रि. वि. दिखावटी. अूपरी मन से.
–वर–क्रि. वि. सरसरी दृष्टिसे. मोटे तौरपर. अूपर अूपर. दिखावे के लिअे.
वरअी–स्त्री. सांवां (अेक धान्य). अेक सुवर्णमुद्रा.
वरकड–वि. फुटकर. शेष रहा.

वरकल–पु. कसौटी का पत्थर.
वरकस–वि. हलका अनाज पैदा करने योग्य (भूमि).
वरढोक–पु. धान के खेत का अेक पंछी.
वरण–न. गाढी या पतली दाल२. ब्याह१.
–भात–पु. दाल-भात लम्बे नाटे का जोड.
वरणी–स्त्री. ब्याह के समय पहनने का कन्या का वस्त्र१. देवतार्चन की बारी.
–लावणें–सुविधा कर लेना.
वरणें–क्रि. स. ब्याहना. पसंद करना.
वरताणा–पु. सुनार का, गोल बनाने का, औजार.
वरतावळा–पु. वर्तन (सिक्कों की भुनाअी में दलाली). घलुआ. घेलौना.
वरदळ–स्त्री. बहुत आवाजाही. त्रास.
वरदळीवर येणें–लडने पर अुतारू होना.
वरधारा–स्त्री. विधारा.
वरपत्र–न. कुर्की की सरकारी आज्ञा.
वरमणें–क्रि. अ. झेंपना. शरमिन्दा होना.
वरवंटा–पु. बट्टा (सिलबट्टेका). कुअें की जगत.
–फिरविणें–मटियामेट करना.
वरवा करणें–लंगर डालना (जहाज का).
वरळा–पु. तीसरी बार ओसाने पर रहा अनाज तथा भूसी.
वराअी–स्त्री. अेक सुवर्णमुद्रा (अूपर वराह का चित्र).
वराक–वि. गरीब. दीन. कंगाल.
वरात–स्त्री. झूला लटकाने की मोटी रस्सी. विवाह के बाद कन्या को दूल्हे के घर पहुँचाने का चल-समारोह. सरकारी हुडी.
–काढणे–'वरात' वाजो के साथ ले जाना. सार्वजनिक अप्रतिष्ठा करना.
वराती मागून घोडें–प्राण निकलनेपर बैद (किस काम का).
वरी–स्त्री. साँवाँ. किश्ती की रस्सी.
वरुळी / वरोळी } स्त्री. खेत की सीमा पर मेड (सरकारसे निश्चित)
वर्क / वर्ख } पु. वरक. (सोने, चांदी का बहुत महीन पत्तर).
वर्ग–पु. श्रेणी२. गुट१. वर्ग. दर्जा (शाला में) अेक ही स्थान से अुच्चारण होनेवाले व्यंजन वर्णों का समूह (व्याकरण में). जाति२. द्विघात (दो समान राशियों का गुणन फल). बदली (अन्य स्थान पर नियुक्ति).
–करणें–तबदील करना.
–मूळ–न वर्गमूल१.
वर्गणी–स्त्री. चंदा१. नियत शुल्क१.
–दार–पु. सदस्य. ग्राहक.
वर्चस्व–न. प्रभुता. बडाअी२. साहबी२.

वज }–वि बाद. प्रक्षिप्त. विवादी
वर्ज्य } (सगीत मे).

वर्जिणे–क्रि. अ. बाद करना. छोड देना. त्यागना.

वर्ण–पु रग. चार वर्णों से अेक. वर्णमाला का प्रत्येक अक्षर. गुणक.

–क्रम–पु. वर्णमाला का क्रम (अनुशासन).

–चतुष्टय–न. चातुर्वर्ण्य १.

–माला–स्त्री. लिपि के क्रमानुसार अक्षर १. अक्षरौटी. वर्णमाला.

–विपर्यय }पु. शब्दो के वर्णों का
–विपर्यास }अुलट-फेर.
–व्यत्यय }

–व्यवस्था–स्त्री. चातुर्वर्ण्य के बरताव के नियम १.

–सकर–पु. दोगली सतान २.

–सठ–स्त्री. सावन सुदि ६.

वर्णन–न. वर्णन १. वृत्तात्त १.

वर्णनात्मक–वि. विस्तार के साथ बताया हुआ.

वर्णनीय–वि. प्रशसा के योग्य.

वर्णित–क्रि. वि. वर्णन किया हुआ. कहा हुआ.

वर्णी–दे वरणी.

वर्ण्या गवत–न चणअी तृण १.

वर्तणूक–स्त्री. }बरताव १.
वर्तन–न. }चालचलन १.
व्यवहार १. शील १. चरित्र १.

वर्तमान–न संवाद १. वृत्त १ समाचार १. वस्तुस्थिति २.
–वि. विद्यमान. जीवित. चालू.
–काळ–पु. चालू समय. वर्तमान-काल.
–पत्र–न. समाचार-पत्र १.
–भविष्य–पु. अेक काल (करने की अिच्छा होनेपर भी जिस क्रिया का प्रारभ न हुआ हो वह).
–भूत–पु. आसन्न-भूत.

वर्ताळा }पु. दे. वरताळा.
वर्तावळा }

वर्तुळ–न. घेरा १. मण्डलाकार रेखा २. वृत्त १. गडारी २. मण्डल १.
–वि. गोल.

वर्दळ–स्त्री. दे. वरदळ.

वर्दी–स्त्री. संदेस १. खबर (मिलने की). आज्ञा.

वर्धक–वि. बढानेवाला.

वर्धमान }–वि. अुन्नति करनेवाला.
वर्धिष्णु }बढनेवाला.

–गति–स्त्री. तीव्र-गति.

वर्म–न. कवच १. तनुत्राण १. मर्म १. रहस्य १.

वर्मी–वि. मर्मभेदक. जी दुखानेवाला.

वर्ष–न. वर्ष १. साल १. संवत्सर १. प्रदेश १.

–प्रतिपदा–स्त्री. चैत्र सुदि १.

–सण–पु. ब्याह को अेक वर्ष पूरा होनेपर दामाद का सम्मान-सत्कार.

वर्षासन–न. वार्षिक अधिदेय १.

वर्षाकाल–पु. वर्षा–रितु २.

वर्षाव–पु. बौछार.

वर्षानुवर्ष–क्रि. वि. हर साल और कअी वर्षोंतक.

वऱ्हाड–न. बाराती १. चीटियों की कतार २. विदर्भदेश.
–णी–स्त्री. बारात की स्त्रियाँ.
वऱ्हाडी–वि. बारात का. विदर्भ-निवासी.
वलंज–पु. अेक मछली (अेक हाथ लम्बी)
वल्लद–पु. पिता का नाम दर्शाने का पुराना शब्द.
वलंदेज–पु. ओलंदेज. ओलन्दाज (हॉलंड का निवासी).
वलभी–स्त्री. कमरबल्ला १.
वलय–न. घेरा १. गोलवस्तु २. कगन १.
वलावा–पु. जहाज की सुरक्षितता के लिअे नियुक्त आरक्षी (पुलीस).
वल्गना–स्त्री. बकवाद १. शेखी. बढबढ कर बातें.
वल्लभ–पु. पति. यार.
वल्लभा–स्त्री. पत्नी. प्रियतमा.
वल्ली–स्त्री. बेल. वल्ली. लता. चंट व्यक्ति १.
वल्हविणें–क्रि. स. खेना.
वल्हें–न. डाड १. चप्पू १ (खेने का).
वश–वि. अधीन. अनुकूल.
–होणें–किलना. वश में आ जाना.
वंश–पु. वंश. कुल. गोत्र. सन्तान २. घराना. जाति २. बाँस.
–चालणें–गद्दी आबाद रहना.
–च्छेद–पु. वंशक्षय. वंश का नाश.
–ज–वि. कुल में पैदा हुआ. वंशज. कुलीन.
–परंपरा–स्त्री. कुल-परंपरा. सन्तान-क्रम.
–क्रि. वि. पीढी दर पीढी.
–पात्र–न. चगेरी (बाँस की). देखें 'झाल'
–लोचन–न. वंशलोचन १.
–वेल–स्त्री. वंशलता.
–वृद्धि–स्त्री. वश का विस्तार १.
वशा–वळ } स्त्री. वंशवृक्ष.
–वळी } वंशावली. कुरसीनामा पीढीनामा.
वशा–पु. खेतका रखवाला.
वशिला–पु. वसीला. संबंध. आश्रय. सहारा.
वशीकरण–न. वश में करने का प्रयोग (मन्त्र, औषध द्वारा). वशीकरण.
वसकन } क्रि. वि. झल्ला कर अेक
–दिशीं } अेक (बोलना). रयाँऊं कर चिल्लाना.
वसणें–क्रि. अ. बसना. रहना. धार्मिक व्रत करना.
वसतिगृह–न. छात्रावास १. आवास गृह १.
वसविणें–क्रि. स. बसाना. आबाद कराना.
वसंत–पु. बसंत. चैत्र और वैशाख महीना. वसन्त रितु २. अेक र (संगीत).
–पंचमी–स्त्री. माघ सु. ५. श्री पंच
–पूजा–स्त्री. वसंत रितु में वेदपा तथा ब्राह्मण-पूजा.

वसन–न. वस्त्र१. कपडा१. वसन१.
वसला–पु. भूमापन की सुविधा के लिअे बनाया खेत का टुकडा.
वसा–स्त्री. मेदा धातु. चरबी.
–पु. लकडी नापने का अेक प्रमाण. धार्मिक व्रत-नियम.
–हत–स्त्री. बस्ती. अुपनिवेश.
वसु–पु सौंढ. बरधा. अेक देवता.
–स्त्री. खाप्रा. साबुनी.
–न. संपत्ति. धन.
–वि. आठ की संख्या.
–बारस–कुँवर वदि१२.
वसुधरा–स्त्री. पृथिवी. पृथ्वी.
वसुला–पु. बसूला (लकडी गढने).
वसुली–स्त्री. सरकारी कर आदि की प्राप्ति. धन चुकाने से आय२. अुगाही. वसूली.
वसूल–पु. आय२(लगान, कर से). आगम प्राप्ति (माल विभाग से). लगान. योग्यता.
–करणे–अुगाहना. वसूल करना.
–बाकी–स्त्री. शेष आगम१ (लगान).
वस्त–स्त्री. वस्तु. चीज.
वस्तरा–पु. अुस्तारा. छुरा.
वस्ताद–पु. निपुण कलाकार. मल्लों का शिक्षक. धूर्त व्यक्ति. चंट आदमी.
वस्तादी–वि. परंपरासे प्राप्त(कला).
–स्त्री. प्रवीणता.
वस्ती–स्त्री. बस्ती. निवास१. जनसंख्या. आबादी. बसेरा.
–स राहणें–बसेरा करना डेरा डालना. ठहरना.
वस्तु]स्त्री. वस्तु. चीज पदार्थ१.
वस्तू]जिन्नस१. काम१. बात१. परब्रह्म१.
–अस्पृश्य होणे–वस्तु हराम होना
–तः–क्रि. वि. वास्तव मे. असल मे. यथार्थ मे. वस्तुतः. सचमुच.
–पाठ–पु. आदर्श पाठ.
–मात्र–न. हर वस्तु२
–स्थिति–स्त्री. स्थिति. यथार्थता. वस्तुस्थिति.
वस्त्र–न. वस्त्र१. कपडा१ साफी (चिलम का वस्त्र).
–आड करणें–किसी तरह कपडा लपेटना (शरीर में)
–गाळ–वि. कपडे से छाना हुआ
–परिधान–न. कपडे धारण करना
–प्रावरण–न. कपडे१. ओढने पहननेके वस्त्र१.
वस्त्रा–पु. अुस्तरा छुरा
वहाण–स्त्री. चपली. जूती चट्टी.
वहिनी–स्त्री. भौजाअी को आदर से बुलाने का शब्द. भाभी.
वहिवट]स्त्री. शासन-प्रबध.
वहिवाट]रिवाज१. प्रथा. अुपभोग१. व्यवहार१.
–दार–पु. प्रबन्धक. व्यवस्थापक. प्रतिनिधि.
वहिवाटणे–क्रि. अ. व्यवहार करना. संबंध रखना. परचना.
वही–स्त्री. बही. पुस्त१. बाडा१.

वहीत–वि. खेती की (भूमि)
वहीम–पु सदेह. वहम.
वह्या–स्त्री 'बही' का बहुवचन.
वळ–पु साँट २ (कोडे आदि के प्रहार से). गाँठ २ (सधिस्थानो मे). गिलटी २. बल (रस्सी, वस्त्र मे). अैठन २. मरोड २.
–कटी–स्त्री बिस्तर १. बिछौना १. चोंगा १ (पोली नली, दोनो ओर खुली).
वळचण–स्त्री ओलती. ओरी
वळचणीचे पाणी आढ्याला जात नाहीं–ओलती का पानी मगरेपर नही चढता.
वळण–न मोड २. रुझान १ झुकाव १. ढंग १ (लिखावट का). अभ्यास १ (शिष्टाचार का, अिंद्रियो को). वसीला १ घुमान १ बहाव १
–दार–वि. सुदर (लिखावट).
–बाधणें–स्नेह बढाना. मित्र बनाने की चेष्टा करना.
वळणाचें पाणी वळणानेच जायचे–घुटने नवेगे तो आखिर पेट की ओर.
वळणे–क्रि स. अ. घूमना. मूडना. चराना (गोरू) बटना (धागा बाती. आदि) बनाना. (लड्डू आदि) करवट लेना अैठना अनुकूल (शरीर). होना
वळते करणे–हिसाब में बाद कर चुकाना
वळवाचा पाअूस–पु. पूरवी बारिश २ (जो अेकाअेक आती है.)
वळवळ–स्त्री. चुलबुलाहट. लहरदार चाल.
वळवळणे–क्रि. अ. खुजली होना (जीभ में, व्यंग से). बकझक करना.
वळविणें–क्रि. स. मोडना. घुमाना. अनुकूल बनाना. घोटना. (अक्षर)
वळसा–पु. चक्कर. परिभ्रमण. घेरा (हाथो से डाला). त्रास. घिसन. (औषधी मात्रा का). हो हल्ला.
वळी–स्त्री. खुगीर की गद्दी. गोलक १. बल १. वली. सिकुडन.
वळू–पु. साँढ (घोडा या बैल; जोडा खिलाने को). बरघा.
–ची भाजी–स्त्री. वालु का साग १.
–दाखविणे–जोडा खिलाना
वळे–न. छल्ला (सादी अगूठी)
वक्ष } न. छाती २. सीना १.
वक्षस्थल } वक्षस्थल १.
वा–अव्य अथवा. या. किंवा. वाह ! वाहजी !
वाअिटावर असणें–घात ताकना. बुरा चाहना.
वाअीट–वि. बुरा. अनिष्ट. अयोग्य. अशुभ. अमंगल.
–करणें–हानि पहुँचाना.
–नजर–स्त्री पापी नजर. हूंस.
–पणा–पु. बुराअी २. खराबी २.
–सल्ला–पु. कुपाठ. अुलटी पट्टी २ (पढाना).
वाअीसर–पु. पेंचपर रखी मुंदरी.
वाअुगा } वि. व्यर्थ निकम्मा. मिथ्या
वाअुगें }

वाक्
वाग् } स्त्री. वाणी. ध्वनि.
–चातुर्य–न. चातुरी२. वाक्पटुता२.
–चापल्य–न धारावाही वक्तृता२.
–पांडित्य–न. वाक् पटुता२.
–प्रचार–पु. वाग्धारा२, वाग्रीति२.
भाषा-सप्रदाय. वाक्प्रचार.
मुहावरा. मुहविरा.
–बाण–पु चुभनेवाली बात२.
कटुवचन.
–युध्द–न. विवाद१. वहस२.
–विलास–पु शब्दो की सुदर
रचना२ वाणी का प्रभाव.
वाग्विलास

वाक
वाख } पु सन का धागा.

वाक–पु. बाँक वक्रता२ घुमाव
वाकचवडा–पु. बेवाय.
वाकडा } वि. टेढा. तिरछा-घुमावदार.
वाकडा } बाँका. प्रतिकूल. आडा.
–डोळा–पु. तिरस्कार१. घृणा.
बुरी नजर२.
–भांग–पु तिरछी माग (काढना).
वाकडी काठी–स्त्री. अखानी.
पचखा१.
–वाट–स्त्री- कुमार्ग१. टेढा रास्ता१.
– –करणे–जान बूझकर आना.
वाकडे–दे. वाकडा.
–न. } अनबन१. वैर१.
–पणा–पु. } टेढापन१.
–पाअूल–न. व्यभिचार१.
वाकण–न. दे. वांक.

वाकणें–क्रि. अ. झुकना. टेढा होना.
निहुरना. खम खाना.
वाकवणे–क्रि. स. झुकाना. मानहानि
करना.
वाकस–न. वसूला१ (बढअी का).
वाकसणें–क्रि स. वसूलेसे छीलना
वाकांडी–स्त्री. नकछिकनी.
वाकळ–स्त्री. गुदडी. चीथडा१.
वाकी–स्त्री. बाँक१. स्त्रियों का
बाहुभूषण१.
वाकुली } स्त्री. विडवन
वाकुल्या } ठठोली.
–दाखविणे–मुँह बिचकाकर चिढाना.
वाकेरी–स्त्री. वाकेरीमूल१.
धीकरज१. धोराकरज१.
वाक्य–न. अर्थपूर्ण शब्दसघ१ वाक्य१.
–पृथक्करण–न वाक्य-विन्यास१.
वाख–दे. वाक.
वाखा–पृ. पीडा२. हेजा.
वाखाणणी–स्त्री. वाहवाही. बखान१.
वाखाणणे–क्रि अ. बखानना. प्रशसा
करना वर्णन करना.
वागणूक–स्त्री. बरताव. चालचलन१.
व्यवहार१.
वागणे–न. दे. वागणूक.
–क्रि अ. चलना (व्यवहारमे).
बरताव करना.
वागवणे } क्रि. स. सँभालना.
वागविणे } निबाहना. व्यवहार करना.
वागायला निघणें–बीमार या प्रसूता
का चलना फिरना शुरू होना.
वागुळी–स्त्री. कोकोरंज.

वांगें–न. बैंगन १. भंटा १.
–सट–स्त्री. मागसर शुक्ला ६.
वागेटी–दे. वाघाटी.
वागेश्वरी–स्त्री. सरस्वती. शारदा. वाग्देवी.
वाघ–पु. बाघ. सारदूल. व्याघ्र. शार्दूल. शतरज के अेक तरह के खेल मे चारों फील (शेष २८ को बकरियाँ कहते हैं). बहादुर व्यक्ति
–नख–न. बघनहाँ १.
वाघरी–पु वहेलिया.
वाघ चवडा–पु. बेवायी २ (रोग).
वाघण–स्त्री. भाण्ड-वाहन १ (माल गाडी का डिब्बा).
वाघाचा डोळा–पु अेक चांदीका रुपया.
वाघाची मावशी–स्त्री. विल्ली.
वाघाचें कातडे पाघरणे–रोब दिखाना
वाघाटी–स्त्री. गोविंदफल. बगनाहा.
वाघीण–स्त्री बाघनी (दे. वाघण.)
वाघूळ–दे. वटवाघूळ.
वाघोबा–दे. वाघ.
वाघ्या–पु. खंडोबा देवता का अुपासक.
वाङनिश्चय–पु. ब्याह का करार (अेक धार्मिक विधि).
वाचक–पु. पाठक. महार जाति का धर्म–गुरु.
–वि. वाचक. बोधक.
वाचणी–स्त्री. अक्षरों का अुच्चारण १.
वाचणें–क्रि. अ. पढना. बाँचना.
वांचणें–क्रि. बचना. जीना.
वाचन–न. पठन १. पढनेकी क्रिया २. ग्रंथों का अध्ययन १.
वाचनालय–न. सामयिक-पत्र, पुस्तकें पढने का सार्वजनिक स्थान १. वाचनालय १.
वाचा–स्त्री. वाणी. वचन १. शब्द १. वाचा.
–फुटणे–मुँह खुलना.
–बसणे–घिग्घि बधना. मुँह बंद होना.
–रभण–न. स्पष्ट बात २. परिचितता २.
–विटाळणें–झूठ बोलना. व्यर्थ बकवाद करना.
वाचाळ–वि. बकवादी. बैठकबाज.
–ता–स्त्री. बकवाद १. बहुत बोलना. बोलने में चातुर्य १.
–पंचविशी–स्त्री. बकबक.
वाचून–क्रि. वि. बिना. विरहित. छोडकर. सिवा. सिवाय.
वाछनीय–वि. चाहने योग्य. वाञ्छनीय.
वाछा–स्त्री. अिच्छा. चाह. अभिलाषा. वाञ्छा.
वांछिणे–क्रि. स. चाहना.- अभिलाषा होना.
वाछित–वि. चाहा हुआ. अभिलषित. अिच्छित. वाञ्छित.
वाच्यता–स्त्री. प्रसिद्धि. परिस्फुटता.
वाजणे–क्रि. अ. बजना. शब्द करना. लगना (ठंढ). घोरना (वायु).

वाजत–गाजत–क्रि. वि. बाजे गाजे के साथ (चल समारोह). सजधज के साथ.

वाजतां (किती)–क्रि. वि. कै बजे ?

वाजत्री–पु. बाजा बजानेवाला (शहनाई आदि; अुपयोग प्रायः बहुवचन मे).

वाजत्रें–न. वाद्य समूह (सुर शहनाई, दुक्कड आदि).

वाजवणें } क्रि. स. बजाना बाजे से
वाजविणे } शब्द अुत्पन्न करना.

वाजागाजा–दे. गाजावाजा

वांजूळ–पु. जलबेत.

वांझ–स्त्री. बाँझ अपुत्रा १.

–कर्टूली–स्त्री. बाँझ ककोडा. बनककोडा १. बांझ खसखसा.

–खडा–पु. गर्भ-रोक दवा २.

वांझें–न. लेखा मे झमेला १.

वाट–स्त्री. राह. मार्ग १. रास्ता १. बाट. परिपाटी. अुपाय १. अेक बटखरा १ (लगभग पाँच सेर). वाटिका. गत. दशा.

–खर्च–पु संबल. राह–खर्च. यात्रा अधिदेय.

–चा–क्रि. वि. बदले मे. (के) स्थान में

– –चोर } चाहे सो व्यक्ति.
– –वाटसरू } मामूली व्यक्ति भी.

–चाल– स्त्री. यात्रा.

–चुकणें–राह भूलना (बहुत दिनों के बाद मिलने के लिअे घरपर आने वाले को)

–धरणें–मार्ग रोकना. बाधा देना.

–पाडणें–डकैती करना.

–पाहणे–बाट जोहना. राह देखना. अगोरना.

–मारणे–यात्रा को लूटना बाट पारना. बाट मारना.

–मारी–स्त्री. डकैती.

–लागणें–समाप्त होना. (से) निबटना. नष्ट होना.

–मार्‍या–पु. ठग. लुटेरा डाकू

–लावणे–समाप्त करना तोडफोड कर निकम्मा बनाना. गत बनाना.

–वाहणे–लोगोंकी आवाजाही नित्य होना (मार्ग मे).

–सरणे–आत्र-मार्ग–निरोध.

–सरू–पु बटोही. यात्री पथिक राहगीर.

–सुधारणें–चलते बनना.

वाटणी–स्त्री.–बँटवारा १. विभाजन, हिस्सा–बाँट १. बँटाअी की पारी (ताशमें). वितरण १.

वाटणें–क्रि बाँटना. वितरण करना. विभाजन करना.

वाटणे–क्रि. स. रगडना. पिसना. चूर्ण करना.

–क्रि. अ. लगना. भासना. सूझना. मन में आना. जान पडना.

वांटप–न बँटवारा १.

वाटली डाळ–स्त्री. पीसकर और छौंककर बनायी चने की दाल.

वाटा–'वाट' का बहुवचन.

वाटा–पु. भाग. हिस्सा. अंश.

–अुचलणें–हाथ बँटाना.

वाटाघाट–स्त्री. बातचीत. चर्चा.

वाटाणा–पु. मटर. केराव.

वाटाण्याच्या अक्षता लावणें–नाही करना. निराश करना.

वाटिका–स्त्री. वाटिका. बगीचा१. फुलवारी.

वाटी–स्त्री. कटोरी बाटी. चक्की (घुटने की). आधा नारियल१. फूल की पेदी.

वाटे जाणे–
वाटेस–
खिजाना. खीज निकालना. छेडछाड करना.

–लावणें
वाटेस–
विदा करना. चलता करना.

वाटेल ते–चाहे जो. अमर्याद (बक झक). अर्थहीन.

वाटेवर आणणे–होश ठिकाने लाना.

–पडणे–सहज में प्राप्त होना.

–पडले आहे?–मुफ्त में मिलता है क्या ?. मामूली बात नही.

वाटोळा–(पु)
वाटोळे–(न)
वि गोल गोलमटोल. वि वर्तुलाकार. घातक सर्वनाशक.

–मुळा–पु. गोल मूली.

वाटोळी गाठ–स्त्री. घुडी.

वाटोळे करणे–सत्यानाश करना. गुडगोबर करना

वाटोळेपण–न. गोलाई.

वाड–न. अगौरा१. बाडा१.
–वि. बहुत बडा. विशाल.

वाडगा–पु. बडा कटोरा. कठौता२. कुंडी२.

वाडगे–न. सहन१. आहाता१. खरक१ (पशुओ को बद रखने का).

वाडवडील–पु. पुरखा बडेबूढे.

वाडा–पु. बडी अिमारत.२. कोठी२. प्रासाद. महल. मुहल्ला. आहाता.

वाडी–स्त्री. बगीचा१. बाडी कटरा१.

वाडे–न. अगौरा१ (ओख का).
–क्रि. वि. अचरज से.

वाढ–स्त्री वृद्धि उन्नति. अधिकता.

वाढणे–क्रि. स. बढना. सरसाना (पौधा) बडा होना. परिमाण या संख्या मे अधिक होना. परोसना.
–न. परोसा१.

वाढता–वि बढनेवाला. फैलनेवाला. (परिवार) धकेलना. उन्नतिशील.

–चुडा–पु. आवश्यक चूडियाँ पहनाने-पर चूडिहार की ओर से पहनायी अेक अधिक चूडी२.

वाढदिवस–पु वर्षगाँठ२ जन्मदिन.

वाढपी–पु परोसने का व्यवसाय करनेवाला व्यक्ति.

वाढवणे
वाढविणे
क्रि. स बढाना. फैलाना. बडा करना (पालपोसकर). विस्तार करना (व्यवसाय). टूटना (चूडी). पोछा जाना (तिलक, सिदूर). पछोरना.

वाढावा–पु. घलुआ.

वाढीदिढी–स्त्री बीज दे कर डेढ गुना गल्ला लेनेकी पद्धति.

वाढीस लागणे–अंग अुभरने लगना.
वाढून ठेवणें–प्रतीक्षा करता होना. टपक पडना (दुःख, संकट).
वाढे–न, अगौरा१.
वाण–पु. रंग. भाँति२. प्रकार (साडी का).
–न. वायन.
–स्त्री. कमी. न्यून१.
–गट–पु. बनिया (तुच्छतासे).
–जिन्नस
–सवदा
–सौदा
} पु. किराना.
वाणिज्य–न. व्यापार१. वाणिज्य१.
वारणें–वर्षारितु समाप्त होनेपर पहले पहल मछली पकडना.
वाणा–पु. बाना.
वाणी–स्त्री. वाचा. वाणी. जीभ. भाषा.
–पु. बनिया. व्यापारी. हटवा. दूकानदार. वैश्य. मोदी (आटा, चावल, बेचनेवाला) अेक जंतु.
–अुदमी–व्यापारी.
वात–पु. वायु२. हवा२. वात.
–स्त्री. बत्ती (दिये की).
–विकार–पु. वात रोग.
वातट
वातड
} वि. चिमडा. चीमड.
वातात्मज–पु. हनुमान्‌जी.
वाता–यन–न. बारी२. खिडकी२.
–वरण–न. वायुमण्डल१. परिस्थिति२.
–हत–स्त्री. तितर–बितरी. सत्यानाश१. छीछालेदर. दुर्गति.
वाति
वाती
} स्त्री. कै. अुलटी. वमन१.
वातूळ–वि. वायुप्रधान. वातुल. बादी करनेवाला.
वात्रट–वि. वाहियात. बक्की. चिमडा.
वात्सल्य.–न. प्रेम१. स्नेह (माता, पिता का).
वाद–पु. चर्चा२. बातचीत२ (तत्व निर्णय के हेतु). झगडा. बतकहाव. फरियाद२.
–ग्रस्त–वि. विवाद्य. विवादास्पद.
–प्रतिवाद–
–विवाद–
} पु. वादाविवाद. झगडा. प्रश्नोत्तर. किलकिलाहट२.
वादंग–पु. व्यर्थ विवाद. बतंगड.
वादन–न. वादन१. बाजा बजाना.
वादक–वि. बजवैया.
वादळ–न. तूफान१. अंधड१.
वादी–स्त्री. तस्मा१. चमडे का फीता१. पट्टी.
–पु. अग्रवादी. पहले दावा दायर करनेवाला व्यक्ति. वैरी. विशेष मत का अनुयायी.
वाद्य–न. बाजा१. वाद्य१.
वाघणा–पु. सूजन (किसी अंग में चोट आनेपर जोड में)
वांधा–पु. आपत्ति२. मिर्च का अेक रोग.
वानगी–स्त्री. बानगी. नमूना१.
वानणें–क्रि. स. प्रशंसा करना. बखानना.

वानप्रस्थ–पु. चार आश्रमों से तीसरा आश्रम वानप्रस्थाश्रम. साठ साल की आयु होनेपर केवल समाज–सेवा का व्रत.

वानर–पु.न बंदर१. वानर१. मर्कट१.

–चेष्टा–स्त्री. मर्कट–लीला. बेमतलब की चेष्टा

वानराच्या गळचांतील पिशवी–स्त्री- गलौआ.

वानवळा–पु. फल, सब्जी के प्रथम चुनाव पर कर.

वानवा–स्त्री. संदेह. अनिश्चितता.

वापर–पु. अुपयोग.

वापरणें–क्रि स. अुपयोग करना. पहनना. अभ्यस्त होना

वापसणें–क्रि. अ. तपकर बोने के योग्य होना (भूमि). अितराना. जी खट्टा करना.

वापी–स्त्री. कुआँ१. कूप१.

वाफ–स्त्री भाप. बाष्प.

–न. खेती के लिअे अुधार लिअे बैल का किराया.

वाफा–पु. क्यारी२. कियारी२. गुड की भेली बनाने का गढा.

वाफारा–पु बफारा. गुबार.

वाम–पु. मीठे पानी की अेक मछली२. सो जाना (पाँव, हाथ का). अैठन२.

वाभाडा–पु. बडी दरार२. फटे वस्त्र का चीथडा. कडी आलोचना२.

–वि. बायाँ. वाम. विरुद्ध. नीच. कुटिल. टेढा.

–न. ऋण१.

–कुक्षि–स्त्री. दो पहर के भोजन के बाद कुछ आराम.

–मार्ग–पु. छुपी, नीच चेष्टा२.

–मार्गी–पु कौल. वाममार्गी. शाक्त.

वामन–पु. प्रभुका पाँचवाँ अवतार.

–वि. नाटा.

वाय–गोळा–पु. पेट में गोला.

–फट } –वि. निष्फल. बेकार. व्यर्थ
–फळ } (बाते).

–बार–पु. हवा मे चलायी गोली२.

वायदा–पु. वादा. करार

वायवर्णा–पु. बरुण (पेड). बरना.

वायव्य–स्त्री. अुत्तर-पश्चिम दिशा.

–सरहद्द्प्रात–पु. सीमाप्रांत.

वायसर–दे. वाअीसर.

वाया–पु. अर्धगोल सोने या चांदी का तार.

वांया–क्रि. वि. व्यर्थ. निकम्मा. विफल.

वायु–पु. वायु२. अनिल. हवा२. पवन.

–सरणें–अधोवायु निकलना.

वार–पु. दिन. वार (दिवस). गज़. (३ फीट). प्रहार. वार. जेर. खेडी२. आँवल (गर्भस्थ शिशु जिस में लपेटा रहता है).

–क्रि. वि बार.

–करी–पु. निश्चित दिनपर भोजन के लिअे आनेवाला विद्यार्थि. पंढरपुर की यात्रा नियमित रूपसे करनेवाला भक्त.

वॉरंट–न. अधिपत्र१. पकडने का आज्ञापत्र१.

वारणें–क्रि. स. रोकना. निवारण करना. पीछे हटाना. (से) बचना. चुकाना (ऋण).
वारनीस–न. रोगन १.
वारली–पु. अुत्तरी कोंकण, ठाणें जिले मे रहनेवाली अेक आदिवासी जाति का व्यक्ति.
वारवणें–क्रि. वि. ओसना (अनाज)
वारंवार–क्रि. वि. बारबार. फिर फिर.
वारस }–पु. अुत्तराधिकारी. वारिस.
–दार } दायभागी पुरुष दायाद.
जुआ बाँधने की रस्सी २.
वारसा–पु. अुत्तराधिकार. बपौती २. विरासत २.
वारा–पु. दे. वायु.
–घालणें–हवा करना. पंखा झलना.
–पडणें–वायु रुक जाना (मंद होना).
–फिरणें–हवा फिरना.
–भरणें–साँस भरना.
–वाजणें–ठंढी हवा चलना.
–वाहील तशी पाठ देणें–गंगा गये गगादास, जमुना गये जमनादास.
वारासार–स्त्री. परिशोधन १ (लेखा).
–करणें–सहेजना. समझाकर सुपुर्द करना.
वारी–स्त्री. यात्रा (नियमित). बारी. चक्कर १. प्रभु के नाम पर भीख.
–अव्य सहायसे. की मात्रा में.
वारीं–(अुस) दिन को
वारू–पु. घोडा.
वाऱ्या–ची मोट–स्त्री. हवा में गाँठ (बाँधना).
–शी भांडणें–हवा से लडना.
–वर वरात–बेमेल बात. चढ बेटा शूलीपर.
–स अुभा न राहणे–पास न फटकना.
वारे–न. वायु २. हवा. झोंका १ (वायु का). पिशाच बाधा २. सनक २. जोश. अहंकार.
वारेमाप–क्रि. वि. अमर्याद. अनगिनत. असंगत.
वारूळ–न. बाबी २. बँवीठा १. दीमक का भीटा १. बिल (साँप की). बल्मीक १.
वार्ता–स्त्री. संवाद १. समाचार १. वार्ता. गप. अफवाह. अर्थविचार (राजनीति का अंग). कहानी.
–नसणें–पता न होना.
–हर–पु. संवाददाता.
वार्धक्य–न. बुढापा.
वार्षिक–वि. वार्षिक. प्रति वर्ष का
–न. वार्षिक संख्या २.
वाल–पु. तीन रत्ती तौल. (कही २॥). सिम (दलहन).
–शीट–न. शमादान. १
वाली–पु. त्राता. रक्षक. आश्रयदाता.
वारस–पु. अुत्तराधिकारी.
वालुका–स्त्री. वालू १. रेत. सिकता.
वालुज–सुकूलतावेत. बंद.
वाव–पु. अवकाश (स्थान). गुजाअिश २. अवसर. कारण.
–स्त्री. छः फीट का अन्तर (दो भुजा में फैलाकर बना). कुआँ १.
–क्रि. वि. मिथ्या २ व्यर्थ.

वावगा–वि (पु.) } अयोग्य. निरुप-
वावगें–वि (न.) } योगी विपरीत.
वावटळ–स्त्री. आँधी. अँधड १.
वात्याचक्र १. अंधवाओ.
–न. झठा आरोप.
वावडा–वि (पु.) बातुल. वायु
वावडिग–न. वार्याविडग १. बवेरग १.
बावरग १.
वावडी–स्त्री. कनकैया-गुड्डी. चंग.
तीन सीढियों की घडौची (अनाज
ओसने के लिअे) अफवाह.
वावडे–वि (न.) प्रकोप करनेवाला
प्रतिकूल, बाधक.
अपथ्यकारक.
–पु. लोहे का बडा लंगर.
वावदूक–वि. वातूनी. चट. बहुभाषी.
वावर–न. समतल खेत १.
–पु. आवाजाही २. चलाचली २.
वावरणें–क्रि. अ. चलना फिरना.
व्यवसाय करना. मँजा होना.
वावरी–स्त्री. खेत की काली मिट्टी.
वहुत लम्बा जाल १.
वावळ } पु. चिरमिल. करंजी.
वावळा } पापरी. बडा करंज. अदारी.
वांशिक–वि. वंशसंबंधी.
वास–पु. गंध २. महँक २. खुशबू २.
बदबू २. बास. टोह २. आहट २.
लेश. निवास. बस्ती २. वस्त्र.
–घेणें–सूंघना. महँक लेना.
–मारणें–दुर्गन्ध निकलना. बास
आना.
–लागणें–पता लगना. आहट मिलना.
(में) गंध आना.
–सुटणें–महँकना. गमकना.
वासकूट–न. फतुही २. कुरती २.
वासकट १.
वासणे–क्रि. स. खोलना बाना
(मुँह). चौडा करना. पथराना.
वासनवेल–स्त्री. छिरहटा. हिअेर.
वमटीकी वेल.
वासना–स्त्री. वासना. कामना.
अिच्छा. अंत.करणका झुकाव १.
ज्ञान १ (शास्त्र आदि). हवस.
वासर–पु दिन.
–मणि–पु. सूरज.
वासरी–स्त्री. दैनदिनी (डायरी).
वासरी. दिनचर्या. बछिया.
वासरू–न. बछडा १ (गाय का). बाछा.
बछवा. बच्चा. पाल के रस्से के
अत मे बँधा हुआ लकडी का
टुकडा.
वासला–पु. बसूला.
वासलात–स्त्री. लेखा लिखने में रेखा
(जिस के प्रारंभ मे मोडी लिपि
में वा अक्षर होता है). अन्त १.
निर्णय १.
–लावणें–व्यवस्था करना.
सरियाना. समाप्त करना.
वासा } पु. लम्बा डण्डा. संगरा.
वांसा } सँगरा (पत्थर अुठाने में).
बल्ला. बाँसा (नाक का).
वासुदेव–पु. श्रीकृष्ण. बैसगडबा.
वास्तपुस्त–स्त्री. शोध. पूछताछ
समाचार (जानना).
वास्तविक–वि. न्याय्य. वास्तव में.
योग्य. वस्तुतः

वास्तव्य–न. बसेरा १. बस्ती. निवास.
वास्तु–स्त्री. घर. निवास-स्थान.
–पुरुष–पु. घर की नीव में रखी सोने की प्रतिमा २. स्थान-देवता. वास्तुपति.
–प्रवेश–पु. नये बनाये मकान मे रहने की विधि.
–शात) स्त्री. गृह-प्रवेश के समय
–शाति) धार्मिक विधि. वास्तु-शान्ति.
–शास्त्र–न. गृह-निर्माण शास्त्र १. स्थापत्यशास्त्र.
वाह–अव्य. वाह. शाबाश.
वाहणें–क्रि. स ढोना. अुठाना (बोझ) नवाना (सिर). चढाना (फूल). जोतना (खेत).
–क्रि. अ. चलना (वायु). बहना (पानी). चूना. टपकना.
वाहता रस्ता–पु. राजमार्ग. सडक २ (जिसपर हर समय लोग आते जाते रहते है)
वाहती गंगा–अनुकूल स्थिति.
–धार–पैनी धार बहता पानी. चल निकलना (व्यवसाय का).
वाहतुक–स्त्री. यातायात. आवागमन.
वाहत्या गगेंत हात धुवून घेणे–बहती गंगा में हाथ धोना. अवसर से लाभ अुठाना.
वाहन–न. सवारी २ (चढने का साधन). वाहन १. यान १.
वाहवणें–क्रि. अ. बह जाना (धारा के साथ). वाहियात, असंगत बोलना. विषयांतर करना.
वाहवा–अव्य. वाह वाह! शाबाश! धन्य हो महाराज! खूब! क्या बात है! क्या खूब!
–स्त्री. वाहवाही प्रशसा. साधुवाद.
वाहविणें–क्रि. स. बहा देना. गँवाना.
वाहाण–(दे. वहाण) झरना. नाला.
वाहिला–वि. निराला. भिन्न.
–क्रि. अर्पण किया. चढाया.
वाळका–वि. शुष्क. सूखा. नीरस. रुक्ष. अिकहरे बदनका.
वाळलेले–दे. वाळका.
वाळवट–न. बालूका मैदान १. रेगिस्तान १.
वाळवण–न. सुखवन १.
वाळवी–स्त्री. घुन १ दीमक.
वाळा–पु. खस अुशीर. गाडर २ (घास). कडा (हाथ या पैर में चांदी का). लोटे का फूला हुआ भाग. सपोला (साँप का बच्चा). प्रायः हर अेक वस्तु का गोल कंगूरा.
वाळघाचा ताब्या–पु. अलग पेंदीवाला लोटा.
–पडदा–पु. खस की टट्टी.
वाळीत–न. बहिष्कृत स्थिति २.
–टाकणें–जाति से बहिष्कृत करना. हुक्का-पानी बंद करना.
वाळुक–न. अेक ककडी.
वाळू–स्त्री. बालू १. रेत. सिकता.
–ची भित–स्त्री. बालू की भीत. शीघ्र नष्ट होनेवाली वस्तु
वाळूत मुतणें–व्यर्थ काम करना.

विकट–वि. बडा विशाल. डरावना. भयानक. विचित्र.

विकणें–क्रि स. बेचना विक्रय करना.
–क्रि. अ. बिकना.

विकत घेणे–खरीदना अुपकार से अपना बनाना. मोल लेना. फटे में पाँव देना.

–श्राद्ध घेणे–झगडा मोल लेना.

विकंपित–वि. काँपता हुआ. अतिचंचल. विकम्पित.

विकरा–पु. विक्रय. बिक्री२. खपत२. कटती२.

विकराळ–वि. डरावना. विकराल. भयंकर.

विकल–वि. लूला. लुंजपुज. विकृत. पंगू.

विकलांग–वि. जिस का कोअी अंग टूटा या खराब हो. विकलांग.

विकला–स्त्री. अेक कला का ६० वाँ अंश.
–क्रि बेचा.

विकल्प–पु. संदेह. आशंका२. भान्ति२. विकल्प.

विकसणें–क्रि. अ. विकसना. फूलना. खिलना.

विकसित–वि. खिला हुआ. फुल्ल. विकसित.

विकार–पु. विकार. खराबी२. रूपांतर. बीमारी२. रोग. मन में क्षोभ. भेद. प्रभाव (रासायनिक).

विकास–पु. विकास. प्रफुल्लता२. विस्तार. अुन्नति (क्रम से).

विकासणें–क्रि. अ. बिकसना. विकसित होना. खिलना.

विकासवाद–पु. गुण-परिणाम-वाद (गीता-रहस्य) परिणाम-वाद.

विकृत–वि. बदला हुआ. बिगडा हुआ. कुरूप. विचित्र.

विकृताग–वि. खोडा. कुबण्ड. विकृतांग.

विकृति } स्त्री. बीमारी. खराबी.
विकृती } अस्वस्थता मूलभूत द्रव्य का विकार१.

विक्रम–पु. शौर्य. पराक्रम. सुप्रसिद्ध सम्राट्. अुच्चाक. पराकाष्टा की सीमा२.

विक्रा } दे. विकरा.
विक्री }

विक्राळ–दे. विकराळ.

विखारी–पु. वेहेकली. वेहिअेटी.

विखुरणें–क्रि. अ. स. फैलाना. फैलना. छितराना. छींटना. विखरना.

विखुरलेले–क्रि. वि. छितरा हुआ. साठनाट. तितर बितर.

विख्यात–वि. प्रसिद्ध. ख्यातनामा. विख्यात. अुजागर. सुप्रसिद्ध. नामी.

विगत–वि. बीता हुआ. पुराना. नष्ट.

विघटन–न. तोडफोड१. अलगाव१.

विघातक–वि. हानिकर. नाशकारी. विघटन.

विघ्न–न. बाधा२. विघ्न१. विपत्ति२. रुकावट२. बला२. अन्तराय१.

–संतोषी–वि. दूसरे को संकट में देख प्रसन्न होनेवाला.

विचकट–वि. बीभत्स.

विचकटणें–क्रि. स. किसीतरह फेंक देना. बिखरा देना.

विचका–पु. कार्यनाश. गुडगोबर.

विचकणे–क्रि. अ. अेकदम खोलना. निपोरना. बिचकाना. मुंह बनाना.

विचरणें–क्रि. स. कधी करना. बाल झारना.

विचरणे–क्रि अ. घूमना फिरना. भ्रमण करना.

विचवा–पु. बिछवा.

विचक्षण–वि. ज्ञाता. जानकार. सूक्ष्म देखनेवाला. निपुण.

विचार–पु विचार. सूझ२. चिंतन. तर्क. गौर. अिरादा. मत. सलाह२. मशविरा. वात२. खयाल.

–क–वि. नयी सूझ देनेवाला. खोज करनेवाला.

–गम्य–वि. जो बुद्धि से जाना जा सके.

–णा–स्त्री. जाँच. पूछ ताछ. शोध. परख. चिंता.

–णीय–वि. विचारार्थ अुपस्थित. विचारणीय.

–णें–क्रि स. पूछना. सोचना. –क्रि. अ. चिंता करना. सोच-विचार करना. कुशल पूछना.

–पूस–स्त्री. पूछताछ. सुध. स्मरण१.

–पूर्वक–वि. सोच-विचारकर.

– –बोलणें–समोखना.

–लें आहे–कुशल पूछा है.

–वंत –शील विचारी } वि. सोच विचार कर चलनेवाला. सुज्ञ. विवेकशील

विचित्र–न. अचरज१. –वि. रंगबिरगा. बेढंगा. अडबंगा. विचित्र.

विंचू–पु. बिच्छू, बिच्चु. अेक घास२. (जलन पैदा करती है)

विच्छिन्न–वि. टूटा हुआ विभाजित नष्ट.

विच्छेद–पु. अलगाव. चुरकन२. भंग.

विंजणा–पु. बयाना. पंखा. अडानी२.

विजन–न. अेकात. –वि. निर्जन. वीरान.

विजय–पु. विजय२. जय२. विष्णु भगवान का अेक द्वारपाल. अर्जुन. सत्ताअीसवाँ संवत्सर.

विजातीय–वि. भिन्न जाति का. भाँति भाँति का.

विजार–स्त्री. अिजार. पतलून. पायजामा१.

विजोड–वि. विषम. विशोभित. कुजोड.

विंझणा–दे. विंजणा.

विझणें–क्रि. अ. बुझना. मन्द पडना. शान्त होना.

विझवणें–क्रि. स. बुझाना. गुल करना. मिटाना. शान्त करना.

विटकर–स्त्री. अींट. रोडा१.

विटणें–क्रि. अ. फीका पडना. चमक-अुतरना. खराब होना. अूब अुठना. घृणा होना.

विटंबणें–क्रि स. अुपहास करना. खिल्ली अुडाना.
विटबना–स्त्री. अुपहास १. विडम्बन १.
विटा–स्त्री ओटें.
–पु. भाला.
विटाळ–पु. दोष. अपवित्रता. स्पर्श. दोष. स्त्री–रज. संसर्ग छुवाव. छुआछूत २. छूत २.
–कालविणे–छुवाव से अपवित्र बनाना
–चंडाळ–पु. छुआछूत.
–जाणे–ऋतुस्त्राव होना. नाल टल जाना.
विटाळणें–क्रि. स. भ्रष्ट करना. छूत फैलाना. नाम के लिअे स्पर्श होना.
विटाळशी–स्त्री. रजस्वला.
–वसणे } कपडों से होना. पाँव छूटना.
–होणें }
विटाळें–न. अीटों का ढाँचा १.
विटी–स्त्री. गुल्ली. बीडा १.
–दाडू–पु. गुल्ली डण्डा.
विठाअी–स्त्री. पंढरपुर के विठ्ठल प्रभु का माता के रूप में नाम १. (तुकाराम महाराज का दिया).
विठ्ठल–पु. पंढरपुर का देवता.
–सवाष्ण–स्त्री. सिर-मुडी विधवा.
विडंबन–न. दे. विटंबना. किसी की कविता का अुपहासास्पद परिवर्तन १.
विडा–पु. बीडा. पान. गिलौरी २. तांबूल.
–अुचलणें–बीडा अुठाना
–देणें–बिदा करना.
विडी–स्त्र . बीडी शामी (लोहे या पीतल का छल्ला)
विण-कर–स्त्री. जुलाहा १ तन्तु-कार १.
–काम–न. बुनाअी २. बुनावट.
–णावळ–स्त्री. बुनने की मजदूरी. बुनाअी.
विणणें–क्रि. स. बुनना. गूँथना.
विणें–क्रि. अ. बच्चा देना. प्रसूत होना. ब्याना.
–अव्य. बिना.
वितंडवाद–पु. बतबढाव. मिथ्या विवाद. वितंडा २.
वितरणें–क्रि. स. दे देना. अितराना.
वितळणें } क्रि. अ. गलना. घनत्व
वितुळणें } नष्ट होना. द्रवना. फीका होना (रंग). छँट जाना (बादल).
वित्त–न धन १. संपत्ति २. पित्त १.
विदारणें–क्रि. स. चीरना. फाडना. ओदारना.
विदारक–वि. फाड डालनेवाला. स्पष्ट दिखानेवाला. असली रूप को दिखानेवाला.
विदित–वि. ज्ञात. विख्यात. सूचित.
विदीर्ण–क्रि. वि. फाडा हुआ. विदीर्ण.
विदुषी–स्त्री. पंडित महिला. विदुषी.
विदूषक–पु. नाटक का हँसोड पात्र. भद्दा व्यक्ति. विदूषक.
विदेही–वि. अनासक्त. शरीर की पर्वाह न करनेवाला.

विद्यमान–वि. वर्तमान. सांप्रत कालीन. विद्यमान जीवित.

विद्या–स्त्री. कला. ज्ञान. विद्या. ब्रह्मविद्या. ओश्वर प्राप्ति का मार्ग.

–र्थी–पु विद्या पढनेवाला. छात्र शिष्य.

–पीठ–न. विश्व विद्यालय १. विद्यापीठ १.

–भ्यास–पु. अध्ययन. पढाओ २.

–थिनी–स्त्री. छात्रा. शिष्या.

–लय–न. विद्यालय १. पाठशाला २. चटसार १. चटी २.

विद्युत्–स्त्री. बिजली.

–गतिशास्त्र–पु विद्युत् गति विद्या २.

–मत्स्य–पु. जलव्याल (मछली).

विद्वान्–वि. जानकार. पण्डित.

विधवा–स्त्री विधवा. बेवा. राड.

–विवाह–पु. पुनर्लग्न (विधवा का).

विधान–न विधि २. प्रणाली २. स्थापना २. कथन १. बात २. विधान १.

विधायक–वि. रचनात्मक. विधायक

विध) पु धार्मिक कार्य की पद्धति २.
विधी) नियम. कानून. प्रयोग. आज्ञा विधाता भाग्य.

–निषेध–पु. अच्छे बुरे का विचार.

–पूर्वक–वि. विधिवत् विधिपूर्वक.

–मंडळ–न. विधिमण्डल १. व्यवस्थापिका सभा २.

–लिखित–न. विधाता का लेख ब्रह्मलेख १.

–वाक्य–न. शास्त्र-वचन १.

–विधान–न. शास्त्र के नियम १.

विधु–पु. चद्र.

विधुर–पु. वह जिस की धर्मपत्नी मरी हो. मृतपत्नीक. रँडुआ.

विध्वस–पु तोडफोड २. नाश. विध्वंस.

विनति) स्त्री. प्रार्थना. बिनति.
विनति) नम्रता. विनय.

विनय–पु. लीनता. नम्रता. शिष्टता. लज्जा २. भलाओ २.

–शील–वि नम्र विनयी. विनीत. लज्जाशील.

विनवणी–स्त्री. प्रार्थना. अभ्यर्थना. मिन्नत. गिडगिडाहट.

विनवणे) क्रि अ. प्रार्थना करना.
विनविणे) गिडगिडाना.

विना–अव्य. बिना.

–कारण–क्रि वि अकारण योही. बिना कारण के व्यर्थ.

विनाश–पु सत्यानाश विनाश. विध्वस.

विनिमय–पु आदान प्रदान. लेनदेन.

विनोद–पु. हँसी ठठ्ठा २. चहचहा १. हँसी मज़ाक. विनोद. प्रसन्नता २. आनद. मनोरजक बात २. चुटकुला. बुद्धिचातुरी २.

विनोदी–वि. हँसोड. मसखरा हँसौहाँ

विन्मुख–वि. मुँह मोडा. विन्मुख

विपत्ति) स्त्री. सकट १. विघ्न.
विपत्ती) बुरा समय १.
विपदा)

विपरीत–वि. अुलटा. विपरीत. विरुद्ध कुछ का कुछ.

विपर्यय–पु. अुलट-फेर. अव्यवस्था२. विरुध्दता२.
विपर्यस्त–वि जानबूझकर विपरीत (कथन).
विपाक–पु. परिणाम. अुबाल. अुफान.
विपिन–न. जंगल१. बन१.
विपुल–वि बहुत. विपुल. भरपूर.
विपुलता–स्त्री. अधिकता. बहुतायत. विपुलता.
विप्र–पु. ब्राह्मण.
विफल } वि. विफल. असफल. व्यर्थ.
विफळ }
विभक्ति–स्त्री. कारक१.
विभाग–पु. हिस्सा. भाग. विभाग. अंश.
विभागणी–स्त्री. बँटवारा१ विभाजन१.
विभागणें–क्रि. अ. बाँटना. भाग करना. टुकडे करना.
विभाजक–पु. भाजक. भाग देनेवाली संख्या२. विभाग करनेवाला (परदा).
विभाज्य–पु. वह संख्या, जो अन्य संख्या स भाग दी जाती है।
विभिन्न–वि भिन्न भिन्न. अलग अलग. अन्यान्य.
विभूति } स्त्री. भस्म१. राख.
विभूती } अीश्वराश१. महापुरुष१.
विभ्रम–पु. दोष. भूल२. संमोह. विभ्रम.
विमनस्क–वि. खिन्न. अुदास. विमन. विमनस्क.
विमा–पु. बीमा. आगोप.
–पॉलिसी–स्त्री. गोपलेख१.
विमान–न. आकाशयान१. वियान१. विमान१. हवाअी जहाज१.
विमेदार–पु. आगोपक. बीमेदार.
वियोग–पु. विरह. वियोग. बिछोह.
विरक्त–वि. विमुख. अुदासीन. विरक्त.
विरंगुळा–पु. विश्राम (मन को). मनोरंजन.
विरघळणें–क्रि. अ. गलना. पिघलना द्रवना. घुलना. क्षेपना.
विरचित–वि. रचा हुआ. लिखित.
विरजण–न. जामन१. बिगाडनेवाली बात२.
–घालणे } मजा किरकिरा करना.
–पाडणें } रंग में भग पाडना.
विरजणे–क्रि. स. दूध जमाना.
विरटे–न. छोटा चाद१.
विरणें–क्रि. अ. गलना. घुलना. जीर्ण होनेसे थोडा थोडा फटना. शान्त होना.
विरविरीत–वि. जीर्ण जर्जर.
विरस–पु. बेमजा२. मनोभंग१.
–करणें–रंग मे भग करना.
विरह–पु. बिछोह. विरह. वियोग.
विरहित–वि. विहीन. रहित.
विरळ–वि. विरल. दूरदूर धागे का बुना.
विरळा–वि. बिरला. अिक्का दुक्का.
विराजणें–क्रि. अ. सुस्थित होना. बिराजना.
विराट–वि. विशाल. विराट.

विराम–पु आराम. विश्राम. समाप्ति२.
विरी–स्त्री. तलछट१.
विरुद्ध–वि. विरुद्ध. सामने प्रतिकूल.
विरोध–पु. विरोध. प्रतिकूलता२. अनबन२.
–करणें–सिर अुठाना.
–भक्ति–स्त्री. अूपरसे शत्रुता किन्तु मन मे आकर्षण.
विरोधी–विरोधक. शत्रु.
विरोळा–पु. जल-सर्प.
विलब–पु. विलंब. देरी२.
विलय–पु. अन्त. नाश.
विलयास जाणें–नष्ट होना. डूब जाना.
विलसणे–क्रि. अ. विराजना. चमकना. शोभा प्राप्त करना.
विलक्षण–वि. विचित्र. असाधारण अजीब. निराला.
विलाप–पु. विलाप. आक्रोश. कुहराम.
–करणें–बिलखना. कलपना. विलाप करना.
विलायत–स्त्री. मूलस्थान. विदेश. अिग्लैण्ड.
विलायती–वि. विदेशी.
–अूंस–पु. मोटा गन्ना.
–कोंबडा–पु. सफेद चित्ता मुर्गा.
–चणा–पु. मटर.
–चिंच–स्त्री. छोटी लाल अिमली.
–निवडुग–पु. सेहुँड.
–मुळा–पु. लाल मूली२.
–मूग–पु. मुंगफली२.
–मेंदी–स्त्री. मूरद.
–वागी–न. टमाटर१.
विलास–पु. क्रीडा२. लीला२. मनोरजन. भोग-विलास.
विलासी–वि. क्रीडासक्त. विषयासक्त. मनमौजी.
विलीनीकरण–न. विलीन होना. मिल जाना सम्मिलन.
विलोकणें–क्रि. स. देखना. अवलोकना.
विलोभन–न. लालच१.
विलोल–वि. चंचल.
विल्हेवाट–स्त्री. दे. वासलात.
विल्हेवारी–स्त्री. क्रमबद्धता. श्रेणीबद्धता. वर्गीकरण१.
विवंचना–स्त्री. चिंता. विचार१, अुधेडबुन. चुनाव१.
विवर–न. गुहा१. कंदरा२. बिल२. सुरंग२.
विवरण–न. स्पष्टीकरण१. निरूपण१. ब्योरा१.
विवळणे–क्रि. अ. कराहना. तिलमिलाना. छटपटाना. स्पष्ट होना.
विवळघा–स्त्री. बनकुलथी. चाक्षु.
विवक्षा–स्त्री. हेतु१ (बात का). अुद्देश१. व्याख्या.
विवक्षित–वि. चुना हुआ. महत्त्वपूर्ण. निर्दिष्ट.
विवाद–पु. चर्चा२. खण्डन-मण्डन. विवाद. कचाल.
–ग्रस्त–वि. विवाद्य.

विवाह-पु विवाह. ब्याह. लग्न.
विविध-वि. भिन्न भिन्न.
विवेक-पु. विचार१. विवेक. समझदारी२.
विवेचक-वि. तारतम्य देखनेवाला. विवेचन करनेवाला.
विवेचन-न. विवेचन१. निरूपण१. स्पष्टीकरण१.
विव्हल } वि. व्याकुल. पीडित.
विव्हळ }
विशद-वि. स्पष्ट. निर्मल.
विशाळ-वि. विशाल. बहुत बडा. गरगज.
विशिष्ट-वि विशेष प्रकारका. युक्त. असाधारण.
विशी-स्त्री. बीस की आयु.
--बाविशी-अठ्ठीस बीस. बहुत थोडा भेद
विशुद्ध-वि. चोखा. सच्चा यथार्थ. वास्तविक. अत्यंत शुद्ध.
विशेष-पु निरालापन. विशेष गुण.
-वि. असाधारण.
-क्रि वि. विशेषतया.
-धूप-पु. गधाविरोजा. विशेष धूप.
विशेषें करून-क्रि वि. प्रायः
विश्राती-स्त्री } आराम१. विश्राम१.
विश्राम-पु. } मनोरजन१. अवसर१.
-घेणें-सुस्ताना आराम करना. सहताना.
विश्व-न. ससार१ विश्व१. जगत्.
-वि. सब कुछ.
कुटुबी- . सब से प्रेम करनेवाला. महात्मा. प्रभु.
-कोष-पु. हर विषय का ज्ञान देनेवाला ग्रथ.
विश्वंभर-पु. संसार का पालनहार. यात्रा के लिअे अुपयुक्त बिस्तर-(अंग्रेजी होल्ड ऑल का रूपांतर).
विश्वसनीय-वि. विश्वास योग्य. प्रामाणिक.
विश्वस्त-वि. विश्वस्त. अभिभावक. प्रन्यासी.
विश्वास-पु. विश्वास. भरोंसा. श्रद्धा२ सहारा.
-घात-पु धोखेबाजी२. विश्वासघात. आस्तीन का साँप (होना).
विश्वासू-वि. विश्वासपात्र. विश्वासी.
विष-न विष१ जहर१. माहुर१. गरल१ हलाहल१.
-दोडी-स्त्री विषडोडी. करेरुआ.
-प्रयोग होणे-माहुर खिलाया जाना. जहर दिया जाना
विषण्ण-वि खिन्न. दुःखी. म्लान
विषम-न. सकट.
-पु विषम-ज्वर.
-वि. जो समान न हो. टेढा. खुर्दुरा. असमान. टेढामेढा.
विषय-पु. विषय. काम. किसी क्रिया का कर्ता. माल. महत्त्व.
-नियामक- समिति-स्त्री. विषय निर्वाचिनी (विषय निर्धारिणी) समिति.
विषयी-वि. कामुक.
विषयीं-अव्य. विषय में. संबंध में.

विषाद–पु. रज शोक. निरुत्साह. खेद.
विषारी–वि. विषैला. जहरीला. –स्त्री. दे. विखारी.
विष्टा } स्त्री. मल. विष्ठा. वीट.
विष्ठा }
विष्णुक्रान्त–पु. विष्णुक्राता.
विसकटणे } –क्रि स. बिखेरना.
विसकळणे } अस्तव्यस्त करना.
विसकळित–वि. अस्तव्यस्त. बिखरा पडा.
विसंगत–वि. असंबद्ध. असगत असूत. गड़बड़. बेमेल. अडबंड. आधा तीतर, आधा बटेर
विसण–न. गरम पानी मे मिलाया ठंढा पानी १. समोना १
विसंबणें–क्रि. अ. सुस्ताना. आराम करना. भरोंसा करना. आशा लगाये बैठना. भूल जाना
विसर–पु. विस्मरण भूल जाने का भाव.
–पडणे– } भूल जाना. मनसे
विसरणे–क्रि. अ. } अुतर जाना. विस्मृति होना
विसरभोळा } वि. भुलक्कड. बेफिक्रा.
विसराळू }
विसरलेली–वि. (स्त्री). आयी गयी. भूली.
विसरून–क्रि. वि. भूल से.
विसर्जन–न. परित्याग १. विसर्जन १. समाप्ति २. अंतिम अुपचार १ (पूजा में).
विसंवाद–पु. दे. असंगतता.

विसविशीत–वि. बहुत ढीला (बुनाअी के कारण; वस्त्र). फुसफुसा.
विसळणे–क्रि. स. खंगालकर धोना (बरतन). प्रक्षालन करना.
विसार–पु. अग्रिम (धन). बयाना.
–पावती–स्त्री. अग्रिम-प्राप्ति (रसीद).
विसावा } पु. विश्राम. आराम.
विसावा } आसरा.
विसुळणे–दे. विसळणे.
विस्कटणे–दे. विसकटणे.
विस्कळित–वि. अव्यवस्थित. ढीला छितराया हुआ.
विस्तव–पु. आग २. अग्नि २. अंगार.
विस्तवाशी खेळणें–अंगोरों पर पग धरना (पैर रखना.).
विस्तार–पु. विस्तार. फैलाव. लम्बा विवेचन.
–पूर्वक–क्रि. वि. ब्योरेवार. सिलसिलेवार. विस्तार से.
विस्तारणें–क्रि. अ. फैलना. विस्तार करना विखेरना.
विस्मृत–वि. लम्बा चौडा. विस्तृत. विस्तीर्ण.
विस्मय–पु. अचरज. अचभा. विस्मय.
विस्मृति–स्त्री. विस्मरण १. विस्मृति. भूल जाना.
विहग } पु. पंछी. पक्षी. चिडिया २.
विहंग } विहंग. विहग.
विहंगम }

–दृष्टी–स्त्री. सरसरी दृष्टि. स्थूल दृष्टि. विहंगम दृष्टि.

विहार–पु. क्रीडा. मौज २. घूमना. आनंद से भटकना. बौध्द-मठ १.

विहित–वि. योग्य. न्याय्य. उचित.

विहीण–स्त्री. समधिन. पुत्र या पुत्री की सास. समधी की पत्नी.

विहीन–वि. रहित. बिना. विहीन.

विहीर–स्त्री. कुआँ १. कूप १. कुवाँ. अिनारा १.

विळखा–पु. लपेटन. कौली २. (भरना). अुलझन २. फंसाव. पकड २.

विळविळीत–वि. छटपटानेवाला. (साप, कीडा) चिपचिपा. फिसफिसा.

विळा–पु. हँसिया. गडासा. हसुवा. कचिया २.

विळी–स्त्री. पहँसुल.

विळ्या भोपळ्याचे सख्य–न. छुरी खरबुजे का सा संबध १. अत्यत वैर

विक्षिप्त–वि. फेका हुआ. अव्यवस्थित. विचित्र. सनकी. व्याकुल. पागल.

विक्षेप–पु. व्यग्रता २. बाधा २. विघ्न १.

विज्ञप्ति–स्त्री. प्रार्थना. बिनति.

विज्ञान–न. विशेष रूपसे प्राप्त किया हुआ ज्ञान १. निश्चयात्मक ज्ञान १. रसायनादि शास्त्र.

विज्ञापना–स्त्री. बहुत नम्रता से प्रार्थना.

वीज–स्त्री. बिजली. विद्युत्. गाज. वज्र १.

वीट–पु. अरुची २. अूब २. घृणा २. –स्त्री. अीट.

वीड–पु.न. कलाअी का नाप.

वीण–स्त्री. पैदाअिश. संतान (तुच्छ तासे). बुनाअी. बुनावट. –अव्य. बिना.

वीणा–पु. स्त्री. वीणा. बीन.

वीत–स्त्री. बित्ता. बालिश्त.

वीर–पु. योद्धा. बहादुर. सिकोही. वीर. अेक रस (काव्य में). खेत रहे अपने पुरखाओं के स्मरणार्थ फाल्गुन वदि १ के दिन शस्त्रों से लैस हो कर मंदिर में जानेवाला व्यक्ति. वीर पुरखा की बनी चपटी प्रतिमा.

–जननी–स्त्री. वीर माता.

–वैष्णव–पु. कट्टर वैष्णव.

–शैव–पु कट्टर शिवभक्त.

वीर्य–न वीर्य १. पराक्रम १. सामर्थ्य २. तेज १.

वीस–वि. बीस (संख्या).

वुअिल–न. रिक्थपत्र १.

वृक–पु. भेडिया. हुंडार.

–युद्ध–न. ठीक अवसर आनेतक छिपे रहकर फिर हमला करने की युद्ध–नीति. वृकयुद्ध १.

वृक्क–पु. मूत्रपिंड. गुर्दा.

वृत्त–न. समाचार १. आचरण १. छंद १. गोल १. मण्डल.

–चिति–स्त्री. बेलने के आकार की वस्तु (ठोस या पोल).

–पत्र–न. समाचार-पत्र १.
वृत्तात–पु. समाचार. विवरण.
वृत्ति–स्त्री. जीविका. चित्त की विशेष अवस्था. स्वभाव १. मनोव्यापार १. पुरोहिताअी.
–च्छेद–पु. रोटी मारना आजीविका छीनना.
वृथा–क्रि. वि. व्यर्थ. योंही. निष्फल. अकारण.
वृंद–न. समूह १. सभा २. समाज १.
–वादन–न. सामूहिक बाजा. बँड. आर्केस्ट्रा.
वृंदावन–न. तुलसी का पौधा लगाने के लिअे विशेष अूँचा गमला १. वृंदावन १ (बाल कृष्ण का क्रीडा स्थल)
वृध्द–वि. बूढा. बढा हुआ. विकसित. बडा (गुण, विद्या, कला, ज्ञान से). घुटा हुआ.
–कपि–पु. घुटा हुआ बूढा पुराना जानकार. पुरानी हड्डी २
वृध्दापकाळ–पु. } बुढापा १.
वृध्दावस्था–स्त्री }
वृध्दि–स्त्री. बढने की क्रिया फैलाव १. अुन्नति. अधिकता (तिथि). वृध्दि (सूद). जननाशौच (जन्म के कारण अशुचि). वृध्दि अशौच.
वृध्दिगत–वि. अुन्नत. बढता हुआ.
वृश्चिक–पु. बिच्छु. अेक राशि (ज्योतिष).
वृषण–न. अण्डकोष १. वृषण १. फोता १.
–वृद्धि होणें–अँतडी अुतरना. फोता बढना.
वृषभ–पु. बैल.
स्त्री. अेक राशि (ज्योतिष्य)
वृष्टि–स्त्री. बारिश. बौछार.
वृक्ष–पु. पेड. वृक्ष बडा पेड.
वे.–वेदशास्त्रसंपन्न (नाम के पहले)
वेखंड–न. बच १.
वेग–पु. वेग. त्वरा २. शीघ्रता २. जोर. जल्दी २ (मल-विसर्जन की) वेदना २. लहर २ (हूक). सनक २.
–वान्–वि. चपल. शीघ्रता से घूमनेवाला. शीघ्रगामी.
वेंग–स्त्री. क्रोड (भुजान्तर). अँकवार १.
वेगवेगळा–वि. भिन्न भिन्न. अन्यान्य.
वेगळा–वि. अलग. विलग. पृथक्. जुदा. निराला. विभिन्न. भिन्न. अरगट. बिना.
–ला–(पु) } वि. अलग अलग.
–ले (न) }
वेगळें होणे–अुचडना.
वेगाने–क्रि. वि. वेग से. सन्नाटे मे. खचाखच.
–लिहिणे–खचाना वेग से लिखना.
वेचक–वि. चुना हुआ बढिया.
वेचणें–क्रि. अ. व्यय करना. बिताना. कटना (पाप). चढा देना. अर्पण करना लगा देना (सब कुछ).

वेंचणें–क्रि. स. चुनना. चुगना. अेक अेक कर जमा करना. बीनना. छाँट कर अलगाना.

वेज }न. मोती, मणि आदि में
वेजें }बनाया छेद. नाक (सूअी की).

वेजीं अुतरणें–छेद बडा होना. मूल्य घट जाना.

वेटाळा–पु. }गेंडली २. कुण्डली २.
वेटोळें–न. }(साँप की)

वेठ–स्त्री. बेगार.

–काढणे }बेगार टालना.
–वारणें }

वेठीस धरणें–बेगारी बनाना. जबरदस्ती काम करवाना.

वेड–स्त्री. ढेरी के गेहूँ के पूलो की रक्षा के लिअे बना बाडा.
–न. पागलपन १. अुन्माद १. चित्तविभ्रम. सिड २. सनक २. अत्यंत आसक्ति २. चसका. चाट २. रट २.

–गळ }वि. पगला–सा. झक्की.
–सर }बुद्दू.

–घेअून पेड गावला जाणें–अनजान बनना.

–झवा–वि. मूर्ख. अनाडी.

–बंबू–वि. पागल.

–लावणें–पागल बनाना (मोहित करने से). शौक चर्राना. रट लगना.

वेडा–वि. पागल. गहेलरा. गँवार.

–पिसा }वि. सनकी. सिरफिरा.
- पीर }

–वांकडा–वि. टेढामेढा. बेढंगा. कुटिल. टूटाफूटा.

–विद्रा–वि. भद्दा. कुरूप.

वेडावणें–क्रि. अ. सनकना. पगलाना. मुँह चिढाना.

वेडी–वि. (स्त्री)–पगली. गँवार. सनकी.

–पिशी–दे. वेडापीर.

–वांकडी–दे. वेडावांकडा.

–विद्री–दे. वेडा विद्रा

–हळद–स्त्री. बडी गाठवाली हल्दी.

वेडे–(न). दे वेडा.

–पीक–न. अत्यधिक पैदावार २. बिना परिश्रम से प्राप्त फसल २.

–वाकडें–वि. टेढा मेढा ढेढा तिरछा. अटसट.

– –शिवणे–घोपना.

– –होणें–विधवा होना. मर जाना.

वेडे चार }पु. मूर्खता भरा काम.
–चाळे }

वेडयाचा बाजार–पु. मूर्खों का गिरोह. पागलों की टोली २. मूर्खता का बोलबोला.

वेडयाला शिंगें नसतात–दीवानों के क्या सीग होते है ?

वेढणें–क्रि. स. घेरना. चारों ओर से छेकना. फँसाये रखना. किसी तरह लपेटना (वस्त्र).

वेढा–पु. घेरा. मुहासिरा. लपेटन. फेरा. अगूठा.

–घालणें }दे. वेढणें.
–देणें }

वेढें–न. छल्ला१. अंगुश्ताना१. अनवट (पाँव के अंगूठे में)

वेण } स्त्री. प्रसूति-वेदना. हूक.
वेणा }

वेणी–स्त्री. चोटी. वेणी. कबरी. मेढी (तीन लडों की). नदियोंका संगम१. जूडेपर बाँधने का गजरा.

–घालणें–सिर करना.

–दान–न. प्रयाग के त्रिवेणी-संगम में चोटी (पूरी या कुछ भाग) अर्पण करना.

–फणी–स्त्री. कंघी-चोटी.

वेणु–पु. बाँस.
–स्त्री. बाँसरी.

वेत–पु. बेंत२.

वेतन–न. वेतन१. मजदूरी२. महीना१ (प्राप्ति).

वेताळ–पु. वेताल. बैताल. सन्तरी.

–पूर्वस्थळी येणें–वेताल ठिकाने आना.

वेत्ता–वि. जानकर. ज्ञाता. पारंगत.

वेद–पु. वेद. ज्ञान.
–वि. चार (संख्या)

–मूर्ति–वि. वेदविद्यासंपन्न.

वेदना–स्त्री. पीर. वेदना. पीडा. अनुसाल.

वेदांत–पु. मोक्ष–ज्ञान. सैद्धान्तिक अुपदेश. वेदांत शास्त्र.

वेध–पु. छिद्र (मोती, रत्न में). लक्ष्य. निशाना. ग्रहण (चंद्र या सूर्य का) के पूर्व आठ या बारह घंटों का समय. वेध. विरोध का भान. चिंता२.

–लागणें–चिंता होना.

वेंधळा–वि. घामड.

वेल–पु स्त्री. लता२. बेल२. सिलकी. घोडे का अेक रोग१.

–पत्ती } –स्त्री. बेलबूटे१.
–बुट्टी } कामदानी.

–माडवास जाणें–वंशविस्तार होना. पूतों फलना.

वेलची–स्त्री. अेक जात का केला.

वेलतूर–स्त्री. बरवेल.

वेलदोडा–पु. अेला. अिलायची२.

वेल मोगरा–पु. बेल मोतिया.

वेलाटी–स्त्री. अिकार१.

वेली–स्त्री. बेल.

वेशीवर टागणें–प्रकट करना. सब को बताना.

वेश्या–स्त्री. वेश्या. रंडी. गणिका. कसबी.

वेश्यांची पेठ–स्त्री. चकला१ (रंडियों का). सिंगार-हाट१.

वेष–पु. वेश. पोशाक२. भेस. पहनावा. पहरावा.

–भूषा–स्त्री. सज्जा. सिंगार१. सजावट. वेषभूषा.

वेष्टण–न. आवरण१ वेष्टन१. लपेटन१.

वेल हरळी–स्त्री. वल्लीदूब.

–ज्येष्टमध–स्त्री. मुलहटी भेद.

–दोडी–स्त्री डोडी

वेस–स्त्री. सिंहपौर१. नगरद्वार१. गांव का लगान१. शहरपनाह का फाटक.

–कर–पु. महार जाति का व्यक्ति. नगरद्वार-रक्षक.
वेसण–स्त्री. नथनी. नथिया. नकेल (ऊँट की). मुहार. बुलाक़.
वेसवा–स्त्री. वेश्या. व्यभिचारिणी. निर्लज्जा.
वेहकळ–स्त्री. कंटाओी. किंकिणी.
वेळ–पु. समय. देरी२.
–स्त्री. अवसर१. मौका. समय१. मौसिम१.
–क्रि. वि. बार. जून.
–काळ–पु. समय-अवसर.
–दवडणें–समय गँवाना.
–प्रसंग–पु. आडा समय.
–प्रसंगीं–आडे समय में. आवश्यक होनेपर. साजित आय तो.
–मारून नेणें–किसी तरह निभाना (युक्ति से).
–लावणें–देरी करना. विलंब करना. गहरना.
वेळा–स्त्री. स्त्रियों का कडा (बाहु भूषण)
वेळां–अव्य. बार.
वेळापत्रक–न. समय-पत्रक१. समय-सूचक पोथी२.
वेळेनुसार–क्रि. वि. समय पडनेपर. कभी कभी.
वेळेवारी–क्रि. वि. अुचित समयपर. समय रहते.
वेळोवेळा–क्रि. वि. हर समय. बार बार.
वेळणी–स्त्री. थलिया. बडी तश्तरी.
वेळणें–क्रि. स. लचक से झुकाना (गर्दन, हाथ).
वेळू–पु. बाँस. वेणु.
–चें बी–न. वेणुयव.
वैकुंठ–न. विष्णुलोक१. वैकुंठ.
–चतुर्दशी–स्त्री. कार्तिक शुक्ला१४.
–वासी–वि. स्वर्गस्थ (विष्णुभक्त).
वैक्रांत–पु. वैक्रांत (हलका हीरा).
वैगुण्य–न. कमी२. दोष१. विरोध१. (गुणों में)
वैचणें / वेंचणें } क्रि. स. सूपसे पिछोर कर हलका अनाज आगे लाना.
वैचित्र्य–न. भिन्नता२. विविधता२.
वैताग–पु. अरुची२. घृणा२. विरक्ति२.
वैतागणे–क्रि. अ. बहुत सताये जानेपर विरक्त होना.
वैद–पु. छठवी गिनती (गिल्ली डण्डे में).
वैद्य–पु. वैद्य. चिकित्सक. हक़ीम
–की–स्त्री. वैद्यक१. हक़ीमी.
वैध–वि. नियम के अनुसार. कानून के योग्य. वैध.
वैधव्य–न. रंडापा१. असुहाग१. विधवापन१.
वैफल्य–न. असफलता२. विफलता२
वैपुल्य–न. समृद्धि२. विपुलता२.
वैभव–न. विभव१. धन दौलत१. महिमा२. विभुता२. प्रताप१.
वैमनस्य–न. वैरभाव१.
वैमानिक–पु. विमान–चालक.
वैयक्तिक–वि. निजी. घरेलू. व्यक्तिगत.

वैर–न. शत्रुता२. वैर१. द्वेष१. गँस२. आर२. अदावत२· अकस१.
–अुगविणे–प्रतिशोध लेना.
वैरण–स्त्री. ब्याह में कन्या की ओढनी जानवरों के लिअे घास–चारा. पीसने में अेक बार डाला अनाज१.
वैरणें–क्रि. स अुबालने, भुनने के लिअे अेक साथ अनाज डालना. अदर धकेलना.
वैराण–वि. वीरान. अुजडा हुआ. निर्जल.
वैरी–पु. बैरी. शत्रु.
वैल–पु. भडसाअी२.
वैवाहिक–विवाह से सबधित. वैवाहिक.
–हक्क–पु. पति-पत्नि का पति या पत्नीत्व का अधिकार.
वैशाख–पु. वैशाख.
वैश्य–पु. व्यापारी. वैश्य.
वैषम्य–न. विषमता२. द्वेष. विरोध१.
वैषयिक–वि. विषय-सुख-संबंधी.
वैष्णव–पु. विष्णु भक्त.
व्यक्त–वि. प्रकट. खुला. स्पष्ट.
व्यक्ति–स्त्री. प्रकट वस्तु. स्पष्टता. अलौकिक पुरुष१. व्यक्ति१. आदमी१.
–दर्शन–न. किसी लेखक के साहित्य से अैसा वर्णन, जो लेखक को मूर्तिमान कर दे।
–स्वातंत्र्य–न. अपनी श्रद्धा के अनुसार बरताव करने का हर व्यक्ति का हक.
व्यंग–न. न्यूनता२. कमी२ चुभती बात. व्यंग.
व्यंजन–न. वह वर्ण, जिस का अुच्चारण जीभ हिलाने ही से हो सकता है। मसाला१.
व्यतिरिक्त–वि. अलावा अिस के. बिना. भिन्न.
व्यतिपात–पु. अेक अशुभ योग. नटखट लडका.
व्यत्यय–पु. रुकावट. विरुद्धता२.
व्यथा–स्त्री. पीडा. व्यथा. क्लेश१. दुःख१.
व्यथित–वि. दु.खित. पीडित.
व्यभिचार–पु. हेतुदोष. अपवाद. अनुचित सबंध१. व्यभिचार. कृतघ्नता२.
व्यभिचारणी–स्त्री. स्वैरिणी. हरजाअी. व्यभिचारणी.
व्यय–पु. व्यय. खर्च. नाश. अेक सवत्सर.
व्यर्थ–वि. वृथा. व्यर्थ. अकारण. अकारथ. अनेरा.
व्यवसाय–पु. धधा. अुद्योग. व्यवसाय.
व्यवस्था–स्त्री. प्रबंध१. योजना. निर्णय१. विधि(कानून).
व्यवस्थापक–पु. सुभीता. प्रबंधक. व्यवस्थापक.
व्यवस्थित–वि. अच्छी तरह. सुचारु रूप से. सुव्यवस्थित. सजाकर. तरतीबसे.
व्यवहार–पु. कार्य–पद्धति२. लेन-देन व्यवहार. बरताव. गमत२. अमल.
व्यवहारी–वि. जानकार. व्यवहारज्ञ.

–अपूर्णांक–पु. भिन्न अंको का गणित
व्यवहार्य–वि. अुपयुक्त. व्यवहार मे लागू. जो वन सके.
व्यसन–न. लत२. चाट२. व्यसन१. संकट१.
व्याकरण–न. व्याकरण१.
व्याकुळ–वि. व्याकुल. व्यग्र. कातर. गहबर. अकल. हौलदिल, विव्हल.
–होणें–विव्हल होना. विकल होना. हुडकना. तरसना. अकुसना. घबराना. हैरान होना.
व्याख्या–स्त्री. परिभाषा. टीका. भाष्य१.
व्याख्याता–पु. वक्ता. व्याख्याता.
व्याख्यान–न भाषण१. वक्तृता२.
व्याज–न. सूद१. वृद्धि२. कारण१. बहाना
–बट्टा–पु. महाजनी२.
व्याधि } स्त्री. पीडा. बीमारी. बला.
व्याधी }
व्याप–पु. सतत कार्यमग्नता२. कार्य का विस्तार. पचडा. प्रपंच. बखेडा.
–तितका संताप–जितना छाना अुतना किरकिरा.
व्यापक–वि. व्यापक. फैला हुआ. चारों ओर से घेरनेवाला. विशाल.
व्यापार–पु. हलचल२. काम. व्यवसाय. वाणिज्य. कबार. व्यापार. बेंचा बिक्री२.
व्यापारी–पु. व्यापारी. बेपारी. व्योपारी. वणिक्. विक्रेता व्यवसायी.
–वारे–पु. अतलान्तिक तथा प्रशात महासागर में नियम से बहनेवाली वायु. आग्नेय वायु.
व्यायाम–पु. व्यायाम (शारीरिक).
–शाळा–स्त्री व्यायाम शाला.
व्यास–पु. व्यास मुनि. व्यास (भूमिति में).
–पीठ–न. कथावाचक के बैठने का मच१. सभा का मंच१. चबूतरा१.
–पूजा–स्त्री. व्यासजी की पूजा (सम्मान). असाढ पुनम को गुरुपूजा.
व्यासंग–पु. सतत परिश्रम. विशाल अध्ययन.
व्याही–पु. समधी.
–भोजन–न. ब्याह के अगले दिन कन्या के पिता को वरपक्ष से प्रीतिभोज.
व्याहचाचे घर–न. समधियाना१.
व्युत्पन्न–वि. शास्त्र और साहित्य में प्रवीण.
व्यूह–पु. सैनिक रचना२. षडयत्र.
व्रण–पु. क्षत. खत. घाव. फोडा,
व्रत–न. व्रत१. प्रण१.
व्रात्य–पु. वाहियात. अूधमी. नटखट. बहिष्कृत.
–स्तोम–पु. अनार्य को आर्य बनाने की विधि.
व्रीडा–स्त्री. लज्जा. संकोच१.
व्हावा–क्रि (पु) } –होना चाहिये.
व्हावें–(न) } चाहिये.

श

शक–पु. संदेह. शक. काल गणना का प्रारभ (विशेषतः शालिवाहन शक). अेक अैतिहासिक जाति.
शकणें–क्रि. अ. सकना.
शंकर–पु. महादेव.
शंकराचार्य–पु. अद्वैत-मत-प्रस्थापक, जगद्गुरु, शंकराचार्य.
शंकरपाळे–न. सकरपारा.
शंका–स्त्री. आशंका. अंदेशा १. खटका १. संदेह १.
शंकु–पु. खूंटा. मेख २. कील २. समकोण मापनेका औजार. अेक पर १४ शून्य चढाकर होनेवाली संख्या.
शकुन–पु. सगुन. शुभाशुभ चिन्ह.
शंकेखोर–वि. शक्की.
शक्कल–स्त्री. युक्ति. अुपाय १. सूझ.
शक्ति–स्त्री. योग्यता. क्षमता. बल १ सामर्थ्य. शक्ति. प्रभाव १. साँगी (शस्त्र).
–पात–अेकाअेक बल का जवाब देना. दुर्बलता.
शक्य–वि. सम्भव. किया जाने योग्य.
शंख–पु. घोंघा. शङ्ख. चिल्लाहट २. हो हल्ला १.
–वि. मूर्ख. अनाडी. अपजशी.
–करणें–दे. बोंब. हो हल्ला मचाना.
–करावयास लावणें–कुछ भी न देना.
–ध्वनी–पु. दे. बोंब.
–वाजणें–हार होना.
–वेल–स्त्री. शंखिनी.
–शिरोमणि–पु. बडा मूर्ख.
शखाहुली } स्त्री. कौडीयाली.
शखोली } शंखाहुली.
शठ–वि. शठ. धूर्त. कपटी. ठग. खल. बदमाश. दुष्ट.
शठं प्रति शाठ्य–किसी तरह बाज न आनेवाले दुष्ट से छल-कपट से भी निपटना.
शत–वि. अेक सौ.
शतक–न. सदी २. अेक सौ का समूह १.
शत-कृत्य–न. पराक्रम १. बहादुरी २ (व्यंग).
–घ्नी–स्त्री. बडी तोप.
–धा–क्रि. वि. सैकडों टुकडो में.
–पावली–स्त्री. भोजन के बाद कम से कम सौ डग टहलना.
–मूर्ख–पु. महामूर्ख. गधा.
शतंजीव–अव्य. जीओ (बच्चे के छीकने पर)
शतावरी–स्त्री. शतावर.
शत्रु–पु. शत्रु. बैरी. अमित्र. विपक्षी. रिपु. दुश्मन.
शनि } –पु. सनिचर. शनैश्चर.
शनी } मंद. शैतान (घृणासे).
–अुदरीं येणे–बडा लाभ होना.
–चा फेरा–पु साढेसाती २.
–वार–पु. शनिवार.
शपथ–स्त्री. शपथ. सौगंध. कसम. आन. प्रतिज्ञा. सौं. रामका नाम १.
–घेणें–अंग छूना. शपथ करना. कसम खाना. गंगाजली अुठाना.
–पूर्वक–शपथ लेकर.

–वाहायला मोकळा } कसम अुतारने
शपथेला– } को (काम करना).
शपथेवर सांगणे–हलफ अुठाकर कहना.
शबल–वि. माया से युक्त (ब्रह्म). मिश्रित. अुलझा हुआ.
शब्द–पु. शब्द. ध्वनि२. आवाज२. वह सार्थक ध्वनि जिस से किसी पदार्थ या भाव का बोध होता है (व्याकरण). दोष (लगना). प्रतिज्ञा२. ज़बान२. (देना). बात२.
–कोश } पु. शब्द-संग्रह.
–कोष }
–खाणें–अक्षर चबा जाना (बोलते या लिखते शब्दो को भूलना).
–खाली न पडणें–सिर आँखों पर रखना (बात). बात अुठाना. बात मानना.
– –पडू न देणे–बात काटना.
–चालविणें–गरदानना. शब्दो का रूप साधना.
–चित्र–न. अेक झाँकी (जीवन की).
–झेलणें–बात अुठाना (बात रखना).
–टाकणें–अनुरोध करना. माँगना.
–योगी (अव्यय)–वि. संबंध सूचक. परसर्ग.
–योजना–स्त्री. शब्द–रचना
–वेधी–वि. आवाज के बलपर निशाना मारनेवाला. शब्द–वेधी
–शूर–वि. बातूनी. बक्की.
–सृष्टि–स्त्री. शब्द–रचना. शब्द गढना.
शब्दाचा मार–पु. वाक् ताडना२. कडे शब्द (सुनाना.)
शब्दांची कसरत–स्त्री. शब्दच्छल.
शब्दान् शब्द–अक्षर अक्षर.
शंभर–वि. अेक सौ. सौ. शत.
–नंबरी–वि. खरा. बहुत बढिया.
–बयादी सांगणें–ढूँढ ढूँढ कर बहाने बताना.
–वर्षे भरणें–(की) बन आना. मौत सिरपर नाचना.
शम–पु. अिन्द्रिय निग्रह. शान्ति२. निवृत्ति. निर्वाण.
शमणे–क्रि. अ. शान्त होना. दब जाना. आयी–गयी (बात) होना. धीमा पडना (तूफान).
शमविणें–क्रि. स. शात करना. ठढा करना.
शमी–स्त्री. शमी. खेजडी. छोकरा. सफेद कीकर.
शयन–न. सो जाना. नीद२. बिछौना१.
शर–पु. तीर. बाण. शर.
–तृण–न. गोदरी (चटाअियाँ बनती है).
शरण–न. रक्षा२. संरक्षण१. ओल१. ओट२. शरण२.
–येणें–शरण में आना. दाँतों में तिनका लेना.
शरत् } पु. शरद्ऋतु.
शरद }

शरम–स्त्री. लज्जा. शर्म.
शरमणे–क्रि. अ. लज्जा आना. झेपना.
शरीर–न. शरीर१. देह२. काया२. गुहचेंद्रिय. (सकेत से) बदन१. अंग१. तन१.
–कष्ट–पु. शारीरिक परिश्रम.
–कमावणें–पुष्ट तथा बलवाला शरीर व्यायामसे बनाना.
–वेचणे–परोपकार के लिअे कष्ट झेलना.
–प्रकृति–स्त्री. स्वास्थ्य१.
–भोग–पु. यातना२ रोग–पीडा२
–यष्टी–स्त्री. डील डौल.
–सपत्ति–स्त्री. स्वास्थ्य. आरोग्य तथा बल.
–सबध–पु. गठबधन. विवाह–सबध.
शरिराने फुगत जाणे–धष्ट पुष्ट होना. हाथ पाँव निकलना.
शर्करा–स्त्री. शक्कर. खाड.
शर्ट–पु. कुर्ता. कमीज२.
शर्त–स्त्री. शर्त. शरत.
शर्थ–स्त्री. पराकाष्ठा (परिश्रम की). चरम सीमा. कमाल१. [तुमसे!
–झाली तुझ्यापुढें !–बाज आये
–होणें–कमाल कर देना. अमर्याद बरताव करना.
शर्यत–स्त्री. होड, स्पर्धा.
शल्य–न. काँटा१. कसक२ (मन में). गाँस२. अस्त्र का नुकीला भाग१.
–तंत्र–न. शरीर–व्यवच्छेदन–विद्या.
शव–न. मृत शरीर१. लाश२. प्रेत१.
शष्प– न. कोमल घास२. झाँट२.
शस्त्र–न. हथियार१. शस्त्र१.
–धरणें–हाथ धोकर पीछे पडना. हर बात मे दोष निकालना.
–वैद्य–पु. सथिया. शस्त्रवैद्य. घावरिया.
शह–पु. किश्त२ (शतरज में). धाक२. दबाव.
शहर–न. नगर. शहर.
–बटाअू–पु. बडा बदमाश.
शहाजिरें–न. कटजीरा१. स्याहजीरा. काला जीरा.
शहाडा–पु. करारा. पर्वत की खडी दीवार२. अेक डफ.
शहाणपण –न. } अक्ल२.
शहाणपणा –पु. } सयानेपन१. चतुराअी२. प्रवीणता२. पटुता२ दक्षता२.
शहाणा–वि. सयाना. चतुर. समझदार. होशियार.
–सुरता–वि. चतुर तथा सुदर. अेक राग.
शहाण्णव–वि. छियानब्बे. ९६.
शहात्तर–वि. ७६. छिहत्तर.
शहानिशा–स्त्री. छानबीन. निर्णय१
शहामत–स्त्री साहस१.
शहामृग–पु. शुतुर मुर्ग.
शहारा–पु. गनगन२ (शरीरपर). सिहरन२.
शहारे येणें–सिहरना. रोंगटे खडे होना.
शहाळें–न. कच्चा नारियल१. डाब१. डाभ१.
शाअी–स्त्री. स्याही. साही.

शाक–स्त्री. साग१.

शाका–स्त्री. कोंपला१ (आम का). सीकल१.

शाकारणी–स्त्री. खपडे छवाना.

शाकारणें–क्रि. अ. छाजन बनाना. छप्पर छाना.

शाखा–स्त्री. डाल. शाखा. विभाग१ (खाता). पंथ१. वेद का अुपविभाग१.

शागिर्द–पु. सेवक. शिष्य.

शाडू–स्त्री. चिकनी मिट्टी.

शांत–पु. नवरस में अेक.
–वि. शान्त. सौम्य. मौन. चुप. निर्विकार. संतुष्ट. सुशील.

–ता–
शांति } स्त्री. शांति. समाधान. सौम्यता. गंभीरता. सबरी. अशुभ को शात करने की क्रिया.

–पाठ–पु. शांतिवाचन (प्रसूता तथा बच्चे के स्वास्थ्य के लिअे वेद पाठ). संसार. में शान्ति की कामना.

शाप–पु शाप(किसी को दण्ड के हेतु अमंगल होने का वाक्य प्रयोग) धिक्कार. आह२.

–वठणें–शाप सच्चा अुतरना.

–देणें–सापना. शाप देना.

शापादपि शरादपि–शाप से या शस्त्र से दण्ड देने की सामर्थ्य.

शापित–वि. जिसपर आह पडी हो. शापित.

शाबास–अव्य. धन्य हो. शाबाश! वाह जी (व्यंग से).

–की–स्त्री. प्रशंसा. स्तुति. शाबाशी.

शाबिती–स्त्री. सप्रमाण सिद्ध करना.

शाबूत–वि. अखण्ड. टिकाअू. दृढ.. अखंड. अभंग. साबित.

शामळू–वि. कायर.

शाल–स्त्री. दुशाला. साल१.
दु. शाला१.

–क–पु. साला.

–जोडी–स्त्री. शाल२.

– –तले देणें–व्यंग करना. ताना मारना.

शालीनता–स्त्री. विनयशीलता. नम्रता.

शालू–पु. सालू (रेशमी साडी).

शावक–पु. छौना. श्रावक (जैन यती)

शाश्वत–वि. शाश्वत. टिकाअू. नित्य स्थायी.

शाश्वती–स्त्री. टिकाअूपन१. विश्वास१.

शासन–न. शासन१. राज्यशासन१. राज्य प्रबंध१. दण्ड१. सज़ा२. अधिकार१.

–करणें–दण्ड देना. सासना.

शासित–वि. दण्डित.

शास्ता–पु. व्यवस्था देनेवाला. दण्ड देनेवाला. शासक.

शास्त्र–न. धर्म, विधि-नियम. विधि के बारे में आज्ञा२. व्यवस्था२. विज्ञान१.

शास्त्रार्थ–पु. शास्त्रवचनों का निश्चित अर्थ.

शास्त्री–पु शास्त्रवेत्ता. ज्ञानी. शास्त्री.

शाहीर–पु. वीरकाव्य (पँवारे आदि) बनानेवाला. कवी. वीरकाव्य गायक.

शाळा–स्त्री. पाठशाला. शाला. निर्माणशाला. चटी. चटसार.

शाळू–पु. ज्वार(जाडे की फसल). जाडे का छोटा दिन.

–सोबती–पु. घडीभर का मित्र.

शिअूळ–स्त्री. जुअे की कीली.

शिक–स्त्री. छींक.

शिककाअी–स्त्री. सीकाकाअी.

शिकणी–स्त्री. नकछिकनी.

शिकणे–क्रि अ. सीखना. पढना.

शिकणें–क्रि. अ. छीकना.

शिकरणें–क्रि. अ. सिनकना(नाक).

शिकवण–स्त्री. सीख. सिख. सिखावन१. अुपदेश१. शिक्षा. समझावा१.

शिकवणी–स्त्री पढाअी. सिखावन्नी सीखवन.

शिकविणें–क्रि. स पढाना सिखाना. सीख देना. अुभाडना.

शिकदर–पु. अलक्सादर(प्रसिध्द जगज्जेता).

–नशिबाचा–बडा भाग्यशाली.

शिकरण–स्त्री. केले की खीर(केले, दूध, गुड या चीनी, अिलायची से बनी).

शिकस्त–स्त्री. पराकाष्ठा करना.हार.

–करणें–प्रयत्नों की पराकाष्ठा करना.

शिकार–स्त्री. मृगया. आखेट१. शिकार१.

–खाना–पु. प्राणि-सग्रहालय.

शिकारी–स्त्री. रहँट की माला में डोलची बांधने की रस्सी. झलुआ१.

–पु. आखेटक. शिकारी. व्याध. किरावल.

शिकाऱ्याचा फासा–पु. कबड्डी२ (कम्पा, बहेलिया का).

शिकाळी–स्त्री. सिकहर१.

शिकें–न. छीका१. सिकहर१. सींका.

शिक्याचें तुटले, बोक्याचें पिकलें–बिल्ली के भाग से छींका टूटा. अकल्पित लाभ.

शिक्याला हात पुरणे–कन्या सयानी होना.

शिकेकाअी–स्त्री. सीकाकाअी.

शिक्का–पु. मुद्रा२(छाप). सिक्का. ठप्पा.

शिखर–न. चोटी२(पहाड, मंदिर की). शिखर१. सिरा१. पराकाष्ठा२. शृंग१.

शिखा–स्त्री. चोटी(बालों की). शिखा. कलँगी. ज्वाला. ज्योति

–नष्ट–वि. कटल्लू. मुसलमान.

शिग–न. सीग१. शृग१. सिंगी२ (वाद्य). खाँग(गेंडे का).

शिगे आहेत काय?–अब क्या कमी है ?

–फुटणें–अक्लमद की दुम बनना.

–मोडून वासरात शिरणे–सींग कटा के बछडों में मिलना.

शिगरूं–न. बछेडा(घोडे का).

शिगाडा–पु. सिंघाडा.

शिचा–अव्य. ससुरा(गाली).

शिजणें–क्रि. अ. पकना. सीजना. सीझना. गलना(दाल). तंग आना. (अूमससे). अिरादा होना.

शिजक्विणें–क्रि. स. पकाना. सीझना. अुबालना. सिझाना.

शिटी }स्त्री. सीटी.
शिट्टी }

शिडकणें–क्रि. स. सीचना. छिडकना.

शिडकाव–पु. छिडकाव.

शिडी–स्त्री. सीढी. निसेनी.

शिणक–स्त्री. हूक. कसक.

शिणणें–क्रि अ. थकना. शिथिल. होना. अूब जाना. कष्ट झेलना.

शिणवटा–पु. थकावट२.

शितळ-शिमगा–पु. धुलेंडी के दिन नन्हे बच्चे को स्वास्थ्य-कामना के हेतु कुछ बालकों को भेट देना।

–चिनी–स्त्री. सीतलचीनी.

शितापळ–न शरीफा१. सीताफल.

शितोडा–पु. छीटा. सीकर. बूदा–बाँदी२. बाँस की डाल२.

–अुडविणें–कीचड अुछालना.

शिदळ–वि. छिनाल. दुराचरणी

–की–स्त्री व्यभिचार१.

शिंदी–स्त्री. जंगली खजूरी(पेड). अुससे बनाया शराब.

शिदोरी–स्त्री. पाथेय१. संबल१.

शिधा–पु. सीधा(कच्चा अनाज). राशन. सखरा१. कच्ची रसोअी.

शिप–स्त्री. सीप. सीपी सुतुही.

शिपका–पु. जोर से छिडकाव. (विशेषतः पानी का).

शिपटी–स्त्री. छपटी. चैली.

शितावरून भाताची परीक्षा–जैसा कनभर वैसा मनभर.

शिंपटी–पु. जिंगन(पेड).

शिंपडणें–क्रि. स. छिडकना. सीचना.

शिपतर–न अुथली चंगेरी२.

शिंपला–पु. बडी सीप२. घोंघा (जिस में मोती होता है).

शिपाअी–पु. सिपाही. सैनिक चपडासी. नौकर. अेक पंछी अुटडपा१(बैल गाडी का).

–गडी–पु. सैनिक.

शिंपी–पु. दर्जी. अेक घास२, अेक मछली२.

शिफारस–स्त्री. अनुरोध१, सिफारिश.

शिफारशी तट्टु–पु. पिठ्ठू

शिबंदी–स्त्री. अस्थाअी सेना.

शिबिर–न. डेरा१. शिबिर१. पडाव१. छावनी२. खेमा१.

शिबे–न. अेक साधारण त्वचा रोग. थलिया२.

शिमगा–पु. होली का त्यौहार. फाल्गुन का महीना. अश्लील बात२.

–करणे–दे. बोंब मारणे.

शिर–न-सिर१. मस्तक१. मुड१.

–कणे–क्रि. अ. घुसना. पैठना. खिसकना.

–कविणें–क्रि स. प्रवेश करना. घुसेडना.

–काण–न निर्मूलन. सर्वनाश१.

–गोळा–पु. दूधिया पत्थर. शिरगोला.

-च्छेद-पु. वध.
- -करणं-सिर काटना.
-जोर-वि. अुद्दण्ड. सरजोर. ज़बरदस्त.
-दोडी-दे. पहारकुटंबी
-पेच-पु. सिरपेच
-णें-क्रि. अ. घुसना. पैठना. अदर जाना. प्रवेश करना.
-शिरी-स्त्री. कँपकँपी. सिहरन.
-स-पु. सरसों (राअी). सरेस. शिरिस (पेड).झिझणा.
-सप-स्त्री. सरसों का साग.
-सामान्य-सा वंद्य } वि. सिर आँखोपर. सोलह आने पाव रत्ती मान्य.
-सी-स्त्री. सरसो.
-सेल-न. सरसों का तेल.
-स्ता-पु. रीति२. पद्धति२. रिवाज.
-स्तेदार-पु. प्रधान कर्मचारी (न्यायालय मे). सरिश्तेदार.
-स्त्राण-पु खोद घूघ. शिरस्त्र, शिरस्त्राण.
शिरा-स्त्री. नाडी. नस. शिरा.
-पु. हलुवा. हलवा. मोहनभोग. सीरा. क्वाथ.
-ताणणे-गला फाडना.
-वर घेणें-सिरपर लेना.
शिराळशेट-पु. अुदार तथा मनमौजी व्यक्ति. अिस नाम से प्रसिध्द अैतिहासिक व्यक्ति, साढे तीन घडियों तक बीजापुर का सुलतान बनने का मौका, अुस की समाज-सेवा के अुपलक्ष्य. में, अुसे दिया गया था।
-चें राज्य-न. अस्थायी विभव.
शिरीष-पु. सिरिस का पेड तथा फूल.
शिरे-न. कँटीली डाल२. कटी हुअी शाखा. काली स्याही बनाने का क्वाथ. नारियल के दूध का क्वाथ (प्रसूता के लिअे)
शिरो-बिदू-पु. शिखर-बिन्दु.
-भाग-पु. गर्दन से अूपरवाला भाग. चोटी का हिस्सा.
-भूषण-न. सरपोश (पगडी, साफा, मुकुट आदि).
-मणि-पु. चूडामणि. शिरोरत्न. शिरोमणि. श्रेष्ठ व्यक्ति.
-लेख-पु. शीर्षक.
शिरोळे-न. तोरअी२
शिलंगण-न. सीमोल्लंघन१ (दशहरे के दिन).
शिला-स्त्री. शिला चट्टान. पाषाण१.
-जित-पु. शिलाजीत२.
शिलाअी-स्त्री. सिलाअी. सीवन. गठाव१.
शिलेदार-पु. अपना घोडा ले जाकर सेना में सेवा करनेवाला अश्वारोही सैनिक.
शिल्प-न. कला२. कारीगरी२. हुनर१.
-कला-स्त्री. मूर्तियाँ बनाने का हुनर.

शिव–स्त्री. सीमा. मर्यादा. हद. मिवान१.

शिवजाळ–स्त्री. कानफाट.

शिवण–स्त्री. गांभार. गभारी (पेड). खुमेर सीवन. सिलाओ.

–काम–न. दर्जी का काम१.

शिवणावळ–स्त्री. सिलाओ की मजदूरी.

शिल्लक–स्त्री. शेष१. आधिक्य१. अन्तर१. बाकी.

–वि. बचा हुआ. शेष सुरक्षित.

–झाडा–पु. हस्तस्थ शेष.

–बद–पु. आकडा. स्थिति-विवरण.

–बाकी–स्त्री. शेष.

–साखळी–स्त्री. सादवार शेष का सिलसिला

शिल्की–वि. शेष. बचा हुआ. बाकी.

शिवणें–क्रि. अ. छूना. स्पर्श करना.

–क्रि. स. सीना.

शिवरढोल–पु. आल

शिवराओी–स्त्री. शिवजी की. अेक पैसे की मुद्रा (सिक्का).

शिवलिंगी–स्त्री. गरूनरू.

शिवशाही–स्त्री. शिवाजी का कार्य काल१. शिवाजी का राज्यप्रबंध१.

शिवशिवणें–क्रि. अ. फरकना. सनसनाना. फडकना. झनझनाना. किटकिटाना.

शिवळ–स्त्री. जुअे की खूंटी.

शिवाजी–पु. श्री. शिवाजी महाराज.

शिवाय–अव्य. सिवा. के बिना. अलावा अिस के.

शिवायचे नसणे–रजस्वला होना. कपडों से होना.

शिवाशिव–स्त्री. छुआछूत.

शिवी–स्त्री. गाली. दुर्वचन१. निन्दा

–गाळ–स्त्री. गालीगलौज.

–देणें–गाली सुनाना. गाली देना. गरियाना. अकोसना.

शिवराळ–वि. टिंगल-बाज. अभद्र–भाषी.

शिव्या–शिवी का बहुवचन.

शिशिर–पु. शिशिर रितु१. शीत काल. माघ तथा फालगुन महीने.

शिशी–स्त्री. शीशी. छोटी बोतल.

शिशु–पु. शिशु. बालक. बच्चा.

शिश्न–पु पुरुष का जननेंद्रिय.

शिष्ट–वि. सभ्य. शिक्षित. विद्वान्.

–मंडळ–न. प्रतिनिधि-मण्डल१.

–सप्रदाय–पु. बडे, श्रद्धेय लोगोंका बरताव.

शिष्टाओी–स्त्री. शिष्टता बसीठी. दौत्य.

शिष्टाचार–पु. सभ्यता. अच्छे बरताव का रिवाज. सभ्य व्यवहार. शिष्टाचार.

–करणें–जनरूढी के अनुसार काम करना.

शिष्य–पु. शिष्य. चेला. अनुयायी छात्र. विद्यार्थी.

–वृत्ति–स्त्री. छात्रवृत्ति.

शिसपेन–स्त्री. अंकनी. पेन्सिल.

शिसव–पु. शिसवीचे झाड } शीशम का पेड.

शिसवी–वि. शीशम की लकडी का बना.

शिसा–पु. मूठदार सुराही२. बडी बोतल२.

शिसारी–स्त्री. घिन. अरुची. घृणा.

–येणें–जी मचलाना. घिन पैदा होना. घिनाना.

शिसे–न. सीसा१.

शिस्त–स्त्री. अनुशासन१. कर्तव्य-विधान१. निशाना.

शिळपट–वि. ढीला. कायर. जिस में कोअी दम न हो. भोटा.

शिळा–स्त्री. पत्थर१. भारी पत्थर१. चट्टान. सिला. शिला.

–वि. बासी. पुराना, सत्वहीन.

–छाप–पु. पत्थर के छापे की रीति२.

–पाका (पु) शिळेपाकें–(न) } बचा खुचा (टुकडा; रोटी का). जो ताजा न हो.

–सप्तमी–स्त्री. श्रावण सु. ७

शिळोपा–पु. फुरसद का समय (सायंकाल).

शिळोप्याच्या गोष्टी–स्त्री. गपसप.

शिळ्या कढीला ऊत–गढे मुर्दे अुखाडना.

शिक्षक–पु. शिक्षक. अध्यापक. गुरु.

शिक्षण–न शिक्षा२. शिक्षण१. जानकारी२ अध्ययन१. पढाअी२

शिक्षा–स्त्री. दण्ड. सज़ा.

–भोगणें–सज़ा भुगतना. कैद काटना.

शिक्षिका–स्त्री. शिक्षिका. अध्यापिका.

शीख–पु. सिक्ख.

शीग–स्त्री. माप भरनेपर अूपर अुठी थूही. पराकाष्ठा.

शीघ्र–वि. त्वरासे. जल्द. शीघ्र.

–कवि–पु. आशु-कवि.

शीट–न. छीट१. रंग-बिरंगा छपा हुआ वस्त्र

–स्त्री. सीटी.

शीड–न. पाल१.

शीण–पु. थकावट२. ग्लानि२. अरुचि२. व्यर्थ श्रम.

शीत–न. सीथ१. अन्न का कण. कमान की डोरी२. चिल्ला१. ठढ२. शीत१. सर्दी२.

–वि. शीत. ठढा. मंद.

–काल–पु. जाडा.

–ज्वर–पु. जूडी ज्वर.

शीतल–वि. ठढा. शीतल. सुखकर. मृदु.

शीप–स्त्री. सीप.

शीर–स्त्री. धमनी. नाडी. नस. सिरा (लकडी की)

–न. सिर.

–तोडणें–फस्द खोलना.

शील–न. शील१. चरित्र१. अुत्तम आचरण१. स्वभाव१.

शीव शीव } स्त्री. सीमा. सिवान१. मर्यादा.

शीस–न. सिर१. मस्तक१. शीस१ बतिया (कुम्हडे की)

शीळ–स्त्री. सीटी. शिला.

शु।–शुक्ला (तिथि)

शुक–पु. तोता. सुग्गा.

शुक्–अव्य. बिल्ली को भगाने का शब्द.

शुकशुकाट–पु. सन्नाटा. नीरवता२.

शुक्ति–स्त्री. सीप.

शुक्र–पु. शुक्र ग्रह.
–न. वीर्य१. रेत१. आँखों में फूल.

शुक्लकाष्ट–न. अडचन२. झमेला१. बला२.

शुद्ध–वि. शुद्ध. सही. प्रामाणिक. यथार्थ. पवित्र. अछूता. केवल. शुक्ल (पक्ष).
–न. होश१. संवेदना२. ब्रह्म१.

–पक्ष–पु. शुक्लपक्ष. अुजेला पखवारा.

–लेखन–न. अुच्चारण के अनुसार तथा नियमों का पालन करते हुअे लेखन१. शुध्दलेखन.

–शब्दयोगी अव्यय–न. ही, भी, आदि संबंध सूचक अव्यय.

शुध्दि–स्त्री. पवित्रता. निर्मलता. पवित्र बनाने की क्रिया. होश१. शोध. संवाद१.

–पत्र–न. शोधन पत्र१. शुध्दिपत्र१.

शुध्दिवर आणणें–होश में लाना.

–येणें–आपे में होना. होश में आना. सँभलना.

शुभ–न. मंगल१. कल्याण१.

–चिंतक–वि. हितू. मंगल कामना करनेवाला.

शुभं करोति–साँझ होनेपर प्रभु-प्रार्थना.

शुभ मूहूर्त–पु. सुघरी२. शुभ समय. अच्छा अवसर.

–वार्ता–स्त्री. खुशखबरी. शुभवार्ता.

शुभ–पु. मंद. मौन. अुजड्ड.

शुभ्र–वि. सफेद. श्वेत.

शुल्क–न. दहेज१. चुंगी२. शुल्क१.

शुश्रूषा–स्त्री. सेवा-टहल. शुश्रूषा.

शुष्क–वि. व्यर्थ. सूखा हुआ.

शूद्र–पु. केवल शारीरिक परिश्रम से पेट पालनेवाला व्यक्ति. केवल लेने ही की अिच्छा करनेवाला.

शून्य–वि. सूना. रिक्त. खाली. शून्य पोला.
–न. खाली जगह२. आकाश१. बिन्दु१. अभाव१. निर्जन स्थान१. शून्य१.

–दृष्टि–स्त्री. मुद्राहीनता. निर्विकार दृष्टि.

–होणें–सन्नाटे में आना.

शूर–वि. शूर. वीर. साहसी. निर्भीक. धीर.

शूल–पु. हूक. पीडा२. व्यथा२. काँटा. गाँस२. शूल१.

शूळ–पु. शूली. शूल.

शृंखला } स्त्री. बेडी. जजीर.
शृंखळा }

शृंग–न. सींग१.

शृंगापत्ति–स्त्री. अुभय-सम्भव तर्क१.

शृंगार–पु. नौ रसों में प्रथम रस. सजधज २. बनाव सिंगार. सजावट २. नखरा. नोंक झोक २. ठाठबाट.

–णें–क्रि. स. सजाना. सँवारना.

–पेटी–स्त्री. सिंगार-दान १.

शें–वि. सौ.

शेक–पु. सेंक. धधक २.

शेंकडा–पु. सौ का समूह. शतक. सैकडा.

–क्रि. वि. सैकडे. प्रतिशत.

शेंकडों } क्रि. वि. सैकडों. कअी.
शेंकडोंशें }

शेकणें–क्रि. अ. सेंकना गरम करना. घाटा होना. सिरपर आ पडना.

शेकाटा–पु. बाँस की लम्बी लकडी.

शेंग–स्त्री. फली.

शेगडी–स्त्री. अंगीठी. बोरसी.

शेज–स्त्री. पंक्ति. कतार. क्रम १. शय्या. बिस्तर १.

शेजार–पु. पडोस. समीपता २. पास रहनेवाला.

–धर्म–पु. पडोसी से अच्छा बर्ताव करने की रीति.

–पाजार–पु. पास-पडोस.

शेजारी–पु. पडोसी. पडौसी.

–ण–स्त्री. पडोसिन.

–पाजारी–पु. पास-पडोसवाले.

शेजारीं–क्रि. वि. पडोस में.

शेजारून–अव्य. पास से होकर.

शेट } –पु. सेठ. सेठजी. श्रेष्ठी.
शेठ } साहुकार. महाजन. बनिया. लाला.

–जी–पु. व्यापारी. सेठजी.

–सावकार–बनिया. महाजन.

शेटाणी–स्त्री. ललायन. ललाअिन. सेठानी. बनियाअिन.

शेडा–पु. रस्सी का टुकडा. जेब घडी में जंजीर. भूरा रंग. अेक घास.

शेंडा–पु. सिरा. अग्र. छोर २. कलश. चोटी.

–ना बुडखा–आगा न पीछा. पूर्ण अभाव १.

शेंडी–स्त्री. चोटी (पुरुष की). शिखा. पुछल्ला (पुच्छल तारे का). नारियल का रेशा.

–तुटो पारंबी तुटो–टूटे टांग कि होवे निवेडा (फैसला).

–फुटणें–आयोजित व्यय से अधिक व्यय होना.

–सांपडणें (कोणाच्या हातीं.)–कल का पुतला बनना. चंगुलमें फँसना.

शेंडे नक्षत्र–न धूमकेतु १. पुच्छल तारा १. विचित्र व्यक्ति १.

–फळ–न. मौसिम के अन्त में आनेवाला फल १. बुढापे की संतान २. चोटीपर होनेवाला फल १.

शेण–न. गोबर १.

–खळा–पु. पतला बनाया गोबर.

–खाणें–झख-मारना.

–गोटा–पु. जानवरों के बाडे की सफाअी.

–गोळा–पु. गोबर गोला. हेल.

–थापणे–गोबर पाथना. कडे पाथना.
–मार–पु. कीचड अुछाल. अप्रतिष्ठा२.
शेणाचा दिवा लावणे–दिवाला निकालना.
–पोहो–पु. गोबर का चोथ.
शेणी–स्त्री. अुपला१. कडा१. गोवरी.
शेण्या खैर–पु. दुर्गध खैर
शेत–न. खेत१. जोतने बोने की भूमि२.
–करी–पु. किसान. कुर्मी काश्तकार. कृषक. खेतीहर. हलवाहा.
–खाना–पु सडास. पैखाना.
–काम–न. काश्त२. कृषि२. खेती२.
–जमीन–स्त्री. अुपजाअू भूमि. खेती की भूमि.
–भात–न. –वाडी–स्त्री. } खेत वेत१. खेती-बाडी१.
–वड–दे निशोत्तर.
–सारा–पु. लगान. भूमि–कर.
शेती–स्त्री खेती.
–भाती–स्त्री. खेती-बाडी.
शेदणी–स्त्री. सधिनी.
शेंदणे–क्रि. स. खीच निकालना. (पानी, भारी चीज).
शेदरी–स्त्री. अेक ज्वार१. छोटी खजूरी का साथरा१. सिंदूरिया. जाफर लटकन.
शेंदाड–न गोरख ककडी२.
–शिपाअी–पु. पाँचवाँ सवार (व्यग). काबर सैनिक.
शेंदूर–पु. सिंदूर.
शेंदेलोण–न. सेंधानोन१. लाहोरी नमक१.
शेद्री–दे शेदरी.
शेप शेंप } स्त्री. पूँछ दुम
शेपटा–पु. वेणी का पुछल्ला.
शेपटी–स्त्री } पूँछ. लागूल१. दुम.
शेपूट–न } पूँछडी. कन्नी (पतग की).
–घालणे–डर कर पीछे हटना. दुम दबा जाना.
शेप–स्त्री. सौंफ.
शेपू–स्त्री. सोया.
शेफारणे–क्रि. अ. अितराना. बौखलाना.
शेब–न. बिस्वूल.
शेबडा–वि नेंटे से नाक भरा हुआ. अज्ञानी. छोटी आयुवाला.
शेवूड–पु. नाक की मैल. सिनक. नेंटा.
शेमला–पु. साफे का छोर.
शेर–पु सेर (बटखरा, माप). छोटी थूहर२, सिहोड. सेहुँड.
–वि. साहसी.
शेरडी–स्त्री. छेरी. बकरी.
शेरणी–स्त्री. सीरनी. सिन्नी.
–वाटणें–सिन्नी चढना. सिन्नी मानना
शेरा–पु अभिप्राय. आज्ञा२. रीति२ नियम१.
शेरी –जमीन } स्त्री. सरकारी या जागीरदार की व्यक्तिगत भूमि. गाँव की वह भूमि जो मुफ्त में जोती जाय।

शेर्वळ–स्त्री. जलकुम्भी.
शेलका–वि. चुनिन्दा. बढिया.
शेलवट–दे. भोकर.
शेला–पु सेला रेशमी दुपट्टा. नारियल की खली.
–पागोटें–न. सिरोपाव १.
शेलाटा–वि लम्बा–तडगा.
शेलाटी–स्त्री. छरहरे बदन की स्त्री.
शेव–स्त्री. सेब १. सेव (बेसन की).
शेवअी–स्त्री शिवअी. सिमअी
शेवगा–पु. सहजन. शोभाजन. मुनगा (पेड).
शेवट–पु. अन्त. परिणाम. समाप्ति २. छोर. अकब.
–चा, शेवटला } वि. अतिम. आखरी.
शेवटा–पु. कुम्हार के पहिये का आधार.
शेवती, शेवंती } स्त्री. सेवती (फूल). गुलदाअुदी.
शेवते–न. भिलावाँ जलाने पर गिरने वाली तेल की बूँदे.
शेवरा–दे. पिठवण.
शेवरी–स्त्री. सेमल.
–चा कापूस–पु. घूआ
शेवरें–न. कुकुरमुत्ता १.
शेवारी–पु. जेत. रसिन.
शेवाळ–, शेवाळें } न. काअी २. सेवार १. कचरा १.
शेवाळलेली–वि सलैला. फिसलने–वाली. गाभिनी.
शेष–पु. नागों का राजा. सहस्रानन. –वि. बचा हुआ. शेष. बाकी.
शेषाधिकार–वि. अतिम निर्णय का अधिकार.
शेचाळीस, शेहेचाळीस } वि. ४६. छियालीस.
शेळवंडी–स्त्री. मायके या ससुराल मे आयी बहू की दीठ अुतारने की क्रिया.
शेळी–स्त्री. बकरी. छेरी. अजा.
शेळ्या मेंढ्या–भेड-बकरियाँ. शतरंज का अेक खेल.
शैथिल्य–न. शिथलता २. सुस्तापन १. मंदता २.
शैल–पु. पहाड. पर्वत.
शैली–स्त्री. शैली. ढंग १. पध्दति.
शैशव–न. बचपन १.
शोक–पु शोक. दुख. खेद. विलाप. रंज.
शोकाची छाया पसरणें–सन्नाटा छा जाना. अुदासी फैलना.
शोकानें हृदय विदीर्ण होणें–कलेजा टूक टूक होना.
शोचनीय–वि. शोकजनक. हीन दीन. शोचनीय.
शोणित–न. लहू १. रक्त १.
शोध–पु. खोज २ जाँच २. अन्वेषण. अनुसंधान. पूछ-ताछ २. शुध्दि (भूल की). सुधार.
शोधक–वि. खोज करनेवाला. अन्वेषक.
शोधणें–क्रि. स गवेसना. खोजना. ढूँढना. अनुसंधान करना. पता लगाना. शुद्ध करना (गलाकर)

—न. पोतना (हाथ पोंछने को; रसोई में).
शोपा—स्त्री. सौफ.
शोभणें—क्रि. अ फबना. शोभा देना भला जान पडना.
शोभा—स्त्री. सरसाई. शोभा. सरसता. तडक-भडक. आभा. रौनक. सजधज.
—करणें—धज्जियाँ अुडाना. फजीहत करना.
शोभादायक—वि. शोभा देनेवाला.
शोभिवंत—वि. सुंदर. चमकदार.
शोष—पु. शोष (सूखने का भाव). सूखापन. शुष्कता २ शोषण. शक्ति. सोखाई.
शोषक—वि. सोखनेवाला. सोखन. रस चूसनेवाला.
शोषणें—क्रि. स सोखना. रस चूसना. दूसरों के परिश्रम पर मौज करना
शोषित—वि. सोखा हुआ. पीडित. शोषित
शौच—न. शुध्दि २. मल-त्याग १. सफाई २.
—कूप—पु. संडास. पैखाना.
शौचास—स्त्री. हगास. टट्टी (जाना)
शौर्य—न. पराक्रम १. शक्ति २. शूरता २. वीरता १२. शौर्य १.
श्मश्रू—स्त्री. हजामत
श्रद्धा—स्त्री. सरधा. श्रद्धा. आदर भाव. निष्ठा.
श्रम—पु कष्ट. श्रम. प्रयत्न.
—णें—क्रि. अ. थक जाना. अूब जाना
—भोजन—न. कार्यकर्ताओंका प्रीतिभोज.
—विभाग—पु. आपसी सहयोग से काम का नियोजन
—साफल्य—न. सफल चेष्टा २. परिश्रम के योग्य फल.
श्रवण—न. ध्यान से सुनना. अेक नक्षत्र १.
—भक्ति—स्त्री. श्रद्धा से सुनना.
श्रांत—वि. थका हुआ. क्लान्त. श्रांत.
श्राद्ध—न. सराध १. श्राद्ध १. पुरखाओं के स्मरणार्थ श्रद्धा से दान १.
श्राप—पु. दे. शाप.
श्रावण—पु. सावन.
—काकडी—स्त्री. सावन ककडी.
—गालिचा—पु. साँझी १ फूलो की कालीन.
—घेवडा—पु सेम.
श्रावणी—स्त्री. सामूहिक रूपसे नयी जनोअी पहनने की विधि. सावनी.
—पौर्णिमा—स्त्री. रक्षाबधन (दिन). सलोनी. सलौनी.
श्राव्य—वि. श्रवण के योग्य. जो सुनायी दे.
श्री—स्त्री. लक्ष्मी. शोभा. प्रसन्नता. आदर से नाम के पहले लिखने का शब्द. शंकराचार्य. श्रीमती. श्रीयुत.
—पु—अेक राग (संगीत).
—खण्ड—न. दहीं के चक्के में मीठा फेंटकर केशर मिलाकर बनायी मिठाअी. चंदन १.
—गणेशा—पु. श्रीगणेश. नूतन कार्यारंभ.

–फल } न. नारियल१.
–फळ }
– –देणें–बिदा करना.
–मंत–पु. राजा. महाराजा. पेशवा (मराठों के).
–वि. धनी. सधन. गब्बर. अमीर.
–मंती–स्त्री. विभव. धन का बल. धनीपन.
–श्रीमान्–दे. श्रीमंत.
श्रीवर–न. श्रीबर१. बेबिन१.
श्रेणी–स्त्री. पंक्ति. मालिका. श्रेणि. अधिकृत स्थान.
श्रेय–न. हित. मंगल. पुण्य-फल. श्रेय.
श्रेष्ठ–पु. श्रीरामदास के बडे भाअी (रामी रामदास गंगाधर स्वामी).
–वि. बडा (आदर, ज्ञान, बल से). प्रमुख. कुलीन. श्रेष्ठ. पूज्य.
श्रोता–पु. सुननेवाला.
श्रोतृसमाज–पु. सभा मे जमघट, श्रोताओं की संख्या.
श्लाघा–स्त्री. स्तुति. प्रशंसा.
श्लेष–पु. अेक अलंकार. (अनेक अर्थों में घटित शब्द-प्रयोग).
–काढणें–मीन मेख निकालना. संदेह पैदा करना.
श्लोक–पु. पद्य (प्रायः अनुष्टुप छंदमे). कोंति२.
श्वशुर–पु. ससुर.
श्वा–पु. कुत्ता.
श्वापद–न. जंगली जानवर१. हिंसक जानवर१.
श्वास–पु. साँस२. दम.
–कोंडणे–साँस चढाना.
–कोंडला जाणें } दम घुटना.
–गुदमरणे }
–घोटाळणें (मरतांना)–अुलटी साँस लेना (मौत के समय).
–लागणें–साँस अुखडना.
श्वासोच्छ्वास–पु. साँसों का तार.
श्वेत–वि. सफेद. धवल. चिट्टा.
–अुपलसरी–स्त्री. गौरीसर. गौरीया साबू.
–कुष्ट–न. सफेद कोढ२.
–केवडा–पु. केवडा. गगन-धूल.
–कोरांटा–पु. सफेद कटसरैया.
–दर्भ–पु. कुश. दाभ.
–निर्गुडी–स्त्री श्वेत सम्हालू. निर्गुडी मेअुडी. सेदुआरी.
–प्रदर–पु. सफेद धातु गिरने का रोग (स्त्रियो का).
–भुअीकोहळा–पु. दूध विदारी.
–रक्त चंदन–न. बर्बर चंदन१.
–रोहिडा–पु. सफेत रोहिडा.

ष

षट्–वि. छः.
–कर्णी–वि. खुली हुअी (बात).
– –होणे–भेद खुल जाना.
षडाक्षरी मंत्र–पु. 'कुछ नहीं आता'. (यह छः अक्षरोंवाला मंत्र है).
षष्ठी पूजन–न. प्रसूति के छठवें दिन दुर्गा की पूजा. सात पाँच सीकें बनाना.
षंढ–वि. नपुसक. क्लीब. षंढ. हिजडा. बरधा.

सं

सकट–क्रि. वि. सहित. सह. साथ.

संकट–न. संकट१. बाधा२. असुविधा२. विपत्ति२. बला२. आतंक१. आफत२. औचट१.

–घालणें–मिन्नतों से तग करना.

संकटास तोड देणें–संकट का सामना करना.

संकटांत सांपडणें–अँतडी गले में पडना. संकट में फँसना.

संकर–पु. भिन्न जाति के वस्तुओं का मिश्रण. वर्णसकर.

सकरुण–वि. दयालु. कृपालु.

सकल–वि. सब संपूर्ण. समस्त.

संकलन–न. कअी संख्याओं का जोड१. अेकत्रीकरण१. संग्रह१. ढेर१. संकलन१.

–करणें–सकेलना. अिकठ्ठा करना. संकलन करना.

संकलित–वि. संग्रहीत. अिकठ्ठा किया हुआ. संकलित.

सकलात–स्त्री. अूनी कीमती सिंदूरिया रंग का वस्त्र१.

संकल्प–पु. विचार. पक्के विचार का अुच्चारण. निश्चय. संकल्प (दान पुण्य के काम में). मनोदय.

–विकल्प–पु. अुधेडबुन२.

संकल्पित–वि. नियोजित.

संकष्टी–स्त्री. हर महीने की दूसरी चतुर्थी तिथि.

सकळिक–क्रि. वि. सब के सब.

सकाम–वि. कामना-सहित. फल की अिच्छा से किया.

सकारण–वि. कारण होने से. हेतुयुक्त.

सकाळ–स्त्री. सबेरा१. प्रभात. प्रातःकाल.

–संध्याकाळ–क्रि. वि. दोनों जून. साँझ-सबेरे.

सकाळी–क्रि. वि. सबेरे. कल सबेरे.

संकीर्ण–वि. मिश्रित. फुटकर. संकलित.

संकुचित–वि. संकीर्ण. सँकरा. संकुचित. तग.

–होणें–सकुचना. सिकुडना.

सकुटुंब–वि. परिवार के साथ.

सकुमार–वि. सुकुमार. कोमल.

सकृत् दर्शनी–क्रि. वि. सरसरी दृष्टि से देखनेपर. देखतेही. प्रारंभ में.

संकेत–पु. योजना२. अिरादा. अिशारा. निश्चित समय (मिलने का). अिंगित. संकेत. निर्दिष्ट स्थान.

सकेशा–स्त्री. विधवा, जिस ने मुडन न किया हो.

संकोच–पु. आकुंचन. खिचाव. घिचपिच (जगह). हिचकिचाहट२. सटपट२. कनियाहट२. मर्यादा२.

संकोच. सकुचाअी२. झेंप२. लज्जा२.
–करणे–झेंपना. शरमाना.
–नसणे–हिये खुलना. हियाव पडना.
संकोचणे–क्रि अ. सकुचाना. सिकुडना. झेंपना. लजाना.
संकोची–वि. झेपू. शर्मीला.
सक्त–वि. स्पष्ट. निःसंकोच. मजबूत. कठोर. दृढ. कडा. सख्त.
–मजुरी–स्त्री सश्रम कारावास१.
सक्ती–स्त्री. सख्ती. जबरदस्ती. कडाअी.
संक्रांत–स्त्री. संक्रान्ति. बला.
सखया–(सबोधन). प्रभु! साजन. सजनवा. बालम.
सखल–वि. नीचा. अुतार या गहराअी पर होनेवाला.
सखा–पु. सखा. मित्र. स्नेही.
सख्खा–वि. सगा.
सखी–स्त्री. आली. सखी. सहेली. हमजोली.
सखेद–वि. खेद के साथ.
सखोल–वि. गहरा.
सख्य–न. स्नेह१. मित्रता२.
सख्या–स्त्री.अंक१. गिनती. संख्या.
संग–पु. सहवास. संबंध. मेल. मित्रता२. साथ.
–जिरें–न सग जराहत१.
–दोष–पु. सहवास से पडी लत२.
सगट–दे. सकट.
संगत–स्त्री. दे. संग.
–वि. युक्त. योग्य.
–वार–वि. ब्योरेवार. सिलसिलेवार.
संगति–स्त्री. हेलमेल१. संग-साथ. मेल जोल१.
संगनमत–न समझौता१. (आपस मे). गुप्त सकेत१.
संगम–पु मिलन. भेट. अेक हो जाना.
सगमरवर–पु. संग-मरमर.
सगळा–वि. सब. संपूर्ण. सब का सब समस्त. अखिल.
सगळीकडे शोधणे–कोना कोना झाँकना (छानना).
सगळे–वि (न.) दे. सगळा.
सगीत–न. सगीत१. गायन१. –वि. गायन-सहित. गाने का.
संगीन–वि. गहरा. दृढ. भारी. महान्.
–स्त्री. संगीन (शस्त्र).
संगृहीत–वि. जमा किया हुआ.
सगोत्र–पु. अेक ही कुल के. नातेदार.
–वि. अेक ही गोत्र के वर कन्या का (ब्याह).
संगोपन–न. पालन१. भरण-पोषण१.
सग्रह–पु. संग्रह. जमाव. अेकत्र करने की क्रिया२.
संग्रहणी–स्त्री. ग्रहणी रोग. अतिसार.
संग्रही असणे–पास होना. सग्रह में होना.
सग्राम–पु. सग्राम. रण. युद्ध. समर.
संघ–पु. समाज१. विशेष कारण से समूह. संघ.

संघटन–न. निकट संबंध १. मेल-मिलाप १. अेक आदर्श के अुपासकों का गुट. संगठन.

संघटणा–स्त्री. संगठन-संस्था. संगठन १.

सघन–वि. घना. ठोस. अविरल.

संघर्ष–पु. झगडा. संघर्ष. कलह.

संच–पु. सामग्री. संग्रह. समूह. मेल.

संचय–पु. संग्रह. समूह. ढेर.

–करणे–सैंतना. सहेजना.

संचळ–पु. सोचर नोन. चौहार. कोडा. काला निमक.

संचारणें–क्रि. अ. धीरे से गमन करना. रसना. धीरे धीरे प्रवेशित होना. चढना (भूत). घूमना फिरना.

संचार–पु. भ्रमण. गमन. भूतबाधा २. विषयातर.

सचिंत–वि. चिंता-मग्न.

सचिव–पु. सचिव (सेक्रेटरी).

सचैल–क्रि. वि. सब वस्त्रों के साथ (नहाना).

सचोटी–स्त्री. सचाअी. सत्यता. अीमानदारी.

सजणें–क्रि अ. सजना. शृंगार करना. लैस होना.

सजविणें–क्रि. स. सजाना. सजावट करना. सिंगारना. सँवारना. सजोना.

सजावट–स्त्री. सजावन. सजावट. ठाठ १. सजधज.

सजीव–वि. जीवित. सचेतन. जीता.

संजीवनी–स्त्री. कपिखेल. कपिकच्छ. सजीवनी.

सज्ज–वि. सिद्ध. सजाया. सज्ज सज्जित.

सज्जन–पु. सज्जन. भला मानुस. भद्र पुरुष. सखा.
–वि. अखोर. भला. सज्जन.

सज्जा–पु. अटारी २. छत २. छज्जा. दीर्घा २ (गॅलरी).

सज्जीखार–पु. सज्जी.

सट–स्त्री. षष्ठी (तिथि).
–पु. गमला-नुमा, काँच या चीनी मिट्टी का बर्तन.

सटकन–क्रि. वि. चटसे. छटककर. सटाकसे.

सटका–पु. सूटा (चिलम का). कश.

सटकावणे–क्रि. वि. सटकारना. सटकाना. फटकारना.

सटर फटर–वि. फुटकर. जिस का कोअी सिलसिला नही.

सटवाअी } –स्त्री. कात्यायनी, देवी,
सटवी } छठी (छटी के दिन पूजा करते हैं). रांड (गाली).

सटीक–वि. व्याख्या के साथ. टीका सहित.

सटीप–वि. टिप्पण के साथ.

सटी सामाशी–क्रि. वि. लम्बे अर्से के बाद.

सट्टा–पु. सट्टा (वायदे का). सौदा.

सड–पु झुंडी २ (फसल काटनेपर खेत में रही). खुत्थी. थन (चौपायों के).
–आंवळणें–बकरी के थन कपडे से बाँधना.

सडक–स्त्री. सडक. राजमार्ग १. लम्बी रस्सी या पट्टी.
–वि. लम्बे (बाल). सीधा. ठेठ. तडगा.

सडकणें–क्रि. स. सटकारना (ओले, कंकर आदि से). कुछ तराशना. पटकना (धोने का वस्त्र).

सडका–वि. सडा हुआ. सडियल. सडा गला.

–वास–पु. सडाअिध २. सडाँद २.

सडकून–क्रि. वि. अधिकता से. बहुत अधिक.

सडणावळ–स्त्री. कुटाअी.

सडणें–क्रि. अ. सडना. गलना. खराब होना.
–क्रि. स. कूटना (मूसल से).

सडपातळ–वि. अिकहरे बदन का. कृश.

सडविणे–क्रि. स. सडाना.

सडा–पु. गोबर-पानी से छिडकाव (समार्जन). सडाअिध २. बौछार २. कीच. अूँची, समतल भूमि (पहाड पर). पठार. डोरा (पतग का).
–वि. अकेला. छडा.

–फटिग–संडमुसड. संडा.

संडास–पु. संडास. पैखाना

सडी–स्त्री दे. सड
–वि. छडी.

–स्वारी–अकेला दम. छडी सवारी.

सडीक–वि. कूटा हुआ (धान, दाल).

सडेतोड–वि. मुँहतोड. निसंग.

सडघा–पु. बरमी २ (बढअी की).

सडळ–वि. अुदारता से. खुले हाथों.

सण–पु. त्योहार. अुत्सव. दिन. पर्व-दिन. पाट.सन. नरिचा. (पौधा).

–काडी–स्त्री. सरकण्डा १.

–वार–पु. अुत्सव-समारोह.

सणक–स्त्री. हूक. कसक. सनक.

सणंग–न. बुने वस्त्र का थान (विशेषतः साडी).

सणगर–पु. कोरी. अूनी कंबल बुननेवाला

सणण } क्रि. वि. सन्नाटे के साथ.
सणणण } साँय साँय.

सणसणीत–वि. दनदनाते हुअे. झन्नाकर. दृढ. कसकर. जमकर.. साफ साफ.

संत–पु. संत. साधु. सज्जन.
–वि. स्थिर. शान्त नित्य. शाश्वत.

सतत } वि. हमेशा. लगातार. सतत.
संतत } अखण्ड. निरंतर. सदैव.

–धार–स्त्री. झडी (लगातार). दोलायंत्र से अखंण्ड धारा (शिवलिग पर).

संतति } स्त्री. संतान. संतति.
संतती }

सतरंजी–स्त्री. दरी. शतरंजी,

सतरा–वि. सतारह. १७.

–पंधरा गोष्टी सागणें–दुनियाभर के बहाने करना. व्यर्थ बकवाद करना.

सताड–क्रि. वि. पूरी तरह (खुला दरवाजा). सीधा.

संतान–न. बालबच्चे १. संतान २. वश १.

संताप–पु. बहुत ताप. संताप. जलन २. कष्ट. क्रोध.

सतापणे–क्रि. अ क्रोध करना. चिढना झल्लाना.

संतापाने डोळे लाल होणे–खून अुबलना.

सतार–स्त्री. सितार.

सतावणें–क्रि. अ. सताना. हैरान करना. दुख देना.

सतावून सोडणें–नाकों दम करना. तंग करना. हुलिया तबाह करना.

सती–स्त्री. सती. पतिव्रता. मरे पति के साथ जल मरनेवाली स्त्री.

–जाणे–सती होना. सहगवन करना.

–चें वाण घेणें–कफन सिर से बाँधना. ओखली मे सिर देना.

संतुष्ट–वि. तृप्त. सतुष्ट. सतोषित.

सतेज–वि. तेजस्वी. चमकता हुआ.

संतोला–पु. वजन अुठाने का व्यायाम करने का अेक साधन.

संतोष–पु. तृप्ति २ आनन्द. संतोष.

संतोषणें–क्रि. अ. संतुष्ट होना. तृप्त होना.

सत्कार–पु. सम्मान. आवभगत २. बहुत आदर.

सत्ता–पु. सात बूँदियोंवाला पत्ता (ताश में). पासोंपर सात का दाँव.

–स्त्री. सत्ता. अधिकार १ (शासन का). साहबी. प्रभुत्व १. प्रभाव १. हस्ती.

–धारी–पु. शासक. अधिकारी (अफसर).

सत्तावीस–वि. सत्ताअीस. २७.

सत्पात्र–वि. सुयोग्य

सत्पुत्र–पु. सपूत. सुपूत.

सत्तेचा (पु) } वि खुद का. अपना.
सत्तेचे (न) } निज का. अपना हक मानकर बँधा हुआ (दास). आज्ञाकारी.

सत्तेचें माणूस–न. धर्मपत्नी.

सत्तेचाळीस–वि. ४७. सैंतालीस.

सत्य–न सचाअी २. सत्य १. साँच १. –वि. सच. ठीक. यथार्थ. वास्तविक. सत्य. सही.

–नारायण–पु. सामूहिक नारायण-पूजा २. सत्यदेव.

सत्या–दे. सत्ता (पु).

सत्याण्णव–वि. सतानब्बे. ९७.

सत्यापलाप–पु. सत्य को छिपाना. सत्य के नामपर झूठ.

सत्यायशी–वि. ८७ सतासी

सत्याहत्तर–वि. ७७ सतत्तर.

सत्र–न. बहुत दिनोंतक चलनेवाला यज्ञ. सत्र (अनाथों को भोजन देने का स्थान). विद्यालयोंमे अध्ययनका कालखण्ड.

सत्रंजी–स्त्री. दरी.

सत्रप–पु. मंडलाधिकारी. गवर्नर.

सत्रा–वि. १७. सतारह.

–चवकशा–व्यर्थ की पूछ-ताछ.

संत्रें–न. संगतरा १. संत्रा १. संतरा १.

सत्व–न. सत्त्वगुण१ सारभाग१. सत (गेहूँ आदि का) कुश्ता. सत्त्व तत्त्वाश. दम (होना). शक्ति कसौटी२.
–पाहणे–कसौटी पर कसना.
–सांडणे–गुण, बल फीका होना.
–स्थ–वि. नीतिमान्. सदाचारी.
सत्वर–वि जल्द शीघ्र. तुरंत. झटपट. सत्वर.
संथ–वि. मद. अलस धीमा.
संथा–स्त्री. अध्ययन का पाठ१.
सदतीस–वि. सैंतीस. ३७.
सदय–वि दयालु
सदर–स्त्री. राजसभा.
–न स्कम्भ१ (कॉलम).
–क्रि वि पूरी तरह. वही.
–वि. प्रमुख
–प्रमाणे–अुसी तरह
सदरहू–वि वह अुपर्युक्त.
–प्रमाणे–यों, अिस तरह.
सदरा–पु. कुर्ता. कमीज.
सदर्भ–पु. सदर्भ. सगति२.
सदसद्विचार }–पु. विवेक.
सदसद्विवेक } तारतम्य. अच्छे बुरे को जानने की शक्ति२.
सदा–क्रि. वि. सदा. हमेशा.
सदान् कदा–जब भी देखो.
सदाचार–पु. शिष्टता का बर्ताव. सदाचार. सुचाल२.
सदावर्त–न. सदावर्त का स्थान१.
सदिग्ध–वि. संदेह युक्त. संदिग्ध.
सदुसष्ट–वि. ६७. सडसठ.
सदृश–वि. (के) समान. सदृश.
संदेश–पु. सदेसा. संदेश.
सदेह–पु. सदेह. शक. आशंका२.
सदैव }
सदोदित }–वि. सदा हमेशा.
सदोष–वि दोषयुक्त अधूरा. दोषी.
सद्गति–स्त्री. अुत्तम गति. मुक्ति. सद्गति.
सद्गदित–वि गद्गद पुलकित.
सद्गुण–पु. अच्छे गुण.
सद्गृहस्थ–पु. भद्र पुरुष. भला व्यक्ति. सज्जन. श्रीयुत (व्यंग से).
सद्दी–स्त्री. भाग्य१ सौभाग्य१. भाग्य का जोर१. कार्यकाल१
सद्ध्यां–क्रि. वि. आजकल. हाल में. साप्रत. अिस समय.
सद्बुद्धि–स्त्री. अच्छी बुध्दि न्याय–परायणता.
सद्भाव–पु. }अच्छा भाव.
सद्भावना–स्त्री }अच्छी नियत२. सद्भाव.
सद्य स्थिति–स्त्री. आजकल की स्थिति. परिस्थिति.
सद्वासना–स्त्री. अच्छे विचार. भलमनसाओ.
सद्व्यय–पु. अच्छा अुपयोग.
सधन–वि. धनी. धनवान्. मालदार.
संधन–स्त्री. नालबद. की अहरन.
संधला–पु. महीन पीसा हुआ चूना.
सधवा–स्त्री. सुहागिन.
सधान–न. युक्ति२. योजना२. दाँव१. निशाना१.

संधि } स्त्री. अवसर१. मौका१.
संधी } जोड १. मिलाप१. संयोग१.
दो वर्षों का मिलान१.
अवकाश का समय. सुलह१.
समझौता१.
–प्रकाश–पु. झुटपुटा. सन्धिवेला२.
–बंध –पु. }
–बंधन–न. } अस्थि बंधन१.
–वात–पु. गठिया.
–साधून–मौका पाते ही. घात लगते ही.
–सांपडणे–घात लगना. मौका पाना.
सध्या–दे. सद्ध्यां.
संध्याकाळ–स्त्री. साँझ. सायंकाल१.
संझा. शाम. संध्या.
सन–पु. वर्ष. ओसाओ या मुस्लिम वर्ष-गणना२.
सनअी–स्त्री. शहनाओ.
सनकाडी–स्त्री सरकण्डा१.
सनद–स्त्री. अधिकार-पत्र१. प्रमाण-पत्र१. सनद.
सनदी–वि. सनद के आधारपर बना. सनद-याफ्ता.
सनातन–वि. शाश्वत.
–धर्म–पु. स्वाभाविक, शाश्वत, नियम (जैसे मुंहसे बोलना, पंछी का अुडना आदि).
संनिध–क्रि वि. पास. पडोस में. निकट.
सन्मान–पु. सम्मान. आदर.
सन्मुख–पु. नाअी. कहार.
–वि. सम्मुख. सामने.
संन्यास–पु. सन्यास. सब तरह का त्याग.
संप–पु. हडताल. गुटबन्दी२.
–करणें–हडताल कर देना.
सपका–पु. पानी का जोर से छिडकाव.
संपणें–क्रि. अ. समाप्त होना. चुक जाना. अन्त आना.
संपत्ति } स्त्री. धन१. संपत्ति. दौलत.
संपदा } धनराशि. विभव१.
संपन्न–वि. युक्त. संपादित. धनी.
सपरिवार–वि. बाल बच्चों, नौकरों, के साथ.
संपर्क–पु. स्पर्श. संबंध. लगाव. योग. संम्पर्क.
संपविणें–क्रि. अ. समाप्त करना. चुकाना. मिटाना.
सपशेल–क्रि. वि. पूर्ण रूपेण. नि.संकोच. हाथ पैर फैलाकर.
सपाट–वि. समतल. हमवार. सपाट. बराबर. सिलपट.
–सुपली–वि. चपटी नाकवाली.
सपाटी–स्त्री. सतह. अूंची समतल भूमि.
सपाटा–पु. झोका. तेजी२. झपट२. तीव्रता२. सपाटा.
–वि. जोरदार. बहुत बडा.
सपाटून मार बसणें–खोपडी गंजी होना.
संपादक–पु. संपादक. रचयिता.
संपादणी–स्त्री. कमाओ. वहाने-बाजी.

संपादणें–क्रि. स. प्राप्त करना. कमाना. निबाहना.
संपावर जाणें–हडताल कर देना.
सपासप––क्रि. वि. सटासट. लगातार. वेगसे.
सपीठ–न. मैदा १. गेहूँ का बहुत महीन आटा.
सपुट } न. जुडी अंजली २. डिब्बा १
संपुष्ट } दोना १. संपुट १.
संपुष्टात येणें–चुक जाना. समाप्ति-पर होना.
संपूर्ण–न. समस्त. सबका सब. पूरा. अखिल. मपूर्ण. समूचा. सारा. कुल. तमाम.
सप्टेंबर–पु. सितम्बर.
सप्तपदी–स्त्री. भाँवर. सप्तपदी. सतफेरा १.
सप्तकपी } वि. सतरंगों का.
सप्तरंगी }
–स्त्री. चिलर. बैरी. चिल्ला.
सप्तर्षि–पु. सप्तऋषी के तारे (कश्यप, अत्रि, भरद्वाज, विश्वामित्र, गौतम, जमदग्नि अेवं वसिष्ठ).
संप्रदाय–पु. रीति २. वाक्प्रचार. धर्मपंथ.
सप्रेम–वि. सस्नेह.
सफर–स्त्री. यात्रा. सफर (विशेषतः जलयात्रा). पालू. कूशू.
–चंद–न. सेब १.
सफल } वि. सफल. लाभकारी.
सफळ } कृतकार्य.
सफाअी–स्त्री. स्वच्छता. कुशलता.
–क्रि. वि. पूरी तरह.
सफेत–वि. सफेद. श्वेत. शुभ्र.
–डामर–पु. सफेद डामर (पेड).
–मुसळी–स्त्री. सफेद मुसली. खैरुब.
सफेती–स्त्री. सफेदी. दीवारों को चूने से पोतने का कार्य १.
सबजा–पु. सब्जा.
सबंद } वि पूरा. समूचा. अखण्ड.
सबंध }
–हरभरा–पु. खडा चना.
संबंध–पु. संबंध. सरोकार. वास्ता. लगाव. ब्याह.
संबंधी–पु. नातेदार. रिश्तेदार. सम्बंधी.
–सर्वनाम–न. संबंधसूचक सर्वनाम १.
सबब–स्त्री. बहाना.
–क्रि वि. सो. अिस लिअे.
सबर–वि. गाभिन.
–पु. सब्र २. धीरज.
संबळ–पु. दुक्कड (बाजा). रम्भा.
सबुरी–स्त्री. शान्ति. सब्र. धीरज १.
सबूर–अव्य. ठहरो!
संबोधणें–क्रि. अ. पुकारना. (से) कहना.
संभव–पु. सम्भावना २. अनुमान १. आशंका. जन्म.
–णें–क्रि. अ. हो सकना. पैदा होना.
–नीय–वि. शक्य. संभव.
सभा–स्त्री. सभा. गोष्ठी. समाज १. मण्डली.
–जिंकणें–शास्त्रार्थ में जीतना. सभा में अपनी बात रखना.
–दीप–पु. सलौनी के दिन ब्राह्मण को सुहगिन का दिया दीप-दान.

–धीट–वि. सभा मे निडरता से बोलनेवाला.
–ध्यक्ष–पु. सभापति.
–बोलाविणारा–वि. सयोजक.
–मण्डप–पु. सभागृह (मंदिर के आगे)
–सद–पु. सदस्य
संभार–पु. सामग्री २.
संभावित–वि. शक्य. संभव. शिष्ट. प्रतिष्ठित. धनी-मानी. कुलीन.
संभाषण–न बातचीत २. वार्तालाप १. सभाषण १ .कथोपकथन १
संभाळ–पु. रक्षा २. पालन.
संभाळणे–क्रि. स. रक्षा करना. सँभालना. सहेजना. बचाना. पालन पोषण करना. ध्यान रखना.
संभाळू–स्त्री. सँभालू.
संभाळून घेणे–निबाहना
संभोग–पु सभोग. मैथुन.
सभोवती } क्रि. वि. अर्दगिर्द
सभोवार } आसपास. चहुँधा. अगल-बगल. चारो ओर.
सभ्य–वि. शिष्ट. समझदार.
–पणा–पु. शिष्टता. बडप्पन. (व्यंगमे).
संभ्रम–पु. भ्रान्ति २. भूल २. मोह. व्याकुलता २. अुत्कंठा २. चक्कर. गडबडी २.
सम–स्त्री. सम (गायन में). ताल १. –वि.. समान. तुल्य. जूस (संख्या). युग्म (संख्या).
समअी–स्त्री. दिया १. दीवट १.
समग्र–वि. संपूर्ण. समग्र.
समज–पु. समझ २. होश. चेतना २. ज्ञान. बुद्धि २. चेतावनी २. बूझ २.
समजणें–क्रि. स. समझना. सीखना. जान जाना बूझना.
समजदार–वि. समझदार. चतुर. सयाना. सज्जन. भला.
समजविणे } –क्रि. स. समझाना.
समजाविणें } खोलकर दिखाना. (किसी कठिन विषय को).
समंजस–वि. दे. समजदार.
समजूं लागणें–होश सँभालना. सयाना होना.
समजूत–स्त्री. समझदारी. बुद्धि. अक्ल. समझौता (आपस में). सुध. चेतनता. सावधानी की सूचना.
–काढणें–मनाना. मना लेना.
–घालणे–समझाना. शान्त करना. समझाना-बुझाना.
–पडणें–समझ मे आना. ध्यान मे आना.
–होणे–समझौता होना. समझना.
समजून अुमजून–जान बूझकर. सोच समझकर.
समति } स्त्री. मान्यता. अनुमति. हाँ.
संमती }
समतोल–वि. समतूल. समचित्त. बराबर.
समध–पु. पिशाच. ब्रह्मराक्षस.
समन्वय–पु. समन्वय. योग. मिलाप.
समन्स–न. अुपस्थित रहने की, न्यायलय से, सूचना. समन १.

समय–पु. समय. प्रसग. अवसर. प्रतिज्ञा२. वेला२.

–विशेषी–आवश्यकता पडनेपर.

–सूचकता–स्त्री. समय की सूझ.

समयानुसार } क्रि. वि. प्रसग के
सययोचित } अनुकूल. समयोचित.

समर–पु. न. संग्राम१. युध्द१

समरागण–न. रणक्षेत्र१. युध्दभूमि२.

समर्थ–वि. बलवान्. समर्थ. सुयोग्य बडा.

–असणें–पूरी योग्यता होना. सब साधन होना.

समर्थनीय–वि. समर्थन करने योग्य.

संमर्द–पु भीड२. झुण्ड.

समर्पक–वि. समुचित. सुयोग्य.

समवयस्क–क्रि वि. बराबर की वय का. समौरिया. समवयस्क.

समवेत–अव्य. साथ. सहित.

समस्त–वि. सब. समूचे.

समक्ष–अव्य.(के) सामने. प्रत्यक्ष में. समक्ष.

समाअीक–वि. अविभक्त(परिवार का). साझेका. संयुक्त.

समागम–पु. संग. मिलन. संभोग.

समाचार–पु. पूछ-ताछ २. हाल. समाचार.

–घेणे–खबर लेना.

समाचारास जाणें–समवेदना प्रकट करने को जाना.

समाज–पु. समाज. समूह. संग्रह.

–सत्तावाद–पु. साम्यवाद.

समाधान–न. संतोष१. मनःशान्ति२. निबटारा. सदेह को दूर करना. समाधान१. सतोष१.

समाधानाची गोष्ट–ग़नीमत. संतोष की बात.

समान–वि. तुल्य. बराबर. समान. सदृश. अनुरूप.

समाप्ति–स्त्री. पूर्णता. अन्त. अिति. विराम१.

समारंभ–पु. समारोह. धूमधाम२. तडक-भडक२.

समाराधना–स्त्री. धार्मिक अुत्सव. की समाप्ति का भोज.

समरी ट्रायल–स्त्री. सरसरी में खारिज होना(अभियोग).

समारोप–पु समाप्ति का भाषण (समापति का).अुपसंहार.

समावणें–क्रि. अ. समाना. मिल जाना.

समाविष्ट–वि. अतर्भूत. अंगभूत.

–करणें–समावेश करना.

समावेश–पु. समावेश. समाअी२. गुजाअिश२. खपती२.

समास–पु. हाशिया. गोट२. कोर२. संक्षेप. अध्याय. समास.

समिति–स्त्री. समिति.

समुदाय–पु. समूह. समुदाय.

समुद्र–पु. समुद्र. सागर. समुंदर.

–फळ–न. कैथफल१. हैज्जल१. समुद्रफळ१.

–फेंस–पु. समुद्र-फेन.

–शोक–पु. समदर सोख.

समुद्रांत पडून कोरडा–अभागा. अनमोल अवसर मिलनेपर भी लाभ न अुठानेवाला.

समूह–पु. समूह. समुदाय. ढेर.

समूळ–क्रि. वि. जड मूल से. समूल.

समृद्ध–वि. संपन्न. परिपूर्ण.

समेट–पु. समझौता. अेका. मेल.

समेत–अव्य. समेत. सह. सहित.

संमेलन–न. सम्मेलन१. मिश्रण१. जमाव१.

समोर–क्रि. वि. सम्मुख. सामने. आगे. समक्ष. सीधे. सीध में.

समोरासमोर–क्रि. वि. आमने सामने.

समोरील–वि. अगला. सामनेवाला.

समोरून–क्रि .वि. सामने से.

सय–स्त्री. स्मरण१. याद.

संयम–पु. संयम. मर्यादा२. निबंध.

–करणें–गुस्सा पी जाना.

संयुक्त–वि. जुडा हुआ. संयुक्त.

सयुक्तिक–वि. युक्तियुक्त.

संयोग–पु. मेल. मिश्रण. मिलावट२. समागम.

सर–वि. श्रेष्ठ. प्रमुख. सर (अुपाधि)

–पु. पनीर. लडी२. लड२. पटाकों की माला२. धान ओसाने की राशि.

–स्त्री. बौछार. झडी. लहर (हँसने की; बीमारी की)

बराबरी. योग्यता.

–न. झील२. तालाब.

–अव्य. सा (जैसे-लालसर). लिअे हुअे.

–करणें–जीत लेना.

–कारकून–पु. प्रधान लिपिक.

–खत–न. सरखत१. चुकायी रकम की ब्योरेवार प्राप्ति.

–तपासणी–स्त्री. सफाअी का बयान१.

–मिसळ–स्त्री. मिलावट. मिश्र गुणों का.

–शेवटी–वि. निदान. अन्तमें.

–सकट–क्रि वि. बिना चुने. अेकसाथ. मिलावट कर के.

–सहा–क्रि. वि. सब ओर. बिना रुकावट के.

सरकणें–क्रि. अ. सरकना. खिसकना. फिसलना. किसी ओर बढना. चलायमान होना. सकिलना.

सरकत–स्त्री. साझा१. भागिता.

–दार } पु. साझेदार. भागी.
सरकती }

–वाटणी–स्त्री. भागी का भाग.

सरकविणें–क्रि. स. सरकाना. खिसकाना.

सरकांडें–न साँठ१.साँकडा१.

सरकार–न. शासनसंस्था२. शासक१. सरकार२.

सरकी–स्त्री. बिनौला१.

सरक्युलर–न. परिपत्र१. गश्ती चिट्ठी२.

सरजा–पु. नथ में मोतियोंका घेरा, जो चंदक को घेरे रहता है। शेर श्रेष्ठ व्यक्ति. गोअी का अच्छा बैल

सरंजाम–पु. सामग्री २. सामान. किले की रक्षा के लिअे दी हुअी जागीर.
सरडा–पु. गिरगिट. कृकलास.
सरडयाप्रमाणें रग बदलणें– गिरगिटान की तरह रंग बदलना. अपने सिद्धान्त बारबार बदलना.
सरण–न. चिता २.
सरणी–स्त्री. मार्ग १. सीधी लकीर. पद्धति. लहजा १. शैली.
सरणें–क्रि. अ. हिलना. डोलना. खिसकना. हटना. कटना. चुक जाना. समाप्त होना. शोभित होना.
सरते शेवटीं–क्रि. वि. अंत में. निदान. आखिर.
सरदणे–क्रि. अ. नमदार होना. ठिठुरना. हाथ पाँव फूलना.
सरदी–स्त्री. ठढ. नमी. तरी. शैत्य.
सरपंच–पु. प्रमाण-पुरुष. मध्यस्थ. प्रधान-पंच. अंककार.
सरपटणें–क्रि. अ. रेगना.
सरपण–न. ओधन १.
सरबत–न. शरबत १.
सरबत्ती–स्त्री. बाढ (बंदूकों की). झडी (बातों की).
सरबराअी–स्त्री. आवश्यक प्रबन्ध १. सरबराही. मेहमानदारी.
सरबरीत–वि. गाढा न पतला.
सरल–पु. चिड. सरल.
–देवदार–पु. धूप सरल.
सरशी–स्त्री. जीत. सरसाअी. श्रेष्ठता.
सरशीं–अव्य. साथ.
सरस–पु. सरेस.
–वि. अुत्तम. बढिया. अधिक अच्छा.
सरसर–क्रि. वि. सरसराते हुअे. झरझर (बारिश). झराझर (पेडपर चढना).
सरसरणें–क्रि. अ. सरसराना.
सरसावणें–क्रि. अ. आगे बढना. पनपना. लहलहाना. आवेश से चलना. सरसाना.
सरहद्द–स्त्री. सरहद. सीमान्त.
सरळ–वि. सीधा. भोला भाला. सीधा सादा. सीधे.
–पणा–पु. सिधाअी २. भलाअी २.
–व्याज–न. सामान्य व्याज १. सामान्य वृद्धि.
संरक्षण–न. संरक्षण १. रक्षा २.
सराअी–स्त्री. सराय. धरमसाला. मौसिम १.
सराअीत–वि. मँजा हुआ. निपुण. अभ्यस्त. अनुभवी.
सराटा–पु. गोखरू. छोटा गोखरू.
सराफ–पु. सर्राफ. महाजन. कारिंदा.
सराव–पु. अभ्यास. आदत २.
सरावणें–क्रि. अ. अभ्यस्त होना.
सरासरी–स्त्री. माध्य १, औसत २. सरदर.
–क्रि. वि. लगभग. मोटे तौरपर.
सरी–स्त्री. धातु का तार. हँसली. क्यारी में पानी की नाली. दीवार के छोर की रेषा. गले की हड्डी. जोड. अुपमा.

सरू–पु. सरो. बनझाऊ.
सरोवर–न सरोवर१. झील२. जलाशय१.
सर्कल अिन्स्पेक्टर–पु. कानूनगो.
सर्ग–पु प्रकरण. जन्म
सर्द–क्रि वि भौचक्का. गीला-सा.
सर्प–पु. साँप.
सर्पण–न. अीधन१.
सर्व–वि. सब. सपूर्ण. पूरा. समस्त. कुल. सारा.
–गामी–वि. व्यापक. सर्वगामी.
–त्र–क्रि. वि. सब जगह. सब दूर.
–दा–क्रि. वि. हमेशा. सदा. सर्वदा. सब समय. सदैव. संतत.
–पित्री अमावास्या–स्त्री. भाद्रपद अमावस. महालया.
–भावें–क्रि. वि तन-मन से.
–स्व–न. सब कुछ१. सपूर्ण संपत्ति२. सर्वस्व१.
–लुटणें–हड्डी चूसना.
सर्वांगीण–वि. सब प्रकारसे (अुन्नति).
सर्वोत्कृष्ट–वि. सब से अुत्तम.
सर्वांची बुध्दि भ्रष्ट होणें–कुअें में भाग पडना.
सल–पु. अनी२. कसक२. काँटा. न बढनेवाला गर्भ. नवाकुर.
सलणें–क्रि. अ चुभना. हूकना. सालना. खुभना. खटकना. खलना.
सलकडे–न. सोने का ठोस कडा१ (पुरुषो के हाथ में).
सलग–वि. अखण्ड. लगा हुआ.
सलगी–स्त्री. हेल-मेल१. गाढी मित्रता. साँठ-गाँठ लगाव१.
संलग्न–वि. जुडा हुआ. सटा हुआ. संलग्न.
सलज्ज–वि. नम्र. विनयशील. लज्जाशील.
सलून–पु. संयान का लम्बा विशेष डिब्बा. केश-कर्तनालय. हजामत की दूकान२.
सल्ला–पु. सलाह२. मति२. अुपदेश. छल्ला (अगूठी).
सवकणें–क्रि. अ. परचना. अभ्यस्त होना. लालच में आना.
सवंग–वि. सस्ता. अल्पश्रमसे प्राप्त. मुफ्तका.
–लोकप्रियता–स्त्री. खून लगाकर शहीद बनना.
सवंगडी–पु. गुअिया. साथी. सहचर.
सवड–स्त्री. अवकाश१. फुरसद. गुजाअिश.
सवत–स्त्री. सौत. सौतन.
संवत–पु. सवत्. साका. वर्ष.
सवता–वि. अलग. स्वतंत्र.
–सुभा–पु. अलग खिचडी पकाना.
सवती मत्सर–पु. सौतिया डाह. सावत.
–चें भाडण–न. लडकियो का अेक खेल.
संवदड–पु. शमी. छोकरा. सफेद कीकर.
सवय } स्त्री. स्वभाव१. अभ्यास१.
संवय } टेव. आदत. लत.

सवलत–स्त्री. सुविधा. सहूलियत. सुगमता. रिआयत.
सवा–वि. १¼. सवा.
–ओ–स्त्री. सवा गुना. सवैया छद१. (२३ अक्षर; ७ भ-गण; दो गुरु वर्ण)
–की–स्त्री. सवा का पहाडा; सवैया.
–गवत–न. अेक घास, जिस से कागज़ बनता है।
सवागी–स्त्री. सोहागा.
–पु. कंजरियो का गुरू.
संवाद–पु. बातचीत२. संभाषण. मेल जोल.
सवाल–पु. प्रश्न. सवाल.
सवाष्ण–स्त्री. सुहागिन. किसी देवता के अुद्देश से भोजन के लिअे निमत्रिता सौभाग्यवती स्त्री.
सविधानक–न. कथावस्तु२ (नाटक, अुपन्यास की).
सविस्तर–वि. ब्योरेवार. विस्तार के साथ.
सवे–अव्य. सहित. साथ.
–च–क्रि. वि. तुरन्त. साथ ही.
सव्य–वि. बायाँ. विपरीत. दायाँ.
–घालणें–दाहिने से परिक्रमा करना.
सव्यापसव्य–न. झमेला१. कष्ट.
सव्याज–वि. वृद्धिसमेत. सूदसमेत.
सव्वा–वि. सवा.
सव्वीस–वि. २६. छब्बीस.
सशक्त–वि. बलवान. ताकतवर.
संशय–पु. संदेह. आशंका२. अंदेशा. अकधक. खटका. शक. साँसा.
संशयांत पडणें–सिटपिटाना. असमंजस में पडना. सात पाँच करना.
संशयावरून–क्रि. वि. सदेह में.
संशोधक–पु. अनुसंधानी खोजी. अन्वेषक
सशोधन–न. अनुसधान१. खोज१. अन्वेषण१.
ससर्ग–पु. सबध. योग. सगठन. परिचय.
ससा–पु. खरहा. खरगोश. शशक.
ससाणा–पु. सिकरा बाज़. सिचान. श्येन.
ससार–पु. घरबार. परिवार. जगत्. संसार. व्यवहार.
–अुभारणें–घर बसाना.
–करणें–घर का बोझ सँभालना.
–मांडणे–घर बनाना. घर बसाना.
–सुख–न. पत्नी का सुख१.
–हाकणें–घर चलाना.
ससाराचा गाडा–पु. कुटुब का बोझ.
संसाराचें जोखड–न. परिवार का दायित्व.
ससारी–वि. गृहस्थी का. विवाहित. सांसरिक.
ससेमिरा–पु. बला२.
ससे होलपट–स्त्री. चारो ओर से घेर कर मार.
संस्कार–पु. आवश्यक धार्मिक कृत्य (जो सोलह हैं और जन्म से मरण पर्यत होते है). पुट (देना). प्रभाव (संगत, अुपदेश विचार से). संस्कार.

संस्कृति–वि. संस्कारयुक्त. सुसभ्य.
–स्त्री. गीर्वाण वाणी. संस्कृत भाषा.
संस्कृति–स्त्री. सभ्यता. संस्कृति.
सस्तन–वि अपने बच्चों को दूध पिलानेवाला (प्राणी).
संस्था–स्त्री. स्थिति व्यवस्था. सस्था.
संस्थान–न. राजा का राज्य १. देवता के नाम दान दी हुअी भू-संपत्ति. रियासत २. संस्थान १.
संस्थानिक–पु. सस्थान का अधिपति. नरेश.
सह–अव्य साथ. सहित. सह.
–(अुपसर्ग के रूप में सह का अुपयोग होता है).
–कार } पु सहयोग. सहायता.
–कारिता }
–कारी–पु. सहयोगी. सहायक.
– –पतपेढी–स्त्री. परस्पर सहायक अधिकोष १.
–गमन–न. सती होना. सहगमन १. सहगौन १. सहगवन १.
–चर–पु. सखा. मित्र. गोहन. संगी. साथी.
–चरी –
–चारिणी
–धर्मचारिणी
–धर्मिणी } स्त्री. धर्म-पत्नी. सहेली.
सहज–वि. सरल. सुगम. स्वाभाविक.
–क्रि. वि. अनायास. सहज में.
–पु. सगाभाअी.
–गुण–पु. प्राकृतिक गुण. जन्म के साथ होनेवाला गुण.
–प्रेरणा–स्त्री. अंतर्जात वृत्ति. स्वाभाविक ज्ञान.
सहदेवी–स्त्री. सहदेअी (वनौषधि). सहदेवा.
सहणें } क्रि. अ. सहना. झेलना.
सहन करणें } भोगना (फल). बर्दाश्त करना. अंगवना.
सहन शक्ति } स्त्री. सहने की शक्ति.
–शीलता } सहनशीलता. तितिक्षा.
–शील–वि. सहन करनेवाला. सहिष्णु. सहनशील. गमखोर.
सहन होणे–सहा जाना.
सह-भोजन–न. अेक थाली में खाना. अेक पंगत मे खाना.
–वर्तमान–अव्य. (के) साथ.
–वास–पु. साथ रहना. सगत २. सहवास
–सपादक–पु. प्रति-सपादक. अुप-सपादक.
सहल–स्त्री. सैर. मनोरंजन के लिअे घूमना फिरना.
सहसा–क्रि वि प्रायः. बहुधा. अविचार से.
सहस्र–वि. अेक हजार.
–दल–न. कमल १. हजारा (फूल).
सहस्रावधि–क्रि. वि. हजारो.
सहा–वि. ६ छः. षट्शास्त्र.
–महिन्यांची जांभअी–कितना समय लगेगा भगवान जाने.
सहाण–स्त्री. सान (करंड की). शाण. कुरण्ड १. होरसा १. खरसान (हथियार तेज करने की). सिल्ली

सहाध्यायी–पु. सहपाठी.
सहानुभूति–स्त्री. समवेदना.
सहानुकपा. सहानुभूति.
सहाय]न. सहायता२.
सहाय्य]
सहार–पु. सहार. वध. नाश.
विध्वस.
संहारणे–क्रि. स. संहार करना.
सहिष्णु–वि. सहन करनेवाला.
–ता–स्त्री. सहनशीलता.
सही–स्त्री. स्वाक्षरी. हस्ताक्षर१.
सही. दस्तखत. पिल्लू (गोलियों के खेल में).
–वि. सचमुच.
सहृदय–वि. दयालु. भावुक. रसिक.
सहानुभूतिक.
सहेतुक–वि. जान-बूझकर (किया काम).
सळ–पु. अभिमान. गर्व. हठ. म्यान में बाँधने की रस्सी.
–न. शल्य१. कसक१. छड.
झुडी२.
–स्त्री. सिलवट.
सळअी–स्त्री. सिकचा. सलाअी. छड. शलाका. कडबी. घास के पूले गिनते हुअे सौ के बाद अेक अलग रखा पूला.
सळमिसळ–स्त्री. सब का मिश्रण.
सळसळ–स्त्री. सरसराहट.
सुरसुराहट.
–णें–क्रि. अ. सनसनाना.
खौलना (खून).
सळी–दे. सळअी.
सळो का पळो करणें–नाकों दम कर देना.
संक्षिप्त–वि. संक्षेप में बताया.
संक्षिप्त.
संक्षेप–पु. संक्षेप. घटाना. थोडे में कहना.
संज्ञा–स्त्री. नाम१. भान१. सुध.
–पत्र–न. मुखपृष्ठ१.
सज्ञान–वि. सयाना. प्राप्तवयस्क.
बालिग़.
सा–अव्य. समान.
साअिला–पु. बलिदान किया प्राणी.
साअीस–पु. सअीस.
साअुली–स्त्री. छाया.
सांकडें–न. अडचण२. सकट१.
साकळणें–क्रि. अ. जम जाना. गाढा होना. थक्का होना.
साका]पु. गहने में लगाने का
साका]टाँका. तलछट२.
साकार–वि. आकारयुक्त. साकार.
साकी–स्त्री. अेक मात्रिक छंद (दो या ढाअी चरण; २८ मात्राअें).
साकेतिक–वि. संकेतयुक्त.
पारिभाषिक. [शीघ्रलिपि२.
–लेखन–न. स्वर लिपि२.
साख–स्त्री. साख. प्रतिष्ठा.
–सुरत–वि. ढंगदार.
–क्रि. वि. खुल्लमखुल्ला.
साखर–स्त्री. शक्कर. चीनी. खाड.
–गोटी–स्त्री. अेक प्रकार का आम१.
–झोंप–स्त्री. सुख निन्दिया.
–निंबू–न. मीठा नीबू१.

–पाणी–न. शरबत१.
–पुडा–पु. सगाअी के समय कन्या के हाथ मे दिया मिठाअी का पुडा.
–पेरणें–मीठी मीठी बातों से फुसलाना.
–फुटाणा–पु. लाची दाना. अिलायची दाना.
–भात–पु. मीठे चावल.
साखरुड–न. पडवास१.
साखरेचा–पु. चुम्मी२.
–कारखाना–पु. खँडसाल२.
साखरेची सुरी–स्त्री. मीठी छूरी.
–साल काढणें–बाल की खाल अुतारना.
साखळ–स्त्री. साँकल. जंजीर. संकल. पक्ति. बधन१.
साखळी–स्त्री. जजीर. सिकडी (गले में पहनने की). सिक्कर. साँकल. साँकडा१ (पैर का अेक गहना).
साग–पु. सागवान (पेड).
–साहोडा–पु. सहोडा. सहोरा.
साग–स्त्री. साँग (अेक बरछी)
–क्रि. बोल.
–वि. संपूर्ण. पूरा.
–काम्या–वि. जितना बताया अुतना करनेवाला बुद्दू (नौकर).
सागणे–क्रि. अ. कहना. बताना. बोलना. सूचित करना. निमंत्रण देना. समझाना (ग्रंथ). हाशिया चढाना (निमक, मिर्च मिलाकर कहना).
सागड–स्त्री. घटवन्नी (नाव). मेल१. साथ१. लकडी खरादने का औजार.
–घालणें–मेल कर देना.
सांगता–स्त्री. समाप्ति. पूर्ति.
सागर–पु. सागर. समुद्र.
–गोटा–पु. करजवा. कटू करंजवा की गुठली.
सागळ–स्त्री. बकरे की मुलायम खाल. छागल.
सागाडा–पु. ढाँचा. ठठरी२. पंजर.
सागाडी–स्त्री. खराद (लकडी खरादने के लिअे).
सांगाती–पु. सँगाती. मित्र. सखा. संगी.
सागुती–स्त्री. बकरे का माँस१.
सांगून येणें–ब्याह का प्रस्ताव होना (कन्या की ओरसे).
सागोपांग–वि. सब पहलुओं से. पूरी तरह. सागोपाग.
साग्र–वि. संपूर्ण. समूचा. पैनी नोकवाला.
सांचणें–क्रि. अ. जमा होना. अिकठ्ठा होना. सचना.
सांचविणें–क्रि. स. सचय करना. जमा करना (धीरेधीरे). संग्रह करना.
साचा–पु. सग्रह. संचय. साँचा. नमूना. फर्मा (मुद्रणमें).
साज–पु. साज-सामान. सामग्री२. घुंघरू. ठाठबाट. अेक गले का हार.
–करी–पु. संगतिया.
सांज–स्त्री. संझा. संध्याकाल.

–वात–स्त्री. संझवाती. संध्यादीप १.
–सकाळ–क्रि. वि. साझ-सबेरे.
साजडा–पु. बडा शाल (पेड).
साजणी–स्त्री. सजनी. प्रिया. सखी.
साजरा–वि. सुशोभित. सुदर. संपन्न (समारोह).
साजा–पु. हलुवा. लपसी.
साजूक–वि. बिलकुल ताज़ा. प्रफुल्लित.
साट } न. आम, कटहल के रस की
साठ } रोटी २.
साट } पु. चाबुक. कोडा
सांट }
–मारी–स्त्री. हाथियों की भिडन्त.
साटा–पु. ढाँचा. ठठरी २
साटीण–न. साटन १. (बढिया अेकरुखा, रेशमी कपडा).
साटें–न. थोक खरीद २. सौदा १.
–खत–न. कच्चा बैनामा (बयाना देकर लिखाया हुआ).
–लोटें–न. आदान-प्रदान (वस्तु या कन्या का).
साटोरी–स्त्री. अेक मिठाअी (कचौरी के समान).
साठ–वि. ६० साठ.
–पु. छिपने का आसरा.
–न. (देखो साटा).
सांठणें–क्रि. अ. जमा होना. समाना. अिकठ्ठा होना.
सांठवण–न. संग्रह-पात्र १.
साठविणें–क्रि स. जमा करना. बचाकर अिकठ्ठा करना. संग्रह करना.
साठळणें–क्रि. अ. सठियाना.
साठा–पु. सग्रह, ढेर. संचय.
अँडुआ.
साठी–स्त्री. साठ वर्ष की आयु.
–बुध्दि नाठी–साठा सो पाठा. सठियाना.
साठी–अव्य. (के) लिअे. अुद्देश से. (के) हेतु. (के) कारण. बदले में.
साड–पु. साँड. आवारा व्यक्ति.
–स्त्री. अूँटनी. साँडनी. अुपेक्षा. विस्मरण १. परित्यक्ता.
सांडअी–स्त्री. गेहूँ के सत की बडी.
साडणी स्वार–पु. साँडनी-सवार.
साडणे–क्रि. अ. ढुलाना. लुढकाना. नीचे गिराना. छाँडना. त्यागना. गँवाना.
सांड-पाणी–न. अुपयोग किया हुआ पानी (धोने नहाने से). मोरी, नाली का पानी.
–लवड–स्त्री. गिराना-लुढकाना. अिधर अुधर निकल जाना. (वस्तु, अनाज)
साडवा–पु. बाँध का दरवाजा (अधिक जल को बहाने का). बाँधपर चलने का मार्ग. नदी में बना मार्ग.
सांडगा–पु कुम्हडे, ककडी की बोटियों को सुखा कर बनी बडी २.
सांडशी–स्त्री. सँडसी. सन्सी कँटिया. जम्बूरा. भँवरकली (सोनार की छोटी सँडसी).
साडस–पु. सँडसा. गहवा.
साडा–पु. ब्याह के चौथे दिन कन्या को दी गयी साडी.

साडी–स्त्री. साडी. स्त्रियों की धोती.

साडू–पु. साढू. साली का पति.

साडे तीन–वि. हूँठा (३॥ का).

– –मुहूर्त–वर्षारंभदिन (परिवा), दशहरा, बलि प्रतिपदा (कार्तिक शुक्ला १) ये तीन और वैशाख शुक्ला ३ आधा. मिलकर साढे तीन शुभदिन होते हैं।

– –शहाणे–पेशवाओं के कार्यकाल में सखाराम बापू बोकील, विठ्ठल सुदर, देवाजीपंत घोरपडे ये तीन सयाने और श्री नाना फडनवीस आधे सयाने माने जाते थे।

–साती–स्त्री. साढेसाती. शनीचरी. सनीचरी.

–चा फेरा–पु. साढेसाती की विपत्ति.

सात–वि. ७. सात. सत. बहुत (लम्बा, लुच्चा)

–ताड अुच–वि. लम्बतडंग.

–पाणी–पु. दीवारपर गेंद टपका कर लोकने का खेल.

–पुती–स्त्री. सातपूती. सतपुतिया. सात पुत्रों की माता

–भाओ–पु अेक पंछी (खेत के कीडे चुगता है).

–मी–स्त्री. जलयान का अधिपत्र.

–रें–न. हर सातवें दिन जूडी की कँपकँपी. सात दिनो तक लगातार झडी.

–वीण–पु. छितवन. सतोना (पेड).

–वळा } वि. सतमासा.
सातोळा }

साता जन्माचा वैरी–कट्टर शत्रु. जनम जनम का बैरी.

–नवसाचें बाळ–बहुत मन्नतें मानने पर हुआ बालक.

–समुद्राच्या पलीकडे–सात समुदर पार. बहुत दूर.

सातू–पु. सत्तू. सतुआ. यव.

–ची भरड–स्त्री. अखरा.

सात्वन–न. सात्वना २. आश्वासन १. ढाढस १.

सात्त्विक–पु. सत्त्वगुणयुक्त. सात्त्विक. सीधा. भला.

सांथ–स्त्री. महामारी व्यापक रोग १.

साथ–स्त्री. सहायता (गाने में) संगत. साथ १.

साथीदार–पु. साथी. सहायक गोहन. सार्जिदा. समाजी. सगतिया (गाने में).

साद–स्त्री. हाँक. प्रतिध्वनि १. ध्वनि

–घालणें–पुकारना. टेरना.

सादण–न. अेक मिठाअी. बुनाअी में तार जोडने का काम.

सादर–वि. आदरयुक्त. सादर. तत्पर. सन्नद्ध.

–करणें–पेश करना. आगे धरना.

–होणें–अुपस्थित होना.

सादिलवार–पु. फुटकर खर्च की रकम २.

सांदी कोंदींत–क्रि. वि कोने-कोतरे.

सादृश्य–न. समानता २. तुल्यता २. सादृश्य १.

साद्यंत–वि. समग्र. सविस्तार. ब्योरेवार.

सांध–स्त्री. जोड १. गाँठ, साँधा १. चीर. दरार. सेंध.
–मोड–स्त्री. रचाअी मे दो जोड अेक सीध में न आने देने का काम.
साधक–वि. योगी. साधना करनेवाला. सहायक. अुपयुक्त मुमुक्षु.
–बाधक–वि. अुपकारक तथा अपकारक. योग्य, अयोग्य.
सांधणें–क्रि. स जोडना संयुक्त करना. टाँकना.
साधणें–क्रि स. पूरा करना. पकड लेना (मौका). मारना (बाजी). निशाना लगाना. अभ्यस्त होना. –क्रि. अ. सधना. पूरा होना.
साधन–न. साधन १. अपकरण १. सामुग्री २. अुपाय १.
–द्वादशी–स्त्री. अेकादसी का व्रत रखने पर दूसरे दिन तडके भोजन.
साधा–पु. जोड. गाँठ २.
साधा–वि. सादा. साधारण. सामान्य अनराता.
–स्वैंपाक–पु. प्रतिदिन का भोजन.
सांधी कोंदी–दे. सादी कोदी.
साधी कैद–स्त्री. सादी कैद.
–पोळी–स्त्री. रोटी.
साधारण–वि. सामान्य. मामूली. सर्व-साधारण.
–अवयव–पु. साधारण भाज्य (खण्ड).
साधु–पु. साधु. पवित्र पुरुष. गुसाअीं
संत–पु. साधु-संत.
साधें–दे. साधा.
–जेवण–न. सखरा १. कच्ची रसोअी.
साधेपणा–पु. सादगी २.
साध्य–न. लक्ष्य १. अुद्देश १. साधना २.
साध्वी–स्त्री. सती. पतिव्रता.
सानुनासिक–वि. अनुस्वार-सहित.
साप–न· साँप. सर्प. कमाया साँप (वह सांप जिस के दाँत अुखाडे हों).
–साप म्हणून भुअी धोपटणे–साँप के नाम पर लकीर (रस्सी) पीटना.
–सुरळी–स्त्री. अेक तरह का गिरगिट.
सांपडणें–क्रि. अ. मिलना. पाना. पाया जाना. पता लगना. पकडा जाना. फँसना (संकट मे).
सापत्न–वि. सौतेला.
–भावद्वेष भाव. अलगाव.
साप-संद } स्त्री. अिशर मूल. रुद्रजटा.
–सण }
सापळा–पु. नारियल की सूखी डाल.
सापळा–पु. चुहेदान चूहेदानी. फँदा. कूट यत्र. पजर. अंजर पंजर.
सांपळ्यात अडकणें–फँदे में फँसाना.
सापाचें पिल्लू–न. सँपोला १.
सापाला दूध पाजणें–साप पालना (आस्तीन में).
सापेक्ष–वि. तुलना से. तारतम्य देखकर.
साप्ताहिक–वि. प्रति सप्ताह का. साप्ताहिक (पत्र).
सांप्रत– } क्रि. वि. अिस समय.
–काळीं } आजकल. सम्प्रति.
सांप्रदाय–दे. संप्रदाय.
साप्रदायिक–वि. संप्रदाय का, परंपरागत.

साफ–वि. साफ. स्वच्छ. निर्मल. स्पष्ट. पवित्र. अखोर. सम. सीधा. पूर्ण. पूरी तरह.
–करणे–स्वच्छ करना.
–नकार देणे–अंगुठा दिखाना.
–सुफी–स्त्री. स्वच्छता.
–सूफ–क्रि. वि. सफाओ कर.
साफल्य–न. सफलता २.
साब–पु. महादेव. भोला भाला. व्यक्ति. राघोबादादा पेशवा.
साबाचा अवतार–बडा भोला. सीधा सादा.
साबा पुढचा–बछिया के ताऊ.
साबण } पु स्वफेन. साबुन.
साबू }
साबणी–स्त्री. खाँड की चासनी से बनी गाँठी.
साबर–स्त्री. } सेहुँड १. थूहर १.
–कांडें–न. }
साबर–न. सावर १. अेक हिरन. वारहसिगा. समूर.
–मीठ–न. साभरनोन १.
सावारें–न. छाछ में बनाया साग १.
साबू–दे. साबण.
–दाणा–पु. सागू. सागूदाना.
साबूनी–स्त्री. साबुनी. मुस्न.
सांभर लोण–न. साबर नोन.
साभाळ–पु. रक्षा २. पालन-पोषण १.
साभाळणे–क्रि. स. पालन-पोषण. करना. रक्षा करना.
साम–पु. सामवेद. अेक रोग.
–न. समझौता १. साम-नीति.
सामग्री–स्त्री. सामग्री. सामान १. अुपकरण १. सरो-सामान १.
सामता–पु. बरमा(छेद पाडने का).
सामना–पु. सामना दगल २ स्पर्धा २.
सामर्थ्य–न. सामर्थ्य २. होत २. बल १. औकात २. क्षमता २.
सामसूम–स्त्री. शान्ति (फैलना). सन्नाटा.
–क्रि. वि. चुपचाप. गुमसुम.
सामाओक–दे. समाओक.
सामाजिक–वि. समाज संबंधी. सामाजिक. सामूहिक.
–चळवळ–स्त्री. समाज-सुधार आदोलन १.
–दर्जा–पु. सामाजिक अवस्था २. प्रतिष्ठा २.
सामान–न. सामान १. मालटाल १. सामग्री २. सपत्ति. अुपकरण १.
–सुमान–न. बोरिया विस्तर १. सामान-वामान १.
सामान्य–न. समान धर्म (वस्तु का).
–वि. सब पर लागू होनेवाला. साधारण.
–नाम–न जातिवाचक सज्ञा २.
–रूप–न. कारक-विभक्ति या संबंध बोधक अव्यय लगाने के पहले संज्ञा का बननेवाला रूप. (अुदा०-घोडा + का = घोडेका; यहाँ घोडे सामान्यरूप है).
–लिंग–न. तीनों लिंगों में प्रयुक्त होना (अुदा० मे सर्वनाम का अुपयोग पुरुष, स्त्री, बालक, (मराठी में नपुसक लिग होने से) होगा.

–सर्वनाम–न. वह सर्वनाम, जो किसी भी लिंग की सज्ञा के स्थान पर आता है।
सामान्यत.–क्रि. वि. साधारणतया. प्राय . आमतौर पर.
सामावणे–क्रि अ. समाना. अँटना. अेकरूप होना.
सामील–वि. शामिल. सहायक. सम्मिलित.
–नामा–पु. सयुक्तता-पत्र. संमेल-पत्र.
–होणे–हाथ बटाना. सम्मिलित होना शरीक होना.
सामुग्रो–दे. सामग्री.
सामुदाअिक / सामूदायिक } वि. सामूहिक. सांघिक. सब मिलकर.
सामोपचार–पु. समझदारी. सौम्य अुपाय. मीठे वचन.
सामोरा–क्रि. वि. सन्मुख. आगे (स्वागत के लिअे).
–जाणे / सामोरे– } अगवानी करना.
साम्य–न. समानता२. तुल्यता२. साम्य१.
साम्राज्य–न. साम्राज्य१. अेकाधिपत्य१.
–बाद–पु. अन्य देशोंपर प्रभुत्व जमाने का सिद्धान्त. साम्राज्यवाद.
साय–स्त्री. मलाअी. साढी (दूध की). सार१. छाया. ओट.
–पु. सागवान.
सायंकाळ–पु. सायंकाल. संध्याकाल. संध्यासमय.
सायकल–स्त्री. पैरगाडी.
साय संगीत / –संगीन } वि. सब तरह सिध्द. लैस.
सायास–पु. बहुत परिश्रम. कष्ट. साँसत२.
सायाळ–स्त्री. साही. शल्यक१.
सायुज्य–न. अीश्वर जीव का अभेद (मुक्ति).
सार–न. चूक२ (अिमली, आदि खट्टी चीजो की). सार१. तत्त्व१. अर्क१. निचोड१. शाश्वत सत्य१. गूदा१. सारभाग१.
सारक–न. नारियल की डाल.
–वि. रेचक (मल शुध्दि करनेवाली दवा).
सारखा (पु) / सारखे (न) } वि. समान. सरीखा. सदृश. जैसा. योग्य. सा.
सारंग–पु. नाविकाधिकारी. अेक राग (संगीत). भौरा. धनुष्य. अेक पछी.
–वि. भूरे रग का. रंगबिरंगा.
सारंगी–स्त्री. सारंगी.
–वाजविण्याची धनुकली–स्त्री. कमानचा१.
सारंग्या–पु. सारंगिया.
सारण–न. कचौडी आदि बनाने में अंदर भरने का मसाला.
–स्त्री. नाला१. नहर.
सारणी–स्त्री. सारणी (पंचाग बनाने मे गणित की सूची). सूची. सारणी. सूत्र१ (सिध्दान्त का)

सारणें–क्रि. स. धकेलना. हटाना. बढाना (दिये की बत्ती). अन्त करना. पूरा करना (अवधि आदि). सरकाना.
सारथी–पु. हाँकनेवाला (रथ, गाडी, मोटार, विमान). सहायक. चालक.
सारवट–स्त्री. बडी बैलगाडी. सग्गड १.
सारवण–न. पोतना. गोबर, मिट्टी से लीपना छोपछाप १.
–घालणें–कलअी करना (किसी बिगडी बातका युक्ति से समर्थन).
सारवणें–क्रि. स लीपना पोतना.
सारस–पु. चकवा (पंछी).
–न. कमल.
सारस्वत–वि. भाषा–विषयक. अध्ययनशील.
–पु. अेक ब्राह्मण जाति (कोंकण तथा गोमांतक में). साहित्य.
सारा–पु. लगान. भूमि-कर. घुंध २ (आँख में). माँडा १ (आंख का रोग). बडी क्यारी २.
–वि. सारा. समूचा.
–दोरा–पु. स्नेहबंधन. साँठगाँठ २.
सारांश–पु. सारांश. मतलब. निचोड. सार भाग. गूरज. खुलासा.
सारिका–स्त्री. मैना.
सारासार विचार–पु. तारतम्य. सब पहलुओं से सोचना. सोच विचार.
सारें–क्रि वि. सारा. सब कुछ. समूचा.
सार्थ–वि. अर्थसहित. यथार्थ.
–क–न. कृतकृत्यता २. सफलता २. अंतिम संस्कार १.
–की लागणें–अुपयुक्त होना.
सार्व-कालिक–वि. शाश्वत. सब समय में होनेवाला.
–जनिक–वि. सार्वजनीन. सार्वजनिक. सब लोगो से संबंध रखनेवाला. सब लोगो के अुपयोगी.
सार्वत्रिक–वि. सब जगह.
सार्सापरीला–पु. सालसा.
साल–न. वर्ष १. संवत्सर १ साल १.
–करी–पु. अुस वर्ष के लिअे चुना हुआ व्यवस्थापक.
–गुदस्त–न. गत वर्ष.
–मजकुरी–चालू वर्ष में.
सालअी–पु. सालगा. सालअी. सलअी.
–चा डीक–पु. कुंदरु. सालअी का गोंद.
सालंकृत कन्यादान–न. सब गहनो के साथ कन्या का ब्याह.
सालपट–न. बकला १. छीलन १. खराश २. साटक १. छिलका १.
सालवण–न. सारिवन १ (झाडी).
सालस–वि. शुद्ध मनवाला. सज्जन.
साव–पु. साहू. अीमानदार.
–कार–पु. साहु. साहू. महाजन. कोठीवाल.
–कारी–स्त्री. साहुकारी. महाजनी. साहूकारा १.

सावकाश–वि. धीरे धीरे. आहिस्ते. मंद गति से.

सावज–न· सौजा १. (शिकार का जानवर). हिंस्त्र पशु १. जंगली जानवर १.

सावट–न. छाया.

सावडणें–क्रि. स. जमा करना बटोरना (फूल).

सावत्र–वि. सौतेला.

सावध–वि. सचेत. सावधान. होशियार. सतर्क. चौकन्ना. सजग. खबरदार.

–होणें–होश सँभालना. सचेत होना. होश मे आना.

–गिरी–स्त्री. } सावधानी.
–पणा–पु. } सावधानता. दक्षता.

सावधान–वि. (दे सावध).
–न. ब्याह. गठबंधन (ब्याह में कन्या तथा वर को, अेक दूसरे के गले में माला पहनाने का मूहूर्त-समय पूरा होने की सूचना के लिअे 'सावधान' कहा जाता है)

सावयव–वि. सब अंगों के साथ. साकार. अखण्ड.

सांवरणें–क्रि. अ. सँभलना. सचेत होना. बुरी अवस्था को सुधारना.
–क्रि. स.–सँभालना. बनाना (काम).

सांवर } स्त्री. सेमल १.
सांवरी }

–चा डिंक–पु. मोचरस.

सावली–स्त्री. छाया. साया. प्रतिबिम्ब १. परछाँअी.

–पडणें–लच्छन दिखायी देना. अनुकरण करना.

–पायाखालीं येणें–खरी दो पहरी होना.

–स अुभा न राहणें–छाया से भी दूर भागना.

सावल्या–स्त्री. (सावली का बहुवचन)

सावळा } वि. साँवला. श्यामवर्ण का.
सांवळा }

–गोंधळ–पु. भ्रष्टाचार. गडबड-झाला. अंधेर नगरी २.

सावा } पु. साँवा (कंगनी या चेना
सावा } जातिका अेक अन्न). समा
सावे }

साशंक–वि. सशंक. शंकायुक्त. भयभीत.

साष्टाग–नमस्कार } पु. दंडवत.
–प्रणिपात } प्रणाम. साष्टांग प्रणाम.

सासर–न. ससुराल १. पतिगृह १.

सासरा–पु. ससुर (पति या पत्नि का पिता).

सांसर्गिक–वि. संसर्ग संबंधी. संसर्गी.

सांसारिक–वि. पारिवारिक. घर गिरस्तीका. अैहिक.

सासुर-वाट–स्त्री. स्त्रियों की बाअीं ओर बनी मांग.

–वाडी–स्त्री. ससुराल. सासरा १.

–वाशी } स्त्री. ससुराल में होने
–वाशीण } वाली स्त्री (परतंत्र).

सासुरवास–पु. ससुराल में सांसत २. हर बात में नियंत्रण.

सासू–स्त्री. सास.

साहंकार–वि. अहंकारी. गर्विल.
साहचर्य–न. गाढा संबध१. संग१. साहचर्य१. अटूट संबध१.
साहजिक–वि. सहज मे. सरल. स्वाभाविक.
साहणे–क्रि स. सहना. सहन करना. झेलना. भोगना. बर्दाश्त करना. –न. झरोखा१. मोखा१. गवाक्ष१.
साहस–न. हिआव१. साहस१.
–होणें–हिआव पडना हिम्मत बाँधना.
साहसी–वि. हैकड. बहादूर. साहसी.
साहाय्य–न. सहायता२. सहाय१. भरोंसा१.
–करणें–खबर लेना.
साहित्य–न. सामग्री२. सामान१. अुपकरण१. संग१. साहित्य१.
साहेब–पु. अधिकारी. बडा व्यक्ति. महाराज. सम्मान सूचक शब्द. (पुरुष तथा स्त्री के नाम के आगे).
साहोत्रा–पु. छःप्रतिशत. सूद की दर. छठवाँ हिस्सा. स्वामित्व.
साह्य–न. सहाय१.
–करणे–हाथ बटाना.
साळ–स्त्री. धान१. शालि. शाला. साल (कारखाने के अर्थ मे). साही (पशु). करघा१.
साळकाया माळकाया–अप्रधान, फालतू, स्त्रियाँ.
साळसूद–वि. निष्कपट. भोला.
–पणा–पु. भोलापन (दिखावटी).
साळी–पु. जुलाहा. बुननेवाला व्यक्ति.
साळुकी / साळुखी / साळू } स्त्री. साला. मैना.
साक्ष–स्त्री. गवाही. साक्ष. साख. प्रमाण१.
–घालणें–साख भरना. साखी पुरना. गवाह के नाते हस्ताक्षर करना.
–देणें–गवाही देना. साखना.
साक्षर–वि. लिख,पढ सकनेवाला.
–ता–अनपढ का लिखना पढना. वर्णमाला की पहचान.
साक्षी / –दार } पु. सब कुछ देखनेवाला. गवाह. साखी. साक्षी.
साक्षात्–अव्य.प्रत्यक्ष. सामने. मूर्तिमान्.
–क्रि. वि. साफ साफ. स्वय.
साक्षात्कार–पु. अनुभव. स्पष्ट ज्ञान. अंतरात्मा की आवाज२. आत्मप्रतीति२.
साक्षेप–पु. अविरत परिश्रम. लगनसे काम. चकल्लस. मन का झुकाव. आग्रह.
साक्षेपी–वि. कार्यमग्न. कर्मठ.
सिकंदर–दै. शिकंदर.
सिचन–न. छिडकाव१.
सित–न. चिल्ला१ (धनुष्य की डोरी).
–वि. सफेद.

सिताफळ–न शरीफा१. सीताफल१.
सिद्दी–पु हबशी.
सिध्द–पु. ओश्वरो साक्षात्कार-प्राप्त महात्मा. मुक्तपुरुष.
–वि. तत्पर सिद्ध. कटिबध्द. अुतारू. प्रस्थापित. बना हुआ. प्रमाणित साबित
–असणे–अुतारू होना सिद्ध होना.
–ता–स्त्री. सिध्दता. तैयारी.
–साधक–पु. सधे बधे साथी. षडयंत्र के साझी.
सिध्दावस्था–स्त्री. ब्राह्मी स्थिति. जीवन्मुक्त स्थिति. सिद्धोओ.
सिध्दि–स्त्री दैवी शक्ति. सिध्दि. मुक्ति. सफलता. पूर्णता. तपोयोग का अलौकिक फल. निर्णय१.
–नेणे–अन्त बनाना. सफल करना.
सिध्दात–पु. प्रस्थापित सत्य. सिध्दान्त. निश्चय. अुपपत्ति. सूत्र१. प्रमेय१ (भूमिति).
सिधु–पु. सागर. समुद्र. सिंध नदी. सोडे में मिलनेवाली अेक सफेद धातु.
–दुर्ग–पु. समुद्र में बना किला. मालवण के पास होनेवाला किला.
–नद–पु सिंध नदी२.
–सागर–पु. भारत का पश्चिम समुद्र (जिसे भूल से अरबी समुद्र कहा जाता है).
सिनीवाली–स्त्री. अमावस (चतुर्दशीयुक्त).
सिनेमा–पु. चलचित्र. चित्रपट. बोलपट. चित्रपटगृह.
सिमेंट–संधानद्रव्य१. सिमेंट२.
सिलोन–पु लंका. सिंहल. सरनदीप.
सिंह–पु. सिंह शेर केसरी श्रेष्ठ व्यक्ति. सिंहराशि. शार्दूल.
–द्वार–न. महल आदि का सदर फाटक. सिंहद्वार. सिंहपौर.
सिंहली पिंपळी–स्त्री सिंहली पीपर.
सिंहाचा छावा–पु. सिंधेला.
सिंहावलोकन–न. सपालोचन१. सिंहावलोकन१ आगे बढने के पहले पिछली बाते संक्षेप मे कहना.
सिंहासन–न. सिंहासन१. देवताओ को बैठाने की चौकी२. राजधानी का प्रात.
सिंही सिंहीण } स्त्री. शेरनी. सिंहिनी.
सीता–स्त्री. स्वनाम धन्य सीतादेवी. अठन्नी.
–देवी–स्त्री. खलिहान से गल्ला हटानेपर बचा अनाज.
–फळ–न. सीताफल१. शरीफा१.
सीत्कार–पु. सिसकारी२. सी सी शब्द. सीत्कार
सीमंत पूजन–न. } बारानियों का
सीमंती –स्त्री. } गांव की सीमापर या मंदिर में सत्कार वरराजा का स्वागत (ब्याह की अेक रीति).

सीमा-स्त्री. सीमा. मर्यादा. पराकाष्ठा

-साडणे-सीमा लाँघना.

सुअी-स्त्री सूअी. तकुवा१. टेकुआ१. (चरखेका). टीका लगाने की सूअी.

सुअीण-स्त्री दाअी. प्रसूति करानेवाली स्त्री.

सुक-पु मधुमरूखी का डख.

सुकट-स्त्री सूखी मछली.

-वि. शुष्क. सूखा.

सुकटलेला-वि अुकठा. अेठा. शुष्क. सूखा.

सुकणा-पु. अेक पंछी.

सुकणे-क्रि. अ. सूखना. अुकटना. रसहीन होना दुबला होना.

सुकतळ-न. जूते मे रखा चमडे का टुकडा (पग के आकार का; पग का पसीना चूसने के लिअे).

सुकती-स्त्री. भाटा१ (नदी या समुद्र मे).

-भरती-स्त्री ज्वार-भाटा१.

सुकले-न. सोने के तार की छोटी अटी (पहले पहल बच्चे के कान में).

सुकविणे-क्रि. स. सुखाना. सुखलाना.

सुका-वि. सूखा. सूखा हुआ. व्यर्थ. बिना भाजन का (वेतन).

-दुष्काळ-अवर्षण के कारण अकाल.

सुकाड-पु. हौआ (खेत में रखा).

सुकाण-न. पतवार२. कन्हर१. कर्ण१. (किश्ती का).

-चा दांडा-पु. पतवार का हत्था.

-समिति-स्त्री. पथप्रदर्शक समिति (कार्य-कारिणी का कार्यक्रम बनानेवाली).

सुकाळ-पु समृद्धि के दिन (अच्छी अुपज होने स). भरमार२ विपुलता.

सुकुमार-वि. नाजुक. सुकुमार सुकोमल.

सुकेळे-न. छीलकर, घी लगाकर सुखाया केला१.

सुकृत-न पुण्य का काम.

सुकपान-न. कानागूर कमअी२. (झाडी).

सुक्तासुक्त-वि. भलाबुरा.

सुख-न सुख१ आनंद१. प्रसन्नता२. आराम समाधान. संतोष मजा१.

-कर, -कारक, -दायक } वि. सुखकर सुखदायी. सुखकारक सुखदायक. सुखकारी. सुखजनक.

-प्रसव-पु. बिना कष्ट के प्रसूति.

-मय-क्रि. वि. सुख पूर्ण.

-रूप-वि सुखपूर्वक. सुख से. सकुशल.

-शय्या-स्त्री. सुखभोग का पलंग.

-सोहळा-ब्याह शादी का आनंद.

सुखाची भाकर-स्त्री. आराम से गुजारा१.

सुखाचें माहेर-न. शान्ति-स्थान१. ननिहाल१.

-शरीर-न. सब सुख-सुविधा के कारण बना स्वस्थ शरीर१.

सुखावह-वि. सुख देनेवाला.

सुखासुखी–क्रि. वि. योंही. बिना कारण के.
सुखी–वि. सुखी. खुशहाल.
सुखें मास–न. कोरमा १.
सुगड–न. छोटी मटकी २. कमोरी २.
सुगणे–क्रि स. सूंघना. महक लेना.
सुगति–स्त्री. अच्छी स्थिति.
सुगंध–पु. सुगधी २. अच्छा महँक २. खुश-बू २ अरधान. सीह. २.
–अजवला–पु. सुगंध अजबला.
–कचोरा–पु कपूर हल्दी २. गधपलाशा २.
–मुगुन कादा–पु. सरहटी गँहिनी २. सुगंध नकुलकंद.
–रोहिस गवत–न. सुगध रोहिश.
सुगधित–वि. गमकीला. सुगंधयुक्त, महँकदार. सुगधित.
सुगंधी–पु. गधी. अत्तार.
–गवत–न. सुगंधतृण १. गंजणी १.
सुगम–वि. सरल. सुलभ. सुगम.
सुगरीण–स्त्री बया १ (पक्षी). घरगिरस्ती के काम मे चतुरा स्त्री.
सुगावा–पु. सुराग. टोह. पता. सूत्र
सुगी–स्त्री फसली मौसम १. सुख के दिन (खेती हर के).
सुग्रास–पु मिष्टान्न. अच्छा भोजन.
सुघटी–स्त्री. अेडी.
सुचणें–क्रि. अ. सूझना. ध्यान में आना मन में आना.
सुचविणें–क्रि. स. सुचाना. सूचित करना. सुझाना. भान कराना.
सुचिन्ह–न. अच्छे लक्षण १.
सुजणी–स्त्री. लम्बोतरा मोती.
सुजणें–क्रि अ सूजना. शोथ होना. फूलना. कुप्पा होना.
सुजन–पु सज्जन भला व्यक्ति. भद्र पुरुष.
सुटका–स्त्री. छुटकारा १. मुक्ति. निस्तारा १. प्रसूति.
सुटणे–क्रि. अ. छूटना. मुक्त होना खुलना. अलग होना. होना (बिजली.) बहना (वायु) लगना (चिल्लाने, गालियाँ देने) रहना (देखते, बोलते,) दगना (तोप, बंदूक) मुटाना (पेट, शरीर).
सुटसुटीत–वि छोटासा और सुदर. चपल सुविधापूर्ण. व्यवस्थित.
सुटा–वि. अलग पडा. खुला. लटकता हुआ. विरल. अकेला सतान पास न होनेवाला.
–रुपाया–अेक रुपये की रेजगी २.
सुटी (स्त्री) वि –दे. सुटा.
सुट्टी–स्त्री. छुट्टी. तातील.नागा अंजा.
सुट्टयो–अव्य. आँख-मिचौनी के खेल में थन्ने से चले जाने का शब्द.
सुंठ–स्त्री. सोंठ.
–वडा–पु. सोठौरा.
सुंठीवाचून खोकला गेला–आँख फूटी पीर गयी.
सुडकें–न चीथडा १
सुडा–स्त्री. ढेरी (घास की). भुट्टों के साथ लगाया अनाज का ढेर १.
सुत–पु. बेटा. पुत्र. शिष्य.

सुतक–न. सूतक. मरणाशौच.
–की–स्त्री सगतराश का अेक औजार
–वि. जिस के सूतक लगा हो. सूतकी.
– –चेहरा–पु. मुद्राहीन मुख.
–सुतळी–स्त्री रुअी की पांच गुरियों वाली बाती.
–वणें–क्रि. अ. धागे में गूंथना. धागे से बांधना.
–ळी–स्त्री. सुतरी. सुतली.
– –चा तोडा–पु. सुतली का छोटा टुकडा.
सुताडा–पु. रुअी का मोटा वस्त्र.
सुताची गुडी–स्त्री. कलावा १ (ब्याह में पीला रंगा सूत का लच्छा). लच्छा १.(डोरे का).घुडी(सूत की).
सुतानें स्वर्गास जाणें–तनिक भी द्रोह पाते ही बुद्धिसे बात को उह तक पहुंचना.
सुतार–पु. बढअी. सुतार. अेक पंछी.
–की–स्त्री. सुतारी (बढअी का काम).
सुतो–वि. सूत का बना.
सुतौवाच–न. श्री गणेश १. प्रारंभ.
सुदर–वि सुदर. रुचिर. कलित. मनोहर. रसीला. रम्य. सजीला. सुचारु. सलोना. खूबसूरत. बहुत अच्छा.
–बनविणे–सांचे में ढालना.
–ता–स्त्री सुदरता. सौंदर्य १. सुषमा.
सुदेरा–स्त्री. सुदरी.
सुंदरी–स्त्री सुंदरा स्त्री. शहनाअी (अेक बित्ता लम्बी.).टिमटिमाती दियली.
सुदर्शन–न. श्री विष्णू भगवान का चक्र १. बला २.
–वि मनोहर सुंदर.
–चूर्ण–न. अेक औषधी.
सुदाम–पु. श्री कृष्ण का सहपाठी.
–वि. दुबला-पतला. दरिद्र.
सुदाम्याचे पोहे–पु सुदामा के तंदुल. साग-सत्तू (नम्रता से).
सुदिन–पु. अच्छे दिन. मंगल-दिन.
सुदृढ–वि. बहुत मजबूत. गठे बदन का.
–म्हातारा–पुरानी हड्डी.
सुद्धा–अव्य. साथ. सहित. समेत.
–क्रि वि. भी.
सुधा–स्त्री अमृत १. सुधा. चूना १. बिजली. हर्रे.
–वि. सीधा. सरल. ठीक.
सुधारक–पु समाज-सुधारवादी. अपनी बुद्धिसे चलनेवाला.
सुधारणा–स्त्री. सुधार १. सशोधन १. प्रगति.
सुधारणें–क्रि. स. सुधार करना. सुधारना. सँवारना. बिगडे को बनाना.
सुधारलेला–वि. सभ्य. परिवर्तित (ग्रंथ).
सुधारस–पु. नीबू का पका शरबत. सिकजबीन.

सुनमुख–न. ब्याह की अेक रीति (वर की ओरसे कन्या को विवाह के दिन पहनाये गहेने (चढावा)सब को दिखाना).
सुनमुखाचे दागिने–पु चढावा.
सुना–वि. सूना. शून्य. सुनसान. खाली. अुदास.
सुनावणी–स्त्री, न्यायालय में पेशी.
सुनावणे–क्रि. अ. खरी खरी सुनाना
सुन्न–वि बधिर(अंग होना)
–होणे–जी सन्न हो जाना. ठकसे रह जाना. सनाका खाना.
सुपली–स्त्री. सुपलिया(छोटा सूप).
सुपारी–स्त्री. गुवा१. सुपारी. पूगीफल१.
–चें झाड–न. गुवाक१.
– –फूल–न. भिलावें के तेल में सुपारी के टुकडे.
–देणे–निमंत्रण देना.
सुपीक–वि. अुपजाअू. अूर्वरा.
सुपुत्र–पु. सपूत
सुप्त–वि. सुप्त अप्रकट. सोया हुआ.
सुप्रसन्न–वि. अत्यंत प्रसन्न सुप्रसन्न.
सुफराटा–वि, सीधा. ठीक तरहसे.
सुबक–वि शानदार. सुंदर. टीपटाप. डौलदार.
सुबत्ता–स्त्री समृध्दि. सुख-शान्ति.
सुबुध्द–वि. बुद्धिमान. चतुर.
सुबोध–वि सरल. बाल-बोध.
सुंभ–न. रेशे की रस्सी२.
–जळालें तरी पीळ गेला नाहीं– रस्सी जली पर बल(अैठन) न गया.
सुभा–पु. सूबा.
सुभिक्ष–न. दे. सुबत्ता.
सुमाक–न. राअितुग१. तत्रक१ (फल).
सुमार–पु. मर्यादा२(बोलने में). हिसाब. गिनती२. लगभग अुस समय.
–वि. साधारण. मध्यम.
सुमारास–अुसी समय. लगभग तब
सुमारे–क्रि. वि लगभग. कोअी.
सुर–पु सुर. स्वर(संगीत). देवता
–तरु–पु कल्पवृक्ष.
–सरी–स्त्री. आकाश-गगा. भागीरथी.
सुरअी–स्त्री. सुराही अेक शस्त्र.
सुरकंडी–स्त्री. गोता१.
सुरकुतणें–क्रि. अ. सिकुडना. झुर्रियाँ पडना
–कुती–स्त्री सिलवट. सिकुडन. झुर्री गुरची. शिकन
सुरक्या–पु. शहनाअी के साथ सुर-वाद्य बजानेवाला. 'आटया-पाटया' के खेल में 'सूर' का रक्षक. गजोफा में प्रारंभ का राजा(दिन में राम; रात में श्रीकृष्ण)
सुरगांठ–स्त्री. कच्ची गाँठ.
सुरंगी–स्त्री सुरपुन्नाग१.
सुरण–पु. सूरन. जिमीकद. ओल.
सुरपारंब्या–स्त्री. सिलोर-डण्डा (खेल).
सुरपिण–स्त्री मातजरी.
सुरपेटी–स्त्री. वीणा के स्वरों का बनाया वाद्य.

सुरफाटा–दे. सुफराटा.

सुरमा
सुर्मा } पु. रसाञ्जन सुरमा.

सुरमाड–पु. अेक तरह का नारियल का पेड.

सुरवट–पु. झिंगा (कोडा). झिनगा.

सुरवात–स्त्री. प्रारंभ. शुरुआत.

सुरवारी हिरडा–पु. पका हुआ, वजनदार हर्रे का फल. काबूली हड२

सुरस–वि. रसपूर्ण. स्वादिष्ट मधुर.

सुरसा–पु. दोनो ओर नोके होनेवाली कील.

सुरसुरी–स्त्री. सुरसुराहट. गुदगुदी. सुरसुरी. खुजली सनक.

सुरबद–स्त्री. मातजरी (झाडी).

सुरळी–स्त्री. चोगा१ (दोनो ओर खुला). पोलो नली.

सुरळीत–वि. सुव्यवस्थित. सरलतासे बिना बाधा के. नियमित रूपसे.

सुरक्षित–वि. सुरक्षित. विशेष सुविधा-प्राप्त. सकुशल.

सुरा–पु. छुरा,
–स्त्री. मद्य.

सुराज्य–न. जनता के हित में नियमपूर्वक चलनेवाला शासन१.

सुरी–स्त्री छुरी.

सुरुंग–पु. सुरंग२.

सुरुवात–स्त्री. दे सुरवात.

सुरू–पु. सरो का वृक्ष.

–होणे–क्रि. वि शुरु. प्रारंभ. चालू होना.

सुरेख–वि. दे. सुदर.

सुलटा–वि सीधा. सुविधापूर्ण. अनुकूल.

सुलतानी कोस–पु. टिपु सुलतान का बनाया नाप (५ मील = १ कोस).

सुलभ वि. सहज में मिलनेवाला. सरल. आसान.

सुलक्षणी–वि. कान्तिमान. सुलक्षण. अधेरे घर का अुजाला (पुत्र).

सुवर्ण–न. सोना१. ८० रत्ती की तोल२ सुदर रग१.
–वि अच्छे रग का.

–चलन–न. सोने के सिक्के के आधार पर अन्य मुद्राओं का मूल्य निर्भर रखने की पद्धति.

–तुला–स्त्री अपने शरीर के वजन के बराबर सोना तोल के दिया दान.

–मध्य–पु. परस्पर विरुध्द दो मार्गों का समन्वय करने का अुपाय. समझौते का रास्ता.

–माक्षिक–न. सोनामाखी२

सुवाच्य–वि. सुपाठय साफ (अक्षर).

सुवास–पु. सुगध२. खुशबू२.

सुवासिक–वि सुगधित.

सुवासिनी–स्त्री सधवा स्त्री. सुहागिन. सौभाग्यवती,

सुवाळा–पु डेढ सौ खाँडी का बोझ ढोनेयाग्य छोटा जहाज.

सुशिक्षित–वि. पढा-लिखा. शिक्षित समझदार सभ्य.

सुशी–स्त्री. धारीदार सूती कपडा१. गद्दे बनाने का कपडा. बच्चों का पेट फूलने का रोग.

सुशील–वि. मिलनसार. सीधा. अुत्तम स्वभाववाला.

सुशोभित–वि अत्यंत शोभायमान. सुशोभित.

सुषुप्ति–स्त्री गाढी नीद ज्ञानशून्य स्थिति..

सुसकारा–पु लम्बी साँस१ सिसकारा२. ठढी साँस२. निसाँस

सुसंगति–स्त्री सत-सग१. अच्छी सगत स-सग१.

सुसज्ज–वि पूरी तरह सजाया हुआ लैस तैयार सुसज्जित.

सुसंबध्द–वि तर्कपूर्ण सारगर्भित.

सुसर–स्त्री घडियाल१ (जन्तु)

सुसूत्र–वि सुव्यवस्थित.

सुस्कारा–पु. दे सुसकारा.

सुसंस्कृत–वि अच्छ सस्कारयुक्त. शिष्ट. सभ्य सुसस्कृत.

सुस्त–वि मंद. सुस्त. ढीला.

सुस्थिति–स्त्री अच्छी हालत (स्थिति) सुसम्पन्नता सुखी स्थिति.

सुस्वभावी–वि सुशील अुत्तम स्वभाववाला मिलनसार.

सुस्वर–वि. सुरीला. सुस्वर मधुर (गान).

सुहागी–स्त्री. सोहागा१.

सुस्वरूप–वि. सुदर. रूपवान.

सुळका–पु. नोकदार चोटी(पहाड की). शंकु के आकार की वस्तु की नोक२. सुवा दाँत.

सुळसुळणें–क्रि अ. बुलबुलाना. चुलबुलाना.

सुळसुळाट–पु बडी चुलबुली२. फट पडना बुलबुलाहट२.

–देणे–बार बार सताना. तंग करना.

–होणे–अधिकता से तग आना हर जगह फैल जाना. फट पडना.

सुळा–पु. सुवा दाँत. खत्री२ (खेत में). चरस को गरेडो को अुठानेवाला खम्भा किलनी के समान अेक जन्तु.

सुळावरची पाळी–जान पर खेल कर करने का काम.

सुळे निबू–न. अमलबेद१ बिजौरा१.

सुज्ञ–वि समझदार बुद्धिमान.

सूचक–न चिन्ह१. लक्षण१. –वि सूचित करनेवाला प्रस्ताव करनेवाला बोधक. ज्ञापक.

सूचना–स्त्री सूचना. विज्ञप्ति प्रस्ताव१.

–देणे–खबर करना. सूचना देना.

सूची–स्त्री तालिका. सारणी. सूची. संग अंगोर. अगूरशेफ. लुकमन.

सूज–स्त्री. सूजन शोथ१. फुलाव१.

सूट–स्त्री. छुडौती (ऋण से छूट). छूट छुटकारा.

सूड–पु. प्रतिशोध. बदला. कअी पद होनेवाला संलेख. खतौनी की नकल२. लेखे में शका स्थानों का अुतर

–अुगवणें } बदला लेना. प्रतिशोध
–घेणें } लेना.

सूडासाठी बडपडणें–खून सवार होना (सिरपर चढना).

सूत–न. सूत. डोरा१. धागा१. सूत का तार१. तन्तु१. लगाव१. अिच का आठवाँ हिस्सा नाप१.
–पु सारथी. मिश्र जाति का व्यक्ति.
–जमणें–गहरी घुटना. स्नेह होना
–धरणें (नाकाशी) -अब तब होना.
–नसणें–अनबन होना.

सूतिकागृह–न. प्रसूता का कमरा१. प्रसूतिगृह.

सूत्र–न. थोडे मे कहा सिध्दान्त१. धागा१ सूत्र१.
–धार–पु. नाटक का दिग्दर्शक. प्रमुख सचालक(सभा, संस्था में)

सून–स्त्री. बहू. पुत्रवधू.

सूप–न सूप१ सीक या बाँस का डगरा१.
–वाजणे–ब्याह का समारोह समाप्त होना.

सूर–पु गाने का सुर. अुछ्वास. सुर (शहनाअी के साथ) डण्डा (सिलोर-डण्डे के खेल में) सीधे शरीर से पानी मे कुदान. सूर्य.
–स्त्री. नारियल का मद्य१.

सूर्य–पु. सूर्य. सूरज. रवि. भानू.
–कमल–न सूरजमुखी का फूल१. सूर्यकमल१.
–कमळ–न हाथिशूर१ शिरियारी२
–कात–पु. सूर्यमणि२. सूर्यकान्त. अगिया कांच
–फूल–न सूर्यकमल१.
–स्नान–न. घमाना.

सूर्याचीं पिलें दाखविणें–कान दबा कर बच्चे को अूपर अुठाना.

सूर्यावर थुकणें–आकाशपर थूकना. बडो की अकारण निंदा करना.

सूर्यास्त–पु. सूर्य डूबने का समय. सूर्यास्त.

सूं सूं–न. सो सीत्कार. साँय साँय. (चलना; वायु का).

सूक्ष्म–न. ब्रह्म१.
–पु. अणु१.
–वि. सूक्ष्म.सुक्षम. बहुत बारीक
–दर्शक यत्र–न. अणु-वीक्षण यंत्र१.

सृष्टि–स्त्री. संसार१ जगत् का अुत्पन्न होना. निर्माण१. रचना. बनावट.

सेकंद–न. सेकड१ (मिनिट का ६० वाँ भाग).

सेक्रेटरी–पु. सचिव.

सेक्रेटरीअेट–न. सचिवालय१.

सेज–स्त्री. बिछौना१ शैय्या. पंक्ति.

सेट–न.सुगंधार्क१.

सेंटर–पु. केन्द्र. मध्य बिंदु. परीक्षा-केन्द्र.

सेतु–पु बाँध पुल.

सेना–स्त्री. सेना.
–पति– पु सेनापति. सेनानी. सेनानायक.

सेफ्टी पिन–स्त्री. आलपीन.

सेवक–पु. सेवक. नौकर.

सेवन–न. अुपयोग१. अुपभोग१. खाना१ सेवन१.

सैतान–पु शैतान राक्षस.

सैंधव–न. सेंधा१. लाहौरी नमक१. सैन्धव१.
सैनिक–पेशा–पु. सिपहगिरी२.
–वजा–वि. सिपाहियाना.
सैन्य–न. सेना२. कटकअा२.
सैन्याची आघाडी–स्त्री. हरावल.
–पिछाडी–स्त्री चंदावल.
सैरावैरा–क्रि. वि. तितर बितर. जहाँ रास्ता मिले (भागना).
सैल–वि ढीला. ढीलाढाला. शिथिल. खुला हुआ.
–पायजमा–पु गरारा. चौडी मोहरी का पायजामा
–सोडणे–ढील देना अकुश न रखना.
सैली–स्त्री. मोतियों की माला
सोअिस्कर–क्रि वि. सुविधापूर्ण.
सोअीने–क्रि वि. सुविधा से
सोअी सोअीने धीरे धीरे. समझदारी से.
सोकावणें–क्रि अ चाट पडना. परचना. ललचाना.
सोकाजी–वि. छैला. साकट.
सोंग–न स्वाँग१. भेष१. मिस१. बहाना१. विचित्र व्यक्ति. औतार (व्यंग).
–करणें–बहाना करना.
–ढोंग–न. बहानेबाजी२.
सोंगटी–स्त्री. गोटी (चौपड, शतरंज की)
सोंगणी–स्त्री. लुनाअी (फसल की).
सोगा–पु. अंचला. पल्ला (वस्त्र). सूर्मा.
सोजी–स्त्री. चावल घी पर सेक कर बनाया भात१. मैदा१.
सोजीर–पु गोरा सैनिक.
सोज्वळ–वि चमकता हुआ. निर्मल. पापरहित.
सोट–पु. हरा, लम्बासा कीडा. (फसल खाता है). सोटा. ऊँची, सीधी वस्तु (सीढोयाँ, पहाड, आदि). दो मन का बोरा. छडा व्यक्ति.
सोटा–पु लठ्ठ गोजी२.
सोड-चिट्ठी–स्त्री. मुक्त करने का आज्ञा-पत्र१.
–मुज–स्त्री. अध्ययन-समाप्ति का सस्कार१. गृहस्थ बनने की अनुज्ञा का धार्मिक सस्कार.
–वणूक–स्त्री छुटकारा१. लागा-लेवट
–णे–क्रि. स. छोडना. जाने देना खोल देना क्षमा करना.
–वणे–विणे क्रि. स. छुडाना. ग्रहण करना (डाक से पजीकृत वस्तु) छुटकारा दिलाना. लगाना (गणित). ठीक अुत्तर देना (पहेली का)
सोडल्याचा दाखला–वियुक्ति-पत्र१. खारजा१.
सोड–स्त्री. सूँड१. चरस का अग्रभाग१.
सोडगा–पु. लट्ठ. डण्डा.
सोडत–स्त्री. लाटरी.
सोडा–पु अेक मछली२. अेक क्षार (सोडा).
सोडून देणें–छोड देना. गम खाना किनारा करना.

सोदद–पु करील. अर्दण्ड.
सोदने } न. रसोओ मे हाथ पोंछने
सोधने } का तौलिया१. पोछना१.
सोदा } वि. शोहदा. बदमाश.
सोद्या }
सोन-कावळा–पु. भारद्वाज(पंछी)
–किडा–पु. जुगनू.
–केवडा–पु सुवर्ण-केतकी.
–केळ–न. अेक तरह का केला (पीला, मीठा). सोन-केला.
–खत–न. मानव की विष्ठा-मूत्र का खाद१.
–गेरू–पु. सुवर्ण गेरू.
–चाफा–पु चंपा चबा.
–टक्का–पु. अेक फूल-पौधा(पीले फूल).
–पडवळ–न.पडोल१. कडुआ परवल.
–पितळ–न. सोन–पीतल१.
–वणी–न वह पानी, जिसमें तपाया सोना डूबोया हो.
–वेल–पु. अमरवेल आकाशवेल.
–सळी–स्त्री, मारेडी. रेशम का धारीदार वस्त्र
–हरणवेरु–स्त्री. पीली, सुनहरी, जीवती.
सोनामुखी–स्त्री. सनाय१ सोनामुखी.
सोनार–पु. सुनार. चटक(पंछी). गौरैया.
सोने–न. सोना१. कचन१. कलधौत. सुवर्ण. हेम१ कनक१ स्वर्ण१. कुदन(अत्यत शुध्द). दशहरे के दिन वितरण करने के कचनार के पत्ते.
–नाणे–न. धन-सपत्ति२.
सोनेरी–वि. सोने के रंग का. जिस के अदर सोना हो.
–टोळी–स्त्री बदमाशो का गुट.
सोनुला–वि प्यारा(बालक).
सोनोली–स्त्री सनाय
सोपट–न. केले के पेड की छाल२. बिना दानो का भुट्टा
सोंपणे } क्रि. स. सौपना सुपुर्द
सोपविणे } करना सहेजना सरेखना.
सोपस्कार–पु हर तरह की सजावट२. कष्ट(व्यय).
सोपोव–वि सक्रान्त(विभाग). सुपुर्द किया हुआ
सोपा–पु ओसारा बरामदा.
–वि. सरल. आसान. सहज. सहल सुगम.
सोपान–पु सीढी जीना.
सोपे(न.)–दे सोपा(वि)
–वाटणे–हँसी खेल समझना.
सोफिया घास–न. गधबेना१. रूसा-घास
सोबत–स्त्री. संगत. साथ१.
सोबती–पु. सुगी साथी. सखा. सँगाती सँगाती.
सोमल–पु. सखिया.
सोमवल्ली–स्त्री सोमलता. सामवल्ली.
सोमा–स्त्री. सोमलता.
सोय–स्त्री. सुविधा. सुगमता. सहूलियत. सरलता. लाभ१. सुभीता१. गुजाअिश.
–होणे–हिसाब बैठना. सुभीता होना.

सोयरा–पु ब्याह के कारण बना नातेदार. समधी. यार.
–धायरा–पु. नातेदार, मित्र आदि.
सोयरीक–स्त्री. सगाअी
सोयीचें बोलणें–सीधी बात करना.
सोरा–पु. छेद बद करने की लकडी की छड (किश्तोमे). शोरा सूर्याखार. रेहगवा वाजो. रेहमानोन रेहका निमक.
सोऱ्या–पु चने के आटे की सेव बनाने का यत्र.
सोल–पु मोटा, मजबूत रस्सा. (देखो अमसूल).
सोलणे–क्रि स अुचेलना. छीलना. छिलका अुतारना.
सोलाणे–पु बूटसे निकाले हुअे हरे चन.
सोली–पु. जगली हल्दी (सोली).
सोलीव–वि छोला हुआ. शुध्द. पक्का (धूर्त).
सोवळा } वि. शुध्द पवित्र.
सोवळा } कलकहान. निर्दोष.
–पु अेक व्यापारिक जलनौका.
सोंवळें–न. धार्मिक कृत्य के लिअे सुरक्षित रेशमी वस्त्र १. धोया और सुखाया वस्त्र १.
–करी–पु. रसोअिया.
सोशीकपणा–पु. सहनशीलता. सहिष्णुता.
सोस–पु. धातु का पतला तंतु. संयम. तीव्र लालसा २.,
–करणे–अति लोभ करना.
–मावशी–स्त्री. हर बात में लालची स्त्री.
सोसणें–क्रि स. सहना. बर्दाश्त करना. सहारना.
सोसाटा–पु. सन्नाटा. वायु का तीव्र शब्द सनाका.
सोसाट्याचा वारा–पु सनसनाती वायु. साँय साँय करती हवा.
सोहळा } पु अुत्सव-समारोह. आनंद
सोहाळा } का समय.
सोळा–वि. सोलह
–आणे–सोलह आने, पावरत्ती (बात).
सोक्षमोक्ष–पु. निर्णय अन्तिम. निबटारा
सौ –सौभाग्यवती का सक्षिप्त रूप.
सौकर्य–न. सुलभता २ सुकरता २.
सौख्य–न सुख शान्ति २. आराम.
सौगडी–पु. सगी साथी. गुअियाँ.
सौजन्य–न. शील १. सुजनता २. भलमनसी २. सौजन्य १.
सौंदर्य–न सुदरता २ सौदर्य १. लावण्य १. सुघराअी २ लुनाअी २.
सौदा–पु. किश्ती का नीचे का हिस्सा. सौदा. लेनदेन. व्यापार. क्रय-विक्रय.
सौदामिनी–स्त्री बिजली. विद्युत.
सौध–पु. राजमहल. प्रासाद. भवन का कोठा.
सौभाग्य–न. भाग्य १. नसीब १. सौभाग्य १. सुहाग १.
सौम्य–वि. शान्त. मृदु. नरम.
सौहार्द–न. मित्रता २. स्नेह १.

स्खलन–न. पतन१ गिरावट२. वीर्यपात१. भूल२. अटकना.

स्तन–न स्तन१. थन१. गलथन१ (बकरी के गले के)

स्तन्य–न. माता का दूध१.

स्तब्ध–वि. स्तम्भित. मन्द. स्थिर. दृढ. चुप.

–ता–स्त्री स्थिरता. शान्ति. सन्नाटा१ सकता१.

स्तंभ–पु खम्भा. स्तम्भ. अेक अचल तारा. स्कम्भ (कॉलम).

–न–न. अटकाव१. गतिरोध१. बेहोशी२.

स्तंभित–वि. स्तंम्भित. भौंचक्का

–होणे–सन्नाटे मे आना. होश पैतरे होना हवा निकल जाना. सकत में आना.

स्तव–अव्य. के लिअे. के कारण.

–पु स्तुति२

स्तवन–न स्तोत्र१. प्रशंसा२.

स्तिमित–वि. चकराया. हुआ. स्तम्भित.

स्तुति–स्त्री. स्तुति प्रशंसा. सराहना. बडाअी.

–करणे–सराहना. स्तुति करना.

स्तुत्य–वि. सराहनीय स्तुत्य. श्लाघ्य

स्तोम–पु बडाअी की अति२. ढकोसला. जानबूझकर झूठी प्रशसा१.

स्त्री–स्त्री. पत्नी. स्त्री. महिला. औरत. लुगाअी.

–संग–पु संभोग. मैथुन.

–चरित्र–न स्त्री का चालचलन१.

–धन–न. स्त्री की अपनी संपत्ति२.

–धर्म–पु. मासिक धर्म.

स्थडिल–न वेदी२ (यज्ञ की).

स्थल } न स्थान१. स्थल१. जगह२.
स्थळ } ठिकाना१. मथर१. सयानी कन्या के योग्य वर१.

–कमळणी–स्त्री. स्थल कमलिनी.

–चर–वि. भूमिपर रहनेवाला.

–मार्ग–पु. खुश्की का रास्ता.

स्थलांतर–न जगह बदलना.

स्थविर–वि बूढा. ज्ञान में श्रेष्ठ.

स्थाणु–पु खम्भा. खूंटा. ठूंठ.

स्थान–न स्थान१. (देखो स्थल).

–क–न. मंदिर१. मठ१. अयोमार्ग (रेलवे) का अड्डा१. स्टेशन१.

स्थानिक–वि. अुस स्थान का. स्थानीय.

–स्वराज्य–न नगरपालिका२. (म्युनिसिपॅलिटी). नगर-निगम१ (कारपोरेशन)

स्थापणें–क्रि. अ. स्थापन करना. नीव डालना सिध्द करना. खडा करना रचना.

स्थापना–स्त्री स्थिर करना. संस्थापन. बैठाना (मूर्ति).

स्थावर–न
–मिळकत–स्त्री. } भू संपत्ति२.

स्थितप्रज्ञ–वि. समबुध्दि (व्यक्ति). सुख या दुखमें अचल.

स्थिति–स्त्री. अवस्था. दशा. स्थिति. हालत.

–स्थापक–वि. लचीला. स्थिति-स्थापक.

स्थिर–वि स्थायी. स्थिर. दृढ. स्तब्ध. शान्त.
–स्थावर–क्रि. वि. शान्त. व्यवस्थित.
स्थिरावणें–क्रि. अ सँभलना. सुधर जाना.
स्थूल–वि. मोटा. स्थूल. साकार.
–मानानें–मोटे तौरपर. गोल गोल. सरसरी तौरपर.
स्नान–न. नहाना १. असनान १. स्नान १.
–करणें–नहाना.
–गृह–न. स्नानागार १. गुसलखाना १
–घालणे–नहलाना. अन्हवाना.
–सध्या–स्त्री पूजापाठ १.
स्नायु–पु स्नायु. पठ्ठा.
स्निग्ध–वि. चिकना. तैलयुक्त. मृदु. प्रेमयुक्त.
स्नुषा–स्त्री. बहू.
स्नेह–पु. प्रेम.स्नेह. प्यार. मित्रता २. तेल.
स्नेहाकित–वि. स्नेहपूर्ण (पत्र के अन्त में).
स्नेही–पु. सनेही. स्नेही. मित्र.
स्नो–पु. गाजा (मुँहपर पोतने का रोगन).
स्पर्धा–स्त्री. मत्सर १. ईर्षा. स्पर्धा. चढाऊपरी.
स्पर्श–पु. स्पर्श. संसर्ग. छूत २.
–मणि–पु पारस पत्थर.
स्पर्शणें–क्रि. स. स्पर्श करना. छूना.
स्पर्शास्पर्श–पु. छूआछूत २.
स्पष्ट–वि. स्पष्ट. साफ. स्वच्छ.
–नकार–खडा जवाब. कोरा जवाब.
–पणे–क्रि. वि. साफ साफ.
–वक्ता–वि. स्पष्टवादी. स्पष्टवक्ता. खरी सुनानेवाला
स्पष्टीकरण–न विवरण १. स्पष्टीकरण १.
स्पिरिट–न. मद्यसार १.
स्प्रिंग–स्त्री. कमानी.
स्पृहणीय–वि सराहनीय. प्रशसनीय
स्फटिक–पु. बिल्लौर. सूर्यकान्त. स्फटिक.
स्फटी–स्त्री. फटकडी.
स्फुट–वि. प्रकट. फुटकर. थोडे में (लेख).
स्फुंदणें–क्रि अ. सिसकना.
स्फुदन–न. सीबी २. सिसकारी २. सिसकी २.
स्फुरणे–क्रि. अ. फरकना. जोश आना. स्फुरित होना सूझना.
स्फुलिंग, स्फुल्लिंग } न. चिनगारी २.
स्फूर्ति, स्फूर्ती } स्त्री. प्रेरणा. आत्म-प्रेरणा.
स्फोट–पु. विस्फोट, ध्वम्. धडाका.
–क–वि. ज्वालाग्राही विस्फोटक.
स्मरण–न. स्मरण १. याद १. चिंतन १. स्मृति २. ध्यान १.
–वही–स्त्री. स्मरण-वही. टीपण-बही.
स्मरणी–स्त्री. जपनेकी माला. जपनी.
स्मरणे–क्रि अ. स स्मरण रखना. ध्यान में रखना. जपना. रटना.

स्मशान–न. स्मशान१. मरघट१.
–चा कर–पु. कफन-खसौटी.
स्मशानात पिपळाला बाधलेला घडा–पु. घट२.
स्मारक–न. स्मारक१. यादगार१.
स्मित–न. स्मित१. मूँछो मे हँसना. मन्द हास१. धीमा हँसी२.
स्मृति–स्त्री (देखो स्मरण) समाज की स्वास्थ्य-रक्षा के हेतु ऋषि-मुनियो के बनाय नियमो का सग्रह.
स्राव–पु. झरना१. स्राव१.
स्रोत–पु सोता. बहाव झरना.
स्लिपर–पु. चट्टी२ (जूता). रेल की पटरियों के नीचे बिछी लकडी.
स्लेट–स्त्री. चिकने पत्थर की पटिया.
स्वकपोल कल्पित–वि. मनगढन्त.
स्वकष्टार्जित–वि. अपने पसीने की (कमाओ). हलाल का.
स्वगत–वि. मन ही मन. आप ही आपसे. स्वगत.
स्वच्छ–वि स्वच्छ. शुद्ध. साफ. अुजला निर्मल,
–पणा–पु. सफाओ२. स्वच्छता२.
स्वच्छंदी–वि. मनमौजी. सनकी. बेफिक्रा,
स्वतंत्र–वि. स्वतंत्र. स्वैर. मुक्त.
स्वतंत्रता–स्त्री स्वाधीनता. स्वतंत्रता. आजादी.
स्वतः–क्रि. वि. स्वयं. खुद.
–सर्व. पति के लिअे संकेत.
–ची शेती–खुदकाश्त.
स्वदस्तूर–न. हस्ताक्षर१.
स्वदेश–पु स्वदेश. अपना देश.
स्वराज्य–न. जनता के अपने चुने प्रतिनिधियो द्वारा शासन१.
स्वसपादित–वि. अपने परिश्रमसे प्राप्त.
स्वप्न–न. स्वप्न. ख्वाब१.
स्वभाव–पु स्वभाव. सहजधर्म.
–तः–क्रि वि सहज ही. स्वभावतः
स्वयं निर्णय–पु. अपनी अिच्छा के अनुसार शासन की पसदगी.
–पाकी–पु. रसोअिया.
–वर–न. स्वयवर. अपनी पसंदगी से वर चुनना.
–सेवक–पु. स्वयसेवक. निर्वेतन समाज-सेवा करनेवाला अनुशासित व्यक्ति.
स्वर–पु. सुर. आवाज२. ध्वनि२.
स्वरूप–न. अपना रूप१. रूप१. सौंदर्य१.
स्वर्ग–पु. स्वर्गलोक. स्वर्ग.
–दोन बोटें अुरणें–किसी को कुछ न समझना. आँखों में चरबी छा जाना.
–वासी–वि. स्वर्गस्थ.
– –होणें–गोलोकवासी होना.
स्वर्ण–न. स्वर्ण१ सुवर्ण१.
–मुद्रा–स्त्री मुहर. सोने का सिक्का१.
स्वल्प–वि. बहुत थोडा. स्वल्प.
–विराम–पु पुच्छबिन्दु.
स्वस्त–वि. सस्ता. मामूली. घटिया.
स्वस्ताओ–स्त्री. सस्ती. सस्तापन.

स्वस्तात पडणें–सस्ते छूटना. सस्ते निबटना.
स्वस्तिक–न. सथिया १. स्वस्तिक का चिन्ह.
स्वस्थ–वि. चिंतामुक्त. सुखी. शांत.
स्वागत–न. स्वागत १. अगवानी २ आवभगत २. अगमानी २.
स्वाद–पु स्वाद. रुचि २. ज़ायका. मज़ा. सवाद.
स्वादिष्ट–वि स्वादिष्ट. सलोना. ज़ायकेदार.
स्वाभाविक–क्रि. वि. स्वाभाविक. सहज होनेवाली.
स्वाभिमान–पु आत्माभिमान. आत्मप्रतिष्ठा २.
स्वामि / स्वामी पु. स्वामी. पति. मालिक. साँझी प्रभु.
–त्व–न. स्वामित्व १ (रायल्टी). प्रभुत्व १.
स्वार–पु. अश्वारोही. सवार. ज्वार तथा भाटा पूर्ण होनेपर कुछ समय के लिअे पानी का शान्त रहना.
स्वारस्य–न. मजा १. माधुर्य १.
स्वारी–स्त्री. सवारी. चढाअी वाहन १. अपने राम. आप साहाब. पति के लिअे सकेत. बैताल का चक्कर.
–भरणें–(कुश्तीमे) सवारी गाँठना.
स्वार्थ–पु. अपना (निजी) लाभ. अपना हेतु स्वार्थ.
–त्याग–पु. स्वार्थत्याग. महान् अुद्देश्य के लिअे बलिदान.
–परायण / स्वार्थी –वि. केवल निजी लाभ को देखनेवाला. स्वार्थपर. स्वार्थ परायणो का यार गावघप्पी.
–साधणे–काम निकालना. मतलब पूरा करना. गौं निकालना (गाँठना)
स्वाहा–अव्य. देवता को हवि देने के मत्र का शब्द.
–करणे–लील जाना हडप जाना.
स्वाक्षरी–स्त्री. हस्ताक्षर १.
स्वीकार–पु. स्वीकृति २. स्वीकार अगीकार.
–णारा–वि. गहैया. अगीकार करनेवाला.
स्वीकृत–वि. अगीकृत. स्वीकृत.
स्वीकारणें–क्रि. स. अगीकार करना. ग्रहण करना. सकारना (हुडी). ले लेना. मान लेना. सिरपर लेना (दायित्व). अंग लगाना (वस्त्र). अगेजना. अँगवना
स्वेच्छाचार–पु. मनमानी २. निरंकुशता. स्वेच्छाचारिता २.
स्वेच्छाचारी–वि. मनमौजी. सनकी. जो जीमें आय, करनेवाला.
स्वैपाक–पु. रसोअी २.
–घर–न. रसोअी-घर १. पाकशाला २. रसोंअी २.
स्वैपाकी–पु. रसोअया. रसोअीदार. बल्लव.
स्वैर–वि. मुक्त. आवारा. यथेच्छ. मनमाना.
स्वैराचार–पु. केवल अपने आनंद के लिअे काम. मनमाना काम.

ह

ह–अव्य हाँ. अँ न?

हकारणी–स्त्री. चालू करना (जहाज)

हकारणे–क्रि. स पाल फैलाना. चलाना (गाडी). डाण्ड चलाकर वेगसे नाव चलाना. दौडाना (घोडा). पुकारना.

हकालणे–क्रि. स भगा देना. चलता बनाना.

हकालपट्टी–स्त्री, वियुक्ति. सीमापार (करना). देशनिकाल १.

हकिकत, हकीकत, हकीगत } स्त्री. सवाद १. हालत १. वृत्तांत १. वस्तुस्थिति.

हक्क–पु. हक. अधिकार. स्वामित्व. फसल मे हिस्सा.

–दार–पु. वार्षिक आय (फसल की) का हकदार.

हक्काचें घर–न. पति का घर १.

–पाणूस–न. धर्मपत्नी २.

हगणे–क्रि अ. मल-विसर्जन करना.

हगंदारी–स्त्री. बमपुलीस २ बपुलीस.

हगरा–वि. कायर. गदा. घामड. हगोडा.

हगले मुतले–न. क्षुद्र बात २. छिछोरी भूल २. छोटी मोटी बात २.

हगवण–स्त्री. अतिसार. बार बार शौच जाना.

हगवणे, हगविणें } क्रि. स. हगाना. लजाना. अँठना (धन, वस्तु).

हंगाम–पु. मौसम १. अुपयुक्त समय. रितु २.

हगामी–वि. अस्थायी. मौसमी.

हजर–क्रि. वि. अुपस्थित. खडा. प्रस्तुत.

–होणे–अुपस्थित होना. नौकरी से लगना.

हजर जबाब–पु. समय की सूझ. हाजिर जवाब.

हजाम–पु नाअी. हज्जाम.

हजामत–स्त्री. हजामत. बडी फटकार (पडना).

हजार–वि. हजार. सहस्र.

हजारा–पु. चौपड में नौ का दाँव. फव्वारा.

हजारों–वि अनगिनत. हजारों.

हजेरी–स्त्री. अुपस्थिति.

–पट–पु. अुपस्थिति-पत्रक.

हटकणे–क्रि. अ. रोकना. हटकना. हरकना. टोकना.

हटकून–क्रि. वि. निश्चित. जरूर. अवश्य. जान बूझकर.

हटणे–क्रि. अ. हटना (पीछे). हूटना. टलना. पीठ फेरना.

हटातटानें–हठ चढकर.

हट्ट–पु. हठ. अकड २. आर २. अड २. आग्रह. दुराग्रह. जिद २. अिसरार.

–करणें, –धरणें } हठ में पडना. जिद करना. हठ पकडना.

हट्टाने–क्रि. वि. हठकर. हठात्. हठपूर्वक.

हट्टास पेटणें–हठ पकडना. हठपर अुतराना.
हट्टी–वि हठी. हठीला. जिद्दी. अडियल. अडबल.
हड–अव्य. हड धत्.
–कुळा–वि. कृश. दुबला पतला. लकलक.
हडकणें–क्रि. अ. बिलकुल सूख जाना (गीला कपडा). दुबराना. ठींकना.
हडप–न. ओल२. प्रतिभति२. बधक१. गिरवी२. गिलौरीदान१. –क्रि वि. गायब.
हँडबिल–न हस्त-पत्रक१.
हडसणे–क्रि. स. छीनना. झटकेसे खीचना. कसकर खींचना.
हडसून खडसून–क्रि. वि. सुनिश्चित रूपसे. ठोक-बजाकर. जताकर.
हडक } स्त्री. डायन. चुडैल.
हडळी }
हडा–पु. हंडा.(पानी का बडा बरतन).बारह हाथ लम्बी साडी२.
हंडी–स्त्री. हाँडी. हँडिया. कूँडा.१
हडुक–न. } हड्डी२. अस्थि१.
हड्डी–स्त्री. }
–नरम करणें–कचूमर निकालना.
हडचा वर्ण–पु. हड्डी में चर्रानेवाला फोडा.
हणगें–न. चगेरी२.
हणगोबा–पु. अनाडी. सुस्त व्यक्ति. सिंदूर से पोता पत्थर.
हणणें–क्रि. स. हनना. पीटना.

हत्–अव्य. धत्.
हत-भागी–वि. अभागा.
–वीर्य–वि. दुबला. बलहीन. निराश.
हताश–वि. निराश. हताश.
हतगा } पु. बकवृक्ष. अगस्तिया.
हदगा }
हंतरणे–क्रि. अ. बिछाना.
हंतरूण–न. बिछौना१. बिस्तर१. बिछावन१.
हतोडा–पु. हथौडा.
हतोडी–स्त्री. हथौडी.
हत्ता–पु हत्थी२(दड करने की). चलत(कौडियों के खेल में शुरु करने की जगह).
हत्ती–पु. हाथी. हस्ती. फील. गज. कुजर. हस्त नक्षत्र.
–दारांत झुलणे–हाथी बाँधना. अमीर होना.
–चा चीत्कार–पु. चिंघाड२. कूह२. चिग्घाड२.
–पाय–धनी तथा अुदार व्यक्ति (जिसके कारण कअी गरिबों की रोटी चलती हो).
–चो झूल–स्त्री. गजगाह.
–ची सोंड–बच्चों का अेक खेल.
–पाव–न. सफेद रेशम१.
हत्तीण–स्त्री. हथनी. हथिनी.
हत्तीवरील तोफ–स्त्री. हथनाल. गजनाल.
हतोत्साह होणें–हाथ पांव ढीले पडना. अुमंग न रहना.

हत्या]स्त्री. वध. हिंसा. खून.
हत्या]पाप१ झंझट.
–पु. करघे के बेम का हत्था. दस्ता.
हत्याण–न. सभोगेच्छा२ (मादा जानवर को).
–करणे–जोडा खाना.
हत्यार–न. हथियार१. शस्त्र१. औजार१. अस्त्र१.
हत्यारा–वि. हत्या करनेवाला. हत्यारा.
हत्यारी–वि. सशस्त्र.
हदगा–दे. हतगा.
हदरणे–क्रि अ थरथराना. काँपना. डाँवाडोल होना.
हदरा–पु धक्का धचका.
हद्द–स्त्री. मर्यादा. सीमा. नियतमान१ हद.
हनन–न. वध१. हनन१.
हनवटी–स्त्री.ठोढी चिबुक. ठुड्डी.
हपापणे–क्रि अ अति लोभ करना. लालच से छटपटाना. बहुत अुतावला होना.
हपीस–न सरकारी कार्यालय१.
हपूस–पु. अेक सुप्रसिद्ध कलमी आम.
हप्ता–पु प्रभाग किश्त२.
हप्तेबंदी–स्त्री प्रभागशः शोधन१. नियत समयपर प्रभाग देकर कर्जा चुकाने का रीति.
हबकणे–क्रि. अ. जोर से गिर पडना मारना(धन).लूटना.
हबका–पु धक्का. छिडकाव.
हबरणें–क्रि अ. रंभाना. बँबाना. हूँकना.
हंबरडा–पु. डकार(गाय, बैल का). चीख(अति दुख से) चीत्कार.
हबेलडी-स्त्री. दुर्दशा. बुरी गत घबराहट.
हम-खास–वि. निश्चय से. अवश्य. बिना चूके.
–रस्ता–पु. सार्वजनिक मार्ग.
हमरा-तुमरी–स्त्री. बडा झगडा.
हमामा–पु अेक खेल. धींगा धींगी२.
हमाल–पु. हमाल. बोझ अुठानेवाला. कुली.
हमाली–स्त्री. बोझ अुठाने की मजदूरी. केवल शारीरिक परिश्रम.
हमी–स्त्री. विश्वास१. प्रतिभू१. दायित्व१
–देणे–हामी भरना. हाँगी भरना. साख भरना.
हय–पु. घोडा. अश्व.
–गय–स्त्री ढिलाअी. अुपेक्षा. असावधानी. दीर्घसूत्रता. विलम्ब१.
हयात–न. जीवन१. आयु२.
–वि. जीवित.
हर–पु. महादेव.
–वि. प्रत्येक. हर.
–अेक–वि. प्रत्येक हर अेक.
–कत–स्त्री. आपत्ति विरोध१. प्रत्यवाय१. हर्ज१. अुज्र१. विशेष तान(संगीत).
–काम्या–वि बताया हुआ काम करनेवाला(नौकर).हर प्रकार से अुपयुक्त.
–हुन्नरी–वि. अनेक कलाओं का जानकार.

हरडा–पु पीली हर१. हर्रे२.
हरण–पु. न. हिरन१. दूर करना (हराओ). हरण१. लूट२. अहरन (सुनार की).
–करणें–छीनना अुडा जाना.
–टोळ–पु. अेक विषैला साँप (पेड पर लटकता है).
–तुतिया–न. हरणतुत्थ.
हरणाचें पिल्लू–न. हिरनौटा१. मृगछौना१. हरनौटा१.
हरणे–क्रि. स लूटना अन्यायसे छीनना. हटाना. दूर करना –क्रि अ. हारना.
हरताळ–पु. हरताल. हरतार हडताल२. हरिताल.
–पडणें–हडताल होना.
–पाडणे–हडताल कर देना.
–फासणें –लागणे } हरताल लगाना. हरतार फेरना.
हरताळका–स्त्री. तीज (भादो सुदि). हरतालिका तृतीया.
हरदास–पु कीर्तनकार (देखो कीर्तन).
हरदासी तट्टू–न. दुबला, धीरे धीरे सरकनेवाला घोडा.
–नक्कल–स्त्री. मनोरंजक किन्तु मनगढन्त बात.
हरपणे–क्रि. अ गँवाना. भूलना.
हरबरा –भरा } पु. चना. चणक. बूट (हरा चना). रहिला.
हरभऱ्याचे झाडावर चढविणें–काँटों में घसीटना
हरवणें –विणें } क्रि. स. गँवाना. गुमाना. खोना.
–क्रि. अ. खो जाना. हेराना.
हरस्व–वि. छोटा. चियाँसी (आँखें).
हर हर!–अव्य. राम, राम! हरे राम!
–महादेव–मराठों का रण-नारा. पगत में प्रारंभ-सूचक शब्द. सत्यानाश.
हरळ } स्त्री. दूब. आँखो से पानी
हरळी } बहनेका रोग. कष्ट.
–पु. कंकड.
–ची मुळी–अनेक आँधी-तूफानों के बाद भी बनी रहनेवाली हिन्दु जाती.
हराम–वि. अनधिकार. हरामी. दुष्ट.
–खोर–वि. विश्वासघाती. लुच्चा.
हरामाचा–वि. अन्याय से प्राप्त. हराम का.
हरास–पु. घोष-विक्रय. नीलाम.
हरि–जन–पु. (गाधीजी का बनाया शब्द) पूर्वास्पृश्य.
–दास–दे. हरदास.
–दिनी–स्त्री. अेकादसी.
–भक्तपरायण–धर्म-प्रचारक की अुपाधि.
–विठ्ठल–अव्य भजन में नाम-घोष –न. समाप्ति२.
हरिण–पु. दे. हरण.
हरितालिका–दे. हरताळका.
हरिद्रा–स्त्री हल्दी.
हरीक–पु. कोदों. कोदा. कदन्न.
हरीचा लाल–पु. माअी का लाल.

हरोळी–स्त्री. अगाकडी. लिट्टी. बाटी.

हर्ष–पु. हर्ष आनंद. प्रसन्नता२. हूल२.
-ध्वनि करणें–किलबिलाना.
-वायु–पु. अतिहर्ष से भ्रम.

हर्षामर्ष–पु. झगडा.

हलकट–वि. असाअी. अशिष्ट. नीच. कमीना. ओछा.
-शब्द बोलणे–कच्ची ज़बान बोलना.

हलकडी–स्त्री. नथनी का लटकता मोती

हलकल्लोळ–पु. बडा शोर. कुहराम. धूम२.

हलका–पु. अँकडा (झूला लटकाने का) हेगी (खेत की मिट्टी समतल बनाने की).
–वि. वजन में कम हलका. हरुआ. ओछा. घटिया. छूछा. मन्द. सौम्य.

हलकारती–स्त्री आरती. नीरांजन१.

हलकारा–पु. हरकारा. कासिद.

हलकावणें–क्रि अ. हलका होना. कम होना.

हलकें–न. छोटी डफली२.
–वि दे. हलका (वि).
-काम करणे–घास काटना.

हलके–क्रि. वि धीरे. आहिस्ते.
-पणा–पु. हलकअी२. ओछापन१. हलकापन१.

हलक्या हातानें–हौले. बाअें हाथ से. हलके हाथ से. अुटंग.

हलगरज–स्त्री. टालमटूल. अुपेक्षा.

हलगा–पु. दे. हलका (पु).

हलबी–पु. अेक राजपूत हिंदु (हमारी मूर्खता के कारण यह जाति बहिष्कृत होने से अिस्लामी बनती है)

हलणे–क्रि. अ. हिलना-डोलना. काँपना. हचहचाना.
–न. हिलन१. डोलन१. हचरमचर१.

हलवा–पु. दे. तिळगुळ. अेक मछली.

हलवाअी–पु हलवाअी. मिठाअीवाला.

हलवायाच्या घरावर तुळशीपत्र–सेत का माल हिरदा निर्दयी.

हलविणें–क्रि स. हलकोरना. हिलाना. हलोरना. डुलाना. लहराना.

हलाखी–स्त्री. व्यग्रता. परेशानी. तंगी. बुरे दिन.

हलाहल–न. हलाहल१.

हलीम–न. हलीम१ चनसूर१.

हल्लक–वि. क्षीण. निःशक्त.

हल्लर–पु. लोरी२.

हल्ला–पु हमला१. छापा१ अेकाअेक चढाअी२. आक्रमण१. धावा१.

हल्ली–क्रि. वि. सांप्रत. आज कल. अिधर.

हवन–न. हवन१. बलिदान१.

हवरा–पु. सफेद तिल.

हवशा–वि. अुमंगी. अुत्साही.

हवा–स्त्री. वायु हवा. वायुमण्डल१. अतराल१. नशा१.
–क्रि चाहिये.
–खाणे–खुली जगह में टहलना.
–खेळणें–घर में वायु का खुलकर चलना.
–पाणी–न जल-वायु२. स्वास्थ्य और सुख१
–फेर करणे–स्वास्थ्य के लिअे स्थान बदलना.
–स–चाहिये.
हवाशीर–वि. हवादार.
हवालदिल–वि हैरान. हौलदिला.
हवाला–पु हवाला सुपुर्दगी२.
–देणें–हामी भरना. साख देना.
हवाली करणें–सुपुर्द करना.
हवें–क्रि (न) चाहिये. आवश्यकता है.
हवेली–स्त्री. महल१. प्रासाद१. जिले की राजधानी. वैष्णव-मंदिर१.
हव्य-कव्य–न. धार्मिक कार्य१.
हव्यास–पु. तीव्र अिच्छा२. शौक.
हंशा–पु ठहाका. अट्टहास. कहकहा.
–पिकणें–सब का हँस पडना कहकहे लगना.
हंशील–न. प्रेष शुल्क१. भाटक१. महसूल१.
हंस–पु. हस. जीवात्मा.
–गामिनी–लटकती चाल चलनेवाली महिला.
–पद–न काकपद१
–क्षीर विवेक-पु. हंस-क्षीर-न्याय. दूध का दूध पानी का पानी करना.
हंसी–स्त्री. हंसी.

हसक–न. गोखूरे कलान१.
हसडणे } क्रि स. झटके से खीचना.
हसडणे } फटकारना.
हसडा–पु झटका.
हसणे–क्रि अ. हँसना हास्य करना. मुस्कराना. स्मित करना. खिल्ली अुडाना. अुपहास करना.
हसनमुख–वि. हँसमुख. प्रसन्नवदन.
–हसता हसता मुरकुडी वळणे–हँसते हँसते लाट पाट हो जाना. हँसते हँसते पेट मे बल पडना.
हंसतील त्याचे दाँत दिसतील–हँसेगे तो हँसने दो
हंसण्यावारी नेणें–हँसकर टालना. हँसी मे अुडा देना.
हसन–पु खाज खरक
हसविणे–क्रि. स. हँसाना. प्रसन्न करना
हंसळी–स्त्री. हँसली गले के नीचे धन्वाकार हड्डी. कठला१. कठुला१.
हंसूं–न हँसी२. हँसाअी२.
–येणें–हँसी छूटना हँसी आना.
हंसून घालविणे–हँसी में टालना. हँसी में लेना. हँसी में अुडाना.
हँसें–न. हँसी२.
हस्त–पु हाथ. हाथी की सूँड२. हस्त नक्षत्र.
–क–पु हाथ. सहायक. पिठ्ठू. आढतिया.
–कौशल्य–न. कला कौशल१. दस्तकारी२ शिल्पकारी२.
–गत–क्रि वि. ताबे में. वश में.

–दोष–पु. लेखन में असावधानी२. लिखने में भूल२.
–पत्रक–न हस्त-पत्रक१. पत्रक१.
–लाघव–न. दे. हस्तकौशल्य.
–लिखित–न. पाण्डुलिपि. हाथ का लिखा.
हस्ताक्षर–न. स्वाक्षरी२. हस्ताक्षर१. लिखावट.
हस्तिकद–पु. हाथी चिंघारी
–शुंडी–स्त्री. हाथीशुंडा.
हस्तें–क्रि. वि द्वारा. मार्फत. साथ.
हस्तेंपरहस्तें–क्रि वि. स्वयं तथा अपने परिचितों द्वारा. प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष.
हस्ति-दंत–पु हाथी का दाँत.
–दंती–वि. हाथी दाँत का बना.
हस्ती–पु चमडा कूटने का औजार.
हळकुंड–न. हल्दी की गाँठ२.
हळकुंडा साठी लग्न मोडणे–छोटी सी बात पर अड जानेसे बहुत बडा लाभ खो देना.
हळद–स्त्री. हल्दी. हरिद्रा. हरद. हरदी.
–नुतरणें–ब्याह में वर-कन्या को मली हल्दी को मगल-स्नानसे बो डालने का रीति.
–लागणें–हल्दी अुठना हल्दी चढना. अच्छे दिन आना. महँगी होना.
हळदिवा–पु. हरदिवा (पेड).
हळदी कुंकू–न गन-गौरी की पूजा कर सुहिगिनो को निमंत्रित करने तथा अुन का सत्कार करने का समारोह१ (जो चैत्र सुदि ३ से वैशाख सुदि ३ तक होता है).
हळवा–पु. अेक समुद्री मछली.
–क्रि. वि. कोमल मनवाला. होलू.
हळवे–दे. हळुवार.
–न. सावन सुदि ५ के पहले अुपजनेवाला धान.
हळस–पु. हरिस (हल का)
हळहळ–स्त्री खेद१. पछतावा१. व्याकुलता१.
–णे–क्रि. अ व्याकुल होना. छटपटाना. पछताना.
हळुवार–क्रि. वि. नाजुक. कोमल. हलका.
हळू–क्रि. वि. धीरे हौले. आहिस्ते.
–च–क्रि वि धीरे से. चुपके से.
–हळू–धीरे धीरे. धीमे धीमे.
हा–सर्व. यह.
–अव्य स्वयं भी. हाय.
हां–अव्य. हाँ. देखा ! लो !
हाअू–पु. हौआ.
हाअूबेर–पु हाअूबेर. अरअर.
हाक } स्त्री आवाज. पुकार. हवकार.
हाक } वह अंतर जहाँतक बलाने की आवाज सुनायी दे गुहार हेरी.
–देणें } बुलाना. गोहराना.
–मारणें } पुकारना. आवाज देना. हेरी देना.
हाकणारा–वि. हँकवा. हाँकनेवाला.

हाकणें–क्रि अ. हाँकना (चौपायो को).निभाना, (गृहस्थी).चलाना(राज). मारना(गप).
हाकलणें–क्रि स.(देखो हाकणें). भगा देना.
हाकलून देणें–हडकाना. भगवाना. निकाल बाहर कर देना.
हाका मारणे–(हाका यह हाक का बहुवचन है) हकराना. टेरना.
हाकाटी–स्त्री. चखचख२. कोलाहल१. हो हुल्लड१. पुकार. शोर१.
हाकारणे–क्रि. स. छोडना(नाव)
हाक्या–पु हाँका, हँकवा.
हाजी हाजो–स्त्री खुशामद.
हाट–पु बाजार. हाट.
हॉटेल–न. आवासगृह१. भोजनगृह१. जल-पानगृह१.
हाड–न. हड्डी२. अस्थि१ हाड१. स्वभाव१.
–कुळा–दे. हडकुळा.
–पेर–न. अगलेट२ गठन१ (शरीर का).
–मोड–न पनपूद१.
–वैर–न. अस्थिवैर१ कट्टर शत्रुता२.
–सांपळा–पु. हड्डी का ढाँचा. ठठरी२
हाडाचा चांगला–स्वभावसे सज्जन.
हाडीं खिळणें–, –मांसो– } स्वभाव बन जाना.
हाडी-ज्वर–पु काला बुखार.
हाडाची काड करणें–किसी पुण्य के काममें अत्यधिक परिश्रम करना.
हाडुक–न. छोटी हड्डी२.
हाडें खिळखिळी करणें–अंजर पंजर ढीला करना.
–घुसळणें–खून चूसना.
–निघणें, –दिसूं लागणें } बहुत दुबला होना. अंजर पंजर निकल पडना.
हांडी–स्त्री. पतवार की ओर का हिस्सा.
हाणणे–क्रि. स. पीटना. ठोंकना. हनना.
हाणामारी–स्त्री मारपीट. मारकाट मारामार.
हाणून पाडणें–विफल कर देना. बात कटना. कहे के विरुद्ध कहना
हात–पु. हाथ हस्त कर. पाणि. बाहु. ओर२ दाँव. सर(ताश में) चौपड में ठिठू(सहायक). चौबीस अंगुल की नाप२. गुण (कला मे).बाँह२(कुर्सी की). चलौना(चरखे का).
–आखडणें–हाथ खीचना.
–आटोपणे, –आवरणे } हाथ रोकना.
–अुगारणें–मारने को हाथ अुठाना.
–अुगनें–अुधार(लेना) हथ अुधार.
–ओवाळणें–मुँह के आगे हाथ मटकाना(तुच्छता से).
–कडी–स्त्री. हाथकडी बेडी.
–करणें–दाँव दिखाना(लाठी, लेजम. शस्त्र का).
–कापून देणें–हाथ कट जाना. (लिख देने से).

–काम–न. हस्त. व्यवसाय१. दस्तकारी२.
–खंडा असणे– सिद्धहस्त होना. मँजा हुआ होना.
–खर्च–पु. जेब खर्च
–गहाण ठेवणें–प्रभु-सेवा के बिना अन्य कही भी दाहिने हाथ का अुपयोग न करने का प्रण करना.
–गुण–पु. भाग्य-योग.
–घाओवर येणे–बहुत अुतावला होना. तग आ जाना.
–घालणें- हाथ डालना (किसी काम में). दखल देना. योग देना.
–घेणे–दाँव सर करना.
–चरक–पु. हाथ से घुमा कर गन्ने का रस निकालने का यंत्र.
–चलाखी–स्त्री. हस्त-लाघव१. हाथ की सफाओी हथकण्डा.
–चा (आकडा)–वि. हासिल (गणित में शेष).
– –मळ असणें–हाथ का मैल होना.
–चालणें–हाथ अूंचा होना अच्छी आय होना. किसी काम में हाथ जमना (बैठना).
–चालविणें–हाथ चलाना.
–चें–क्रि वि. हाथ में. वश में. अधीन.
–चें घालविणें–हाथ धोना (किसी वस्तु से). खो देना.
–सोड़न पळत्याच्या पाठीस लागणें–गोद का छोड कर पेट की आशा करना.
–चोळणें–हाथ मलना
–जोडणे–हाथ पाँव जोडना. नमस्कार करना. संबंध न रखना.
–झाडना–हाथ झाडकर खडे होना.
–टाकणें–(पर) हाथ अुठाना.
–टेकणें–बाज आना (किसी से). हाथ पाँव न चलना.
–दाखविणे–हाथ दिखाना (जोशीको). बल का परिचय देना. नाडी दिखाना. झाँसा देना.
–दाबणें–मुठ्ठी गरम करना. चादी के जूते मारना.
–देना–बाँह पकडना हाथ धरना.
–धरणे–रोकना स्पर्धा करना.
–धरून जाणें–किसी के घरमें बैठ जाना (औरत का).
–धुवून पाठीस लागणें–हाथ धो कर पीछे पडना.
–पसरणें–हाथ पसारना.
–पाय गाळणें–कलेजा मुँह को आना. हाथपर हाथ धर कर बैठ जाना.
– –मोकळे करणें–टहलने जाना.
– –हालविणें–परिश्रम करना. हाथ पाँव फैलाना.
–पेटी–स्त्री. हाथ से धौंकनी. चलाकर बजाने का बाजा.
–पोंचणें (ढुंगणाला)–सफलता पाना (तुच्छता से).
–फिरणें–ध्यान देना. शुद्ध करना.
–फिरवणें–प्यार करना. फिर अेक बार देख लेना.
–बसणें–हाथ मँजना. अभ्यस्त होना.
–भार लावणें–हाथ बँटाना सहयोग देना.

–माग–पु. करघा. कपडा बीनने का यंत्र. करगह.
–मारणे–गपकना (खाना). हाथ मारना. अुडाना चटकाना.
–मिलवणी–स्त्री. सन्धि. आपस का मिलना (समान-शत्रु के विरोध में). हाथ मिलाना (कुश्ती मे).
–मोडणें–हाथ रह जाना.
–रहाट–पु. हाथ से पानी खीचने का छोटा रँहट.
–राखून खर्च करणें–कतर-ब्योंत से व्यय करना.
– –जेवणे–कुछ कम खाना (प्रीति भोज मे).
–रुमाल–पु. हाथरूमाल.
–लावणें–योग देना.
–वारे करणे–अुंगलियाँ नचाना. हाथ मटकाना.
–सेल सोडणे–हाथ खोलना.
–हातात देणे–हाथ पकडना (ब्याह से).
–हालचीत येणे–खाली हाथ चले आना
हाताखालचा–वि. सहायक. अुप (अधिकारी).
हातांत ककण बाधणे–बीडा अुठाना. प्रतिज्ञा करना.
हातां तोडाशीं गाठ पडणें–भोजन का प्रारंभ होना.
–तोंडास येणे–सयाना होना. युवावस्था प्राप्त होना.
हाताला येअील तें–जो भी हाथ लगे.
–हात लावणें–हाँ में हाँ मिलाना.
हातावर काढणें–बिना बचक के, ऋण लेना.
–तुरी देणे–झाँसा देना.
–पाणी पडणें–भोजन पूरा होना.
–पोट भरणे–मिहनत मजदूरी से रोजी कमाना
–शीर घेणें–सिर से कफन बाँधना.
हातासरसें–क्रि. वि. साथ साथ
हातावेगळा (पु). –वेगळे (न). } क्रि वि. पूरा. पूर्ण अलग.
हाताळणें–क्रि स. हाथ लगाना. विचार प्रकट करना
हाती धरणें—बाँह गहना. हाथ धरना
–पायीं सुटणे–बिना कष्ट के प्रसूत होना.
– –पडणें–हाथ पाँव पकडना. प्रार्थना, खुशामत करना. गिडगिडाना.
–भोपळा देणें–हाथ मे ठिकरा देना. भिखारी बनाना
हातोटी–स्त्री. हस्त-कौशल १ हथौडी. विशेष ढग १. निपुणता १
हातोडा–पु हथौडा.
हातोहात–क्रि वि देखते देखते. चटसे.
हादरणें–दे हदरणें
हानि } स्त्री हानि. हान. क्षती.
हानी } नुकसान १. घाटा १. चकमा.
–करणें–गला रेतना अकाजना.
हापटणें–क्रि अ पटकना.
हाय–अव्य. हाय
–स्त्री. आग (बाल भाषा). तीखा.

–खाणें–हाथ पाँव फूलना. घबडा जाना जी अुड जाना.
–से–क्रि वि. छुटकारे की (साँस).
– –होणें–खटका दूर होना. जी का बोझ हलका होना
हाय–अव्य शोक! हाय! अफ़सोस!
–कोर्ट–न श्रेष्ठ न्यायालय १. हाअिकोर्ट १
–स्कूल–न विनय–मंदिर १. हाअिस्कूल १.
हार–स्त्री. हानि. घाटा १. पराजय पक्ति.
–पु हार (गले में) माला (सूत या फूलों की)
–खाणे } कान पकडना. हार मानना.
–जाणे }
हारा–पु. झाबा. टोकरा खाँचा. ओडा
हाल–पु. } दुर्गति २. दुर्दशा २.
–अपेष्टा–स्त्री. } बरी दशा २. कष्ट. यंत्रणा २
–काढणे } कष्ट झेलना. आपदाओ
–भोगणे } से पीडित होना.
हॉल–पु. बडा कमरा. दालान.
हालचाल–स्त्री परिस्थिति. खबर-बात हलचल
हालणे–क्रि अ हिलना सरकना.
हालवून जागे करणे–झकझोरकर जगाना.
हाली–पु हैदराबादी रुपया
हांव–स्त्री लालसा. तीव्र अिच्छा. लोभ. लालच १.
–करणे } लोभ करना मिहाना.
–धरणें } हाथ पाँव फैलाना.
–सुटणें–बहुत लालायित होना लालचसे पागल होना
हांवरा–वि लोभी. लालची. अतिलोभी
हाव भाव–पु. अगभंगी २. अंगभाव. नखरा. हावभाव १.
हाशा–पु बन अज्वायन. अिपर.
हाशी–स्त्री. हशिया
हासणें–दे हसणे.
हॉस्पिटल–न रुग्णालय १. आरोग्यालय १ अिस्पताल.
हास्य–न. हँसी
–कारक } –वि. हँसनेवाला.
हास्यास्पद } हास्यकर. हास्यास्पद
हाहाःकार–पु कुहराम (मचना). हायहाय २ कोलाहल.
हाळ–पु बडा कुण्ड (गोरुओ को पानी पिलाने). खाअी (अगारों से पटी).
हि–अव्य. भी.
हिकमत–स्त्री. चातुर्य १. खूबी. युक्ति.
हिकमती } –वि चालाक. चतुर.
हिकमत्या } धूर्त. होशियार.
हिंग–पु हींग.
–लावून विचारणें–पर्वाह न करना. अनादर करना.
–हगणे–बीमारी से दुबला होना.
हिंगडा–पु हिंगड' (हलका हींग)
हिंगणबेट–न } हिंगोट १ गोदी २.
हिंगणी–स्त्री } अिंगदी १. हिंगनवेर १.
हिंगणाचें तेल–न. हिंगोट का तेल १

हिंगूळ–पु. ओंगुर. सिंगरफ.
हिजडा–पु. नपुसक. षंढ हिजडा. निर्लज्ज तथा कायर.
हिडगा-वि. सनकी आवारा. घुमक्कड. नसेडी.
हिंडणे–क्रि अ घूमना. फिरना. चक्कर लगाना. भटकना. भ्रमण. करना. विचरना टहलना.
हिंडिबा–स्त्री मोटी तथा कुरूप स्त्री. भीम की राक्षसी स्त्री.
हिडीस–वि. बीभत्स. घिनौना.
–फिडीस करणे-हडधत् करना. घृणा युक्त बर्ताव करना
हिणकस–वि मिलावट का. हलका. हीन-कस.
हिणविणें–क्रि अ. अुकटना. पुरानी बातो (दोष, अपराध, भूल) को बताकर अपमानित करना. लज्जित करना
हित–न. हित१. मगल१. लाभ१.
–कर–वि. मगल-कर हित-कर.
–गूज–न अंदर की बात२. हित की बात२. मन की बात२. कानाफूमी२.
–चिंतक–वि. भला चाहनेवाला. हित-चिन्तक हितू. सार्वजनिक संस्था में विशेष दान देनेवाला.
–शत्रु–वि आस्तीन का साँप. अपना हो कर भी अकल्याण करनेवाला
–संबंध–पु समान हित होने पर मित्रता२.
हितेच्छु–वि. हितैषी हितू. शुभाकांक्षी. हितेच्छु.
हितोपदेश–पु. मंगलकर अुपदेश. अच्छा अुपदेश.
हिंद–पु हिंद. हिंदुस्थान. भारत.
–वी–वि हिंदुओ का. हिंदी.
हिंदी–स्त्री. हिंदी भाषा. भारत की राज–भाषा नागरी (भाषा).
–वि हिंद का. हिंद देश का सपूत.
हिंदु / हिंदू } पु. वह भारतीय व्यक्ति जो अपने को हिन्दु बताता हो और जिस की पितृभूमि तथा पुण्यभूमि भारत ही हो.
हिंदोळा–पु. हिंडोला. झूला. गहवारा. दोला.
हिंपुटा / हिंपुटी } वि खिन्न. खेद युक्त.
हिम–न. हिम१. ओस१. शीत२. बरफ२. चन्द्रमा१. चंदन१ कपूर१.
–ज्वर पु. जूडी बुखार.
हिंमत–स्त्री. हिम्मत. धैर्य१ हौंसला१ हियाव१.
–हरणें–हिंमत पस्त होना
हिरडा–पु हड२ (पेड). हर्र२. हर्रे२.
हिरडी–स्त्री मसूडा१.
हिरणपग–स्त्री. हिरणपद. हिरणपादी.
हिरणवेल–स्त्री. गंधाली. गंध प्रसारणी पसरन.
हिरमुसणे–क्रि अ. निरुत्साह होना. अुदास होना निराश होना.
हिरमोड–पु निराशा. अुत्साह-भंग.
हिरवट–वि. हलका हरा (रंग). कच्चा-सा. अनाडी. अुजड्ड. चिडचिडा.

–नि पिवळसर–वि. सरदअी (रंग).
हिरवळ–स्त्री. हरियाली.
हिरवा–वि हरा कच्चा. अपक्व. अनपचा सब्ज. हरियर.
–चारा–पु. कोयर. हरी घास २.
–वाटाणा–पु केसारी २. दुबिया मटर.
हिरवें–(न) वि दे. हिरवा.
–गार–हरा ही हरा.
हिरवेपणा–पु हरापन.
हिरा–पु. हीरा.
–कस–पु. हीरा कसीस.
हिरादखण–पु खूनखराबा (लालगोद).
हिरिरी–स्त्री. आवेश १. सपाटा १. जोश १.
हिलाल–पु. मशाल. पलीता. पनशाखा.
हिल्ला–पु. बहाना. ढोंग. हीला.
–हरकत–स्त्री. बहानेबाजी. ढकोसला १.
हिव–न सर्दी २. ठंढ. सिहरन २. जूडी २.
–ताप–पु जूडी बुखार.
हिवाळा–पु जाडा. सर्दी का मौसम. हिवार
हिवाळें–न. बिना विष का साँप १.
हिशेब } पु लेखा. हिसाब. आयव्यय.
हिशोब } गणन.
–तपासणें–न. अंकेक्षण.
–तपासनीस–पु. अंकेक्षक.
हिशेबीपणा–पु. कतरब्योंत से व्यवहार.
हिसकणें–क्रि. स. जोर से छीनना. छीन लेना. झट के से खीचना.
हिसका–पु झटका. झोका. अेकाअेक धक्का. व्यर्थ चक्कर.
हिसकावणें–दे. हिसकणें.
हिसळणें–क्रि. अ. हलकना. लहराना. हलकाना. छीटा देना.
हिसळा–पु. भुट्टोपर पडनेवाला अेक रोग.
हिंसा–स्त्री. किसी को अकारण दुभाना. वध १. हत्या. द्वेष से सताना,
–वृत्ति बळावणे–हलाली चढना.
हिंस्र–वि. जंगली. खूनी. खूंखार.
हिस्सा–पु. भाग. हिस्सा. बाँट. अंश.
हिस्सेदार–पु. साझी. अशभागी. हिस्सेदार.
ही–अव्य. भी.
हीन–वि. हीन. दीन. बुरा. तुच्छ. ओछा.
–अव्य. विहीन. विरहित. न्यून.
–सेवा–स्त्री. देशद्रोहियों की सेवा. कमीने धनी की नौकरी.
हीर–पु. तंतु. सूत्र. कमठी २. खुत्थी २.
हीव–दे. हिव.
हुकणें–क्रि अ. चूकना. हुकना.
हुकार–पु. हुँकारी २. (स्वीकृति-सूचक).
हुकी } स्त्री. सियार की आवाज.
हुक्की } सनक. वायु का झोंका १. तरंग.

हुकूम–पु हुक्म. रंग(ताश में) आज्ञा. आदेश.

–नामा–पु आज्ञा-पत्र(न्यायालय का). डिग्री२.

हुकमी–वि. आज्ञाकारी. सदा तत्पर. हुक्मी.

हुक्का–पु. हुक्का. गडगडा.

हुक्की–दे. हुकी.

हुगणे–क्रि. स सूँघना. महँक लेना. टोह लेना.

हुच्च–वि बेफिक्रा अूधमी. नीच.

हुज्जत–स्त्री झगडा१. बखेडा१. तकरार.

–करणे– }कानून छाँटना. हुज्जत
–घालणें– }करना. अगर मगर करना.

हुडुत्त–अव्य. धत्.

हुडकणें–क्रि. स. खखोरना. ढूँढना. खोजना.

हुडणावळ–स्त्री हुंडावन१. वर्तन१. (कमिशन).

हुडवा–पु कडों का ढेर.

हुडसाम–स्त्री. कबड्डी(खेल).

हुडहुडी–स्त्री. कँपकँपी. सिहरन. सनक.

हुंडा–पु. दहेज. यौतुक. दाहेजा. वर-दक्षिणा२. ठोस बाँस. कुअें के ठेके का कर.

–भांडा–पु. हुंडा-भाडा(माल ढोने का ठीका).

हुंडारणें–न. बाँध१(पानी की मार पडनेकी जगह).

..–क्रि. स. सिरसे धचका देना(बछडे का; दूध पीते समय)

हुंडी–स्त्री. जड-मूल-मिट्टी के साथ अुखाडा पौधा१(रोपने के लिअे). कपड-मिट्टी. गरमी में बोये जानेवाला ज्वार. खोखा. धनादेश. हुडी. कुँवारी कन्या.

हुंडेकरी–पु हुंडा भाडा करनेवाला ठेकेदार.

हुताशन–पु. अग्नि२(धधकनेवाली).

हुताशनी–स्त्री होली.

हुतुतु–पु. कबड्डी२(खेल). बच्चो की दौडादौड. हुड्डूवा.

हुंदका–पु. सिसकी२. सिसकारी२.

हुंदडणे–क्रि. स सींग मारना. सिर से धचका देना.

हुदडणे–क्रि. अ फुदकना. थिरकना (बच्चो का घर भर में). अूधम मचाना.

हुंदडा }–पु. धचका.
हुदाडा }

हुद्दा–पु पद(अधिकार का). ओहदा. स्थान. बडी जगह२. रुतबा.

हुन्नर–पु. हुनर. कला२. कारीगरी२. गुण. कौशल. चतुराअी२ यूक्ति२.

हुप–अव्य बंदर की आवाज.

हुप्पा–पु. बडा बंदर. बंदरों का नेता.

हुंबरणें–दे. हंबरणें.

हुबा–वि बहानेबाज.

हुबेहुब–क्रि. वि. हू-ब-हू ठीक वैसा ही. ज्यों का त्यों.

हुमण–पु अेक पंछी (हुम् हुम् आवाज करनेवाला).

हुमणी–स्त्री. थाले में या खाद में होनेवाला कीडा. घचका (सिर से).

हुमला–पु. लाल चिअुंटी २ (पेड पर होनेवाली).

हुरडा–पु ज्वार के भुने भुट्टे के दाने.

हुररेवडा–स्त्री. फजीहत. थुक्का-फजीहत.

हुरहुर–स्त्री. हुरहुर (पौधा). चिंता. बेचैनी. खटका १.

–लागणे–खटका लगा रहना.

हुरळणें–क्रि. अ. बौखलाना. सनक जाना.

हुरूप–पु. अुत्साह. अुमंग. हौसला. जोश.

हुर्यो–स्त्री. छीछालेदर. हुर्र (फजीहत करनेका शब्द).

हुलकावणी–स्त्री. भुलावा १. चकमा १. झांसा १. लटका १.

–दाखविणे–लटका दिखाना.

हुलगा–पु. कुलथी २ (अनाज).

हुल्लड–स्त्री हुडदगा १. हुल्लड. दंगा १. अुपद्रव १.

हुश् } अव्य थकावट अुतारने का
हुश्श } शब्द. हाश्. सिसकारी २.

हुशार–वि. चतुर. बुद्धिमान. दक्ष. अुत्साहपूर्ण. सावधान. चंगा. चट.

हुशारी–स्त्री. बुद्धिमानी. सावधानी. अुल्हास १.

हुसकणें } –क्रि. स. भगा देना.
हुसकावणें } हटाना. अुसकाना.

हुळहुळा–वि. नाजुक. कोमल. गुदगुदानेवाला (थोडे स्पर्श से).

हुळा–पु भुना हुआ होरहा. होला.

हू–अव्य. हाँ. ह.

–का चू–चूं तक.

हूक–स्त्री. कसक. हूक. अफवाह. चमक.

–पु अंकुडी २. अंकुसी. अंकडी २. कंटिया १.

हूड–वि. नटखट. चंचल. चुलबुला.

हून–प्रत्यय. से (अपादान कारक).

हूल–स्त्री बनावटी चेष्टा. लटका १. भुलावा १. अफवाह.

–अुठणे–अफवाह अुडना.

हृद्गत–न मन की बात २. अभिप्राय १

हृद्य–वि. दे. हृदयंगम.

हृद्रोग–पु. हृदय की पीडा २, सतत चिंता २.

हृदय–न. हृदय १. हिय १. हिरदय १. हियरा. अंतरतम १. दिल १. अुर १. मर्म १. गूढ रहस्य १.

–भरून येणें–गहबरना. गद्गद् होना.

–फुटणे–हृदय फटना.

–स्थ–वि. हृदयस्थ. हृदय में रहनेवाला.

हृदयंगम–वि. मनमोहक. मनोहर. चित्ताकर्षक.

हृदयाला टोंचणी लागणें–जी में घुन लगना.

हृदयाशीं धरणें–छाती से लगाना.

हृष्टपुष्ट–वि. हट्टा कट्टा. मोटा ताजा हृष्टपुष्ट.

हे–अव्य हे!

–देवा–भगवन्! प्रभु!

हें–सर्व (न). यह.

हेंच ते–यही तो बात है!. लो भओ!

हेकट –वि हेकड. अडियल.

हेकेखोर–हठीला.

हेका–पु. हठ. दुराग्रह.

–चालविणे–अपनी बात पर अडना.

हेंगाडा–वि. अनबूझ. अबूझ. टेढामेढा. विचित्र हैकड.

हेटकरी–पु दक्षिण-कोकण का निवासी (प्रायः नौ-सैनिक होता है).

हेटाळणी–स्त्री. अवहेलना. अनादर. तिरस्कार.

हेडंबा–स्त्री. दे. हिडिंबा.

हेडमास्तर–पु मुख्याध्यापक अुपाध्याय.

हेडा–पु. मछली मारने का साधन.

हेडू–पु हरुदू (अेक अूँचा पेड)

हेत पु हेतु. अभिप्राय. कारण.

हेतु प्रयोजन. अुद्देश. अिरादा.

–गर्भ–वि सारगर्भित.

हेत्वाभास–पु. हेतुदोष. झूठा कारण.

हेदी–पु. सहोर (जंगली पेड).

हेद–पु. हलदू (पेड). करम.

हेपलणें–क्रि. स. सभोग करना. अफर कर खाना.

हेम–न. सोना.

–गर्भ–स्त्री. अेक औषधी बटी.

हेमंत–पु अगहन और पूस महीनों की रितु२. हेमन्त.

हेमाडपंती–वि. हेमाडपत की चलायी लिपि (दे मोडी). भवन-रचना.

हेर–पु. गुप्तचर. गोअिंदा. भेदिया. जासूस. खुफिया.

हेरणें–स्त्री. भाँपना. ताडना बारीक दृष्टिसे जाँचना.

हेरफर–पु हेराफेरी२ हेरफेर आवागमन. टहल२.

हेल–पु नूतन बालक के जन्म से दस दिन तक दूध, पानी पहुँचाने की रीति. ढाड़२ (चीख; रोने की). अंतिम अक्षर को बहुत लम्बानेका ढग. बोझ (ढोने का).

–करी–पु. बोझ ढोनेवाला मजदूर.

–करीण–स्त्री. खेतीहर की पत्नी. मजदूरन (बोझ ढोनेवाली).

–कावणे–क्रि. अ. हलकोरना. हलराना. झोंका खाना डोलाना.

–कावा–पु. झोका. हिलकोरा हलकोरा.

–कावे खाणे–हिलोर लेना. लहराना.

हेलपाटा–पु. चक्कर (व्यर्थ का). फेरा. कावा धक्का.

–देणें–कावा देना धक्का खिलाना.

हेला–स्त्री. अवहेला. तिरस्कार१. लीला. क्रीडा.

–पु. भैंसा. पडवा.

–वर्णे–क्रि. अ. हिलोरना. पसीजना. करुणापूर्ण होना.

हेवा–पु. मत्सर. डाह२. अीर्षा२. लोभ

हेळसांड–स्त्री. असावधानी. कुप्रबन्ध१ ढिलाअी अुपेक्षा.
हैक–अव्य. गोरू को हाकने का शब्द.
हैदोस–पु घपला. गडबडी२.
हैर–पु पीली लम्बी मछली (औषधी में अुपयुक्त).
हैराण–वि. हैरान. परेशान. त्रस्त. पीडित. अस्वस्थ.
होड–स्त्री. होड. चढाअूपरी.
हो–अव्य हाँ. अजी. ठीक है. जरा धीरे! हँ.
–का?–यह बात है? है?
–कार–पु अनुमति२. सम्मति२.
–ना–है न?
– –करता–बहुत काँखकर.
– –करणे–हिचकिचाना.
–स हो ठोकणें–हाँ में हाँ मिलाना.
होअील–क्रि. होगा. होगी.
होअून–अव्य. हो कर. अपने आप. स्वयं
–जाणे–हो चुकना. हो जाना.
होणार–क्रि. होगा. होगी.
–न. होनी२. होनहार१.
होणें–क्रि. अ. होना. बनना. पैदा होना. चुकना.
होकायंत्र–न. कुतुबनुमा१. दिशा-दर्शक-यंत्र१.
होट–दे ओठ.
होडकें / होडगें न छोटा जहाज१ (पालवाला).
होडी–स्त्री. किश्ती. डोंगी.
होत–क्रि. है.
होतकरू–वि. होनहार. अुदीयमान. जिस में अुन्नति के लक्षण हों.
होता–पु. यज्ञवेदी में आहुती देनेवाला यज्ञकर्ता.
–क्रि. था.
होन–पु. सोने की मुद्रा (३॥रुपये की)
होम–पु. हवन. होम. यज्ञ.
होता की नव्हता करणें–नाम लेवा भी न रहने देना. विध्वंस करना.
होरी वेळ–स्त्री. अनुकूल समय१.
होते–क्रि. थे.
होतो–क्रि. होता है.
होत्साता–क्रि. वि. होते हुअे. (के) रहते.
होय–हाँ.
–क्रि. है.
–नव्हे–हाँ या ना.
– –करून बसणें–भोजन करनेवालों को किसी चीज की आवश्यकता न रहनेपर जीमने बैठना.
होयबा–पु. हाँ में हाँ मिलानेवाला. चापलूस.
होरपळणें–क्रि. अ. झुलसना. झौंसना.
होरा–पु. अेक घंटे का समय (ज्योतिष). प्रेरणा२. अटकल२. अनुमान१.
होरी–स्त्री. अेक सेर बँटा रेशम१.
होलगा / होला पु. पेडकी (अेक पंछी.).
होलार–पु. पूर्वास्पृश्य वर्ग के बाजा बजानेवाले (शहनाअी, डफ के साथ गाते भी हैं).

होलिकोत्सव–पु. होली.
होल्डऑल–पु विश्वंभर(अंग्रेजी ढंग का बिस्तार) खुरजी२.
होवो–क्रि. हो. होवे. हो जाय.
हो हो खरेच–अरे हाँ!
होळी–स्त्री. होलिका. होली. अग्निकाण्ड१.
–शिपणें–होली के दिनों मे हलकी बारिश होना.
–चे होळकर–अव्यवस्थित व अुजड्ड लोगों का समूह मनमौजी, आवारों की भीड.

हौद–पु. हौज. चहबच्चा(गंदेपानी का). टंकी२. टाँका. अंबारी२ (हाथीपर चढने की). कुश्तीका अखाडा.
हौर–पु. अेकाअेक नदी में बाढ२.
हौस–स्त्री. हवस. चाह. अुत्साह१. अुमंग. प्रबल अिच्छा. हौस.
हौशा / हौशी } वि. अुमंगी. अुत्साही. रसिक.
ह्याचा–(हा का षष्ठी-कारक का रूप).अिसका.

क्ष

क्षण–पु. क्षण. किंचित् समय. पल का चौथा हिस्सा. लहमा. श्राद्ध में ब्राह्मण को निमंत्रण
–भंगुर–वि. अनित्य. क्षणभंगुर. क्षणिक.
– –ता–स्त्री. अनास्थिरता. निमिषाकुलता. क्षणभंगुरता.
–भर–क्रि. वि. थोडे समय के लिअे. अिस समय.
क्षणोक्षणी–क्रि. वि. क्षण क्षणमें. हर क्षण.
क्षत–न. क्षत१. पीडा२. घाव१. व्रण१. फोड१.
क्षति / क्षती } स्त्री. हानि. क्षति. पर्वाह.
क्षत्रिय–पु. क्षत्रिय. थोडा लेना और अधिक देना जिस का स्वभाव हो, वह व्यक्ति.
क्षमस्व–क्षमा करो.

क्षमा–स्त्री. सहनशीलता. क्षमा. सहिष्णुता. पृथ्वी.
–करणे–क्षमा करना. गम खाना.
क्षय–पु अवनति२. ह्रास१. नाश१. लोप१. तपेदिक.(क्षय-रोग). खअी२.
क्षयी–वि. क्षय रोग से पीडित. क्षय होनेवाला(चंद्रमा).
क्षर–पु नाश होनेवाली, अिस संसार की, हर वस्तु२.
–वि. नाश होनेवाला.
क्षार–पु. लवणरस. क्षार. शोरा. सोहागा. राख२. भस्म.
क्षिति–स्त्री. पृथिवी. पर्वाह.
क्षितिज–न. क्षितिज१. कुलाबा१.
क्षीण–वि. क्षीण. दुबला-पतला.
क्षीरमुहरसी–स्त्री. क्षीर चूर निहार. मुर्हरी.
क्षुद्र–वि. तुच्छ. क्षुद्र. छोटा. नाचीज़.

–घोळ–पु. लोनी २. छोटी नोनिया २.
–फणस–पु. बडहल. बढार फल.
–बोर–स्त्री. छोटी बेर.
–मोथ–पु. केवटी मोथा.
क्षुधा–स्त्री. भूख. क्षुधा.
क्षुल्लक–वि. क्षुद्र. मामूली. छिछोरा. बिलकुल. साधारण.
क्षेत्र–न. खेत १. तीर्थक्षेत्र १. मानवी शरीर १. पत्नी २. समरांगण.
–फळ–न. क्षेत्रफल १. रकबा १.

क्षेपक–पु. किसी ग्रंथ में, बाद में, बिना ग्रंथकार की जानकारी के, घुसेडा हुआ अंश. क्षेपक.
–वि. फेकनेवाला. वितरण करनेवाला.
क्षेम–न. क्षेम १. मंगल १. कल्याण १.
क्षोभ–पु. क्रोध. क्षोभ. घबराहट २.
क्षौर–पु. हजामत (संपूर्ण; धार्मिक कार्य में).

ज्ञ

ज्ञात–स्त्री. जाति. जात.
–वि. ज्ञात. जाना हुआ.
ज्ञाता–वि. जानकार. समझदार. ज्ञाता.
ज्ञान–न. ज्ञान १. जानकारी २. ब्रह्मात्मैक-ज्ञान.
–कोष–पु. विद्याचक्र कोष. विश्व-कोष [मराठी में पहले पहल डॉ. श्रीधर व्यंकटेश केतकरने 'ज्ञान–कोष' प्रकाशित किया].
ज्ञानी–वि. ज्ञानवान. ज्ञाता. सुजान.
ज्ञानदेव } पु. श्री ज्ञानेश्वर महाराज
ज्ञानेश्वर } ['ज्ञानेश्वरी' के रचयिता; मराठी सर्व प्रथम महत्त्वपूर्ण रचना]

समाप्त

शुध्दिपत्र

पृष्ठक्रमांक	स्कम्भ	पंक्ति	अशुद्ध	शुद्ध
१२	२	१२	अवघड	अवजड
१४	,,	४	असहकरीता	असहकारिता
२०	१	१९	अखाडा	अडाखा
२१	,,	१९	अब कुछ	सब कुछ
३९	,,	११	वरामदा	बरामदा
,,	२	२५	बेढव	बेढब
४५	१	३३	गरज अुठाना	गरज अुठना
	२	३३	अफान	अुफान
४६	,,	१८	अतिहासिक	अैतिहासिक
४८	,,	१२	ह।	है।
४९	,,	१०	अगूंठे के	अँगूठे के
६२	१	१२	आ ो प	आरोप
,,	,,	१८	घुनाना	घुनना
६३	,,	१३	किल्ली	किल्ला
,,	२	७	कुकुम	कुंकुम
६५	,,	२४	घंघराला	घुघराला
८५	,,	३	धोंगडें	घोंगडें
८७	,,	१	गाल रगविणें	गाल रंगविणें
९०	,,	२७	पेरनका	पेरने का
११४	१	१०	धना देश (हुँडी)	धनादेश (हुँडी)
१२४	१	२४	पत्रींका	पत्रों का
१७०	२	२४	सूर्योदक	सूर्योदय
१७६	१	१०	अपमा	अुपमा
१७८	,,	२२	बहिनी	वहिनी
१९६	,,	,,	अड्ड	अड्डा
१९७	,,	१	–बंद	–बंद

पृष्ठक्रमांक	स्कम्भ	पंक्ति	अशुद्ध	शुद्ध
२०५	,,	३१	जातिबाधक	जातिबोधक
२२६	,,	२९	पकने की	पचने की
२२७	,,	१५	पढवणें	पटवणें
,,	,,	१६	पढविणें	पटविणें
,,	,,	,,	(हुँडा)	(हुंडी)
२२९	,,	४	–ची वारो	–ची वारी
२५४	२	३२	पदा करना	पैदा करना.
२७०	१	१८	पट में	पेट में
२७४	२	४	प्यानिटिव्ह	प्युनिटिव्ह
२७९	,,	२८	ख्यामनाम	ख्यातनाम
२८३	,,	८	तिली	तिल्ली
३१५	१	१४	घँसे मारना	घूंसे मारना
३१८	,,	८	वेमेल	बेमेल
३२५	,,	३४	सां. वां.	सांवां
३३२	२	४	गुल खिलना	गुल खिलना
३४८	२	२१	(बालमाषामें)	(बाल भाषा में)
३६६	१	६	म.	मैं.
३८३	२	३१	(समाचार पत्रको)	(समाचार पत्रका)
३८६	१	३२	जीस	रंजीस
३९१	२	१२	रांगोळौ काढणें	'रांगोळी काढणें'
४०५	,,	४	अैक-मात्रिक	अेक-मात्रिक
४१०	१	२१	र्संसदके	संसदके
४१६	२	१६	भुनाफा	मुनाफा
४२०	,,	१२	लेर्खी	लेखीं
४३५	१	१५	कर्दूली	कर्टुली
४३७	२	१३	वादाविवाद	वादविवाद
४३९	२	१२	बल्मीक	वल्मीक
४४८	१	३३	कुटुंबी	–कुटुंबी
४५२	,,	१४	जबरदस्तौ	जबरदस्ती

हिंदीके अध्ययनके लिये
अिन ग्रंथोंका अुपयोग कीजिये।

मूल्य

१. मराठीसे हिंदी शब्दसंग्रह रु. ६-०-०
संपादक–पं. ग. र. वैशंपायन.

हिंदी–मराठी व्यवहार कोषका संक्षिप्त संस्करण
अर्थात्
२. राष्ट्रभाषा–मराठी लघुकोष रु. २-८-०
संपादक–पं. ग. र. वैशंपायन.

नागरी लिपिमें
३. अुर्दु-हिंदी-मराठी शब्दकोष
छप रहा है।

४. हिंदी स्वाध्यायमाला
छोटी छोटी पुस्तकें–जानकारीके लिअे लिखिये।

५. श्यामू की माँ–ले. साने गुरुजी

अ. वि. गृह प्रकाशन, पुणे २.